

*De wonderen en de gelijkenissen van onze Heiland*

Prekenserie uit het Evangelie van Lukas

door

C. H. Spurgeon

Predikant te Londen

STICHTING DE GIHONBRON  
MIDDELBURG  
2003

## INHOUD

### **1. Nazareth, of Jezus door Zijn vrienden verworpen**

*"En zij werden allen in de Synagoge met toorn vervuld, als zij dit hoorden". Enz Lukas 4 : 28-30.*

### **2. Tweeërlei visvangst**

*"En als Hij afliet van spreken, zeide Hij tot Simon: Steek af naar de diepte, en werp uw netten uit om te vangen." Lukas 5:4*

*"En Hij zeide tot hen: Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden. Zij wierpen het dan, en konden hetzelfde niet meer trekken vanwege de menigte der vissen." Johannes 21:6*

### **3. Van vier gedragen**

*"Maar Hij vertrok in de woestijn, en bad aldaar. En het geschiedde in één van die dagen, dat Hij leerde, en er zaten Farizeeën en leraars der wet, enz. Lukas 5:16-26.*

### **4. Fondamenten**

*"En wat noemt u mij Heere, Heere! En doet niet hetgeen ik zeg? Een iegelijk, die tot mij komt, en mijn woorden hoort, en dezelve doet," Lukas 6 : 46-49.*

### **5. De hoofdman over honderd, of een vermaning tot de deugdzamen**

*"Dezen nu, tot Jezus gekomen zijnde, baden Hem ernstiglijk, zeggende: Hij is waardig, dat u hem dat doet; want hij heeft ons volk lief," enz. Lukas 7 : 4-9.*

### **6. Jongeling, is dit voor u?**

*"En het geschiedde op de volgende dag, dat Hij ging naar een stad, genaamd Naïn, en met Hem gingen velen van Zijn discipelen, en een grote schare. Enz," Lukas 7:11-17.*

### **7. Het zaligmakend geloof**

*"Uw geloof heeft u behouden." Lukas 7: 50 en 18: 42.*

### **8. De gelijkenis van de zaaier**

*"Als nu een grote schare bijeenvergaderde, en zij van alle steden tot hem kwamen, zo zei hij door gelijkenis: een zaaier ging uit om zijn zaad te zaaien. Enz. " Lukas 8 : 4-8.*

### **9. Satans vaardigheid, zijn macht en zijn doel**

*"Daarna komt de duivel, en neemt het woord uit hun hart weg, opdat zij niet zouden geloven en zalig worden." Lukas 8: 12.*

### **10. Ten laatste genezen**

*"En een vrouw, die twaalf jaren lang de vloed des bloeds gehad had, die heel haar leeftocht aan medicijnmeesters ten koste gelegd had; enz." Lukas 8:43, 44.*

### **11. Zij was niet verborgen**

*"De vrouw nu, ziende, dat zij niet verborgen was, kwam bevende, en voor Hem neervallende, verklaarde Hem voor al het volk, om wat oorzaak zij Hem aangeraakt had, en hoe zij terstond genezen was". Lukas 8:47.*

### **12. Het oprichten van de neergebogene**

*"En Hij leerde op de sabbat in een van de synagogen. En ziet, er was een vrouw, die een geest der ziekte achttien jaren lang gehad had, enz. " Lukas 13: 10-13*

### **12. De gelijkenis van het verloren schaap**

*"Wat mens onder u, hebbende honderd schapen, en één van die verliezende, verlaat niet de negen en negentig in de woestijn, en gaat naar het verlorene, totdat hij hetzelfde vinde? Lukas 15 : 4-7.*

**13. De verloren penning**

*"Of wat vrouw, hebbende tien penningen, indien zij een penning verliest, ontsteekt niet een kaars en keert het huis met bezemen, en zoekt naarstiglijk, totdat zij die vindt." Lukas 15: 8-10.*

**14. De terugkeer van de verloren zoon**

*"En als hij nog verre van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming over hem bewogen; en toelopende, viel hem om zijn hals en kuste hem." Lukas 15:20*

**15. De ontvangst van de verloren zoon**

*"En opstaande, ging hij naar zijn vader. En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming bewogen, en toelopende, viel hem om zijn hals en kuste hem." Lukas 15:20.*

**16. De verloren zoon; Gods overvloedige liefde voor de tot Hem wederkerende zondaar.** *"En kuste hem." Lukas 15:20*

**17. De verloren zoon; De ontvangst van zondaren.**

*"Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt hier voort het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten; en brengt het gemeste kalf, en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn." Lukas 15 : 22, 23*

**18. De kloof zonder brug**

*"En boven dit alles, tussen ons en ulieden is een grote kloof gevestigd, zodat degenen die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen, noch ook die daar zijn, van daar tot ons overkomen." Lukas 16 : 26.*

**19. Een prediker uit de doden**

*"Doch Abraham zeide tot hem: Indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen." Lukas 16:31.*

**20. Waar zijn de negen?**

*"En een van hen, ziende, dat hij genezen was, keerde wederom, met grote stem God verheerlijkende." Lukas 17:15-19.*

**21. De onrechtvaardige rechter**

*"En Hij zei ook een gelijkenis tot hen, daartoe strekkende, dat men altijd bidden moet, en niet vertragen, zeggende: er was een zeker rechter in een stad, die God niet vreesde, en geen mens ontzag. En er was een zekere weduwe in deze stad." Lukas 18: 1-8.*

**22. De Farizeeër en de tollenaar**

*"En de tollenaar, van verre staande, wilde ook zelfs de ogen niet opheffen naar de hemel, maar sloeg op Zijn borst zeggende: O God ! wees mij zondaar genadig." Lukas 18 : 13.*

**23. De dienstknechten en de ponden**

*"Een zeker welgeboren man reisde in een vergelegen land, om voor zich zelf een koninkrijk te ontvangen en dan weer te keren. En geroepen hebbende zijn tien dienstknechten, gaf hij hun tien ponden, en zei tot hen: Doet handeling totdat ik kom." Lukas 19 : 12, 13.*

## 1. Nazareth, of Jezus door Zijn vrienden verworpen

*"En zij werden allen in de Synagoge met toorn vervuld, als zij dit hoorden. En opstaande, wierpen zij Hem uit, buiten de stad, en leidden Hem op de top van de berg, op dewelke hun stad gebouwd was, om Hem van de steilte af te werpen. Maar Hij, door het midden van hen doorgedaan zijnde, ging weg."* Lukas 4 : 28-30.

Jezus had verscheiden jaren in afzondering in het huis van zijn pleegvader te Názareth doorgebracht. Hij moet daar wel goed bekend geweest zijn: de uitnemendheid van zijn karakter en van zijn gedrag moeten wel de aandacht getrokken hebben. Op de bestemde tijd verliet Hij Nazareth, werd door Johannes in de Jordaan gedoopt en begon terstond Zijn werk, bestaande in het prediken en het verrichten van wonderen. De inwoners van Názareth hebben ongetwijfeld dikwijls tot elkaar gezegd: "Hij zal vroeg of laat wel eens thuis komen en Zijn ouders een bezoek brengen. En als Hij komt, gaan wij allen heen om te horen wat de timmermanszoon heeft te zeggen." Er is altijd veel belangstelling om één van de knapen van het dorp te horen, als hij predikant wordt. En deze belangstelling werd verhoogd door de hoop, dat men wonderen zou zien, gelijk Hij te Kapernaüm verricht had. De nieuwsgierigheid was opgewekt, iedereen hoopte en vertrouwde, dat Hij Názareth beroemd zou maken onder de steden van de stammen van Israël; misschien zou Hij Zich daar wel vestigen en een massa klanten naar hun winkels trekken door de grote Geneesmeester van Nazareth, de grote Wonderwerker van het district te worden. Toen de tijd daar was en het Hem behaagde, kwam de beroemde Profeet naar Zijn eigen stad. En toen de Sabbat naderbij kwam, werd de belangstelling zeer groot, terwijl de mensen elkaar de vraag deden: "Wat dunkt u, zal Hij morgen ook in de synagoge zijn?" Als Hij daar is, moet Hij op de een of andere manier aan het spreken gebracht worden. De opziener van de synagoge, in het algemeen gevoelen delende, nam, toen hij zag, dat Jezus tegenwoordig was, op het geschikte ogenblik van de dienst de rol van de profeet en reikte ze aan Hem over, opdat Hij een deel daarvan zou lezen en dan naar Zijn eigen gevoelen daarover zou spreken. Alle ogen waren geopend; slaperig volk was er die morgen in de synagoge niet, toen Hij de rol nam en ze openvouwde gelijk iemand, die wel gewend was met het boek om te gaan.

Jezus opende de rol bij een zeer duidelijk sprekende en op Hem zelf toepasselijke plaats. Deze las Hij staande, aldus door zijn houding eerbied aan het woord betuigende. En vervolgens, nadat Hij het boek weer had dichtgevouwen, Zijn zetel weer innam, niet omdat Hij niets te zeggen had, maar omdat het de goede gewoonte van die dagen was, dat de prediker zat en de hoorders stonden, een methode, in sommige opzichten zeer te verkiezen boven de tegenwoordige; in ieder geval zeker wanneer de prediker lam is of de hoorders slaperig zijn. De plaats, welke Jezus hun voorlas, was gelijk ik gezegd heb, zeer gepast en op Hem zelf toepasselijk. Maar de opmerkelijkste zaak daarin was misschien niet zozeer wat Hij las, als wat Hij niet las; want Hij hield bijna in het midden van een zin op: "Om uit te roepen," zei Hij, "het jaar van het welbehagen des Heeren," en daar bleef Hij steken. De plaats is niet volledig, tenzij u de volgende woorden leest: "en de dag van de wraak van onze God." Onze Heere hield wijselijk bij die woorden met lezen op, waarschijnlijk omdat Hij wenste, dat de eerste rede, die Hij zou houden, niets dan zachtheid zou ademen, en geen woord van bedreiging zou bevatten. De begeerte en het

gebed van Zijn hart voor hen was, dat zij mochten behouden worden. En dat het voor hen in plaats van een dag der wraak het jaar van het welbehagen des Heeren mocht zijn. Zo vouwde Hij het boek toe, ging zitten, en begon daarna met Zijn verklaring door Zijn eigen zending hun voor ogen te stellen. Hij zette uiteen, wie de blinden waren, wie de gevangenen waren, wie de gebrokenen van harte en de gebondenen waren. En op wat wijze de genade van God vrijheid en genezing en heil beschikt had.

Zij waren allen met verwondering vervuld, zij hadden nooit iemand zo vloeiend en met zoveel kracht, zo eenvoudig en toch op zo edele wijze horen spreken. Alle ogen waren op Hem gericht en iedereen stond verbaasd over de stijl en de wijze van behandeling van de spreker. Spoedig ging er een gefluister door de synagoge, want iedereen zei tot zijn metgezel: "Is niet deze de zoon van de timmerman? Is niet zijn moeder genaamd Maria? En Zijn broeders Jakobus, en Joses, en Simon en Judas? En Zijn zusters, zijn zij niet allen bij ons? Vanwaar dan bekomt deze al deze dingen?" Zij waren verbaasd en afgunstig bovendien. Toen veranderde de spreker van onderwerp, in het gevoel, dat het niet de bedoeling van Zijn bediening was de mensen verbaasd te doen staan, maar hun hart te treffen. En richtte Zich met een ontzettende kracht tot hun consciëntie; want als de mensen de dienaar alleen hun verwondering aanbieden, hebben zij hem nog niets gegeven. Wij begeren, dat u overtuigd en bekeerd wordt. En als het daar niet toe komt, dan schieten wij te kort. Jezus wendde Zich af van een onderwerp zo uitermate belangwekkend, zo vol van allerlei zegeningen, aangezien het voor hen niets anders was dan paarden voor de zwijnen geworpen. En Hij sprak tot hen persoonlijk, op de man af, wel enigermate scherp, zoals zij dachten: "Gij zult zonder twijfel tot Mij dit spreekwoord zeggen: Medicijnmeester! Genees U zelf; al wat wij gehoord hebben, dat in Kapernaüm geschied is, doe dat ook hier in Uw vaderland." En daarop zei Hij ronduit tot hen, dat Hij de rechtmatigheid van hun aanspraken niet erkende, dat ofschoon Hij in dat district groot geworden was en onder hen gewoond had, Hij nochtans om die reden geen enkele verplichting erkende om Zijn macht ten toon te spreiden teneinde hun een genoegen te doen. En Hij gaf een voorbeeld in betrekking tot deze zaak. Hij toonde aan, dat Elia (toen God, "de Vader der wezen en de Rechter der weduwen," een weduwe wilde zegenen) niet gezonden was om een weduwe in Israël te zegenen, maar een heidense vrouw, een Syrofenicische, een van de vervloekte Kanaänieten. Tot geen van de weduwen in Israël werd "Elia gezonden, dan naar Sarepta Sidonis, tot een vrouw, die weduwe was." Daarop maakte Hij verder melding van het feit, dat Elisa, de dienaar van Elia, toen hij aan melaatsen genezing had te brengen, geen Israëlitische melaatsen genas, hij reinigde zelfs niet eens die melaatsen, welke met de goede tijding kwamen, dat het Syrische leger gevloeden was, maar hij reinigde een vreemdeling van een ver land. En wel Naäman.

Aldus stelde de Zaligmaker de leer van de soevereine genade voor. Aldus maakte Hij het duidelijk, dat Hij vrij was om met het Zijne te doen gelijk Hij wilde. En dit, met andere omstandigheden, welke met de rede gepaard gingen, wekte zo de toorn op van de gehele vergadering, dat die ogen, welke eerst met verwondering Hem hadden aangestaard, nu begonnen te glinsteren als de ogen van dieren, en die tongen, welke bereid waren Hem lof toe te brengen, nu hun verontwaardiging begonnen uit te braken. Zij stonden in eens op om de prediker te doden; de nieuwsgierigheid van gisteren was veranderd in de verontwaardiging van vandaag; en terwijl zij enige uren geleden de profeet het welkom in Zijn vaderland zouden hebben toegeroepen, zouden ze nu denken, dat "Kruist Hem!

Kruist Hem!" te goed voor Hem was. Zij sleurden Hem uit de synagoge, hun eigen godsdienst-oefening opbrekende en niet denkende aan de heiligheid van de dag, waaraan zij zulk een wonderlijke eerbied betoonden. En zij voerden Hem mee om, gelijk boosdoeners soms van hoge rotsen worden neergestoten, zo ook Hem van de top van de berg, op dewelke hun stad gebouwd was, neer te werpen. Hij ontweek hun en ontkwam.

Maar wat een zonderling einde bij zulk een begin! U en ik zouden gezegd hebben: Wat een vruchtbaar veld hebben wij hier! De beste prediker en een gehoor, zo vol begeerte als zich maar denken laat. Een bijzonder opmerkelijke schare. Alle oren open, bijna iedere mond open, zo vol verwondering zijn zij over Hem, over de wijze, waarop Hij hen toespreekt, en over hetgeen Hij heeft te zeggen. Talrijke bekeringen zullen hier plaats hebben. Názareth zal het bolwerk worden van het christendom. Het zal het middelpunt, de hoofdplaats zijn voor het nieuwe geloof. Niets daarvan: zodanig is de verdorvenheid van de menselijke natuur, dat waar wij veel verwachten, wij slechts weinig krijgen. En de akker, die een honderdvoudige oogst van tarwe moest opgebracht hebben, niets oplevert dan doornen en distels.

Het is mijn voornemen met Gods hulp een toepassing van dit verhaal te maken, hetwelk zich richt op het hart en geweten van sommigen alhier tegenwoordig, die met de Zaligmaker ongeveer op dezelfde wijze doen als deze mannen van Nazareth met Hem deden in de dagen van Zijn vlees.

1. Wij zullen overwegen, in de allereerste plaats, *wie deze verwerpers van Christus waren;*
2. ten tweede, *waarom deze verwerping;*
3. en ten derde, *wat er uit voortvloeide.*

#### I.

In de eerste plaats dan, WIE WAREN DEZE VERWERPERS VAN CHRISTUS? Ik stel de vraag, omdat ik overtuigd ben, dat zij hier op dit tegenwoordige ogenblik hun typen en vertegenwoordigers hebben.

Het waren, waarde vrienden, in de allereerste plaats *degenen, die in de naaste betrekking stonden tot de Zaligmaker.* Het waren de mensen van Zijn eigen stad. In de gewone weg zou men verwachten, dat mede-ingezetenen van een stad iemand de grootste vriendelijkheid betoonden. Hij was gekomen tot het Zijne, en ofschoon de Zijnen Hem niet hadden aangenomen, levert het stof van verwondering op, dat dit niet het geval was. Nu zijn er deze morgen sommigen in dit huis, die geen christenen zijn; zij zijn niet met Christus, en bijgevolg zijn zij tegen Hem; maar toch staan zij in de naaste betrekking tot Christus van alle onbekeerde mensen in de wereld, omdat zij van hun kindse dagen de godsdienstoefening hebben bijgewoond; zij hebben deelgenomen aan het gezang, het gebed en de dienst in het huis des Heeren; bovendien zijn zij ten volle overtuigd van het gezag en de Goddelijkheid van het Woord van God. Ook bestaat er bij hen geen twijfel waarom de Zaligmaker van God gezonden werd. En dat Hij kan zalig maken en de aangewezen Zaligmaker is. Zij worden niet verontrust door twijfelingen. Twijfelzieke gedachten brengen hen niet in verwarring. Het zijn in waarheid Agrippa's, bijna overreed om een christen te worden. Het zijn geen christenen, maar zij staan in de naaste betrekking tot de christenen van alle levende zielen op de oppervlakte van de aardbodem.

Men zou natuurlijk verwachten, dat zij de beste mensen zijn om tegen te prediken, maar dit is niet gebleken het geval te zijn. Het is ook bij mij niet het geval gebleken, want van sommigen van deze, hier aanwezig, is het minder waarschijnlijk, dat zij tot beslissing komen dan degenen, die van verre staan. U weet wie ik bedoel, want sommigen van u, als u mij in het gezicht ziet, mogen wel denken; "Meester, in wat u daar zegt ligt ook een bestraffing voor ons."

Wederom, deze mensen van Názareth waren degenen die *het meest van Christus wisten*. Zij waren goed bekend met Zijn moeder en Zijn overige betrekkingen. Zij kenden Zijn gehele geslachtslijst. Zij konden zo zeggen, dat Jozef en Maria uit de stam van Juda waren; misschien konden zij ook wel zeggen, waarom zij van Bethlehem kwamen, en hoe het kwam, dat zij enige tijd in Egypte doorbrachten. De gehele geschiedenis van het wonderbare kind was hun bekend. Deze mensen nu, welke niet van node hadden, dat hun de eerste beginselen werden onderwezen, voor wie het geen vereiste was, dat ze onderricht werden in de grondwaarheden van het geloof, moesten voorzeker een zeer hoopvol volk voor Jezus geweest zijn om tegen te prediken; maar helaas! Dit bleek niet het geval te zijn. Ik heb velen hier, die wondervol op hen gelijken. U kent de gehele geschiedenis van de Zaligmaker en hebt die al van uw kindsheid af gekend. Meer dan dat, de leerstukken van het evangelie worden theoretisch goed door u verstaan. U kunt redeneren over evangeliwaarheden, en het is u een genot dit te doen, want u bent met een levendige belangstelling daarin vervuld. Wanneer u de Schrift leest, is zij voor u niet een duister, geheimzinnig boek, dat u in het geheel niet kunt begrijpen, maar u bent in staat anderen te onderwijzen welke de eerste beginselen der waarheid zijn. En toch, niettegenstaande dat alles, hoe onbegrijpelijk treurig is het, dat gij, zoveel wetende, zo weinig in beoefening hebt. Ik vrees dat sommigen van u het Evangelie zo goed kennen, dat het juist om deze reden veel van zijn macht bij u verloren heeft, want het is even goed bekend als een verhaal, dat u driemaal gehoord hebt. Indien u het voor de eerste maal hoorde, zou het nieuwe u treffen. Maar zulk een belangstelling kunt u nu niet gevoelen.

Er wordt van Whitfield's prediking gezegd, dat een van de redenen van haar groot succes was, dat hij het evangelie predikte aan mensen, die het te voren nooit hadden gehoord. Het evangelie was voor de grote massa van het Engeland van Whitfield's dagen zo ongeveer een nieuwe zaak. Het evangelie was óf zoekgeraakt bij de Engelse kerk en op de preekstoelen van de Dissenters, óf waar het bleef, was het bij de weinigen in de kerk. En was het onbekend bij de massa's daarbuiten. Het eenvoudige evangelie van "geloof en leef" was zozeer een nieuwe zaak, dat toen Whitfield opstond in de velden om voor zijn tienduizenden te prediken, zij het evangelie hoorden alsof het een nieuwe openbaring vers uit de hemel was. Maar sommigen van u zijn tegen het evangelie verhard geworden. Het zou onmogelijk zijn het voor uw oren in een nieuwe vorm te gieten. Het scherpe, het snijdende van de waarheid is voor u afgesleten. Zondag op Zondag gaat u naar dit kerkgebouw - u bent hier al lang geweest - u neemt uw zitplaats in en woont de dienst bij. En dat is bij u al even goed een gewoonte geworden als dat u 's morgens opstaat en u aankleedt. De Heere weet, dat ik bevreesd ben voor de invloed van sleur en gewoonte bij mij zelf; ik vrees, dat het bij mij niet meer dan een blote vorm mocht worden te arbeiden aan het heil van uw zielen. En ik bid God, dat Hij u en mij mocht verlossen van de dodelijke uitwerking van een godsdienstige sleur. Het zou beter zijn voor sommigen van u, dat u uw plaats van de samenkomst met een ander ging verwisselen, liever dan in de

oude te slapen. Ga heen en hoor iemand anders, als u mij al lang gehoord hebt en geen zegen hebt ontvangen. In plaats van hier op de kerkbanken te gaan zitten en onder het woord om te komen, in slaap gesust door het evangelie, hetwelk de bedoeling heeft u wakker te schudden, ga liever elders en laat een andere stem tot uw oor spreken, laat een andere prediker zien wat God mogelijk voor hem doen wil. O mocht de Geest van God u slechts redden. En het zal voor mij dezelfde blijdschap zijn of u onder iemand anders behouden zijt of onder mijn eigen woord. Dit is evenwel de zaak: het is diep treurig, dat mensen, die zo na in betrekking staan tot het christendom, die zoveel aangaande Christus weten, nochtans de Verlosser verwerpen.

Wederom, het waren *mensen, die meenden, dat zij recht op Christus hadden*. Zij gevoelden het niet, dat het een grote vriendelijkheid van de zijde van de Heere Jezus zou zijn hun zieken te genezen. Zij redeneerden ongetwijfeld aldus: "Hij is uit Názareth afkomstig, en nu is het natuurlijk Zijn dure plicht Názareth te hulp te komen." Zij beschouwden zich zelf als in zeker opzicht eigenaars van Hem te zijn, die naar welgevallen over Zijn krachten konden beschikken. Onze Zaligmaker verwierp dat denkbeeld en wilde hun juk niet dragen. Ik heb wel eens gevreesd, dat gij, die kinderen zijt van godvrezende ouders, of getrouwe kerkgangers, of mensen die bijdragen voor verschillende godsdienstige doeleinden, in uw hart de gedachte koestert, dat als er één moet zalig worden, u het toch wel moet zijn; doch uw aanspraak heeft geen grond om op te rusten. Gave God, dat u niet slechts bijna, maar geheel behouden waart, ieder van u; maar misschien is juist het feit, dat u meent aanspraak te hebben op de zaligheid, de steen, welke u in de weg ligt, omdat u denkt: "Voorzeker, Jezus Christus zal een gunstig oog op ons slaan, al komen anderen ook om." Ik zeg u, Hij zal met het Zijne doen gelijk Hem behaagt, en hoeren en tollenaars zullen sommigen van u voorgaan in het koninkrijk der hemelen, als u denkt, dat u enig recht op genade hebt; want de genade Gods is Gods soevereine gave. En Hij wil, dat u zulks bekend zij. Hij heeft het gezegd, gezegd als met de stem van de donder: "Ik zal Mij ontfermen over wie Ik Mij ontferm, en Ik zal barmhartig zijn, wie Ik barmhartig ben." Als u uzelf tegen Zijn soevereiniteit verzet, zult u struikelen over een steen, die u de dood zal kosten. Maar als u gevoelen kunt, dat u geen aanspraak bij God hebt, indien u uzelf kunt stellen in de toestand van de tollenaar, die zijn ogen zelfs niet naar de hemel durfde opheffen, maar op zijn borst sloeg, zeggende: "O God, wees mij zondaar genadig," zijt u in een toestand, waarin God u kan zegenen op een wijze, die bestaanbaar is met de waardigheid van Zijn eigen soevereiniteit. O, neem genoegen met de toestand, in welke de genade kan worden aangenomen. Bedelaars, en de zodanigen moet u zijn, mogen niet kieskeurig zijn. Hij, die om genade vraagt, moet zich niet op het standpunt plaatsen, dat hij zijn God voorschriften geeft; hij, die gaarne gered wil worden, al is het dat hij zulks onwaardig is, moet in de gedaante van een smekeling tot God komen en nederig pleiten, dat uit loutere genade de liefde van de Heere zich aan hem mocht openbaren.

Ik vrees, dat er in het gemoed van sommigen van u iets van deze geest aanwezig is. En is dit het geval, dan zijt gij de mensen, die Christus verworpen hebben. Hoort, o hemelen, en luister toe, gij aarde! Wij roepen de hemelen en de aarde tot getuige, dat u de bijna christenen zijt; gij, die het evangelie naar de letter kent, en meent, dat u recht op de Zaligmaker hebt. En die nochtans ongehoorzaam blijft aan het Goddelijk bevel: "Geloof en gij zult leven." U bent het, die u van de Zaligmaker afwendt en Hem verwerpt; u wilt



niet tot Hem komen, opdat u het leven zou hebben. Hoort het, zeg ik, o hemelen, en ontzet u, gij aarde!

## II.

In de tweede plaats zullen wij de redenen aangeven, WAAROM ZIJ ALDUS DE MESSIAS VERWERPEN.

Deze redenen zullen van toepassing zijn op sommigen van u, onbekeerde mensen. die hier vóór mij zit. Soms komt de Geest van God met een zacht werkende macht over een gehoor en doet de mensen de waarheid gevoelen, welke voor hen bestemd is. Bidt, waarde broeders in Christus, dat dit nu het geval mocht zijn; dat onze onbekeerde vrienden, die ons zoveel te doen geven vanwege hun vijandschap tegen Christus, onder de indruk mogen geraken van de betogingen, welke nu tot hen gericht worden. Waarom verwierpen zij Christus? Naar mijn mening deden zij het onder een mengeling van gewaarwordingen, waarvan door één omstandigheid geen rekenschap gegeven kan worden. Verscheidene zaken werkten samen om hun toorn en vijandschap gaande te maken. Het vuur van hun toorn werd door verschillende brandstoffen gevoed.

1. In de eerste plaats zou het mij niet verwonderen of de grondoorzaak van hun onvoldaanheid was gelegen in *het feit, dat zij niet gevoelden, dat zij de mensen waren, tot wie de Zaligmaker verklaarde gezonden te zijn*. Merkt op, dat Hij in het achttiende vers zegt, dat Hij was gezonden, "om aan de armen het Evangelie te verkondigen." Nu mogen de armsten in de synagoge zich wel gestreeld gevoeld hebben door dat woord; maar daar het bijna een grondbeginsel bij de Joodse leraars was, dat het niet betekende wat er van de armen werd - want weinigen dan de rijken konden de hemel binnengaan - moet de aankondiging van een evangelie voor de armen hun verschrikkelijk democratisch en buitensporig in de oren geklonken en in hun gemoed de grondslag van een vooroordeel gelegd hebben. Hij bedoelde natuurlijk de "armen van geest", hetzij zij al of niet arm zijn naar het tijdelijke, want dat zijn de armen, die Jezus komt zegenen. Maar het gebruik van uitdrukkingen, zo tegengesteld aan alles wat zij gewoon geweest waren te horen, maakte, dat zij zich op de lippen beten, terwijl zij bij zich zelf zeiden: "Wij zijn geen armen van geest; hebben wij de wet niet onderhouden?" Zeiden niet sommigen van hun: "Wij hebben onze gedenkcédels breed en de zomen van onze klederen groot gemaakt; wij hebben niet anders dan met gewassen handen gegeten; wij hebben de vastendagen en de feesten gehouden en wij hebben lange gebeden gedaan. Waarom zouden wij enigerlei armoede des geestes gevoelen?" Hierom gevoelden zij, dat er in Christus' zending niets voor hen was. Toen hij vervolgens melding maakte van de gebrokenen van harte, waren zij zich in het geheel geen behoefte bewust aan een gebroken hart. Zij gevoelden, dat hun hart heel was, zij waren over zich zelf voldaan, zij waren volkomen tevreden. Waarvoor zal een prediker dienen? Wie zal tot de gebrokenen van harte prediken, wanneer al zijn hoorders gevoelen, dat zij geen reden hebben hun hart van berouw te scheuren? Wanneer Hij verder sprak van de gevangenen, beroemden zij er zich op, dat zij als vrijen geboren waren en dat zij nooit iemand gediend hadden; zij verwierpen met verachting het denkbeeld, dat zij behoefte hadden aan een bevrijder, want zij waren zo vrij als maar mogelijk was. Wanneer Jezus verder sprak van de blinden, riepen zij uit: "Blinden! Wil Hij ons beledigen? Wij zijn verziende mannen. Blinden! Laat Hij heengaan en prediken tot sommigen van die uitgeworpenen, die verblind zijn. Maar wat ons aangaat, wij kunnen blikken in de diepte van alle mysteriën. Wij hebben met Zijn onderwijs en Zijn openen

van de ogen niets van node." Wanneer Hij tenslotte sprak van de verslagenen, alsof zij met striemen gegeseld waren vanwege hun zonden, zeiden zij: "Wij hebben geen zonden, om welke wij zouden geslagen worden; wij zijn altijd eerwaardige, rechtschapen mannen geweest en nog nooit zijn wij door de gesel van de wet gekastijd; wij hebben geen behoefte aan vrijheid voor de verslagenen. Wat gaat ons het jaar van het welbehagen des Heeren aan, als het alleen voor de verslagenen en gevangenen is. Dezulken zijn wij toch niet." Met één oogopslag, broeders, bemerkt u de reden, waarom in deze dagen Jezus Christus wordt verworpen door zovele kerkgaande en kapelgaande mensen. Hier ziet u de reden waarom zoveel van die achtenswaardige personen, wier plaats in onze bedehuizen geregeld bezet is, de zaligheid door genade verwerpen; het komt, omdat zij niet gevoelen, dat Zij een Zaligmaker nodig hebben. Zij menen, dat zij rijk en verrijkt zijn en aan geen ding gebrek hebben; maar zij weten niet, dat zij zijn arm, en jammerlijk, en blind, en naakt. Zij laten er zich op voorstaan, dat zij verstandig, nadenkend, verlicht zijn; zij weten het niet, dat tenzij een mens Christus ziet, hij in de duisternis wandelt en stekeblind is en geen licht aanschouwt. Zij zijn niet verslagen, zeggen zij. Gave God, dat zij het wel waren. Misschien heeft God hen aan zich zelf overgelaten, omdat het toch niet baatte hen te verbrijzelen. En waarom zouden zij nog meer geslagen worden? Zij wijken slechts hoe langer hoe verder af. Omdat zij geen tegenstrijdigheden in de consciëntie gevoelen, noch verschrikkingen voor de wet van God, daarom is Jezus Christus voor hen een wortel uit een dorre aarde. Zij verachten Hem, gelijk de gezonde om de geneesheer lacht. En gelijk de rijke zich niet bekommert om de aalmoes van de weldoeners. Maar ach! Waarde vrienden, laat mij het u herinneren, dat, al is het dat u geen behoefte aan een Zaligmaker voelt, die behoefte daarom wel bestaat, al ziet u er niets van in. u bent in zonde geboren en in ongerechtigheid ontvangen. En geen doopwater kan uw onreinheid afwassen. Daarenboven hebt u van uw jeugd af aan gezondigd in uw hart met woorden en met gedachten; en u bent alreeds veroordeeld, omdat u niet geloofd hebt in de Zoon van God. Al is het dat u geen openbare goddelozen bent, er bestaat nochtans een uitspraak van Gods Woord, welke ik u in herinnering moet brengen: "De goddelozen zullen terugkeren naar de hel toe, alle God vergetende heidenen." Die laatste lijst sluit u in, mijn hoorder, u, die vergeet, en uitstelt, en beuzelt; die wacht op een gelegener tijd. U, die leeft met het Evangelie vóór u, en nochtans niet aan zijn bevelen gehoor geeft, maar tot uw zonden zegt: "Ik heb u al te lief om berouw over u te hebben", en tot uw eigengerechtigheid: "Ik ben te zeer gehecht aan deze grondslag om die te verlaten en te bouwen op het fundament, hetwelk God gelegd heeft in de persoon van Zijn Zoon." Ach! Waarde hoorders, het is de eigenwaan, welke de ledige zak doet denken, dat hij vol is, de hongerige doet dromen, dat hij gegeten heeft en verzadigd is. Het is de eigengerechtigheid, welke de zielen van duizenden ten verderve voert. Niets is zo verderfelijker als dit hovaardige zelfvertrouwen. Het is mijn bede, dat de Heere u moge doen gevoelen, dat u geheel en al onmachtig, verdoemelijk, verloren en verworpen zijt, en dan is er geen vreze, dat u Christus zult verwerpen; want hij, die geheel en al bankroet is, is gewillig genoeg om een Redder aan te nemen. Hij, die niets van zich zelf heeft, valt vlak voor het kruis neer. En neemt met blijdschap de volheid aan, die in de Heere Jezus opgesloten ligt. Dit is de eerste en misschien wel de voornaamste oorzaak, waarom de mensen de Zaligmaker verwerpen.

2. Maar, in de tweede plaats, het is bij mij aan weinig twijfel onderhevig, dat de mannen van Názareth op Christus vertoornd waren, vanwege *Zijn buitengewoon hoge aanspraken*.

Hij zei: "De Geest des Heeren is op Mij." Daar schrokken zij van. Mogelijk waren zij nog bereid te erkennen, dat Hij een profeet was. En wanneer Hij het zo in die zin bedoelde, dan konden zij er genoeg mee nemen. Maar waar Hij zei, dat de Heere Hem gezalfd had om te prediken, Zich aldus uitgevende voor niemand anders dan de beloofde Messias, daar schudden zij met het hoofd en zeiden mompelende: "Zijn aanspraken gaan te hoog." Waar Hij Zich naast Elia en Elisa plaatste, en er aanspraak op maakte, dat Hij dezelfde rechten en dezelfde geest had als die beroemde mannen, en bij wijze van gevolgtrekking Zijn hoorders bij de aanbidders van Baäl in Elia's dagen vergeleek, daar was het voor hun gevoel, alsof Hij Zich zelf te hoog plaatste en hen te laag neerdrukte. En hier zie ik wederom een andere hoofdrede, waarom zo velen van u, goede mensen, zoals u toch zo gaarne beschouwd wilt worden, mijn Heere en Meester verwerpen. Hij plaatst Zich zelf te hoog. Hij vraagt te veel van u. Hij drukt u te veel naar beneden. Hij zegt u, dat u niets moet zijn, en dat Hij alles moet wezen. Hij zegt u, dat u de afgod van de wereld, met al haar begeerlijkheden, vaarwel moet zeggen. En dat *Hij* uw Meester moet zijn, en niet uw eigen genegenheden. Hij zegt u, dat u het rechteroog van het zondige vermaak, dat de heiligheid in de weg staat, moet uitrukken. En dat u de rechterarm van winstbejag moet afrukken, liever dan zonde bedrijven. Hij zegt u, dat u uw kruis moet opnemen en Hem volgen buiten de legerplaats, de godsdienstigheid en de ongodsdienstigheid van de wereld latende voor hetgeen zij zijn. Dat u niet langer gelijkvormig moet zijn aan de wereld, maar in een geheiligde zin een ongelijkvormige moet worden aan al haar ijdelheden en grondbeginselen, gewoonten en zonden. Hij zegt u, dat Hij de vorst en gebieder in uw ziel moet zijn, en dat u Zijn gewillige dienaren en liefhebbende discipelen moet wezen. Dit zijn eisen te hoog voor de menselijke natuur om daaraan toe te geven; en toch, waarde toehoorder, bedenk, dat als u er niet aan toegeeft, een veel erger zaak u wacht. Kust de Zoon, kust Zijn scepter nu, zeg ik u. Buigt u nu neer en erkent Hem, want doet u het niet, zo wacht u, "opdat Hij niet toorne, en gij op de weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden." Zij, die de zilveren scepter niet kussen, zullen met de ijzeren roede verbrijzeld worden. Zij, die niet willen, dat Christus in liefde over hen regeert, zullen met schrik Zijn heerschappij gevoelen ten dage, als Hij Zich met de wrake als met een kleed bedekt en Zijn gewaad kleurt met het bloed van Zijn vijanden. O, erkent Hem, nu Hij bedekt is met Zijn eigen bloed, opdat u Hem niet behoeft te erkennen, wanneer Hij bedekt is met het uwe. Neemt Hem aan, terwijl het u nog mogelijk is, want u zult niet in staat zijn Hem te ontkomen, wanneer die ogen, die gelijk zijn aan de vlam van een vuur, verterende blikken op Zijn tegenstander zullen werpen. Helaas, dit is een overvloedige bron van jammer en ellende voor de kinderen der mensen, dat zij Koning Jezus niet kunnen geven wat Hem toekomt, maar gaarne de Heere der heerlijkheid in een hoek zouden duwen. O snode harten, om u tegen zulk een dierbare, zulk een grote, zulk een goede Koning te verzetten!

3. In de derde plaats, een andere reden kan gelegen zijn in het feit, *dat zij niet genegen waren Christus te ontvangen, voordat Hij een groot wonder voor hun ogen verricht had.* Zij wilden met geweld wonderen zien. Hun gemoed was in een ziekelijke toestand. Het evangelie, dat zij nodig hadden, daar wilden zij niet van weten. De wonderen, welke Hij niet verkoos te geven, die eisten zij met een onstuimig verlangen. O, hoe velen zijn er heden ten dage, die tekenen en wonderen moeten zien, of anders willen zij niet geloven! Ik ken u wel, jonge vrouw, die u in uw hart dit voorgesteld hebt: "Ik moet gevoelen gelijk John Bunyan gevoelde, dezelfde schrik van de consciëntie, dezelfde duisternis van de

ziel, of anders wil ik nooit in Jezus geloven." Maar als u dat nu eens nooit gevoelt, zoals waarschijnlijk het geval zal zijn? Wilt u dan naar de hel, uit spijt tegen God, omdat Hij niet juist met u wil doen wat Hij deed met een ander?

Een jonge man daarginds heeft tot zich zelf gezegd: "Als ik een droom had, gelijk ik hoor, dat die en die gehad heeft, of als er iets zeer opmerkelijks in het bestuur van de Goddelijke voorzienigheid met mij plaats had, wat juist met mijn smaak overeenkwam, of als ik vandaag een plotselinge schok kon gevoelen van ik weet niet wat, dan zou ik geloven." Aldus overlegt gij, dat mijn Heere en Meester door u het pad moet worden aangewezen! u bent bedelaars aan Zijn poort, om genade vragende. En nu moet u nodig wetten en regels vaststellen, waarnaar Hij u die genade zal verlenen. Meent u dan, dat Hij Zich daar ooit aan zal onderwerpen? Mijn Meester is van een milde geest, maar Hij heeft een recht koninklijk hart, Hij wil van voorschriften niets weten en handhaaft Zijn soevereiniteit in al Zijn daden. Maar waarom, waarde hoorder, zijt u toch zo bijzonder gesteld op tekenen en wonderen? Is dat wonder nog niet groot genoeg, dat Jezus zegt, dat u uzelf maar aan Hem moet toevertrouwen. En dat Hij belooft, dat u terstond zalig gemaakt zult worden? Is dat teken nog niet groot genoeg, dat God zulk een evangelie heeft voorgesteld als dat van: "Geloof en u zult leven?" Is dat nog niet genoeg, is het evangelie niet zijn eigen wonder. Is het niet een bewijs voor zich zelf, omdat hij, die gelooft, het eeuwige leven heeft? Is dit geen wonder der wonderen, dat "God alzo lief de wereld gehad heeft, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve?" Voorzeker, dat kostelijke woord: "Die wil, die kome, en neme het water des levens om niet," en die plechtige belofte: "Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen," die zijn beter dan tekenen en wonderen. Een Zaligmaker, die de waarheid is, moet geloofd worden. Hij heeft nooit onwaarheid gesproken. Waarom wilt u bewijs hebben voor de waarachtigheid van een die niet liegen kan? De duivelen zelf verklaarden, dat Hij de Zone Gods is; en wilt u uzelf daar nu tegen stellen? Souvereine, machtige, onweerstaanbare genade, kom en overwin deze boosheid in de harten der mensen, en maak hen gewillig om zich aan Jezus toe te vertrouwen, hetzij ze tekenen en wonderen zien, al of niet.

4. Wederom, en misschien raak ik ditmaal de kop van de spijker in sommige gevallen, ofschoon ik veronderstel op deze plaats niet in vele: een deel van de verbittering, welke er bestond in de gemoederen van de mannen van Nazareth, werd veroorzaakt door *de eigenaardige leer, welke de Zaligmaker predikte op het stuk van de uitverkiezing*. Het is bij mij zelfs de vraag, of dat niet in de grond de werkelijke prikkel was van de gehele zaak. Hij stelde voorop, dat God recht heeft Zijn gunsten uit te delen, gelijk het Hem behaagt. Dat Hij, dit doende, dikwijls de onwaarschijnlijkste voorwerpen uitkoos; dat bij voorbeeld een weduwe heel in het afgodische Sidon ten tijde van een hongersnood voorziening ontving in haar behoeften, terwijl de weduwen van Israël zonder spijze worden gelaten; dat op een andere tijd onder Elisa, toen God een melaatse wilde genezen, Hij de Israëlitische melaatsen aan hun lot overliet, maar een melaatse, die uit het afgodische land van Assyrië kwam, en die gewoon geweest was zich neer te buigen in het huis van Rimmon, genezing ontving. Dit nu was niet naar hun geest. En ik veronderstel, dat zelfs in deze gemeente, ofschoon u vrij wel gewend zijt aan krachtige uitspraken ten aanzien van de soevereiniteit van God en wij ons niet schamen de predestinatie of voorverordining en de uitverkiezing even duidelijk te prediken als ieder ander leerstuk, er toch nog sommigen zijn, die ontzettend slecht op hun gemak zijn, wanneer dit leerstuk

wordt uiteengezet. En een gevoel hebben alsof zij de prediker wel haast te lijf konden gaan, omdat die leer zo beledigend is voor de menselijke natuur. Allereerst kunt u opmerken, dat de kerk van Rome niet half die haat heeft tegen het Lutheranisme, welke zij heeft tegen het Calvinisme. Het is de leer der genade, welke de ziel is van het Calvinisme, die het vergif is van de pauselijke kerk. Deze kan de waarheid niet verdragen, dat God Zijn behoudende hand uitstrekt waar Hij wil; dat Hij de zaligheid niet in de handen van de priesters heeft gelegd, noch het aan onze eigen verdienste of onze eigen wil heeft overgelaten of wij zalig zullen worden. God bewaart de sleutels van de bergplaats der genade en deelt uit gelijk het Hem behaagt. Dit is de leer, welke de mensen zo boos maakt, dat zij niet weten wat zij er al niet van zullen zeggen. Maar, waarde hoorders, ik vertrouw, dat dit niet de reden is, waarom u weigert in Jezus te geloven, want als dit zo mocht zijn, dan is het een alledwaaste reden, daar toch, ofschoon deze leer waar is, er nog een andere waarheid bestaat, namelijk, dat "een iegelijk, die in Jezus Christus gelooft, niet verdorven zal worden." Terwijl het waar is, dat de Heere barmhartigheid betoont aan wie Hij barmhartigheid wil betonen, is het evenzeer waar, dat het Zijn wil is om barmhartigheid te bewijzen. En Hij alreeds barmhartigheid bewezen heeft aan iedere ziel, die berouw heeft over haar zonden. En haar vertrouwen in Jezus stelt. Waarom te trachten op een waarheid af te dingen, omdat u ze niet kunt verstaan? Waarom slaat u tegen de prikkels, met het gevolg dat u uzelf zelf verwondt, wanneer de prikkels even scherp blijven als ooit en door al uw slaan niet zullen worden weggenomen. De Heere der heirscharen heeft het aldus verordeneerd om de trots van alle heerlijkheid te beschamen en al de uitnemendheid van de aarde tot verachting te brengen: "Het is niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfermenden Gods." De Heere wil de hoge boom vernederen, de groene boom doen verdorren, en de verdorde boom doen bloeien, opdat geen vlees zou roemen voor Hem en de Heere verheerlijkt wordt. Buigt u dan voor de soevereine genade! Zou Hij geen Koning zijn? Wie zou anders heersen dan God? En als Hij Koning is, heeft Hij dan niet het recht de ter dood veroordeelde misdadigers vergiffenis te schenken, zonder u de redenen daarvoor op te geven? Laat die vraag en alle andere vragen liggen en komt tot Jezus, Wiens open armen u uitnodigen. Hij zegt: "Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven." Indien u wacht, tot u alle moeilijkheden hebt opgelost, dan zult u nooit komen. Indien u weigert Christus aan te nemen, totdat u alle mysteriën verstaat, zult u in uw zonden omkomen. Komt terwijl de poort open is en de lamp brandende gehouden wordt, want Hij heeft gezegd: "Die tot Mij komt, zal ik geenszins uitwerpen."

5. Ik moet nog een andere reden vermelden voor de twist van de inwoners van Nazareth met onze Heere: het was waarschijnlijk, *omdat zij niet hielden van zulk een eenvoudige, persoonlijke toespraak als zij van de Zaligmaker kregen te horen*. Sommige hoorders is het om grote sierlijkheid te doen. U moet een spade geen spade noemen; het is een landbouwwerktuig; u moet van de dingen slechts in de meest kiese bewoordingen spreken. Maar onze Heere maakte geen gebruik van een keurige taal. Hij was een eenvoudig sprekend man. En Hij sprak rechtuit tot de mensen. Hij wist, dat de mensen naar de hel zouden gaan, al was Hij ook nog zo eenvoudig, en daarom wilde Hij niet, dat ze tot verontschuldiging zouden inbrengen, dat zij de prediker niet konden verstaan. Hij stelde de waarheid zo duidelijk voor, dat zij ze niet slechts konden verstaan, maar dat zij ze ook niet verkeerd konden verstaan, al beproefden zij het ook. Zijn prediking was zo persoonlijk mogelijk: u zult zonder twijfel tot Mij zeggen." Hij sprak niet over

Kapernaüm, maar het ging al over Nazareth, en dit droeg er ook toe bij dat zij toornig werden.

6. Wederom, *Hij gaf te verstaan, dat het Zijn bedoeling was de heidenen te zegenen*. Elia had een heiden gevoed en Elisa had een heiden genezen. En dit niet te miskennen feit deed de Jood op de tanden knarsen, want hij vreesde dat het uitsluitend bezit van zegeningen zou ophouden, en dat er aan anderen, behalve de kinderen Israëls, gaven der genade zouden worden geschonken. Een hond van een heiden zou in het huisgezin worden toegelaten; hij zou niet alleen verlof krijgen om te eten van de kruimeltjes, die daar van de tafel vielen, maar in een kind worden veranderd. Dat konden de Joden niet verdragen. Onder de eigengerechte mensen nu is zeer veel van die geest, welke de zegen uitsluitend voor zich begeert. Ik heb wel mensen horen zeggen - en ik heb mij vreselijk geërgerd toen ik het hoorde - "Er hebben weer van die samenkomsten plaats om de meisjes van de straat af te houden. Dat baat toch niet - laten ze het maar beproeven; het helpt niets, ze worden er toch niets beter van. En dan zijn er nog van die andere mensen, die zich met dat gemene volk ophouden en die minne achterbuurten ingaan. Die lui die dat doen, moesten zich daar maar voor goed vestigen; dat past niet, zich zo te verlagen en met zulk tuig van volk om te gaan. De kerk is er voor; als ze daar niet heen willen, laten ze dan wegblijven." En wat betreft het opzoeken van de allerlaagst gezonkenen. Sommige mensen trekken de neus op alleen als zij er maar aan denken. Dat is nu juist het afschuwelijke oud Joodse denkbeeld van het uitsluitend recht op het evangelie, alsof die mensen niet even goed waren als gij, met al hun zonden en met al hun armoede. Want ofschoon hun ondeugden meer uitwendig mogen zijn, ze zijn geen ziertje verfoeilijker dan de trots van sommige mensen, welke roem dragen op een eigen gerechtigheid, die niet bestaat. Ik weet het nog niet, op wie God met de grootste afkeer neerziet: op de openbare zondaar of op de voor het oog zich goed gedragende mens, wiens inwendige hoogmoed zich tegen het evangelie verzet. De dokter geeft er niet om, of hij het gezwel aan de buitenzijde van de huid ziet, of dat hij weet, dat het in de inwendige delen is; wellicht is hij van oordeel, dat het in het eerste geval veel gemakkelijker gaat om er bij te komen dan in het tweede. Onze Heere Jezus Christus nu wil, dat u zult weten, hoe goed ge ook zijt, dat u tot Hem moet komen, juist zoals de snoodste onder de snoden komen moet. U moet komen als schuldig - als rechtvaardige kunt ge niet komen. U moet tot Jezus komen om gewassen te worden. U moet tot Hem komen om bekleed te worden. U meent, dat u niet van node hebt gewassen te worden. U verbeeldt u, dat u reeds bekleed zijt. En bedekt, en schoon van aanzien. Maar ach! Het gewaad van een uitwendige achtenswaardigheid en van een uitwendige zedelijkheid is dikwijls niets anders dan een spinrag om een afschuwelijke melaatsheid te verbergen. Totdat Gods genade het hart verandert. God eist waarheid in het binnenste, en in het verborgene maakt Hij ons wijsheid bekend. Maar het oppervlakkige Engeland van onze dagen is volkomen voldaan met uiterlijke welgemanierdheid, al zijt ge dan ook van binnen zo verrot als maar mogelijk is. De levende God wil van geen voorwendsels weten; u moet wedergeboren worden. Deze leer, nog eens gezegd, is er een, welke de mensen niet kunnen verdragen; allerlei harde dingen worden dan ook gezegd van hem, die ze predikt. En om deze reden verwerpen zij Christus. Dit doende evenwel verwerpen zij hun eigen zaligheid, verwerpen zij de enige hoop op de hemel en zetten zij het zegel op hun eigen verdoemenis.

Ik zou wenschen, dat de tijd niet zo snel daarheen vloog, wanneer ik zulk een onderwerp heb als dit. Het schijnt, dat ik het geweten van sommigen van u met mij heb, en ik hamer maar door als met een zware voorhamer. Maar ik vrees toch, dat er zeer weinig uitwerking gezien wordt, omdat het ijzer koud is. O, dat de Heere u in de oven mocht werpen en u aan gesmolten ijzer gelijk mocht maken! Dan zouden de hamer van het evangelie en de wet gezamenlijk u wel enigermate een evangelische vorm geven en u werd mogelijk behouden. Gods arm is sterk genoeg. Gods vuur heet genoeg om zelfs het ijzer van de eigengerechtigheid te smelten.

### III.

En nu, WAT ER UIT VOORTVLOEIDE.

Dit vloeide er uit voort. In de eerste plaats, *zij wierpen de Zaligmaker uit de synagoge*. En daarna trachtten zij Hem van de top van de berg naar beneden te werpen. Dat waren Zijn vrienden, goede, respectabele lieden; wie zou het van hen gedacht hebben? u hebt dat lieve gezelschap in de synagoge gezien, waar ze zo lieflijk zongen en zo aandachtig luisterden; zou u dat wel geraden hebben, dat er een moordenaar onder de mantel van ieder van hun verborgen was? Er was alleen maar een gelegenheid voor nodig om de moordenaar voor de dag te brengen; want wij zien hen allen bezig om te beproeven Jezus van de steilte af te werpen. Wij weten niet hoeveel van de duivel er in ieder van ons aanwezig is. Indien wij niet vernieuwd en door de genade veranderd zijn, zijn wij erfgenamen des toorns, gelijk al de anderen. De beschrijving, welke in de Romeinenbrief gegeven wordt in het tweede hoofdstuk, dat verschrikkelijke hoofdstuk, is een waar schilderij van ieder kind van Adam. Hij mag er achtenswaardig uitzien; hij mag schijnen een lam te zijn en zo kalm te wezen, dat een gespeend kind zou kunnen spelen in het hol van de basilisk; maar hij is met dat al een dodelijke basilisk. De slang mag slapen, en hij mag er mee spelen, maar laat ze eens ontwaken. En ge zult zien, dat ze een dodelijk schepsel is. De zonde mag slapende zijn in de ziel. Er kan een tijd komen, dat ze opwaakt. En er kan ook in Engeland een tijd komen, wanneer die goede mensen, die ogenschijnlijk Christus aankleven en onze bedehuizen geregeld bezoeken, zich werkelijk als vervolgers openbaren.

Het is in Engeland al eerder zo geweest. De mensen, die naar het evangelie luisterden in de laatste tijd van de regering van Hendrik de Achtste. De mensen, die met zoveel genoegen naar Latimer hoorden onder Eduard de Zesde, waren even bereidwillig om takkenbossen aan te brengen onder Koningin Maria en de dienstknechten des Heeren te verbranden. Waarde vrienden, uw tegenstand tegen Christus mag die bedrijvende vorm niet aannemen. Maar tenzij u tot bekering komt, zijt u vijanden van Jezus. Ontkent u dat? Ik vraag u, waarom gelooft u dan niet in Hem? Waarom vertrouwt u Hem niet? U stelt u niet tegen Hem, waarom geeft u uzelf dan niet aan Hem over? Maar zolang u Hem niet vertrouwt, kan ik u slechts een plaats geven als Zijn vijand. U geeft het duidelijkste bewijs daarvoor, om dat u zelfs niet door Hem behouden wilt worden. Als er een man op het punt was om te verdrinken, en een ander stak zijn hand uit, en als dan die eerste zei: "Nee, ik wil door u niet gered worden. Dan maar liever verdrinken," wat zou dat een bewijs van vijandschap zijn! Wat bewijs kon zekerder zijn? Zo staat het geval met u. U weigert door de genade van Christus behouden te worden. O, welk een vijand van Christus moet u in de grond van uw hart zijn!

Wat kwam er uit voort? Wel dit: Ofschoon zij de Zaligmaker aldus uitwierpen, *zij konden Hem geen schade toebrengen*. Het nadeel was geheel aan hun zijde. Christus is niet van de berg gevallen, want Hij ontkwam door Zijn wondermacht. En het evangelie zal er geen schade bij lijden of u het al verwerpt, ja meer doet dan het verwerpen en u tegen stelt. Jezus Christus glijdt ongedeerd midden door Zijn vijanden heen. Door de vervolgingen van Nero en Diocletianus heen, ging de ware Christus Gods Zijns weegs. Door al het verbranden van Maria en het ophangen van Elisabeth heen, tot aan de tijden van Claverhouse en zijn dragonders toe, bleef het goede, oude evangelie overwonnen door zijn vijanden. Het blijft nog tot op deze dag hetzelfde: het ontkomt aan al de woede van zijn machtigste vijanden. Maar wat werd er van hen? Dit, dat nu zij Christus verworpen hadden, Hij hen aan hun lot overliet. Zij ontvingen geen genezing vanwege hun ongelooft. Dat zal ook met u het geval zijn. En nu is dat al een duizend achthonderd en zoveel jaar geleden en de zielen van al deze mannen van Názareth zijn verschenen voor de zetel van het gericht. En wanneer wij nog wat verder zijn en de grote bazuin zal slaan, zullen al die mannen, welke het er op toelagden om Hem van de top van de berg naar beneden te werpen, naar Hem moeten zien. En dan zullen zij Hem daar zien waar zij Hem niet kunnen grijpen of misleiden of naar beneden werpen. Wat zal dat voor hen een gezicht zijn! Zullen zij dan tot elkaar zeggen. "Is niet deze de zoon van Jozef?" Wanneer zij Hem zien, zittende op de troon van Zijn heerlijkheid, en al Zijn heilige engelen met Hem. Zullen zij dan zeggen: "Zijn moeder, is ze niet bij ons, en Zijn broeders, en Zijn zusters?" Zullen zij dan tot Hem zeggen: "Geneesmeester, genees u zelf?" O, welk een verandering zal er komen over die onbeschaamde aangezichten! Hoe zal er dan voor iedere grijnslach beschaamdheid van het aangezicht zijn, en voor ieder toornig woord geroep, en wening, en jammergeklag, en knersing der tanden! Mijn hoorders, hetzelfde zal er met u gebeuren. Binnen enige jaren zullen u en ik onze beenderen vermengd hebben met onze moeder aarde, en daarna zal er een algemene opstanding komen. En wij zullen leven en in het laatste der dagen op de aarde staan, en Christus zal komen op de wolken des hemels. En gij, die het evangelie gehoord en Hem veracht hebt, wat zult u dan zeggen? Zorgt maar met uw verdediging gereed te zijn, want u zult spoedig opgeroepen worden om te zeggen, waarom het vonnis niet tegen u zou worden uitgesproken. U kunt niet zeggen dat u het evangelie niet geweten hebt, of dat u niet gewaarschuwd bent tegen de gevolgen van de verwerping daarvan; u hebt het geweten, wat had u meer kunnen weten? Maar uw hart wilde niet ontvangen wat u wist. Wanneer de Heere begint te zeggen: "Gaaf weg, u vervloekten!" welke aanspraken zult u dan doen gelden om niet bij het vervloekte gezelschap gerekend te worden? Het zal tevergeefs zijn om te zeggen: "Wij hebben in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken en u hebt in onze straten geleerd," want dat zal juist tot verzwaring dienen, dat het koninkrijk der hemelen zo nabij u gekomen is en u het nochtans niet hebt ontvangen. En wanneer dan de banvloeken worden uitgesproken, en Hij, die eens het Lam was zo vol van ontferming, zal blinken als de Leeuw uit Juda's stam vol van majesteit, zal die banvloek met buitengewone kracht en spoed geslingerd worden, rustende op dit ontzaglijk feit - dat u Christus hebt verworpen. Dat u Hem gehoord hebt, maar het oor van Hem hebt afgewend; dat u op zo grote zaligheid geen acht hebt gegeven en de Geest der genade smaadheid hebt aangedaan.

Daar ik zelfs niet kan hopen woorden te vinden, die de kracht kunnen hebben van Gods eigen taal, zal ik deze rede besluiten met u enige woorden voor te lezen, welke ik u dringend verzoek ter harte te nemen. Zij zijn te vinden in het eerste hoofdstuk van de



Spreuken, in het vier en twintigste vers: "Dewijl Ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt; Mijn hand uitgestrekt heb, en er niemand was, die opmerkte; en u al Mijnen raad verworpen, en Mijn bestraffing niet gewild hebt; zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen; Ik zal spotten, wanneer uw vreze komt. Wanneer uwe vreze komt gelijk een verwoesting, en uw verderf aankomt als een wervelwind. Wanneer u benauwdheid en angst overkomt; dan zullen zij tot Mij roepen, maar Ik zal niet antwoorden. Zij zullen mij vroeg zoeken, maar zullen Mij niet vinden. Daarom dat zij de wetenschap gehaat hebben, en de vreze des Heeren niet hebben verkoren. Zij hebben in Mijn raad niet bewilligd, al Mijn bestraffingen hebben zij versmaad. Zo zullen zij eten van de vrucht van hunne weg, en zich verzadigen met hunne raadslagen." God behoeft u voor die vloek. AMEN.

Uit: "De wonderen van de Heiland"

## 2. Tweeërlei visvangst

***"En als Hij afliet van spreken, zeide Hij tot Simon: Steek af naar de diepte, en werp uw netten uit om te vangen."*** Lukas 5:4

***"En Hij zeide tot hen: Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden. Zij wierpen het dan, en konden hetzelfde niet meer trekken vanwege de menigte der vissen."*** Johannes 21:6

Het gehele leven van Christus was een prediking. Hij was een profeet, machtig in woorden en in werken. En door Zijn werken zowel als door Zijn woorden onderwees Hij het volk. Het is volkomen waar, dat de wonderen van Christus getuigen zijn van Zijn zending. Voor degenen, die ze zagen, moeten zij het duidelijk bewijs zijn geweest, dat Hij van God gezonden was. Maar wij behoren niet over het hoofd te zien, dat er voor het verrichten van de wonderen waarschijnlijk een hogere reden is te vinden in het onderwijs, dat daarin gelegen was. Voor de wereld buiten ons zijn in de tegenwoordige tijd de wonderen van Christus moeilijker te geloven, dan de leer, welke Hij onderwees. Twijfelaars veranderen ze in stenen des aanstoots. En wanneer zij geen aanmerkingen kunnen vinden op het wondervolle onderwijs van Jezus, tasten zij de wonderen aan als monsterachtig en ongelooflijk. Ik twijfel er niet aan of zelfs voor gemoederen, die hevig door het ongeloof werden gekweld, zijn de wonderen, in plaats van het geloof te onderschragen, beproevingen van het geloof geweest. Weinigen inderdaad zijn er, in wie het geloof gewrocht werd door tekenen en wonderen; ook is dit in de regel de weg niet, die het evangelie volgt om overtuiging te brengen aan de ziel; de verborgen kracht van het levende woord is het uitverkoren instrument van Christus, en wonderen worden als toevlucht overgelaten aan die Antichrist, door wie de natiën misleid zullen worden. Wij, die uit genade geloofd hebben, beschouwen de wonderen van Christus als heerlijke getuigenissen van Zijn zending en Zijn Goddelijkheid; maar wij belijden, dat wij ze nog meer op prijs stellen als leerzame preken dan als krachtige getuigen. Het is onze overtuiging, dat wij veel zouden verliezen van de zegen, die zij naar de bedoeling van God ons moeten brengen, indien wij ze bloot gingen beschouwen als zegels voor de rol, want zij maken een deel uit van het geschrevene op de rol zelf. De wonderen, door onze gezegende Heere gewrocht, zijn handelende preken met heilzame lessen doorweven, welke ons op levendiger wijze worden voorgesteld dan met woorden had kunnen geschieden. Wij nemen dus aan - en onze prediking van dezen morgen zal op die gedachte gegrond zijn - dat de wonderen van Christus leerredenen in daden zijn gepredikt, zichtbare allegorieën, belichaamde waarheden, vlees geworden en in beweging gebrachte grondbeginselen. Zij zijn, in waarheid, de platen in het grote boek van het onderwijs van Christus; de schilderijen tot onderrichting van hen, wier ogen zwak waren. Wij hebben van predikanten horen spreken, die konden zeggen, dat zij onderscheiden malen over dezelfde tekst hadden gepredikt, maar ieder keer weer een andere leerrede ten gehore hadden gebracht. Iets desgelijks kan van Christus gezegd worden. Hij predikte dikwijls over dezelfde waarheid, maar het geschiedde nooit precies op dezelfde wijze.

Wij hebben u deze morgen het verhaal van twee wonderen voorgelezen (Lukas 5 en Johannes 21), welke voor de oppervlakkige waarnemer volkomen gelijk schijnen te zijn.

Maar wie met oplettendheid leest en nauwkeurig alles nagaat, zal bevinden, dat ofschoon de tekst in beide gevallen dezelfde is, de leerrede nochtans tal van variaties bevat. In beide voorbeelden van de wonderbaarlijke visvangst is de tekst de opdracht aan de heiligen om het evangelie te prediken; het werk om mensen te vangen; de bediening, waardoor zielen in het net van het evangelie worden gevangen, en uit het element van de zonde tot hun eeuwige behoudenis worden gebracht. De prediker wordt met een visser vergeleken. Het werk van een visser is een moeilijk werk; wee de evangeliedienaar, die zijn taak anders dan als een moeilijke beschouwt. De visser moet uitzeilen in alle wind en weer, en aan allerlei tegenspoed het hoofd bieden; als hij alleen in een kalme zee viste, zou hij wel van gebrek kunnen ontkomen. Zo ook met de christen, die zich opmaakt om het evangelie te verkondigen: hetzij de mensen het woord met aangenaamheid ontvangen, of het met toorn en gramschap verwerpen, hij moet bereid zijn zijn naam er zo nodig aan te wagen en zijn gemak prijs te geven; ja, hij moet zelfs zijn eigen leven haten, anders is hij de hemelse roeping niet waardig. Het werk van een visser is een ruwe bezigheid; fijne vingers behoeven niet met zijn netten in aanraking te komen. Het is geen bedrijf voor heren, maar voor ruwe, sterke mannen, die geen vrees kennen, die de dikke touwen door de handen kunnen laten gaan, de teerkwast kunnen hanteren en het dek kunnen schrobben. De evangeliebediening is niet bestemd voor de fijngevoelige zielen, die zo keurig en zo net het leven wensen te doorwandelen, zonder een enkele beproeving, zonder belediging, hoon of smaad. Zulk werk is bestemd voor mannen, die hun taak weten te vinden op de grote wateren, en de zee opdurven, niet vrezende voor het spatten van de golven. Het beroep van de visser moet ook met volharding worden uitgeoefend. Niet door één grote trek maakt hij zijn fortuin. Het net moet gestadig weer worden uitgeworpen. Eén prediking maakt nog geen prediker. Hij, die slechts nu en dan een met zorg klaargemaakte redevoering houdt, is geen ware dienaar van God. Hij moet aanhouden tijdig en ontijdig; hij moet zijn net uitwerpen in alle wateren; hij moet in de morgenstond aan zijn werk zijn en als de avond valt zijn hand niet aftrekken. Wanneer men visser wil worden, moet men op teleurstellingen rekenen. Hoe menigmaal wordt het net opgehaald, dat er niets in is dan wat zeewier. De dienaar van Christus moet ook op teleurstellingen bedacht zijn; hij moet ook niet vermoeid worden van het weldoen, niettegenstaande alles wat hem teleurstelt, maar in het geloof voortgaan, in gebed en in arbeid, en eerst aan het einde zijn loon verwachten. Het is voor u geen moeilijke taak om verder op uw gemak de vergelijking uit te werken tussen visserslui en bedienaars van het evangelie, zozeer springt de overeenkomst in het oog.

1. De twee verhalen, die voor ons liggen, komen in zekere mate met elkaar overeen; dat zal ons eerste punt zijn.
2. Maar zij hebben een grotere mate van ongelijkheid; dat zullen wij in de tweede plaats in het licht stellen.
3. En dan zullen wij in de derde plaats aanwijzen enige grote lessen, welke zij gezamenlijk bevatten tot onze onderrichting.

#### I.

In de eerste plaats dan, IN DEZE TWEE WONDEREN ZIJN VELE PUNTEN VAN OVEREENKOMST. Beide hebben zij ten doel de weg aan te wijzen, langs welke het koninkrijk van Christus in groei zal toenemen.

1. In de eerste plaats zult u bemerken, dat ons in beide wonderen geleerd wordt, dat de middelen moeten worden gebruikt. In het eerste geval sprong de vis maar niet zo in Simons boot, zodat men maar aan 't opscheppen kon gaan. En in het tweede geval kwamen ze ook maar niet in scholen uit de zee opzetten om zich op de gloeiende kolen neer te leggen, ten einde de vissers tot een heerlijk feestmaal te dienen. Neen, de vissers moeten in de boot stappen, van wal steken en het net uitwerpen. En nadat het net uitgeworpen is, moeten zij het aan land trekken, of wel met de inhoud beide boten vullen. Alles geschiedt hier door menselijke bedrijvigheid. Het is een wonder, zeker, maar toch, noch de visser, noch zijn boot, noch het vistuig kunnen buiten rekening blijven; zij worden alle gebruikt en tot het werk gebezigd. Laat ons leren, dat God in het behouden van zielen door middelen werkt; dat zolang de tegenwoordige bedeling der genade zal standhouden, het Gode zal behagen door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven. Zo nu en dan steekt een soort van verzet tegen de van God verordeneerde middelen in de kerk het hoofd omhoog. Ik heb dit met leedwezen opgemerkt in de Ierse opwekking. Wij troffen gedurig in enige voorname bladen opmerkingen aan, welke ik buitengewoon hinderlijk vond. Daarin werd het als een zaak beschouwd waarmee men elkaar geluk kon wensen, dat geen mens in het werk betrokken was, geen prediker van naam, geen evangelist bekend om zijn ijver. Er werd roem op gedragen, dat in de ganse zaak geen leiding van menselijke zijde aan te wijzen was. Dat was de zwakke zijde van de opwekking, niet haar kracht. U werpt mij tegen, dat dit God des te meer de eer gaf. Toch niet. God krijgt de meeste eer door het gebruik der instrumenten. Wanneer God zonder instrumenten werkt, wordt Hij zonder twijfel verheerlijkt; maar Hij weet zelf langs welke weg Hij de meeste eer verkrijgt. En Hij heeft zelf het plan met de instrumenten uitgekozen als het zodanige, waardoor Hij op aarde het meest wordt groot gemaakt. Wij hebben deze schat. Hoe? Alleen? Zonder iets uit de aarde, dat er bij te pas komt? Neen; maar in aarden vaten. Waartoe? Opdat God minder eer zou ontvangen? Neen; wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij uit God, en niet uit ons. God maakt de zwakheid van het schepsel tot het tegenbeeld van de macht van de Schepper. Hij neemt mensen, die in zich zelf niets zijn, en behaalt door hen Zijn schitterende overwinningen. Wellicht zouden wij Simson niet zozeer bewonderen, zo hij de Filistijnen met zijn vuist te pletter had geslagen, als wij doen, nu wij weten, dat hij met zulk een ongeschikt wapen als een ezelskinnebakken de duizenden van zijn vijanden bij hopen neervelde. De Heere neemt geringe wapenen om daarmee grote daden te doen. Toen Hij zei: "Daar zij licht," en daar licht was zonder enig instrument, toonde Hij Zijn heerlijkheid; maar wanneer Hij in plaats daarvan de apostelen neemt en wederom zegt: "Daar zij licht," en hen uitzendt, die in zich zelf duisternis waren, en hen als middelen gebruikt om een duistere wereld te verlichten, ik zeg, dat er dan een groter heerlijkheid zichtbaar wordt. En als de morgensterren te samen vrolijk juichten, toen zij eerst het licht op de nieuw gemaakte aarde aanschouwden, dan juichten de engelen in de hemel gewis nog meer, toen zij het licht aldus op deze duistere aarde in volle stromen zagen neerdalen door mensen, die, uit en van zich zelf, de donkerheid slechts zouden hebben vergroot en de somberheid nog akeliger zouden hebben gemaakt. God werkt door middel van mensen, die Hij op bijzondere wijze tot Zijn werk roept. En in de regel niet zonder hen. Een zekere groep mensen streeft er naar om het herdersambt af te schaffen, maar het zal hun niet gelukken; want de Heere zal steeds voortgaan herders naar Zijn eigen hart te geven om Zijn volk te wijden. En alle pogingen door de kudde ondernomen, om van de herders af te komen, zullen tot magerheid en armoede van de ziel leiden. Het geroep, dat zich verheft

tegen de bediening door één man, komt niet van God, maar van trotse eigenwaan, van mensen, die er niet mee tevreden zijn om te leren, ofschoon zij het vermogen niet bezitten om te onderwijzen. Het is de neiging van de menselijke natuur om zich zelf in de hoogte te steken, welke deze verstoorders van de vrede van het Israël Gods heeft doen opkomen. Want zij kunnen het niet verdragen zich te onderwerpen aan de overheden, die God zelf heeft aangewezen. En zij hebben een afkeer van hetgeen de apostel leert, waar hij door de Geest van God zegt: "Zijt uw voorgangers gehoorzaam. En zijt hun onderdanig; want zij waken voor uw zielen, als die rekenschap geven zullen; opdat zij dat doen mogen met vreugde en niet al zuchtende; want dat is u niet nuttig." Broeders, ik waarschuw u: er waart een geest rond, die de mannen naar beneden zou willen halen, welke God zich verheven heeft; die hen tot zwijgen zou willen brengen, in wier mond God de tong van vuur heeft gelegd; opdat dwaze mensen een taal zouden kunnen gebruiken naar hun eigen wil, tot het heil van niemand en tot hun eigen schande. Wat ons aangaat, wij zullen, naar ik vertrouw, nooit ophouden die middelen te erkennen, waardoor de Heere krachtig onder ons werkt. Wij willen geen bediening in de kerk van God aan banden leggen. Wij zouden maar al te blij zijn, zo wij zagen, dat zij meer overvloedig werd uitgeoefend. Gave God, dat al des Heeren dienaren profeten waren! Maar wij verklaren ons plechtig tegen die geest, welke, onder het voorwendsel van vrijheid voor allen, de instrumenten op zij zet, waardoor de Heere voornamelijk werkt. God verlangt, dat de vissers bij hun netten en boten zullen blijven. En die nieuwe manier om vis te vangen zonder netten, en zielen te redden zonder dienaren, zal nooit voldoen, want zo iets is niet uit God. Men heeft het beproefd, en wat is de uitkomst van de proefneming geweest? Mij is geen bestaande kerk bekend, die de middelen verachtte, of zij is binnen enige jaren, hetzij door scheuring, hetzij door verval, aan haar einde gekomen. Waar is op de oppervlakte der aarde één enkele kerk, die vijftig jaar bestaan heeft waar de van God uitverkoren middelen der bediening veracht en verworpen werden? "Ikabod!" is op de muren van die kerken geschreven. God verwerpt haar, omdat zij de door God verkoren wijze van werken verwerpen. Haar pogingen zijn hersenschimmen, verschieterende sterren, dwaallichtjes, opgeblazenheid van het hoogmoedige vlees, luchtballen, vandaag zichtbaar en morgen voor altijd weer verdwenen.

2. Ook treedt in beide teksten een andere waarheid eveneens op de voorgrond, namelijk, dat de middelen uit zich zelf geheel en al krachteloos zijn. In het eerste geval hoort u de bekentenis: "Meester! Wij hebben de gehele nacht over gearbeid, en niet gevangen." In het laatste geval hoort u hen op de vraag: "Kinderkens! Hebt u niet enige toespijs?" met "Neen," een treurig neen antwoorden. Wat was daarvan de reden? Waren zij dan geen vissers, die in hun beroep bezig waren? Zeker, het waren geen onervaren mensen. zij verstonden het werk. Waren zij op een onverstandige manier aan het werk gegaan? Neen. Waren zij in ijver te kort geschoten? Neen, zij hadden gearbeid. Had het hun aan volharding ontbroken? Neen, zij hadden de gehele nacht over gearbeid. Was er een schaarste van vis in de zee? Zeker niet, want zodra de Meester komt, zijn ze er bij scholen. Wat is dan de reden? Is het niet, omdat er in de middelen op zich zelf geen kracht is buiten de tegenwoordigheid van Christus? De grote Werkmeester, die de middelen niet ongebruikt wil hebben gelaten, wil nochtans, dat Zijn volk weet, dat Hij de instrumenten gebruikt, niet om het instrument te verheerlijken, maar ter wille van de verheerlijking van Zich zelf. Hij neemt wat zwak is in Zijn handen en maakt het sterk, niet opdat de zwakheid wordt vereerd, maar opdat de sterkte wordt aangebeden, welke

zelfs de zwakheid dienstbaar maakt aan de Goddelijke macht. Broeders, laat ons als gemeente dit steeds in gedachtenis houden, dat wij zonder Christus niets kunnen doen. "Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, spreekt de Heere." Stelt geen vertrouwen op verenigingen, op besturen, op bedieningen, op iets, dat wij kunnen doen. Laat ons werken alsof het alles van ons afhing; maar laat ons daarbij tot God gaan in afhankelijkheid van Hem, in de zekere wetenschap, dat de macht niet bij ons berust, maar bij Hem alleen. Laat ons de zendelingen uitzenden naar de heidenen; laat ons onze mannen doen uitgaan naar de donkere straten en stegen van deze grote stad; laat ons traktaten uitdelen; laat ons het Woord Gods verspreiden: laat ons bij tientallen predikers van onze profetenschool uitzenden. Doch laat ons, nadat dit alles geschied is, niet stilzitten en zeggen: "Nu is het alles gebeurd, daar moet wel wat goeds van komen." Neen, Heere, zo u Uw zegen niet uit de hoge doet neerdalen, zou het even goed zijn geweest zo wij niets hadden gedaan want dan kunnen er geen vruchten voor de eeuwigheid uit voortkomen.

Hoe dikwijls drijft mij dit op de knieën. Het verrassende werk, hetwelk God doet in betrekking tot deze plaats, doet mijn hart opspringen van vreugde; maar het gebeurt ook wel, dat mijn geest uit vrees dat het alles door het gemis van Zijn zegen nog op niets uitloopt, ter aarde neergeworpen wordt. U zult u ongetwijfeld herinneren, dat een broeder enige tijd geleden op de gedachte gekomen is om een boekdeel van de leerredenen, alhier gepredikt, uit te delen aan iedere student te Oxford en Cambridge. Nadat dit geschied was en er ongeveer tweehonderd duizend leerredenen waren uitgereikt, heeft hij ze ook nog uitgegeven aan ieder lid van het Parlement, aan ieder hooggeborene van dit koninkrijk, en aan vorsten, koningen en keizers van Europa. En nu hij dit werk volvoerd heeft, heeft hij weer een nieuwe grootse onderneming op het oog. Waarde vrienden, als ik er aan denk, dat deze boeken overal rondreizen, onder hoog en laag, onder rijken en armen van allerlei plaatsen in het land, dan verblijdt zich mijn hart. Maar toch, als God Zijn zegen inhoudt, dan was het even goed, zo zij nooit van de pers waren gekomen en door mensenhanden onder de bevolking waren verspreid. Wat goeds kunnen zij doen? Al is het net ook nog zo breed, ook nog zo sterk, al wordt het ook nog zo ijverig in de zee geworpen, toch zullen wij de gehele nacht over arbeiden en niets vangen, tenzij de Meester komt om op het werk Zijn zegel te drukken. Laat ons dan altijd biddende zijn om de zegen. Laat ons bedenken, dat wij niets hebben gedaan, voordat wij over hetgeen wij hebben gedaan 's Heeren zegen hebben afgesmeekt. Laat ons overwegen, dat al het zaad, hetwelk wij in de grond hebben gestrooid, daar voor de wormen is terechtgekomen, tenzij wij in de bodem het bewarende zaad van het gebed hebben doen nederdalen om dat andere zaad in het leven te behouden. Wij zullen oogsten hebben, zo wij ze van God verwachten; maar als wij op de bodem, op het zaad of op den zaaier zien, zullen wij na al ons zaaïen niets voor onze moeite aanschouwen.

3. In de derde plaats wordt in deze beide wonderen duidelijk geleerd, dat de tegenwoordigheid van Christus een goede uitslag waarborgt. Christus zat in Petrus' boot. Het was Zijn wil, die door een geheimzinnige invloed de vissen naar het net trok, alsof Hij een haak, een verborgen haak, in de kieuwen van ieder hunner had, aan hun dartel spel plotseling een einde kon maken, en ze alle gezamenlijk naar één plek kon doen schieten. Het was Zijn tegenwoordigheid op het droge, toen Hij van het land af tot Zijn tobbede discipelen sprak en tot hen zeide: "Werpt het net aan de rechterzijde van het schip." Zijn tegenwoordigheid was het, die de vissen heentrok naar die plaats, waar zij

gevangen werden. O broeders, wij moeten dit leren, dat het Christus' tegenwoordigheid is in het midden der gemeente, die de kracht is van die gemeente - de stem van een Koning in het midden van haar. Het is de tegenwoordigheid van Christus' grote vertegenwoordiger, de Heilige Geest, die aan de kerk kracht moet schenken. "En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken." Daar zit de aantrekkingskracht. De Geest schenkt de kracht, en wij moeten toeven totdat wij ze verkrijgen. Maar wanneer wij ze bezitten, dan kunnen wij niet te vergeefs prediken, want wij worden "een reuk des levens ten leven" voor hen, die ons horen. Christenen, de tegenwoordigheid van Christus bij u moet uw kracht zijn. Zijt veel in gemeenschap met Hem. Laat Zijn Geest u veel doordringen. Peinst veel over Zijn lijden. Houdt u nauw aan Zijn persoon. En dan zal er, waar u uzelf ook bevindt, een macht om u heen zijn, welke zelfs uw tegenstanders noodzaken zullen deze macht te erkennen. O, dat wij meer van Christus' tegenwoordigheid in ons als gemeente deelachtig waren! Heft uw harten daarvoor op. Zo Christus hier is, laat ons Hem geen smart aandoen. „Ik bezweer u, u dochters van Jeruzalem dat u de liefde niet opwekt, noch wakker maakt, totdat het Hem lust!" En als Hij hier niet is, laat ons van het bed van onze traagheid opstaan en uitgaan om Hem te zoeken, roepende: "Zeg mij aan, Gij, Die mijn ziel lief heeft! Waar u weidt, waar u de kudde legert in de middag." En als u Hem vindt, ik bezweer u, houdt Hem vast en laat Hem niet gaan, totdat u Hem gebracht hebt in het huis van uw moeder, in de binnenste kamer van degene, die u gebaard heeft, namelijk in de kerk van Christus. Daar willen wij Hem vasthouden. Daar willen wij Hem omhelzen, en Hij zal ons Zijn liefde tonen.

4. In beide voorbeelden maakte de goede uitslag, welke met de middelen door Christus' tegenwoordigheid gepaard ging, de menselijke zwakheid openbaar. Wij zien de menselijke zwakheid niet meer in een slechte dan in een goede uitslag. In het eerste voorbeeld, in de goede uitslag, ziet u de zwakheid van de mens; want het net scheurt en het schip begint te zinken. En Simon Petrus valt neer met de uitroep: "Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens." Hij was daarmee niet zo goed bekend, totdat zijn boot gevuld was; de overvloed van Gods genade deed hem zijn eigen nietigheid gevoelen. In het laatste geval was men nauwelijks in staat het net te trekken vanwege de menigte der vissen. Broeders, als u of ik ten volle willen weten, welke uiterst nietige wezens wij zijn, zal het ons spoedig blijken, zo de Heere op onze arbeid voor het winnen van zielen Zijn zegen schenkt. Als wij zien, dat er eerst één, en dan nog eens één, en vervolgens tientallen, en uiteindelijk honderdtallen tot de Heere Jezus worden gebracht, zullen wij zeggen: "Wie heeft mij dit heil bewerkt, hoe kunnen zulke wonderen door mij geschieden?" En wij zullen in ootmoed voor de voetbank van de soevereine genade neervallen, en belijden, dat wij zulke verbazende gunsten onwaardig zijn. Laat de kerk zich uitbreiden, laten haar overwinningen vele zijn, laat haar met haar hemelse wapens gehele provinciën overstroomen. En in plaats dat de mens al beroemder wordt, zal de mens al dieper zinken. En zal het hoe langer hoe meer gezien worden, dat het de Heere is. Kleine werken, zulke als in onze gemeenten jaren achtereen algemeen voorkwamen, waar de mensen bij tweeën en drieën toegevoegd werden, zijn volkomen bestaanbaar met grote zelfverheffing. En hetzelfde is het geval met volslagen onvruchtbaarheid; let op het vertoon makend gedrag van menige prediker, wiens werk met onvruchtbaarheid geslagen is. En ziet of het niet zo is. Laat de Heere Zijn macht tonen. En de mens vernedert zich in het stof; want wanneer er honderden worden binnengebracht, dan kan dit niet van de

dienaar komen; dit is de vinger van God. De mens wordt dan, juist door de overvloedige mate van zegen op zijn werk, vergeten. En de Heere alleen wordt te dien dage groot gemaakt. O, mocht de Heere in de kerken van Engeland grote en verbazingwekkende werken door al Zijn dienaren verrichten! Zij zouden dan hun eigen zwakheid ontdekken. En de naam van God zou worden verheerlijkt. U kunt dikwijls de opmerking horen, wanneer een mens voorspoedig is in het winnen van zielen: "Ik ben bevreesd, dat hij zich zal verheffen. Hoezeer is het nodig dat wij bidden, dat hij nederig mag blijven!" Broeders, dat is een zeer noodzakelijk gebed voor iedereen. Maar het is niets noodzakelijker voor de mens, die voorspoedig is, dan voor de onvoorspoedige; inderdaad, het is een hoogmoedige aanmatiging van wie het ook moge zijn, te denken, dat hij minder behoefte heeft om te bidden tegen de hoogmoed dan enig ander mens. Denkt niet, dat wanneer de kerk bloeit, zij noodzakelijk hoogmoedig wordt. Neen, de volheid van de boot doet haar zinken. En de overloed van het wonder doet ons des te meer uitroepen: "Het is de Heere!" Want wij gevoelen dat zo iets niet door de mens had kunnen geschieden, aangezien het buiten het bereik van de mens ligt zulke wonderen te verrichten.

Zover dan loopt er een gelijkheid door het geheel. Middelen moeten er worden gebruikt; de middelen zonder meer baten niet; de tegenwoordigheid van Christus waarborgt de goede uitslag. Die uitslag maakt de menselijke zwakheid openbaar en leidt tot de uitroep: "Het is de Heere!"

## II.

Na aldus de gelijkheid te hebben aangetoond zullen wij nog meer op uw belangstelling mogen rekenen **WANNEER U DE ONGELIJKHEID WORDT AANGEWEZEN.**

Vergunt ons in het begin te zeggen, dat naar ons oordeel de eerste schildering de kerk Gods voorstelt gelijk wij haar zien. En dat de tweede haar voorstelt gelijk zij werkelijk is. Het eerste geval schildert ons de zichtbare, het tweede de onzichtbare kerk. Lukas deelt ons mee wat de schare ziet; Johannes verhaalt ons wat Christus aan Zijn discipelen alleen vertoonde. Het eerste is de algemene waarheid, welke de menigte kan ontvangen; het andere is een bijzondere verborgenheid, alleen aan geestelijk gezinde gemoederen geopenbaard. Let dus zorgvuldig op de punten van verschil.

1. In de eerste plaats is er verschil in de bevelen, die gegeven worden. In het eerste verhaal luidt het: "Steek af naar de diepte, en werp uwe netten uit om te vangen." In het andere heet het: "Werpt het net aan de rechterzijde van het schip." Het eerste is Christus' bevel aan iedere evangeliedienaar. Het andere is het verborgen werk van Zijn Geest, in het woord. Het eerste toont ons, dat de bediening overal en alom heeft te vissen. Al de bevelen, welke de christen heeft wat betreft zijn prediking, laten zich samenvatten in dit woord: "Steek af naar de diepte en werp uw net uit." Hij moet geen enkele bijzondere soort van mensen uitkiezen; hij moet prediken tot iedereen, tot gevoelige en tot ongevoelige zondaars. Hij moet prediken zowel tot de dorre doodsbeenderen in de valleien als tot de levende zielen. Hij moet niet uitzien waar de vis zit, maar heeft alleen het net uit te werpen en te doen wat zijn Meester hem gebiedt. "Gaat heen in de gehele wereld en predikt het evangelie aan alle creaturen." De evangeliedienaren, welke alleen tot de uitverkorenen prediken, dienden dit te bedenken. Onze taak brengt mee allerlei vis in te sluiten. En niet al te kieskeurig te zijn waar wij ons bevinden, maar eenvoudig het net neer te laten. Wat doet het er toe, of wij in een stad of in een vlek, of in een dorp zijn? Wat maakt het uit of wij ons te midden van de rijken of van de armen, van de geleerden



of van de ongeletterden bevinden? Al zijn wij ook onder de ongebondenen en zedelozen, wij hebben daar niets mee te maken, onze plicht blijft er dezelfde om: af te steken naar de diepte, en het net neer te laten - dat is alles. Christus zal de vissen wel vinden, dat is onze taak niet. De verborgen waarheid is, dat wanneer wij dit doen, de Heere ons zo weet te besturen dat wij het net aan de rechterzijde van het schip werpen. Dat is het verborgen en onzichtbare werk van de Geest, waarbij Hij onze bediening, die in zich zelf algemeen is, zodanig gebruikt, dat zij bijzonder en particulier wordt. Wij spreken tot allen, en Hij spreekt tot sommigen. Wij blazen de bazuin, maar slechts de bankroete schuldenaars horen het: alleen zij, die waarlijk van de Geest Gods zijn, kennen het blijde geklank. En verheugen zich daarin. Wij kunnen hen niet uitkiezen, maar God wel. Wij laten de gezegende zeilsteen van het evangelie zakken en die hemelse magneet heeft een verwantschap met sommige harten, welke God heeft levend gemaakt, zodat zo velen als er verordineerd zijn tot het eeuwige leven, geloven. De apostelen predikten tot de schare, maar de Heere God de Heilige Geest, die de zaligheid van Zijn uitverkorenen had besloten, deed het woord met kracht ingang vinden bij de uitverkorenen en afgezonderden. Welk een blijdschap is het, te denken, dat wij hier altijd een uitgelezen gemeente hebben, want de Heere heeft hen uitgelezen! Ofschoon zij in wanorde door elkaar heen zitten - hier de goeden en daar de slechten, alle soorten ondereen gemengd - zo brengt nochtans God hen in naar Zijn eeuwig voornemen. En onder dat alles is er een kern van uitverkoren zielen binnen de massa van de gemeente, aan welke God het woord toepast. Wij werpen het net dan toch nog aan de rechterzijde van het schip. En het blijkt ons, dat het gevuld wordt.

2. In het eerste voorbeeld zult u zien, dat er duidelijk een meervoud is waar te nemen. De vissers hebben netten - in het meervoud; zij hebben boten - in het meervoud. Er valt een ontplooiing van een meervoudige werkzaamheid te aanschouwen. Ieder man schijnt afzonderlijk voor de dag te komen. In het andere geval is het één. Er zijn vele mannen, maar zij zijn allen in één boot. Zij trekken gezamenlijk het net. En het is maar één net - er is geen verdeling, het is alles één. Dit nu is het zichtbare en het onzichtbare. Voor ons zijn de middelen, waarvan God gebruik maakt om zondaren tot Zich te brengen, zeer verschillend. Soms zijn wij in de ene boot, trachtend al de vis te vangen, die wij machtig kunnen worden. En ginds is weer een andere boot, waar men weer hetzelfde tracht te doen. Wij behoren hen te beschouwen als deel- en lotgenoten. En wanneer onze boot te vol wordt, moeten wij die lotgenoten in het andere schip wenken om ons te komen helpen. Wij moeten niet op die broederen, welke van ons verschillen, neerzien alsof zij bezig waren de zee leeg te maken. En als mededingers van ons. Hoe groter de vangst, des te meer reden tot blijdschap. Hoe meer mannen om iets goeds te verrichten, des te meer zal de naam des Heeren geprezen worden. Ik geloof, dat het in vele van onze steden, waar sommigen van onze kermende broeders zeggen, dat alle goede mensen naar één kapel behoren te gaan, veel beter is dat er drie of vier zijn. Ik stel mij wel eens de vraag, of niet de veelvoudige werkzaamheid, die zich door zo velerlei benamingen openbaart, een grote gunst en een zegen is. In plaats van ook maar in de geringste mate op voet van oorlog te staan met mijn broederen, omdat zij voor hun overtuiging opkomen, prijs ik hen en beschouw ik hen als deelgenoten in een ander schip. Het onderscheid dat er tussen ons bestaat en in onze namen zich uitsprekt, is behulpzaam om ons wakker te houden. Wij wekken daardoor elkander op en doen veel meer goed in de wereld dan het geval zou zijn als de kerk zich slechts door één naam openbaarde. Het is Gods wil, dat de

werkzaamheden zich naar verschillende kanten uitstrekken. Er moeten verscheidene netten zijn. En er moeten ook verscheidene vissers wezen, die zich in verschillende boten ophouden. Voor zover wij kunnen zien, zal het altijd wel voorkomen, dat er een Paulus en een Barnabas zijn, die niet met elkaar overweg kunnen. Er zullen altijd uitwendige onderscheidingen zijn in de bediening. En ik beken, dat ik daarvoor het pleit opneem. En dat ik er blij om ben, dat het zo is. Gelijk ik de vorige Sabbat nog heb gezegd dat er zoveel gezindten zijn, vindt in mij geen bestrijder, maar een voorstander.

Maar laat ons onze blik wenden naar het inwendige. Bij Johannes zijn zij allen in één boot, allen met elkaar aan het vissen, allen één net trekkende. Ha broeders! Dat is nu net zoals het in de werkelijkheid ook is. Wij zien het niet, maar al Gods dienaren trekken één net. En de gehele kerk van God is in één schip. O, ik loof God voor die lieflijke leer! Het baat niet, dat streven naar uitwendige eenvormigheid; wij zullen ze nooit aanschouwen. Noch de aanleg van de mens, noch de wil van God, vereisen zulks. Het baat niet, dat strijden tegen de verschillen, welke in de grote zichtbare kerk bestaan. En het is mij niet bekend, dat deze verschillen als zo velerlei kwaad zijn aan te merken. Zij zijn het natuurlijk gevolg van 's mensen eindig bestaan. En moeten en zullen tot aan het einde van deze bedeling voorkomen. Het is de eenheid van de Geest; het is de eenheid in Christus Jezus; het is de eenheid in liefde tot elkaar, waarop God wil dat wij acht zullen hebben. Laat ons deze eenheid leren uit het feit dat schoon het ons voorkomt alsof wij van elkaar verschillen, nochtans zo wij Gods dienaren zijn, er slechts één bediening is. Als wij Gods kerk zijn, is er slechts één kerk in de wereld; er is slechts één bruid van de Heere Jezus; er is slechts één schaapskooi en één Herder. Ofschoon het voor ons oog altijd zo zal zijn, twee boten, of twintig boten; twee netten, ja wel vijftig netten, zo is er nochtans voor Hem, Die alle dingen beter ziet dan wij, slechts één boot en één net; en allen, die in dat ene net gevangen worden, zullen veilig aan wal worden gebracht.

3. In de derde plaats is er nog een ander verschil. Hoeveel vissen werden er in het eerste geval gevangen? De tekst zegt: "een grote menigte." In het tweede geval wordt ook een grote menigte gevangen, maar zij worden alle geteld. "Honderd drie en vijftig." Lukas deelt ons niet mee hoeveel er de eerste maal gevangen werden, want er waren er enkele onder die het tellen niet waard waren. Maar de tweede maal merkt gij, dat nauwkeurig het getal wordt aangegeven: "honderd drie en vijftig." Wat was de reden die Petrus had om ze te tellen? Wij kunnen het niet zeggen. Maar ik denk dat ik wel weet waarom de Heere het hem liet doen. Het geschiedde om ons te laten zien, dat, ofschoon in de uitwendige middelen van de bijeen vergadering van het volk in de kerk het getal van degenen die behouden worden, voor ons een zaak is waarvan wij niets bepaalds weten, de Heere nochtans in het verborgene en onzichtbare hen tot de laatste man heeft geteld. Hij weet zeer goed, hoe velen het net van het evangelie zal inbrengen. Ziet, welk een grote menigte daar, waar het woord wordt gepredikt, wordt binnengebracht! Duizenden, tienduizenden worden er aan de verschillende kerken van Christus toegevoegd. En doen belijdenis van hun geloof. Het zou onmogelijk zijn te berekenen hoeveel er in alle landen, waar het christendom bestaat, in het uitwendige net van de zichtbare kerk van Christus zijn gevangen. Maar broeders, het is wel mogelijk bij God om te weten hoeveel er ten laatste zullen worden binnengebracht. En hoeveel er nu zijn in de onzichtbare kerk. Hij heeft hen geteld, hun getal voorverordineerd, vastgesteld en bevestigd. Het getal "honderd drie en vijftig" schijnt mij toe een groot, bepaald getal voor te stellen. De gezaligden zullen in de hemel een getal uitmaken, dat niemand kan tellen, want Gods uitverkorenen zijn niet

weinigen; maar zij zullen een getal vormen, dat God kan tellen, want "de Heere kent degenen, die de Zijnen zijn." Zij zullen een zeker en bepaald aantal uitmaken, hetwelk evenmin verminderd of vermeerderd zal worden, maar hetzelfde zal blijven naar Zijn voornemen en Zijn wil. Nu heb ik als prediker niets te maken met het tellen van vissen. Mijn taak ligt bij de grote menigte. Wij laten maar telkens weer het net zinken. O Meester! u die ons hebt geleerd het net uit te werpen en een menigte te verzamelen, leid u er de honderd drie en vijftig in!

4. Merkt nog op een ander verschil. De vissen, die de eerste maal gevangen werden, schijnen van onderscheiden soort te zijn geweest. Het net scheurde, en daarom kwamen er ongetwijfeld sommige weer uit; enkelen waren zo klein, dat zij het eten niet waard waren, en deze werden zonder twijfel weggeworpen. "Het goede lezen zij uit in hun vaten, maar het kwade werpen zij weg." In het tweede geval was het net vol grote vissen; het waren alle grote vissen, alle goed om gegeten te worden. Alle honderd drie en vijftig waren het waard, dat zij bewaard werden; er was geen enkele kleine vis bij, die men wel weer in de diepte moest terugwerpen. Het eerste vertoont ons de uitwendige en zichtbare uitwerking van de bediening. Wij vergaderen een groot aantal in de kerk van Christus. En er zullen onder dat getal altijd enigen zijn, die niet goed zijn, die niet werkelijk door God zijn geroepen. Soms hebben wij samenkomsten, waarin wij het kwade moeten wegwerpen. Wij hebben vele gezegende bijeenkomsten al waar het om het bijeenvergaderen van de vissen te doen is - en, wat kolossale trekken heeft God ons gegeven! Ere zij Zijn naam! Maar op andere tijden moeten wij neerzitten en onze vissen overtellen. En dan zijn er sommige, die weggeworpen moeten worden. God noch mens kan hen uitstaan. Zo is het in de uitwendige en zichtbare kerk. Laat niemand zich verwonderen, zo het onkruid met de tarwe opgroeit - dat is zo de loop van de dingen. Het moet zo zijn. Laat niemand van ons zich verwonderen, zo er wolven in schaapskleren zijn - het zal altijd zo wezen. Er was een Judas onder de twaalven; er zullen bedriegers onder ons zijn tot aan het einde van deze bedeling. Zo is het niet met de onzichtbare kerk - de kerk in de kerk - het heilige der heiligen in de tempel. Daarin is geen enkele, die uitgeworpen moet worden. Neen; de Heere, die ze in het net bracht, bracht de rechte soort in; daaronder bevond zich geen enkele geveinsde of afvallige. En nadat Hij hen tot het juiste getal van honderd drie en vijftig heeft ingebracht, kunnen zij er niet een van allen weer uitkomen, maar zij worden in dat net bewaard, want dat net scheurt niet. Zij zijn in de verborgen, onzichtbare kerk van Christus. En zij kunnen er niet uitkomen, laten zij net doen wat zij willen. Zij mogen zelfs hun openbare belijdenis prijsgeven en alzo uit de zichtbare kerk treden, maar hun verborgen bezit kunnen zij niet prijsgeven; zij kunnen niet ontkomen aan de verborgen en onzichtbare kerk. En zij zullen daar allen bewaard worden, totdat het net aan land wordt gesleept en alle honderd drie en vijftig behouden zijn.

5. Ook merkt u dat in het eerste geval het net scheurde, en in het tweede geval niet. In het eerste geval nu, in de zichtbare kerk, scheurt het net. Mijn broeders roepen altijd uit: "Het net is gescheurd!" Ongetwijfeld is het een lelijk ding wanneer de netten scheuren; maar u hoeft u er niet over te verwonderen. Wij kunnen niet zo maar, als het net vol is, met ons werk ophouden om het te herstellen. Het scheurt toch. Dat het net scheurt is het noodzakelijk gevolg er van dat wij zijn wat wij zijn. Wat bedoelt u hiermee? Wel dit, dat wij, in plaats van met één naam af te doen, er twintig of dertig hebben. Het net is gescheurd. Ik heb er in het geheel geen verdriet van. Ik geloof dat het zo is als het wezen

moet, zolang wij vlees en bloed zijn. Want niet eerder dan voordat er een stel volmaakte mensen bestaat, zult u het zover krijgen, dat er geen afdelingen meer zijn. Het net moet scheuren en wil scheuren. Maar, ere zij God! In werkelijkheid scheurt het net toch eigenlijk niet, want ofschoon de zichtbare kerk het voorkomen mag hebben van in stukken en brokken te zijn verdeeld, de onzichtbare kerk is één. Gods uitverkorenen, Gods geroepenen, Gods levend gemaakten, de met bloed gekochten van God, zij zijn één van hart, en één van ziel, en één van geest. Ofschoon zij verschillende namen mogen dragen onder de mensen, zo dragen zij nochtans voor God hun naam, door de Vader gegeven, geschreven op hun voorhoofd. Zij zijn één en het kan niet anders of zij moeten één blijven.

U bemerkt, broeders, dat ik u niet de raad geef om te streven naar een eenheid in naam. Hoe meer u daarnaar streeft, des te meer afdelingen zullen er zijn. Onderscheiden broeders uit kerken met verschillende benamingen hebben zich verenigd om een kerk te vormen, die geen sekte zou zijn. Alles, wat zij deden, was, van een sekte de meest sektarische van de sekten te maken - het enghartigste en het bitterste genootschap, ofschoon het enigen van de beste mannen, enigen van de beste christenen en de bekwaamste schrijvers van de tegenwoordige tijd bevat. U kunt geen zichtbare eenvormigheid tot stand brengen, het staat buiten uw macht: het net is gescheurd. Laat al die pogingen dus maar gerust achterwege. Bemoeit u met de vissen en laat het net met rust; bewaart alleen de eenheid van de Geest door de band van de volmaaktheid. Draagt zorg dat ge niet scheurziek wordt in uw hart. Dat u geen ketterij koestert in uw ziel. Dat u één zijt met al degenen die de Heere Jezus Christus in oprechtheid liefhebben. En in dit opzicht zult u spoedig zien dat het net niet gescheurd is maar dat de heiligen één zijn. O, ik loof God, dat wanneer wij eens met Gods volk samen zijn - het doet er niet toe wat zij zijn - het ons spoedig blijkt, dat het net niet gescheurd is. Er is menig Godzalig bedienaar van het evangelie in de staatskerk, met wie ik met de grootste vreugde gemeenschap oefen, waarbij het mij dan blijkt, dat het net niet gescheurd is. En in de omgang met broeders van allerlei gezindten, van welke sommigen door de leer, anderen door gevoelsargumenten ver als de polen van elkander staan, heb ik ondervonden en is het mij duidelijk gebleken, dat er zulk een wezenlijke en volmaakte overeenstemming van het hart bestond, dat het net niet gescheurd was. Ik geloof niet, dat de broederlijke liefde ooit zulk een volmaakt werk in Christus' kerk had gehad, indien wij niet in stammen waren verdeeld, evenals de twaalf stammen vanouds. Het is geen beoefenen van de christelijke liefde, wanneer ik een broeder liefheb, die er net zo over denkt als ik. Dat kan wel haast niet anders. Maar als ik een dierbare broeder liefheb, die in sommige punten van mij verschilt, wel, dan is er plaats en gelegenheid voor de beoefening van die christelijke deugd. En gelijk God moeiten en wederwaardigheden bestemd heeft tot oefening van het geloof, zo geloof ik, dat Hij ook met onze vele moeilijkheden op het stuk van de leer ten doel heeft ons te oefenen in het betrachten van de liefde. Totdat de dag komt, wanneer wij allen zullen opwassen tot de grootte van volmaakte mensen in Christus Jezus. Het net is niet gescheurd, broeders. Geloof het niet. En wanneer u leest over deze gezindte en die gezindte, ergert u dan niet aan die namen en stammen. Maar brengt er God eerder de dank voor toe. Zegt: dat is de zichtbare kerk, en het net is gescheurd. Maar er is een onzichtbare kerk, waar het net niet gescheurd is, waar wij één zijn in Christus en voor altijd één moeten zijn.

Er zijn verscheiden andere punten van verschil, maar ik geloof, dat de tijd ons ontbreekt om daarover uit te weiden. Ik zal ze slechts bij wijze van wenken aangeven. In het eerste geval, hetwelk de zichtbare kerk voorstelt, ziet u de menselijke zwakheid als de sterkst sprekende trek aan het licht treden: daar is een boot gereed om te zinken; daar is een gescheurd net; daar zijn mannen, die, door schrik en vrees overvallen, verbaasd staan en de Meester verzoeken heen te gaan. In het andere geval is het heel anders. Daar is ook wel menselijke zwakheid, maar de vissers worden toch met voldoende sterkte aangegord. Zij hebben geen kracht over, zoals u bemerkt, maar toch zijn zij sterk genoeg; het net scheurt niet; het schip komt langzaam aan land, de vis meetrekkende. En ten laatste sleept Simon Petrus de vissen op het droge. Sterk moet hij geweest zijn. De vissers waren juist sterk genoeg om hun vis op het droge te krijgen. Zo zult u ook in de zichtbare kerk van Christus dikwijls hebben te treuren over de menselijke zwakheid; maar in de onzichtbare kerk zal God Zijn knechten juist sterk genoeg maken om hun vissen op het land te trekken. De werkzaamheden, middelen en werktuigen zullen juist voldoende kracht bezitten om iedere uitverkoren ziel in de hemel te doen aanlanden, opdat God verheerlijkt worde.

Merkt verder op, dat men in het eerste geval, in de zichtbare kerk, afstak naar de diepte. In het tweede geval wordt er gezegd, dat men niet ver van het land was, omtrent tweehonderd ellen. Zo komt ons ook heden onze prediking voor als uitgaande naar de grote stormachtige diepte om vis machtig te worden. Het schijnt ons toe, dat wij een heel eind hebben af te leggen voor wij deze kostelijke zielen aan land brengen. Maar in het oog van God zijn wij niet ver van het land. En wanneer een ziel gered is, is zij niet ver van de hemel. Voor ons zijn er jaren van verzoeking en beproeving en strijd, maar voor God de Allerhoogste is het een afgedaan werk: "het is geschied." De zielen zijn behouden; zij zijn niet ver van het land.

In het eerste geval moesten de discipelen alles verlaten en Christus volgen. In het tweede zaten zij neer om met Hem te eten aan de heerlijke feestmaaltijd, die Hij bereid had. Zo hebben wij ook heden in de zichtbare kerk beproeving en zelfverloochening om Christus' wil te verdragen. Maar, ere zij God, het oog van het geloof bemerkt dat wij spoedig ons net op het land zullen trekken, en dan zal de Meester zeggen: "Komt en eet." En wij zullen in Zijn tegenwoordigheid neerzitten en feestvieren met Abraham, Izak en Jakob in het koninkrijk Gods.

### III.

De tijd is voorbij, en ik besluit met uw opmerkzaamheid te vestigen op ÉÉN VAN DE VELE LESSEN, WELKE DE TWEE VERHALEN MET ELKAAR SCHIJNEN GEMEEN TE HEBBEN.

In het eerste geval was Christus in het schip. O, God zij geloofd, Christus is in Zijn kerk, ofschoon zij afsteekt naar de diepte. In het tweede geval was Christus op het land. God zij geloofd, Christus is in de hemel. Hij is niet hier, maar Hij is opgestaan; Hij is voor ons gegaan naar de hoge. Maar hetzij Hij in de kerk is, of hetzij Hij op het land in de hemel is, ons arbeiden, de gehele nacht over, zal door Zijn tegenwoordigheid een rijke beloning ontvangen. Dat is de les. Moeder, wilt u die leren? u hebt lang gearbeid voor uw kinderen. Het is tot nog toe nacht bij u geweest. Die kinderen geven geen blijken van genade; zij geven eerder overvloedige bewijzen van hun zondige aard. En vervullen uw gemoed met smart en droefheid. Uw arbeiden, de gehele nacht over, zal een einde hebben. U zult ten

laatste het net aan de rechterzijde van het schip werpen. Zondagsschoolonderwijzer, u hebt lang en naarstig gearbeid, maar met weinig vrucht. Laat de moed niet zakken, de Meester zal u niet vergeefs laten werken. Ter rechter tijd zult u oogsten, zo u niet vertraagt. En gelijk deze discipelen een grote zeeoogst hadden, zo zult u een oogst van zielen hebben. Evangeliedienaar, u hebt op een onvruchtbare rots geploegd. En tot nog toe hebben geen heerlijke schoven uw hart verblijd. U zult "voorzeker met gejuich wederkomen, dragende uw schoven."

En gij, o kerk van God, in arbeid zijnde voor het heil der zielen, ze dagelijks in het gebed opdragende, bij de mensen pleitende, dat zij tot Christus zullen komen, wat betekent het, zo zij nog niet gered zijn? De morgen komt, een groot gedeelte van de nacht is voorbij, en de Meester zelf zal spoedig verschijnen. En al mocht Hij geen geloof vinden op de aarde, zo zal nochtans Zijn komst aan Zijn kerk die voorspoed brengen, waarop zij heeft gewacht - een zodanige voorspoed, dat gelijk een vrouw niet meer aan haar smart gedenkt, omdat een mens ter wereld gekomen is, zo ook de kerk niet meer gedenkt aan haar arbeid, haar pogingen en haar gebeden, omdat Christus' koninkrijk gekomen is. En Zijn wil geschiedt, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde. Werkt, waarde vrienden! Indien er onder u zijn, die niet aan het werk zijn, begint dan nu; indien sommigen van u nog niet gered zijn; geve de Heere, dat wanneer het woord gepredikt wordt, u daarin als in een net gevangen wordt. Wij werpen het deze morgen weer eens uit. Wij hopen het hedenavond ook weer uit te werpen. "Geloof in de Heere Jezus Christus, en u zult zalig worden," want "wie geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar wie niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden." Vlucht tot Christus! Ontvlucht de toekomende toorn! Mocht de Geest het woord aan u toepassen. En u leiden naar de plaats, waar hoog op de berg van de kruisiging de Zaligmaker met bloedende handen en voeten sterft! Eén blik op Hem, en u bent behouden. Zie op Hem, zondaar, en leef! God redde u, om Christus' wil. Amen.

"De wonderen van de Heiland"

### 3. Van vier gedragen

*"Maar Hij vertrok in de woestijn, en bad aldaar. En het geschiedde in één van die dagen, dat Hij leerde, en er zaten Farizeeën en leraars der wet, die van alle vlekken van Galilea, en Judea, en Jeruzalem gekomen waren; en de kracht des Heeren was er om hen te genezen. En ziet, enige mannen brachten op een bed een mens, die verlamd was, en zochten hem in te brengen, en voor Hem te leggen. En niet vindende, waardoor zij hem inbrengen mochten, vanwege de schare, zo klommen zij op het dak, en lieten hem door de tichels neer met het beddeke, in het midden, voor Jezus. En Hij ziende hun geloof, zeide tot hem: Mens, uw zonden zijn u vergeven. En de Schriftgeleerden en de Farizeeën begonnen te overdenken, zeggende: Wie is Deze, Die godslastering spreekt? Wie kan de zonden vergeven, dan God alleen? Maar Jezus, hun overdenkingen bekennde, antwoordde en zeide tot hen: Wat overdenkt u in uw harten? Wat is lichter te zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en wandel? Doch opdat gij moogt weten, dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde, de zonde te vergeven (zeide Hij tot de verlamde): Ik zeg u, sta op, en neem uw beddeke op, en ga heen naar uw huis. En hij, terstond voor hen opstaande, en opgenomen hebbende dat, waar hij op gelegen had, ging heen naar zijn huis, God verheerlijkende. En ontzetting heeft hen allen bevangen, en zij verheerlijkten God, en werden vervuld met vrees, zeggende: Wij hebben heden ongelofelijke dingen gezien." Lukas 5:16-26.*

U hebt ditzelfde verhaal in het negende hoofdstuk van Mattheüs en in het tweede hoofdstuk van Markus. Wat door geïnspireerde pennen driemaal herhaald wordt, moet beschouwd worden als driedubbel belangrijk en onze nauwkeurige overweging ten volle waard. Merkt op het leerzame feit, dat onze Zaligmaker, toen Hij zag, dat er buitengewoon grote scharen samenkamen, Hij zich terugtrok en zich enige tijd voor het gebed afzonderde. Hij begaf zich naar de woestijn om gemeenschap te houden met Zijn Vader; en, als een gevolg, terug te komen, bekleed met een overvloedige mate van genezende en reddende macht. Niet dat Hij in Zich zelf als God niet te allen tijde zonder mate die macht bezat; maar om onzentwil handelde Hij alzo, opdat wij zouden leren, dat de kracht Gods slechts op ons zal rusten naar de mate van onze toenadering tot God. Het verzuimen van het eenzame gebed is de sprinkhaan, die de kracht van de kerk verslindt. Toen onze Heere uit de eenzaamheid teruggekomen was, bevond Hij de schare, die zich om Hem heen vergaderde, buitengewoon groot, en het was niet alleen een groot, maar ook een zeer gemengd gezelschap. Hier waren vele oprecht gelovigen, daar bevonden zich nog meer twijfelzuchtige toeschouwers; sommigen zagen er met smachtend verlangen naar uit Zijn genezende macht te mogen ervaren, anderen waren in even sterke mate met de begeerte vervuld om iets tegen Hem te vinden. Zo zal er ook in alle godsdienstige samenkomsten, hoezeer ook de prediker bekleed mag zijn met geest en kracht van zijn Meester, een gemengd gezelschap zijn; daar komen te samen uw Farizeeën en leraars der wet, die scherpzinnige beoordeelaars, die op alles wat hebben te zeggen, die koudbloedige haarklovers, die er altijd op uit zijn om fouten en gebreken aan te wijzen; en tegelijkertijd, uitverkoren van God en getrokken door Zijn genade, zijn er ook oprechte gelovigen, die in de kracht, welke onder de mensen geopenbaard wordt, zich verheugen, en ernstig zoekende zielen, die de macht ter genezing bij zichzelf wensen te ervaren. Het

schijnt bij onze Zaligmaker de regel te zijn geweest om iedere hoorder van spijze naar zijn aard te voorzien. De Farizeeën hadden spoedig datgene gevonden, naar hetwelk zij uitzagen als iets, waaromtrent zij aanmerkingen meenden te kunnen maken; de Zaligmaker bezigde voor Zijn uitdrukkingen zodanige woorden, dat zij Hem er gretig op vatten en Hem van Godslastering beschuldigden; de vijandschap van hun hart kwam op die wijze aan het licht, opdat de Heere gelegenheid mocht hebben ze te bestraffen; en zo dit slechts hun wil was geweest, was de macht van de Heere daar om ook hen te genezen.

Ondertussen werden die arme mensen, welke bevende om genezing baden, niet teleurgesteld; de goede Geneesmeester liet geen enkel geval onopgemerkt voorbijgaan en tegelijk werden ook Zijn discipelen, die uitzagen naar gelegenheden om Hem opnieuw te prijzen, volkomen bevredigd; want met ogen vol blijdschap zagen zij, dat de geraakte genezen werd, en hoorden zij, dat zijn zonden hem vergeven werden.

Het geval, hetwelk dit verhaal ons voor de aandacht brengt, is dat van een man, die met lamheid was geslagen. Deze treurige kwaal was mogelijk wel van lange duur geweest. Er is een verlamming, die het lichaam langzamerhand ondermijnt en het hoe langer hoe meer in volslagen machteloosheid doet neerzinken. De macht der zenuwen is bijna vernietigd; het vermogen om zich voort te bewegen is geheel en al verloren gegaan; en toch blijven de geestvermogens, schoon grotelijks verzwakt en sommige er van bijna verdoofd, in wezen. Sommigen hebben gedacht, dat deze man mogelijk wel was aangetast door hetgeen genoemd wordt algemene verlamming, welke zeer spoedig de dood ten gevolge heeft, hetgeen dan ook de verklaring zou geven van de buitengewone haast van de vier dragers om hem tot de Zaligmaker te brengen. Wij zijn met de bijzonderheden van zijn toestand niet bekend, maar zeker is het, dat hij verlamd of geraakt was; en als ik dit geval beschouw en de drie verhalen naga, komt het mij voor, dat daarin met tamelijk grote helderheid dit doorstraalt, dat deze verlamming in een of ander opzicht, ten minste naar het oordeel van de man zelf, met zijn zonde in verband stond. Klaarblijkelijk was hij niet alleen een geraakte, maar ook een berouwhebbend zondaar. Zijn geest werd evenzeer terneergedrukt als zijn lichamelijk omhulsel. Ik weet niet of hij wel in volstrekke zin een gelovige genoemd kon worden; maar het is zeer waarschijnlijk, dat hij, belast met een gevoel van zijn zonde, een flauwe hoop had op de Goddelijke genade, welke, gelijk een vonk in een rokende vlaswiek, moeite genoeg had om te blijven bestaan, maar toch in waarheid aanwezig was. De bezoeking, om welke zijn vrienden hem beklagden, was in zijn lichaam; maar hij zelf ondervond een veel grotere onrust in zijn ziel; en waarschijnlijk was het niet zozeer met het oog op de lichamelijke genezing, als wel door de hoop op een geestelijke zegen, dat hij zich gaarne aan iedere mogelijke behandeling wilde onderwerpen, welke er toe kon leiden om hem onder het oog van de Zaligmaker te brengen. Ik leid dit af uit het feit, dat onze Zaligmaker hem aansprak met deze woorden: "Wees welgemoed"; hetwelk te kennen geeft, dat hij moedeloos was, dat zijn geest in hem neerzonk; en daarom sprak onze teerhartige Heere, in plaats van dadelijk tot hem te zeggen: "Sta op, neem uw beddeken op," hem also toe: "Zoon! uw zonden zijn u vergeven." Hij gaf hem bij de aanvang een zegen, om welke de vrienden van de geraakte niet gevraagd hadden, maar welke de man, schoon sprakeloos, zocht in de stilte van zijn ziel. Hij was een "zoon", ofschoon een beproefde; hij was bereid om het bevel des Heeren te gehoorzamen, toen het vermogen daartoe hem gegeven werd, ofschoon hij nu nog geen hand of voet kon opheffen. Hij verlangde naar de vergeving der zonden, doch kon zijn hand niet uitstrekken om op de Zaligmaker beslag te leggen. Het is mijn plan dit verhaal



voor praktische doeleinden aan te wenden; moge de Heilige Geest het tot wezenlijk nut doen zijn.

1. Onze eerste opmerking is deze: ER ZIJN GEVALLEN, WELKE DE HULP VAN EEN KLEINE GROEP ARBEIDERS VEREISEN, ALVORENS DE VOLKOMEN ZALIGHEID WORDT VERKREGEN.
2. Wij gaan nu over tot de tweede opmerking. DAT SOMMIGE GEVALLEN ALDUS BEHANDELD, VEEL NADENKEN VEREISEN, Vóór HET OOGMERK BEREIKT WORDT.
3. Nu moeten wij overgaan tot een belangrijke waarheid. Wij kunnen veilig uit het verhaal besluiten, DAT DE WORTEL DER GEESTELIJKE GERAAKTHEID DOORGAANS GELEGEN IS IN ONVERGEVEN ZONDE.
4. Laat ons verder gaan om in de vierde plaats op te merken, DAT JEZUS ZOWEL DE ZONDE ALS DE GERAAKTHEID IN EEN OGENBLIK KAN WEGNEMEN.

#### I.

Onze eerste opmerking is deze: ER ZIJN GEVALLEN, WELKE DE HULP VAN EEN KLEINE GROEP ARBEIDERS VEREISEN, ALVORENS DE VOLKOMEN ZALIGHEID WORDT VERKREGEN.

Deze man moet noodzakelijk van vier gedragen worden, alzo verhaalt ons de evangelist Markus; er moet een drager zijn aan iedere hoek van het rustbed, waarop hij lag. De grote massa van de mensen, die in het koninkrijk van Christus worden gebracht, worden bekeerd door de gemene gebeden van de kerk door middel van haar bediening. Waarschijnlijk zullen drie van de vier leden, van welke kerk het ook zij, hun bekering verschuldigd zijn aan het geregeld onderwijs van de kerk in de een of andere vorm; haar school, haar predikstoel, haar pers zijn de netten geweest, waarin zij gevangen werden. Het bijzonder persoonlijk gebed is natuurlijk in vele voorbeelden met dit alles vermengd geweest; maar toch kan men van de meeste gevallen niet zo onderscheiden nagaan, dat zij hoofdzakelijk moeten worden toegeschreven aan persoonlijke gebeden of bewerkingen. Dit is, naar ik denk, de regel, dat de Heere de grote menigte tot Zich wil zien gebracht door het geklank van de bazuin des welbehagens in de verkondiging van het evangelie door Zijn dienaren. Er zijn sommigen, voorzeker, die tot Jezus geleid worden door de afzonderlijke pogingen van één persoon; juist zoals Andreas zijn broeder Simon vond, zo wordt ook de ene gelovige, door zijn persoonlijke mededeling van de waarheid aan een ander, het instrument, door de kracht van Gods Geest, tot zijn bekering. Een persoon, die bekeerd is, is het middel voor een ander, en die andere weer voor een derde. Maar dit verhaal schijnt ons te leren, dat er gevallen zijn, welke niet worden teweeggebracht door de algemene prediking van het woord en waarbij ook niet één persoon het middel in Gods hand is; gevallen, welke vereisen, dat er twee, of drie, of vier, in heilige gemeenschap zich verenigen om, met gemeen goetvinden en uit een gemeenschappelijk zielsverlangen, voor dit ene doel zich te verbinden, en niet eerder uit dit heilige bondgenootschap te treden, voordat dit doel bereikt en hun vriend gered is. Deze man kon niet door één persoon tot Christus gebracht worden; er moeten er vier zijn, die hun krachten verenigen om hem te dragen, anders kan hij de plaats der genezing niet bereiken. Laat ons dit beginsel toepassen. Ginder is een huisvader, die nog geen geredde ziel heeft; zijn vrouw heeft reeds lang voor hem gebeden, maar haar gebeden zijn nog onverhoord. Goede

vrouw, God heeft u gezegend met een zoon, die met u zich verheugt in de vrees Gods. Hebt u ook niet een tweetal dochters, die de Heere vrezen? O u viertal, neem ieder een hoek van het rustbed van deze kranke man, en brengt uw echtgenoot, brengt uw vader tot de Zaligmaker. Er bevinden zich hier een man en een vrouw, beiden gelukkig in hun vereniging met Christus; u zendt uw gebeden op voor uw kinderen: houdt nimmer op met die smeking, gaat voort met bidden. Misschien is één van uw familieleden buitengewoon halsstarrig. Extra hulp is nodig. Welaan, wanneer de zondagsschoolonderwijzer zich bij u beiden voegt, zijt u al met uw drieën; hij kan één hoek van het bed vasthouden; en ik zal mij gelukkig achten, zo ik mij bij het gezelschap mag aansluiten om de vierde persoon te zijn. Mogelijk zal de Heere, wanneer de huiselijke tucht, het schoolonderwijs en de prediking van de dienaar van het evangelie samengaan, in liefde neerzien en uw kind behouden.

Waarde broeder, u denkt aan iemand, voor wie u lang gebeden hebt; u hebt hem ook wel toegesproken, en alle geschikte middelen gebruikt, maar tot nog toe zonder uitwerking. Misschien spreekt u wel al te vertroostend tot hem; het is wel mogelijk, dat u juist niet die waarheid met kracht hem voorhoudt, welke zijn consciëntie vereist. Zoek nog meer hulp. Het kan wel gebeuren, dat een tweede broeder meer onderrichtend tot hem gaat spreken, waar u alleen vertroostend gesproken hebt; misschien zal de onderrichting het middel der genade zijn. Nu kan het ook nog wel zijn, dat de onderrichting zomin als de vertroosting voldoende is, en het kan wel nodig blijken, dat er nog een derde bij geroepen wordt, die met nadruk zijn vermanend en waarschuwend woord doet horen, hetwelk dan mogelijk wel de grote vereiste is. U met uw tweeën die alreeds in het veld zijt, kunt een tegengewicht bieden tegen zijn vermaning, welke op zich zelf wel eens te scherp kon worden en een vooroordeel in het gemoed van de persoon zou kunnen opwekken, als zij alleen kwam. Het zou wel eens kunnen blijken, dat u alle drie tezamen de geschikte werktuigen waart in des Heeren hand. Ook zou het nog wel kunnen gebeuren, dat wanneer u met uw drieën u gelukkig verenigd hebt, de arme geraakte toch nog niet zaligmakend getroffen wordt; misschien is er wel een vierde nodig, die met dieper inzicht dan één van uw drieën, en mogelijk wel met een ervaring, die meer op het geval past dan de uwe, met u samenwerkt, totdat de begeerde uitwerking verkregen wordt. De vier medewerkers kunnen aldus, door de kracht des Geestes, te samen volbrengen wat nog één, noch twee, noch drie in staat waren geweest te volvoeren. Het kan somtijds gebeuren, dat iemand Paulus heeft horen prediken, maar zijn heldere leer, ofschoon zij zijn verstand heeft verlicht, heeft zijn geweten nog niet overtuigd. Hij heeft Apollos gehoord, en de gloed van de welsprekende, treffende woorden van de redenaar heeft zijn hart verwarmd, maar zijn hoogmoed niet vernederd. Later heeft hij nog geluisterd naar Cefas, wiens onomwonden taal en snijdende zinnen hem hebben neergehouwen en hem van zonde hebben overtuigd; maar eer hij vrede en blijdschap kan vinden in het geloven, is het voor hem nog een vereiste de liefelijke en hartelijke woorden van Johannes te horen. Alleen wanneer ook de vierde man aangrijpt en het bed flink mee in de hoogte tilt, zal de geraakte terecht komen op het pad der genade. Het is mijn vurige begeerte in deze gemeente kleine groepen van mannen en vrouwen te zien, die samengebonden zijn door een werkzame liefde tot het behoud der zielen.

Ik zou wensen, dat u tot elkander ging zeggen: "Dit is een geval, waarin wij gemeenschappelijk belang stellen; wij willen ons plechtig samen verbinden om voor deze persoon te bidden; wij willen verenigd zijn behoudenis zoeken." Het kan zijn, dat er

onder hen, die geregeld dit bedehuis bezoeken en die mijn stem al tien of vijftien jaar gehoord hebben, zijn, die niet onder indrukken verkeren; ook is het mogelijk, dat anderen de zondagsschool hebben verlaten, zonder redding te hebben gevonden. Laten broederlijke viertallen naar deze mensen omzien en Gods hulp daarbij inroepen. Vormt, door één aandrang bewogen, om deze mensen een vierkant, bezet hen van achteren en van voren, en laat hen niet zeggen: "Niemand draagt zorg voor mijn ziel." Verenigt u tezamen in het gebed met het bepaalde doel voor u en zoekt dan uw oogmerk te bereiken langs de geschiktste wegen.

Ik weet niet, broeders, hoeveel zegen ons op die manier zou toevloeien, maar hiervan gevoel ik mij zeker, dat vóór wij zulks beproefd hebben, wij er geen veroordelend vonnis over kunnen uitspreken. Ook kunnen wij er niet volkomen zeker van zijn, dat wij vrij zijn van alle verantwoordelijkheid ten aanzien van de zielen der mensen, voordat wij met iedere mogelijke handelwijze en met alles wat waarschijnlijk tot hun welzijn strekken kan, de proef genomen hebben.

Ik vrees, dat er niet velen zijn, zelfs niet in een grote gemeente, die ziekendrager willen worden. Velen zullen zeggen, dat het plan bewonderenswaardig is, maar zij zullen de uitvoering daarvan aan anderen overlaten. Bedenkt, dat de vier personen, die zich in zulk een arbeid der liefde verenigen, allen met hartelijke toegenegenheid vervuld moeten zijn ten opzichte van de personen, wier zaligheid zij zoeken. Het moeten mensen zijn, die zich niet door de moeilijkheid laten afschrikken, die hun gehele sterkte er aan wensen te wijden om hun schouders te zetten onder de geliefde last, en die volharden totdat zij hun pogingen met een gewenste uitslag zien bekroond. Zij behoren sterk te zijn, want de last is zwaar; zij behoren vastberaden te zijn, want het werk zal hun geloof op de proef stellen; zij behoren vol des gebeds te zijn, want anders arbeiden zij tevergeefs; zij moeten gelovig zijn, anders is hun werk ten enenmale nutteloos. Jezus zag het geloof van de vier dragers en daarom nam Hij hun dienst aan; maar zonder geloof is het onmogelijk Hem te behagen. Waar zullen wij viertallen vinden gelijk deze? Moge de Heere ze vinden, en moge Hij ze zenden tot sommigen uwer, arme, stervende zondaren, die hier heden geraakt neerligt.

## II.

Wij gaan nu over tot de tweede opmerking. DAT SOMMIGE GEVALLEN ALDUS BEHANDELD, VEEL NADENKEN VEREISEN, VÓÓR HET OOGMERK BEREIKT WORDT.

Het wezenlijke middel, waardoor een ziel gered wordt, is duidelijk genoeg. De vier dragers hadden er onder elkander geen verschil over, wat de weg was om de genezing van deze man te bewerken: zij waren hierin eenstemmig, dat zij hem tot Jezus moesten brengen; door het een of ander middel, hoe dan ook, moesten zij hem voor de voeten van de Zaligmaker leggen. Dat was een zaak, waaraan zij niet twijfelden. De vraag was, hoe dit te volvoeren? Er bestaat een oud werelds spreekwoord, dat zegt: "Waar een wil is, daar is ook een weg"; en dat spreekwoord mag, geloof ik, ook veilig op geestelijke dingen worden toegepast. "Waar een wil is, daar is ook een weg"; en indien er mensen door Gods genade geroepen worden tot een grote bezorgdheid voor een bepaalde ziel, dan is er wel een weg, waarlangs de ziel tot Jezus kan worden gebracht; die weg echter laat zich

waarschijnlijk niet anders bepalen dan na veel nadenken en overweging. In sommige gevallen kan de weg om het hart te treffen, een weg zijn buiten de gewone weg; een weg, welke gewoonlijk niet moet worden ingeslagen en niet tot het begeerde doel zou leiden.

Ik twijfel er niet aan of de vier dragers in het verhaal dachten vroeg in de morgen: "Wij zullen deze arme geraakte naar de Zaligmaker brengen en daartoe door de gewone deur het huis binnengaan"; maar toen zij dit poogden te doen, vonden zij de weg zo door de scharen versperd, dat zij niet eens de drempel konden bereiken. "Maakt ruimte, maakt ruimte voor een kranke man! Op zij daar, ruimte voor een arme geraakte! Toont u toch barmhartig en maakt toch een weinig ruimte, opdat de kranke de genezende Profeet kan bereiken!" Vergeefs al hun roepen, al hun smeken en bevelen. Hier en daar gaan enige medelijdende personen een weinig achteruit, maar de grote menigte kan noch wil zich bewegen; wat er bij komt, velen onder hen vermoeien zich met een soortgelijke bezigheid en hebben evenveel reden om voorwaarts en naar binnen te dringen. "Ziet", roept één van de vier, "ik zal ruimte maken", en met dringen en duwen komt hij een eind in de dicht opeengepakte menigte vooruit. "Komt met uw drieën hierheen!" roept hij, "volgt mij en dringt achter mij aan, voetje voor voetje." Maar zij kunnen niet, het is onmogelijk; het staat te vrezen, dat de arme patiënt van angst zal sterven; het bed wordt door het gedrang heen en weer geduwd en is in beweging als een lichte boot op de golven der zee; de ongerustheid van de patiënt neemt toe; de dragers zijn verlegen en zij zijn recht blijde, dat zij weer uit het gedrang komen om te overwegen wat hun verder te doen staat. Het is klaarblijkelijk ten enenmale onmogelijk hem door gewone middelen naar binnen te krijgen. Hoe dan nu?

"Wij kunnen geen loopgraven onder de grond maken; maar wij kunnen niet over de hoofden van de mensen heen komen en de man van boven neerlaten? Waar is de trap?" Menigmaal is er aan de buitenzijde een trap naar het dak van een Oosters huis; wij weten niet met zekerheid of er hier ook een was; maar zo niet, dan kan het huis er naast er toch wel een gehad hebben, en zo kwamen de vastberaden dragers naar boven en gingen misschien wel van het ene dak op het andere over. Waar ons alles niet bepaald en in bijzonderheden wordt medegedeeld, blijft er veel te gissen over; maar zoveel is dan duidelijk; door het een of ander middel hebben zij hun beklagenswaardige last omhoog weten te voeren naar de top van het huis en zich van het nodige takelwerk voorzien om hem daarmee naar beneden te laten. De Zaligmaker was waarschijnlijk bezig in een van de opperzalen te prediken, tenzij dan dat Hij Zich in een gering huis bevond, dat geen bovenverdieping had. Misschien was de zaal of kamer open naar de kant van de binnenplaats, die vol mensen was. In ieder geval, de Heere Jezus was onderdak, en onder een stevig dak ook. Niemand, die nauwkeurig het oorspronkelijke leest zal nalaten op te merken, dat er een werkelijk dak opgebroken moest worden. De aandacht is gevestigd op de moeilijkheid, dat het opbreken van een dak gevaar met zich brengt voor degenen, die zich daar beneden bevinden, en waarschijnlijk een grote wolk van stof naar beneden zou doen komen; en om deze zaak tot klaarheid te brengen, zijn er verschillende veronderstellingen gemaakt. Zo bijvoorbeeld, dat de Zaligmaker onder een soort van zonnedak of uitgespannen doek stond, en de mannen dat doek oprolden; of dat onze Heere onder een veranda stond met een zeer lichte bedekking, welke de mannen gemakkelijk konden wegnemen; anderen hebben voor die gelegenheid zelfs een valdeur uitgedacht. Maar met alle betamelijke eerbied voor verdienstelijke reizigers, kan men

over de woorden van de evangelisten toch niet zo gemakkelijk heen lopen. Volgens onze tekst werd de man neergelaten door "de tichelen," niet door zeildoek of een andere lichte stof; wat voor soort van tichelen het moge geweest zijn, zij waren voorzeker gebakken van gebrande klei, want dat is het denkbeeld, dat in het woord ligt.

Wat meer is, Markus deelt ons mede, dat zij, na het dak te hebben ontdekt, hetwelk naar ik veronderstel ziet op het wegnemen van de tichelen, *dat opbraken*, hetgeen bijzonder veel weg heeft van het breken door een zolder. Het Griekse woord, door Markus gebruikt, hetwelk overgezet is door "opbreken" is een woord met een zeer krachtige betekenis; het betekent zoveel als doorgraven of opscheppen, waarin duidelijk het denkbeeld ligt van een belangrijke arbeid ter verwijdering van iets, dat gewicht heeft. Er wordt ons medegedeeld, dat de daken der Oosterse huizen dikwijls van dikke stenen gemaakt zijn; dat moge in het algemeen waar zijn, maar niet in dit geval, want het huis was bedekt met tichelen; en wat het stof aangaat en het neervallen van puin, het is niet volstrekt noodzakelijk daartoe te besluiten; zo klaar als de dag is het evenwel, dat er in een stevig bovendeel van een huis, waar de tichelen weggenomen moesten worden en dat moest worden doorgraven, een gat gemaakt werd; en door die opening werd de man in zijn bed neergelaten. Misschien was er stof, en mogelijk was er ook wel gevaar; maar de dragers hadden zich voorgenomen te volvoeren wat zij zich hadden voorgesteld, het mocht dan kosten wat het wilde. Zij moeten op de een of andere manier de zieke man naar binnen zien te krijgen. Wij behoeven echter niet volstrekt aan te nemen, dat er stof en puin naar beneden kwam, want de vier mannen zullen ongetwijfeld hun best gedaan hebben om de Zaligmaker of Zijn hoorders geen overlast aan te doen. De tichelen of het pleisterwerk konden naar een ander deel van het platte dak worden gebracht, de planken, als die opgebroken werden, eveneens; en wat de sparren aangaat, die waren misschien wel ver genoeg van elkander, dat het smalle rustbed van de zieke man er door kon zonder dat er één weggenomen werd.

Hartley zegt in zijn Reisbeschrijving: "Toen ik te Egina woonde, wendde ik gedurig mijn blikken naar het dak boven mijn hoofd en dan werd ik er telkens bij bepaald hoe gemakkelijk die ganse handeling met de geraakte kon plaats hebben. Het dak was op de volgende wijze gemaakt: Een laag riet, van een grote soort, was op het houtwerk geplaatst; hierop was een hoeveelheid heidekruid gestrooid; op de heide was aarde gelegd en tot een stevige massa vast gestampt. Wat moeilijkheid zou het nu opleveren om eerst de aarde, vervolgens de heide, en daarna het riet weg te nemen? Ook zou de moeilijkheid in het geheel niet groter worden, indien er een bedekking van tichelen over de aarde heen lag. En voor de personen, die zich in het huis bevonden kon er ook geen ongerief of overlast uit voortkomen, dat de tichelen en de aarde weggenomen werden; want de heide en het riet zouden alles tegenhouden wat anders naar beneden zou vallen, en konden dan het allerlaatst worden weggenomen. Een man door het dak naar beneden te laten was een zonderlinge en vreemde uitvinding; en dit geeft ons aanleiding tot de opmerking, die wij hier nu hebben te maken. Indien het er ons om te doen is om zielen te redden, moeten wij niet al te kieskeurig zijn en het niet al te nauw nemen omtrent gewoonte, en regel, en gepastheid; want het koninkrijk der hemelen wordt geweld aangedaan. Wij moeten dit bij onszelf voornemen: "Wij staan nergens voor; alles moet wijken wat tussen de ziel en haar God in staat: het doet er niet toe wat voor tichelen er moeten worden weggenomen, wat pleisterwerk er moet worden losgewerkt of wat planken er moeten worden weggescheurd,

of wat arbeid, of moeite, of uitgaven wij ons moeten getroosten; de ziel is voor ons te kostelijk, dan dat wij ons met allerlei tere vraagstukken zouden bezig houden. Of wij ook door het een of ander middel voor sommigen tot behoudenis kunnen dienen, dat moet onze studie zijn. Huid voor huid, ja alles wat wij hebben, is niets vergeleken met de ziel van een mens." Wanneer vier trouwe harten het op het geestelijk welzijn van een zondaar gezet hebben, zal hun heilige honger door stenen muren of door de daken der huizen breken.

Ik twijfel er niet aan of het was een moeilijke taak de geraakte naar boven te brengen; het opbreken van het dak, het wegnemen van de tichelen, en dat met alle behoorlijke zorg, moet een taak geweest zijn, die veel van de mensen vergde en veel bekwaamheid vereiste; maar het werk werd verricht en het doel werd bereikt. Wij moeten ons nooit door moeilijkheden laten ophouden; hoeveel inspanning de taak ook vergt, het moet altijd veel moeilijker voor ons zijn een ziel verloren te laten gaan dan in de meest zelfverloochenende vorm voor haar bevrijding te arbeiden.

Het was een zeer bijzondere handeling, welke de dragers volvoerden. Wie zou er ooit aan gedacht hebben om een dak op te breken? Niemand dan zij, die veel liefde hadden en met een grote begeerte vervuld waren om de kranke tot nut en tot zegen te zijn. O dat God ons mocht doen opmaken om zonderlinge dingen te beproeven om zielen te redden. Moge er een heilige scherpzinnigheid in de kerk worden opgewekt, een geheiligde vindingrijkheid de handen aan de ploeg slaan om harten van mensen te winnen. Het scheen zijn geslacht een zonderlinge zaak toe, toen John Wesley te Epworth op zijns vaders grafzerk stond te prediken. Ere zij God, dat hij de moed had om te prediken in de open lucht. Het scheen een buitengewoon iets, toen sommige evangeliedienaren predikaties hielden in de schouwburgen; maar het is een zaak van vreugde, dat er door zulke onregelmatigheden zondaars zijn bereikt, die anders van alle middelen verstoken gebleven zouden zijn. Wanneer onze harten slechts vervuld zijn met ijver voor God en liefde tot de zielen, dan zullen wij er wel toe geleid worden ons van middelen te bedienen, waarover anderen een afkeurend oordeel mogen uitspreken, maar welke Jezus Christus zal aannemen.

Wel beschouwd was de methode, welke de vier vrienden volgden, er een, die het meest paste bij hun bekwaamheden. Zij waren, naar ik veronderstel, vier sterke mannen, voor wie de vracht geen bijzonder groot gewicht had, en het werk, aan het openmaken van het dak verbonden, betrekkelijk gemakkelijk was. De handelwijze paste uitnemend bij datgene, wat zij konden leveren. En wat deden zij, toen zij de zieke man hadden neergelaten? Vol bewondering op het toneel neerzien? Ik lees niet, dat zij een enkel woord zeiden; doch wat zij deden, was genoeg; de bekwaamheid om op te heffen en te dragen deed het nodige werk.

Sommigen van u zeggen: "Ach, wij kunnen in het geheel niet tot nut zijn; als wij maar konden prediken!" Deze mannen konden niet prediken en zij behoefden ook niet te prediken. Zij lieten de geraakte naar beneden en hun werk was gedaan. Zij konden niet prediken, maar zij konden wel een touw vasthouden. Wij hebben in de christelijke kerk niet alleen predikers nodig, maar ook zielenwinners, die zielen op hun hart kunnen dragen en de gewichtige last kunnen gevoelen; mensen, die misschien wel niet kunnen praten, maar die kunnen wenen; mensen, die met hun taal het hart van andere mensen niet

kunnen breken, maar die met hun medelijden hun eigen hart verbreken. In het geval, dat ons bezighoudt, was er geen behoefte aan om te pleiten: "Jezus, u Zoon Davids, zie op, want er komt een man tot U, die behoefte aan U heeft." Er was in het geheel geen behoefte aan om er op te wijzen, dat de arme man al zo lange jaren krank geweest was. Wij weten niet, of de man zelf een woord sprak. Hulpeloos en verlamd had hij de kracht niet om als smekeling op te treden. Zij plaatsten zijn bijna levenloze klomp voor het oog van de Zaligmaker, en dat zeide al genoeg; zijn treurige toestand was welsprekender dan woorden konden uitdrukken. O u harten, die met liefde tot zondaars vervuld zijt, legt hun verloren staat voor Jezus bloot; stelt hun toestand, gelijk die is, aan de Zaligmaker voor; indien uw tong stamelt, zal uw hart de overhand hebben; indien u niet kunt spreken, zelfs niet tot Christus, zoals u wel zoudt wensen, omdat u de gave des gebeds niet bezit, u kunt toch uw doel niet missen, zo uw sterke begeerten ontspringen uit de geest van het gebed. God helpe ons om gebruik te maken van die middelen, welke ons ter beschikking staan en niet ledig neer te zitten, treurende over de krachten, die wij niet bezitten. Misschien zou het gevaarlijk voor ons zijn, indien wij de bekwaamheden bezaten, waarnaar wij zo begerig zijn; het is altijd veilig om die, welke wij hebben, aan de zo nodige arbeid te wijden.

### III.

Nu moeten wij overgaan tot een belangrijke waarheid. Wij kunnen veilig uit het verhaal besluiten, DAT DE WORTEL DER GEESTELIJKE GERAAKTHEID DOORGAANS GELEGEN IS IN ONVERGEVEN ZONDE.

Jezus was voornemens de geraakte te genezen, maar Hij deed dit door allereerst te zeggen: "Uw zonden zijn u vergeven." Er zijn deze morgen in dit huis des gebeds sommigen, die in geestelijke zin verlamd of geraakt zijn; zij hebben ogen en zij zien het evangelie; zij hebben oren en zij hebben het gehoord, en met aandacht gehoord ook; maar zij zijn zo verlamd, dat zij u zullen zeggen, en wel met een eerlijk gemoed, dat zij de belofte Gods niet kunnen aangrijpen; zij kunnen niet in Jezus geloven tot redding van hun ziel. Indien u hun aanspoort om te bidden, zeggen zij: "Wij trachten te bidden; maar het is geen aannemelijk gebed." Indien u hen er op wijst, dat zij vertrouwen moeten hebben, zullen zij u zeggen, al is het dan ook niet met zoveel woorden, dat zij aan de wanhoop ten prooi zijn. Op hen is van toepassing:

*Och, dat ik bidden kon  
Maar ach, mijn ziel geplaagd,  
Beangst, verschrikt, wordt door des bozen macht  
Van 's Heeren troon verjaagd.  
Och dat ik zingen kon  
Maar ach, veeleer geweest  
Past mij, daar toch bij al de goedheid Gods  
Mijn hart blijft als een steen.  
Dat ik U minnen kon  
Maar neen, hoe eindeloos groot  
Uw liefde ook zij, bewegen doet zij niet  
Mijn geest, zo dor, zo snoed.  
Dat ik geloven kon  
Nu is het alles nacht,*

*Ik kan niet, schoon 'k wel wil: o Heer!  
't Moet komen van Uw macht.*

De grond van deze verlamming is zonde in de consciëntie, die in de zodanigen de dood werkt. Zij zijn zich van hun schuld bewust, maar hebben niet de macht om te geloven, dat de karmozijnrode fontein ze kan wegnemen. Zij zijn alleen toegankelijk voor smart, wanhoop en zielsangst. De zonde verlamt hen en doet hen in wanhoop neerzitten. Ik ben er echter zeker van, dat met deze wanhoop in grote mate een element van ongelooft, hetwelk zondig is, zich vermengt; maar naar ik hoop gaat er ook een zekere mate van oprecht berouw mede gepaard, hetwelk de hoop op iets beters in zich draagt. Onze arme, ontwaakte geraakten hopen somtijds, dat zij vergiffenis hebben ontvangen, maar zij kunnen dit niet geloven; zij kunnen zich niet verheugen; zij kunnen zich niet op Jezus werpen; zij zijn geheel en al van kracht beroofd. De grond hiervan nu, dit zeg ik nogmaals, ligt in onvergeven zonde; en ik smeed u, die de Zaligmaker liefhebt, ernstig, met ernst vergeving voor deze verlamde personen te zoeken. U zegt tot mij, dat dit ook voor *mij* een ernstige zaak behoort te zijn; daarin hebt u gelijk; en ook ik begeer met ernst daarnaar te zoeken; maar, broeders, hun toestand schijnt buiten het terrein van de werkzaamheid van de evangeliedienaar te liggen; de Heilige Geest wijst andere instrumenten aan om te dienen tot hun behoudenis. Zij hebben de openbare evangelieverkondiging gehoord; nu hebben zij behoefte aan bijzondere, aan particuliere vertroosting en hulp, en dat van drie of vier. Verleent ons uw hulp, u heilzoekende broederen; verdeelt u in groepen van vier personen; grijpt de rustbedden van die mensen aan, die wens behouden te worden, maar die gevoelen, dat zij niet kunnen geloven. De Heere, de Heilige Geest, make u tot de middelen om hen tot de schuldvergifenis en de eeuwige zaligheid te leiden. Zij hebben al een lange tijd liggen wachten; hun zonde nochtans houdt hen waar zij zijn; hun schuld is oorzaak, dat zij Christus niet kunnen aangrijpen; dat is de zaak, en het is voor zulke gevallen, dat ik met ernst en aandrang de hulp van mijn broeders inroep.

#### IV.

Laat ons verder gaan om in de vierde plaats op te merken, DAT JEZUS ZOWEL DE ZONDE ALS DE GERAAKTHEID IN EEN OGENBLIK KAN WEGNEMEN.

Het was de taak van de vier dragers om de man tot Christus te brengen; maar daar was hun vermogen ten einde. Het is onze taak de schuldige zondaar tot de Zaligmaker te brengen; daar heeft onze macht haar eindpunt. God zij gedankt, waar *wij* eindigen, begint Christus; en verricht op de heerlijkste wijze Zijn werk. Merkt op, dat Hij begon met te zeggen: "Uw zonden zijn u vergeven." Hij legde de bijl aan de wortel; hij begeerde niet dat de zonden van de man mochten worden vergeven, ook sprak Hij geen goede wens uit in die richting, maar Hij liet de vrijspraak horen uit kracht van dat gezag, waarmede Hij als Zaligmaker bekleed was. De zonden van de arme man hielden toen op te bestaan, en hij was gerechvaardigd in het oog van God. Geloof u dit, mijn hoorder; geloof gij, dat Christus zulks deed voor de geraakte? Dan leg ik u op om nog iets meer te geloven. Dan vorder ik van u om te geloven, dat zo Christus op aarde macht had om de zonden te vergeven vóór Hij een verzoening had aangebracht, Hij veel meer macht heeft dit te doen, nu Hij Zijn bloed heeft gestort en de woorden heeft laten horen: "Het is volbracht!" Nu Hij Zijn heerlijkheid is ingegaan en gezeten is aan de rechterhand des Vaders. Hij is verhoogd om te geven bekering en vergeving van de zonden. Wanneer Hij Zijn Geest in



uw ziel nederzendt om Zich in u te openbaren, dan zult u in een ogenblik volkomen vrijspraak ontvangen. Kleeft de snode zonde der Godslastering u aan? Hebt u een lang leven van ongelovigheid achter u? Hebt u in lichtzinnigheid en ongebondenheid uw dagen doorgebracht? Hebt u uzelf schuldig gemaakt aan afschuwelijke zonden? Eén woord kan u vrijspreken, één woord van die dierbare lippen, van welke deze taal vloeide: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." Ik vorder van u, dat u vraagt om dat woord van vrijspraak. Geen aardse priester kan het u geven; maar de grote Hogepriester, de Heere Jezus kan het ineens uitspreken. Hier ligt een aanmoediging voor u, die bij tweeën of vieren u verenigt om de zaligheid der mensen te zoeken. Bidt voor hen, nu, terwijl zij onder het gehoor van het evangelie verkeren; bidt voor hen dag en nacht en brengt de blijde tijding gedurig tot hen, want Jezus kan nog "volkomenlijk zaligmaken al degenen, die door Hem tot God gaan."

Nadat onze gezegende Heere de wortel van het kwaad had weggenomen, merkt u op, dat Hij ook de geraaktheid zelve wegnam. Deze was in een ogenblik verdwenen. Ieder lid van 's mans lichaam was tot de staat der gezondheid teruggekeerd; hij kon staan, hij kon lopen, hij kon zijn bed opnemen, beide spier en zenuw hadden haar krachten herkreten. Eén ogenblik is voldoende, als Jezus spreekt, om de wanhopige gelukkig te maken en de ongelovige vertrouwen in te storten. Wat *wij* niet kunnen doen met onze redeneringen, onze overredingen en onze smekingen, noch zelfs met de letter van Gods belofte, kan Christus in een enkel ogenblik door Zijn Heilige Geest doen; en wij hebben tot onze blijdschap gezien, dat het gedaan werd. Dit is het doorgaande wonder van de Kerk, hetwelk heden ten dage door Christus nog evenzo verricht wordt als in vroegere tijd. Verlamde zielen, bij welke noch het willen, noch het werken gevonden werd, zijn in staat gesteld om moedig te werken en met een ernstig voornemen te willen. De Heere heeft de zwakke kracht ingestort, en degenen, die geen vermogen hadden, heeft Hij de sterkte vermenigvuldigd. Dat kan Hij nog doen. Ik zeg nogmaals tot liefhebbende zielen, die het heil van anderen zoeken, laat dit u aanmoedigen. Het kan wel zijn, dat u niet lang hoeft te wachten op de bekeringen, waarop uw streven gericht is; het kan wel gebeuren, dat vóór de volgende sabbat ten einde is, de persoon, voor wie u bidt, tot Jezus is gebracht; of indien u nog een weinig hebt te wachten, zal het wachten u wel vergolden worden, en ondertussen moet u bedenken, dat Hij nooit in het verborgen gesproken heeft in de donkere plaatsen der aarde; Hij heeft niet tot het zaad van Jacob gezegd: "Zoek mij tevergeefs."

V.

Voortgaande komen wij tot het besluit: OVERAL WAAR ONZE HEERE HET DUBBELE WONDER WERKT, WORDT HET OPENBAAR.

Hij vergaf de zonde van de man en nam tegelijk zijn kwaal weg. Hoe kwam dit aan het licht? Ik twijfel er niet aan of de vergiffenis van zijn zonde was het best bekend aan de man zelf; mogelijk echter hebben degenen, die dat van blijdschap stralende aangezicht aanschouwden, hetwelk vroeger zo treurig was geweest, wel opgemerkt, dat het woord der vrijspraak in zijn ziel neerzonk als de regen in het dorstige aardrijk. "Uw zonden zijn u vergeven," viel op hem neer als een dauw van de hemel; hij geloofde de geheiligde verklaring en zijn ogen glinsterden van vreugde. Het is hem misschien bijna onverschillig geweest of hij verlamd bleef of niet, zulk een blijdschap was het, vergiffenis te hebben ontvangen, vergiffenis van de Heere zelf. Dat was genoeg, volkomen genoeg voor hem; maar het was niet genoeg voor de Zaligmaker, en daarom beval Hij hem, dat hij zijn

beddeken zou opnemen en wandelen, want Hij had hem daartoe de kracht gegeven. De genezing van de man werd bewezen door zijn gehoorzaamheid. Openlijk voor alle toeschouwers werd een handelende gehoorzaamheid het onweerlegbare bewijs, dat de arme man hersteld was. Merkt op, dat de Heere hem beval op te staan, en hij stond op; hij had geen macht zulks te doen tenzij door de macht, welke er komt met de Goddelijke bevelen. Hij stond op, want Christus zeide: "Sta op!" Daarop vouwde hij die armzalige stromatras op - het Griekse woord, dat er gebruikt wordt leert ons, dat het een zeer armelijk, min, ellendig ding was - hij rolde ze op zoals de Zaligmaker hem beval, hij slingerde ze op zijn schouder en ging heen naar zijn huis. Zijn eerste aandrift moet geweest zijn zich aan de voeten van de Zaligmaker neer te werpen en te zeggen: "Geloofd zij Uw naam"; maar de Meester zeide: "Ga heen naar uw huis"; en ik kan niet ontdekken, dat hij bleef om op enigerlei wijze zijn dankbaarheid uit te drukken; maar met de ellebogen zich door de menigte heenwerkende, met zijn vracht op de rug door het gedrang worstelende, spoedde hij zich voorwaarts naar zijn huis, juist zoals hem bevolen was, en dat zonder er eerst over te beraadslagen of vragen te stellen. Hij deed wat zijn Heere hem gebod, en hij deed het nauwkeurig, in bijzonderheden, terstond en met opgeruimde zin. Hoe vrolijk zal de man geweest zijn; niemand kan zich dat voorstellen dan degenen, die in een soortgelijk geval genezen zijn. Gehoorzaamheid alzo is het echte teken van vergeven zonde en van de wegneming der geraaktheid van het hart. Indien u werkelijk behouden zijt, zult u doen wat Jezus u beveelt; uw vraag zal zijn: "Heere! wat wilt Gij, dat ik doen zal?" En wanneer u daarvan maar eerst zekerheid hebt ontvangen, zult u het ook gewisselijk doen. U zegt mij, dat Christus u vergiffenis heeft geschonken, en nochtans leeft u in opstand tegen Zijn geboden; hoe kan ik u dan geloven? u zegt, dat u gered en behouden zijt, en nochtans plaatst u met opzet uw wil tegenover de wil van Christus; welk bewijs heb ik nu voor hetgeen u zegt? Heb ik niet veeleer een duidelijk bewijs, dat u niet de waarheid spreekt? Openlijke, nauwgezette, haastige, blijde gehoorzaamheid aan Christus is een blijk van het wondervolle werk, hetwelk Jezus in de ziel werkt.

## VI.

### Ten slotte, DIT ALLES STREKT TOT VERHEERLIJING GODS.

Deze vier mannen waren indirect het middel geweest, dat Gode veel eer en Jezus veel heerlijkheid werd toegebracht; en ik twijfel er niet aan of zij hebben in hun binnenste daar boven op het dak van hun huis God verheerlijkt. Gelukkige mensen, dat zij zulke gewichtige diensten aan hun bedlegerige vriend mochten bewijzen! Wie verenigden zich nog meer in de verheerlijking Gods? Wel, in de eerste plaats de man, die hersteld was. Heeft niet ieder deel van zijn lichaam God verheerlijkt? Ik kan mij hem zo voorstellen. Hij zet zijn ene voet neer tot heerlijkheid Gods, hij raakt met de andere met hetzelfde gevolg de aarde aan, hij wandelt tot de heerlijkheid Gods, hij draagt zijn bed tot heerlijkheid, hij beweegt zijn gehele lichaam tot heerlijkheid Gods, hij spreekt, hij roept, hij zingt, hij springt tot heerlijkheid Gods. Wanneer een mens behouden wordt, verheerlijkt zijn gehele menszijn God; een nieuwgeboren leven wordt hij deelachtig, hetwelk in ieder deel van hem, geest, ziel en lichaam, uitstraalt. Als erfgenaam des hemels brengt hij eer en heerlijkheid aan de grote Vader, Die hem in het huisgezin heeft opgenomen; hij ademt, en eet, en drinkt tot lof van God. Wanneer er een zondaar aan de gemeente Gods wordt toegevoegd, zijn wij allen blijde, maar niemand van ons is zo

verblijd en zo dankbaar als hij zelf; wij zijn allen geneigd om God te loven, maar hij moet Hem loven op de luidste toon, en dat zal hij ook doen.

En wie verheerlijkten God nog meer? De tekst deelt ons daarvan niets mede, maar wij gevoelen ons er zeker van, dat zijn familieleden het ook deden, want hij ging heen naar zijn huis. Wij willen veronderstellen, dat hij een vrouw had. Toen die morgen de vier vrienden kwamen en hem op het bed neerlegden om hem weg te dragen, zullen zij wel vol liefhebbende bezorgdheid het hoofd geschud hebben; en ik kan mij wel voorstellen, dat zij in deze geest gesproken hebben: "Ik heb vrij wat zorg, dat ik hem aan u moet toevertrouwen. Arme, arme stumper, wat ben ik bezorgd, dat het niet goed gaat, als hij door het gedrang heen moet. Ik vrees, dat het krankzinnigheid is om op een goede uitslag te hopen. Ik hoop, dat het gezegend afloopt, maar ik huiver er voor. Houdt vooral het bed goed vast, en past toch op, dat u hem niet laat vallen. Als u hem door het dak naar beneden laat, denkt dan om de touwen, dat u die stevig vast houdt; weest voorzichtig, dat mijn arme, bedlegerige man geen ongeluk overkomt; het is nu al erg genoeg met hem, als het maar niet erger wordt." Maar zoudt u haar vreugde nu wel kunnen schilderen, toen zij haar man met het bed op de rug op het huis af zag komen? Wat zal zij begonnen zijn te zingen en lof en dank te brengen aan de Heere, Die haar geliefde echtgenoot genezen had! Als er ook kinderen geweest zijn, die daar voor het huis speelden, wat zullen die dan vol blijdschap geroepen en geschreeuwd hebben: "Daar komt vader aan, daar komt vader aan, hij kan weer lopen, hij heeft het bed op zijn rug; hij is nu weer net zo recht en net zo sterk als toen wij nog heel klein waren." Wat een blij huisgezin! Zij zullen zich wel allen om hem heen vergaderd hebben, vrouw en kinderen, vrienden en burenen, en mij dunkt zij zijn begonnen te zingen: "Loof de Heere, o mijn ziel! en al wat binnen in mij is Zijn heilige naam. Loof de Heere, o mijn ziel! en vergeet geen van Zijn weldaden. Die al uw ongerechtigheden vergeeft, Die al uw krankheden geneest." En wat zal die man dan gezongen hebben, waar hij zich in de eerste plaats in de schuldvergiftenis en in de tweede plaats in de genezing verheugde; en wat zal hij zich verwonderd hebben, dat David dat alles zo goed wist, en dat hij zulke geschikte woorden had, die juist pasten op het geval, waarin hij verkeerde.

Maar daar hebben wij het einde nog niet. Een vrouw met haar gezin en verdere verwanten brengt slechts een deel van het blijde koor der lofzangen ten gehore, ofschoon een zeer welluidend deel. Er zijn nog andere aanbeddende harten, die zich verenigen tot lof en verheerlijking van de genezende Heere. De discipelen, die zich rondom de Zaligmaker bevonden, ook zij verheerlijkten God. Zij juichten, en zeiden tot elkander: "Wij hebben heden ongelofelijke dingen gezien." De gehele Christelijke kerk is vol van geheiligde lof, wanneer er één zondaar behouden is; ook de hemel is met blijdschap vervuld.

Doch er werd ook eer aan God gebracht door de mensen, die er om heen stonden. Zij waren nog niet tot die eenheid met Christus gekomen, welke de discipelen gevoelden; maar toch waren zij getroffen door het zien van dit grote wonder; en ook zij konden niet nalaten te zeggen, dat God grote dingen gewrocht had. Het is mijn bede, dat toeschouwers, vreemdelingen van het verbond met Israël, wanneer zij de wanhopigen vertroost, de afgedwaalden terechtgebracht zien, genoodzaakt zullen zijn getuigenis af te leggen van de macht der Goddelijke genade, en dat zij zelf er toe zullen worden geleid om deelgenoten daarvan te worden. Er is "ere voor God in de hoge, vrede op aarde, in de

mensen een welbehagen," wanneer een verlamde ziel genadiglijk van kracht wordt voorzien.

Is het nu nog nodig, dat ik u van deze plaats opwek om, als dit viertal, arme zielen tot Jezus te dragen? Is het nodig, dat ik mij tot mijn broederen wend, die de Heere liefhebben, om hun op het hart te drukken, dat zij zich hebben te verbinden om zielen te winnen? De menslievendheid tegenover de geraakte vereist dit, en uw begeerte om God te verheerlijken noodzaakt u daartoe. Indien ge inderdaad zijt, wat u belijdt te zijn, moet de verheerlijking Gods de innigste wens en de hoogste eerezucht van uw ziel zijn. Tenzij u verraders zijt tegenover mijn Heere, zowel als het tegendeel van menslievend tegenover uw medemensen, zult u het praktische denkbeeld, hetwelk ik voor uw aandacht heb zoeken te brengen, vatten, en u zult enige medechristenen opzoeken om u met hen te verenigen en tot hen te zeggen: "Komt, laat ons te samen voor hem - voor een bepaalde persoon, op wien u het oog hebt - bidden"; en indien u met een hardnekkig geval bekend zijt, zult u een heilig viertal vormen, om tot redding werkzaam te zijn. Moge de kracht van de Allerhoogste op u rusten, wie weet welk een heerlijkheid de Heere dan nog door u ontvangt! Vergeet nooit deze vreemde geschiedenis van het bed, dat de man droeg, en van de man, die zijn bed droeg. AMEN.

De wonderen van de Heiland.

#### 4. Fondamenten

*"En wat noemt u mij Heere, Heere! En doet niet hetgeen ik zeg? Een iegelijk, die tot mij komt, en mijn woorden hoort, en dezelve doet, ik zal u tonen, wie hij gelijk is. Hij is gelijk een mens., die een huis bouwde en groef, en verdiepte, en legde het fundament op een steenrots; als nu de hoge vloed kwam, zo sloeg de waterstroom tegen dat huis aan, en kon het niet bewegen; want het was op de steenrots gegrond Maar die ze gehoord, en niet gedaan zal hebben, is gelijk een mens, die een huis bouwde op de aarde zonder fundament; tegen hetwelk de waterstroom aansloeg, en het viel terstond, en de val van hetzelfde huis was groot." Lukas 6 : 46-49.*

Deze gelijkenissen stellen twee soorten van hoorders voor, maar zij zeggen niets van degenen, die geen hoorders zijn. Hun toestand en hun vooruitzicht moeten wij afleiden van hetgeen van de hoorders gezegd is. Onze Heere Jezus Christus is in de wereld gekomen om ons te spreken van de liefde van de Vader; en nooit heeft iemand gesproken, gelijk Hij gesproken heeft; en toch zijn er velen, die weigeren Hem te horen. Ik bedoel hen niet, die ver zijn, en aan wie de naam van Jezus schier onbekend is; maar de mensen, die in dit land wonen, inzonderheid in deze grote en hoog bevoorrechte stad, en die moedwillig weigeren te horen naar Hem, die God gezalfd heeft, om ons de boodschap van de zaligheid bekend te maken. Onze Heere Jezus is gepredikt - ik had haast gezegd van de daken in deze stad; want zelfs in de concertzalen en de schouwburgen wordt Hij aan de menigte verkondigd; en op de hoeken van de straten wordt zijn banier ontplooid. En toch zijn er nog tien duizenden, voor wie de prediking van het Evangelie is als muziek in de oren van een lijk. Zij sluiten hun oren en willen niet horen, ofschoon het getuigenis aangaande de Zoon van God vernemende; en het eeuwige leven; en de weg ter ontkoming aan de eeuwige toorn. Voor hun eigen beste belangen, voor hun eeuwig welzijn zijn de mensen dood; niets kan hen bewegen hun aandacht aan God te wijden. Waaraan zijn deze mensen dan gelijk? Zij kunnen gevoegelijk vergeleken worden bij de mens, die in het geheel geen huis bouwde, zonder woning bleef bij dag, en zonder toevlucht des nachts. Als aardse beproevingen komen gelijk een storm, dan hebben zij, die de woorden van Jezus niet willen horen, geen vertroosting om hen te bemoedigen. Als krankheid komt, hebben zij geen blijdschap in het hart om hen te ondersteunen in hun pijn en smart; en als de dood komt, dan loopt die verschrikkelijkste van alle stormen hen aan met volle kracht en geweld; maar zij kunnen geen schuilplaats vinden. Zij zorgen niet voor de huisvesting van hun ziel; en als in de toekomstige wereld de orkaan van de almachtige toorn losbarst, dan zal er voor hen geen schuilplaats zijn. Te vergeefs zullen zij dan roepen tot de bergen om op hen te vallen, en tot de rotsen om hen te bedekken. Zij zullen te dien dage geen beschutting hebben tegen de rechtvaardige toorn van de Allerhoogste.

O, hoe treurig is het, dat een wezen, hetwelk het beeld van de mensen draagt, in zulk een toestand gevonden wordt! Zwervelingen, die geen dak hebben ten dage van de storm! Hoe treurt mijn ziel over hen! Maar welke verontschuldiging zullen die mensen bedenken, die geweigerd hebben de weg van de zaligheid te leren kennen? Welke verontschuldiging kan het tederste hart voor hen bedenken? Zullen zij er op pleiten, dat zij niet konden geloven? Maar zij kunnen niet zeggen, dat zij niet konden horen; en het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het woord van God. O mijn vriend, indien het

woord van God tot u komt, en u weigert er naar te horen, en u dus ook niet in Jezus gelooft, maar sterft in uw zonden, wat is dit dan anders dan een vermoorden van uw ziel? Indien iemand sterft aan een ziekte, waartegen een onfeilbaar geneesmiddel te krijgen was, moet zijn dood dan niet aan hem zelf verweten worden, zo hij van dit middel geen gebruik wil maken? Indien iemand omkomt van honger, terwijl hij gans omringd is van brood, waarmee anderen zich verzadigen, en hij het niet hebben wil, zal dan iemand medelijden met hem hebben? Voorwaar! Geen enkele druppel van het water van het medelijden zal geschonken worden aan een verloren ziel, om er de pijniging van de gewetenswroeging door te verlichten, want alle heilige wezens zullen bemerken, dat de zondaar zijn verderf gewild heeft. Dit zal altijd een loodzwaar gewicht zijn op de consciëntie van de veroordeelden: u wist, dat er een zaligheid is, en dat Christus de Zaligmaker is, en dat vergeving aangekondigd is aan schuldige mensen; maar u hebt de tijd niet willen afnemen van uw werkzaamheden in uw boerderij, of van uw koopmanschap, van uw genoegens en van uw zonden om te horen hoe u zalig kunt worden. Datgene, hetwelk aan God zo duur te staan is gekomen, hebt u als een kleinigheid beschouwd en behandeld.

Ach, mijn vrienden, mocht niemand van u behoren tot de soort van mensen, die niet horen. Het is niet tot de zodanigen, dat ik heden morgen het woord zal richten, maar ik zou toch niet mijn rede hebben kunnen beginnen, zonder een woord van hartelijke vermaning tot hen te spreken. Laat mij afscheid van hen nemen met het waarschuwend woord van de Heilige Geest: "Ziet toe, dat u dien, die spreekt, niet verwerpt: want indien dezen niet zijn ontvloten, die dengene verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veelmeer zullen wij niet ontmensen, zo wij ons van dien afkeren, die van de hemelen is."

Onze ernstige aandacht zal nu gegeven worden aan hen, die hoorders van het Woord zijn, en er ook enigszins door bewogen worden. Alle hoorders zijn bouwers van huizen voor hun ziel: ieder van hun doet iets om een geestelijke woning op te richten. Sommigen van hen gaan tamelijk ver met dit bouwen van een huis, zij kronen zelfs hun gebouw door Christus openlijk te belijden. Zij zeggen tot Hem: "Heere, Heere;" zij komen te samen met zijn volgelingen, en verenigen zich met hen in eerbied voor de naam van de Meester; maar zij gehoorzamen de Heere niet; zij horen Hem, maar zij doen niet hetgeen Hij zegt. Vandaar, dat zij gans verkeerd bouwen; hun fundament is niet goed, en zij kunnen in hun bouwen van niets zeker zijn, behalve van dat ene, dat hun huis boven hun hoofd zal instorten. Er zijn anderen, en wij vertrouwen, dat er velen van hen onder ons gevonden zullen worden, die op de rechte wijze bouwen, die bouwen voor de eeuwigheid. Zij maken zich een woning, die een rots tot grondslag heeft, en goedgebouwde muren van steen, waarvan de Heere Christus beide de grondslag en de hoeksteen is.

Ik wens heden bovenal te spreken tot hen, die pas begonnen zijn voor de eeuwigheid te bouwen. Het is mij een ware blijdschap te weten, dat velen van de zodanigen zich onder ons bevinden. Moge de Heilige Geest het woord voor hen zegenen.

1. Ons eerste onderwerp zal zijn EEN VERZOEKING, DIE AAN ALLE MENSEN GEMEEN is.
2. En zo kom ik nu tot het tweede punt van overdenking, EEN WIJZE VOORZORGSMAATREGEL, DIE GOEDE BOUWERS NOOIT VERGETEN.

### 3. Thans zullen wij aan de tekst enige ARGUMENTEN ontlelen, DIE ONS AANSPOREN OM ZORG TE DRAGEN VOOR HET FONDAMENT.

#### I.

Ons eerste onderwerp zal zijn EEN VERZOEKING, DIE AAN ALLE MENSEN GEMEEN is.

Een verzoeking, welke aan alle hoorders van het Woord gemeen is, is, volgens deze twee gelijkenissen, een veronachtzamen van het grondwerk, het fundament, een zich haasten om over het eerste gedeelte van het werk heen te komen, om maar snel het gebouw op te kunnen trekken. Zij zijn in verzoeking om aan te nemen, dat alles, wat gezegd wordt gedaan te zijn, ook werkelijk gedaan is; het er voor te houden, dat alles in orde is, wat gehoopt wordt in orde te zijn, om dan zo snel zij slechts kunnen de muren te bouwen. ik zeg, dat voor eerstbeginnenden in het godsdienstig leven de grootste verzoeking hierin bestaat om het met het fundament niet zó nauw te nemen, die dingen van weinig aanbelang te achten, welke juist van het grootste gewicht zijn. Die zelfde verzoeking zal ons ons leven lang aanvallen, maar voor pas beginnenden is zij bijzonder gevaarlijk. Satan wil hen de grondbeginselen doen veronachtzamen, waarop hun hoop en hun karakter moet berusten, zodat, wanneer later het uur van de beproeving daar is, zij uit gebrek aan een vast fundament, toe zullen geven aan het kwaad; en aldus het gehele gebouw van hun leven zullen verliezen.

Deze verzoeking is des te gevaarlijker, ten eerste, omdat *deze jonge beginners geen ervaring hebben*. Zelfs het meest ervaren kind van God heeft zich dikwijls bedrogen, hoe veel te meer dan niet de pelgrim, die nog zo pas de enge poort is binnen getreden! De beproefde heilige ziet soms nog wel eens voor een deugd aan, wat slechts een verguld gebrek is, en hij denkt iets echt te zijn, wat eigenlijk slechts nagemaakt is; hoe zal dan het kindje in de genade met hoegenaamd geen ondervinding aan bedrog ontkomen, zo Gods genade er hem niet gans bijzonder voor bewaart? Pas ontwaakt en ernstig geworden, zullen vurige, ijverige karakters snel en haastig aan het werk gaan in het Goddelijk leven; het eerste wat hun voor de hand komt aangrijpen, in achteloze haast gaan bouwen, zonder behoorlijke zorg en nauwkeurig onderzoek. Er moet iets gedaan worden; en zij doen het zonder te vragen of het overeenkomstig het Onderwijs van de Heere is. Zij noemen Jezus "Heere"; maar zij doen veeleer wat anderen zeggen dan wat Hij zegt. In zulke ogenblikken is Satan er gewis bij om de jong bekeerde er toe te brengen, in plaats van de Evangelie bekering een bekering te hebben, waarvan hij bekeerd moet worden, en in plaats van het geloof van Gods uitverkorenen een hovaardige aanmatiging of een ijdele inbeelding. Voor de liefde van God, die het werk is van Gods Geest, brengt hij de bloot natuurlijke liefde voor een leraar; en zegt: "Ziedaar, dit is genoeg. U moet een huis hebben voor uw ziel om in te wonen. Daar zijn de bouwstoffen; begin maar te bouwen." Gelijk kinderen, die spelen aan de oever van de zee, bouwen de bekommerden hun kastelen van zand, en verlustigen er zich in, omdat Satans listen hun onbekend zijn. Daarom wens ik des te vuriger mijn geliefde jonge vrienden uit de strikken van de bedrieger te redden. De gewone verzoeking bestaat hierin, dat men, in plaats van zich wezenlijk te bekeren, *over bekering praat*; in plaats van van harte te geloven, te *zeggen* "ik geloof", zonder te geloven; in plaats van waarlijk lief te hebben, over liefde te spreken zonder liefde te betonen; in plaats van tot Christus te komen, te spreken over het komen

tot Christus, en te belijden tot Christus gekomen te zijn, terwijl men in het geheel niet tot Hem komt. Het karakter van Prater is in Bunyansí Christenreize met grote bekwaamheid geschetst. Ik heb hem meermalen ontmoet, en kan getuigen, dat John Bunyan een fotograaf was vóór dat de fotografie was uitgevonden. Christen zei van Mooiprater: "Hij spreekt over gebed, bekering, geloof en wedergeboorte, maar hij weet er alleen over te *spreeken*. Ik heb in zijn huisgezin verkeerd, en heb hem gadegeslagen. In zijn huis is even weinig godsdienst, als er smaak is in het wit van een ei." Wij zijn maar al te veel omringd van mensen, die ten opzichte van hetgeen zij zeggen, alles zijn wat men zou kunnen wensen, maar naar hetgeen zij zich tonen, slechts napraters blijken te zijn. Gelijk kooplieden in hun winkels schijnpakketten neerleggen, waarop etiketten geplakt zijn, die er het aanzien van koopwaren aan geven, terwijl het toch alles behalve koopwaren zijn, zo dragen deze mensen het etiket van christenen, terwijl de genade van God toch niet in hen aanwezig is. O, dat gij, jonge beginners toch op uw hoede moogt zijn, zodat u uzelf niet vergenoegt met de gedaante van de Godzaligheid, maar er ook de kracht van moogt ervaren.

En de verzoeking wordt nog versterkt, *door dat dit plan voor het ogenblik zeer veel moeite uitspaart*. Uw hart is ontroerd, en u behoeft vertroosting; welnu, het zal u troost geven "Heere, Heere" te zeggen, ofschoon u niet doet wat Christus zegt. Indien u de aanspraak erkent van Jezus om Heere te zijn, zult u door die erkenning reeds enige verlichting smaken, al gelooft u ook niet in Hem ter zaligheid, zodat u het voornaamste van hetgeen Hij gebiedt veronachtzaamt. Hij gebiedt u uzelf te bekeren van de zonde, te vertrouwen op zijn bloed, zijn woord lief te hebben, naar heiligheid te streven; maar het is veel gemakkelijker deze dingen te bewonderen dan ze in praktijk te brengen. Bekering en geloof te veinzen is niet moeilijk, maar ware Godzaligheid is een werk van het hart en vereist denkwerk, zorg, oprechtheid, gebed en waakzaamheid. Geloof mij, ware godsdienst is geen kinderspel. Die verlost wil wezen, zal dit geen zaak vinden om mee te schertsen. "Het koninkrijk der hemelen wordt geweld aangedaan"; en hij, die de zaak zo licht opneemt, en denkt dat alles maar zo bij toverslag kan geschieden, begaat een treurige vergissing. "Strijd om in te gaan door de enge poort," zegt Christus. De Geest werkt machtig in ons, en brengt dikwijls doodsbenauwdheid in ons te weeg. De kroon van de eeuwige heerlijkheid wordt niet verkregen zonder strijd, en de prijs van onze hoge roeping wordt niet behaald, zo wij de loopbaan niet hebben gelopen. Maar door een heilige belijdenis te doen, en de uitwendige vormen waar te nemen kan men zich wel inbeelden, dat hetzelfde resultaat wordt verkregen als door de Heere te zoeken met het gehele hart en in de Heere Jezus te geloven. Indien dit zo was, dan zou er een fraaie, brede weg naar de hemel zijn, en dan zou Satan zelf wel pelgrim willen worden. Waarde hoorders, gelooft mij, dit besparen van moeite zal een scheppen van moeite blijken te zijn; en eer wij aan het einde van de zaak komen, zal de zwaarste weg de gemakkelijkste blijken te wezen.

Dit soort van bouwen zonder fundament heeft dit voordeel, dat het de verzoeking ondersteunt, - *het stelt de mens in staat om zeer spoedig met de godsdienst klaar te zijn*. Hij maakt prachtige vorderingen. Terwijl de wezenlijk bekommerde in het binnenste van zijn ziel naar waarheid zoekt, en bidt om door genade te worden vernieuwd, is zijn juichende, triomferende vriend zo gelukkig als hij slechts wezen kan in het bezit van een vrede, die hij plotseling heeft verkregen zonder enige moeite van zelfonderzoek. Die man, die zo snel wast en toeneemt, vraagt niet: "Is door mijn godsdienst mijn levensgedrag anders geworden? Gaat mijn geloof vergezeld van een nieuwe natuur? Woont Gods Geest



in mij? Ben ik waarlijk wat ik belijd te zijn, of ben ik met dat al slechts een bastaardbelijder? Neen, hij weert alle zelfonderzoek af als een verzoeking van de duivel. Alles wat goed is neemt hij als een vanzelfsheid voor zich aan, en hij verklaart dat alles wat blinkt goud is. Zie hoe snel hij voorwaarts strijdt! De nevel is zwaar, schier tastbaar - hij stoomt er door heen en denkt aan geen gevaar! Hij heeft zich aangesloten bij de gemeente; hij is begonnen voor God te arbeiden: hij roemt op zijn genade en zijn gaven: hij denkt volmaakt te zijn. Maar is dit gebouw, dat als een paddestoel uit de grond is opgekomen, ook veilig om er in te wonen? Zal het op de laatste grote dag de toets kunnen doorstaan? Zal het stand houden in de storm? De schoorsteen is hoog, maar is hij ook veilig? Ach ! Dat is de grote vraag, die een eind maakt aan zeer veel van het roemen, dat wij rondom ons horen. Het is beter te leven op Gods Woord dan zich roekeloos iets toe te eigenen, waar men nog geen recht op heeft. Het is beter te vrezen om toch nog verwerpelijk bevonden te worden, dan een stalen voorhoofd te hebben door ijdel betrouwen. Als iemand op een verkeerde weg is, hoe harder hij dan loopt, hoe verder hij af zal dwalen. Gedenk aan de wijze raad van zich langzaam te haasten, en aan het oude spreekwoord: "Hoe meer haast, hoe minder spoed." Indien u snel bouwt, omdat u zonder fundament bouwt, dan zal uw tijd en arbeid weggeworpen zijn.

Hoe algemeen en hoe bedrieglijk is deze verzoeking! Want de beginner, de mens, die pas opgewekt is om de Heere te zoeken, zal *zeer velen* vinden, *die hem stijven in zijn vergissing*, indien hij het goede fundament veronachtzaamt. Goede, vriendelijke christelijke vrienden dragen, zonder het te willen of te weten, er toe bij, om zoekende zielen op een dwaalspoor te brengen. "Ja," zeggen zij, "gij zijt bekeerd," en dat zou de persoon wellicht ook wezen, indien alles, wat hij zei, waar was; maar het wordt gezegd zonder dat het gevoeld wordt; het komt slechts van de lippen, niet vanuit het hart; en daarom is het zo verderfelijk hem aan te moedigen. Een vriendelijke verzekering van een christenvriend kan vals vertrouwen wekken, indien die verzekering zonder grond is. In onze dagen zien wij niet veel christenen, die al te streng zijn voor bekeerlingen; de dwaling gaat de andere kant uit. Onze voorvaders waren wellicht al te achterdochtig; maar heden ten dage dwaalt men schier overal in tegenovergestelde richting. Wij zijn zó begerig iedereen tot Christus gebracht te zien, dat onze wens ons doet geloven, dat het zo is. Wij willen zó gaarne hen, die de Heere zoeken, vertroosten en bemoedigen, dat wij er toe kunnen komen zachte dingen te profeteren, en aldus alles te vermijden, wat strekt om te toetsen en te doorzoeken, opdat het ook niet tegelijker tijd ontmoedigt. Laat ons toezien, dat wij niet "vrede, vrede," roepen, waar geen vrede is. Het zal treurig zijn huichelaars te hebben voortgebracht, waar wij naar bekeerlingen uitzagen. Ik heb gehoord van een vrouw, die wel twaalf maal in de "kamer van de bekommerden" is geweest; (vertrek, waar mensen, die bekommerd zijn omtrent de toestand van hun ziel, na de godsdienstoefening heen gaan, om door de leraar, of ook soms door anderen, te worden toegesproken); en toen zij bij een andere gelegenheid weer uitgenodigd was om er naar toe te gaan, antwoordde: „Ik weet waarlijk niet, waarom ik er heen zou gaan, want men heeft mij al twaalf keer gezegd, dat ik bekeerd ben, en ik ben nu hoegenaamd niet beter, dan vóór dat zij mij dit gezegd hebben." Het zou beter wezen om sommige mensen wenende dan juichende naar huis te laten gaan. Voor menige wonde is het lancet meer nodig dan de pleister. U kunt door welmenende verzekeringen van tedere vrienden vertroost worden, terwijl die troost toch niets dan leugen is. Daarom waarschuw ik u tegen alle vrede, behalve tegen de vrede die tot u komt, als u doet wat Jezus gebiedt; of,

in andere woorden, tegen alle betrouwen, behalve dat, hetwelk rust op Jezus alleen; en vergezeld gaat van bekering, geloof en een leven van gehoorzaamheid aan uw Heere.

Velen worden ongetwijfeld aangemoedigd in hun licht en dicht bouwen door het feit, *dat zo veel belijders zich zeer fraai voordoen, terwijl hun gebouw toch ook geen fundament heeft.* Wij kunnen onze ogen niet sluiten voor het feit, dat in alle kerken mensen zijn, die geen diepte van geestelijke wortel hebben; en wij vrezen, dat zij ook geen wezenlijk geestelijk leven hebben. Wij kunnen hen niet uitroeien, ofschoon wij vrezen, dat zij onkruid zijn, want er wordt ons verzekerd, dat wij dan onvermijdelijk met dat onkruid ook de tarwe zullen uitroeien, en dit verbiedt ons de Meester. Er is in hun uitwendig gedrag niets, waar wij de vinger op kunnen leggen als een bewijs, dat zij bedriegers zijn, en toch doorvaart ons een koude huivering, als wij met hen spreken, want zij hebben geen warmte, en geen leven; niets van de Heere over zich. In hun gesprekken missen wij het geestelijke, dat zo liefelijk is, de heilige zalving, de zalige ootmoed, die voorzeker niet zal ontbreken, als de mens waarlijk gemeenzaam is met de Heere en in levende eenheid met Hem is getreden. Deze mensen vermengen zich met ons in onze heilige samenkomsten; en als zij in aanraking komen met hen, die pas ontwaakt zijn, dan spreken zij met zó veel gemakkelijheid, maar tegelijk ook met zo veel lichtzinnigheid, dat zij groot kwaad stichten. Zij spreken van de bekering, alsof dit slechts een kleinigheid was, iets dat even gemakkelijk gaat als u de hand te kussen; en zo worden zij, voor wie wij goede hoop hadden, door hen ter zijde afgewend. Jonge mensen zijn licht geneigd te denken: "Die en die is aangenomen als lid van de gemeente, en hij is niet bovenmate nauwgezet. Indien een lauwe belijdenis hem voldoet, waarom zou zij ook mij niet voldoen! Ach, mijn vrienden, als het zaken gold, zoudt u zo niet spreken. Indien u wist, dat iemand handel drijft zonder kapitaal en dus maar al te waarschijnlijk bankroet zal gaan, dan zoudt u niet zeggen: "Ik kan wel even zo doen." Indien u iemand, die niet kan zwemmen, zich in een diep water zag wagen, en u er u van verzekerd hield, dat hij zal zinken, u zoudt zijn voorbeeld niet volgen om ook te verdrinken. Neen, neen, laten deze schuimachtige belijders u tot bakens in zee dienen. Gaat weg van Mr. Prater, opdat hij niet een even klinkend metaal en luidende schel van u maakt zoals hij zelf is. Neemt u in acht voor oppervlakkige belijders, die even als de lichten van de strandrovers, de mensen op de klippen lokken. Neemt het ernstig en nauwgezet op omtrent de eeuwigheid, en zegt tegen de beuzelaars, dat zij van u moeten wijken.

Wat de verzoeking om zonder fundament te bouwen ook nog versterkt, is de gedachte, *dat het niet geweten wordt, en nog jaren lang onbekend kan blijven.* De fundamentwerken blijven geheel en al buiten het gezicht, en het huis kan opgetrokken worden en op allerlei wijzen bruikbaar zijn. Het kan ook wel maanden, of zelfs jaren lang blijven staan, al is er ook geen fundament; want zulke huizen storten niet dadelijk in; zij kunnen zelfs heel aangenaam bewoond worden tot dat de laatste grote waterstromen komen. Er is bedrog, dat alleen door de dood aan het licht wordt gebracht. Omdat nu het huis met het slechte fundament voor het ogenblik wel volstaan kan en gebruikt kan worden, en terstond genot en voordeel oplevert, kunnen de mensen het een nuttige bezuiniging vinden om het fundament als iets overtolligs weg te laten. Indien men een vraag tot hen richt omtrent hun levende godsvrucht, dan worden zij boos: - " Wat hebt u met mijn bijzondere aangelegenheden te maken? Wat behoeft u uzelf met de verborgen gedachten van mijn hart te bemoeien?" Ach, waarde vriend, indien wij wreedaardig jegens u waren, als wij u

bedrogen wilden laten uitkomen, dan zouden wij zwijgen, of met vleierende woorden tot u spreken; maar wijl wij u liefhebben, en hopen, dat u door uw ware en heilige toewijding aan Christus gezegend en gelukkig zult zijn, daarom wensen wij zo vurig, dat u op de rechte wijze zult beginnen. Wij wensen u datgene te zien bouwen, hetwelk niet weer afgebroken behoeft te worden, een werk, dat stand houdt, als de slagregen neervalt en de waterstromen er met geweld tegen aanbruisen. Ik vrees, dat ieder mens, die geen godsdienst heeft, verloren gaat, maar nog veel meer vrees ik het, dat iemand met zijn godsdienst verloren gaat, als hij zal ontdekken dat zijn geloof met dat al toch niet oprecht is geweest. *Indien u bouwt, zo bouwt hetgeen waardig is gebouwd te worden.* Indien u bouwers moet zijn voor uw ziel - en dat moet u zeer zeker, of anders zonder beschutting blijven - ziet dan wel toe op welk fundament u bouwt, en ook op hetgeen u er op bouwt, opdat in het einde niet al uw arbeid en moeite te vergeefs zal zijn geschied. Hoe treurig zal het zijn zo nabij de hemel te schijnen, en uw leven door te brengen onder hen, die er de toekomstige bewoners van zullen zijn, om dan wegens gebrek aan oprechtheid van de hemelse stad uitgesloten te zijn. Hoe ontzettend om door eigen ervaring te weten te komen, dat er van de poorten van de hemel nog een weg is, die naar de hel voert. God geve, dat het met niemand van ons zo zijn moge. O u bouwers, bekommert u toch niet alleen om het tegenwoordige, maar bouwt voor de dood, voor het oordeel en voor de eeuwigheid!

Dit deel van onze rede is niet slechts voor onze jonge mensen, maar voor ons allen - voor ouden, zowel als voor jongeren. Houdt u er van verzekerd, dat er niemand onder ons is, die het niet nodig heeft zijn eigen hart te onderzoeken en te zien, of het fundament van zijn geloof in waarheid gelegd is of niet.

## II.

En zo kom ik nu tot het tweede punt van overdenking, EEN WIJZE VOORZORGSMAATREGEL, DIE GOEDE BOUWERS NOOIT VERGETEN.

Zij graven diep, totdat zij een goede, hechte ondergrond hebben gevonden. Zij willen door al het zand en de losse aarde heendringen, om tot de rots te komen en daarop te bouwen. Die voorzorgsmaatregel wens ik u allen aan te bevelen.

Volgt de tekst en leert acht geven op uw *oprechtheid*. De Heere Jezus zegt: "Wat noemt u mij Heere, Heere, en doet niet hetgeen ik zeg?" Moge de Heilige Geest u tot in het diepst van uw hart oprecht maken. Schroomt om ook maar één enkel woord méér te zeggen dan u gevoelt. Veroorlooft u nooit te spreken, alsof u iets bij ervaring weet, terwijl u er alleen maar over hebt gelezen. Laat uw uitwendige aanbidding geen stap verder gaan dan de inwendige gewaarwording van uw ziel. Indien Christus waarlijk uw Heere is, dan zult u Hem gehoorzamen; indien Hij uw Heere niet is, noem Hem niet aldus. Het is van zeer groot aanbelang, dat uw hart in al uw godsdienstige gedachten, woorden en handelingen is. Het is iets ontzettends om grote heiligheid voor te wenden, en toch in het geheim aan zonden en ondeugden toe te geven. Zulke mensen zullen naar mij luisteren en mij prijzen voor mijn getrouwheid; en toch in hun geveinsdheid volharden. Dit is zeer smartelijk. Deze mensen kunnen de taal spreken van de Jood, maar de Babylonische spraak is hun toch veel natuurlijker. Zij volgen Christus, maar hun hart is met Belial. Ach! Mijn ziel is ziek als ik aan hen denk. Wees waar! wees waar! Indien de waarheid u niet verder dan tot wanhoop leidt, dan is het nog beter, dat u ophoudt in wanhoop, dan dat u hoop verkrijgt door een leugen. Leeft niet op fictie, op belijdenis, op aanmatiging van hetgeen u niet toekomt. Eet het goede, en voedt u met niets anders dan met de waarheid. Gedenkt, dat,

zo u met het hout, het hooi en de stoppelen van blote denkbeelden bouwt, u slechts de brandstoffen verzamelt voor uw eigen brandstapel ten dage wanneer het vuur alle liefhebbers en smeders van leugens zal verteren. Wees getrouw als staal. Ieder verstandig bouwer moet voor zijn ziel hier acht op geven.

En vervolgens is er *grondigheid*. Want, let wel op, volgens het woord van onze Heere heeft de voorzichtige bouwer diep gegraven. Iets dat goed is kunt u niet te goed doen. Graaft diep, zo u een fundament wilt leggen. Geldt het bekering, zo laat er een innige, grondige bekering zijn, met een diepe haat tegen iedere vorm van zonde. Indien u belijdenis doet voor God, zo doet die belijdenis uit het diepst van uw ziel, en niet slechts met uw lippen; legt uw hart bloot voor God. Is het geloof, waarover u spreekt, zo gelooft van ganser harte. Hebt niets te doen met dat soort van twijfelend geloof, dat heden ten dage zo algemeen is. Indien u gelooft, *geloof*. Indien u berouw hebt, *hebt* berouw. In de reiniging van de ziel is niets zo kostelijk, als ieder greintje van de oude zuurdesem weg te vagen. En als het geldt goede dingen in het hart te brengen, dan is niets zo goed als alles daarin te brengen, wat Christus voorschrijft, opdat wij uit zijn volheid niet slechts genade mogen ontvangen, maar ook genade voor genade, al de genade die nodig is. Wees grondig in alles. De voorzichtige bouwer groef zolang in de aarde totdat hij op de rots stiet, en toen groef hij in de rots, om er zijn fundament in te leggen; want hij kon niet rusten, voor dat het werk hecht en grondig gedaan was. Oprechtheid en grondigheid zijn kostelijke bouwstoffen.

En voegt daarbij *zelfverzaking*; want dat is in de gelijkenis. Als iemand een diep fundament graaft, dan moet hij veel aarde uitgraven. Zo is er ook zeer veel, dat hij, die voor de eeuwigheid bouwt, kwijt moet raken. Reeds aan het begin zal zelfvertrouwen moeten wijken; daarna volgt liefde tot de zonde, wereldsgezindheid, hoogmoed, zelfzucht - alle soorten van eigengerechtigheid moeten uitgeworpen worden. Er is heel veel puin, en het puin móet weg. U kunt geen grondig werk voor de eeuwigheid krijgen, zonder héél véél weg te doen, wat vlees en bloed zou willen behouden. Let hier op, en overreken de kosten.

En dan moet er een *vast grondbeginsel* zijn. De mens, die vast besloten is, om, zo hij bouwt, hecht en goed te bouwen, graaft diep tot aan de rots. "Ik geloof in God," zegt hij, "Hij is mijn Helper. Ik geloof in Jezus Christus; en op zijn zoenoffer en levende voorspraak grond ik mijn hoop voor de eeuwigheid. Ik bouw ook op de leer der genade, want de Heere heeft gezegd. - Uit genade zijt u zalig geworden, door het geloof. Ik bouw op de Schrift: voor mij geldt niets anders dan het gezag van de Schrift." Wat God gezegd heeft is een rots: wat de mens leert, is slechts drijfzand. Hoe zalig is het tot de eeuwige beginselen van de Goddelijke waarheid te komen! Gij, die uw godsdienst van uw vader of moeder aanneemt; gij, die deze godsdienst aanneemt, omdat hij nu eenmaal in uw geslacht wordt beleden; hoe zal het u gaan ten dage van de benauwdheid? u wordt omgeblazen als een bladerhut. Maar gij, die weet, wat u gelooft, en waarom u het gelooft, u die, als u uw voet neerzet, weet waarop u staat, en er van verzekerd zijt, dat u een sterke rots onder u hebt, u bent de mannen, die pal staan, als de blote naambelijders van hunne plaatsen weggerukt worden. O, mijn geliefde, zoekende vrienden, neemt toch vaste grondbeginselen aan; en vergenoegt u met geen leugen.

Aan deze ware beginselen moeten wij *getrouw* zijn. Verbindt uw gebouw aan de rots. Een huis zal niet blijven staan, alleen maar omdat het *op* de rots is, u moet deszelfs fondamente in de rots leggen. Het huis moet de rots aangrijpen, en de rots moet het huis

vast houden. Hoe meer u het huis tot een stuk van de rots kunt maken, en de rots, als het ware in het huis laat groeien, hoe veiliger u zijt. Het baat niet te zeggen: "Ja, ik betrouw op Christus, op de genade, op de openbaring" tenzij uw leven indringt in deze zaken, en die zaken indringen in u. De huichelaars, zegt Job, zullen des nachts weggestolen worden (Job 27); zo gemakkelijk kunnen zij weggevoerd worden. De uitvinder van het een of ander nieuw denkbeeld komt te voorschijn, hemelt zijn nieuwigheden op, en terstond laten dwaze mensen zich door hem meeslepen. Christus kan weggaan, de genade kan weggaan, en de Bijbel kan weggaan; hun nieuwe meester heeft hen volkomen in zijn macht. Aan zulke onzelfstandige mensen hebben wij geen behoefte; wij geven niet om zulke speculatieve bouwers. Wij hebben al genoeg aan de kastelen in de lucht: wij hebben mannen nodig, die vast staan als de bergen, terwijl de dwalingen als wolken over hen heenvaren.

De man in de tweede gelijkenis heeft niet gebouwd zoals hij had moeten bouwen. Wat zal ik van hem zeggen? Slechts drie woorden. Ten eerste: hij was iemand, *die niets had buiten het gezicht*; als u het huis aanzaagt, dan kon u het huis zien in zijn geheel. Indien u met één enkele oogopslag al de godsdienst van iemand kunt zien, dan heeft hij geen godsdienst, die der moeite waard is om te bezitten. De godsvrucht is bovenal gelegen in het gebed in het verborgene en in inwendige genade. De voorzichtige bouwer had het kostbaarste deel van zijn huis onder de grond, maar de ander toonde alles wat hij had boven de grond. Het is een armoedig koopman, die al zijne waren voor de glazen legt. Wie geen kapitaal heeft, zal niet lang blijven bestaan. Wie geen ruggengraat heeft, kan niet lang op zijn benen blijven staan. Wacht u voor schijn-godsdienst.

En voorts: die man had *niets om zich aan vast te houden*. Hij bouwde een huis; maar het stond op de losse grond. Daar kon hij gemakkelijk in graven, en zijn huis optrekken; maar zijn muren hadden geen houvast. Wacht u voor een godsdienst zonder houvast. Maar als ik mij houd aan een leerstelling, dan word ik een dweper genoemd. Het zij zo. Dweperij is hatelijk; maar hetgeen thans voor dweperij gescholden wordt, is een grote deugd, en is zeer nodig in onze beuzelachtige tijd. Ik was in de laatste tijd wel geneigd een nieuwe gemeente te stichten, en haar de "Gemeente van de Dweepers" te noemen. Iedereen wordt zó glad, zó buigzaam, zó onwaar, dat wij een geslacht van onbuigzame mannen behoeven om ons te leren, hoe te geloven. Die ouderwetse mensen, die in de vorige eeuwen iets geloofden, en dachten, dat het tegenovergestelde daarvan vals was, waren meer waar dan de tegenwoordige weerhanen. Ik zou aan de mannen van de "ruime school" wel eens willen vragen, of er een leerstelling is, waardig, dat men er voor sterft. Zij zouden moeten antwoorden: "Indien iemand naar de brandstapel moest of zijn denkbeelden veranderen, dan zou het natuurlijk de rechte weg zijn om zijn gevoelens met grote voorzichtigheid te zeggen; en met zeer veel eerbied te spreken van de school, die het tegenovergestelde leert." Maar als er nu eens van hem geëist werd de waarheid te verloochenen? "Wel, daar is ook heel veel te zeggen voor de andere zijde, en waarschijnlijk is er in de ontkenning, het negatieve, even goed een mate van waarheid als in het positieve. Het kan in geen geval voorzichtigheid heten om de kans te lopen verbrand te worden, en zo verdient het de voorkeur om dit nu vooreerst nog maar een open vraag te laten blijven." Ja, en daar deze mensen het altijd onaangenaam vinden om niet populair, dat is: niet bemind te zijn bij de grote massa, nemen zij het harde weg uit de bedreigingen van de Schrift ten opzichte van de toekomstige wereld, en geven een schijn van aantrekkelijkheid aan elke leerstelling, waar tegen wereldwijzen bezwaar maken. De leraren van de twijfel zijn zeer

twijfelachtige leraars. De mens moet iets hebben om zich aan vast te houden, of hij zal noch zelf een zegen verkrijgen, noch anderen ten zegen zijn. Breng alle schepen in de poel, doch laat er geen enkele geankerd of vastgelegd worden; zij moeten allen vrij blijven! Nu komt een stormachtige nacht; en zij stoten allen tegen elkaar; en uit die vrijheid zal zeer groot kwaad ontstaan. Als wij geen van allen geankerd zijn, dan zal daar geen volmaakte liefde uit voortkomen; maar wèl daaruit, dat wij allen onze ankergrond hebben en er ons in de naam van God ook aan houden. U moet iets hebben om u aan vast te klemmen; maar dat had de bouwer in de gelijkenis net; en daarom is hij omgekomen.

De dwaze bouwer had niets, *om uitwendige omstandigheden te kunnen weerstaan*. In zomerdagen was zijn huis een zeer geliefkoosde plaats van samenkomst, en dan beschouwde men het als in alle opzichten even goed te zijn als het huis van zijn buurman. Menigmaal wreef hij zich in de handen, zeggende: "Mij dunkt dat mijn huis even goed is als het zijne, ja het is misschien nog wel iets beter; want ik had nog wat geld over, dat ik niet, zoals hij, in de grond begroef; maar ik heb het besteed aan wat ornamenten, zodat mijn woning een fraaier aanzien heeft dan de zijne." Zo scheen het; maar toen de stroom zich met geweld van de berg stortte, is zijn gebouw, wijl het niets had om de geweldige vloed te weerstaan, terstond ingestort; en toen de storm voorbij was, was het spoorloos verdwenen. Evenzo zullen de mensen falen, omdat zij geen weerstand bieden aan de machten, die hen heenvoeren naar de zonde. De grote stroom van het kwaad vindt in hen slachtoffers, geen tegenstanders.

### III.

Thans zullen wij aan de tekst enige ARGUMENTEN ontleen, DIE ONS AANSPOREN OM ZORG TE DRAGEN VOOR HET FONDAMENT.

Ik zal ze slechts als ter loops kunnen noemen, maar hoe zou ik wensen de tijd te hebben om er met klem en nadruk van te spreken! Het eerste argument is dit: Wij moeten met een goed fundament beginnen te bouwen, *omdat wij anders geen enkel deel van het huis goed bouwen kunnen*. Slecht werk in het fundament oefent invloed uit op al het overige van het werk. In de Herziene Vertaling van het Nieuwe Testament (de Engelse) lezen wij in het 48e vers in plaats van: "Want het was op de steenrots gegrond," "Omdat het goed gebouwd was." Het huis was beneden goed gebouwd, en dat bracht er de werkmans toe om het overal in de hoogte ook goed te bouwen, zo dat het geheel "goed gebouwd was." De andere man heeft onder de grond slecht gebouwd, en met dat slechte werk ging hij voort tot aan het dak. Als u uzelf gewend hebt aan slecht en slordig werk in het verborgen, dan zult u de neiging hebben om ook slordig te werken in het openbaar. Indien het onder-de-grond gedeelte van onze godsdienst niet vast op Christus gelegd is, dan zal er in het bovenste deel vermolmend werk zijn: tichelstenen, die maar half gebakken zijn; slijk in plaats van kalk. Toen een Grieks beeldhouwer een beeld maakte voor de tempel, heeft hij met grote zorg ook de achterzijde van de godin bewerkt, waarop iemand tot hem zeide: "Gij behoeft u voor die zijde van het beeld niet zo veel moeite te geven, want het moet in de muur gemetseld worden." Maar de kunstenaar antwoordde: "De goden kunnen ook in de muur zien." Die man had een juist denkbeeld van hetgeen wij aan God verschuldigd zijn. Dat deel van mijn godsdienst, hetwelk niemand zien kan, moet even volmaakt wezen, alsof het voor iedereen zichtbaar was. De dag zal het aan het licht brengen. Als Christus komt, zal alles aan het gans heelal bekend worden gemaakt. Zie dus toe, dat het geschikt zij, om aldus bekend gemaakt te worden.

Wij zullen ook zien, dat wij goede fondamenteen nodig hebben, *als wij de plaats beschouwen, waar het huis gebouwd moet worden*. Volgens de gelijkenis is het duidelijk, dat beide huizen gebouwd waren niet ver van een rivier, of op een plaats, waar stromen van water verwacht konden worden. Sommige plaatsen in het Zuiden van Frankrijk hebben een verwonderlijke overeenkomst met Palestina, en op dit oogenblik zijn die plaatsen waarschijnlijk veel meer gelijk aan hetgeen het Heilige Land in de dagen van Christus geweest is, dan het Heilige Land van heden er aan gelijk is. Toen ik in het vorige jaar te Cannes kwam, bevond ik, dat daar een overstroming had plaats gehad. Die overstroming was niet ontstaan ten gevolge van een gezwollen rivier, maar tengevolge van hevige regenbuien. Er scheen zich een waterhoos ontlast te hebben boven de bergkant, waardoor aarde, rotsen en stenen losgewoeld, en met geweld naar de zee werden gedreven. Het water stortte zich over het spoorwegstation in de straat, die er heen voert, verscheidene personen verdrongen in de vloed. Toen ik er was, zag ik een groot hotel van wel vijf verdiepingen hoog, met balken ondersteut, en zeer waarschijnlijk was het bedoeld om in te storten; want toen de stroom zich in de nauwe straat stortte, werd het onderste metselwerk van het gebouw er door ondermijnd, en daar er geen fondamenteen waren, die zulk een watermassa konden weerstaan, werd het gehele gebouw onveilig. Het was zulk een geval dat de Heiland voor ogen zweefde. Een bruisende stroom zou zich met geweld neerstorten van de berg; en zo dan een huis op de blote aarde gebouwd was, zou het terstond weggevaagd worden; maar zo het hecht en sterk op de rots was gebouwd, zodat het als het ware een deel van de rots was geworden, dan zou het water er wel om heen kunnen stromen, maar het zou de muren niet doen wankelen. Waarde bouwer van een huis voor uw ziel, uw huis is zó gelegen, dat het één dezer dagen een zeer sterke watermassa te verduren zal hebben. "Hoe weet u dat?" Wel, ik weet, dat het huis, waarin mijn ziel woont, juist dáár ligt, waar alle winden waaien, waar de vloed hoog opstijgt, en de stormen losbarsten. Waar ligt het uwe? Woont u ergens in een beschut, warm hoekje? Ja, maar één dezer dagen zult u gewaar worden, dat het warme hoekje evenmin beschut is tegen de storm, als de open rivierzijde, want God heeft het in zijn voorzienigheid zo beschikt, dat ieder mens vroeg of laat zijn zware proef heeft te doorstaan. U kunt wel denken alle verzoeking te boven te zijn gekomen, maar de tijd zal leren, dat dit een illusie is. Juist door de omstandigheid, dat u volkomen buiten de weg zijt, hierdoor kan een zeer bijzondere verzoeking tot u komen. Daarom bid ik u, om den wille van het gevaar, waaraan het gebouw van uw leven van alle kanten bloot staat, bouwt op een deugdelijke grondslag, op een hecht en sterk fundament.

Het volgende argument is: bouwt diep vanwege *het schrikkelijk verderf, dat van een slecht fundament het gevolg zal wezen*. Het huis van de dwaze bouwer had geen fundament. Let op dit woord "*zonder fundament*." Schrijft die uitdrukking neer, en ziet of zij al of niet op u van toepassing is. Wat gebeurde er met dit huis zonder fundament? De waterstromen liepen het aan. De bedding van de rivier had lang droog gelegen, maar plotseling trad diezelfde rivier buiten haar oevers en met ontzettende kracht stuwde zij haar golven voort. Het was wellicht een vervolging, of wel voorspoed; het kon benauwdheid zijn geweest of een verzoeking. Misschien was het een algemeen heersende twijfelzucht, of de dood; hoe dit ook zij, de stroom sloeg met geweld tegen dat huis; en nu lezen wij de volgende woorden - "*en het viel terstond*." Het had geen langdurige aanval te verduren, - *het viel terstond*." Hoe! in één oogenblik die schone belijdenis weg? "*Het viel terstond*." Wel, dat is de man, die ik verleden zondag nog de hand gaf en "broeder

genoemd heb, en nu heeft men hem dronken op straat gezien. Of hij heeft een ijdele, wereldse vergadering bijgewoond en onheilige taal op de lippen genomen! Of hij is plotseling een twijfelaar geworden! Het is een treurig werk, als wij onze vrienden begraven; maar het is een nog veel treuriger werk hen op deze wijze te verliezen: maar toch! Het is aldus, dat zij verdwijnen. Zij zijn weg; "De Oostenwind heeft hen weggevoerd en zij zijn heengegaan." "Terstond" zijn zij gevallen; en toch stonden zij zó hoog bij ons aangeschreven; en hadden zij zulk een hoge dunk van zichzelf. *"Het viel terstond."* Hun belijdenis kon geen beproeving verdragen, omdat zij geen grond had.

*"En de val van datzelve huis was groot."* Met een ontzettend gekraak kwam het huis naar beneden, en het was alles wat de man bezat. Hij was een uitnemend belijder, en daarom was zijn verderf des te merkwaardiger. Het was een grote val, omdat het huis nooit meer opgebouwd kon worden. Als iemand sterft, als huichelaar, dan is er voorzeker geen hoop op herstel voor hem. Tot zelfs het puin van het ingestorte huis was weggevaagd, er was niets overgebleven. O, mijn vrienden, indien u een veldslag verliest, dan kunt u de strijd opnieuw beginnen en op een andermaal gelukkiger zijn. Als u failliet gaat in de handel, dan kunt u later een andere zaak beginnen en voorspoedig zijn; maar als u uw ziel verliest, dan is zij onherroepelijk verloren. Eens verloren, voor eeuwig verloren. Er zal u geen tweede gelegenheid geboden worden. Bedriegt u niet hieromtrent. Graaft dus diep, en legt iedere steen zo vast mogelijk op het rotsfondament.

Eindelijk, en dit zal wellicht het beste argument wezen, *let op de uitwerking, teweeggebracht door dit goede, stevige gebouw*, dit diep bouwen. Wij lezen, dat de waterstroom, toen hij tegen het huis van de wijze bouwer aansloeg, *"het niet kon bewegen"* "Dat is zeer schoon. Niet alleen kon de vloed het huis niet wegvagen; hij kon het ook niet bewegen. Ik zie die man: hij heeft zijn geld verloren en is arm geworden; maar zijn geloof heeft hij niet opgegeven; zijn verlies "kon het niet bewegen." Hij werd bespot en belasterd, en velen van zijn vroegere vrienden zagen hem met de nek aan; maar dit "kon het niet bewegen." Onder zijn grote beproeving ging hij tot Jezus en hij werd ondersteund; de beproeving "kon het niet bewegen." Hij was zeer ziek, en zijn geest was ter neergedrukt, maar toch behield hij zijn vertrouwen op Christus: zijn krankheid "kon het niet bewegen." Hij was de dood nabij; hij wist, dat hij weldra van deze wereld zou moeten scheiden; maar de smarten des doods en de zekerheid der ontbinding konden hem niet bewegen. Hij stierf, zoals hij heeft geleefd, standvastig als een rots, zich even veel verblijdende, als ooit te voren, ja zich meer verblijdende omdat hij meer nabij het koninkrijk en de vervulling van zijn hoop was gekomen. "En kon het niet bewegen." Het is een grote zaak om een geloof te hebben, dat niet bewogen kan worden. Onlangs zag ik een menigte beukenbomen, die te samen een bos gevormd hadden: zij waren allen door één storm ter aarde geworpen. Die bomen hadden grotendeels op elkaar gesteund, het bos was zó dicht geworden, dat dit de bomen belette vast in die grond te wortelen. Zij hielden elkaar staande en noodzaakten elkaar hoog op te schieten maar dun te blijven, tot schade van de groei van de wortels. Toen de storm de eerste bomen velde, moesten de anderen volgen. Dicht bij diezelfde plek zag ik een andere boom in een open ruimte, in eenzame kracht de storm moedig het hoofd biedende. De orkaan had rondom hem gewoed, maar onbeschut had hij al deszelfs kracht verduurd. Die eenzame, kloeke boom scheen na de storm nog vaster geworteld te zijn dan vóór de storm. "Is het niet ook zo met belijders?" dacht ik. Dikwijls houden zij elkaar staande, en helpen elkaar om op te groeien; maar



indien zij niet persoonlijk vaste wortel hebben geschoten, dan zullen zij, als de storm opsteekt, bij reien omvallen. Een leraar sterft, of sommige leiders en voorgangers worden weggenomen, en de leden vallen weg van het geloof en van de heiligheid van het leven. Het is mijn begeerte voor u, dat u allen persoonlijk in Christus opwast, dat u geworteld en gegrond zijt in liefde, en geloof en iedere heilige gave der genade. Als dan de zwaarste storm opsteekt, die ooit gewoed heeft, dan zal er van uw geloof gezegd worden: "De storm kon het niet bewegen." Ik smeed u, die thans Christus zoekt, te zorgen, dat u goed bouwt, opdat u lang moogt staan blijven in ons Sion, standvastig en onwankelbaar. God geve het om Christus' wil. Amen.

Overgenomen uit: "De wonderen van de Heiland"

## 5. De hoofdman over honderd, of een vermaning tot de deugdzamen

*"Dezen nu, tot Jezus gekomen zijnde, baden Hem ernstiglijk, zeggende: Hij is waardig, dat u hem dat doet; want hij heeft ons volk lief, en heeft zelf ons de synagoge gebouwd. En Jezus ging met hen. En als Hij nu niet ver van het huis was, zond de hoofdman over honderd tot Hem enige vrienden, en zei tot Hem: Heere, neem de moeite niet; want ik ben niet waardig, dat u onder mijn dak zou inkomen. Daarom heb ik ook mijzelf niet waardig geacht, om tot U te komen; maar zeg het met een woord, en mijn knecht zal genezen worden. Want ik ben ook een mens, onder de macht van anderen gesteld, hebbende krijgsknechten onder mij, en ik zeg tot deze: Ga, en hij gaat; en tot de andere: Kom! en hij komt; en tot mijn dienstknecht: Doe dat! en hij doet het. En Jezus, dit horende, verwonderde Zich over hem; en Zich omkerende, zei tot de schare, die Hem volgde: Ik zeg ulieden: Ik heb zo groot een geloof zelfs in Israël niet gevonden." Lukas 7 : 4-9.*

Deze hoofdman over honderd had voorzeker een uitstekende naam. Twee karaktertrekken vloeien in hem samen, welke niet dikwijls in zulk een bevallige harmonie worden aangetroffen. Hij had zich de hoogachting van anderen verworven, en schatte nochtans zich zelf zeer gering. Er zijn sommigen, die zich zelf niet hoog aanslaan. En hun gedachte komt juist met de waarheid overeen, gelijk dan ook iedereen die schatting van hun geringheid zou onderschrijven. Anderen zijn er, die hoge gedachten van zich zelf hebben; maar hoe meer zij bekend worden, hoe minder zij worden geprezen. En hoe meer zij het hoofd omhoog steken, des te meer worden zij door de wereld uitgelachen of met meewarigheid aangezien. Ook is het niet ongewoon, dat de mensen grote gedachten van zich zelf koesteren, omdat de wereld hen prijst of vleit; zo bekleeden zij zich met de hoogmoed als met een kleed, en omhangen zij zich met de ijdelheid als met een mantel, alleen maar, omdat zij het, door welke middelen dan ook, zover gekregen hebben, dat anderen, terecht of ten onrechte, een hoge dunk van hen hebben. Er zijn zeer weinigen, bij wie de gelukkige verbinding wordt gevonden, waarop de tekst wijst. De ouderlingen zeggen van de hoofdman over honderd, dat hij waardig is; maar hij zegt van zich zelf: "Heere! ik ben niet waardig." Zij bevelen hem aan, omdat hij Gode een huis gebouwd heeft; maar hij oordeelt zich zelf niet waardig, dat Christus onder het dak van zijn huis zou inkomen. Zij bepleiten zijn verdienstelijkheid; maar hij wijst op zijn onverdienstelijkheid. Aldus neemt hij zijn toevlucht tot de macht van Christus, zonder iets, dat hij in zichzelf gevoelde of van zich zelf dacht, O dat u en ik dit gezegende samentreffen bij ons zelf mogen bespeuren: dat wij ons de hoogachting van anderen ververven, voor zover die door eerlijkheid, oprechtheid en beslistheid van karakter kan worden verkregen. En nochtans tegelijkertijd nederig wandelen met onze God!

Er zijn drie zaken, waarover ik hedenavond tot u zal spreken. God doe ze voor u tot heil strekken.

1. Wij hebben hier, in de eerste plaats, *een verheven karakter*;
2. In de tweede plaats, *een grote nederigheid*;
3. En in de derde plaats, *niettegenstaande die grote nederigheid, een zeer machtig geloof*.

I.

Wij hebben hier dus, waarde vrienden, EEN VERHEVEN KARAKTER. Laat ons het hogelijk waarderen en ten volle op prijs stellen.

Het is ons wel eens overkomen, wanneer wij Jezus Christus predikten tot de voornaamste van de zondaars, dat de gedachte zich bij ons opdrong, dat sommigen, die een zedelijk leven leiden en onberispelijk zijn, zichzelf zouden kunnen beschouwen als buitengesloten. Zij moeten een zodanige gedachte geen voet geven en zich er wel voor wachten om tot zulke gevolgtrekkingen te komen. Wij hebben sommigen wel eens horen fluisteren, dat zij bijna konden wensen, dat zij meer losbandig en lichtzinnig waren geweest in hun onwedergeboren staat; opdat zij nu een dieper berouw mochten hebben en getuigen mochten zijn van een beter merkbare en meer volkomen verandering, zodat er bij hen door hun ervaring nimmer grond aanwezig kon zijn om te twijfelen aan de triomf van de genade. Wij hebben zelfs sommigen horen zeggen: "Ik zou wel kunnen wensen, dat ik mij in de modder van de zonde had omgewenteld. Niet dat ik er van houd, integendeel, ik walg er van; maar omdat de verandering, zo ik dan van zulk een levenswandel was verlost, zo openbaar en zo duidelijk was geweest, dat ik mij niet zou durven afvragen of ik, al of niet een veranderd man was. Ik zou het gevoelen en het in mijn dagelijkse wandel en in mijn spreken zien." Waarde vrienden, als iets, dat ooit door ons gezegd is, tot een dergelijke misvatting heeft geleid, betuigen wij daarover ons leedwezen; zo iets is nooit onze bedoeling geweest. Terwijl wij de deuren der genade zo wijd wensen open te zetten, dat de grootste godslasteraar, de afschuwelijkste ontuchtige, de ellendigste losbol niet zonder hoop behoeven te zijn; zo wensen wij aan de andere zijde die deuren niet te sluiten voor dezulken, die op een Godzalige wijze zijn grootgebracht en door de voorzienigheid Gods en de beteugeling door de opvoeding voor de grovere zonden zijn bewaard gebleven. Integendeel, wij dachten, dat waar wij open sloten voor de slechtste, er ook ruimte zou zijn voor de besten. En waar Noachs ark de onreinen opnam, behoeften de reinen zeker niet bevreesd te zijn binnen te gaan. Waar Jezus Christus hen kon genezen, wier ziekte ver gevorderd was, kunt u daaruit afleiden, dat Hij voorzeker in staat moet zijn aan degenen genezing te schenken, wier kwaal, ofschoon zij ziek zijn, nog niet zover is doorgedrongen. Daarenboven kan een weinig nadenken u doen inzien, dat de boetvaardigheid van verbrijzelde gelovigen niet wordt geregeld door het feit, hoe groot hun misdaden wel zijn tegen wat u de wet der zeden noemt. Het zijn twee verschillende zaken, waarvan de laatste verreweg de beste is: de zonde te schatten naar haar klaarblijkelijke schandelijkheid. En verlichte ogen van het verstand te hebben ontvangen om de zonde te zien in haar oneindige boosaardigheid, zoals zij verschijnt in het licht van de hemelse reinheid en volmaaktheid, welke voortkomt van de troon van God, of zoals zij haar glans verspreidt van de heuvel der kruisiging, waar de verbazingwekkende offerande van Christus werd geofferd. Hoe oordeelt u het witgepleisterde graf van het hart van een Farizeeër minder walgelijk voor de Almachtige dan de openbare bezoedeling van het leven van een Maria Magdalena? Of, om op het gebied van de bevinding te komen: zou de herinnering aan duizenderlei ongebondenheden zulk een vertederend gevoel van verbrijzeling kunnen schenken als een gezicht op de Gekruisigde? O vrienden, laat mij u herinneren aan de woorden van Jezus: "Wanneer Die gekomen is" - namelijk de Geest der waarheid - "zo zal Hij de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel; van zonde, omdat zij in Mij niet geloofd hebben." Die ene zonde van ongeloof is zulk een samentrekking van allerlei boosheid, dat zij meer dan opwegen kan tegen de gruwelen van Sodom en Gomorra. En de bedrivers daarvan meer verschoonbaar kan stellen in de dag van het gericht dan de

mannen van Kapernaüm, die de machtige werken van Christus zagen en niet tot boete en berouw kwamen. Die ene zonde van ongeloof is zo afschuwelijk, dat het gekerm van de gehele schepping niet meer dan een erbarmelijke verzuchting zou zijn om ze te bejammeren. En stromen van tranen slechts een zwakke schatting zouden zijn om ze te beklagen. Laat ons echter, daar er vergissingen kunnen ontstaan en er misvattingen kunnen plaats grijpen, het een en ander zeggen van een verheven karakter *in het oog van de mensen*.

Zulke karakters zijn er in iedere stand van het leven onder uw medemensen te vinden. De hoofdman over honderd was een krijgsman. Hij had dus een beroep, dat nu juist niet in bijzondere mate bevorderlijk was voor de zedelijke voortreffelijkheid. Ofschoon er in het leger mannen zijn geweest, schitterende in heiligheid, zoals er weinigen hebben bestaan. Hij was een krijgsman nog wel in een vreemd land, in een oord dus, waar het niet waarschijnlijk was, dat hij zijn achting zou verwerven. Hij was daar als een van de vertegenwoordigers van een mogendheid, die Judea had veroverd en daar met grote wreedheid was te werk gegaan; nochtans, niettegenstaande de vooroordelen van ras en nationaliteit, had deze man zich door zijn vriendelijke inborst en innemend gedrag de achting van anderen verworven. Wat meer is, daar hij bevelhebber was over krijgsknechten, werd als iets natuurlijks iedere daad van geweld aan hem toegeschreven. Wat er door zijn honderd man werd uitgehaald, het werd op het schuldregister van de kapitein geplaatst, zodat zijn positie er een was van bijzondere moeilijkheid. En toch, niettegenstaande dat alles, zeiden de ouderlingen: "Hij is waardig". Laat niemand van u wanhopen! Waar u ook mocht geplaatst zijn, het getuigenis van een edel karakter is overal te verwerven. U kunt God dienen op plaatsen, waar u in de grootst maatschappelijke afhankelijkheid verkeert; u kunt uw vijanden dwingen uw uitnemendheid te erkennen; u kunt zo onberispelijk staan tegenover de mensen, en zo oprecht wandelen voor het aangezicht van God, dat zij, die u bespieden om na te gaan of zij geen struikelings bij u kunnen waarnemen, vol teleurstelling zich op de lippen bijten, daar zij geen enkel woord tegen u kunnen inbrengen, behalve dan wat zij kunnen zeggen aangaande het dienen van uw God en Koning. Laat geen mens, waar hij ook geplaatst wordt - al is hij ook omringd door de zodanigen, die hem in verzoeking brengen - ooit wanhopen, voornamelijk zo de genade Gods in hem aanwezig is. Laat hem bidden gelijk Joab, dat hij gunst mocht ontvangen in de ogen van zijn Meester, en verwachten ze te ontvangen.

Deze hoofdman over honderd moet een man geweest zijn van uitnemende waardij. Hij was niet bloot iemand, die kalm van aard was en geen mens kwaad deed, gelijk sommige mensen, die anderen niet hinderen, maar ook in alles even lauw zijn. Ofschoon een uitnemend getuigenis kan worden verworven, het is alleen te verwerven door zich verdienstelijk te maken. Men verkrijgt zulk een getuigenis niet door traagheid en onverschilligheid, en nog veel minder door aanmatiging en grootspraak. Handelen! Handelen! Dat is het wat de wereld verlangt. En er ligt meer waarheid dan algemeen gedacht wordt in het gevleugelde woord van Nelson; "Engeland verwacht, dat iedereen zijn plicht zal doen." Gewis, de mensen zullen niet wel van u spreken, zo u niet weldoet. Deze hoofdman over honderd deed wel; want u merkt, dat de ouderlingen zeiden, dat hij waardig was; hetwelk moet hebben betekend, dat hij rechtvaardig was in zijn handelingen

en edelmoedig in zijn ganse levensopenbaring, anders zouden zij hem niet waardig geacht hebben.

Het schijnt ook, dat zijn *bijzondere aanleg*, zowel als zijn *ganse levensopenbaring* bijdroeg tot de hoge waardering, waarin hij zich mocht verheugen. U zult opmerken in de omstandigheden, welke hem voor onze aandacht plaatsen, hoe zijn teer gevoel en zijn buitengewone bezorgdheid werden opgewekt en zich uitstrekten niet tot een kind, maar tot een knecht, misschien wel een slaaf! En dan zouden wij verder denken aangaande die zieke knecht niet meer te zullen vernemen dan dat zijn meester zijn diensten hogelijk op prijs stelde; maar neen, de uitdrukking, die wij vinden, geeft een innige toegenegenheid te kennen; er staat, dat hij "*hem zeer waard*" was. Mogelijk, dat de getrouwheid van de dienstknecht hierdoor mee wordt uitgedrukt, maar de vriendschappelijke gezindheid van de meester treed toch het meest op de voorgrond en houdt in de eerste plaats onze aandacht bezig. Ook moeten wij er niet over heen zien, dat Mattheüs de nadruk legt op het feit, dat de knecht "*te huis*" lag, bij zijn meester onder dak. Nu weten wij, dat de Romeinen volstrekt niet bekend stonden wegens hun buitengewone vriendelijkheid tegenover hun onderhorigen; dikwijls werden deze slechts als slaven beschouwd. Wel, in onze dagen, en te midden van onze hooggeroemde beschaving, waar het christendom een heilzame invloed op al onze sociale verhoudingen heeft uitgeoefend, is het, naar ik verneem, niets ongewoons, dat een dienstbode in geval van ziekte naar het huis van haar ouders gaat. Bij niet iedereen onder ons openbaart zich, vrees ik, op gelijke wijze als bij de hoofdman over honderd de zachtmoedige gezindheid in de liefde, welke hij zijn knecht toedroeg. En de geriefelijkheid, welke hij hem in zijn huis verschaftte.

Verder merkt u op zijn *mildheid*. Niet, waarde vrienden, door nu en dan terugkerende daden van vertoon en praalzucht, maar door de aanhoudende beoefening van sierlijke deugden, wordt een goede naam verkregen. Wij hebben te denken aan tal van bewijzen van zijn vriendelijkheid, die zich laten vergelijken met de wortels van een reusachtige boom, welke zich in alle richtingen in de grond verspreiden, waar gezegd wordt: "*Hij heeft ons volk lief*." En dan verschijnt daarna ook de voor allen zichtbare vrucht; "En heeft zelf ons de synagoge gebouwd." Dit voorbeeld van milddadigheid wordt vermeld als bloot een aanhangsel. De Joodse ouderlingen zeiden niet: "Hij heeft ons volk lief" - *want* - maar: "Hij heeft ons volk lief, *en* heeft zelf ons de synagoge gebouwd." Dit laatste was een zichtbaar teken van ontelbare goede diensten, waardoor hij zich meer in het verborgen reeds hun achting had verworven, vóór zij in het openbaar zijn lof verkondigden. Ik heb allerlei mensen horen prijzen en ik heb ook gelet op de hoedanigheden, welke de toejuichingen van de menigte gaande maken. Zelfs de hoog gevoelenden en hovaardigen hebben sommigen, die hen prijzen; maar ik heb, dunkt mij, nog nooit gehoord dat een gierig mens geprezen werd. En evenmin iemand, die zich voortdurend aan laagheid schuldig maakte. Laat iemand alle mogelijke deugden bezitten, zo het hem aan een milde geest ontbreekt, zullen er weinigen zijn, die wél van hem spreken, indien er nog de zodanigen gevonden worden. Laat mij de christen mildheid in al zijn handelingen en welwillendheid in al zijn overleggingen aanbevelen. Het moge wel alledaags klinken; maar ik ben er van overtuigd, dat die kleine streken in de handel, dat uitzuinigen, dat scherpe dingen, waardoor niets noemenswaardigs wordt uitgewonnen, net dingen zijn, welke de godsdienst in een slechte naam brengen. Het zou oneindig beter zijn, dat de christen te veel betaalde dan te weinig. Het was beter zo er afkeurend

gesproken werd over zijn buitensporigheid in het weldoen, dan dat hij zichzelf bevoordeeld door een buitengewone karigheid. Laat hem liever nu en dan het slachtoffer van een bedrieger worden, dan dat hij voor zijn medemens zijn gevoel van medelijden afsluit. Christen, ik zou trachten een heerlijk getuigenis te verwerven. Ik kan niet zien hoe u dit kunt doen, tenzij u de milddadigheid in de schaal werpt en ze op de lijst van uw deugden laat inschrijven.

Een uitnemend getuigenis, wanneer dit verdiend is, is van groot nut. Ik zeg dit, omdat sommigen wel eens konden denken, dat wij, bij de prediking van het evangelie de snoden en de goddelozen plaatsen voor hen, die onberispelijk geleefd hebben. Een goed getuigenis, dat verdiend is, een goede naam in de schatting van de mensen, kan voor ons, gelijk voor deze hoofdman over honderd, vriendelijke gedachten, vriendelijke woorden, vriendelijke handelingen, vriendelijke gebeden verwerven. Er is menigeen, die voor u zal bidden, als hij u onberispelijk ziet wandelen; ja, uw tegenstander, die u anders vervloekt zou hebben, zal de vloek op zijn tong voelen besterven. Ofschoon hij zich gaarne aan spotternij zou overgeven, houdt hij zijn woorden in, met beschaamdheid van het aangezicht ziende op al het uitnemende, dat hij bij u opmerkt. Laat de christen er zich op toeleggen om zo te leven, dat het hem niet aan vrienden ontbreekt. "Maakt u vrienden uit de onrechtvaardige mammon," is één van Christus' eigen voorschriften. Als u door kruiperij, draaierij en leugentaal u vrienden moet verwerven, werp dan het denkbeeld, om zo dit doel te bereiken, met verachting van u. Maar als u met oprechtheid voor God een zodanige gulheid en edelmoedigheid jegens de mensen kunt verenigen, dat u hun toegenegenheid verwerft, doet het dan, wat ik u bidden mag. Er kan wel eens een tijd komen, dat hun sympathie en vriendschap u van veel waarde zal zijn.

Maar bedenkt, en hiermede zal ik dit deel besluiten, hoe goed u ook zijt van karakter en welk een uitnemende naam u ook hebt, geen woord daaromtrent moet ooit vermeld worden voor de troon van de Allerhoogste. Job kon, toen hij met zijn tegenstanders sprak, zeggen: "Ik ben niet goddeloos;" hij kon zich op veel uitnemenders beroemen, gelijk hij ook gedaan heeft; maar in de tegenwoordigheid van God, hoe veranderde hij toen van toon: "Maar nu ziet U mijn oog: daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as." Voor de Heere verschijnende, moeten wij allen als zondaars komen. Op de knieën voor Hem, hebt u niets meer om u op te beroemen dan de grootste zwierbol, of als de man, die tegen de wetten van zijn land gezondigd heeft. Daar, aan de voet van het kruis, heeft de een even goed het reinigende bloed nodig als de ander. Aan de deur van de genade moeten wij op gelijke wijze aankloppen en door dezelfde milde hand gevoed worden. Daar zijn geen trappen. Wij gaan door dezelfde deur binnen. Wij komen tot dezelfde Zaligmaker. En wij zullen tenslotte - geloofd zij Zijn naam! - met elkaar in dezelfde hemel aanzitten; hetzij wij ons al of niet een goede naam hebben verworven, hetzij wij te elfder ure gelijk de moordenaar aan het kruis de hemel zijn ingekropen, of gelijk Kaleb, de zoon van Jefunne, door vijf en veertig jaren publieke dienst ons de toejuiching van de mensen hebben waardig gemaakt.

*'k Breng niets dan mijn zondelast,  
Aan Uw kruis klem ik mij vast,"*

moet voor beiden tegenover de God der genade dezelfde grondslag en dezelfde belijdenis zijn.

Tot zover dan om onze schatting te betalen aan het verheven karakter van de hoofdman over honderd, en over de gewichtige drangredenen om met hem te wedijveren.

## II.

In de tweede plaats zien wij in de hoofdman over honderd met deze heerlijke en uitstekende naam samengaan EEN GROTE NEDERIGHEID VAN GEEST. "Ik ben niet waardig, dat u onder mijn dak zou inkomen."

De nederigheid blijkt dus in iedere stand te kunnen bestaan. Er zijn sommige mensen, die te laaghartig zijn om nederig te wezen. Verstaat u mij? Zij zijn te kruiperig, te sluiperig en te gluiperig, en afkerig van de nederigheid. Wanneer zij nederige woorden gebruiken, onteren zij de woorden, die door hen gebezigd worden. U bemerkt terstond, dat het eerder een verheffing dan een afdaling voor hen is nederig te zijn. Hoe zou het ook anders kunnen? Het komt voorzeker voor het minste ongedierte, dat op de aarde kruipt, niet te pas om over nederigheid te spreken. Zij moeten laag bij de grond zijn, dat is voor hen de gepaste plaats. Dat zijn die wezens, die anderen naar de mond praten, die flikflooiers, bij wie u 't net kunt krijgen zoals u 't liefst wilt hebben, die in dezelfde adem ja en neen zeggen. Zij hebben een ziel, die niet waard is, dat een sperwer er mee wegvliegt. Zij zijn te klein, dan dat zij waard zouden zijn opgemerkt te worden. Toch zeggen zij, dat zij nederig zijn. Maar om nederig te zijn moet iemand een ziel hebben: om af te dalen moet u uzelf op een verhevenheid bevinden, vanwaar u naar beneden kunt komen. Er moet iets werkelijk uitnemends in u zijn, voor u het werkelijk kunt verstaan wat het is van verdienstelijkheid afstand te doen. Was die hoofdman onwaardig geweest, was hij het tegendeel van edelmoedig. En was hij een verdrukker geweest, dan zou hij de waarheid gesproken hebben, toen hij zei: "Ik ben niet waardig, dat u onder mijn dak zou inkomen;" maar er zou geen nederigheid geweest zijn in hetgeen hij zei. Het was vanwege zijn voortreffelijkheid, gelijk die door anderen werd erkend, dat hij nederig kon zijn in de bescheidenheid van zijn oordeel over zich zelf. Wij hebben over een zekere monnik horen spreken, die nederigheid voorwendende, zei, dat hij al Gods geboden overtreden had, dat hij de grootste zondaar van de wereld was, dat hij even slecht was als Judas. Zeker iemand zei daarop: "Waarom ons dat te vertellen? Dat hebben wij allen al lang geweten." Terstond werd de heilige man rood in het gezicht, gaf de beschuldiger een slag, en vroeg wat hij ooit gedaan had om zulke woorden tot hem te richten. Wij kennen ook wel enigen van die soort: woorden om hun nederigheid uit te drukken hebben zij voor in den mond; zij schijnen zeer verbrijzeld. En bij bidstonden zou u denken, dat zij van alle mensen de zachtzinnigste en de meest gebrokenen van harte waren; maar wanneer u hen bij hun woord vat, dan brengen zij u terstond aan het verstand, dat zij, evenals sommige geestelijken doen, de taal in een tegennatuurlijke zin gebruiken; zij bedoelen juist niet wat men meende dat zij bedoelden, maar iets heel anders. Dat is geen nederigheid, maar een soort van nagemaakte bescheidenheid, welke hunkert naar toejuiching en uitgezochte woorden als lokaas voor de val der goedkeuring bezigt. Onze hoofdman over honderd was in waarheid nederig. Dit kan iemand zijn, al bezit hij ook de hoogste voortreffelijkheid en al bevindt hij zich in de meest verheven positie.

Ik geloof van harte, dat geen mens meer waarachtige nederigheid bezat dan John Knox. En toch wist John Knox niet wat kruipen of buigen was. Toen Luther de donders van het Vaticaan tartte, sprak ongetwijfeld menig een er over, dat hij zo verwaand, zo eigenlievend en zo hovaardig was; maar niettegenstaande dat alles, wist God, hoe nederig

Maarten Luther met Hem wandelde. Toen Athanasius opstond en zei: "Ik, Athanasius, tegen de wereld," scheen het wel alsof er een toon van trotsheid werd gehoord; maar toch lag er ware en echte nederigheid tegenover God in, omdat hij scheen te zeggen: "Wat ben ik? Niet waard, dat men zich om mij bekommert; en daarom maak ik van de uitvluchten der lafhartigheid voor mijn eigen persoonlijke veiligheid geen gebruik; laat de wereld tegenover mij doen wat ze wil, Gods waarheid is van oneindig meer waarde dan ik ben. En zo geef ik mij over als een offerande op haar altaar." Ware nederigheid is bestaanbaar met de hoogste ridderlijkheid in het handhaven van de Goddelijke waarheid, en met de stoutste verzekering van wat iemand in zijn consciëntie voor waar erkent. Ofschoon het een lot van de christenen kan zijn voor trots *gehouden* te worden, laat zulks niet met waarheid overeen zijn te brengen, laat het niet mogelijk zijn het bewijs daarvan hen aangaande te leveren.

De hoofdman over honderd, schoon waardig, was nederig; zijn vrienden en naburen waren daarvan overtuigd door hetgeen hij zei zowel als door hetgeen hij deed. Hij vroeg hen voor hem heen te gaan, aangezien hij het niet waardig was; toen het hem daarna bleek, dat zij om een groot gunstbewijs vroegen, wilde hij hen tegenhouden: "Ik ben niet waardig dat u onder mijn dak zou inkomen." u behoeft aan de mensen niet te vertellen, dat u nederig zijt. Het is in het geheel niet nodig om te adverteren, dat de echte nederigheid bij u in voorraad is; ze zal zich zelf wel openbaar maken, gelijk specerijen door haar geur of gelijk het vuur door het branden. Als u nabij God leeft, en als uw nederigheid van de rechte soort is, zal ze haar eigen taal wel spreken. Maar de plaats, waar de nederigheid zich uitspreekt is bij de troon der genade. Geliefden, er zijn dingen, die wij aangaande ons zelf voor God belijden, welke wij niet zouden willen belijden voor de mensen. Er is een houding van ootmoed bij de troon van de Allerhoogste, welke niemand zo goed staat of van niemand zo goed opgenomen wordt als van die man, die er in de verte niet aan denkt om neer te knielen voor zijn medemensen. Dat is niet de ware nederigheid, welke de knie buigt voor de troon van de tiran: dat is de ware nederigheid, welke na de tiran onder de ogen te hebben gezien, voor de God des hemels op de knieën valt, moedig als een leeuw voor de mensen, maar zacht als een lam voor Jehova. De ware mens, wie God Zijn goedkeuring schenkt, wil niet, durft niet wijken, wanneer hij tegenover de mensen staat, vanwege de liefde, welke hij zijn soevereine Heere toedraagt; maar wanneer hij alleen is met zijn Maker, omsluit hij zijn gelaat met iets beters dan de vleugels van de engelen. Omhuld door het bloed en de gerechtigheid van Jezus Christus, verheugt hij zich met vreze en beven, dat hij nu van alles is gerechtvaardigd; doch zich van de algehele besmetting van zijn natuur bewust, laat hij met diepe ootmoed van de ziel het geroep van de melaatsen horen: "Onrein! onrein!" Aldus vestigt hij al zijn hoop op dat reinigend bloed en verlaat hij zich alleen op die verdienende gehoorzaamheid van Jezus, waarop ieder geheiligd gelovige uitsluitend zijn vertrouwen stelt. Zoekt dan, zoveel als aan u ligt, dat verheven karakter te openbaren, hetwelk de christen onder de mensen dient te vertonen; maar laat daarmee steeds gepaard gaan die ware nederigheid, welke van de Geest van God komt en ons steeds in de tegenwoordigheid van de Heere voegt.

### III.

De hoofdzaak, waarop ik het gemunt heb, omdat deze tenslotte de meest praktische is, ligt in mijn derde deel. Hoe diep onze ootmoed ook zij, hoezeer wij ons ook bewust mogen



zijn van onze onverdienstelijkheid, WIJ MOETEN NOOIT AFLATEN VAN ONS GELOOF IN GOD.

Let op de belijdenis: "Ik ben niet waardig, dat u onder mijn dak zoudt inkomen." Wat zal dus de gevolgtrekking zijn? "Ik vrees derhalve dat mijn knecht niet zal worden genezen?" Neen, neen; maar: "Zeg het met één woord, en mijn knecht zal genezen worden." Het is van het begin tot het einde een dwaling, dat een groot geloof hoogmoed in zich sluit. Geliefden, hoe groter geloof, hoe dieper ootmoed. Dit zijn broeders, geen vijanden. Hoe meer de openbaringen van de heerlijkheid des Heeren u in 't oog springen, des te ootmoediger zult u in een zelfbewust gevoel van uw geringheid neerliggen, maar des te hoger ook zult u opstijgen in het aanhoudend gebed. Laat ons dit grondbeginsel nader beschouwen en trachten de toepassing daarvan in enige gevallen u voor ogen te stellen. Ik bezweer, dat een diep gevoel van onze eigen nietigheid een groot geloof in de weg staat. Wij zullen enige voorbeelden nemen.

Er is een evangeliedienaar, die het Woord Gods gepredikt heeft; hij heeft het zo verkondigd, dat het Gode behaagd heeft daaraan enigermate Zijn goedkeuring te hechten. Maar nu kan het gebeuren, dat hij twist heeft verwekt. Hij heeft ik weet niet welk een mate van moeite en drukte veroorzaakt, zoals het met de getrouwe dienstknecht Gods wel eens voorkomt. En nu vraagt hij, voor God verschijnende, dat een groter zegen dan ooit op zijn arbeid mocht rusten. Er is evenwel iets, waardoor de woorden hem in de keel blijven steken. Hij herinnert zich zijn vele zwakheden; hij brengt zich wellicht te binnen, hoe traag hij is in zijn persoonlijke gemeenschapsoefening met God en hoe koud hij is in zijn pleiten met de mensenkinderen. Hij heeft de belofte vóór zich: "Mijn woord zal niet ledig tot Mij weerkeren;" maar niettegenstaande dat alles is hij zich er zozeer van bewust dat hij de eer niet verdient om nuttig te zijn, dat hij half bevreesd is om te bidden zoals hij behoort te bidden en te geloven zoals hij behoort te geloven. Waarde broeders, mag ik u het geval van de hoofdman over honderd voorhouden? Het is recht ten opzichte van u, het is recht ten opzichte van mij, om te zeggen; "Heere, ik ben niet waardig de geestelijke vader te zijn van één onsterfelijke ziel." Het is recht ten opzichte van mij om te gevoelen dat het een te grote eer is, zo het mij vergund wordt de waarheid te prediken. En dat het voor zulk een zondaar bijna een te grote zaak is, zo hij de Verlosser paarden kan aanbieden om die te hechten aan Zijn kroon; maar wij moeten hieruit niet afleiden, dat Hij Zijn belofte aan ons niet zal vervullen en geen gehoor zal schenken aan ons gebed: "Heere, spreek alleenlijk het woord, en hoe zwak het instrument ook is, de gemeente zal gezegend worden. Zeg het met één woord, en het wonderbare getuigenis, schoon vergezeld gaande met duizenderlei onvolmaaktheden, zal nochtans zijn: levendig en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard." Laat dit iedere moedeloze zielenherder tot vertroosting en opbeuring verstrekken; laat hem hieruit moed scheppen. En leren, dat hij het zelf niet is tot wie hij heeft op te zien, maar dat hij heeft op te zien tot God. En dat het niet zijn eigen arm is, waarop hij heeft te vertrouwen, maar de belofte Gods en de sterke arm van de Allerhoogste. Of wend ik mij tot een broeder of zuster, die met ongeveer dezelfde moeilijkheden te worstelen hebben? In uw verborgen leven, waarde vriend, hebt u sommigen van uw bloedverwanten en naburen, die u zeer dierbaar zijn, gedurig aan de Heere opgedragen; of wellicht zijt u onderwijzer van een zondagsschool, of wel, u hebt een klas van volwassenen. En nu is Satan soms zeer druk met u bezig. Hoe nuttiger u werkzaam zijt, des te drukker hij het met u heeft. Hij zal bij voorbeeld tot u zeggen: "Wat zijt gij, dat u er ooit op zou kunnen hopen bekeringen te

zien. Aan andere mannen en vrouwen is dat wel eens te beurt gevallen, maar die waren ook beter dan u zijt; die hadden meer talent, meer bekwaamheid, die dienden God beter; en daarom gaf God hun ook een groter loon. U moet er niet op rekenen, dat uw kinderen behouden worden; u kunt het niet verwachten. Hoe zou zulk onderwijs, als u geeft, ooit nuttig kunnen zijn?" Vriend, u hebt gelijk, wanneer u zegt: "Heere, ik ben niet waardig, dat u onder mijn dak zoudt inkomen." Hoe meer u *dat* kunt gevoelen, des te meer hoop zal ik koesteren aangaande uw succes. U hebt gelijk, wanneer u van gevoelen zijt, dat David er geen man voor is om de reus tegemoet te treden en dat de stenen uit de beek voor zulk een strijd toch eigenlijk geen geschikte wapens zijn, Maar zorgt er nu wel voor, dat gij, wat op zich zelf waar is, niet als iets verkeerd aanmerkt. Wantrouwt daarom uw God niet. Het doet er niet toe welk een dwaas u mocht zijn. God heeft, lang voor dezen de wijzen door de dwazen beschaamd. Het maakt niet uit hoe zwak u zijt: God heeft in de verleden tijden dikwijls genoeg de machtigen door zwakke instrumenten van de troon gestoten. Hoopt op Hem en laat heden avond in uw gebed, wanneer u uw betuigingen voor het aangezicht van de Heere hebt neergelegd, het geloof u niet ontbreken; maar zegt: "Heere, zeg het met één woord, en mijn klas zal gezegend worden; zeg het met één woord, en die wederspannige jongens en meisjes, tot wie ik al zo dikwijls gesproken heb en die er maar niets beter op schijnen te worden, zullen worden gered."

Hebt geloof in God, geliefde medearbeiders! De uitkomst van alles, onder God, moet berusten bij uw geloof. Indien u gelooft aan een geringe uitslag, zult u ook een geringe uitslag hebben; maar als u aan grote dingen kunt geloven en dingen kunt verwachten, zal het u voorzeker blijken, dat de woorden van uw Meester uw begeerte zullen vervullen. Richt ik thans het woord tot de ouders, die het gebed voor hun kinderen hebben vermenigvuldigd. Of tot een man, die gepleit heeft voor zijn vrouw. Of tot een vrouw, die in de bres gestaan heeft voor haar man? God alleen weet, welke hartverscheurende gebeden dikwijls worden gehoord in huisgezinnen waar slechts een deel een geredde ziel heeft! O, welk een smart is het voor een waarlijk godvrezende vader te zien, dat zijn zoons en dochters nog erfgenamen van de toorn zijn! En welk een harteleed, te weten, dat uw echtvriend of uw echtvriendin door de sikkels van de dood voor altijd van u moet worden gescheiden! Ik verwonder mij er niet over, dat u voor uw vrienden bidt. Zou ik mij er niet eerder over verwonderen, als u het niet deed? En nu heeft Hij in de laatste tijd onder het bidden een gevoel van uw onwaardigheid u bijna uw woorden doen inhouden. En ofschoon u wellicht geen openbare zonde ten laste kan worden gelegd, ofschoon u uzelf tegenover anderen kunt verdedigen, hebt u heimelijk gezegd: "Heere, ik ben deze zegen niet waardig." u hebt gezegd: "Heere, mijn kinderen zijn niet gered, omdat mijn voorbeeld niet zodanig is als het wel behoorde te zijn; omdat ik niet zo oprecht ben in mijn omgang als het wel behoorde." u hebt gevoeld, evenals het mij wel eens het geval geweest is, dat er geen schepsel in de gehele wereld zo klein was en er de ganse wereld door geen mens in de liefde van God mocht delen, die zulk een monster van ondankbaarheid was als u zijt. Ik zeg, het is goed, dat u zulks gevoelt; maar laten uw gebeden daardoor niet worden opgehouden; dient uw verzoek in; verlaat u op het bloed van Christus als zijn pleitgrond, en op de voorspraak van Christus als zijn machtige beweegreden. Wees niet bevreesd. Een zwarte hand laat een brief in de bus vallen, maar de zwartheid van die hand is geen beletsel voor de verzending daarvan: er is een postzegel op en daarom gaat hij mee. En uw zwarte hand laat een gebed voor Christus' voeten neervallen, maar die zwarte hand is geen verhindering voor de verhoring van dit

gebed, want er is een postzegel op - Jehova Jezus' bloed. Er mogen vlekken en fouten in zijn, ja het moge beklad wezen; maar u behoeft niet bevreesd te zijn, want God kent de ondertekening van Zijn Zoon en dat geeft waarde aan uw gebeden. Het is de ondertekening met het bloed van Hem, Wiens hand aan het kruis werd genageld, welke bij God de doorslag geeft. Geeft daarom, bid ik u, geen plaats aan de vrees; uw gebeden zullen met een antwoord, dat van vrede spreekt, in uw boezem terugkeren.

"Maar," zegt er iemand, "ik heb al zo lang gebeden." Ach, broeder, beperkt de Heilige Israëls niet. Zuster, laten uw twijfelingen niet de overhand behalen. Hernieuw uw beroep op Jezus: "Zeg het met één woord, zeg slechts één woord." Het is alles voorbij, als Hij spreekt. De duisternis vluchtte voor Zijn aangezicht in de oorspronkelijke chaos, en orde volgde op de verwarring. Denkt u dan, dat als Hij zegt: "Daar zij licht" in een duister hart, dat daar dan geen licht zal zijn? Engelen snellen heen op Zijn bevel; voor Zijn aangezicht smelten de rotsen en lossen zich de heuvelen op. Sinaï is in rook en damp gehuld. En wanneer Hij te voorschijn treedt, bekleed met de klederen van het heil, bestaan er voor Hem geen onmogelijkheden. Hij kan overwinningen behalen en veroveringen doen naar de begeerte van uw hart. Wees daarom nederig, maar wees niet ongelovig.

Met uw verlof zal ik nu het grondbeginsel van mijn tekst op een andere wijze in toepassing brengen. Aangaande u zelf, vrienden, welke zijn de gunstbewijzen welke u wenst te ontvangen? Als ieder zijn eigen bijzondere bede kon neerschrijven, welk een bonte verscheidenheid van begeerten zouden er dan op het papier staan, als het alleen nog maar de eerste rij langs geweest was. Als het overal rondging, zou het niet gelijk zijn aan Jeremia's rol, van binnen en van buiten met klaagliederen beschreven, maar zou het toch van binnen en van buiten gevuld zijn met verschillende wensen en beden. Maar denkt nu eens in wat uw eigen toestand is en de toestand van anderen, en laat ons dit beginsel daarop toepassen: wij zijn ten enenmale onwaardig het tijdelijke of geestelijke gunstbewijs te erlangen, hetwelk wij nu mogelijk zoeken te verkrijgen; wij mogen dit gevoelen, maar in het vragen van het een of ander voor ons zelf, moeten wij toch vragen in het geloof in God, in Zijn belofte en in Zijn genade. En wij zullen de overhand hebben. Dit gezegende grondbeginsel kan tot allerlei gebruik worden aangewend. Welke ook uw begeerte zij, gelooft alleenlijk. En zij zal u geschonken worden, als het een begeerte is in overeenstemming met de beloften van Zijn Woord. Anders is Gods Woord niet waar. Wees daaromtrent nederig, maar verkeer dienaangaande niet in twijfel. Het geval, hetwelk mij thans voor ogen staat, is dit: Er bevindt zich hier hedenavond een ongeredde ziel. Het is een persoon wiens karakter op zedelijk gebied bewonderenswaardig is. Niemand heeft iets op u aan te merken; en, gelijk ik vroeger zei, u wenst bijna, dat het anders was; want u kunt niet, zoals sommigen, de schrik van de Heere gevoelen. Uw hart is niet door overtuiging gebroken, gelijk het hart van sommigen. Maar deze begeerte leeft er toch in: "Heere, red mij of ik verga!" Nu dan, waarde vriend, het is goed, dat u gevoelt, dat er niets in u is om u bij Christus aan te bevelen. Ik ben blij, dat u zulks gevoelt. Ofschoon er voor de ogen van de mensen, zelfs voor die van uw eigen bloedverwanten, niets is, hetwelk u een blos op het aangezicht zou kunnen jagen, ben ik blij, dat u gevoelt, dat u voor God niets hebt om U op te beroemen. Ik stel mij voor, dat u zegt: "Mijn kerkgang en het waarnemen van mijn uitwendige godsdienstplichten, *daarop* vertrouw ik niet; ik zou het gebruik maken van de middelen der genade niet willen laten varen, maar ik stel op dit alles mijn vertrouwen niet. Wat aangaat mijn doop, of mijn belijdenis, of

mijn toetreden tot het avondmaal, ik weet, dat dit alles niets in zich heeft, hetwelk mijn ziel kan behouden. En ofschoon ik Gods ordinantiën *liefheb*, zo kan ik er toch niet op *vertrouwen*. Ik heb de armen gevoed, ik heb de onwetenden onderwezen. Naar de mate van mijn krachten wens ik alles te doen om voor degenen, die mijn hulp nodig hebben van dienst te zijn; maar ik wijs dit alles plechtig van de hand als een grond van vertrouwen. Niets heb ik waarin ik zou kunnen roemen." Welnu dan, waarde vriend, er blijft slechts één zaak over om u hedenavond volmaakte vrede te geven; en moge de Meester u die ene zaak schenken! Hef dit gebed tot Hem op: "Zeg het met één woord, en ik zal gezond worden." Christus kan het doen; de offerande is volbracht; het dierbare bloed is gestort; er is een almachtige kracht in: Hij *kan* uw zonde wegnemen. Christus leeft om voor de troon tussenbeide te treden, en kan volkomen zalig maken al degenen, die door Hem tot God gaan. Twijfel dan niet, maar bedenk, dat gij, zo u uzelf slechts aan Jezus Christus toevertrouwt, behouden zijt. Ik heb de snoodsten onder de snoden thans niet op het oog. Hoe tal van keren hebben wij vanaf deze plaats gezegd dat niemand uitgesloten is dan die zich zelf uitsluiten. Geen bergen van zonde, geen hoogten van snoodheid kunnen iemand buiten de hemel sluiten, als hij in Jezus gelooft; maar nu is het ons om *u* te doen.

Ik weet, dat u een talrijke klasse zijt. U zijt, in sommige opzichten, onze waarde vrienden. En ofschoon niet van ons, zweeft u toch rondom ons. Als er iets moet gedaan worden voor de zaak van God, zijt u misschien wel de allereerste; en toch zijt u zelf niet gered. Ik kan de gedachte niet verdragen, dat u zou worden verworpen - zo nabij de poorten van de hemel te zijn, en dan toch nog te worden buitengesloten. Waarom zou dit geschieden? De stem spreekt heden tot u: de Geest van de levende God spreekt door die stem. Er is leven in een ogenblik voor u zowel als voor de voornaamste der zondaars. Zonder de krachtige overtuigingen, zonder de verschrikkingen van de consciëntie, zonder een gevoel van zware misdaden, zo u uzelf op Jezus verlaat, zijt u behouden. Er is hier geen sprake van hoe groot of hoeveel uw zonden zijn. u bent door de val verloren, geheel verloren, al had u ook zelf geen zonde; maar uw eigen dadelijke zonde heeft u onherstelbaar ten gronde gericht, zo wij geen rekening houden met de genade van Christus. U weet dit, en tot op zekere hoogte gevoelt u het. U zult het nog beter gevoelen, wanneer u tot het geloof in Jezus bent gekomen. Maar nu is de enige boodschap van het heil: "Geloof, en u zult leven."

Ik heb een gevoel alsof ik u niet kan bereiken. Mijn ziel stort zich niet uit zoals ik het wel zou wensen. En toch weet gij, dat ik over u en uw toestand spreek. Wanneer wij ons schot richten op de zonde, treffen wij u bijna nooit. u bent aan onze vermaningen zo gewend geraakt, dat de waarschijnlijkheid om u te bereiken schijnt te zijn buitengesloten. O! er zijn sommigen onder u, op wie ik geen aanmerkingen zou willen maken, al kon ik het ook doen. U maakt uw moeder blij met uw vlijt en naarstigheid; u maakt het hart van uw zuster vrolijk door uw vele deugden; maar er is toch *één ding*, hetwelk u ontbreekt. Bedenkt, dat wanneer de sterkte van een ketting wordt onderzocht, het onderzoek plaats heeft ten opzichte van de zwakste schakel. Indien er bij u ook zulk een zwakke schakel is, is de levensvereniging nog niet tot stand gekomen. U mocht verder alles bezitten, u zult toch nog niets anders zijn dan een kind van de natuur en geen levende zoon. Ik vertel u alleen waarheden, die u al jarenlang geweten en wie weet hoe vaak gehoord hebt. U zult deze dingen niet bestrijden; en somtijds houdt u uzelf ernstig bezig met uw eeuwige belangen, hoewel gij, gelijk zovele anderen, al maar weer, al maar weer uitstelt. Maar de

dood weet van geen uitstel; de dag van het gericht zal voor u niet uitgesteld worden. O, dat u nu mocht worden binnengebracht! Welk een gelukkige kerk zouden wij zijn, indien de zodanigen als u zijt, binnengeleid worden. Wij verheugen ons over de voornaamste der zondaars; wij doen onze plaats van het gejuich weergalmen, wanneer de verloren zonen binnenkomen; maar, oudste broeder, waarom wilt u niet binnenkomen; gij, die niet de gehele dag, maar slechts het eerste uur ledig op de markt hebt gestaan; zeg niet, dat niemand u gehoord heeft. O kom in, opdat het huis der genade gevuld worde! God geve ons de begeerte van ons hart. En Zijn Naam zal de lof ontvangen. AMEN.

Overgenomen uit het boek: "De wonderen van de Heiland"

## 6. Jongeling, is dit voor u?

*"En het geschiedde op de volgende dag, dat Hij ging naar een stad, genaamd Naïn, en met Hem gingen velen van Zijn discipelen, en een grote schare. En als Hij de poort van de stad genaakte, ziet daar, een dode werd uitgedragen, die een eniggeboren zoon van zijn moeder was, en zij was weduwe, en een grote schare van de stad was met haar. En de Heere, haar ziende, werd innerlijk met ontferming over haar bewogen, en zei tot haar: Ween niet. En hij ging toe en raakte de baar aan; (de dragers nu stonden stil) en Hij zei: Jongeling, Ik zeg u, sta op! En de dode zat overeind, en begon te spreken. En Hij gaf hem aan zijn moeder. En vreze beving hen allen, en zij verheerlijkten God, zeggende: Een groot Profeet is onder ons opgestaan, en God heeft Zijn volk bezocht. En dit gerucht van Hem ging uit in geheel Judea, en in al het omliggende land." Lukas 7:11-17.*

Aanschouwt, waarde broederen, de overvloeiende, altijd vloeiende macht van onze Heere Jezus Christus. Hij had een groot werk verricht aan de dienstknecht van de hoofdman over honderd. En nu, slechts één dag later, wekt Hij een dode op. "Het geschiedde op de volgende dag, dat Hij ging naar een stad, genaamd Naïn." De dag aan de dag stort sprake uit aangaande Zijn daden van liefde en ontferming. Heeft Hij uw vriend gisteren gered? Zijn volheid is dezelfde. Indien u Hem zoekt, zullen Zijn liefde en genade u heden toevloeien. Hij zegent deze dag, en Hij zegent de volgende dag. Nooit is onze Goddelijke Heere gedwongen om rust te nemen totdat Zijn hulpbronnen weer zijn aangevuld; maar steeds gaat er kracht van Hem uit. Deze duizenden van jaren hebben de overvloed van Zijn macht om te zegenen niet verminderd.

Aanschouwt eveneens de bereidheid en de natuurlijkheid van de werkingen van Zijn levengevende macht. Onze Zaligmaker was reizende en Hij werkt wonderen onderweg: *"Hij ging naar een stad, genaamd Naïn."* Het gebeurde zo onder de hand, sommigen zouden zeggen toevallig, dat Hij de lijkstoet ontmoette. Maar dadelijk riep Hij deze dode jongeling in het leven terug. Onze gezegende Heere stond niet stil, als iemand, die vanwege zijn beroep ingeroepen wordt; het schijnt niet, dat Hij op iemands verzoek naar Naïn gekomen is om Zijn liefde ten toon te spreiden; maar Hij ging door de poort in de stad, om de een of andere reden, welke niet vermeld wordt. Ziet, mijne broederen, hoe de Heere Jezus altijd bereid is om te behouden! Hij genas de vrouw, die Hem in het gedrang aanraakte, toen Hij onderweg was naar het huis van een heel ander persoon. De uitstortingen en afdruppelingen van des Heeren beker van genade zijn wonderbaarlijk. Hier geeft Hij het leven aan de doden, wanneer Hij zich op de weg bevindt. Aan de kant van de weg strooit Hij Zijn weldaden uit, en overal en alom druipen Zijn voetstappen van vettigheid. Geen tijd, geen plaats kan Jezus onwillig of onmachtig vinden. Wanneer Baäl op reis is of slaapt, kunnen zijn misleide aanbidders niet op zijn hulp hopen; maar wanneer Jezus reist of slaapt, vindt een woord Hem gereed om de dood te overwinnen en de storm te doen bedaren.

Het was een merkwaardig voorval, deze ontmoeting van de twee scharen van mensen bij de poorten van Naïn. Indien iemand met een schitterende verbeelding die gebeurtenis ging schilderen, welk een gelegenheid zou hij dan hebben om zijn dichterlijk talent te ontwikkelen! Ik waag mij aan zulk een poging niet. Ginder daalt een schare uit de stad af.

Onze geestelijke ogen zien de dood op het vale paard met grote opgetogenheid uit de stadspoort te voorschijn komen. Hij voert weer een gevangene mee. Aanschouw op die baar de buit van de geduchte overwinnaar. Rouwdragers doen door hun tranen bekentenis van de overwinning van de dood. Gelijk een veldheer, die in triomf naar de Romeinse hoofdstad rijdt, alzo voert de dood zijn buit naar het graf. Wat zal hem verhinderen? Plotseling wordt de stoet tot stilstand gebracht door een andere mensenmassa: een gezelschap van discipelen en een grote schare komen de heuvel op. Wij behoeven niet naar het gezelschap te zien, maar wij mogen onze blik vestigen op Één, Die in het midden staat, een Man, in Wie de nederigheid steeds zichtbaar was, doch van Wie ook altijd de majesteit afstraalde. Het is de levende Heere, Hij, Die alleen onsterfelijkheid heeft. En in Hem heeft de dood nu zijn verslinder gevonden. De strijd is kort en beslissend. Geen slagen worden er uitgedeeld, want de dood heeft alreeds gedaan wat in zijn vermogen was. Met een vingerwijzing wordt het voertuig des doods tot staan gebracht; met één woord wordt de machtige de gevangene ontnomen en de gevangene in vrijheid gesteld. De dood vlucht verslagen van de poorten van de stad, terwijl Tabor en Hermon, die beide op het toneel neerzagen, juichen in de naam des Heeren.

Dit was op kleine schaal een voorspel van hetgeen eens zal geschieden, wanneer zij, die in de graven zijn, de stem zullen horen van de Zoon van God en zullen leven; dan zal de laatste vijand te niet gedaan worden. Laat de dood slechts in aanraking komen met Hem, Die ons leven is, en hij wordt genoodzaakt zijn prooi los te laten, welke ook de buit zijn mag, die hij heeft behaald. Spoedig zal onze Heere in Zijn heerlijkheid verschijnen, en dan zullen wij voor de poorten van het nieuwe Jeruzalem het wonder bij de poorten van Naïn miljoenen malen vermenigvuldigd zien.

Aldus ziet u, dat ons onderwerp ons op natuurlijke wijze voert tot de leer van de opstanding der doden, welke een van de hoekstenen is van ons allerheiligst geloof. Die grote waarheid heb ik menigmaal voor u verklaard en ik wens dat nog herhaaldelijk te doen; maar thans heb ik mijn tekst uitgekozen voor een zeer praktisch doel, hetwelk de zielen betreft van sommigen, over wie ik grotelijks bezorgd ben. Het verhaal, dat vóór ons ligt, vermeldt een feit, een sprekend feit, maar de vermelding kan gebruikt worden voor geestelijke onderrichting. Al de wonderen van onze Heere moesten dienen voor gelijkenissen; zij hadden de bedoeling zowel om onderricht te geven als om indruk te maken: het waren leerredenen voor het oog, juist zoals Zijn gesproken reden leerredenen waren voor het oor. Wij zien hier hoe Jezus kan handelen met de geestelijke dood. En hoe Hij naar welgevallen het geestelijk leven kan mededelen. O, dat wij dit deze morgen mogen zien gebeuren te midden van deze grote menigte!

1. Ik nodig u in de eerste plaats uit, waarde vrienden, te overwegen, DAT DE GEESTELIJK DODEN GROTE SMART VEROORZAKEN AAN HUN VERWANTEN, DIE MET DE GENADE BEGIFTIGD ZIJN.
2. Laat mij nu tot opbeuring het tweede deel van mijn verhandeling bij u inleiden, hetwelk tot onderwerp heeft: VOOR ZULK EEN SMART IS ER SLECHTS ÉÉN HELPER, MAAR EEN HELPER IS ER DAN TOCH.
3. Die beweging duurde niet lang, want spoedig begon de Grote Levendmaker met Zijn genadig werk. Dit is ons derde punt: JEZUS KAN HET WONDER VAN HET SCHENKEN VAN HET LEVEN WERKEN.

4. Onze tijd spoedt heen en ofschoon wij een uitgebreid onderwerp hebben, mogen wij ons niet langer ophouden. Ik moet sluiten met op te merken, DAT DIT ZEER GROTE GEVOLGEN ZAL OPLEVEREN.

# I.

Ik nodig u in de eerste plaats uit, waarde vrienden, te overwegen, DAT DE GEESTELIJK DODEN GROTE SMART VEROORZAKEN AAN HUN VERWANTEN, DIE MET DE GENADE BEGIFTIGD ZIJN.

Indien een mens zonder God het voorrecht heeft, dat er onder zijn bloedverwanten christenen zijn, veroorzaakt hij deze grote bekommernis. Als een natuurlijke zaak deed deze dode jongeling, die naar zijn laatste rustplaats zou worden gevoerd, het hart van zijn moeder barsten van smart. Zij toonde door haar tranen, dat haar hart overvloedig van verdriet. De Zaligmaker zei tot haar: "Ween niet," omdat Hij zag, hoe diep zij was aangedaan. Velen van mijn geliefde jonge vrienden mogen ten hoogste dankbaar zijn, dat zij bloedverwanten hebben, die leed over hen dragen. Wel is het een treurige zaak, dat uw gedrag hen grieft; maar het is toch een hoopvolle omstandigheid voor u, dat er om u heen nog zodanigen zijn, die smart over u gevoelen. Indien allen uw boze wegen goedkeurden, zou gij, daar is geen twijfel aan, daarin volharden en haastig het verderf tegemoet snellen. Maar het is een zegen, dat er waarschuwend stemmen zijn, die u ten minste een weinig hinderen. Daarbij kan het nog gebeuren, dat onze Heere luistert naar de zwijgende welsprekendheid van de tranen van uw moeder. En dat Hij u deze morgen zegent om harentwil. Ziet hoe de evangelist het beschrijft: "En de Heere, *haar* ziende, werd innerlijk met ontferming over *haar* bewogen, en zei tot *haar*: "Ween niet." En daarop zei Hij tot de jongeling: "Sta op!"

Vele jongemensen, die in sommige opzichten beminnelijk en veelbelovend zijn, *veroorzaken nochtans, wijl zij geestelijk dood zijn, veel verdriet aan degenen, die hen het meest liefhebben*. Eerlijkheidshalve zou men misschien moeten zeggen, dat het hun bedoeling niet is al dit verdriet te berokkenen. Inderdaad, zij vinden dat leed dragen geheel onnodig. En toch zijn zij een dagelijkse last voor degenen, die zij liefhebben. Hun gedrag is zodanig, dat wanneer dit door hun moeder in de eenzaamheid in haar kamer overdacht wordt, zij niet kan nalaten te wenen. Haar zoon ging, toen hij nog een jongen was, met haar naar het huis Gods, maar nu vindt hij zijn vermaak op geheel andere plaatsen. Daar hij nu niet meer onder opzicht staat, verkiest de jongeling niet met zijn moeder mee te gaan. Zij zou hem niet van zijn vrijheid willen beroven, maar zij bejammert zich er over, dat hij op zo onverstandige wijze van die vrijheid gebruik maakt; zij treurt er over, dat hij er niet toe genegen is om het Woord des Heeren te horen en een dienaar te worden van zijn moeders God. Zij had hoop gehad, dat hij in de voetstappen van zijn vader zou wandelen en zich bij het volk van God zou voegen; maar hij gaat juist de tegenovergestelde kant uit. Zij heeft in de laatste tijd heel wat van hem gezien, dat haar onrust heeft vermeerderd. Hij houdt zich met kameraden op en verkeert in gezelschappen, die glad verkeerd voor hem zijn. Hij heeft in het geheel geen smaak in huiselijke genoegens. En hij heeft zich aan zijn moeder geopenbaard in een geest, die haar wondt. Het kan wel zijn, dat hetgeen hij gezegd en gedaan heeft, niet de bedoeling had om verdriet te veroorzaken; maar het is toch zeer smartelijk voor het hart, dat zo teer over hem waakt. Zij ziet een toenemende onverschilligheid voor alles wat goed is, en een kwalijk verholven voornemen om de afzichtelijke kant van het leven te zien. Zij weet iets,



en vreest meer, aangaande zijn tegenwoordige toestand. En is er bezorgd over, dat hij van de ene zonde in de andere zal vervallen, tot hij zich voor dit leven en het toekomstige te gronde richt. O vrienden, het is voor een hart, dat genade kent, een zeer grote smart een onbekeerd kind te hebben. En vooral als dat kind de lieveling van zijn moeder is, haar enige zoon, en zij een eenzame vrouw, wier echtgenoot van haar zijde is weggerukt. De geestelijke dood steeds duidelijker waar te nemen in iemand, die ons zo dierbaar is, is een diepe smart, welke menige moeder in het verborgen doet treuren en haar ziel doet uitstorten voor God. Menige Hanna is een vrouw geworden, bezwaard van geest door haar enigst kind. Hoe treurig, dat Hij, die haar tot de meest blijde onder de vrouwen diende te hebben gemaakt, haar leven met bitterheid heeft vervuld. Menig moeder heeft zoveel leed over haar zoon gedragen, dat zij bijna gedrongen werd om uit te roepen: "Gave God, dat hij nooit geboren was!" Duizenden van zulke gevallen bestaan er. Als dat ook met u het geval is, mijn vriend, neem dan mijn woorden ter harte en denk er over na. De oorzaak van de smart ligt hier: *Wij treuren er over, dat zij in zulk een toestand verkeren.* In dit verhaal, dat vóór ons ligt, weende de moeder, omdat haar zoon dood was. En wij gevoelen smart, omdat onze jonge vrienden geestelijk dood zijn. Er is een leven, oneindig hoger dan het leven, hetwelk ons stoffelijk deel bezielt. En o, dat u dat allen kende! Gij, die onvernieuwd zijt, weet niets aangaande dit ware leven. O, hoezeer wensen wij, dat dit wel het geval mocht zijn! Het schijnt ons een verschrikkelijke zaak toe, dat u dood zijt voor God, dood voor Christus, dood voor de Heilige Geest. Het is inderdaad treurig, dat u dood zijt voor die Goddelijke waarheden, welke het vermaak en de sterkte van onze ziel zijn; dood voor die heilige beweegredenen, welke ons terughouden van het kwade en ons aansporen tot de deugd; dood voor die geheiligde blijdschap, welke ons dikwijls zeer nabij de poorten van de hemel brengt. Wij kunnen niet naar een dode zien en dan blijdschap gevoelen, wie het ook mag zijn; een lijk, hoe fijn ook aangekleed, is een treurig gezicht. Wij kunnen niet op u zien, u arme, dode zielen, zonder uit te roepen: "o God, zal het altijd zo zijn? Zullen niet de dorre doodsbeenderen leven? Zult u hun geen leven instorten?" De apostel spreekt van een die haar wellusten volgde. En hij zegt van haar: "Zij is levende gestorven." Tal van personen zijn dood in betrekking tot alles, wat het meest waar, het meest edel, het meest Goddelijk is; en toch zijn zij in andere opzichten vol leven en bedrijvigheid. O welk een gedachte, dat zij dood zijn voor God, en toch zo vol vrolijkheid en levenslust! Verwondert u er niet over, dat wij leed over hen dragen.

*Wij treuren ook, omdat wij de hulp en de troost missen, welke zij ons dienden te verschaffen.* Deze moeder, weduwe tegelijk, droeg ongetwijfeld rouw over haar zoon, niet alleen omdat hij gestorven was, maar ook omdat zij in hem haar aardse steun verloren had. Zij moet hem beschouwd hebben als de staf van haar ouderdom en haar troost in haar eenzaamheid. "Zij was weduwe." Ik betwijfel of iemand anders dan een weduwe de volle smart verstaat, die in dit woord opgesloten ligt. Wij kunnen ons door medegevoel in de plaats stellen van een, die haar wederhelft, haar levensgezel verloren heeft; maar het teerste medegevoel kan niet ten volle de ontstane breuk en het gevoel van verlatenheid vanwege het gemis van de geliefde beseffen. "Zij was weduwe" - de zin luidt als een doodsklok. Doch, was de zoon van haar leven ondergegaan, een ster scheen er nog. Zij had een zoon, een lieve zoon, die voor haar de belofte was van rijke vertroosting. Hij zou ongetwijfeld in haar behoeften voorzien, haar in haar eenzaamheid opvrolijken. En in hem zou haar echtgenoot herleven. En zijn naam zou blijven bestaan onder de levenden in

Israël. Zij kon op hem leunen als zij naar de synagoge ging; des avonds zou zij hem bij zich hebben als hij van zijn werk terug was en zo zou het kleine huisgezin bijeenblijven en niet alle vrolijkheid geweken zijn. Helaas! Die ster is in de donkerheid verzwolgen. Hij is gestorven, en vandaag wordt hij naar het kerkhof gebracht. Geestelijk is het met ons evenzo in betrekking tot onze onbekeerde verwanten. Met betrekking tot u, die dood zijt in de zonde, gevoelen wij, dat wij de hulp en de troost missen, welke wij van u behoorden te ontvangen in ons dienen van de levende God. Wij hebben op allerlei plaatsen jeugdige arbeiders nodig - in ons zondagsschoolwerk, onze zending onder de massa's en in allerlei dienst voor de Heere, waaraan ons hart hangt. Het is een reusachtige last, die wij dragen. En wij verlangen er naar, dat onze zonen hun schouders er onder zetten. Wij zagen er naar uit, dat u opgroeide in de vreze Gods en zij aan zij naast ons kwam te staan in de grote strijd tegen het kwade en in heilige arbeid voor de Heere Jezus. Maar u kunt ons niet helpen, want u staat zelf aan de verkeerde kant. Helaas, helaas! u staat ons in de weg, daar u oorzaak zijt, dat de wereld zegt: "Ziet eens aan hoe die jongelieden te werk gaan !" Wij moeten onze gedachten, onze gebeden en onze pogingen aan u ten koste leggen, die misschien nuttig aan anderen besteed waren. Onze zorg voor gindse grote, donkere wereld, die overal om ons heen ligt, is zeer drukkend. Maar u deelt die niet met ons. De mensen komen om door gebrek aan kennis, en u helpt ons niet om te trachten hun het nodige onderricht te geven.

*Een andere smart is, dat wij geen gemeenschap met hen kunnen hebben.* De moeder te Naïn kon geen gemeenschap met haar geliefde zoon hebben, nu hij gestorven was, want de doden weten van niets. Hij kan nooit tot haar spreken en zij niet tot hem, want hij ligt op de baar: "een dode werd uitgedragen. O, mijn vrienden, sommigen van u hebben dierbare betrekkingen, die u lief hebt en die u lief hebben; maar zij kunnen in 't geheel geen geestelijke gemeenschap met u houden, noch hij met hen. U buigt nimmer gezamenlijk uw knieën in het huiselijk gebed; nooit stemmen uw harten samen om in het geloof u te wenden tot God ter voorziening in de noden van uw huis. O jongeling, wanneer het hart van uw moeder opspringt van vreugde, omdat de liefde van Christus in haar ziel wordt uitgestort, kunt u haar blijdschap niet verstaan. Wat zij gevoelt is voor u een geheimenis. Indien u een zoon zijt, die zijn plicht kent, zegt u niets oneerbiedigs aangaande haar godsdienst; maar toch kunt u in haar droefheid of in haar blijdschap niet met haar meegevoelen. Tussen uw moeder en u bestaat er ten aanzien van het allerbeste een kloof, even wijd alsof u werkelijk dood op de baar lag en zij wenende bij uw lijk stond. Ik herinner mij, hoe ik in het uur van overweldigende angst, toen ik vreesde, dat mijn geliefde vrouw spoedig van mijn zijde zou worden weggenomen, vertroost werd door de liefdevolle gebeden van mijn twee lieve zoons: wij hadden gemeenschap niet slechts in onze smart, maar ook in ons vertrouwen op de levende God. Wij knielden gezamenlijk en stortten onze harten uit voor God, en wij werden vertroost. Hoe heb ik God gedankt, dat ik in mijn kinderen zulk een zoete steun had! Maar neem u eens aan, dat het goddeloze jongelingen geweest waren! Ik zou tevergeefs naar heilige gemeenschap en naar hulp bij de troon der genade hebben uitgezien. Helaas! In menige huishouding kan de moeder geen gemeenschap hebben met haar zoon of dochter op dat punt, hetwelk van het hoogste belang en de grootste betekenis is, omdat zij geestelijk dood zijn, terwijl zij in nieuwigheid des levens wandelt door de werking van de Heilige Geest.

Bovendien, *de geestelijke dood brengt spoedig zichtbare oorzaken van smart voort*. In het verhaal dat vóór ons ligt, was de tijd gekomen, dat het lichaam van haar zoon begraven moest worden. Zij kon niet wensen dat dode lichaam langer bij zich in huis te hebben. Het is voor ons een teken van de verschrikkelijke macht van de dood, dat hij de liefde met betrekking tot het lichaam overwint. Abraham beminde zijn Sara; maar na een ogenblik tijd moest hij tot de kinderen Heths zeggen: "Geef mij bij u een begraafplaats in bezit, opdat ik daar mijn dode begrave." Het gebeurt in sommige treurige gevallen, dat het karakter zo slecht wordt, dat er geen genoegen in het leven kan gesmaakt worden, zolang de afgedwaalde binnen de huiselijke kring is. Wij hebben ouders gekend, die gevoelden, dat zij hun zoon niet bij zich in huis konden hebben, zo dronken, zo losbandig was hij geworden. Niet altijd verstandig, maar soms bijna van nood, wordt het plan gevormd de onverbeterlijke jongeling naar een verafgelegen kolonie te sturen, in de hoop, dat het beter met hem wordt, wanneer hij niet meer onder verderfelijke invloeden staat. Hoe zelden heeft zulk een jammerlijke proefneming de gewenste uitslag! Ik heb moeders gekend, die niet aan haar zoons konden denken, zonder weeën te gevoelen veel bitterder dan die zij bij hun geboorte ondervonden. Wee, wee hem, die oorzaak is van zulk een verbreking van het hart Welk een jammerlijke zaak is het, wanneer de schoonste hoop van de liefde langzamerhand in wanhoop wegsterft, wanneer liefdevolle begeerten ten laatste het rouwkleed aantrekken en van gebeden der hoop in tranen van spijt veranderen! Woorden van vermaning roepen zulk een hartstochtelijkheid en godslastering te voorschijn, dat er uit voorzichtigheid dikwijls maar gezwezen wordt. Dan hebben wij de dode jongeling vóór ons, die naar zijn graf gebracht wordt. Een smartelijke stem zucht: "Hij is aan de afgoden overgegeven, laat hem varen." Richt ik thans het woord tot iemand, wiens leven het tedere hart verkankert van haar, die hem het aanzijn gaf? Spreek ik tot iemand, wiens uitwendig gedrag ten laatste zo afschuwelijk goddeloos geworden is, dat hij een dagelijkse dood is voor hen, die hem het leven schonken? O jongeling, kunt u het verdragen daaraan te denken? Zijt u dan in steen veranderd? Ik kan nog niet geloven, dat u zonder een bitter pijnlijk gevoel de gebrokenheid van het hart van uw ouders aanschouwt. God verhoede, dat het ooit zover komt!

*Wij treuren ook vanwege de toekomst van mensen, die dood zijn in de zonde*. De moeder, van welke de zoon reeds in die mate een prooi van de dood was, dat hij begraven en uit het gezicht gebracht moest worden, was er zich verder zeer wel van bewust, dat in het graf, waarheen hij gevoerd werd, iets ergers zou geschieden. Het was onmogelijk voor haar kalm te denken aan het verderf, hetwelk zonder ontwijken de dood op de hielen volgt. Wanneer wij er aan denken, wat er van u zal worden, die de Heere Christus weigert aan te nemen, worden wij met angst en schrik vervuld. "Na de dood het oordeel." Wij zouden gemakkelijker in bijzonderheden kunnen afdalen ten aanzien van een verrottend lichaam, dan nauwkeurig de toestand te beschrijven van een ziel, die voor eeuwig verloren is. Wij durven niet vertoeven aan de mond van de hel; maar wij zijn genooddaakt u te herinneren, dat er een plaats is, "waar hun worm niet sterft, en het vuur niet uitgeblust wordt." Er is een plaats, waar zij moeten verkeren, die van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid van Zijn sterkte verdreven zijn. Het is een onuitstaanbare gedachte, dat u zou worden geworpen "in den poel des vuurs, welke is de tweede dood." Het verwondert mij niet, dat zij, die niet eerlijk met u omgaan, bevreesd zijn u dit te zeggen, en dat u zelf tracht zulks in twijfel te trekken; maar met de Bijbel in de hand en een consciëntie in de boezem kunt u niet anders dan het ergste vrezen, indien u blijft buiten

Jezus en het leven, dat Hij om niet geeft. Indien u blijft zoals u zijt, en in uw zonde en ongeloof tot het einde van uw leven volhardt, dan kan het niet anders of u moet veroordeeld worden in de dag van het gericht. De meest plechtige verklaringen van het Woord van God verzekeren u, dat "die niet gelooft, verdoemd zal worden." Het hart breekt ons, wanneer wij er aan denken, dat dit met iemand van u het geval kan zijn. U hebt op de knie van uw moeder gespeeld en haar met onstuimige liefde op de wangen gekust; en wilt u dan nu gaarne voor altijd van haar gescheiden zijn? Uw vader had hoop, dat u zijn plaats in de kerk van God zou innemen; hoe het komt, dat u er u zelfs niet over bekommert of u hem naar de hemel volgt? Denk er aan, de dag komt, wanneer "de één zal aangenomen, en de ander zal verlaten worden." Ziet u af van alle hoop om te zijn bij uw vrouw, uw zuster, uw moeder aan de rechterhand Gods? u kunt niet wensen, dat zij met u ter helle varen; u hebt dan geen begeerte om met haar naar de hemel te gaan? "Komt, u gezegenden," zal de stem van Jezus zijn tot degenen, die hun genadige Zaligmaker navolgden. En "gaat weg van mij, u vervloekten in het eeuwige vuur, dat de duivel en zijn engelen bereid is," moet het vonnis zijn over allen, die weigeren aan de Heere te worden gelijk gemaakt. Waarom wilt gij, dat uw deel zal zijn met de vervloekten?

Ik weet niet of u het gemakkelijk vindt mij deze morgen te horen. Ik vind het zeer moeilijk tot u te spreken, omdat mijn lippen niet in staat zijn het gevoel van mijn hart uit te drukken. O dat ik de machtige zeggingskracht had van een Jesaja of de hartstochtelijke klaagliederen kon doen horen van een Jeremia, om daarmee uw aandoeningen en uw vreze op te wekken! Doch de Heilige Geest kan ook mij gebruiken. En ik smee Hem, dat Hij het doen zal. Het is genoeg. Ik ben er zeker van, dat u inziet, dat de geestelijke doden grote smart veroorzaken aan degenen onder hun familieleden, die geestelijk levend zijn.

## II.

Laat mij nu tot opbeuring het tweede deel van mijn verhandeling bij u inleiden, hetwelk tot onderwerp heeft: VOOR ZULK EEN SMART IS ER SLECHTS ÉÉN HELPER, MAAR EEN HELPER IS ER DAN TOCH.

Deze jongeling wordt uitgedragen om begraven te worden; maar *onze Heere Jezus Christus ontmoette de begrafenisstoet*. Let nauwkeurig op de "samenloop van omstandigheden," zoals twijfelzuchtige mensen dat noemen, maar wij noemen het, naar de Schrift, het bestuur van de Goddelijke voorzienigheid. Dit is een prachtig onderwerp voor een anderen keer. Neemt dit ene geval. Hoe kwam het, dat de jongeling juist toen stierf? Hoe kwam het, dat juist dit uur uitgekozen was voor zijn begrafenis? Misschien omdat het avond was; maar zelfs dat kon het juiste ogenblik nog niet vaststellen. Waarom schikte de Zaligmaker het die dag zo, dat Hij vijf en twintig mijlen reisde, zodat Hij des avonds te Naïn aankwam? Hoe was dat zo, dat Hij juist toen van een kant kwam, welke Hem er op natuurlijke wijze toe leidde door die bijzondere poort binnen te gaan, door welke de dode zou worden uitgedragen? Ziet, Hij stijgt de heuvel op naar het stadje op hetzelfde ogenblik, dat het hoofd van de stoet uit de poort komt. Hij ontmoet de dode voor de plaats van de begrafenis bereikt is. Een weinig later en hij zou begraven zijn; een weinig vroeger en hij zou thuis geweest zijn, liggende in het donkere vertrek. En wellicht had niemand de aandacht van de Heere op hem gevestigd. De Heere weet hoe alle dingen te schikken; Zijn bestel komt op uit het tikken van de klok. Ik hoop, dat er deze morgen een groot doel bereikt moet worden. Ik weet niet, waarom gij, mijn vriend, hier gekomen zijt op een dag, dat ik juist over dit onderwerp handel. Het was misschien eerst uw plan niet om hierheen te gaan, maar ge zijt er dan toch. En Jezus is hier ook; Hij is hier met

opzet gekomen om u te ontmoeten en u levend te maken, opdat u in nieuwigheid des levens zou wandelen. Dat alles is geen toeval; eeuwige besluiten hebben het alles zo beschikt. En wij zullen spoedig zien, dat het zo is. Waar u geestelijk dood zijt, ontsmet Hij u, in Wie het eeuwige leven is.

*De gezegende Zaligmaker zag alles met een oogopslag.* Uit die stoet koos Hij haar uit, die het zwaarste leed droeg en las tot in het binnenste van haar hart. Hij was altijd teder tegenover moeders. Hij vestigde Zijn oog op die weduwe; want Hij wist, dat zij dit was zonder dat men Hem met dit feit had bekendgemaakt. De dode is haar enige zoon: Hij merkt alle bijzonderheden op en heeft er een diep en innig gevoel van. O jongeling, Jezus weet alles aangaande u. Niets is voor Zijn oneindig verstand verborgen. Het hart van uw moeder en uw eigen hart zijn beide voor hem geopend. Jezus, Die deze morgen onzichtbaar tegenwoordig is, richt op dit ogenblik Zijn ogen op u. Hij heeft de tranen gezien van degenen, die om u geweend hebben. Hij ziet, dat sommigen van hen aan u wanhopen en in hun grote bekommerning handelen als rouwdragers bij uw begrafenis.

Jezus zag dit alles, en wat meer was, *drong daarin door*. O, hoe moesten wij onze Heere liefhebben, dat Hij zulk een aandacht wijdt aan onze bekommernissen, en voornamelijk aan onze geestelijke bekommernissen omtrent de zielen van anderen! Gij, waarde onderwijzer, wenst, dat uw klas behouden wordt: Jezus stemt met u in. Gij, waarde vriend, zijt zeer naarstig geweest om zielen te winnen. Weet, dat u in dit alles medearbeiders Gods zijt. Jezus weet alles aangaande onze arbeid in het belang van de zielen, en Hij is het daarin met ons eens. Onze arbeid is niets anders dan Zijn eigen arbeid in ons herhaald naar de geringe mate van onze krachten. Wanneer Jezus in ons werk doordringt, kan het niet feilen. Dring, o Heere, op dit uur in mijn werk door en zegen dit zwakke woord voor mijn hoorders! Dit is mijn bede. Ik weet, dat honderden gelovigen daarop amen zeggen. Hoe mij dit verheugt!

*Onze Heere toonde hoezeer Hij doordrong in de smartelijke stand van zaken* door eerst tot de weduwe te zeggen: "Ween niet." Op dit ogenblik zegt hij tot u, die biddende en worstelende zijt in het belang van de zielen: "Wanhoopt niet! Treurt niet als degenen, die geen hoop hebben! Het is Mijn bedoeling u te zegenen. U zult u nog verheugen over het leven, dat aan de daden geschonken wordt." Laat ons moed grijpen en alle ongelovige vreze verbannen.

Onze Heere ging daarop naar de baar, legde maar even Zijn vinger daarop, en *de dragers stonden uit eigen beweging stil*. Onze Heere weet zonder een woord te spreken dragers te doen stilstaan. Misschien wordt heden gindse jongeling verder in de zonde gedragen door de vier dragers: zijn natuurlijke hartstochten zijn ongelovigheid, zijn slecht gezelschap en zijn liefde tot de sterke drank. Het is mogelijk, dat genotzucht en hoogmoed, eigenwilligheid en godvergetenheid de vier hoeken van de baar dragen; maar onze Heere kan door Zijn geheimzinnige macht de dragers doen stilstaan. Boze invloeden zijn machteloos geworden, de mens weet niet hoe.

Toen zij geheel stilstonden *kwam er beweging*. De discipelen stonden rondom de Heere, de rouwdragers omringden de weduwe, en de twee scharen zagen elkander aan. Er was een kleine tussenruimte, en Jezus en de dode bevonden zich in het midden. De weduwe schoof haar sluier weg, en door haar tranen heen blikkend, wachtte zij in verwondering af wat er komen zou. De Joden, die uit de stad kwamen, hielden halt, gelijk ook de dragers

gedaan hadden. Stil! Stil! Wat zal Hij doen? In die diepe stilte hoorde de Heere de onuitgesproken gebeden van die weduwvrouw. Ik twijfel er niet aan of haar ziel begon te fluisteren, half in hope en half in vreze: "O, dat Hij mijn zoon mocht opwekken!" In ieder geval, Jezus hoorde het klapwieken van de vleugelen der begeerte, indien niet van het geloof. Voorzeker, er lag een sprake in haar ogen, terwijl zij op Jezus staarde, Die zo plotseling verschenen was.

*Laat ons hier even stil zijn als het toneel, dat ons bezighoudt. Laat ons enkele minuten ophouden en God bidden om thans dode zielen op te wekken.*

**(Hier volgde een pauze, veel stil gebed en vele tranen.)**

III.

Die beweging duurde niet lang, want spoedig begon de Grote Levendmaker met Zijn genadig werk. Dit is ons derde punt: JEZUS KAN HET WONDER VAN HET SCHENKEN VAN HET LEVEN WERKEN.

Jezus Christus heeft het leven in Zich zelf. En Hij maakt levend die Hij wil. Joh. 5 : 21. Zulk een leven is er in Hem, dat "die leeft en in Hem gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven." Onze gezegende Heere ging onmiddellijk op naar de baar. Wat lag daar vóór Hem? Het was een lijk. *Hij kon van die levenloze klomp geen hulp ontvangen.* De toeschouwers waren er zeker van dat hij gestorven was, want zij droegen hem uit om hem te begraven. Geen bedrog was er mogelijk want zijn eigen moeder geloofde, dat hij dood was, en u kunt er zeker van zijn, dat als er nog een sprankje leven in hem was geweest, zij hem niet zou hebben overgegeven aan de kaken van het graf. Er was also geen hoop geen hoop van de dode, geen hoop van één uit de schare, hetzij onder de dragers of onder de discipelen. Zij waren allen in dezelfde mate machteloos. Evenzo kunt ook gij, o zondaar, u zelf niet redden, niemand van ons kan het, wij allen te samen kunnen het niet.

Er is geen hulp voor u, dode zondaar, onder de hemel. Geen hulp in u zelf of in hen, die u het meest beminnen. Maar ziet, de Heere heeft hulp besteld bij de Machtige. Indien Jezus ook maar de minste hulp nodig heeft, u kunt ze niet verstrekken, want u bent dood in de zonden. Daar ligt u dood op de baar, en niets anders dan de soevereine macht van het Goddelijk alvermogen kan u hemels leven instorten. Uw hulp moet van boven komen. Terwijl de baar stilstond, sprak Jezus tot de dode jongeling, *sprak Hij tot hem persoonlijk:* "Jongeling, Ik zeg u: Sta op!" O Meester, spreek deze morgen persoonlijk tot een jongeling, of, als u wilt, tot een oude man, of tot een vrouw; maar spreek zodanig, dat hun hart geraakt wordt. Het doet er voor ons niet toe waar de stem van de Heere neervalt. O, dat zij nu degenen, die rondom mij zijn, mocht roepen, want ik gevoel, dat er, het ganse gebouw door, doden zijn. Ik sta met baren om mij heen en doden er op. Heere Jezus, zijt u hier niet? Wat wij nodig hebben, is Uw persoonlijke roeping. Spreek, Heere, wij smeken het u.

"Jongeling," zei Hij, "sta op!" en *Hij sprak alsof de man levend was geweest.* Dit is de weg van het evangelie. Hij wachtte niet tot Hij tekenen van leven zag, voor Hij hem beval op te staan; maar tot de dode zei Hij: "Sta op!" Dit is het voorbeeld van het prediken van het evangelie; in de naam van de Heere Jezus spreken Zijn uitgezonden dienstknechten tot de doden alsof zij levend waren. Sommigen van mijn broederen maken daar aanmerking op, en zeggen, dat dit ongerijmd en dwaas is; maar het gehele Nieuwe

Testament door wordt also gehandeld. Daar lezen wij: "Staat op van de doden, en Christus zal over u lichten." Ik doe geen pogingen om dit met elkaar overeen te brengen; het is meer dan genoeg voor mij, dat ik zo het Woord van God lees. Wij moeten de mensen uitnodigen om te geloven in de Heere Jezus Christus, ofschoon wij zeer wel weten, dat zij dood zijn in de zonde en dat het geloof het werk is van de Geest van God. Ons geloof stelt ons in staat in Gods naam aan dode mensen te bevelen, dat zij moeten leven, en zij leven werkelijk. Wij zeggen tot ongelovige mensen, dat zij moeten geloven in Jezus, het woord gaat met kracht vergezeld, en Gods uitverkorenen geloven. Het is door dit woord van het geloof, hetwelk wij prediken, dat de stem van Jezus door de mensen gehoord wordt.

De jongeling, die niet kon opstaan, want hij was dood, stond nochtans op, toen Jezus het hem gelastte. Evenzo wordt, wanneer de Heere door Zijn dienaren spreekt, het bevel van het evangelie: "Geloof en u zult leven," gehoorzaamd, en de mensen leven. Maar de Zaligmaker, zoals u opmerkt, *sprak met Zijn eigen gezag*: "Jongeling, *Ik zeg u*, sta op!" Noch Elia, noch Elisa konden aldus uitgesproken hebben; maar Hij, Die aldus sprak, was waarlijk God uit God. Ofschoon in het menselijk vlees gehuld en met nederigheid bekleed, was Hij diezelfde God, Die zei: "Er zij licht," en daar was licht. Indien iemand van ons door het geloof kan zeggen: "Jongeling sta op!" kunnen wij het alleen zeggen in *Zijn* naam. Wij hebben geen gezag dan wat wij aan *Hem* ontleen. Jongeling, de stem van Jezus kan doen wat uw moeder niet kan. Hoe dikwijls heeft haar zoete stem u vriendelijk uitgelokt om tot Jezus te komen, maar tevergeefs. O dat de Heere Jezus inwendig tot u mocht spreken! O dat Hij mocht zeggen: "Jongeling, sta op!" Ik vertrouw, dat terwijl ik spreek, de Heere in stilte in uw hart spreekt door Zijn Heilige Geest. Ik gevoel mij er zeker van, dat dit zo is. Indien het zo is, doet een zachte beweging van de Geest u overhellen tot berouw en wordt u over gebogen om uw hart aan Jezus te geven. Deze dag zal een gezegende dag zijn voor de geestelijk dode jongeling, indien hij nu zijn Zaligmaker aanneemt en zich overgeeft om door genade vernieuwd te worden. Neen, mijn arme broeder, zij zullen u niet begraven! Ik weet dat u zeer slecht geweest zijt en er is wel reden om aan u te wanhopen, maar zolang Jezus leeft, kunnen wij u niet opgeven.

*Het wonder werd in eens verricht*; want deze jongeling zat, tot verbazing van allen die hem omringden, overeind. Het was een wanhopig geval, maar de dood werd overwonnen, want hij zat overeind. Hij was teruggeroepen van de binnenste kerker van de dood, van de mond van het graf; maar hij zat overeind, toen Jezus hem riep. Er was geen maand of een week, zelfs geen uur, neen niet eens vijf minuten voor nodig. Jezus zei: "Jongeling, sta op!" En hij, die dood geweest was, zat overeind en begon te spreken. In een ogenblik kan de Heere een zondaar redden. Eer de woorden, die ik spreek, ternauwernood uw oor kunnen hebben bereikt, kan de Goddelijke lichtstraal, welke u het eeuwige leven geeft, uw borst hebben doorboord en u zult een nieuw schepsel zijn in Jezus Christus, dat van dit uur af in nieuwigheid des levens begint te wandelen, om u niet meer geestelijk dood te gevoelen of tot uw vroegere verdorvenheid terug te keren. Een nieuw leven, een nieuw gevoel, nieuwe liefde, nieuwe hoop, nieuw gezelschap zal uw deel zijn, omdat u van de dood zijt overgegaan in het leven. Bidt God, dat het also moge geschieden, want Hij zal ons horen.

#### IV.

Onze tijd spoedt heen en ofschoon wij een uitgebreid onderwerp hebben, mogen wij ons niet langer ophouden. Ik moet sluiten met op te merken, DAT DIT ZEER GROTE GEVOLGEN ZAL OPLEVEREN.

Het leven te geven aan de doden is geen kleinigheid.

De grote gevolgen waren openbaar. In de eerste plaats in de jongeling. Zou u hem gaarne willen zien gelijk hij was? Zou ik het wagen het doodslaken voor zijn aangezicht weg te trekken? Ziet daar wat de dood gedaan heeft. Hij was een schoon jongeling. Voor het oog van zijn moeder was hij de spiegel van de mannelijkheid. Welk een bleekheid is er op dat gelaat! Hoe diep zijn de ogen weggezonden! Uw gevoel wordt onaangenaam aangedaan. Ik zie, dat u het gezicht niet kunt verdragen. Komt, blik in dit graf, waar het bederf verder gegaan is in zijn werk. Bedekt hem voor het gezicht! Wij kunnen het niet verdragen naar het verterende lichaam te zien. Maar wanneer Jezus Christus gezegd heeft: "Sta op!" welk een verandering heeft er dan plaats! Nu mag ge hem aanzien. Zijn blauw oog heeft het licht van de hemel in zich; zijn lippen hebben een gezonde, rode kleur; zijn voorhoofd is helder en sprekend. Let op zijn gezonde gelaatskleur, in welke de roos en de lelie lieflijk om het meesterschap kampen. Welk een frisheid is er aan hem, als van de dauw van de morgen! Hij is dood geweest, maar nu leeft hij. En geen spoor van de dood is bij hem aanwezig. Terwijl u naar hem ziet, begint hij te spreken. Welk een muziek voor het oor van zijn moeder! Wat heeft hij gezegd? Wel, dat kan ik u niet zeggen. Spreekt zelf als een pas levend gemaakte, en dan zal ik horen wat u zegt. Ik weet wat *ik* gezegd heb. Ik geloof, dat het eerste woord, dat ik gezegd heb, toen ik levend gemaakt werd, was: "Halleluja!" Daarna ging ik naar huis, naar mijn moeder, en vertelde haar, dat de Heere mij ontmoet had. De woorden worden hier niet weergegeven. Het doet er weinig toe welke die woorden waren, want ieder woord was er een bewijs van, dat hij levend was. Indien u de Heere kent, geloof ik, dat u zult spreken van hemelse dingen. Ik geloof niet, dat onze Heere Jezus een stom kind in Zijn huis heeft: zij allen spreken *tot* Hem en de meesten onder hen spreken *van* Hem. De nieuwe geboorte openbaart zich zelf in belijdenis van Christus en lof van Christus. Ik sta er u borg voor, dat zijn moeder, toen zij hem hoorde spreken, geen aanmerkingen maakte op hetgeen hij zei. Zij zei niet: "Die zin komt niet overeen met de regels van de spraakkunst." Zij was maar al te blij, dat zij hem hoorde spreken, zodat zij niet al de uitdrukkingen, welke hij gebruikte, nauwkeurig onderzocht. Pas gezaligde zielen spreken dikwijls op een wijze, welke zich na verloop van jaren en na een zekere ervaring niet laat rechtvaardigen. U hoort dikwijls van een opwekkingssamenkomst zeggen, dat er heel wat opwindning was en dat sommigen van de pas bekeerden buitensporig redeneerden. Dat is zeer waarschijnlijk; maar indien er waarachtige genade in hun ziel was, en zij getuigenis aflegden van de Heere Jezus, zou ik voor mij niet gaarne een streng oordeel over hen vellen. Verblijdt u, indien u maar enig bewijs kunt zien, dat zij wedergeboren zijn en let wel op hun verdere leven. Voor de jongeling zelf was een nieuw leven begonnen - het leven uit de doden.

Er was ook een nieuw leven begonnen in betrekking tot *zijn moeder*. Welk een grote uitkomst was voor haar de opwekking van haar gestorven zoon! Vanaf nu zou hij dubbel dierbaar zijn. Jezus hielp hem van de baar af naar beneden, en gaf hem over aan zijn moeder. De woorden, die Hij gebruikte, worden ons niet vermeld; maar wij zijn er zeker van, dat de aanbieding op de bekoorlijkste wijze plaats had, en dat Hij de zoon aan de moeder teruggaf gelijk men een kostelijke gave aanbiedt. Met een majestueus welgevallen, hetwelk steeds met Zijn neerbuigende goedheid gepaard gaat, zag Hij op die gelukkige vrouw. En Zijn blik was helderder voor haar dan het licht des morgens, terwijl



Hij tot haar zei: "Ontvang uw zoon." De vreugdevolle aandoening van haar hart was zodanig, dat zij dit nooit zou vergeten. Merkt nauwkeurig op, dat onze Heere, wanneer Hij aan jonge mensen het nieuwe leven instort, niet verlangt hen met Zich mee te nemen van het huis, waar hun eerste plicht rust. Hier en daar wordt er een geroepen om apostel of gezant te zijn; maar gewoonlijk verlangt Hij, dat zij huiswaarts gaan naar hun vrienden, en hun ouders zegenen, en hun familieleden gelukkig en heilig maken. Hij biedt de jongeling niet aan de priester aan, maar Hij geeft hem over aan zijn moeder. Zegt niet: "Ik ben bekeerd, en daarom kan ik mij in het geheel niet meer met mijn zaak bemoeien, of trachten door mijn bedrijf mijn moeder te ondersteunen." Dat zou het bewijs leveren, dat u volstrekt niet tot bekering gekomen waart. U kunt misschien wel in een paar jaar tijd zendeling worden als u daar geschikt voor zijt; maar u moet niet met onstuimig geweld u willen begeven tot iets, waarvoor u geen opleiding hebt ontvangen. Gaat vooreerst maar eens naar huis, naar uw moeder. Maak uw huisgenoten gelukkig, vervrolijk het hart van uw vader en wees een zegen voor uw broers en zusters; laat hen blij zijn, want "deze was dood, en hij is weer levend geworden; hij was verloren, en is gevonden".

Wat was verder het gevolg? Dit, dat al de burens God vreesden en verheerlijkten. Indien gindse jongeling, die gisteravond nog op het concert en bal was en een nacht of wat geleden zo goed als dronken thuis kwam; indien die jongeling wedergeboren wordt, zullen allen om hem heen zich daarover verwonderen. Indien die jongeling, die door drank en spel of door andere verkeerde handelingen zijn betrekking is kwijtgeraakt, gered wordt, zullen wij allen gevoelen, dat God zeer nabij ons is. Indien die jongeling, die begonnen is zich met slechte vrouwen af te geven en in andere verkeerde dingen te vervallen, er toe geleid wordt om rein van gemoed en aantrekkelijk te zijn, zal dit de harten van hen, die hem omringen, met ontzag vervullen. Hij heeft vele anderen op de verkeerde weg gebracht, en als de Heere hem nu terugbrengt, zal dat een grote opschudding geven. De mensen zullen vragen wat toch de reden is van die verandering, en ze zullen inzien, dat er per slot van rekening in de godsdienst dan toch maar een macht ligt. Bekeringen zijn wonderen, die nooit ophouden. Deze buitengewone machtsopenbaringen in de zedelijke wereld zijn in niets minder merkwaardig dan opvallende veranderingen in de stoffelijke wereld. Wij hebben behoefte aan bekering, zo praktisch, zo wezenlijk, zo Goddelijk, dat zij, die twijfelen, niet in staat zullen zijn te twijfelen, omdat zij er de hand Gods in zien.

Merkt tenslotte op, dat deze gebeurtenis niet alleen de burens verbaasd deed staan en indruk op hen maakte, maar dat het gerucht daarvan zich alom verspreidde. Wie weet wat er gebeurt indien er deze morgen een bekeerling gemaakt wordt. Kunnen de gevolgen van die bekering gedurende duizenden van jaren gevoeld worden? Als de wereld zo lang staat, ja, zij zullen gevoeld worden, wanneer duizend maal duizend jaren voorbijgegaan zijn, tot in aller eeuwen eeuwigheid. Bevende heb ik deze morgen een gladde steen in de beek laten vallen. Hij is gevallen uit een zwakke hand, maar met een welmenend hart. Uw tranen hebben doen zien, dat de wateren bewogen zijn. Ik merk het eerste kringetje op de oppervlakte. Andere en wijdere kringen zullen er volgen, wanneer de leerrede besproken en gelezen wordt. Wanneer u naar huis gaat en vertelt wat God aan uw ziel gedaan heeft, zal er een wijder kring zijn. En indien het mocht gebeuren, dat de Heere de mond ging openen van een van de bekeerlingen van dezen morgen om Zijn Woord te prediken, dan kan niemand zeggen hoe wijd de kring worden zal. Kring op kring zal het woord zelf verspreiden, totdat de grenzenloze oceaan der eeuwigheid de invloed zal gevoelen van het

woord van deze morgen. Neen, het is geen droom van mij. Ons zal geschieden naar ons geloof. Genade, op deze dag door de Heere aan een enkele ziel geschonken, kan voor het gehele mensdom van onberekenbaar gewicht zijn. God verlene Zijn zegen, en het leven tot in eeuwigheid. Bidt veel om een zegen. Waarde vrienden, ik smeeek u, om Jezus Christus' wil, bidt veel voor mij. AMEN.

Overgenomen uit het boek: "De wonderen van de Heiland"

## 7. Het zaligmakend geloof

"Uw geloof heeft u behouden." Lukas 7: 50 en 18: 42.

Deze uitdrukking wordt in het evangelie van Lukas viermaal aangetroffen. Behalve op de twee plaatsen die hierboven zijn aangegeven, vindt u ze ook nog gebruikt in betrekking tot de vrouw, van wie de vloed van het bloed gestelpt werd, Luk. 8: 48. Alsmede ten aanzien van die ene van de tien melaatsen die weerkeerde om de Zaligmaker te loven en te danken voor de genezing die hij had ontvangen. Luk. 17: 19. Diezelfde uitdrukking vindt u niet meer dan eenmaal bij Mattheüs en tweemaal bij Markus. Hebben wij niet het recht om te veronderstellen dat de langdurige omgang van Lukas met de apostel Paulus er hem toe leidde? Niet slechts om de gewichtige leer van de rechtvaardigmaking door het geloof welke Paulus zo duidelijk leert te omhelzen. En aan het geloof die hoge waarde toe te schrijven, welke Paulus steeds daaraan hechtte. Echter ook, dat hij in bijzondere mate die uitdrukkingen in zijn geheugen bewaarde welke door de Zaligmaker gebezigd werden. Waarin aan het geloof op een duidelijke wijze een hoge ereplaats werd aangewezen? Al is het, dat Lukas niets, dat niet met de waarheid overeenstemt, heeft neergeschreven om de verheven leer, zo helder door de apostel in het licht gesteld, te handhaven. Zo is nochtans mijn gedachte, dat zijn volkomen overtuiging dienaangaande hem behulpzaam was om op meer levendige wijze die woorden van de Heere Jezus in zijn geheugen terug te roepen. Waarin die leer op meer klare wijze voorkomt en u tegen blinkt.

Hoe dit ook zij, wij weten dat Lukas onder de leiding van de Geest verkeerde. En dat hij niet meer en niet minder heeft geschreven dan wat de Zaligmaker werkelijk zei. En hierom kunnen wij er volkomen zeker van zijn, dat de uitdrukking: "Uw geloof heeft u behouden," van de lippen van de Zaligmaker kwam. We zijn dan ook gehouden ze als zuivere, onaantastbare waarheid aan te nemen. En zelf mogen wij ze verhalen zonder vrees dat wij anderen zullen misleiden of aan een andere waarheid te kort zullen doen. Ik vermeld dit omdat ik voor korte tijd een vriend die het ernstig opneemt, hoorde zeggen, dat wij niet door het geloof behouden worden. Over welke uitspraak ik enigmater verwonderd was. Die broeder gaf wel is waar een nadere verklaring van zijn uitspraak. En toonde aan, dat het zijn bedoeling was om duidelijk te maken dat wij door Jezus worden behouden en niet door onze eigen daad van het geloof. Ik stemde in met wat hij bedoelde, maar niet met wat hij zei. Want hij had niet het recht een uitdrukking te gebruiken welke in lijnrechte tegenspraak is met de duidelijke verklaring van de Zaligmaker: "Uw geloof heeft u behouden." Wij mogen een uitdrukking niet doortrekken, zodat er meer in gelegd wordt dan de spreker bedoelde. En het is goed om er voor te waken dat er geen woorden verkeerd worden verstaan. Aan de andere kant mogen wij toch ook volstrekt niet zover gaan, dat wij een verklaring van de Heere zelf te niet doen. Al is het ook onze opzet om die nader te bepalen. Als u dat dienstig acht, mag u ze wel nader omschrijven. Echter mag u ze niet tegenspreken. Want het staat er letterlijk: "Uw geloof heeft u behouden."

1. Nu zullen wij deze morgen met de hulp van God onderzoeken, *wat het was dat de twee personen, met wiens geschiedenis wij ons zullen bezighouden, heeft behouden.* Het was hun geloof.
2. Onze tweede vraag zal zijn: *wat voor een geloof was het, dat hen heeft behouden?*

3. En in de derde plaats zullen wij de vraag stellen: *wat leert ons dit in betrekking tot het geloof?*

I.

*Wat was het, dat de twee personen wiens geschiedenis wij zullen nagaan, heeft behouden?*

In de eerste plaats hebben wij het geval van de boetvaardige vrouw. Haar grote zonden waren haar vergeven. En nu werd zij een vrouw met een buitengewone liefde. Zij had zoveel liefde, omdat haar zoveel vergeven was. Wanneer ik aan haar denk overkomt mij een gevoel, niet ongelijk aan dat van een uitnemend kerkvader welke deze woorden sprak: "Dit is een verhaal, waarover ik moeilijk zou kunnen prediken. Veel liever zou ik in het verborgen er over wenen. De tranen van die vrouw. Haar los hangende haren, waarmee zij de voeten van de Zaligmaker afdroogde. Haar naderen tot de Heere met zulk een innig en vast voornemen om Jezus eer te bewijzen. En dat in zulk een gezelschap. Voor het oog van zulke trotse mensen die er steeds op uit waren iets te zoeken. Waardoor zij Hem konden beschuldigen - voorzeker, onder al degenen, die de Zaligmaker hebben liefgehad, is er niemand geweest, groter dan deze vrouw die een zondares was. En toch, niettegenstaande dit alles zei Jezus niet tot haar: "Uw liefde heeft u behouden." De liefde is een gouden appel van de boom, waarvan het geloof de wortel is. En de zaligmaker droeg er wel zorg voor niet aan de vrucht toe te schrijven wat slechts aan de wortel toebehoort. Deze liefhebbende vrouw trekt ook de aandacht tot zich door haar boetvaardigheid. Let wel op haar tranen. Het waren geen tranen, opwellende uit een aandoening van haar gevoel, maar een regen, voortkomende uit een heilige droefheid die haar hart vanwege de zonde vervulde. Zij was een zondares geweest. En dat wist zij. Zij herinnerde zich goed de menigte van haar ongerechtigheden. En zij gevoelde, dat iedere zonde een traan verdiende. Daarom stond zij daar wenende en in tranen wegs meltende, omdat zij haar dierbare Heere beledigd had. En toch wordt er niet gezegd: "Uw boetvaardigheid heeft u behouden." Dat zij behouden werd, veroorzaakte haar boetvaardigheid. De boetvaardigheid behield haar echter niet. Smart vanwege de zonde is één van de eerste tekenen van genade in het hart. En toch wordt er nergens gezegd: "Uw smart vanwege de zonde heeft u behouden." Zij was een vrouw met een diepe ootmoed. Zij begaf zich achter de Heere en wies Zijn voeten, daarmee te kennen gevende dat zij zich slechts waardig achtte als een zeer geringe dienstmaagd. Door zodanig werk te verrichten en dat zij er behagen in schepte op zulk een wijze haar Heere te dienen. Haar eerbied voor Hem had een zeer hoog punt bereikt. Zij beschouwde Hem als Koning. En deed hetgeen wel eens door ijverige onderdanen voor monarchen gedaan wordt. Zij kuste de voeten van de Heere van haar hart. Die deze hulde wel verdiende. Haar toewijding en diepe eerbied brachten haar er toe de voeten van haar Heere, de Soeverein van haar ziel, te kussen. Ik vind echter niet opgetekend dat Jezus zei: "Uw ootmoed heeft u behouden." Of dat Hij zei: "Uw eerbied heeft u behouden." Echter wel, dat Hij haar geloof de kroon op het hoofd drukte. En uitdrukkelijk zei: "Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede."

Mijn tweede tekst heeft betrekking op een blinde. Deze man onderscheidde zich door zijn ernst. Hij riep, hij riep luid: "Zone Davids! Ontferm U mijner." Hij onderscheidde zich ook door zijn aanhouden. Want degenen die hem tot zwijgen wilden brengen bestraften hem tevergeefs. Hij riep zoveel te meer: "Zone Davids! Ontferm U mijner." Ik kom echter

niet tot de ontdekking dat Christus zijn behoudenis aan zijn gebeden toeschreef. Hoe ernstig en hoe aanhoudend ze dan ook waren. Er staat niet geschreven: "Uw gebeden hebben u behouden." Echter wel: "Uw geloof heeft u behouden." Hij was een man met een aanzienlijke en heldere kennis. En hij had een duidelijk denkbeeld van het wezen en de waarachtigheid van Christus. Het kwam niet bij hem op om Hem Jezus van Nazareth te noemen, zoals de schare deed. Hij riep Hem echter uit voor de "Zone Davids." En had de moed om in de tegenwoordigheid van die ganse menigte zijn volle overtuiging uit te spreken. Dat de nederige Mens, zo eenvoudig gekleed, Die daar door de schare voortschreed, niemand anders was dan de koninklijke erfgenaam van de koninklijke stam van Juda. Het tegenbeeld van David, de verwachte Messias, de Koning der Joden, de Zone Davids. En toch vind ik niet opgetekend dat Jezus zijn behoudenis toeschreef aan zijn kennis of aan zijn klare bewustheid. Of aan zijn duidelijke bekentenis aangaande het Messiasschap. Hij zei alleen tot hem: "Uw geloof heeft u behouden." En legde aldus al de nadruk, ziende op zijn behoudenis, op zijn geloof.

Aangezien in beide gevallen de zaken zodanig staan, worden wij er toe geleid om te vragen, wat de reden daarvan is. Wat is de reden waarom in ieder geval bij ieder mens die behouden wordt, het geloof het grote instrument van de zaligheid is? Is het niet in de eerste plaats omdat God het recht heeft de weg tot zaligheid die Hem behaagt, uit te kiezen. En dat Hij heeft verkozen, dat er mensen behouden zouden worden. Niet door hun werken, echter door hun geloof in Zijn lieve Zoon? God heeft het recht Zijn genade te schenken aan wie het Hem behaagt. Hij heeft het recht ze te schenken wanneer het Hem behaagt. Hij heeft het recht ze te schenken op wat wijze het Hem behaagt. En weet dit, o u kinderen der mensen dat het besluit van de hemel onveranderlijk is. En dat het voor altijd vaststaat: "Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. Echter die niet geloofd zal hebben, zal veroordeeld worden." Hierop zal geen uitzondering zijn. Jehova heeft die regel vastgesteld. En hij zal blijven bestaan. Zo u de zaligheid deelachtig wilt zijn "geloof in de Heere Jezus Christus. En u zult zalig worden." Langs elke andere weg is de zaligheid voor u ten enenmale onmogelijk. Dit is de aangewezen weg. Volg die, en hij leidt u naar de hemel. Verwerp die, en u moet omkomen. Dit is Gods soeverein besluit. "Die in Hem gelooft wordt niet veroordeeld. Maar die niet gelooft, is alreeds veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Zoon van God."

Jehova's wil geschiede. Indien dit Zijn wijze is om genade te verlenen mogen wij ons er niet tegen verzetten. Indien Hij besloten heeft, dat het geloof tot behoudenis zal dienen, zo zij het gelijk Hij wil. Goede Meester, schep en vermeerder dan slechts ons geloof.

Waar ik dit echter aan de soevereine keuze van God toe schrijf, zie ik ook nog wel een reden. Want de Schrift wijst die duidelijk aan, in de natuur van de dingen waarom het geloof aldus uitverkoren is. De apostel zegt ons, dat het uit het geloof is, opdat het uit genade zou zijn. Indien de voorwaarde tot het verkrijgen van de zaligheid een zeker gevoel of werk geweest was. Dan zouden wij, zodanig is de verdorvenheid van onze natuur, de verdienste van de zaligheid onvermijdelijk aan het werk of aan het gevoel hebben toegeschreven. Wij zouden op iets aanspraak gemaakt hebben, waarop wij ons konden beroemen. Het doet er niet toe hoe gering de voorwaarde mocht zijn geweest, de mens zou het toch als zodanig beschouwd hebben, dat er iets van hem gevorderd werd, dat er iets van hem kwam. En dat hij derhalve ook een deel van de roem zich zelf kon toe-eigenen. Geen mens echter, tenzij hij krank van zinnen is kan er op roemen dat hij de waarheid gelooft. Als hij datgene hoort waardoor hij overtuigd wordt, is hij overtuigd. Als

hij overreed wordt, is hij overreed. Hij voelt zelf dat het wel niet anders kon. Hij schrijft de uitwerking toe aan de waarheid en aan de invloed die er uitgeoefend is. Hij loopt niet rond om er zich op te beroemen dat hij gelooft wat zo klaar voor hem is. Dat hij er niet aan twifelen kan. Indien hij op geestelijk gebied zich also ging beroemen op zijn geloof, zouden alle denkende mensen terstond zeggen: waarom beroemt u uzelf op het feit dat u geloofd hebt? Daar toch dit geloof nimmer uw deel zou zijn geweest, zo het niet ware vanwege de kracht van de waarheid welke u overtuigd heeft. En de werking van de Geest van God die u er toe noodzaakte om te geloven? Het geloof is door Christus verkoren om de kroon van de zaligheid te dragen, omdat het weigert - laat mij mijzelf tegenspreken - om de kroon te dragen. Het was Christus Die de boetvaardige vrouw de zaligheid geschonken heeft; het was Christus, aan Wie de blinde bedelaar zijn redding en behoud te danken had. Hij neemt de kroon echter van Zijn eigen hoofd. Zo dierbaar is Hem het geloof. En Hij zet de diadeem op het hoofd van het geloof. En zegt: "Uw geloof heeft u behouden." Omdat Hij er volkomen zeker van is dat het geloof zich nooit zelf de roem zal toe-eigenen, maar de kroon weer aan de doorboorde voeten zal neerleggen, zeggende: "Niet mij zij de eer, want u hebt het gedaan. u bent de Zaligmaker en u alleen." Met het doel dus om de belangen van de soevereine genade helder te doen uitkomen en ze te beschermen. En alle ijdele roem uit te sluiten heeft het Gode behaagd dat het geloof, en geen ander middel, de weg zou zijn tot de zaligheid.

Doch dit is nog niet alles. Het is duidelijk voor iedereen, die verkiest na te denken, dat voor de vernieuwing van het hart welke voor het behoud van de mensen volstrekt noodzakelijk is, het dienstig is om met het geloof te beginnen. Omdat het geloof, eenmaal recht beoefend, de voornaamste drijfveer wordt van de ganse natuur. De mens gelooft dat hij vergiffenis heeft ontvangen. Wat volgt daaruit? Hij voelt dankbaarheid jegens Hem Die hem vergiffenis heeft geschonken. Waar hij met dankbaarheid vervuld is, is het niet meer dan natuurlijk dat hij datgene haat, dat zijn Redder mishaagd. En dat hij innig lief heeft hetgeen Degene Die hem redding geschonken heeft, welbehaaglijk is. Zodat het geloof op de ganse natuur zijn werking uitoefent. En het instrument wordt in de hand van de wederbarende Geest, waardoor al de vermogens van de ziel in de rechte verhouding worden gebracht. Gelijk een mens in zijn hart denkt, zo is hij. Echter wat hij denkt komt voort uit hetgeen hij gelooft. Indien het met hetgeen hij geloofd in orde is dan zal zijn verstand op zijn genegenheden werken, mitsgaders op alle andere vermogens van zijn ziel. Het oude zal voorbijgaan en alle dingen worden nieuw door de wondervolle uitwerking van het geloof, waarvan God de Werkmeester is. Het geloof werkt door de liefde, door de liefde reinigt het de ziel. En de mens wordt een nieuw schepsel. Ziet u dus de wijsheid Gods? Hij kan kiezen welke weg Hij wil. Hij kiest echter een weg welke tegelijk Zijn genade beschermt tegen een dwaze roemtaal van onze zijde. En aan de andere kant in ons een heiligheid teweegbrengt, welke er anders niet zou worden gevonden.

Het geloof is in het stuk van de zaligheid echter niet de verdienende oorzaak. En evenmin is het op enigerlei wijze de zaligheid zelf. Het geloof redt ons juist zoals de mond ons redt van de honger. Wanneer wij honger hebben, is het brood de werkelijke genezing voor de honger. Toch kunnen wij met het volste recht zeggen dat het eten de honger wegneemt, aangezien het brood zelf ons van geen nut zou zijn, zo het niet door de mond werd gegeten. Het geloof is de mond der ziel, waardoor de honger van het hart wordt

weggenomen. Christus is ook de verhoogde koperen slang. Alle kracht ter genezing ligt in Hem. Doch er komt geen kracht ter genezing van de koperen slang voor iemand die er niet naar ziet. Zodat het zien terecht beschouwd wordt als de handeling die redding aanbrengt. Het is waar, in de diepste zin is het de verhoogde Christus, van Wie redding afdaalt. Hem zij al de eer. Zonder echter naar Hem te zien kunt u niet behouden worden. Zodat er leven gevonden wordt in het zien zowel als in de Zaligmaker, naar Wie u ziet. Niets is het uwe, voordat u het u toe-eigent. Zo u verrijkt wordt is wat uw eigendom wordt datgene, hetwelk u verrijkt. Doch er valt niets op af te dingen. Integendeel, het is volkomen naar waarheid om te zeggen dat het de toe-eigening van de zegen is, welke u rijk maakt. Het geloof is de hand van de ziel. Zo die hand uitgestrekt wordt grijpt zij de zaligheid van Christus aan. En zo worden wij door het geloof behouden. "Uw geloof heeft u behouden." Ik behoef niet langer over dit punt uit te weiden. Het blijkt zo duidelijk mogelijk uit de tekst dat het geloof het grote middel tot de zaligheid is.

## II.

### WAT VOOR EEN GELOOF WAS HET, DAT TOT BEHOUDENIS VAN DEZE MENSEN DIENDE?

Ik zal in de eerste plaats de aandacht vestigen op de *wezenlijke overeenkomst*. Om daarna in de tweede plaats te wijzen op de *verschilpunten*. Op de manier, waarop dit geloof in zijn uitwendige openbaringen in de beide genoemde gevallen zich verschillend aan ons voordoet.

In beide voorbeelden, bij de boetvaardige vrouw en bij de blinde bedelaar, was het geloof alleen gevestigd op Jezus. U kunt niets in hun geloof in Jezus opmerken waardoor het werd verontreinigd of besmet. Het was een onvermengd geloof in Hem. De vrouw drong vooruit tot *Hem*. Haar tranen vielen op *Hem*, haar zalving was voor *Hem*, haar loshangende haren waren een handdoek voor *Zijn* voeten. Zij bekommerde zich om niemand anders. Zelfs niet om de discipelen die zij om Zijmentwil eerbied toedroeg. Haar gehele geest en ziel gingen in Hem op. Hij kon haar redden. Hij kon haar zonden uitwissen. Zij geloofde Hem. Zij stelde haar ganse vertrouwen op Hem. Hetzelfde was het geval met de blinde. Hij dacht niet aan ceremoniën, die door de priesters moesten worden verricht. Hij had ook geen gedachte aan medicijnen, die hem door de geneesmeesters moesten worden verstrekt. Zijn geroep was: "Zone Davids! Zone Davids!" De enige aandacht die hij aan anderen wijdde was dat hij niet op hen lette. En voortging met roepen: "Zone Davids! Zone Davids!" "Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?" Was de vraag des Heeren. En dit was een antwoord op de begeerte van zijn ziel. Want hij wist, dat zo er iets mocht worden gedaan, het gedaan moest worden door de Zoon van David. Het behoort tot het wezen van de zaak dat ons geloof alleen op Jezus rust. Vermeng iets met Christus en het is geheel en al mis met u. Indien uw geloof met de ene voet op de rots van Zijn verdiensten staat. En met de andere voet op het zand van uw eigen plichten, zo zal het vallen. En zijn val zal groot zijn. Bouw uitsluitend op de rots, want indien er ook maar het minste of geringste van het gebouw op iets daarnevens rust, zal zulks de ondergang van het geheel ten gevolge hebben.

*Alleen Jezus, alleen Jezus*

*Doet een hulpeloos zondaar goed.*

Al het ware geloof is in dit opzicht gelijk. Het geloof van deze twee personen was gelijk ten opzichte van de belijdenis van onwaardigheid. Wat betekende het, dat de vrouw

achter Jezus stond? Wat betekenden haar tranen, haar overvloedige tranen. Wat anders dan dat zij zich onwaardig gevoelde om tot Jezus te naderen? En wat was de betekenis van het geroep van de bedelaar: "Ontferm U mijner?" Let op de nadruk die hij hierop legt. Hij bidt om *ontferming*. Hij maakt geen aanspraak op de genezing vanwege zijn verdienste, hij vraagt ze ook niet als een beloning. Hij neemt zijn toevlucht tot de ontferming. Nu doet het er niet toe wiens geloof het is. Hetzij het dat van David is in zijn bittere kreten van de een en vijftigste psalm. Of wel dat van Paulus in zijn hoogste verrukking, omdat hij door Christus buiten de verdoemenis staat. Altijd bestaat er in vereniging met het ware geloof een innig en diep gevoel, dat het genade en niets dan genade is. Welke ons van de toekomende toorn redt. Waarde hoorder, bedrieg u zelf niet. Het geloof en een ijdele roemtaal staan juist zo tegenover elkander als de beide polen. Zo u voor Christus verschijnt met uw gerechtigheid in de hand, komt u zonder geloof. Als u echter met het geloof komt moet u ook komen met een belijdenis van uw zonden, want het ware geloof gaat altijd gepaard met een diep gevoel van schuld voor de Allerhoogste. In beide gevallen is dit zo.

Hun geloof was bovendien hierin gelijk dat zij aan iedere tegenstand het hoofd boden en die overwonnen. Weinig weten wij van de inwendige worstelingen van de boetvaardige vrouw, toen zij de drempel van Simons huis overschreed. "Hij zal u terugstoten," zal de hardvochtige, gevoelloze Farizeeër zeggen. "Maak dat u wegkomt, u onrein schepsel, hoe durft u het wagen de voet te zetten op de vloer van fatsoenlijke mensen?" Echter wat er ook gebeurt, zij gaat het huis binnen. Zij komt tot waar de voeten van de Zaligmaker uitgestrekt zijn naar de ingang. Terwijl Hij aan de tafel achterover leunt. En daar staat zij. Simon wierp een blik op haar. Hij dacht dat die blik haar zou doen verbleken. Haar liefde echter tot Christus zat te diep in haar hart dan dat zij door hem zich schrik liet aanjagen. Er is geen twijfel aan of hij gaf door velerlei tekenen zijn ongenoegen te kennen, en liet duidelijk merken, dat de nabijheid van zulk een schepsel hem tot een afschuw was. Zij sloeg daar echter geen acht op. Haar Heere was daar. En zij gevoelde zich veilig. Vreesachtig als een duif, beefde zij niet terwijl Hij nabij was. Zij wierp evenwel geen uitdagende blikken terug toen Simon haar zo met trotse verachting aanzag. Want zij had haar ogen nodig voor het wenen. Zij wendde zich niet ter zijde om een verklaring te vragen van zijn onvriendelijke bejegening, want haar lippen waren bezig die dierbare voeten te kussen. Haar Heere, haar Heere, Die was alles voor haar. Zij behaalde door het geloof in Hem de overwinning. Zij hield stand en verliet niet eerder het huis vóór Hij haar liet gaan met een "Ga heen in vrede."

Met de blinde was het evenzo. Hij zei: "Zone Davids! Ontferm U mijner." Zij riepen: "Zwijg! Waarom toch zulk een geroep, blinde bedelaar? Zijn welsprekendheid is muziek voor ons; stoor Hem niet. Nooit heeft een mens zo gesproken als Hij spreekt. Iedere toon klinkt gelijk de harpen van de engelen. Houd u stil! Hoe durft u Hem in de rede vallen? Echter boven al hun woorden van bestraffing klonk de aanhoudende bede: "Zone Davids! Ontferm u mijner." En hij behield de overhand. Al het ware geloof ondervindt tegenstand. Indien uw geloof nooit beproefd wordt is het niet het geloof, dat te vinden is in de strijdende Kerk. "En dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof," maar juist door die verklaring wordt aangewezen dat er iets moet zijn dat overwonnen moet worden. En dat het geloof voor zijn bestaan krijg moet voeren.



Het geloof van deze twee personen was ook hierin gelijk, dat het openlijk beleden werd. Ik zal niet beweren, dat de belijdenis in beide gevallen dezelfde vorm aannam, echter was het zeer zeker een openlijke belijdenis. U ziet de boetvaardige vrouw wenende tot de Zaligmaker komen. Zij heeft Hem lief. Schaamt zij zich dit te zeggen? Het kan schande over haar brengen. Haar schandelijk leven van voorheen zal voorzeker daardoor in gedachtenis worden gebracht want zij is een zondares geweest. Wat zij echter ook mag geweest zijn, zij stoort er zich niet aan wie er bij tegenwoordig zijn en haar kunnen waarnemen. Zij heeft haar Heere lief. En dat wil zij tonen. Zij haalt de zalf voor de dag om daarmee Zijn voeten te zalven En dat in de tegenwoordigheid van Farizeeën. Van Farizeeën die gewis zullen zeggen: "Is dit één van de discipellinnen van Christus? Een lieve bekeerlinge om roem op te dragen! Een prachtige verovering voor Zijn koninkrijk. Een hoer een discipelin! Wie er al niet bij behoren." Dit alles moet zij wel geweten en gevoeld hebben. En toch hield zij zich niet verborgen. Zij had haar Heere lief. En dat wilde zij laten zien. Daarom gaat zij het huis van de Farizeeër binnen, aangezien er geen geschikter gelegenheid is. En zonder woorden, maar met daden die veel welsprekender zijn dan woorden kunnen wezen, zegt zij: "Ik heb Hem lief. Deze tranen zullen het tonen. Deze zalf zal het openbaar maken, wanneer haar zoete geur het gehele vertrek vervult. Iedere haarlok van mijn hoofd zal er van getuigen, dat ik mijns Heeren ben en Hij de mijne is." Zo deed zij belijdenis van haar geloof.

En dat deed de blinde ook. Hij zat daar niet om te zeggen: "Ik weet, dat Hij de Zone Davids is, maar ik mag er niet over spreken." Andere mensen zeiden, sommigen met verachting, sommigen uit onverschilligheid: "Het is Jezus van Nazareth." Zo wil hij zich echter niet uitdrukken. "Gij Zone Davids," zegt hij. En luid boven al het gedruis hoor ik hem roepen, gelijk een heraut die de koning aankondigt: "Zone Davids!" Het schijnt mij toe, waarde vrienden, dat hij tot een hoog ambt verheven was. Hij werd de heraut van de Koning en riep Zijn naam uit. Dit nu behoort in ons land tot het werk van een voorname staatsdienaar. De blinde bedelaar toonde veel beslistheid en legde grote moed aan den dag. Wat hij riep had de betekenis: "Gij zijt de Zone Davids; voor de Zone Davids roep ik U uit; voor de Zone Davids zult u worden uitgeroepen wie het ook mocht tegenspreken. Wend slechts uw ogen naar mij en ontferm u mijner." Zijn er hier onder u die een geloof in Christus hebben waarover u uzelf schaamt? Ik schaam mij ook voor u en zo zal ook Christus Zich over u schamen, wanneer Hij komt in de heerlijkheid van zijn Vader. En al Zijn heilige engelen met Hem. Moet u uzelf dan schamen, omdat u aanspraak maakt op de naam van een eerlijk mens? Dan moet u toch wel in gezelschap verkeren, waar men roem draagt op oneerlijkheid. En zo u uzelf schaamt om te zeggen: "Ik heb mijn Heere lief," mij dunkt, dan staat u naar de vriendschap van Christus' vijanden. En wat kunt u dan anders dan zelf een vijand zijn? Zo u Hem lief hebt, zeg het. Plaatst u onder de krijgsbanier van uw Meester, neemt dienst in Zijn leger, treedt voorwaarts en verklaart: "Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen." Het geloof van deze twee personen was dus gelijk op deze vier bijzondere punten: het was gericht op Hem alleen, het ging gepaard met een gevoel van onwaardigheid, het overwon al worstelende alle tegenstand. En het legde een openlijke verklaring af voor allen die tegenwoordig waren.

Als u mij geduldig wilt aanhoren, zal ik nu verder trachten de *punten van verschil* aan te wijzen tussen hetzelfde geloof in zijn verschillende openbaringen. In de eerste plaats, het geloof van de vrouw handelde gelijk het geloof van een vrouw. Zij betoonde tedere liefde.

En de genegenheden zijn de glorie en sterkte van de vrouw. Voorzeker waren ze dit bij haar. Haar liefde was innige, vrouwelijke liefde. En zij stortte die op de Zaligmaker uit. Het geloof van de man handelde gelijk dat van een man in zijn beslistheid en kracht. Hij hield aan met het roepen van: "Gij Zone Davids!" Er was evenveel mannelijks in zijn geloof als er vrouwelijks was in het geloof van de boetvaardige vrouw. En alles behoort te zijn naar zijn aard en naar zijn wezen. Het zou niet gepast geweest zijn als de stem van de vrouw zo luid boven de menigte uitgeklonken had. Het zou ook geen pas gegeven hebben zo de tranen van een man op de voeten van de Zaligmaker waren gevallen. Zowel het ene als het andere zou te rechtvaardigen zijn geweest. Echter beide zaken zouden niet in gelijke mate met de betamelijkheid zijn overeengekomen. Nu evenwel zijn zij even betamelijk als voortreffelijk. De vrouw handelt zoals het een godvrezende vrouw betaamt. De man gelijk het een godvrezende man past. Laat ons nooit ons zelf naar anderen afmeten. Zeg niet, mijn broeder: "Ik zou geen tranen kunnen vergieten." Wie heeft u gevraagd, dat u dat doen zou? De tranen van een man worden meest ingehouden en dat is zoals het behoort: wij hebben wel andere middelen om onze liefde te tonen. En gij, mijn zuster, zeg niet: "Ik zou niet als een heraut kunnen handelen en in het openbaar de naam van de Koning uitroepen." Ik twijfel er niet aan of u zou het wel kunnen doen als het nodig was. Echter de tranen die u stort en de tekenen van liefde tot Jezus die u openbaart zonder dat er woorden bij te pas komen, zijn niet minder welgevallig omdat zij niet dezelfde zijn welke van een man worden verwacht. Neen, zij zijn beter, omdat zij beter voor u passen. Denkt niet dat al de bloemen van Gods hof met dezelfde kleur moeten bloeien of dezelfde geur van zich moeten geven.

Merkt verder op, dat de vrouw handelde gelijk een vrouw die een zondares was geweest. Wat paste er beter dan tranen? Welke plaats eigende zich beter voor haar dan aan de voeten van de Zaligmaker? Zij was een zondares geweest. Zij handelt gelijk een zondares. De man echter die bedelaar was, handelde gelijk een bedelaar. Wat doet een bedelaar anders dan om aalmoezen roepen? Was het niet een heerlijke manier, waarop hij bedelde? Nooit heeft er iemand dat vak met meer ijver beoefend dan hij. "Zone Davids!" zei hij, "ontferm U mijner." Voor mij zou het geen bekoorlijk gezicht zijn geweest, de bedelaar daar te zien zitten wenen. En het zou mij ook niet aangenaam in de oren geklonken hebben, zo ik de boetvaardige vrouw had horen roepen. Geen van beide zou natuurlijk bijzonder gepast zijn geweest. Het geloof werkt in overeenstemming met de toestand, de omstandigheden, de sekse of de bekwaamheid van de persoon, in welke het leeft. En het vertoont zich het best in zijn eigen gedaante, niet op een kunstmatige manier, maar natuurlijk zoals het hart het opgeeft.

Merkt ook op dat de vrouw niet sprak. Er is iets zeer schoons in het gouden zwijgen van de vrouw hetwelk rijker was dan haar zilveren spreken zou zijn geweest. De man zweeg echter niet; hij sprak. Hij sprak vrijuit. En zijn woorden waren voortreffelijk. Ik waag het te zeggen, dat er in het zwijgen van de vrouw een even machtige spraak lag als in de stem van de man. Wanneer ik een vergelijking maak, komt het mij voor dat er meer welsprekendheid gevonden wordt in de tranen die de voeten van de Zaligmaker nat maken. En in het haar, waarmee ze worden afgedroogd dan in het geroep: "Zone Davids! Ontferm U mijner." Beide vormen evenwel waren in gelijke mate goed om de gevoelens te vertolken. Het zwijgen het best bij de vrouw met haar tranen. En het spreken het best bij de man met zijn vast vertrouwen op Christus. Oordeelt toch niet, waarde vriend, dat

het voor het dienen noodzakelijk is het werk van andere mensen te doen. Wat uw hand vindt om te doen, doet dat met al uw macht. Indien u van oordeel zijt, dat u Christus niet anders kunt vereren dan door de kansel te beklimmen. Zo is het zeer wel mogelijk, dat u Hem later het best zult vereren door er af te komen zo spoedig als u maar kunt. Er zijn personen geweest, wel in staat om de godsdienst van Christus met een schoenmakerskloppsteen op hun schootsvel te versieren die het nodig hebben geoordeeld het spreekgestoelte te bestijgen. En in die positie een beletsel voor Christus en Zijn evangelie zijn geweest. Zuster, er is een terrein van werkzaamheden voor u. Blijf daar en laat u van daar niet wegdringen. Denk echter niet, dat er niets anders te doen is behalve het werk hetwelk een andere vrouw doet. God heeft haar geroepen, laat haar Gods stem volgen. Hij roept u ergens elders, volg u Zijn stem derwaarts. U zult het meest aan die andere uitnemende vrouw gelijk zijn, wanneer u het meest van haar verschilt. Ik bedoel: u zult het meest in waarheid aan Christus gehoorzaam zijn, gelijk zij is, zo u een geheel andere weg inslaat.

Er was ook verschil hierin, dat de vrouw gaf. Zij bracht haar zelf. En dat de man het tegengestelde deed: hij bedelde. Er zijn verschillende manieren om liefde tot Christus te tonen, welke even uitnemende tekenen van geloof zijn. Hem haar zelf te geven, haar tranen aan Hem te wijden. Van haar haar voor Hem gebruik te maken, was goed. Zulks toonde haar geloof dat door de liefde werkte. Niets te geven, want de bedelaar had niets om te geven, maar eenvoudig Christus te eren door de toevlucht te nemen tot Zijn goedheid en Zijn koninklijke macht, dat was het beste voor de bedelaar. Ik kan geen van beide zaken boven de andere aanprijzen, want ik twijfel er niet aan of beide personen, de boetvaardige vrouw en de bedelaar, gaven Christus hun gehele hart. En wat verlangt Jezus meer van enig mens?

De gedachten van de vrouw en de gedachten van de bedelaar waren ook verschillend. Haar gedachten waren hoofdzakelijk gericht op het verleden en op haar zonden. Vandaar haar tranen. Vergiffenis ontvangen, dat was haar begeerte. Zijn gedachten hielden zich voornamelijk bezig met het tegenwoordige. En hadden niet zozeer betrekking op zijn zonde als wel op zijn gebrek, zijn onvolkomenheid en zijn onbekwaamheid. Daarom kwam hij dan ook met heel andere gedachten. Ik twijfel er niet aan of hij dacht ook wel aan zijn zonde, gelijk het mijn overtuiging is dat zij eveneens aan haar krankheid dacht. Echter bij haar had de gedachte aan de zonde de overhand. En daarom kwamen er tranen. Bij hem had de krankheid de voornaamste plaats in zijn gedachten. En hieruit volgde de bede: "Heere! Dat ik ziende mag worden." Vergelijkt dus uw bevinding niet met die van een ander, God is een God van wondervolle verscheidenheid. De schilder die in vele schilderstukken een herhaling van zich zelf geeft, lijdt aan beperktheid van opvatting. De meester in de schilderkunst evenwel schetst dezelfde zaak bijna nooit voor de tweede maal. Er is een grenzeloze verscheidenheid in het scheppingsvermogen. En God, Die al de scheppingskracht onder de mensen ver te boven gaat, schept een oneindige verscheidenheid in de werken van Zijn genade. Verwacht dus niet overal gelijkheid te zullen vinden. De vrouw, is er gezegd, had veel liefde. En zij betoonde haar liefde door haar daden. Echter de man had ook veel liefde. En betoonde zijn liefde door handelingen welke onze bewondering wekken. Want hij volgde Jezus op de weg, God verheerlijkende. En toch waren het verschillende handelingen. Ik vind niet opgetekend dat hij een doos met zelf meebracht en Christus' voeten zalfde. En evenmin blijkt het op de een of andere

wijze, dat zij in letterlijke zin Christus op de weg volgde, ofschoon zij Hem ongetwijfeld volgde in de geest: ook verheerlijkte zij God niet met luider stem gelijk de genezen blinde bedelaar deed. Er is verschil in de werking, maar het is dezelfde Heere. Er is verschil in bekwaamheid en verschil in roeping. En wanneer u dit alles overweegt, hoop ik, dat u in staat zult zijn om u te ontdoen van de fout om de ene naar de andere af te meten. En dat u zult uitzien naar hetzelfde geloof, maar niet naar dezelfde ontwikkeling daarvan.

Zo belangwekkend is dit onderwerp dat ik u uitnodig mij te volgen. Waar ik u inderhaast een schets geef. Eerst van het geval met de vrouw en daarna van dat met de man. Zonder een voor een op de punten van verschil te wijzen. Echter zodanig, dat de twee schilderijen zich afzonderlijk voor uw geest plaatsen.

Slaat die vrouw gade. Op welk een vreemde wijze was zij samengesteld. Haar onwaardigheid was zij zich bewust. En daarom weende zij. Toch kwam zij zeer dicht bij Jezus. Haar handelingen waren die van een nabij zijn en van gemeenschap. Zij wies Zijn voeten met haar tranen. Ze droogde ze af met de haren van haar hoofd. En onderwijl kuste zij ze herhaaldelijk. "Zij heeft niet opgehouden," zei Christus, "Mijn voeten te kussen." Een gevoel van onwaardigheid en de genieting der gemeenschap waren ondereen gemengd. O, u Goddelijk geloof, dat die beide samen verbindt. Bij haar was de beschaamdheid van het aangezicht. En toch was ze ook weer zeer stoutmoedig. Zij durfde de Meester nog niet in het gezicht zien. Zij naderde Hem van achteren. Doch zij durfde Simon wel in het aangezicht staren en in zijn huis blijven. Of hij haar zag of niet. Ik heb mensen gekend, die bloosden voor het aangezicht van Christus. En die niet gebloed zouden hebben voor een rechter, noch aan de strafpaal, indien zij om Christus' wil daarheen gesleurd waren. Ik zou u een voorbeeld kunnen noemen van een vrouw, nederig voor haar Meester, echter aan een leeuwin gelijk, wanneer zij stond tegenover de vijanden van God.

De boetvaardige vrouw weende. Zij was er een die treurde. Toch kende zij ook innige blijdschap. Daarvan ben ik verzekerd, want iedere kus betekende blijdschap. Ieder keer, dat zij die gezegende voet oplichtte en hem kuste, sprong haar hart in haar op door de verrukking van de liefde. Haar hart kende de bitterheid vanwege de zonde, maar het kende ook de zoetheid van de schuldvergiftenis. Welk een mengeling! Het geloof was oorzaak van de wonderlijke samenstelling. Zij was nederig, niemand die haar in dit opzicht overtrof. Doch zie, hoe zij het op zich neemt om zich met de Koning zelf te bemoeien. Broeders, u en ik zijn voldaan. En daartoe hebben wij wel reden, zo wij de voeten van de heiligen mogen wassen. Dat was zij echter niet. Welk een moed betoonde deze vrouw! Zij gaat door het buitenvoorhof. En vervolgens rechtstreeks naar de eigen troon van de Koning, om daar in haar eigen persoon aan Zijn persoon haar hulde te betuigen en de voeten van de Wonderlijke, de Raad, de sterke God te wassen. Het is mij niet bekend, dat een engel ooit een zodanige dienst verrichtte, zodat aan deze vrouw de voorrang moet worden toegekend als voor Jezus datgene te hebben gedaan wat geen ander wezen ooit deed. Ik heb gezegd, dat zij zweeg en er toch een sprake van haar uitging. Ik wil er bijvoegen, dat zij veracht werd, maar door Christus tot hoge eer werd verheven, zodat Simon die haar verachtte, zich in haar tegenwoordigheid klein moest gevoelen. Ik wil hier nog aan toevoegen, dat zij niet slechts een grote zondares, echter ook een heilige van de eerste rang was. Dat zij zulk een grote zondares was, dat juist werd, nadat haar vergiffenis was geschonken. De ruwe grondstof, waaruit door de

almachtige kracht Gods grote heiligen worden gemaakt. Zij werd tenslotte door het geloof behouden. Dat leert ons de tekst. Zo er ooit een geval was waarin Jacobus niet kon hebben gezegd: "Zal het geloof u zalig maken?" En waarin hij moest hebben gezegd: "Hier is iemand, die haar geloof toont door haar werken," dan was dit het geval met deze vrouw. Daar hebt u haar voor u uitgetekend. Volgt haar geloof na, ofschoon u niet metterdaad haar in haar handelingen tot een voorbeeld kunt nemen.

Wendt nu uw blikken naar de man. Hij was blind, maar hij kon heel wat meer zien dan de Farizeën, die zeiden, dat zij konden zien. Blind, maar zijn inwendig gezichtsvermogen zag de Koning in Zijn schoonheid, zag de glans van Zijn troon en deed dienaangaande belijdenis. Hij was een bedelaar, maar hij had een koninklijke ziel en toonde een grote, verheven vastberadenheid welke niet kon worden onderdrukt. Hij was in het bezit van een zodanig gemoed, hetwelk woont in mensen, die vorsten zijn onder hun omgeving. Discipelen, ja zelfs apostelen kunnen hem niet tot zwijgen brengen. Hij is begonnen zijn bede te doen horen en daarmee gaat hij voort totdat hij het gunstbewijs hetwelk hij zoekt te ontvangen, heeft verkregen. Merkt wel op dat hij beleed wat hij wist, pleitte om hetgeen hij begeerde en kennis droeg van hetgeen hij nodig had. "Heere! Dat ik ziende mag worden:" Zijn noden stonden hem helder voor ogen en ook was hij er volkomen zeker van wie de enige Persoon was Die deze kon vervullen. Waar hij om vroeg, dat verwachtte hij ook. Want toen hem gezegd werd dat hij komen zou, verwachtte hij klaarblijkelijk dat het gezicht hem zou worden geschonken. Een andere evangelist toch meldt ons, dat hij zijn bedelaarsmantel wegwierp. Hij gevoelde, dat het nooit weer nodig zou zijn om te gaan bedelen. Hij was er zeker van, dat zijn ogen op het punt waren om geopend te worden. En wat er bij kwam, voor hetgeen hij ontving, was hij dankbaar. Want zodra hij zonder geleide kon wandelen, nam hij Christus tot zijn Gids en volgde Hem op de weg, Hem verheerlijkende. Wendt het oog naar beide schilderijen. Dat de schaduw en het licht, op beide zichtbaar, uw deel mogen zijn voor zover zij zouden strekken om ook van u een helder en duidelijk schilderij te maken van dezelfde Kunstenaar, Wiens hand alleen zulke wonderen kan voortbrengen.

### III.

WAT LEERT ONS DIT IN BETREKKING TOT HET GELOOF? Het leert ons in de eerste plaats, dat het geloof van het hoogste belang is. Wat ik u bidden mag, waarde hoorders, onderzoekt of u dat kostelijke geloof, het geloof van Gods uitverkorenen, deelachtig zijt. Bedenkt dat er in de Schrift niet vele dingen zijn, die kostelijk of dierbaar genoemd worden. Er wordt evenwel gesproken van het dierbare bloed. En daarmee gepaard gaande van dierbaar geloof. Zo u dat niet hebt, zijt u verloren. Zo u dat niet bezit, zijt u evenmin geschikt om te leven als om te sterven. Zo u dat niet deelachtig zijt, zal uw eeuwige bestemming een eindeloze wanhoop zijn. Zo u echter geloof hebt, al is het dan ook nog zo klein als een korreltje mosterdzaad dan zijt u gered. "Uw geloof heeft u behouden."

Leert verder, dat de hoofdzaak aanmerkend het geloof de persoon is die u gelooft. Ik zeg niet *in* wie u gelooft. Dat zou waar zijn, maar de uitdrukking zou niet geheel en al zo schriftuurlijk wezen. Paulus zegt niet, zoals ik de meeste mensen zijn woorden hoor aanhalen: "Ik weet, *in* wie ik geloofd heb." Het geloof gelooft Christus. Uw geloof moet Hem erkennen als een persoon, tot Hem komen als een persoon. En niet bloot rusten in hetgeen Hij leert, of alleen in Zijn werk, maar in Hem. "Komt tot *Mij*, allen die vermoeid

en belast zijt, en *Ik* zal u rust geven." Een persoonlijke Zaligmaker voor zondaren. Rust u op Hem alleen? Geloof u Hem? u weet, dat de vastheid van een gebouw voornamelijk van het fundament afhangt. Als het fundament niet deugt kunt u bouwen zoveel als u wilt, maar u brengt niets tot stand dat duurzaam is. Welnu dan, bouwt u op Christus alleen? Onderzoekt u zelf daaromtrent wel.

Merkt verder op, dat wij niet juist dezelfde openbaring bij iedere bekeerde moeten verwachten. Laten de opzieners der gemeente dit niet verwachten, laten de ouders het niet van hun kinderen eisen, laten bezorgde vrienden daar niet naar uitzien. En verwacht dit bij u zelf ook niet. Levensbeschrijvingen zijn zeer nuttig, maar zij kunnen een strik worden. Ik mag niet tot het besluit komen dat ik geen kind Gods ben. Omdat ik niet volkomen gelijk ben aan die man wiens levenloop ik pas gelezen heb. Rust ik in Christus? Geloof ik Hem? Dan is het wel mogelijk dat de genade des Heeren bezig is een geheel ander pad voor mij te banen dan door mijn broeder betreden is, opdat daardoor op een geheel andere wijze haar macht aan het licht zou treden. En aan de overheden en de machten de uitnemende rijkdom der Goddelijke liefde zou worden getoond.

Tenslotte, de zaak waarop het alles aankomt, is deze: zo wij het geloof in Jezus deelachtig zijn, zijn wij behouden. En dan behoren wij niet te spreken of te handelen alsof daaromtrent enige twijfel bestond. "UW GELOOF HEEFT U BEHOUDEN." Jezus zegt het. Aangenomen dat u het geloof in Christus deelachtig zijt, dan is het zeker, dat dit geloof u heeft behouden. Gaat dus niet voort met te spreken en te handelen en te gevoelen alsof u niet behouden waart. Ik ken een gezelschap van personen, die gered en behouden zijn, welke iedere sabbat zeggen: "Heere! Ontferm U over ons, ellendige zondaars." Zij zijn echter geen ellendige zondaars, als zij behouden zijn. En door zulke woorden te gebruiken, werpen zij een smet op de zaligheid welke Christus hun heeft gegeven. Zo zij geredde zondaars zijn, behoren zij ook juichende heiligen te wezen. Wat sommigen zeggen, zeggen anderen wel niet, maar zij handelen toch, alsof zij niet behouden waren. Zij gaan heen en vragen God om de genade die zij alreeds hebben ontvangen, hopende eens te zullen verkrijgen wat Christus hun verzekert dat reeds in hun bezit is. En tot anderen sprekende, alsof het een twijfelachtige zaak was of zij behouden zijn of niet. Waar van twijfel geen sprake kan zijn. "Uw geloof heeft u behouden." Verbeeldt u, dat een arme boetvaardige vrouw zich omgekeerd had en tot de Zaligmaker gezegd had: "Heere! Ik hoop in alle nederigheid, dat dit waar is." Er zou noch nederigheid, noch geloof in zulk een uitdrukking hebben gelegen. Stelt u voor, dat de blinde, toen Christus zei: "Uw geloof heeft u behouden," daarop had laten volgen: "Ik vertrouw, dat dit in de komende jaren zal blijken waar te zijn." Zulks zou een loochening geweest zijn zowel van zijn eigen welmenendheid als van de oprechtheid van de woorden die Christus sprak. Zo u geloofd hebt, zijt u behouden. Spreekt dan niet, alsof dit niet het geval was, maar neemt uw harp van de wilgen. En zingt de Heere een nieuw lied. Ik heb in vele gebeden een strekking opgemerkt om zodanig te spreken alsof feiten geen feiten waren. Een uitdrukking als deze heb ik wel eens gehoord: "De Heere heeft grote dingen aan ons gedaan, daarom *begeren* wij verblijd te zijn." De tekst is: "De Heere heeft grote dingen aan ons gedaan, dies zijn wij verblijd." En indien de Heere die grote dingen aan ons gedaan heeft hebben wij er recht op daarover verblijd te zijn. En niet om met een schandelijk "indien" op onze lippen tot de Heere te gaan, Die niet liegen kan. In de omgang met uw medescheepselen mag u met wantrouwen bezield zijn, meestal verdienen zij zulks. Als u hun beloften hoort, mag u daaromtrent twijfel koesteren. Want die

beloften worden menigmaal verbroken. Waar u echter met uw Heere en Meester te doen hebt, mag u geen wantrouwen of argwaan voeden, want daarvoor is in het minst geen reden. En aan Zijn beloften mag u geenszins twijfelen, want de hemel en de aarde en de hel zullen voorbijgaan, maar niet één jota of tittel van Zijn woord zal feilen. Om Christus' wil eis ik van u, dat u al dat spreken van "maar," en "indien," en "misschien," en "ik hoop," en "ik vertrouw" voor altijd achterwege laat. U bevindt u in de tegenwoordigheid van Een, Die zei: "Voorwaar, voorwaar." En Die meende wat Hij zei, Die "de Amen, de getrouwe en waarachtige Getuige" is.

Gij zou Hem, zo Hij hier was, niet in Zijn gezicht liegen heten. Uw herhaald "indien" en "maar" nochtans zijn zovele beledigingen, Zijn waarheid aangedaan. U zou Hem geen smart willen veroorzaken. Wat doet u echter met uw twijfelingen anders dan Hem verdriet aandoen en Hem te schande maken? Zo Hij liegt, schenkt Hem nimmer geloof. Zo Hij de waarheid spreekt, koestert aangaande Hem niet de minste twijfel. Dan zult u weten, wanneer u uw goddeloos ongeloof hebt weggeworpen, dat uw geloof u heeft behouden. En u zult heengaan in vrede. AMEN.

Overgenomen uit zijn boek: "De wonderen van de Heiland"

## 8. De gelijkenis van de zaaier

*"Als nu een grote schare bijeenvergaderde, en zij van alle steden tot hem kwamen, zo zei hij door gelijkenis: een zaaier ging uit om zijn zaad te zaaien; en als hij zaaide, viel het ene bij de weg, en werd vertreden, en de vogelen des hemels aten dat op. En het andere viel op een steenrots, en opgewassen zijnde, is het verdord, omdat het geen vochtigheid had. En het andere viel in het midden van de doornen, en de doornen mee opwassende, verstikten hetzelve. En het andere viel op de goede aarde, en opgewassen zijnde, bracht het honderdvoudig vrucht voort. Dit zeggende riep hij: "Wie oren heeft om te horen, die hore." Lukas 8 : 4-8.*

Wanneer in ons land een zaaier uitgaat met zijn zaad, dan gaat hij naar een omheinde akker, en begint terstond met orde en nauwkeurigheid het zaad uit zijn hand te strooien in elke voor; maar in het Oosten is het korenland in de nabijheid van een kleine stad één grote, aan alle kanten open vlakte. Wel is waar, het is verdeeld in verschillende delen, die aan verschillende eigenaars toebehoren, maar er zijn geen heggen, geen afscheidingen, behalve de aloude landpalen<sup>7</sup> of wellicht in zeldzame gevallen een rij stenen, die het land van de een scheidde van het land van de ander. Door dit grote open veld lopen voetpaden; en die, welke het meest gebruikt worden, heten wegen. U moet u niet voorstellen, dat deze wegen in het minst of geringst gelijken op onze straatwegen; het zijn eenvoudig druk begane paden, die tot een tamelijke hardheid getreden zijn.

Hier en daar zijn bijpaden, langs welke de reizigers, die de openbare weg wensen te vermijden, met enige meerdere veiligheid kunnen reizen, als de wegen door rovers onveilig gemaakt worden, en de voetganger, die wat gehaast is, het veld dwars over steken kan, en aldus een nieuwe weg maakt voor anderen, die in dezelfde richting gaan. Als de zaaier des morgens uitgaat om zijn zaad te zaaien, dan vindt hij wellicht een klein plekje grond, dat met de uiterst eenvoudige oosterse ploeg een weinig opgekrabbeld is. Daar begint hij natuurlijk zijn zaad overvloedig uit te strooien. Maar door het midden van zijn akker loopt een pad; en zo hij niet gaarne een zeer groot stuk braak wil laten liggen, moet hij wel een handvol zaad op het pad werpen. En daar ginds steekt in het midden van het beploegde land een rots het hoofd omhoog; en ook daarop valt het zaad. En hier wederom is een hoek, waar een menigte wortelen zijn van brandnetels en distels; en ook daar zaait de zaaier zijn zaad. Het koren en de brandnetels groeien te samen op, en, gelijk wij dit zien in de gelijkenis, *daar de doornen het krachtigst zijn*, wassen zij op en verstikken het zaad, zodat het geen vrucht voldragen kan. De herinnering, dat de Bijbel in het oosten is geschreven, en dat zijn zinnebeelden en toespelingen ons slechts door reizigers uit het oosten duidelijk gemaakt kunnen worden, zal ons dikwijls helpen om de verschillende Bijbelplaatsen beter te begrijpen, dan dit gewoonlijk het geval is.

Nu is de prediker van het Evangelie gelijk een zaaier. Hij maakt zijn zaad niet; het zaad wordt hem gegeven door zijn Meester. Het zou de mens niet mogelijk zijn om ook maar het kleinste zaadje te maken, dat ooit op aarde ontkiemd is, en nog veel minder om het hemelse zaad van het eeuwige leven te maken. De leraar gaat in het verborgen tot zijn Meester, en vraagt Hem of hij zijn waarheid bekend te maken. En aldus vult hij zijn korf met het goede zaad van het koninkrijk. Wat de leraar te doen heeft is uit te gaan in de



naam van zijn Meester en de kostelijke waarheid te verbreiden. Indien hij wist waar de beste aarde te vinden is, dan zou hij zich wellicht kunnen bepalen bij hetgeen door de ploeg van de overtuiging van zonde toebereid is. Daar hij echter het hart van de mensen niet kent, is het zijn plicht het Evangelie te prediken aan alle creaturen - een handvol zaad te werpen op dat harde hart daar ginds, en een andere handvol op dat begroeide hart, hetwelk vol is van de zorgen, en schatten, en genoegens van deze wereld.

Dat zaad moet hij nu verder overlaten aan de zorg en hoede van de Meester, die het hem heeft gegeven, want hij begrijpt goed, dat hij niet verantwoordelijk is voor de oogst. Hij is slechts verantwoordelijk voor de zorg, de getrouwheid en de oprechtheid, waarmee hij het zaad naar alle kanten en met beide handen uitstrooit. Al zou er nu geen enkele volle aar komen, al zou er geen enkel groen blaadje uitspruiten in de voren, dan zou die man toch door zijn Meester beloond worden, zo hij slechts met zorgzame hand het rechte zaad heeft uitgestrooid. Helaas, helaas! Zo het niet was om dit feit - dat wij niet verantwoordelijk zijn voor ons welslagen - met welk een zielsbenauwdheid zouden wij er aan moeten denken, dat wij maar al te dikwijls te vergeefs arbeiden, en onze kracht niet tot nut en vol van ijdel toebrengen. De kreet van Jesaja vanouds kunnen wij tot de onze maken: "Wie heeft onze prediking geloofd? En aan wie is de arm des Heeren geopenbaard?" Slechts één zaad op de vier valt in een hoopgevende aarde. De drie delen van de vier, gestrooid op verkeerde plaatsen, brengen niets goeds voort; zij zijn verloren en zullen nimmer meer voor de dag komen, behalve wanneer zij in de dag van het oordeel op zullen staan tegen onze ongodvruchtige hoorders om hen te veroordelen.

Laat mij hier opmerken, dat de mate van onze plicht niet bepaald wordt door het karakter van onze hoorders maar door het gebod van onze God. Of de mensen horen willen of niet, wij zijn verplicht hun het Evangelie te verkondigen. Laat het hart van de mensen wezen wat het wil, ik ben niet ontheven van mijn verplichting om het zaad te zaaien op de rots, zowel als in de vore; op de weg, zowel als op de omgeploegde akker.

Mijn plan voor heden morgen is eenvoudig het woord te richten tot de vier soorten van hoorders, die hier bijeenvergaderd kunnen zijn.

1. Wij hebben ten eerste hen, die voorgesteld worden door *de weg*, de *blote* hoorders.
2. Daarna hen, die voorgesteld worden door *de steenrots*, dat zijn zij, in wie een voorbijgaande indruk teweeggebracht is, maar een indruk, die zó voorbijgaand is, dat er nooit iets goeds, iets dat duurzaam is, uit voortkomt.
3. Vervolgens hebben wij hen, op wie *een sterke en goede indruk is teweeggebracht*; maar de zorgvuldigheden van het leven, en de rijkdom, en de wellusten van het leven verstikken het zaad;
4. en eindelijk, die weinig talrijke klasse - moge het God behagen haar zeer te vermenigvuldigen - de kleine klasse van *hoorders van de goede aarde*, in wie het Woord vrucht voortbrengt, in de een dertig-, in de ander zestig- en de ander honderdvoud.

I.

Laat mij dan in de eerste plaats spreken tot die harten, die zijn als de zijden van de weg - "*Als hij zaaide, viel het ene deel bij de weg, en werd vertreden. En de vogelen des hemels aten dat op*".

Er zijn velen onder u, die heden niet hier gekomen zijn om een zegen te ontvangen. Het was uw voornemen niet God te aanbidden, of iets ter harte te nemen van hetgeen u zou horen. u bent als de weg, die nooit bestemd was om een korenakker te zijn. Indien een enkele zaadkorrel van de waarheid in uw hart zou vallen en groeien, het zou een wonder zijn; een even groot wonder als wanneer een graankorrel op de hard begane weg zou ontkiemen.

Gij zijt de hoorder van de weg. Indien het zaad echter bekwaam gestrooid wordt, dan zal een deel er van op u vallen en voor het ogenblik in uw gedachten blijven. U zult het, wel is waar, niet verstaan; maar zo het u toch op boeiende wijze wordt voorgesteld, zult u het voor een wijle in u opnemen. Tot dat er iets komt dat aantrekkelijker voor u is, zult u spreken van de woorden, die u van de leraar der waarheid hebt gehoord. Doch ook dit kleine voordeel duurt slechts kort, want zeer snel zult u vergeten wat soort van mensen u zijt. Gave God, dat ik mocht hopen, dat mijn woorden u zullen bijblijven; maar wij kunnen het niet hopen, want de grond van uw hart is zó hard geworden door een voortdurend verkeer met de wereld, dat er geen hoop bestaat, dat het zaad werkelijk wortel kan schieten. Er is veel te veel bedrijvigheid in uw ziel, dan dat het zaad niet vertreden zou worden. De voet van Satan gaat voortdurend over uw hart met geheel zijn troep lasteringen, begeerlijkheden, leugens en ijdelheden. Dan rollen er ook de wagens van de hoogmoed over, en de voeten van de hebzuchtige mammon treden het zo hard als graniet.

Helaas! Het goede zaad kan geen ogenblik met rust gelaten worden; gehele menigten gaan heen en weer, ja uw ziel is als een koopmansbeurs, waar de snelle en bedrijvige voeten van de kooplieden op en neer gaan, die van de zielen der mensen een koopmanschap maken. U koopt en verkoopt; maar weinig denkt gij, dat u de waarheid verkoopt, en dat u het verderf van uw ziel koopt. U houdt u hier en daar bezig met het lichaam, het omhulsel van uw mensheid; maar u veronachtzaamt het innerlijke en kostelijke, namelijk uw ziel. U hebt geen tijd, zegt gij, om aan de godsdienst te denken. Neen, de weg van uw hart is zulk een drukke verkeersweg, dat er geen plaats op is, waar tarwe kan groeien. Indien het begon te ontkiemen, dan zou een ruwe voet de groene halmpjes vertreden eer het tot volkomenheid kon geraken. Er zijn tijden geweest, wanneer het zaad lang genoeg in u gelegen heeft om te ontkiemen; maar juist dan was er de ene of andere plaats van publieke vermakelijkheid geopend, en u ging daar binnen, en het vonkje van leven, dat er in het zaad was, werd als met ijzeren voet vertreden. Het was op de verkeerde plaats gevallen, op een plaats waar veel te veel verkeer was om er te kunnen groeien.

Gedurende de pest in Londen, toen de mensen met grote aantallen naar hun langdurige rustplaats werden gedragen, groeide het gras in de straten. Maar koren kon niet op straat groeien, hoe voortreffelijk het zaad ook mocht wezen, dat men er uit zou strooien. Doorzoekt de wereld; u kunt geen tarwe kopen, die voorspoedig op zou wassen, waar zoveel verkeer is. Uw hart is gelijk aan die drukke verkeersweg, want er zijn zoveel gedachten, en zorgvuldigheden, en zonden; zo veel hoogmoedige, ijdele, boze, oproerige gedachten tegen God, die daar voortdurend heen en weer gaan, dat de waarheid is als zaad, hetwelk op de weg is geworpen. Het kan niet groeien; het is verpletterd; en zo het voor een ogenblik blijft liggen, komen de vogelen des hemels en eten het op.

Ach! Het is een treurige gedachte, dat, zo u het zaad strooit op de weg, het niet slechts de voet van de boze mens is, die hetzelfde belet te groeien; maar dat zelfs de voet van een heilige meewerkt om er het leven uit te vertreden. Helaas! Het hart van de mensen kan verhard worden, niet bloot door zonde, maar zelfs door de prediking van het Evangelie. Het is mogelijk om onder het gehoor van het woord te zitten, totdat uw hart dood is, verstompt, vereelt en onverschillig wordt. Evenals de hond van een smid, die ligt te slapen terwijl de vonken hem om de oren vliegen, zo zult u liggen te slapen onder de hamer van de wet, terwijl de vonken van de verdoemenis om u heen vliegen, zonder dat u verschrikt of verbaasd wordt.

U hebt alles tevoren reeds gehoord. Wij herhalen slechts een oud lied voor uw oren, als wij u waarschuwen voor de toekomstige toorn. De mannen, die in de fabrieken in Southwark arbeiden, zijn, als zij daar voor het eerst inkomen, zó verdoofd, dat zij geen enkel geluid kunnen horen. Maar men heeft mij gezegd, dat zij langzamerhand zó gewoon raken aan dat afschuwelijk gedruis, dat zij wel in het midden van de machine zouden kunnen slapen, terwijl men er met hamers op slaat, schoon de terugkaatsing van het geluid zo sterk is als van de zwaarste donder.

Zo is het ook met u geworden. Vele leraren zijn langs de weg van uw ziel gegaan, totdat die weg zó hard is geworden, dat er -tenzij het God mocht behagen hem te verbreken door een aardbeving of liever door een hartbeving - geen plaats zal zijn, waar het zaad kan verblijven. Uw ziel is geworden als een harde, druk begane verkeersweg.

Laat ons nu eens zien wat er worden zal van het goede woord, als het op het hart van zulk een mens valt. Het groeit niet. Het zou gegroeid zijn, indien het in de rechte aarde was gevallen; maar het ligt op de verkeerde plaats, en het blijft even droog als toen het uit de hand van de zaaier viel.

Dit eigen leven slaapt, de levenskiem van het Evangelie verbergt zich. En zo ligt het zaad op de oppervlakte van het hart, maar dringt er niet in door. Evenals de sneeuw, die soms op onze straten valt, en er geen ogenblik blijft liggen, maar op het natte plaveisel valt en terstond smelt en verdwijnt, zo is het met deze mens. Het woord heeft geen tijd om leven te wekken in de zielen van zulke hoorders. Het ligt daar voor een ogenblik; maar het schiet geen wortel en heeft niet de minste uitwerking.

Maar, zeggen wij, waarom komen de mensen om het woord te horen, indien het nooit nuttig voor hen zijn zal en nooit inkomt tot hun hart? Dat was mij dikwijls een raadsel. Sommige van onze hoorders zouden des Zondags voor niets ter wereld uit de kerk weg willen blijven. Zij schijnen het heerlijk te vinden om met ons op te gaan ter aanbidding; maar nooit vloeit er een traan uit hun oog; hun ziel schijnt zich nooit op de vleugelen van de lof ten hemel te verheffen; en evenmin stemmen zij van harte in met onze belijdenis van zonde. Wanneer denken zij ooit aan de toekomstige toorn of aan de toekomstige staat van hun ziel? Hun hart is van ijzer.

De leraar zou even goed voor een hoop stenen kunnen prediken als voor hen. Wat voert deze onzinnige zondaren herwaarts? Moeten wij spreken tot koperen voorhoofden en stalen harten? Gewis, wij kunnen even goed hopen leeuwen en luipaarden te bekeren als deze ongetemde, onbewogen harten. O gevoel! u bent heen gevloeden naar de redeloze dieren, en de mensen hebben hun verstand verloren. Ik denk, dat deze mensen dikwijls welstaanshalve hier komen, ja zelfs omdat dit meewerkt om hen te verharden. Immers, als zij wegbleven uit de kerk, dan zou hun geweten hen verontrusten; er zou dan een beetje

leven in hen zijn; maar zij gaan naar Gods huis ten einde zich te kunnen vleien met het denkbeeld, dat zij toch eigenlijk wel goed zijn. Zij zijn niet ongodsdienstig, O neen! Zij zijn niet onverschillig voor Gods huis en voor zijn dienstknecht.

Zij komen, om verhard te worden, en meer dan verstompt in hun toestand van zonde en ongevoeligheid. O mijn hoorders, uw toestand zou de engelen kunnen doen wenen. Uw gelaat wordt beschenen door de zon van het Evangelie, maar uw ogen zijn blind, zodat zij het licht niet zien. De muziek van de hemel klinkt lieflijk; maar uw oren zijn doof, en niet het flauwste geluid komt ooit tot uw ziel. De leraar is voor u als iemand, die een schoon instrument bespeelt; maar hij speelt voor een standbeeld, dat geen oren heeft om te horen. U kunt de wending van een volzin, de betekenis van een zinnebeeld begrijpen; maar de verborgen bedoeling, het Goddelijk leven is gans voor u verloren. U zit aan het bruiloftsmaal maar u eet niet van de kostelijke spijzen; u drinkt niet van de wijn.

U hoort het klokgelui van de hemel ten teken van blijdschap over verlostte zielen; maar u zelf zijt niet verlost; u bent zonder God en zonder Christus. U staat aan de ingang van de nauwe weg, maar u betreedt hem niet. u bent gans nabij het "Huis van de goedertierenheid", en de deur is open; u staat daar, en slaat somwijlen een blik naar binnen, maar doet nooit de beslissende stap. Wij kunnen wel alles doen om u aan te sporen; wij kunnen bij u pleiten en voor u bidden, en over u wenen; maar u blijft even verhard, even zorgeloos en onnadenkend als u geweest zijt. O! Moge God zich over u ontfermen en u uitvoeren uit deze boze toestand, opdat u nog behouden mocht worden. O Heilige Geest, verbreek deze harde weg, en doe hem overvloedige vrucht voortbrengen.

Wij hebben het beeld echter nog niet voltooid. De tekst zegt ons: "De vogelen des hemels aten dat op." Is hier iemand, die zulk een weg-hoorder is? Hij was wellicht niet voornemens om hier te komen; maar hij zag een grote menigte van mensen, die hier heen gingen, en nu dacht hij, dat hij dit gebouw ook wel eens binnen kon treden en er een uur doorbrengen, en wellicht iets horen, dat hij niet licht zal vergeten. Maar als hij nu dit gebouw verlaat om naar huis te gaan, dan zal een oude vriend of metgezel hem voorstellen om heden middag ergens een uitstapje te doen.

Hij stemt er in toe, en het arme zaad dat op zulk een ongunstige plaats gevallen is, zal door de vogelen des hemels worden opgegeten. Er zijn zeer vele bozen, die altijd gereed staan om dit goede zaad op te eten. Daar is de duivel zelf, de overste der lucht, die altijd gereed staat een goede gedachte weg te nemen, of een heilig besluit te onderdrukken. En dan - de duivel is niet alleen - hij heeft een gans legio van helpers. Hij kan iemands eigen vrouw of kinderen tegen hem aanporren, of wel iemands zaak of beroep tot zijn vijand maken, zodat die het goede zaad opeten. Er kan een koper aan de deur zijn van uw winkel, en ofschoon u niet wenst hem heden te bedienen, kunt u wellicht bevreesd zijn een klant in hem te verliezen en hem toch ter wille zijn. En dan is het goede zaad weg, en al deszelfs goede uitwerking tenietgedaan. O! Die smart op smart! Dat het hemelse zaad voedsel wordt voor de duivel; dat het koren van God de vogels van de duivel moet spijzigen.

Laat ik mij heden morgen weer persoonlijk tot u mogen wenden. O mijn hoorders, indien u van uw jeugd af aan het Evangelie hebt gehoord, hoe veel prediking is er dan niet aan u verspilt! In uw jongere dagen hebt u dominee die-en-die gehoord. Hoe placht die grijsaard voor zijn hoorders te bidden, totdat zijn ogen overvloedig van tranen! Herinnert u uzelf

niet menige Zondag, waarop u bij u zelf zei: "Ik zal naar mijn kamer gaan en er neerknielen om te bidden?" Maar u deed het niet; de vogelen des hemels aten het zaad op, en u bent voortgegaan met zondigen, gelijk u altijd gezondigd hebt.

Sedert die tijd zijt gij, door een onverklaarbare aandrift bewogen, slechts zelden van het huis van God weggebleven; maar nu vallen de vonken van het Evangelie in u alsof zij in een oceaan vielen, waarin zij voor altijd worden uitgeblust. De wet kan u haar donder doen horen; u spot er niet mee, maar zij heeft toch ook geen vat op u. Jezus Christus kan u voor ogen worden gesteld; zijn dierbare wonden u worden getoond; u kunt zijn bloed, als het *ware*, zien stromen, en u kunt met grote ernst vermaand worden op Hem te zien en te leven; maar het is u een onverschillige zaak geworden. U hebt wel niet in zo veel woorden *gezegd*: "Als ik verloren moet gaan, dan zal ik verloren gaan, en als ik verlost moet worden, dan zal ik verlost worden"; maar u bent er toe gekomen om dit te *denken*. En nu kunnen wij met u doen wat wij willen; en voor u doen wat wij willen, maar uw stenen hart wordt niet week, wij kunnen er geen enkele heilige gedachte in doen post vatten. Wat zal ik voor u doen? Zal ik hier staan en deze harde weg besproeien met mijn tranen? Helaas, mijn tranen zullen hem niet week maken, daar is hij te hard voor. Zal ik er de evangelieploeg opbrengen? Helaas: het staal van de ploegschaar zal wel breken, maar niet in de grond dringen. Wat zullen wij doen? O God! u kunt die keisteen in stukken breken.

U kunt door het dierbaar bloed van Jezus dat stenen hart doen smelten. Doe het thans, wij smeken het U, tot roem en prijs van uw genade, opdat het goede zaad moge leven en die hemelse oogst voortbrengen, waarnaar de ziel van uw dienstknecht smacht, zonder welke hij niet kan leven, maar met welke hij zich kan verheugen met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.

## II.

Thans wend ik mij tot de tweede soort van hoorders. *"En het andere viel op een STEENROTS, en opgewassen zijnde, is het verdord, omdat het geen vochtigheid had."*

U kunt u gemakkelijk dat rotsblok voorstellen, dat zich in het midden van de akker vertoonde. Door de een of andere werking van de natuur heeft het zich omhoog geheven te midden van de vlakke, en natuurlijk valt daar het zaad even goed als overal elders. Wij hebben hoorders, die ons meer genoegens verschaffen, maar daarna ook veel meer smart, dan iemand van u zou willen geloven. Niemand dan zij, die de zielen van de mensen liefhebben, kan zeggen welke hoop, wat vreugde en wat bittere teleurstellingen die steenachtige plaatsen ons hebben veroorzaakt. Wij hebben een soort van hoorders, wier hart inwendig zeer hard is, maar die uitwendig de weekste en gevoeligste mensen ter wereld schijnen te zijn. Terwijl andere mensen niets bijzonders vinden in een leerrede, zullen deze mensen wenen. Het is voor de meeste van onze hoorders een gans gewone preek; maar deze mensen zijn tot tranen toe bewogen. Hetzij u de verschrikkingen predikt van de wet, of de liefde van Golgotha, hun ziel is gelijkelijk bewogen. En schijnbaar zijn de sterkste indrukken bij hen teweeggebracht. Ik heb ook heden morgen dezulken onder mijn gehoor. Zij hebben allerlei goede voornemens gekoesterd, maar de tenuitvoerbrenging van die voornemens blijven zij maar steeds verschuiven.

Zij zijn geen stoere, ruwe vijanden van God, die zich bekleden met staal; neen, zij schijnen hun borst te ontbloten en open te leggen, en tot de leraar te zeggen: "Snijd hier

maar diep in; hier is mijn naakte borst, richt er uw scherpste pijlen op; zij zullen er geredelijk in doordringen."

Met een verheugd hart schieten wij daar dan onze pijlen op af, en zij schijnen er in door te dringen; maar helaas! Onder het vlees is een wapenrusting verborgen, waarop de pijlen afstompen. En schoon zij er een korte wijle blijven, zullen zij toch spoedig wegvallen en niets hebben uitgericht. Deze karakters vinden wij aldus beschreven: - "Een ander deel viel op steenachtige plaatsen, daar het niet veel aarde had; en het ging terstond op, omdat het geen diepte van aarde had." Of gelijk een andere Schriftuurplaats het aanduidt: "Die in steenachtige plaatsen bezaaid is, deze is degene, die het woord hoort, en dat terstond met vreugde ontvangt; doch hij heeft geen wortel in zich zelf, maar is voor een tijd; en als verdrukking of vervolging komt, om de wille van het woord, zo wordt hij terstond geërgerd." O! Hebben wij niet tienduizenden van hoorders, die het woord met blijdschap ontvangen? Zij hebben wel is waar geen diepe overtuigingen, geen onrust van de ziel, maar plotseling, en als met een sprong, nemen zij Christus aan, en belijden terstond hun geloof in Hem. En dat geloof is dan naar alle schijn ook echt. Het zaad schijnt werkelijk opgekomen te zijn. Er is een soort van leven in; wij zien werkelijk de groene halmen.

Wij danken God en buigen onze knieën, en klappen in onze handen - er is een zondaar teruggebracht van de dwaling van zijn weg, zeggen wij; daar is een ziel Gode geboren; daar is een erfgenaam des hemels. Maar onze vreugde is voorbarig - plotseling kwamen zij te voorschijn en ontvingen het woord met vreugde, omdat zij geen diepte van aarde hadden. En diezelfde oorzaak, welke hun ontvangen van het zaad bespoedigde, heeft het later, toen de zon was opgegaan en heet werd, doen verdorren. Die mensen zien wij elke dag van de week. Zij komen dikwijls om zich bij de gemeente te voegen; zij verhalen ons, hoe zij ons bij deze of die gelegenheid hebben horen prediken, en dat het woord o zó aan hen werd gezegend, en dat zij zich nooit in hun leven zo gelukkig hebben gevoeld!

"O dominee, toen ik van de dierbare Christus aldus heb horen spreken, was het mij, alsof ik op moest springen van vreugde. En ik heb te eigener plaats en stond in Hem geloofd." Wij vragen hun, of zij ooit behoefte gevoeld hebben aan de Zaligmaker. "O ja," zeggen zij, maar zij menen "Neen." Wij vragen hun, of zij ooit overtuiging van zonde gekend hebben. Wel, zij denken van ja; maar zij weten het niet recht; doch één ding weten zij, zij scheppen grotelijks behagen in de godsdienst. Wij vragen hun: "Denkt u te zullen volharden?" "O, daar zijn zij volkomen zeker van. Zij zouden niet terug kunnen gaan tot hun vroegere vrienden, daar zijn zij volkomen zeker van. Zij haten de dingen, die zij eens liefgehad hebben; daar twijfelen zij niet aan. Alles was geheel nieuw voor hen geworden. En dat alles is plotseling geschied. Wij vragen, wanneer het goede werk in hen begonnen is. Wij bevinden, dat het begon toen het eindigde, dat is: er was niets aan voorafgegaan; geen omploegen van de grond; maar plotseling zijn zij overgegaan van de dood in het leven en van de veroordeling tot de genade, gelijk iemand, die op de oever van een rivier staat, in het water kan springen. Toch zijn wij dankbaar voor die mensen.

Wij kunnen niet ontkennen, dat hier naar alle schijn genade aanwezig is. Wij laten hen wellicht toe als lid van de gemeente; maar na een paar weken komen zij reeds niet meer zo trouw ter kerke. Wij trachten hen met liefde te vermanen en te bestraffen, en zij zeggen dat zij zo veel tegenstand hebben te verduren om de godsdienst, dat zij zich genoodzaakt zien een weinig toe te geven. Nog een week later, en wij zien hen in het geheel niet meer. De reden is, dat men om hen gelachen heeft; dat zij een beetje tegenstand hebben

ontmoet, en zo zijn zij dan nu maar teruggegaan. Zij zijn als "Meeloper," van wie Bunyan ons verhaald heeft.

Zij willen met "Christen" wel naar de hemel gaan, want de hemel is een schoon en goed land. Zo gaan zij dan arm in arm, en spreken lieflijk met elkaar over de toekomstige wereld. Maar weldra komen zij aan een moeras - de Poel van de Wanhoop - Christen valt er in, en Meeloper valt er ook in. "O", zegt hij, "dat heb ik er niet bij bedongen om de mond vol met modder te krijgen! Indien ik hier levend uitkom, moogt gij, wat mij betreft, dat gelukkige land alleen bezitten. En zo werkt hij er zich na enige wanhopige pogingen uit, en wel aan die kant van de poel, die het dichtst bij zijn huis is. Hij gaat nu zo snel mogelijk terug, zeer verblijd bij de gedachte, dat hij aan de treurige noodzakelijkheid is ontsnapt van een christen te moeten zijn. En wat, denkt gij, dat er nu wel bij de leraar om moet gaan? Hij bemerkt, dat hij al te spoedig op succes gerekend heeft. Hij is als de landman, die zijn akker welig en groen ziet worden. Maar een nachtvorst verstijft ieder halmpje. En de arme man is treurig omdat zijn hoop op winst vervlogen is. Zo is het ook met de leraar.

Hij gaat naar Zijn binnenkamer, en valt met zijn aangezicht ter aarde voor zijn God, en roept: "O, ik werd bedrogen; die mens is als een hond, die weergekeerd is tot zijn eigen uitbraaksel, als de gewassen zeug tot de wenteling in het slijk." u herinnert u de oude voorstelling van Orpheüs, die met zóveel bekwaamheid en macht de lier bespeelde, dat hij naar het zeggen van de ouden zelfs de bomen en stenen deed dansen. Dat is een poëtisch verzinsel; en toch is het af en toe gebeurd aan de leraar, dat niet slechts de godvruchtigen zich hebben verblijd, maar dat zelfs eikenbomen en stenen opsprongen van hun plaats; maar helaas! Zij bleven er niet minder eikenbomen en stenen om. De lier zwijgt, en de eik keert terug naar de plaats, waar hij geworteld is, en de steen werpt zich op nieuw loodzwaar ter aarde. De zondaar die, evenals Saul, onder de profeten was, gaat terug om boze plannen te beramen tegen de Allerhoogste. Hij, die gisteren zong, en eergisteren de vergadering is voorgegaan in gebed, gaat nu naar de herberg om er te vloeken; dronken waggelt hij door de straten op de Zondag na dien, waarop hij als lid van de zichtbare kerk op aarde is aangenomen. Er was een man, die mij bittere tranen gekost heeft.

In zeker dorp was hij de eerste in alles wat kwaad was. Hij was een schoon man van rijzige gestalte, en die meer drank kon verdragen dan iemand anders mijlen in het rond. Hij was de schrik van de gehele nabuurschap, - een man, die gewoon was te vloeken en te zweren, en niet wist, wat vrees betekent. Eens kwam hij in de kerk om het Woord Gods te horen, en toen weende hij. Iedereen in het dorp was verbaasd. De mensen weenden, en het gerucht verbreidde zich, dat die man onder sterke indrukken verkeerde. Hij begon geregeld naar de kerk te gaan, en scheen waarlijk een ander mens te zijn geworden. De herberg verloor in hem een getrouw bezoeker, op de kegelbaan werd hij niet meer gezien, en evenmin werd hij in de dronkaards partijen opgemerkt, welke in die streek zo veelvuldig gehouden worden. Eindelijk waagde hij het om op de bidstond een woord te spreken. Hij verhaalde zijn ervaringen; hij sprak van hetgeen hij had gevoeld en gekend. Ik heb hem horen bidden. Zijn taal was ruw: maar hij scheen vurig en ernstig te zijn. Ik geloofde, dat hij een schitterend juweel in de kroon van de Verlosser zou zijn. Gedurende zes, ja negen maanden hield hij vol en bleef in ons midden. Als er een zwaar werk verricht moest worden, hij was er toe bereid. Als er een zondagsschool in stand gehouden

moest worden; hij ging er heen, al moest hij ook twee of drie uur lopen om er te komen. Wat het hem ook mocht kosten, hij ging immer uit om des Heeren werk te doen; en als hij ook aan de geringste van de gemeente van Christus een dienst kon bewijzen, dan was hem dit een blijdschap.

Zo ging hij voort; maar ten laatste was hij niet meer bestand tegen het smalen en spotten van zijn oude metgezellen - schoon hij dit in het eerst met mannenmoed had verdragen. Hij sloop thans ter kerke, terwijl hij er in het eerst moedig en vrijmoedig heenging. Langzamerhand bleef hij weg uit de weekbeurten en ten laatste verzuimde hij ook de dienst op de sabbat. Hoewel hij dikwijls vermaand en bestraft werd, verviel hij toch tot zijn vroegere gewoonten. En ofschoon hij daarna nooit meer zulk een monster in de zonde werd als hij tevoren geweest is, scheen toch iedere gedachte aan God en godsvrucht thans weggevaagd uit zijn hart.

Wederom kon hij de vloek van de godslasteraars op de lippen nemen, wederom kon hij goddeloos handelen met de onheiligen; en hij - van wie wij zoo dikwijls hadden geroemd, en in onze bijeenkomsten tot elkander hadden gezegd: "O, hoe wordt God in deze man verheerlijkt! Wat vermag de genade níet!" Werd, tot ons alle diepe beschaming, dronken op straat gezien; en toen werd ons het smadelijk woord voor de voeten geworpen: "Dit is nu een van uw christenen, niet waar? Een van uw bekeerlingen, die weer terug gegaan is. En even slecht is als ooit tevoren."

Indien het nu slecht is om zulk een "weg-hoorder" te zijn, zo denk toch niet, dat het veel beter is om als de rots te wezen. En toch geven deze tweede soort van hoorders ons meer vreugde dan de eerste. Er is een soort van mensen, die zich altijd aan een nieuwe leraar hechten; en ik heb dikwijls gedacht, dat het een daad van vriendelijkheid is in Gods voorzienigheid, dat Hij altijd zulke mensen zendt in den beginne, terwijl de leraar nog jong is, en slechts weinigen heeft om hem te steunen - een soort van mensen, die licht bewogen worden; en als hij ernstig preekt, dan gevoelen zij het, en zij hebben hem lief, en verzamelen zich rondom hem. Maar de tijd, die alles beproeft, beproeft ook hen. Zij schenen van deugdelijk metaal te zijn, maar zij worden in het vuur gedaan, zij worden getoetst, en worden in de smeltkroes verteerd. Als ik mijn ogen rond laat weiden, dan ontdek ik hier en daar wel sommigen van die lieden. De meesten van u ken ik niet; maar wel zie ik sommigen, van wie ik moet zeggen: "Gij zijt juist de mensen, van wie hier gesproken wordt." Ik heb u aangezien terwijl ik predikte. En dikwijls heb ik gedacht: "Die man zal voorzeker een van deze dagen uitgaan van uit de wereld." Ik heb God voor hem gedankt.

Maar ach! Al die jaren hebben wij voor u gepredikt, en u bent nog dezelfde, die u geweest zijt. Zal dit zo blijven? Zullen al onze waarschuwingen nog verder in de wind worden geslagen. En onze uitnodigingen worden afgewezen? Kan dit zijn? Zult u ten laatste naar uw graf worden gedragen, en zal ik bij dat geopende graf staan en denken "Hier ligt een verijdelde hoop; een bloem, die verwelkt is, vóórdat zij nog ontloek; een man, in wie de genade scheen te worstelen, maar in wie zij nooit heeft geheerst: een man, die soms een hoopvol teken van leven scheen te geven, maar toen weer in de ijskoude van de eeuwige dood verviel?"

God verlosse u! O, dat Hij krachtig met u mocht handelen. En mocht u nog toegebracht worden, opdat Jezus al de eer er voor ontvangen mocht.



## III.

Ik zal slechts enkele woorden kunnen spreken over de derde soort van hoorders, en moge Gods Geest mij helpen om getrouw met u te zijn. *"En het andere viel in het midden van de DOORNEN, en de doornen mede opwassende, verstikten het."*

Dit was nu goede aarde. De twee eerste karakters waren slecht: de weg was niet de geschikte plaats, de rots niet zeer gunstig om de groei van enigerlei plant te bevorderen; maar dit is goede aarde, want er groeien doornen in. Waar distels groeien, daar kan ook tarwe groeien. Overal, waar de distel ontspruit en tiert, daar zal ook tarwe kunnen gedijen. Het was een rijke, vruchtbare grond; geen wonder dus, dat de landman hier zijn zaad met volle handen uitstrooide. Zie, hoe gelukkig hij is, als hij over een paar maanden die plaats nog eens bezoekt. Het zaad is opgekomen. Het is waar, hij bespeurt daar ook een verdacht plantje van dezelfde grootte ongeveer als de tarwe. "O!" denkt hij, "dat is niet veel, dat zal het koren wel te boven komen. Als het maar eenmaal opschiet dan zal het die enkele distels, welke er zich ongelukkig mee vermengd hebben, wel verstikken." Ach landman, u hebt geen begrip van de macht van het kwaad, of u zou zo niet spreken! Hij komt terug, en het zaad is opgekomen. Er is zelfs koren in de aar; maar de distels en doornen en bramen hebben zich ineengestremd. En de arme tarwe kan nauwelijks een zonnestraaltje opvangen. Het koren is zó omringd van dat onkruid, dat het, deels door hetgeen van die doornen en distels er op afdruipt en deels wegens de afwezigheid van zonnenschijn, er geel en ongezond uitziet.

Toch leeft het; het blijft groeien, en het schijnt wel, dat het ook nog enige vrucht zal opleveren; maar het loopt op niets uit. Daarmee zal de maaier zijn arm niet vullen. Er is de schijn van vrucht, maar er is geen werkelijkheid in, het voldraagt geen vrucht.

Deze klasse van hoorders is hier op ruime schaal vertegenwoordigd. Wij hebben de mannen en vrouwen, die hier komen om het Woord te horen, en zij verstaan ook wat zij horen. Het zijn geen onwetende, onverlichte mensen, die wegwerpen wat zij gehoord hebben. Wij werpen geen paarden voor de zwijnen, als wij voor hen prediken; neen; zij herinneren zich het woord van de waarheid, en bewaren het; zij gaan er mee naar huis, en denken er over na, en komen weer hier, telkens en nogmaals. Zij gaan zelfs zo ver van belijdenis te doen van hun godsdienst. De tarwe schijnt uit te spruiten en te bloeien; weldra zal zij tot rijpheid komen. Haast u niet.

Deze mannen en vrouwen hebben zeer veel te bezorgen. Zij hebben de zorg over een grote inrichting; zij gebruiken honderden van werkmensen. bedrieg u niet omtrent hun godsvrucht - zij hebben er geen tijd voor. Zij zullen u zeggen, dat zij toch moeten leven; dat zij de wereld niet kunnen veronachtzamen; dat zij scherp op het heden hebben te letten, en dat wat de toekomst betreft, zij daar stellig wel later voor zullen zorgen.

Zij blijven de godsdienstoefeningen bijwonen, en *dat* armoedige halmpje blijft groeien. En nu zijn zij rijk geworden; zij kunnen in hun eigen rijtuig naar de kerk gaan; zij hebben alles wat hun hart begeert. O! Nu zal het zaad welig groeien, niet waar? Neen, neen. Zij hebben thans geen zorgen: de winkel is opgeheven, zij wonen buiten; zij behoeven niet te vragen: "waar zal het geld vandaan komen om de laatste rekening te betalen" of "hoe zullen wij ons aangroeiend gezin kunnen onderhouden?" Neen, thans hebben zij te veel in plaats van te weinig, want zij hebben hun *rijkdom* "Maar," zegt iemand, "zij zouden hun rijkdom voor God kunnen gebruiken; het zouden talenten kunnen wezen, waarmee zij woekeren." "Ach neen! Zo is het niet; hun rijkdom is voor hen een verleiding. Nu hebben zij veel mensen te onthalen; nu moeten zij naar "hun stand leven" en hun "fatsoen" in acht

nemen. Nu moeten zij er eens aan denken lid van het parlement te worden; nu moeten zij zich blootstellen aan al de "verleiding van de rijkdom." Ja, maar zij beginnen hun geld te besteden. En zo zijn zij nu zeker *die* moeilijkheid te boven. Zij geven ruime giften voor de zaak van Christus; zij zijn mild in het betrachten van barmhartigheid; nu zal het halmpje toch wel groeien niet waar? Neen, want zie nu de doornen van de wellust en van het leven. Hun vrijgevigheid voor anderen brengt ook vrijgevigheid mee voor zich zelf. Zij vinden genot in hetgeen zij hebben, en dat is uitnemend; maar op hetzelfde ogenblik nemen die wellusten des levens zó toe, dat zij de tarwe verstikken. En het goede koren van het Evangelie kan niet wassen, omdat zij die wellusten hebben, deze muziekpertij moeten bijwonen, naar dit bal en die avondpartij moeten gaan. En zo hebben zij dan geen tijd voor de dingen van God, omdat de genoegens van deze wereld het zaad verstikken. Ik ken verschillende ontzettende gevallen, die hier een voorbeeld van zijn.

Het zou niet goed zijn om alles hier openlijk mee te delen; maar ik zou anders zeer veel voorbeelden kunnen bijbrengen. Ik ken iemand, die hoog aangeschreven staat in hofkringen. En die mij dikwijls gezegd heeft, dat hij arm wenst te zijn, omdat hij denkt, dat hij dan eerder het koninkrijk van God zou kunnen binnengaan. Hij heeft een hoge positie, maar hij zei mij - en zijn gelaat duidde aan dat hij meende wat hij zei ñ "Ach Dominee, de politiek, de politiek, ik wenste wel, dat ik er van verlost was; zij knaagt het leven weg uit mijn ziel; ik kan God niet dienen, zoals ik het wenste. Hoe gaarne zou ik mij in de eenzaamheid terug willen trekken om mijn Heiland te zoeken." Ik ken ook iemand, die wellicht overladen is, met rijkdommen, en er ook altijd vriendelijk wel mee doet. Die man heeft, toen wij eens te samen wandelden en ik als het ware zijn gedachten las, tot mij gezegd: - "Ach! Het is iets ontzettend om rijk te zijn, want het is niet gemakkelijk om zich aan de Zaligmaker vast te houden, als men zoveel van de aarde om zich heen heeft."

O! Mijn hoorders, ik wil voor u niet vragen, dat God u op het ziekbed zal uitstrekken; dat Hij u van al uw schatten zal beroven; dat Hij u tot de bedelstaf zal brengen; dat Hij u de genoegens en gemakken van het leven zal ontnemen. Dat zal ik voor u niet vragen; maar ach! *Indien* Hij het deed, en u zou daardoor uw ziel verlost zien, dan zou dit toch de kostelijkste ruil ter wereld zijn. Indien de koning zijn kroon kon afleggen om behouden te worden; indien deze machtigste onder de machtigen, die thans deze klacht doen horen, dat de doornen het zaad verstikken, al hun rijkdom konden opgeven en verbannen konden zijn van al hun wellusten; indien al hun weelde in armoede werd verkeerd, en indien zij, die alle dagen vrolijk en prachtig leven, de plaats konden innemen van Lazarus op de mesthoop, waar de honden hun zweren likten, dan zou het een heerlijke ruil voor hen wezen, zo hun ziel dan slechts verlost en behouden was. Verstaat mij echter wel: ik geloof, dat iemand heel goed rijk en aanzienlijk in de wereld kan wezen, en veel genot kan hebben van Gods goedertierenheden en weldaden, en daarna naar de hemel kan gaan; maar toch zal hem dit zwaar vallen: "Het is lichter, dat een kameel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke inga in het koninkrijk van God."

Sommige van deze kamelen *gaan* door het oog van de naald; God doet sommige rijken ingaan in het koninkrijk der hemelen; maar zwaar is hun strijd, die zij voortdurend tegen vlees en bloed hebben te strijden, om het te onderwerpen en ten onder te houden. Wees kalm en voorzichtig, jongeling! Haast u niet, om op die hoogte te komen. Het is een

plaats, waar u het hoofd zal duizelen. Vraagt niet aan God om u populair te maken, dat is door iedereen bemind en geprezen te worden. Zij, die deze algemene volksgunst verkregen hebben, haten haar, en zouden niets liever wensen, dan om er van ontdaan te zijn. Vraag niet, dat Hij u rijk en beroemd zal maken. Zij die rijk en beroemd zijn, slaan dikwijls de blik naar binnen. En wensen dat zij maar weer het rustige, kalme leven konden genieten van vroeger. Roep met Agur: "Armoede of rijkdom geef mij niet." God schenke mij de gulden middenweg te bewandelen, en mocht ik immer het goede zaad in mijn hart hebben, hetwelk honderdvoudige vruchten zal voortbrengen tot zijn eer.

#### IV.

Ik zal eindigen met enige woorden omtrent het laatste karakter, *DE GOEDE AARDE*.

Van die goede aarde hebben wij, gelijk u reeds opgemerkt zult hebben, slechts één op vier. O, mocht het God behagen, dat er een op de vier van ons hier tegenwoordig zij, één op de vier, wiens hart toebereid is om het Woord te ontvangen. De aarde was goed; niet dat zij van nature goed was, maar zij was door genade goed gemaakt. God had haar beploegd met de ploeg der overtuiging van zonde, en daar lag zij nu met omgeploegde voren, gelijk zij behoort te wezen. En toen het Evangelie werd gepredikt, heeft het hart het aangenomen, want die mens zei: "Dat is juist de Christus, die ik nodig heb. Genade is juist datgene wat een nooddruftig zondaar behoeft: een toevlucht! God helpe mij om er mij heen te spoeden, want zulk een toevlucht heb ik hoog nodig." Zodat de prediking van het Evangelie DE zaak was, die aan deze beroerde en beploegde grond rust kon geven. Het zaad viel er in en ontkiemde. Bij sommigen bracht het een grote vurigheid van de liefde, een ruimte van hart, een volharding in het streven ten goede te weeg, evenals zaad, dat honderdvoudige vrucht oplevert. Die mens werd een krachtig dienstknecht van God; hij deed de kosten en werd te koste gegeven. Hij nam zijn plaats in, in de voorhoede van Christus' leger, stond in het heetste van de strijd, en deed daden van moed, zoals slechts weinigen ze kunnen volbrengen. Het zaad bracht honderdvoudige vrucht voort. Dat zaad viel in het hart van een ander, die van gelijke gezindheid was. Deze kon niet het meeste doen, maar toch deed hij veel. Hij gaf zich, zoals hij was, aan God. En in zijn zaken dacht hij immer aan en zorgde hij voor de zaak van de toekomstige wereld.

In zijn dagelijkse wandel heeft hij de leer van God en van zijn Zaligmaker versierd, hij bracht zestigvoudig vrucht voort. En het zaad viel op nog een ander, die slechts geringe talenten en bekwaamheden bezat. Hij kon geen ster, maar slechts een glimwormpje wezen; hij kon niet doen als de grootste; maar hij was tevreden om *iets* te doen, al was het dan ook maar het minste. Het zaad had tienvoudige, of wellicht twintigvoudige vrucht in hem voortgebracht. Hoe velen zijn er van de zodanigen hier in deze grote vergadering? Ik ben hier gekomen met het hart vol van vurige begeerte om voor u te prediken; maar plotseling werd ik door grote bezwaardheid van geest bevangen. En terwijl ik tot u sprak, heb ik in mijn eigen gemoed tegen wind en getij in gesproken. Mag ik echter niet hopen, dat in weerwil van de onbeholpenheid, waarmede ik het zaad uitgestrooid heb, het toch ergens in goede aarde gevallen is? Is er iemand, die bidt: "O Heere verlos mij. O God, wees mij zondaar genadig"? Dan is het zaad op de rechte plaats gevallen. Uw gebed zal verhoord worden; want God doet nooit de begeerte naar genade in iemands hart ontwaken, als Hij niet voornemens is genade te schenken. En fluistert iemand anders: "O mocht ik zalig worden?" Ziele, "geloof in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden." Zijt u de voornaamste van de zondaren geweest? Vertrouw op Christus, en uw

ontzettende zonden zullen verdwijnen gelijk een molensteen, die in de zee is geworpen. Is hier niemand, die terstond op de Zaligmaker wil vertrouwen? Kan het mogelijk zijn, dat de Geest Gods geheel en al afwezig is? Dat Hij in geen enkele ziel werkt? In de geest van niemand leven schept? Wij zullen bidden, dat Hij thans neerdaalt, en dat, hoe verkeerd en onhandig het zaad ook gezaaid is, de beschermende God er over mocht waken, het zal koesteren en kweken, totdat het rijp is voor de eeuwige oogst.

Hoe ernstig stemt het ons als wij denken aan deze grote Zondagsbijeenkomsten, die nu al gedurende zo veel jaren plaats hebben; al die duizenden, die komen en gaan, komen en gaan, terwijl er toch nog zo velen zijn, die onbekeerd zijn gebleven! Ik denk, dat mij het lot beschoren is om ieder jaar tot meer dan twee miljoen mensen het woord te richten, mensen met een onsterfelijke ziel. Hoe velen onder die miljoenen horen met een doof oor, worden niet bewogen in hun gemoed, maar blijven, zoals zij zijn, dood door de misdaden en de zonden Die gedachte doet mij soms duizelen!

Zullen al deze mensen in de eeuwigheid voor mijn ogen voorbijgaan, en zal ieder hunner, indien ik ontrouw ben geweest, mij aanklagen, omdat ik hen bedrogen heb? Zal ieder oog van al die miljoenen, die ik heb toegesproken, gedurende de ganse eeuwigheid vlamme blikken van beschuldiging en veroordeling op mij richten? Zij moeten het, zij moeten het, indien ik uw welzijn niet op het oog heb gehad, indien ik u het Evangelie van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus, niet heb gepredikt. Ik bid u, ik smeeek u, neemt ter harte hetgeen ik u thans zeg, of laat mij hopen, dat u zult erkennen, dat ik er naar gestreefd heb getrouw met u te zijn, opdat uw bloed niet op *mijn* hoofd zij. Maar waarom zou uw bloed op iemands hoofd zijn? Is daar geen hoop? Is daar geen zaligheid? Is er, terwijl er nog leven, is, geen geopende deur ter ontkoming? O mijn hoorder, vlucht tot Christus! Ik smeeek u bij de levende God, bij de tijd, bij de eeuwigheid, bij de hemel, bij de hel, vlucht, vlucht tot Jezus, eer de dood u overvalt, eer de verdoemenis u treft; vlucht tot Hem, wiens armen geopend zijn om u te ontvangen. Vertrouwt op Jezus, en u bent gered. "Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden." Ben ik dweepziek, ben ik een geestdrijver, als ik u bid en smeeek aan deze dingen te denken? Op de dag van het oordeel zal een "dweper" slechts iemand wezen, wie het zeer ernst was. En een "geestdrijver" slechts iemand, die meende wat hij zei.

O geloof in de Heere Jezus Christus, opdat niet thans reeds, terwijl u nog hier zijt, Gods toorn over u wordt ontstoken, en een haastig verderf over u komt. Komt, en mocht u in kunnen stemmen met het lied van de godvruchtige dichter M. Cheyne:

*Ik vluchtte tot Jezus, Hij heeft mij gered;  
Hij heeft mij verlost van het vonnis der Wet;  
Mijn heil en mijn vrede en mijn Leven werd Hij;  
Ik boog me, en geloofde en - mijn God sprak mij vrij!*

AMEN.

Uit "De gelijkenissen van de Heiland"

## 9. Satans vaardigheid, zijn macht en zijn doel

*"Daarna komt de duivel, en neemt het woord uit hun hart weg, opdat zij niet zouden geloven en zalig worden."* Lukas 8: 12.

Het is een grote troost, dat zo grote scharen van mensen bereid zijn het woord van God te horen. Zelfs al zou het van achteren blijken dat velen als de rots, de weg of de doornige grond zijn, is het toch nog iets wat bemoedigt, dat het zaad met volle handen over zo ruim een veld uitgestrooid kan worden. Toch zijn het niet alleen lieflijke gedachten die door het gezicht van zo groot een vergadering bij ons opgewekt worden. De vraag komt geheel natuurlijk bij ons op: *Wat zal uit al dat prediken en horen voortkomen?*

De nadenkende christen zal, als hij deze vraag bij zich zelf overweegt, de toestand in aanmerking nemen van de personen, tot wie hij het woord richt. En zich herinneren dat velen nog niet toebereid zijn voor het Evangelie. Het is er zó ver vandaan dat zij een omgeploegde akker zijn, toebereid om het zaad te ontvangen dat zij veeleer op de druk begane weg gelijken. Zij horen het Evangelie. En in zoverre hebben wij goede hope voor hen. Doch zij denken er niet aan om het tot zich te laten doordringen.

De akker van hun hart is reeds te veel door andere dingen bezet. Andere voeten zullen daar heen treden en de voetstappen van de zaaier snel doen verdwijnen. En wat het goede zaad betreft, het kan blijven liggen, waar het is gevallen. Doch tot het innerlijke van de mens zal het niet ingaan. En dit is niet alles. De angstvolle opmerker herinnert zich dat er nog een andere moeilijkheid bestaat: de aartsvijand van God en de mens is gekant tegen de zaligheid van de zielen. En daarom is hij overal waar het zaad van het Woord gezaaid wordt met Zijn vernielende, verdervende kracht tegenwoordig. Het is hiervan, dat wij thans zullen spreken. Satans werkzaamheid gedurende de prediking van het Evangelie.

Hij is buiten het gezicht. Doch wij mogen hem niet buiten onze gedachten, buiten onze herinnering laten, want als de mensen slapen, doet hij nog veel meer kwaad. Laat ons dan waken en het oog op hem houden en alzo bewijzen dat zijn listen en oogmerken ons niet onbekend zijn.

In de woorden, die wij thans overdenken, herinnert onze Heere Zijn hoorders aan:

1. *Satans vaardigheid* - "daarna komt de duivel";
2. *aan zijne macht*, - "en neemt het woord uit hun hart weg";
3. *en aan zijn doel*, hetwelk is het zaligmakend geloof te voorkomen, - "opdat zij niet zouden geloven en zalig worden."

I.

Let dan in de eerste plaats op de VAARDIGHEID van de boze. Niet zodra is het zaad gezaaid, of de vogels aten het op. Onze tekst zegt *"dan"* (in de Engelse overzetting), dat is: *op het eigen ogenblik*, "komt de duivel." Markus zegt: "Zo komt de duivel terstond."

Wie ook mag talmen, satan talmt nooit. Niet zodra valt een kameel dood neer in de woestijn, of de gieren verschijnen. Geen vogel was ergens in de omtrek zichtbaar. En het scheen niet mogelijk, dat er mijlen in het rond een vogel aanwezig was. Doch weldra ziet men stippen aan de lucht. En binnen weinige ogenblikken verzadigt het roofgedierte zich

met vlees. Evenzo bemerken de boze geesten hun prooi reeds van verre en spoeden zich dan heen om hun werk der verwoesting te werken.

Het verloop van de tijd zou gelegenheid kunnen bieden tot nadenken. En het nadenken zou tot berouw en bekering kunnen leiden. Daarom haast zich de vijand om te voorkomen dat de hoorder nadenkt over de waarheid die hij heeft gehoord. Als het Evangelie enigszins op de hoorders begint te werken, zodat het in lichte graad tot hun hart is doorgedrongen, sneller dan de vlucht van de adelaar is *dan* de spoed van de duivel om het woord uit hun hart weg te nemen. Een weinig uitstel zou zo iemand reeds buiten de macht van Satan kunnen doen komen, vandaar die snelheid en stiptheid van de werkzaamheid van de duivel. O, als wij maar half zo vlug en werkzaam waren in de dienst van onze Heere, slechts half zo vaardig om elke gelegenheid aan te grijpen om de zielen van de mensen te zegenen!

Er is geen twijfel aan, dat Satan bij tijden direct inwerkt op de gedachten van de mensen. Hij heeft persoonlijk aan Judas het verkopen van zijn Meester ingeblazen. En menig andere slechte gedachte heeft hij in het hart van de mensen doen opkomen. Evenals de gier die voortdurend aan de ingewanden van Prometheüs knaagde, zo rukt de duivel de goede gedachten weg die het leven voor de ziel van de mensen zou zijn.

Verschrikkelijke lasteringen, onreine gedachten, grof ongeloof of ijdele beuzelingen werpt de duivel als zo vele helse bommen in de ziel om elk nieuwgeboren denkbeeld te vernietigen, hetwelk naar Christus en de zaligheid uitgaat. Nu eens betovert hij de geest. En dan weer verschrikt en ontroert hij hem, terwijl zijn enig doel hierbij is des mensen gedachten van het Evangelie af te trekken en alzo te voorkomen, dat het tot het hart en de consciëntie ingaat.

Daar Satan niet overal te gelijk kan wezen, brengt hij zijn boos werk dikwijls tot stand door zijn dienstknechten, de mindere geesten uitzendende om als de vogels te doen die het zaad opeten. En ook deze boze geesten gebruiken op hun beurt allerlei werktuigen tot deze dienst. Met grote list en bekwaamheid worden de gewone voorvallen van het leven gebruikt voor die boze zaken, zodat zelfs door dingen die op zich zelf genomen, onverschillige zaken zijn, de doeleinden van de vijand tot stand worden gebracht.

De prediker heeft iets eigenaardigs in zijn manieren, zijn uitspraak, zijn voorkomen. En dit wordt de vogel die het zaad opeet. De hoorder wordt zó zeer afgeleid door het ietwat vreemde en eigenaardige in de leraar dat hij er de waarheid door vergeet, die werd uitgesproken.

Er werd een anekdote verhaald. Een beeld gebruikt ter opheldering van hetgeen gezegd werd. Of een woord gesproken dat een herinnering opwekt bij de hoorder. En weg ging het woord uit zijn hart om plaats te maken voor blote ijdelheid. Of zo de leerrede al ten einde toe gevolgd wordt, dan komt er een nieuw gevaar: een voorwerp dat men mist, een weinig meer gedrang dan anders in de gangpaden, een dwaze scherts die van iemand in de menigte wordt gehoord. Of de vreemde, buitensporige kledij van een onbekende kan Satans doel tot stand brengen en het woord uit het hart en de gedachte wegrukken.

Weinig doet het er toe of het zaad opgegeten wordt door zwarte kraaien of door witte duiven, door grote vogels of door musjes. Zo het niet in het hart blijft, kan het geen vrucht voortbrengen. En daarom beschikt de duivel het zo, dat hij op de een of andere wijze het zaad terstond wegneemt. Als hij op gewone tijden nooit in een plaats van openlijke godsverering verschijnt dan zal hij er toch wel voor zorgen daar te zijn in tijden van

geestelijke opwekking, - "*dan* komt de duivel." Menige kansel laat hij met rust, maar als een ernstig, vurig man predikt, "*zo* komt de Satan *terstond*."

## II.

Laat ons nu voor een ogenblik letten op zijn MACHT. "En neemt het woord uit hun hart weg." Er staat niet, dat hij dit tracht te doen, doch dat hij het werkelijk doet. Hij ziet, hij komt, hij overwint. Het woord is daar en de duivel neemt het even gemakkelijk weg als een vogel het zaad van de weg pikt. Helaas! Welk een macht heeft de boze over de menselijke geest. En hoe vruchteloos is het werk van de prediker tenzij het door Goddelijke kracht wordt vergezeld. Door de treffende manier, waarop de waarheid was voorgesteld, zal er wellicht iets van in het geheugen verwijlen. De vijand neemt echter het geheel weg uit het hart. En zo blijft het voornaamste, het deel van het werk, waarop het aankomt, ongedaan.

Wij kunnen dwaas genoeg zijn om alleen op het hoofd en het verstand te werken. Doch hij die boven al onze bevatting er van listig is, handelt met het hart. Wie wil mag het verstand winnen. Zo Satan slechts meester is van de genegenheden is hij volkomen tevreden. Voor des mensen hart is het goede zaad verloren.

De vogels hebben het verslonden. Het is voor hem van nul en geen waarde geworden. Het geeft geen macht over hem, geen leven in hem. Er is geen spoor van overgebleven. Niet meer dan er van zaad te zien zou zijn op de weg, nadat de vogels het hadden opgegeten. Zo krachtig en afdoend is het werk van de overste van de macht der lucht. Als Satan het der moeite waard vindt om te komen, zo komt hij *terstond*. En dan zorgt hij er wel voor dat hij niet te vergeefs komt.

Zijn macht komt gedeeltelijk voort uit zijn natuurlijke schranderheid. Gevallen als hij thans is, was hij toch eens een engel des lichts. En zijn ongemene gaven, hoe verdorven, verontreinigd en verduisterd zij ook zijn door de invloed van de zonde, overtreffen toch nog zeer verre de verstandelijke vermogens van de menselijke wezens, op welke hij zijn listen beproeft. Hij is meer dan opgewassen tegen prediker en hoorder te samen, indien de Heilige Geest niet komt om zich tegen hem te stellen en hem te verslaan.

Door zijne langdurige oefening in zijne vervloekte kunst, is hij ook nog listiger geworden. Hij kent het menselijk hart beter dan iemand anders, behalve zijn Maker. Want gedurende duizenden van jaren heeft hij het bestudeerd. En zo is hij met al de zwakke punten hiervan bekend. Vergeleken met deze aloude verleider zijn wij allen jong en onervaren. Allen zijn wij beperkt van inzicht vergeleken bij deze slang die arglistiger is dan al het gedierte van het veld. Wat wonder dan dat hij het zaad wegneemt, dat in harde harten gezaaid is.

Zijn voornaamste macht ontleent hij echter aan de zielstoestand van de mens. Het is gemakkelijk voor de vogels om het zaad op te pikken dat op een harde weg ligt. Indien de aarde goed was geweest en het zaad er in was gevallen, dan zou het hem veel moeilijker zijn geweest. Ja dan zou hij zelfs teleurgesteld geworden kunnen zijn. Doch een hard hart doet reeds in grote mate zelf het werk van de duivel. Hij behoeft list noch geweld te gebruiken. Daar ligt het afgewezen woord op de oppervlakte der ziel en hij neemt het weg. De macht van de boze komt grotelijks voort uit onze eigen boosheid. Laat ons de Heere bidden ons hart te vernieuwen, opdat het getuigenis van Jezus van harte ontvangen en aangenomen wordt. En nooit weggenomen wordt. Groot is de behoefte aan zulk een gebed. Onze tegenstander is geen denkbeeldig wezen. Zijn bestaan is reëel, zijn

tegenwoordigheid voortdurend. Zijn macht ontzettend groot, zijn werkzaamheid onvermoeid. Heere, overwin hem, verdoe hem! Verjaag deze onreinste van alle vogelen. Verbreek de bodem van ons hart. En laat uw waarheid waarlijk in ons leven en in ons groeien!

### III.

Onze korte toespraak eindigt met het derde punt, hetwelk is des duivels DOEL. Hij is een goed theoloog. En weet dat de zaligheid door geloof in de Heere Jezus is. Vandaar dat hetgeen hij boven alles vreest, is, dat de mensen "geloven en zalig worden."

De substantie, het wezen van het Evangelie ligt in deze weinige woorden: "geloven en zalig worden." En naar mate Satan dat Evangelie haat, naar diezelfde mate behoren wij het op prijs te stellen. Hij is niet zo bang voor goede werken als voor geloof. Indien hij de mensen er toe kan brengen om te werken, of te gevoelen, of iets anders te doen in plaats van te geloven, dan is hij tevreden. Doch het is voor geloven, dat hij bang is, omdat dit door God samengevoegd werd met zalig worden. Ieder hoorder behoort dit te weten en er door geleerd worden om al zijn aandacht te wijden aan de zaak die de duivel al zijn kracht en werkzaamheid waardig vindt.

Indien de verdere arbeid om het geloof van het hart te voorkomen, dan zullen de wijzen hun verstand gebruiken, zo zij het geloof als het ene nodige beschouwen.

"Opdat zij niet zouden geloven en zalig worden," neemt Satan het woord weg uit het hart. Hier is ook verstand, - verstand in des vijands list verborgen. Indien het Evangelie in aanraking blijft met het hart, is het de strekking hiervan om geloof voort te brengen. Het zaad, dat in de aarde verwijlt, ontkiemt en brengt vruchten voort. En zo zal het Evangelie zijn levende kracht tentoonspreiden, indien het blijft in de mens. En daarom haast zich Satan om het weg te nemen. Het woord Gods is het zwaard van de Geest. En de duivel ziet het gaarne in de nabijheid van de zondaar, uit vrees, dat het hem zal wonden. Hij vreest de invloed van de waarheid op de consciëntie. En zo hij niet kan beletten dat de mens de waarheid hoort, dan zal hij ten minste alles doen wat hij kan om te voorkomen dat hij er over nadenkt.

"Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het woord Gods." Het gehoorde uit te kennen, te doen vergeten, dat is Satans methode om het geloven te beletten. Hier wederom is een praktisch woord voor het oor der wijsheid: - laat ons het Evangelie zo dicht mogelijk bij het hart en gemoed van de onbekeerden brengen. Laat ons zaaien en nogmaals zaaien, of wellicht ook een zaadkorreltje wortel mocht schieten. Bij het planten van sommige zaden plachten de landleiden één voor de worm en één voor de kraai te geven, het derde zou dan gewis wel opkomen. En wij moeten evenzo doen. In het boek van Jeremia beschrijft de Heere zijn eigen werking aldus: - "Ik heb tot u gesproken, vroeg op zijnde en sprekende, doch u hebt niet gehoord. Ik heb u geroepen, doch u hebt niet geantwoord."

Gewis, indien de Heere zelf aldus volhard heeft te spreken tot een geslacht dat niet antwoordde, dan behoeven wij niet te murmureren, indien veel van onze prediking te vergeefs schijnt te zijn. Er is leven in het zaad van het Evangelie. En zo het slechts in de grond van het hart kan komen, zal het groeien. Laten wij er dus geloof in hebben en nooit een oogst verwachten anders dan op de goede, ouderwetse manier van goed zaad te zaaien. De duivel haat blijkbaar het woord. Laten wij er ons dus aan vasthouden. En het zaaien aan alle plaatsen.



Lezer, of hoorder, u hebt dikwijls het Evangelie gehoord. Hebt u het te vergeefs gehoord? Dan heeft de duivel meer met u te doen dan u wel denkt. Is dat een lieflijke gedachte? De tegenwoordigheid van de duivel is verontreinigend en verlagend. En hij heeft om u heen gewaard als de roofvogels om het aas. En hij heeft het Woord uit u weggenomen.

Denk hier aan. Door uw ongeloof mist u de gemeenschap met de Vader en zijn Zoon Jezus Christus. En in plaats daarvan hebt u gemeenschap met Satan. Is dit niet verschrikkelijk? In plaats dat de Heilige Geest in u woont, gelijk Hij woont in alle gelovigen, maakt de vorst der duisternis u tot zijn woning, ingaande en uitgaande bij u, al naar het hem gelust. U herinnert u Jacobs droom van een ladder. En de engelen die van hem op- en afklommen naar en van de hemel. Uw levenservaring kan voorgesteld worden door een andere ladder die afwaarts gaat in de duistere afgrond. En langs die ladder klimmen boze geesten op en af *tot u* en *van u*! Verschrikt u dit niet?

De Heere geve, dat het u ontzet en verbaasd doe wezen. Verlangt u naar een verandering? Mocht de Heilige Geest uw hart in goede aarde verkeren, dan zal het zaad van de Goddelijke genade in u opwassen en geloof voortbrengen in de Heere Jezus. Amen.

Uit: "De gelijkenissen van de Heiland"

## 10. Ten laatste genezen

*"En een vrouw, die twaalf jaren lang de vloed des bloeds gehad had, die heel haar leeftocht aan medicijnmeesters ten koste gelegd had; en door niemand had kunnen genezen worden, van achteren tot Hem komende, raakte de zoom van Zijn kleet aan; en terstond stelpde de vloed van haar bloed."* Lukas 8:43, 44.

Hoewel ik het verhaal bij Lukas tot tekst neem, zal ik gedurig verwijzen naar de beschrijving van dezelfde geschiedenis, zoals wij die vinden in Markus 5, van vers 25 tot vers 29.

Wij hebben hier één van de verborgen discipelinnen van de Heere; een geval, dat vanwege zijn verborgen leed niet in het openbaar kan worden omschreven. Wij hebben hier te doen met een vrouw, die weinig woorden spreekt en bij wie de beschaamdheid van het aangezicht gevonden wordt. Haar krankheid onderwierp haar aan smartelijke wederwaardigheden overeenkomstig de ceremoniële wet. Er is een verschrikkelijk hoofdstuk in het boek van Leviticus, dat betrekking heeft op een geval gelijk het hare. Zij was onrein; alles, waarop zij zat, en allen, die dit aanraakten, deelden in de besmetting. Zodat zij, zonder dat wij nog letten op haar voortdurende zwakheid, er toe gebracht werd om zich zelf als een uitgeworpene te beschouwen, als iemand, die onder de ban van de wet was. Dit schiep ongetwijfeld een gevoel van grote verlatenheid, en deed bij haar de wens ontstaan om zich voor het oog der mensen verborgen te houden. In het verhaal, dat vóór ons ligt, zien wij, dat zij geen enkel woord sprak, totdat de Zaligmaker haar de woorden uit de mond haalde, tot haar eigen blijvend welzijn. Zij handelde zeer praktisch en haastig, maar zij was iemand, die in stilte zocht; als het zo had kunnen zijn, zou zij er de voorkeur aan gegeven hebben onbekend te blijven. Sommigen alhier behoren wellicht tot het grote gezelschap van schroomvalligen en vreesachtigen. Indien er moed voor het oog van anderen nodig is om de zaligheid te verkrijgen, staan de zaken slecht voor hen, want zij deinken voor bekendheid terug, en zouden van schaamte wel haast willen sterven, vanwege hun verborgen smart. Cowper's lied beschrijft hun inwendig gevoel, waar van de vrouw gezegd wordt:

*Daar staat zij midden in de schaar.  
Ontwijkend 's Heilands blik;  
En is 't geloof ook groot bij haar,  
Groot zijn haar angst en schrik.*

Zulke planten groeien in de schaduw en huiveren voor het licht van de zon. De aard van hun zorg en leed dwingt hen tot eenzame gemeenschap met zichzelf. O, dat de Heere op dit uur de zodanige moge genezen!

De onmiddellijke genezing van deze vrouw is des te opmerkelijker, omdat wij hier te doen hebben met een wonder, dat onderweg plaats had. De Zaligmaker was op weg om het dochttertje van Jairus in het leven terug te roepen; de genezing van deze vrouw was iets bijkomstigs, als het ware een overvloeiende druppel uit de grote fontein der genade. De beker van de macht van onze Heere was vol, tot aan de rand toe vol, en Hij droeg die naar het huis van de overste der synagoge; dit arme schepsel ontving alleen een druppel, die er onderweg over de rand liep. Wij handelen wijs, wanneer wij een liefdedaad hebben te volbrengen, zo wij al onze geestkracht daarop samentrekken, om ze goed te verrichten;

doch de Zaligmaker kon niet slechts een groot wonder tot stand brengen, maar daarbij nog onderweg als het voorkwam; ik had bijna gezegd toevallig, bij wijze van toegift een ander doen. Die verschillende voorvallen uit het leven van de Heere Jezus zijn even schoon als de poëzie, die in de gehele loop van Zijn leven op aarde ons bekoort. O dat op deze dag, waar mijn prediking op één persoon schijnt te slaan en zich meer bepaaldelijk op zijn behoudenis richt, ook een ander, die niet zo duidelijk wordt aangewezen, door de macht van Jezus moge worden gered! Moge de Heere, waar het woord op één bijzonder karakter mikt, door de wind van het evangelie het schot doen terechtkomen in een ander; of om het beeld met een dat beter is te verwisselen, waar wij voor een genode gast de tafel dekken, moge een andere hongerige ziel door de ontferming Gods plaats nemen aan de maaltijd der genade! Dat degenen, die zich verschuilen, en die wij om die reden niet zo licht ontdekken, uit hun schuilhoek mogen te voorschijn komen om tot Jezus te gaan, Hem aan te raken en door Hem het leven te ontvangen!

Laat ons terstond gaan spreken over deze zwaarbeproefde vrouw, want zij is van een typisch karakter, en alzo een beeld van velen ook in onze tijd. Onderwijl wij haar gedrag en haar genezing beschrijven, vertrouw ik, dat zij als een spiegel zal kunnen dienen, waarin vele beschroomden en vreesachtigen zich zelf zien.

1. Wij zullen nauwkeurig nagaan *wat zij gedaan had*,
2. en vervolgens *wat daaruit voortgekomen was*.
3. Dit zal ons ertoe leiden om te zien *wat zij tenslotte deed*,
4. en *wat ook wij moeten doen*.

*Moge de Heilige Geest dit tot een zeer praktische verhandeling maken, door te bewerken, dat u haar navolgt, tot ook u de zegen verkrijgt, die zij ontving!*

De prediker is zeer zwak; moge dan de Heere, juist om deze reden, hem gebruiken als middel tot uw zaligheid.

## I.

Laat ons dan aangaande deze vrouw in de eerste plaats overwegen WAT ZIJ GEDAAN HAD. Zij was twaalf jaren achtereen letterlijk stervende geweest. Wat had zij gedaan? Had zij in haar lot berust, of haar kwaal als een onbetekenende zaak beschouwd en behandeld? Verre van dat. Haar gedrag is in hoge mate leerzaam.

In de eerste plaats, *zij had het besluit opgevat niet te willen sterven, zo er genezing te vinden was*. Zij was klaarblijkelijk een vrouw met een vastberaden geest, een die niet spoedig de moed opgaf. Zij wist wel, dat die kwaal, welke zij had, haar leven zou doen wegwijnen en haar naar het graf zou voeren; maar bij zichzelf zeide zij: "Ik zal er tegen worstelen. Als er nog een mogelijkheid is, dat die plaag van mij wordt weggenomen, dan zal zij verdwijnen, laat het mij dan kosten aan moeite of aan geld wat het wil". O welk een zegen zou het zijn, indien ongeredden, alhier tegenwoordig, ieder voor zich gingen zeggen: "Ik ben een verloren schepsel; maar als een verloren schepsel gered kan worden, dan wil ik worden gered. Ik ben schuldig; maar als de schuld kan worden weggewassen, dan zal de mijne ook worden weggewassen. Ik heb een hard hart en dat weet ik; maar als een stenen hart in een vlezen hart veranderd kan worden, dan verlang ik, dat dit met mij gebeurt en dan wil ik niet eerder rusten, voordat dit werk der genade in mij is gewrocht." Helaas, zo staat het met velen niet! Onverschilligheid is de regel; onverschilligheid omtrent de onsterfelijke ziel. Velen zijn krank en lijden aan een treurige geestelijke

kwaal, maar zij vatten niet het besluit op zich te laten genezen; zij maken een beuzeling van de zonde en de dood, van de hemel en de hel.

Ongevoeligheid en een trotse eigenwaan heeft zich van velen meester gemaakt: zij zijn vol zonde en spreken nochtans van hun eigen gerechtigheid. Zij zijn zwak en kunnen niets doen; nochtans beroemen zij zich op hun bekwaamheid. Zij zijn zich hun werkelijke toestand niet bewust en hierdoor hebben zij ook geen begeerte om genezing te zoeken. Hoe zouden zij naar genezing kunnen uitzien, daar zij niet geloven, dat zij krank zijn? Hoe treurig, dat er onder die blozende wangen der zedelijkheid de noodlottige tering loert van vijandschap tegen God! Hoe verschrikkelijk, schoon te zijn van buiten en melaats van binnen. Zijn er niet velen, die vrijmoedig over de godsdienst kunnen spreken en van wie het schijnt, dat zij recht staan voor God, en die nochtans in het verborgen van hun hart slachtoffers zijn van een onoprechtheid en een gemis aan waarheidsliefde, welke het leven van hun belijdenis op een noodlottige wijze ondermijnen? Zij zijn niet wat zij schijnen te zijn: een verborgen zonde doet het hartenbloed van hun godsdienst opdrogen.

Moge de Heilige Geest ieder onwedergeborene de noodlottige aard van de ziekte van zijn ziel doen zien; want dit zou, naar ik vertrouw, leiden tot het nemen van het vaste besluit om de zaligheid te zoeken, indien er zaligheid te verkrijgen is.

Ongetwijfeld worden sommigen door de verstijvende macht der wanhoop van een zodanige handeling teruggehouden. Zij zijn tot het besluit gekomen, dat er voor hen geen hoop is. De beloften van het evangelie beschouwen zij als wel de stem van God tot anderen, maar als voor hen geen enkel moedgevend woord inhoudende. Men zou kunnen veronderstellen, dat zij het boek des levens hadden doorzocht en zich hadden vergewist, dat hun namen daar niet geschreven stonden; zij handelen alsof hun doodvonnis alrede getekend was. Zij kunnen niet geloven aan de mogelijkheid, dat zij deelhebbers zouden worden van het eeuwige leven. Zij verkeren onder een vernietigende misleiding, welke hen er toe leidt om alle hoop op te geven. Geen mensen zijn zo door alles heen als de wanhopigen. Wanneer de mensen geen hoop hebben, hebben zij spoedig ook geen vreze meer. Is dit geen vreselijke zaak? Moge de Heere u voor zulk een toestand bewaren!

Aan Gods genade te wanhopen is een onredelijke zaak; indien u meent, dat u daar gronden voor hebt, moet de leugengeest u die hebben ingegeven. De Heilige Schrift bevat geen rechtvaardiging voor een gevoel van hopeloosheid. Geen sterveling heeft een geldig voorwendsel om in wanhoop om te komen. Noch het wezen Gods, noch het evangelie Gods, noch de Christus Gods bieden enige grond voor de wanhoop. Tal van teksten strekken tot het voeden van de hoop; maar geen enkel Schriftwoord, recht verstaan, laat enige twijfel over aan de genade Gods. "Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden." Jezus, de grote Heelmeester, wordt nooit uit het veld geslagen door enigerlei krankheid van de menselijke natuur: Hij kan een legioen duivelen uitwerpen en doden opwekken. O dat ik hun, die in treurigheid neerzitten, hoop kon influisteren! O dat ik een opwekkende gedachte kon laten vallen in het ongevoelige hart van hen, die zich zelf veroordelen! Hoe blij zou ik zijn! Mijn arme, moedeloze vriend, hoe gaarne zou ik zien, dat uw ketenen lossprongen, uw boeien verbroken werden! O dat de Geest van God bij u, gelijk bij deze vrouw, het besluit mocht doen postvatten, dat zo er genezing voor uw ziel te vinden is, u daarvan gebruik wilt maken!

Helaas! velen zijn nooit tot dit heilzame besluit gekomen, omdat zij een ijdele hoop koesteren en door een misleidende droom bedrogen worden. Zij hebben de gedachte, dat

de zaligheid tot hen zal komen, zonder dat zij die zoeken. Gewis, zij hebben geen recht om zoiets te verwachten. Wel is het waar, dat onze Heere gevonden wordt van hen, die Hem niet zochten; maar dat is een daad van Zijn eigen soevereiniteit en geen regel voor ons om daarnaar te werk te gaan. De duidelijke aanwijzingen van het evangelie zijn: "Zoekt de Heere, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is". Hoe durven de zodanigen deze woorden van genade op zij te zetten? Zij verbeelden zich, dat zij op een van deze schone dagen wel eens zouden kunnen ontwaken om tot de ontdekking te komen, dat zij behouden en gered zijn. Helaas! er is meer kans op, dat er met hen gebeurt wat er gebeurde met de rijke man in de gelijkenis: "En hij hief zijn ogen op in de hel, zijnde in de pijn." God geve, dat niemand uwer op zulk een lichtzinnige wijze en tot zulk een verschrikkelijk einde te werk ga! Sommigen beelden zich in dat zij in het aangezicht van de dood nog wel kunnen roepen: "O God! wees mij zondaar genadig", om zo ineens de zaligheid deelachtig te worden. Het schijnt hun een zeer lichte zaak toe, met God verzoend te zijn. Zij stellen zich voor, dat zij bekeerd kunnen worden juist wanneer zij willen, en zo stellen zij de bekering van dag tot dag uit, alsof dit van niet meer betekenis was dan dat men naar de winkel gaat om een kledingstuk of iets anders te kopen. Geloof mij, het Woord van God stelt de zaak niet op die wijze voor. Het zegt ons dat zelfs de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, en het wekt ons op om te strijden om in te gaan door de enge poort. God beware u voor ieder vals vertrouwen, hetwelk ten gevolge zou hebben, dat u niet met ernst werkzaam zou zijn in het belang van de redding van uw ziel. In geestelijke zin staat het er met u even slecht voor als met de arme vrouw, wier omstandigheden ons bezighouden. Moge de Heere een zachte dwang gebruiken om u te doen gevoelen, dat u genezen moet worden, en dat het onverantwoordelijk is om de dag des heils uit te stellen! Indien er onder het uitspansel des hemels genezing te verkrijgen is voor een ziel, die krank is door de zonde, zoekt ze dan, totdat u ze vindt. Wanneer de Heere u door Zijn goede Geest tot dit besluit brengt, zult u niet ver zijn van het koninkrijk der hemelen.

Laat ons verder opmerken, *dat deze vrouw, nadat zij haar besluit genomen had, de geschiktste middelen aanwendde, die zij kon bedenken.* Medicijnmeesters zijn mensen, wier werk het is zich bezig te houden met de kwalen van het menselijk lichaam; en daarom ging zij naar de medicijnmeesters. Wat kon zij beter doen? Schoon zij faalde, toch deed zij wat de meeste kans gaf om het beoogde doel te bereiken. Welnu dan, wanneer een ziel het besluit heeft opgevat om de zaligheid te zoeken, is het zeer gepast en betamelijk, dat zij van ieder middel gebruik maakt, dat tot het vinden van de zaligheid leiden kan. O dat de zodanigen wijs genoeg waren om naar het evangelie te luisteren en terstond tot Jezus te komen; zeer dikwijls echter begaan zij ernstige vergissingen. Deze vrouw wendde zich tot mannen, van wie werd verondersteld, dat zij ervaring en bekwaamheid bezaten in de geneeskundige wetenschap. Was het niet natuurlijk, dat zij van hun meerdere kennis hulp verwachtte? Men kan het niet in haar afkeuren, dat zij zich wendde tot de mannen van kennis en wetenschap. Velen doen in onze dagen hetzelfde. Zij horen van de nieuwe ontdekkingen van mannen, die beroemd zijn om hun beschaving en geleerdheid, en beluisteren hun gesprekken omtrent het weinig betekende van de zonde en het niet noodzakelijke van de wedergeboorte. Arme, misleide schepselen! het blijkt hun op de duur wel, dat daar niets goeds uit voortkomt: want de wijsheid des mensen is niets anders dan verwaande dwaasheid. De wereld kent door haar wijsheid noch God, nog de weg der zaligheid. Velen zijn er, die des te minder weten van de

zaligmakende waarheid, omdat zij zoveel weten van wat de menselijke vinding heeft uitgedacht en de menselijke onderzoeking aan het licht heeft gebracht. Wij kunnen de vrouw niet hard vallen, dat zij, eenvoudige ziel die zij was en daarbij begerig naar genezing, zich het eerst wendde tot degenen, van wie werd gedacht dat zij de meeste kennis hadden. Laat ons, met Christus zo nabij geen omwegen gaan maken zoals zij deed, maar *laat ons terstond* onze Heere aanraken.

Het lijdt geen twijfel of de lijderes heeft ook de proef genomen met mannen, die diploma's hadden, of die op de een of andere wijze bevoegd waren om als medicijnmeester op te treden. Hoe kunt u in haar afkeuren, dat zij naar dezulken toeging, die bevoegdheid bezaten en het officiële merkteken droegen? Velen in onze dagen, wier ziel krank is, zijn in het eerst met zeer veel hoop vervuld, dat de bevoegde geestelijkheid door haar behoorlijk volbrachte diensten en naar de regel toegediende sacramenten tot hun nut en heil werkzaam kan zijn. Naar goede mannen, de eersten in de kerk, mag men ten minste om hulp uitzien? Helaas! het is tevergeefs om tot mensen op te zien, en dwaas om op officiële waardigheid of bijzondere vermaardheid zich te verlaten. Sommige leraars weten niet veel omtrent hun eigen ziel, en zij weten dus nog minder omtrent de ziel van anderen. IJdel is de hulp van mensen, laten zij zijn wie zij willen. Hoe groot ook iemands beroemdheid, geleerdheid of welsprekendheid zij, indien u uzelf tot hem wendt om van hem door zijn gebeden of zijn onderricht de zaligheid te verwachten, zult u ze zeker tevergeefs zoeken; het zal u dan gaan evenals deze arme vrouw. Men moet haar niet hard vallen, maar haar prijzen, dat zij deed wat haar naar het licht, dat zij had, het beste toescheen; maar u bent gewaarschuwd, gaat derhalve niet tot de mensen.

Men behoeft er niet aan te twijfelen of zij kwam ook wel bij sommigen, die zich, echte grootsprekers noemende, zich er voor uitgaven, dat zij haar kwaal wel in eens konden genezen. Zij begonnen met te zeggen: "Nu ja, u bent daar en daar geweest, maar die lui zijn kwakzalvers; bij mij vindt u de echte wetenschap. U hebt medicijnen gebruikt, waarvan ik u vooraf wel had kunnen zeggen, dat zij u niet zouden helpen; maar het geheim berust bij mij. Vertrouw u maar volkomen aan mij toe en de zaak is gezond. Ik heb al zovelen genezen, die door de ganse medische faculteit waren opgegeven. Volgt slechts mijn voorschriften en u zult herstellen." Zieke mensen zijn zo begerig naar herstel, dat zij maar al te geredelijk toehappen in het lokaas, dat hun door niets ontziende onbeschaamdheid wordt voorgehouden. Een tong glad als olie en zeer minzame, voorkomende manieren, gepaard met een zekerheid, die van geen blikken of blozen weet, kan er staat op maken tot het beoogde doel te zullen geraken bij iemand, die zeer begerig is om datgene te verkrijgen wat hij zich aangeboden ziet. Ai mij! Het is alles geen goud wat er blinkt; en al de betuigingen, die er gedaan worden omtrent het helpen van doodkranke zielen, zijn geen ware betuigingen. Vele mensen, die hoop opgeven van zogenaamde nieuwe openbaringen, lopen er rond; maar het zijn medicijnmeesters zonder waarde. Er is geen balsem in Gilead; en er is geen heelmeeester aldaar: zo het anders was, zou de breuk van de dochter mijns volks reeds lang genezen zijn. Er is onder de hemel geen medicijn, hetwelk de kloppingen kan stillen van een hart, dat bevreesd is voor het toekomende oordeel. Geen aardse arts enij kan de last der zonde wegnemen, die op de consciëntie drukt. Geen hand van priester of presbyter, van profeet of filosoof kan van de melaatsheid der zondesschuld reinigen. De vinger Gods moet het doen. Er is er Eén, Die alles geneest; één Goddelijke Heelmeeester voor alle zonden en voor alle wonden.

Gelukkig is hij, die deze onfeilbare balsem heeft ontvangen van Jehova, de Heere uw Heelmeester. Nochtans verwondert het ons niet, dat wanneer er zielen worden neergedrukt door een gevoel van schuld, zij met alles wat maar een flauwe hoop op verlossing biedt, de proef nemen. De wens komt bij mij op, dat bij al mijn hoorders een grote ijver mocht bestaan voor het vinden van de zaligheid; want zelfs wanneer deze hen leidde tot het begaan van schromelijke vergissingen, zouden zij toch, onder de zegen van God, daar wel weer uit geraken, en eindigen met de genade van onze Heere Jezus Christus te verheerlijken, welke nimmer faalt.

Nadat deze vrouw het besluit had opgevat niet te willen sterven, indien er genezing te vinden was, en zij de geschiktste middelen had aangewend, *volhardde zij ook in het gebruik van die middelen*. Het lijdt geen twijfel of zij heeft verschillende en zelfs tegengestelde geneesmiddelen beproefd. De ene geneesheer zeide: "Gij moest maar eens de warme baden van het meer van Tiberias gebruiken; die zullen u stellig goed doen en heilzaam voor u werken." Maar zij geraakte bij het gebruiken van het warme bad er slechter aan toe; en ging toen naar een andere geneesmeester, die tot haar sprak: "Gij zijt ook verkeerd behandeld; u moet juist de koude baden van de Jordaan hebben, daar zult u van opfrissen en er sterk van worden." Zo ging zij van de ene ijdelheid tot de andere, met het gevolg, dat zij beiden vruchteloos bevonden werden. Een man met een uitgebreide praktijk verzekerde haar, dat zij een inwendig middel nodig had, en dat hij alleen haar een onfeilbaar recept kon geven. Dit bracht haar evenwel geen baat; en zij ging weer naar een ander, waar een uitwendig geneesmiddel moest worden beproefd, op de manier van Jesaja's klomp vijgen. Wat moet die vrouw een volharding hebben gehad! Ik zal geen woord spreken ten nadele van onze geneesheren van de tegenwoordige tijd, zonder twijfel zijn zij zo geleerd en bekwaam mogelijk; maar in vroeger tijden was de artseneijkunst iets moorddadigs en waren de medicijnen mengsels om de mensen te vergeven. Vele van de voorschriften uit die dagen zijn walgelijk, en belachelijk daarbij. Gisteren nog las ik een voorschrift, uit de tijd van onze Zaligmaker, waarvan verzekerd werd, dat er vele kwalen door genezen werden, hetwelk bestond uit de eieren van sprinkhanen. Er werd geoordeeld, dat deze een wonderbaarlijke invloed uitoefenden; nu evenwel staan zij niet meer op de lijst der medicijnen. De tand van een vos had de naam van een bijzondere kracht te bezitten; een van de allervoornaamste middelen evenwel, het kostbaarste, maar het zekerste in zijn werking, was, naar ik merkte, een nagel van de vinger van een man, die opgehangen was. Het was juist van belang, dat hij opgehangen was; de nagel van de vinger van een ander zou zonder uitwerking zijn gebleven. De arme kranken moesten geweldig lijden door pijnveroorzakende medicijnen, die veel erger waren dan de kwaal. En wat aangaat de medische operaties, als deze verricht werden met de bedoeling om een einde aan het leven te maken, dan waren zij gewis wonderwel voor het doel ingericht. Het is nog een wonder, dat het geteisterde menselijke lichaam het twaalf jaar kon volhouden, niet tegen de kwaal, maar tegen de dokters. Broeders, de gevallen staan vrij wel gelijk, wanneer wij nagaan, hoe het gaat op geestelijk gebied. Hoe velen, die onder de last van de zonde gebukt gaan, gaan eerst naar de ene en dan naar de andere; brengen nu eens dit in toepassing, gevoelen zich dan weer aangetrokken tot iets anders en zien vervolgens met smachtend verlangen weer naar iets anders uit, betonend onder alles een groot volhardingsvermogen, maar vinden nergens baat. Reis zo snel en zo ver als u wilt in een verkeerde richting, en u zult de plaats, die u zoekt, niet bereiken. IJdel zijn alle dingen uitgezonderd Jezus onze Heere.

Bent u bij Dokter Ceremonie geweest? Hij is, in de tegenwoordige tijd, bijzonder in de smaak. Heeft hij u niet verteld, dat u uzelf moet houden aan vormen en aan regelen? Heeft hij u niet zoveel gebeden en zoveel diensten voorgeschreven? Ach! velen gaan tot hem en volharden in de waarneming van een kringloop van godsdienstplichten, maar deze schenken geen blijvende rust aan het geweten. Hebt u met Doctor Zedelijkheid de proef genomen? Hij heeft een uitgebreide praktijk en is een vermaard geneesheer van een oud-Joods geslacht. "Als u naar het uitwendige maar goed zijt", zegt hij, dan zal het inwendig ook wel goed zijn en zal het hart gereinigd worden." Van een groot aantal personen wordt verondersteld, dat zij door hem zijn genezen en door zijn assistent, Doctor Beschaafdheid, die bijna even kundig is als zijn meester; maar ik heb het onweerlegbaar bewijs in handen, dat geen van hen beiden, en ook niet zij beiden te zamen, het ooit met een inwendige ziekte hebben weten klaar te spelen. Doe wat u wilt, uw eigen handelingen zullen de wonden van een bloedend hart niet stelpen. Doctor Zelfkastijding heeft ook een uitgelezen praktijk; maar de mensen worden niet zalig door zichzelf te verloochenen, als zij niet eerst hun eigen gerechtigheid verloochend hebben. Doctor Opwekking heeft ook verscheiden patiënten, maar zijn genezingen houden zelden zolang stand tot de zon ondergaat. Doctor Gevoel wordt zeer veel gezocht door tedere geesten; deze trachten smart en wroeging te gevoelen; maar werkelijk, de weg ter genezing ligt niet in die richting. Laat er alles gedaan worden wat er maar gedaan kan worden, zo het buiten onze gezegende Heere Jezus Christus omgaat, zal de kranke ziel er niets van beteren. U kunt zolang als een mensenleven duurt, menselijke geneesmiddelen aanwenden, de zonde zal nochtans haar macht behouden, de schuld zal de consciëntie aankleven, en het hart zal even hard blijven als het altijd is geweest.

Niet alleen dus, dat deze vrouw de geschiktste middelen in het werk stelde en in het gebruik daarvan volhardde, *maar zij legde ook al haar leeftocht daaraan ten koste*. Dat was wellicht de hoofdzaak bij de geneeskunst van de oude tijd; die vreemde middelen deden de dokter goed, al deden zij de patiënt ook kwaad. De allerbelangrijkste zaak was, dat de dokter betaald werd. De leeftocht van deze vrouw, alles wat zij bezat, teerde weg, evenals haar leven. Het was al maar: betalen, betalen, betalen; maar zij vond bij dit alles geen baat; laat ons liever zeggen, dat zij meer leed dan het geval zou zijn geweest als zij haar geld in haar zak gehouden had. Zo ook verspillen de mensen hun gedachten, hun zorg, hun gebed, hun zielsangst aan datgene, hetwelk niets is: zij geven geld uit, voor hetgeen geen brood is. Tenslotte kwam zij aan haar laatste muntstukje toe. Er kwam in het laatst toch een einde aan haar middelen; maar zolang als zij nog wat uit te geven had, gaf ze het uit. Wat zou een mens niet geven om gered en behouden te worden? Ik verwonder mij er nooit over, dat stervende mensen al hun have en bezittingen aan de priesters geven in de hoop, dat die hun ziel kunnen redden. Indien de schuldvergifenis met goud kon worden gekocht, wie zou het dan terughouden? Gezondheid van het lichaam, als die met goud kon worden gekocht, zou voor iedere prijs nog goedkoop zijn; maar gezondheid van de ziel, een heilige gezindheid, aanneming bij God, verzekering van de hemel - al deze dingen zouden goedkoop zijn als wij werelden uittelden, zoals arme mensen hun geld neertellen om brood te kopen. Gewis, er zijn mensen, zo laag gezonken, dat zij geen goudstuk voor een plaats in het paradijs zouden over hebben; maar als dezulken maar eerst hun ware toestand kenden, dan zouden zij wel van gedachten veranderen. De waardij der wijsheid gaat de robijnen te boven. Indien wij bezitters van



goudmijnen waren, zouden wij nog een voordelige ruil doen, zo daarvoor de zaligheid van onze ziel was te verkrijgen.

Geliefden, u ziet hoe het met deze vrouw stond. Het was haar volle, heilige ernst, en zij had er alles voor over, haar arbeid en haar bezitting, zo zij maar van haar dodelijke kwaal genezen werd. Wij zullen wijs handelen, zo wij onszelf haar in dit opzicht tot een voorbeeld stellen.

## II.

Wij hebben gezien wat de vrouw had gedaan; laat ons nu overwegen, WAT ER UIT VOORTGEKOMEN WAS.

Er wordt ons medegedeeld, dat zij veel geleden had van vele medicijnmeesters. Dat was nu haar enig loon voor haar vertrouwen en haar uitgeven; zij had *geen* verlichting ontvangen, zij was nog veel minder genezen; maar *zij had geleden*. Zij had, juist doordat zij de genezing zocht, nog veel meer lijden moeten ondergaan. Dat is ook het geval met u, die niet tot Christus gekomen zijt, maar onder een neerdrukkend gevoel van zonde, buiten Hem om, verlichting hebt gezocht. Alles wat u doet buiten Jezus met het doel om de zaligheid te verkrijgen, zal tot niets anders dienen dan om uw lijden nog groter te maken. U hebt gepoogd u zelve te redden door gebeden: uw gebeden hebben uw gedachten teruggevoerd naar de zonde en de daaraan verbonden straf, en zo zijt u nog ellendiger geworden dan te voren. U hebt het beproefd met de ceremoniën, en als u daarvan in oprechtheid gebruik gemaakt hebt, hebben zij in u een krachtig gevoel gewerkt van de heiligheid van God, en van de afstand, die u van Hem scheidt; en dit heeft slechts uw smart vergroot. U hebt getracht een gevoel te hebben van het goede, en het goede te doen, opdat u alzo goed moogt zijn; maar juist die poging heeft u doen gevoelen, hoever u verwijderd zijt van de goedheid, die u zozeer begeert. Uw zelfverloochening heeft een verlangen naar het kwade opgewekt, en uw doding des vleses heeft nieuw leven aan uw hoogmoed gegeven. Pogingen tot het verkrijgen van de zaligheid, in eigen kracht verricht, hebben dezelfde uitwerking als het gespartel van een man, die in gevaar is van te verdrinken: het doet hem des te zekerder neerzinken. Als vrucht van uw wanhopige pogingen is alleen uw lijden des te zwaarder geworden. In het einde zal dit, naar ik vertrouw, nog een goede uitwerking hebben; maar tot nu toe heeft het niet tot genezing gediend: u bent nu aan de poorten des doods, en al uw bidden, wenen, kerkgaan en sacramenten gebruiken helpen u niet in het minst.

Deze bijzonder pijnlijke ervaring hebt u met dit alles opgedaan, dat het *niets beter met u is geworden*. Vol blijdschap koesterde u hoop, maar wreed zijt u teleurgesteld. U hebt weleens uitgeroepen: "Ditmaal heb ik het gevonden!" maar de zeepbel verdween, toen u er naar greep. De boosheid van uw natuur, op de ene plaats ten onder gebracht, kwam op een andere plaats weer te voorschijn. U hebt u bezig gehouden met de verschijnselen van uw kwaal, maar u hebt de wortel des kwaads niet afgesneden; het vertoonde zich alleen in een andere vorm, maar van verdwijnen was geen sprake. U liet de ene zonde varen, alleen om in een andere te vervallen; u hebt aan de voordeur de wacht gehouden, maar de dief sloop door de achterdeur naar binnen. Tot op dit ogenblik, o u ziel, zijt u niet tot Jezus gekomen, en na al uw pogen, daar u uzelf elders hebt heengewend, is het niets beter met u geworden.

En nu zegt u deze morgen wellicht: "Wat kan ik doen, en wat zal ik doen?" Dat zal ik u zeggen. U kunt niets doen dan wat deze vrouw tenslotte deed, waarover ik straks nader zal handelen. u bent nu tot dit uiterste gebracht, dat u bent zonder kracht, zonder verdienste, zonder vermogen; en u moet nu van u zelf afzien naar een ander, bij wie kracht en verdienste is en die u redden kan. God geve, dat u mag opzien tot de Verheerlijkte, vóór deze dienst geëindigd is!

Wij lezen van deze vrouw, dat ofschoon zij veel geleden had, zij niets beter was geworden, maar dat het *veeleer erger met haar* geworden was. Niets beter, na twaalf jaren medicijnen te hebben gebruikt? Zij was bij de Egyptische geneesmeester geweest, en hij had haar gezondheid beloofd in drie maanden. Het werd erger met haar. Zij had de proef genomen met de Syrische geneesmeester, een man, die grote kennis bezat op het stuk van de zogenaamde geheime wetenschappen, en die zich niet schaamde om tovermiddelen toe te passen. Zij was bitter teleurgesteld, toen zij bevond, dat zij beslist zwakker werd. Daarna had zij gehoord van een Griekse genees- en heelkundige, die haar, toen zij tot hem kwam, in een oogwenk zou genezen. Zij betaalde haar overgebleven geld, maar het ging al meer achteruit. Zij moest voor haar teleurstelling nog zeer veel geld betalen. Vriend, is dit uw toestand? u bent zeer begerig, dat het met u terecht komt, en daarom maakt u ernstig werk van iedere poging om u zelf te redden; maar het is nog niets beter met u geworden. U loopt in een tredmolen, en met al uw klimmen komt u toch niets hoger. U drijft met het getij de rivier af, en als het getij keert, drijft u ook weer terug. En zo blijft u aanhoudend op dezelfde plek, vanwaar u uitgegaan zijt.

O welk een erbarmelijke toestand! u wordt grijs, u wordt al een oud man; en nu zijt u nog niets dichter bij het eeuwige leven dan toen u als knaap het huis Gods bezocht en lust had een kind van God te worden. Niets beter geworden? Neen het werd *veeleer erger met haar*. Nieuw kwaad had zich bij het oude gevoegd; andere kwalen hadden zich voorgedaan, die haar nog meer verzwakten; zij was meer vermagerd en geleek meer op een geraamte dan ooit. Treurige uitkomst van *zoveel volhardingsvermogen!*

En is dat ook niet het geval met sommigen van u, die het wel ernstig meent, maar wien het aan licht ontbreekt? u werkt, en met al uw werken wordt u steeds armer. Het rechte gevoel, een oprechte begeerte, opgewektheid om te bidden, liefde tot de Bijbel, lust om het evangelie te horen, dat alles wordt niet zo bij u gevonden als vroeger wel het geval was. U wordt hoe langer hoe slordiger, u twijfelt veel meer dan vroeger. U hebt ook veel van uw vroegere gevoeligheid verloren. U doet tegenwoordig wel dingen, waarvoor u jaren geleden teruggeschrokken zou zijn; en u laat nu ook wel eens iets na, wat u vroeger volstrekt nodig gekeurd zou hebben. Het is zo duidelijk als de dag, dat u uzelf in een sterke stroming bevindt en al dichter bij de waterval komt. De Heere verlosse u!

Dit is wel een treurig, een diep treurig geval. Tot overmaat van ramp had de heldin van ons verhaal nu *alles uitgegeven wat zij had*. Zij kon nu niet gaan tot de Egyptische medicijnmeester, ook niet meer tot de Syrische, de Hebreeuwse, de Romeinse of de Griekse medicijnmeester. Neen; nu moet zij het in het vervolg zonder hun vleierende zalving stellen. Wat betreft die beroemde medicijnen, welke haar hoop opwekten, zij kan niet meer van zulke kostelijke uitvindingen kopen. Dit was misschien haar bitterste smart; doch, laat mij het u mogen influisteren, dat was het beste wat haar tot nog toe overkomen was; en het is mijn bede, dat hetzelfde met sommigen van u mag gebeuren. Op de bodem

van uw beurs zult gij, vertrouw ik, de wijsheid vinden. Wanneer wij met ons zelf aan het einde komen, maken wij een begin met Christus. Dat laatste geldstukje voegt ons bij hen, die zelf betalen en nu ook aanspraken hebben, maar een volslagen bankroet is oorzaak dat wij gaan tot Hem, Die zonder geld en zonder prijs de krankheden geneest. Zeer verblijden ik, wanneer ik iemand ontmoet, die van zelfgenoegzaamheid bijna omgekomen is. Welkom, broeder! Nu zijt u gereed voor Jezus. Wanneer al uw eigen kracht van u uitgegaan is, dan zult u die kracht zoeken en vinden, die van Hem uitgaat.

### III.

Dit brengt ons, in de derde plaats, onder de aandacht WAT DEZE VROUW TENSLOTTE DEED.

Zij zelf was al zwakker en zwakker en haar beurs al lichter en lichter geworden. Zij hoort van Jezus van Nazareth, een Man, van God gezonden, Die zieken van allerlei aard geneest. Zij luistert aandachtig; al de verhalen, die zij hoort, voegt zij samen; zij gelooft ze; ze hebben al de schijn van waarheid in zich. "O", zegt zij, "daar is nog een andere gelegenheid voor mij. Ik zal mij in het gedrang begeven, en als ik slechts het streepje blauw, hetwelk Hij draagt als de zoom van Zijn kleed, kan aanraken, zo zal ik gezond worden." Kostelijk geloof! Het werd in haar dagen op hoge prijs gesteld, en wij mogen het nog wel hoger schatten, nu het geloof zo zeldzaam is geworden.

Let er wel op, *zij besloot zich aan Jezus toe te vertrouwen, omdat zij totaal niet wist wat zij anders doen zou.* Waarde vriend, ik weet niet waar u deze morgen in deze grote vergadering gezeten zijt; ik zou wel haast wensen, dat ik het wist, ten einde naar u toe te kunnen gaan om tot u persoonlijk te zeggen: "Neem de proef met Jezus Christus, vertrouw Hem, en zie of Hij u niet zal zaligmaken. Iedere andere deur is klaarblijkelijk gesloten: waarom niet door Christus de deur binnengaan? Er is geen andere reddingsboei; grijp dan deze! Zeg met onze dichter:

*"Ik trek de stoute schoenen aan,  
Ik wil naar Jezus henengaan,  
Want zo ik weigeren blijf, dan is  
Mijn dood en ondergang gewis."*

Laat de moed, die uit de wanhoop wordt geboren, in u openbaar worden. Moge God de Heilige Geest u nu behulpzaam zijn om uw vinger uit te steken en met Jezus in aanraking te komen! Zeg: "Ja, ik neem Christus om niet aan. Door Gods genade zal Hij mijn enige hoop zijn. Hij zal mijn deel en toevlucht wezen!" Laat de macht der omstandigheden u tot Jezus drijven. Aangezien er geen andere haven is, o u door onweder voortgedrevene, wend u dan tot deze! Reiziger, hier hebt u een toevluchtsoord. Neem hier uw intrek, want er is anders geen beschutting te vinden.

Welbeschouwd *was dit ook het eenvoudigste en gemakkelijkste wat zij doen kon.* Jezus aanraken. De vinger uitsteken en de zoom van Zijn kleed aanraken. De voorschriften, waarvoor zij zoveel geld betaald had, waren lang; maar dit was zo kort als het maar kon. De bewerkingen, aan haar verricht, waren ingewikkeld; maar dit was de eenvoudigheid zelve. Het lijden, hetwelk zij had ondergaan, had het geval lastiger en moeilijker gemaakt; maar dit was zo duidelijk als het maar mogelijk was. Met de vinger de zoom van Zijn kleed aanraken, dat is alles. O mijn hoorder, u hebt vele dingen beproefd, grote dingen, en

harde dingen, en smartelijke dingen; waarom nu niet deze eenvoudige zaak, het geloof, te beproeven? Geloof in de Heere Jezus Christus, en u zult zalig worden. Vertrouw het aan Jezus toe om u te reinigen, en Hij zal het doen. Stel u eens voor al reeds zijnde in de handen van uw Zaligmaker en Hij zal u zaligmaken.

Niet alleen was dit de eenvoudigste en gemakkelijkste zaak voor de arme, beproefde vrouw, maar *het was ook om niet en uit louter genade*. Zij had niet het allergeeringste om te betalen. Niemand stond aan de deur van de wachtkamer om haar goud of zilver in ontvangst te nemen; en de goede Medicijnmeester gaf zelfs niet eens een wenk, dat Hij een beloning verwachtte. Wat Jezus geeft, wordt om niet geschonken. Hij genas deze gelovige vrouw aan de openbare weg, te midden van de schare. Zij had de gedachte, dat zo zij slechts in het gedrang kon geraken, zij op de een of andere wijze wel maken zou, dat ze dicht genoeg bij kwam om de zoom van Zijn kleed aan te raken; en dan zou zij genezen zijn. Het is deze morgen evenzo, waarde hoorder. Kom, en ontvang de genade om niet. Breng geen goede werken, geen goede woorden, geen goede gedachten, geen goede voornemens mee als de prijs voor de schuldvergeving; kom met ledige handen en raak de Heere door het geloof aan. De goede dingen, welke u begeert, wil Jezus u geven als de uitkomst van Zijn genezing; maar zij kunnen niet de oorzaak of de prijs daarvoor zijn. Neem Zijn genade aan als de gave van Zijn liefde. Kom, met de handen ledig, en u zult ontvangen! Kom, zonder enige verdienstelijkheid, en u zult Zijn gunst verwerven! Alleen kom in aanraking met Jezus, Die de fontein des levens en der gezondheid is, en u zult behouden worden.

*Dat was ook het minst geruchtmakende wat zij doen kon.* Zij zei niets. Zij riep niet overluide gelijk de blinden. Zij vroeg niet aan vrienden of vriendinnen om toe te zien en na te gaan hoe zij haar waagstuk uitvoerde. Zij hield met zichzelf raad, en drong in de menigte voorwaarts. In volmaakte stilte had steelsgewijze de aanraking met het kleed van de Heere plaats. O, mijn hoorder, u kunt in stilte gered en behouden worden. U behoeft tot niemand van uw kennissen er over te spreken, zelfs niet tot vader of moeder. Op dit ogenblik, terwijl u daar op de bank neerzit, hebt u slechts te geloven en u zult leven. Niemand zal het weten, dat u nu de Heere aanraakt. In later dagen zult u van uw geloof belijdenis doen, maar in de handeling zelf zult u alleen en ongezien zijn. Geloof in Jezus. Vertrouw u aan Hem toe. Laat alle andere dingen, om daarop uw vertrouwen te stellen, varen, en zeg: "Hij is al mijn heil." Vat Jezus ineens, zo niet door een greep met uw hand, dan door een aanraking met uw vinger. O u arm, schroomvallig schuchter schepsel, raak de Heere aan! Vertrouw op Zijn macht om zalig te maken. Het zal niet tevergeefs geschieden, maar doe het terstond. Moge Gods Geest u er toe brengen om Jezus nu aan te nemen!

Dit is *het enige, dat van kracht is*. Raak Jezus aan en de zaligheid is terstond uw deel. Eenvoudig als het geloof is, het faalt nimmer. Een aanraking van de buitenste rand van het kleed van de Zaligmaker was voldoende: in een ogenblik gevoelde zij aan haar lichaam, dat zij van de plaag genezen was. "Het is twaalf jaar geleden", zeide zij tot zichzelf, "sedert ik mij als een levende vrouw gevoelde. Al die tijd ben ik in een aanhoudende dood neergezonken geweest, maar nu gevoel ik mijn krachten weer terugkomen." Geloofd zij de naam van de grote Heelmeester! Zij was uitermate verblijd. Beven deed zij nog wel, uit vrees, dat het straks een te grote en te goede zaak zou blijken

om waar te zijn; maar het was welzeker en gewis, dat zij genezen was. O mijn waarde hoorder, vertrouw mijn Heere, want Hij zal voorzeker datgene voor u doen, hetwelk geen ander kan volbrengen. Laat het gevoelen en het werken varen, en beproef het geloof in Jezus. Moge de Heilige Geest u leiden om dit terstond te doen!

#### IV.

En nu, arme, overtuigde zondaar, komen wij tot datgene, waarop het voor u zelf persoonlijk aankomt. DOE GELIJK DEZE VROUW DEED.

Vraag niemand er naar, maar doe zo. Zij ging ook niet heen naar Petrus, of Jacobus, of Johannes om te zeggen: "Goede heren, geeft mij raad." Zij vroeg hun evenmin om hun hulp voor het verkrijgen van toegang tot Jezus, maar zij ging uit eigen beweging, en beproefde voor zich zelf de kracht van een aanraking. U hebt raadgevingen genoeg gehad; begin nu eens met wezenlijk werk. Er bestaat een al te grote neiging om onze troost te zoeken bij de gesprekken met Godzalige mensen; laten wij ons van hen afwenden en tot hun Meester spreken. Onderzoek en navraag, gesprekken met burens, die Christenen zijn, dat is alles heel goed; maar één aanraking van Jezus is oneindig beter. Ik keur het niet in u af, dat u op godsdienstig gebied om raad vraagt; maar laat het dan een huis blijven waar u halverwege even inloopt en niet het eindpunt van de weg. Dring voorwaarts tot u door een persoonlijk geloof Jezus hebt aangegrepen. Zeg aan niemand wat u gaat doen; wacht tot het geschied is. Op een andere dag zult u uzelf gelukkig gevoelen om aan de dienaar en het volk Gods te kunnen mededelen wat de Heere voor u heeft gedaan; maar voor het tegenwoordige hebt u niets anders te doen dan stil te geloven in het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

Vraag er niet eens u zelf naar. Indien deze arme vrouw met zichzelf te rade was gegaan, zou zij het waarschijnlijk nimmer gewaagd hebben zo dicht bij de Heilige Gods te komen. Waar zij door de wet haars volks en van haar God zo duidelijk van de maatschappij was uitgesloten, zou zij het denkbeeld wel hebben laten varen, als zij er nog eens beter over nagedacht had. Gezegend was de onstuimigheid, welke haar midden in het gedrang wierp, en haar tussen al die dicht opeen staande massa mensen het hoofd opwaarts en het aangezicht naar de Heere gericht deed houden. Zij redeneerde niet, maar ging over tot de daad. Vraag omtrent deze zaak in het geheel niets aan u zelf, maar handel alleenlijk. Geloof, en daarmee uit. Houd u niet onderweg op om een gesprek te voeren met uw eigen ongelooft of om uw oprijzende twijfel en vrees te beantwoorden; maar ga ogenblikkelijk, in eens, den vinger uitstekende, raak de zoom van Zijn gezegend kleed aan, en zie, wat er van komt. God helpe u om dit te doen, terwijl ik nog aan het spreken ben!

Geef toe aan de heilige aandrang, welke juist nu op u werkt. Zeg niet: "Morgen kan het wel beter passen." In het geval met deze vrouw bevond zich de Heere vóór haar; zij verlangde ineens genezen te worden, en daarom, er mocht van komen wat er van komen wilde, stortte zij zich midden in het gedrang. Zij was zo verzwakt, dat men er over verwonderd staat hoe zij er in geslaagd is om vlak bij Jezus te komen; mogelijk echter heeft de schare haar opgelicht en verder gedragen, zoals menigmaal in een stroom van mensen gebeurt. Hoe het ook zij, zij had nu de kans, en zij nam die kans waar. Daar was de buitenste rand van des Heeren mantel; haar vinger werd uitgestoken en het was alles gebeurd. O mijn vriend, u hebt nu gelegenheid door de grote genade Gods, want u bent in Zijn bedehuis. Jezus van Nazareth gaat op dit ogenblik voorbij. Hij, die tot u spreekt, is

het er niet om te doen om aangename dingen te zeggen, maar hij is er op uit om uw ziel voor Jezus te winnen. O hoezeer wens ik, dat ik u tot die zaligmakende aanraking kon leiden! De Geest van God kan dit doen. Moge Hij u thans bewegen om uit te roepen: "Ik wil in de aangewezen offerande geloven en mijn ziel aan Jezus toevertrouwen!" Hebt u dit gedaan? Dan zijt u gered. "Die in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven."

"Maar ik ben zo vol vreze en beving." Dat was ook het geval met haar, die door Jezus genezen werd. Haar hand beefde, maar zij raakte Hem daarom niettemin aan. Mij dunkt, ik zie haar trillende vinger. Wat een verzwakte en vermagerde vrouw, wat bleke, ingevallen wangen! Wat een magere vinger was het, die zij uitstak, en wat trilde die! Hoe ook de vinger van uw geloof moge beven, zo hij slechts de zoom van des Heeren kleed aanraakt, zal er kracht van Hem tot u uitgaan. Het vermogen ligt niet in de vinger, die aanraakt, maar in de Goddelijke Zaligmaker, Die aangeraakt wordt. Zolang er verbinding bestaat tussen u en de almachtige kracht van Jezus, zal Zijn macht langs uw bevende vinger stromen en genezing brengen aan uw hart. Een telegraafdraad kan door de wind heen en weer slingeren en toch de electrische stroom doorlaten, en zo ook kan een bevend geloof de zaligheid van Jezus overbrengen. Een sterk geloof, hetwelk ergens anders dan in Jezus rust, is een misleiding; maar een zwak geloof, hetwelk alleen op Jezus rust, brengt zeker de zaligheid. Steek dan ook die vinger uit! Waarde ziel, steek de vinger uit! Ga niet van hier, voordat u de Heere door een gelovig gebed of door de hoop hebt aangeraakt. Heilige Geest, laat niet toe, dat er zijn, die dit kerkgebouw verlaten, vóór zij door een gelovige begeerte of vertrouwen van enigerlei aard een verbinding tussen zich en Jezus tot stand hebben gebracht, en de kracht hebben gevoeld, die hun tot hun ogenblikkelijke genezing toestroomde. O Heere, red dit volk! Waarom komt gij, zondag op zondag, in zulke dichte scharen, en waarom moet ik hier staan en mijn hart in liefde tot uw zielen laten wegbloeden? Zou dat dan de enige uitkomst moeten zijn, dat ik u behulpzaam ben om een anderhalf uur in een soort van godsdienstige vermaking door te brengen? Welk een verspilling heeft er plaats van mijn arbeid en van uw tijd, zo er geen werk der genade geschiedt! Indien u niet tot Christus gebracht wordt, zal mijn prediking een vloek voor u blijken te zijn. Ik huiver en sidder, als ik er aan denk, dat de prediking van het evangelie een reuke des doods voor u zal zijn, zo zij u niet het leven brengt. Stelt toch de dag der genade niet uit. Bij de levende God, ik smEEK u, vertrouwt de levende Verlosser. Daar ik u allen van aangezicht tot aangezicht voor de rechterstoel van Christus zal ontmoeten, zo bid en smEEK ik u, steek de vinger des geloofs uit en vertrouwt de Heere Jezus, Die zo volkomen waard is vertrouwd te worden. Het eenvoudig vertrouwen uws harten zal de dood, die nu in u werkt, tot staan brengen. Heere, schenk dat vertrouwen, om Jezus' wil! AMEN.

Overgenomen uit het boek "De Wonderen van de Heiland"

## 11. Zij was niet verborgen

*"De vrouw nu, ziende, dat zij niet verborgen was, kwam bevende, en voor Hem neervallende, verklaarde Hem voor al het volk, om wat oorzaak zij Hem aangeraakt had, en hoe zij terstond genezen was". Lukas 8:47.*

De vorige zondagmorgen spraken wij over de vrouw, die van de vloed des bloeds genezen werd. Nadat zij al haar leeftocht aan de medicijnmeesters had uitgegeven en met hen allen bedrogen was uitgekomen, raakte zij het kleed van de Zaligmaker aan, en werd *onmiddellijk* genezen. Van achteren kwam zij naar Hem toe, want zij wenste niet gezien te worden. Zij sprak geen woord: zij had niet de moed om openlijk om de begeerde zegen te vragen. Toen zij eenmaal genezen was, sloop zij weg in de menigte, angstig, dat zij zou worden opgemerkt. Indien het verhaal hier nu geëindigd was, zou het voor u geen verrassing geweest zijn. Het was een geval van buitengewone kiesheid, wat wel een bijzonder geheimzinnig slot scheen te vereisen, daarin bestaande, dat aan de vrouw werd toegelaten, dat zij gelukkig en gezond heenging naar huis.

Maar veronderstel nu, dat onze Zaligmaker, door de tederheid van Zijn medelijden met deze bevende vrouw, haar toegelaten had om te vertrekken zonder dat zij een openbare belijdenis deed, wat zou dan het gevolg geweest zijn? Het was naar de wil van de Zaligmaker, dat het wonder in drie van de vier evangeliën zou worden opgetekend, en als het geëindigd was waar wij de vorige zondagmorgen zijn blijven steken, dan zouden wij, zo is onze menselijke natuur, daaruit de gevolgtrekking hebben afgeleid, dat het zaligmakende geloof niet beleden behoeft te worden. Onze natuurlijke liefde tot het gemak, en onze begeerte om het kruis te vermijden, zouden ons het voorbeeld van deze vrouw hebben doen volgen, en wij zouden getracht hebben de Heere ter genezing aan te raken, en dan van Hem weg te lopen, zonder enigerlei belijdenis te doen van het discipelschap.

Velen zouden haar voorbeeld hebben aangehaald als een reden, waarom het hun geoorloofd zou zijn zich te onttrekken aan de verantwoordelijkheid de plichten en het lijden, die het discipelschap met zich brengt. Indien de Zaligmaker het aan deze vrouw had toegelaten in stilte heen te gaan, zouden vele lafhartige gelovigen gezegd hebben, dat het stilzwijgen van de Zaligmaker het zegel der goedkeuring hechtte aan haar heengaan zonder een woord te spreken; en dat zij haar veilig konden navolgen. Ik ken de mensen en hun wijze van redeneren wel. Dit zou net een kolfje naar hun hand zijn geweest. Denkt eens aan welk een gebruik men van deze geschiedenis zou hebben gemaakt in de tijden van het martelaarschap. De lafhartigen zouden aldus hebben geredeneerd: "Het kan wel gebeuren, dat wij naar de gevangenis of naar de brandstapel moeten, als wij Christus belijden; waarom zouden wij nodeloos zulk een uittartende houding aannemen? Wij kunnen genade van Jezus ontvangen, zonder dat er iemand mee bekend wordt; en wanneer wij de zaligheid verkregen hebben, kunnen wij ons onder de schare mengen, en er ons voor hoeden, dat wij ons aan het gevaar blootstellen." De Zaligmaker wilde niet, dat wij in dit voorbeeld een grond zouden kunnen vinden voor een verkeerde handelwijze; en daarom riep Hij de vrouw, die Hij genezen had, uit de schare. De geest der verberging werd, Gode zij dank, in martelaarstijden in de kerk niet gevonden; want heilige mannen en vrouwen kwamen te voorschijn en beleden hun geloof met meer dan gewone beslistheid. Een voorbeeld ter navolging voor ons allen!

Indien het verhaal geëindigd was waar wij de vorige zondag gebleven zijn, welk een kalmerend middel zou dit dan verschaft hebben voor de goede, vredelievende mensen, die zich in deze dagen van Godslastering en bestraffing nergens bij willen aansluiten! "Er gaat niets boven een rustig leven", zeggen zij. Zij hebben het zeer goed en gemakkelijk, en het is hun bedoeling, dat het ook zo blijven zal. Wat gaat het hen aan, al zou de gehele kerk ook door de geest der dwaling zijn aangetast? Zij hopen rustig naar de hemel te gaan; en inderdaad, zij gevoelen, dat zij derwaarts gaan; en al zijn zij dan geen soldaten van het kruis, zo vertrouwen zij er toch op volgelingen van het Lam te zijn; indien zij niet ernstig strijden voor het geloof, eenmaal de heiligen overgeleverd, zo eten zij toch van het vette, en drinken zij van het zoete, en genieten zij van de voorrechten van een godsdienst, die hun genoeg bezorgt. Dat is heden ten dage het streven van velen, en zeer gaarne zouden dezulken zich achter deze vrouw verscholen hebben. Zij nochtans was niet verborgen; en zulke mensen mogen het ook niet zijn. Wij hebben genoeg drogredenen voor onze zelfzuchtigheid en gemakzucht, voor onze vermijding van alles waardoor wij ons zouden kunnen blootgeven, zonder dat de Zaligmaker ons ook nog iets daartoe aan de hand doet; en daarom droeg Hij er in dit geval op bijzondere wijze zorg voor, dat er niet iets zo verkeerd uit zou worden afgeleid. Wat een verdedigingsmiddel voor een schuldig stilzwijgen had kunnen zijn, verandert Hij in een machtige drangreden voor een openbare belijdenis. Hij wil in dit geval geen verberging toestaan, omdat Hij ze in geen enkel geval wil dulden, maar van ons eist, dat wij ons kruis zullen opnemen en Hem volgen.

Dat is het onderwerp voor deze morgen. Moge ik de hulp van de Heilige Geest ontvangen om het zo te behandelen, dat sommigen alhier, die oprecht zijn in hun liefde tot Christus, maar toch nimmer daarvan bekentenis hebben gedaan, genoodzaakt mogen worden om ineens voor de dag te komen, en voor de Heere Jezus Christus en zijn volk te verklaren, dat zij Hem hebben aangeraakt, en dat zij onmiddellijk zijn genezen.

Laat mij tot u spreken over de volgende zaken:

1. In de eerste plaats, *haar wegschuilen scheen zeer verschoonbaar*;
2. in de tweede plaats, *haar wegschuilen werd niet toegelaten*;
3. en in de derde plaats, *uw wegschuilen zou niet worden verschoond, en evenmin worden toegelaten, maar ineens een einde nemen..*

In de eerste plaats dan, wij zeggen aangaande deze vrouw, DAT HAAR WEGSCHUILEN ZEER VERSCHOONBAAR SCHEEN.

Ik heb reeds gezegd, dat zo er in één geval een genezing verborgen had mogen blijven, wij hier dit geval hebben; en dat wel om verschillende redenen. In de eerste plaats, *vanwege de natuurlijke schroomvalligheid van deze vrouw en vanwege de aard van haar ziekte*. Het is toch duidelijk, dat zo er in één geval de zaak in een hoek had kunnen geschieden, of zo zij in de mensenmassa geschiedde, zonder verdere opmerking had kunnen zijn voorbijgegaan, dit geval hier aanwezig is. Toch wil de Zaligmaker, door welke tedere overwegingen Hij ook wordt aangedaan, het niet zo hebben. En gij, waarde vriend, u zegt misschien: "Ik ben van nature zo erg beschroomd en achterhoudend; och, verschoon mij toch." Deze vrouw was niet alleen vol schroom, maar haar ziekte gaf haar ook het recht om te wensen, dat zij achteraf en in het verborgen kon blijven. "Ik zou niet gaarne willen dat mijn gehele geschiedenis aan iedereen bekend werd", zegt er iemand. Dat kon die vrouw ten minste wel zeggen; voor haar moet het inderdaad hard geweest



zijn, te bekennen wat de Heere gedaan had. En toch moest zij Zijn genade in het openbaar erkennen, en dat moet u ook doen. Zij is een ziekelijke en zwakke vrouw, die de laatste twaalf jaar al zwakker en zwakker geworden is; doch nu zij genezen is, moet zij voor de dag komen en van die genezing bekentenis doen. Schijnt u dit hard toe? Het is toch voorzeker het minste wat zij kan doen, en zij behoort dat uit eigen beweging te doen. Doch zo het stilzwijgen in één geval geoorloofd kon zijn geweest, dan was de zaak haar aangaande wel zo kies, dat zij het twijfelachtig voorrecht had kunnen genieten genade te ontvangen zonder dit te erkennen.

Voegt hierbij, *dat de Zaligmaker geen openbaarmaking zocht*. Hij legde degenen, die Hij genas, niet de verplichting op, dat zij tot iedereen over het wonder zouden spreken. Hij zocht geen roem of bekendheid; Hij twistte niet met veel geroep, Zijn stem werd in de straten niet gehoord. In verschillende gevallen beval Hij zelfs aan de genezenen om niemand te zeggen wat er geschied was; en in dit geval had hij genezing geschonken, zonder dat er openlijk om was gevraagd. Kon zij hieruit niet het besluit trekken, dat haar verborgen daad des geloofs goedgekeurd werd, en deze ook verborgen kon blijven, aangezien zij het begeerde gunstbewijs ontvangen had? u kunt op die wijze omtrent uzelf redeneren en zeggen, dat Jezus er geen behoefte aan heeft, dat u van Hem getuigt. Welzeker, het is waar, dat Hij aan niets van één onzer, wie hij ook zij, behoefte heeft; maar is dit een gepaste manier om uw Heere te behandelen? u kunt wel zeggen, dat rust en stilzwijgen van uw zijde verschoonbaar zou zijn; maar aangezien de Zaligmaker in het geval van deze vrouw daar niet zo over dacht, geloof ik, dat Hij ten opzichte van uw persoon daar evenmin zo over zal denken. Ik vertrouw, dat Hij in Zijn barmhartigheid met u evenzo zal handelen als met haar, en dat Hij u zal noodzaken om voor de dag te komen en de wonderen van Zijn genade te erkennen.

Er was nog een andere reden waarom ze had kunnen denken, dat zij geen openbare belijdenis behoefde af te leggen, en wel deze, *dat de Zaligmaker op die tijd buitengewoon bezet was*. De schare verdrong Hem, en Hij was op weg naar het huis van de overste der synagoge om aan diens kind Zijn aandacht te weiden; zij zou Hem slechts hebben opgehouden in Zijn loopbaan tot de betoning van Zijn liefde. Zou de Zaligmaker dan om haar worden opgehouden? Jäirus zag al niet met zoveel welgevallen op haar neer, toen hij merkte, dat Jezus om haar stil hield; wat zou hij doen, als zij de oorzaak werd van een nog langer oponthoud? Daarenboven kon zij heel natuurlijk aldus redeneren: "Waarom zou zulk een onbetekenende persoon als ik ben de Profeet ophouden? Wie ben ik, dat ik ook maar één seconde van Zijn tijd in beslag zou nemen? Jäirus gaat voor mij; laat hij zijn beurt hebben. Ik heb de zegen ontvangen, en er is geen behoefte aan om de Heere op te houden." u weet hoe haastig wij er bij zijn om verontschuldigen in te brengen, wanneer een plicht niet aangenaam is; ik veronderstel, dat u zelf daar handig genoeg in zijt. En aangezien nu deze verontschuldiging, als zij ooit bij de vrouw is opgekomen, spoedig krachteloos werd gemaakt, zou ik u wel willen aanraden ook alle uitvluchten weg te werpen, en te bedenken, wat er staat geschreven: "Die met het HART gelooft, en met de mond Hem belijdt, zal zalig worden", of, om een even duidelijke Schriftuurplaats aan te halen: "Die gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden." Het geloof en de belijdenis worden door de Heilige Schrift samengevoegd, en wat God heeft samengevoegd, scheidt de mens niet.

Voor de genezen vrouw had er ook een verontschuldiging kunnen liggen in het feit, *dat haar genezing door de gevolgen zich zelf zou openbaar maken*. Wanneer zij haar huis bereikte, zou iedereen zien, dat zij een geheel andere vrouw was; en wanneer men haar dan vroeg, hoe dat zo gekomen was, kon zij aan de mensen alles dienaangaande meedelen. Zij zouden in haar leven het beste bewijs zien van het werk des Heeren, aan haar verricht. Is het niet beter door uw leven dan door uw lippen te spreken? Welzeker, en hierin ligt de schijnbare kracht van deze verontschuldiging voor de ongehoorzaamheid. Er is een zeker deel waarheid nodig om een valse stelling op de been te houden. Let er dus wel op, dat het aan deze vrouw niet werd toegelaten de openbare belijdenis van haar grote verplichting aan Christus terug te houden, niettegenstaande het zeker was, dat haar gezondheid en haar gedrag getuigenis van Zijn macht zouden afleggen. Ik weet wel wat u zegt: "Ik behoef mij niet bij een kerk te voegen, ik kan tehuis wel een Christen zijn. Beter een christelijk leven te leiden dan een christelijke naam te dragen". Mijn vriend, wij hebben u nooit voorgesteld, dat u het dragen van een christelijke naam in de plaats zou stellen van een christelijk leven; wel hebben wij ons met nadruk tegen zulk een denkbeeld verzet. Wij zouden u wel ernstig willen herinneren aan de woorden van onze Zaligmaker: "Deze dingen moet u doen, en de andere niet nalaten." Het waarnemen van de ene plicht sluit geen rechtvaardiging in voor het verzuimen van de andere. Op geen enkel punt mag u weigeren te gehoorzamen. Doe belijdenis van uw Heere; erken wat Hij voor u heeft gedaan; en zorg er dan verder voor, dat de ganse toon van uw leven uw belijdenis ondersteunt. Een Godzalig leven moet er in ieder geval zijn, maar laat het dan ook door een treffende belijdenis gekroond worden.

Er is nog wel een ander voorwendsel te vinden, waarvan deze vrouw zich had kunnen bedienen, indien het haar om een verontschuldiging te doen was. Zij had naar waarheid kunnen zeggen: "Het is zo duidelijk als de dag, *dat een openbare belijdenis niet tot het wezen van mijn genezing behoort, want ik ben genezen*." Zij was onmiddellijk genezen, en er wordt bijgevoegd, dat zij aan haar lichaam gevoelde, dat zij van die kwaal genezen was. Zij wist alzo, dat zij genezen was en het was duidelijk, dat een belijdenis van haar geloof niet noodzakelijk was voor het ontvangen van dat grote gunstbewijs uit de handen des Heeren. Vandaar ook, dat velen redeneerden: "Christus te belijden en mij bij Zijn volk te voegen is niet noodzakelijk voor mijn zaligheid." Wie heeft ooit gezegd, dat dit wel zo was? Openbare belijdenis is niet noodzakelijk, wat meer zegt, is niet geoorloofd, voordat de zaligheid uw deel geworden is. Hoe had deze vrouw op enigerlei wijze bekentenis van een genezing kunnen doen voordat zij genezen was? Maar toen zij eenmaal genezen was, toen werd het noodzakelijk, dat zij dit ook bekende; niet noodzakelijk voor de genezing, dit is duidelijk, maar noodzakelijk vanwege de genezing. Het is altijd noodzakelijk voor een discipel om te doen wat zijn Heere hem gebiedt. Het behoort tot de wezenlijke verplichtingen van een krijgsman, die onder de banier van het kruis optrekt, dat hij de bevelen van zijn Veldheer opvolgt. Jezus gelast ons, dat wij ons licht zullen laten schijnen; zouden wij het dan durven dit achterwege te laten? Indien wij genade uit Zijn handen ontvangen hebben, vordert Hij van ons, dat wij die ontvangst ook zullen erkennen, en ons rechtvaardigheidsgevoel maakt het gewis ook noodzakelijk voor ons, dat wij onze verplichting erkennen.

Zo heb ik u aangetoond, dat er in het geval, hetwelk ons bezighoudt, vele verontschuldigingen konden worden gemaakt; en toch zou het met dat al een ongepaste zaak zijn geweest, indien zij in de schare was weggeslopen en naar huis was gegaan,

genezen, maar zonder de Heere te loven en te prijzen. Zulks zou haar voor altijd tot oneer gestrekt hebben. Mij dunkt, dat zij dit ook wel gevoeld heeft, toen de Zaligmaker Zijn liefdevolle ogen op haar richtte en zeide: "Iemand heeft mij aangeraakt." Welk een gezicht vol vriendelijke goedheid en vrede was dit voor haar! Zij moet wel ogenblikkelijk gedacht hebben: "Hoe dwaas was het van mij om Hem van achteren te naderen! Hoeveel vertroostends ligt er op Zijn gelaat; de blik van Zijn ogen geeft enkel blijdschap. Hij zou mijn verzoek met een glimlach hebben ingewilligd." Toen zij Zijn uiterlijk waarnam, en de recht koninklijke houding van de grote Weldoener opmerkte, bloosde zij er over, dat het haar bedoeling geweest was een genezing te stelen van Hem, Die zo bereidwillig was om ze te geven. Het zien van Hem was bestraffing genoeg daarvoor, dat zij zich steelsgewijze van de zegen meester had gemaakt. Als zij er aan dacht, dat zij daarna weggegaan was zonder Hem te danken, wel, mij dunkt, op het ogenblik dat zij Hem in Zijn Goddelijke majesteit, in Zijn koninklijke goedheid aanschouwde, kon zij niets anders doen dan aan Zijn voeten neervallen en zulk een glorieijke Heere in oprechtheid aanbidden. In zichzelf gevoelde zij, dat het een wonderbaarlijke genezing was, welke door een aanraking van Hem haar ten deel gevallen was; en nu kon ze Hem niet genoeg loven. De stenen zouden het tegen haar hebben uitgeschreeuwd, als zij van dat wonder van genadig machtsbetoon geen bekentenis gedaan had; en de aarde zou geweigerd hebben zulk een monster van ondankbaarheid nog langer te dragen. Ogenblikkelijk viel zij voor Hem neder, en zeide Hem al de waarheid. De gedachten van haar hart werden door haar Heere geopenbaard, en nooit werd Jezus meer in waarheid aangebeden dan door dit arme schepsel, nu haar stilzwijgen door de liefde van haar Heere bestraft en door Zijn onmetelijke goedheid veroordeeld werd.

## II.

In de tweede plaats, HAAR WEGSCHUILEN WERD NIET DOOR DE ZALIGMAKER TOEGELATEN.

Ik heb u bij het begin van onze verhandeling gezegd, dat zo haar geschiedenis een einde genomen had zonder dat zij voor het licht was getreden, dit een aanmoediging zou geweest zijn voor die praktische verloochening van Christus, welke bestaat in het verbergen van ons geloof in Hem. Het voor de dag brengen van deze vrouw uit haar schuilplaats werd door de Zaligmaker zelf bewerkt, en daarom kunnen wij, niettegenstaande die ogenschijnlijke ruwheid, er van verzekerd zijn, dat dit het liefderijkste was, dat er kon plaats hebben. Dat zij in het volle licht werd geplaatst, had de beste gevolgen.

Want in de eerste plaats was een openbare belijdenis van haar zijde nodig *in betrekking tot des Heeren heerlijkheid*. Geliefden, de wonderen van Christus waren de zegelen, welke God aan Zijn zending gaf. Hij was een Mens, van God gezonden, en de wondervolle dingen, die Hij deed, bewezen, dat God met Hem was. Indien de wonderen, welke Hij verrichtte, niet werden bekend gemaakt, zouden de zegelen van Zijn zending verborgen gebleven zijn, en alzo veel van hun uitwerking verloren hebben. Hoe zouden de mensen weten, dat Hij waarlijk de Christus was, als zij er nooit van hoorden, dat de zieken genezen werden? Als deze vrouw haar genezing verborgen hield, zouden anderen hetzelfde kunnen doen; en als allen dat zo deden, zou Christus' opdracht geen zichtbare handtekening dragen van de Heere God. Ik zou degenen onder u, die uw Heere niet belijden, deze zaak wel op het hart willen drukken; want hetgeen, waartoe u het recht

hebt, daartoe hebben anderen ook het recht. Als het goed is van de ene Christen, dat hij Christus niet belijdt en zich niet bij een kerk voegt, dan moet het voor andere Christenen ook geoorloofd zijn om op dezelfde wijze te handelen. Waar zouden gemeenten zijn, waar zou de voortzetting zijn van de ordinantiën van het evangelie; en wat dat aangaat, wie zou gehouden zijn als prediker op te treden, als zelfs niemand gehouden was in het openbaar belijdenis te doen? Als u langs de trap aan de achterzijde naar de hemel moogt gaan, dan ik ook, en zo zou de van God verordende openbare ingang tot het koninkrijk ongebruikt kunnen blijven. Wie zal er op gesteld zijn langs de openbare weg, met al de daaraan verbonden verantwoordelijkheid en de daarmee gepaard gaande tegenstand, naar de hemel te gaan, als u juist even gemakkelijk dat lieve paadje achter de heggen langs kunt nemen, en zo zonder te worden opgemerkt de heerlijkheid kunt insluipen? Zulks gaat niet aan, broeders, als wij bedenken wat de Heere Jezus Christus van ons verdient, en hoe onze openbare belijdenis strekt om getuigenis van Zijn zending af te leggen. De verandering, die er tot stand komt in de geestelijke en zedelijke toestand van degenen, die tot de zaligheid worden geleid, is de getuigenis Gods aangaande het evangelie; en wanneer hierover niet zou worden gesproken, hoe zou de wereld dan kunnen weten, dat God het evangelie heeft gezonden?

Bedenkt verder, *dat de wonderen van onze Heere tot opheldering dienden van Zijn onderwijs*. Wel beschouwd zijn de wonderen van Christus de platen van een boekdeel, waarvan Zijn prediking de drukletters vormen. U neemt het een of ander geïllustreerd tijdschrift ter hand, en daarin leest u de beschrijving van een openbaar gebouw of het verslag van een grote plechtigheid; u vindt veel genoeg in het gedrukte verslag, maar om u een recht denkbeeld van de gehele zaak te vormen, daartoe zijn de gravuren van zeer veel nut. U zou die houtsneeplaten niet gaarne missen, want zij maken het aantrekkelijkste gedeelte van het tijdschrift uit en hebben voor u een grote waarde. Zo nu ook waren in de bediening van onze Zaligmaker Zijn woorden de bedrukte bladzijden om te lezen, en Zijn wonderen waren de gravuren ter verduidelijking. Als de plaat er uit gescheurd wordt, of als er iets overheen wordt geplakt, wordt het tijdschrift daardoor erg beschadigd; en evenzo zou het onderwijs van onze Heere er grote schade bij lijden, zo de daarmee gepaard gaande wonderen verborgen bleven.

Ik heb u de vorige rustdag aangetoond, dat de genezing van deze vrouw een gebeurtenis was, waarin wonderveel lering ligt opgesloten; hoe zou zij dan onbekend kunnen blijven? Moet zij maar stilzwijgend worden voorbijgegaan om aan haar vrees voldoening te schenken? Moet Jezus dit wonder verrichten en niemand er ooit van horen? Gelijk God gezien wordt in de werken van Zijn schepping, zo wordt Jezus gezien in Zijn wonderen van genade. Zullen wij Hem van Zijn eer beroven? God verhoede, dat wij Hem deze schandelijke oneer zouden aandoen. Als iemand in de tijd, toen ik het eerst de Heere leerde kennen, tot mij gezegd had: "Gij zult u schamen Christus te belijden, ofschoon Hij u heeft gered; en de dag zal komen, wanneer u blozende Zijn naam zult erkennen", zou ik mij over zulk een aantijging verontwaardigd hebben gevoeld. Wel, het was mij er juist om te doen tot iedereen over de liefde van de Zaligmaker te spreken. Als er niemand anders geweest was om mij aan te horen zou ik tot het redeloze dier hebben gesproken. Ik had hetzelfde gevoel als Bunyan, die van zichzelf getuigt, dat hij aan de vogelen des velds wel alles dienaangaande wilde mededelen. Ik kan het mij niet indenken hoe het komt, dat gij, die de Zaligmaker kent, of tenminste denkt dat u Hem kent, van oordeel kunt zijn, dat het

goed is weg te schuilen en de heerlijkheid van Christus als het ware te bedekken. O spreekt er toch van! Vertelt het aan iedereen, dat Hij ons heeft genezen, ons de vergeving der zonden heeft geschonken, ons heeft zalig gemaakt.

De openbaarmaking moest ook geschieden *ter wille van anderen*. Zijn er onder u, die voor zich zelf wensen te leven? Zo dat het geval is, moet u van die zelfzucht worden verlost. Tegen de evangelische godsdienst wordt wel eens de beschuldiging ingebracht, dat wij de mensen leren in de eerste plaats het oog te richten op hun eigen zaligheid, en dat dit een soort van geestelijke zelfzucht is. Maar als dan die zaligheid, die verlossing, de verlossing van de zelfzucht is, waar blijft dan de zelfzucht? Het is een zaak van groot gewicht in de verlossing, dat de zondaar verlost wordt van de hardheid des harten en van zijn onverschilligheid omtrent anderen. Wenst u alleen naar de hemel te gaan? Dan vrees ik, dat u er nooit komt. Is er bij u in het geheel geen verlangen aanwezig, dat ook anderen gered worden? Dan behoort ook u nog niet tot hen, die gered zijn. Wees daarvan verzekerd. Wat is het natuurlijkste middel, hetwelk tot de zaligheid van anderen leiden kan? Wat anders dan uw eigen persoonlijk getuigenis goed te doen uitkomen? Onze Heere genas deze vrouw tot heil van de gehele schare. Allen moeten wel verwonderd hebben gestaan, toen zij haar geschiedenis hoorden. Hij deed het in het bijzonder tot heil van Jäirus. Het dochttertje van Jäirus had twaalf jaar geleefd, en deze arme vrouw was twaalf jaar stervende geweest - let op die gelijkheid, wat de tijd aangaat, in beide gevallen. Voorzeker lag er in deze genezing voor Jäirus een luide oproep om geloof in Jezus te oefenen, en zij zal gewis tot grote steun geweest zijn voor zijn geloof, dat nu juist niet zo sterk was als het wel scheen te zijn.

En bent u het niet met mij eens, dat haar openlijke verklaring ook vereist werd *met het oog op het welzijn van de discipelen van onze Heere*? Zullen de discipelen, toen zij haar geschiedenis hoorden, deze niet als een schat bij zich zelf hebben bewaard, en in later dagen daarvan tot elkander hebben gesproken om daardoor elkanders geloof te versterken? De herinnering aan deze merkwaardige wonderen, welke zij hun Meester zagen verrichten, zoude hun in tijden van vervolging wel te stade komen. Geliefden, heeft de Heere zelfs niet het oog gehad op u en op mij, die door Zijn genade eeuwen later zouden worden geboren? Zijt ook u niet van gevoelen, dat Hij de genezen vrouw voor de dag deed komen met het opzettelijk doel, dat het te boek stellen hiervan in het evangelie door alle geslachten heen schuilzieken in het licht zou doen treden? Heeft onze Heere niet voorzien, dat velen door het horen van haar genezing zouden worden aangemoedigd om door het geloof de zoom van Zijn kleed aan te raken? Aldus zal het u duidelijk worden, dat de bevende vrouw haar Heere moest erkennen, opdat het huisgezin daartoe een zegen zou wegdragen voor de Heere.

Voornamelijk evenwel moest zij dit doen *voor haar eigen welzijn*. De Zaligmaker had liefdevolle oogmerken, toen Hij deze arme bevende vrouw voor het oog van al het volk deed voorkomen. Hierdoor verlost Hij haar van allerlei vreze, welke haar anders van rondom zou hebben bezet. Veronderstelt eens, dat zij genezen naar huis was gegaan en nimmer daarvan bekentenis had gedaan, wat zou zij zich dan ongerust hebben gevoeld! Een gevoel van dat gunstbewijs te hebben gestolen zonder verlof of toestemming zou verontrustende dromen en benauwende gedachten bij haar hebben veroorzaakt. Zij zou gekweld geworden zijn door de vrees, dat de kwaal spoedig zou terugkeren, of dat zij als

gevolg van een vreselijk vonnis het leven moest derven. Daarenboven zou zij tot zich zelf gezegd hebben: "Ik was weinig beter dan een dief. Ik ben niet door de deur ingegaan, maar over de muur geklommen. Ik vrees, dat ik het zwaar te verantwoorden zal hebben in de dag van het gericht. Zal ook een mens God beroven. Heb ik de Zaligmaker zelf niet beroofd?" Al zulke door vrees ingegeven overleggingen werden onmogelijk gemaakt door haar openlijke belijdenis, en door datgene, hetwelk daarop volgde. Jezus verzekerde haar, dat Hij niet geërgerd was; Hij wenste, dat zij geen vrees zou koesteren, want Hij zeide: "Uw geloof heeft u behouden. Ga heen in vrede."

Zij was een zeer schroomvallige en vreesachtige vrouw geweest, maar nu zou zij alle ongepaste beschroomdheid van zich af schudden. Ik ken verscheidene personen, die van hun beschroomdheid genezen zijn, doordat zij voor het front kwamen om Christus te belijden. Ik zou gevallen kunnen vermelden van personen die vroeger zeer achterhoudend waren, ja bijna niet in staat om een enkel woord over het een of ander onderwerp te zeggen; nadat zij zich echter bij de kerk hebben gevoegd, heeft hun openbare belijdenis het ijs gebroken en kwamen de wateren van hun leven in beweging. Onze Heere neemt deze zwakheid weg door onze gehoorzaamheid: "in het onderhouden van des Heeren geboden is grote loon."

Onze Heere gaf haar ook na haar belijdenis nog groter zegen. Misschien hebben sommigen uwer nog wel een grote gunst van de Heere te verwachten, wanneer u Zijn naam belijdt. U blijft binnen de deuren en Hij geeft u melk genoeg om van te kunnen leven; maar als u voor de dag wilde komen om Hem te belijden, zou Hij u voeden met vaste spijs van Zijn koninkrijk. U zoudt een dapperder en nuttiger mens worden, indien u uw kruis op wilde nemen. u bent nu gelijk aan Saul, de zoon van Kis, die zich tussen de vaten verstak; komt voor de dag en weest koning. Maakt alom bekend wat Christus voor u gedaan heeft. Want wat gaf de Zaligmaker haar?

Hij gaf haar op klare wijze haar betrekking tot Hem te verstaan. Hij zeide: "Dochter!" Ik weet niet, dat de Zaligmaker ooit een andere vrouw dochter heeft genoemd, want in Zijn spreken tot vrouwen was Hij op zijn hoede; maar tot deze vrouw zeide Hij dan toch: "Dochter!" O, moge de Heere aan de zodanigen, die bevende en vol angst zijn, de nauwe en innige betrekking doen zien en gevoelen, welke er bestaat tussen Christus en hun ziel! Moge uw kindschap op de levendigste wijze u voor de geest komen te staan, als loon op uw gehoorzaamheid. Moge Jezus tot sommigen van u zeggen: "Zoon, wees welgemoed", of tot een ander: "Dochter, heb goede moed, uw geloof heeft u behouden." "Wat zou ik wel niet geven", zegt er een "als Jezus mij dochter wilde noemen." Geef Hem u zelf door in Hem te geloven en van Hem belijdenis te doen en zie of Hij u Zijn liefde niet openbaart. Welke heerlijke openbaringen er door dat zondige stilzwijgen voor u verloren gaan, kan ik u niet zeggen; maar het is zeker, dat u daardoor menig opbeurend woord van de eigen lippen uws Heeren mist. Als u Hem niet wilt erkennen, hoe kunt u dan verwachten, dat Hij u de geest der aanneming zal schenken? Indien u in de plaats daarvan de geest der dienstbaarheid ontvangt, dan hebt u geen reden om u te verwonderen.

Let er verder op, dat onze Heere haar vreugde en blijdschap schonk. Hij zeide: "Dochter! wees welgemoed." Laten toch die rimpels van uw voorhoofd verdwijnen, mijn dochter. Waarom zouden ook koningskinderen al de dag in het zwart gaan? "Wees welgemoed."

Ach vrienden, u laat uw hoofd hangen. En als u genade genoeg bezat om Jezus meer ten volle te erkennen, zoudt u misschien het hoofd omhoog steken, de zon zou u in het gelaat schijnen, en u zoudt met blijdschap uw weg gaan al de verdere dagen van uw leven. Ik raad u aan om het eens te beproeven. Een van de beste medicijnen tegen een zwaarmoedige geest is te vinden in een moedig gehoorzamen aan Jezus. Houdt u dicht bij de Gekruisigde en in gemeenschap met Hem zal uw eigen kruis licht worden.

Merk voorts op, dat Hij een aanbeveling gaf van haar geloof: "Uw geloof heeft u behouden." Maar het was toch zeker niet haar geloof, hetwelk haar gezond maakte? Neen, maar Jezus zet Zijn eigen kroon op het hoofd van het geloof. Het is altijd veilig voor Jezus om het geloof te kronen, omdat het geloof altijd Jezus kroont. Haar geloof zou antwoorden: "Heere ik deed niets, u deed het alles," en daarom schrijft Jezus haar genezing aan haar geloof toe. Hoezeer is het mijn begeerte, dat gij, die nu bang zijt voor uw eigen geloof, de lof van uw Heere moogt verwerven door voor de dag te treden en getuigenis af te leggen van hetgeen Hij voor u heeft gedaan. Dan zult u niet alleen geloven, maar ook weten, dat u geloofd hebt; en dan zal uw tegenwoordige staat van ellendige twijfelzucht voor goed een einde nemen.

Daarop voegde de Heere haar een woord toe vol kostelijke geruststelling. Hij zeide: "Ga heen in vrede." Waarmede zoveel gezegd wordt als: Blijft niet in de schare, om heen en weer geduwd of aangestaard te worden, maar ga rustig naar huis. Ga met een verlicht hart naar uw huis en naar uw vrienden. Het is alles wel. U deelt in Mijn gunst. Ik heb u dochter genoemd en Ik zal u nimmer verloochen. Ik heb u gezegend, en u zult gezegend zijn. Ik geef u vrede op de aarde en vrede in de hemel. O gij, die de Heere liefhebt en op Hem vertrouwt, maar toch nooit uw geloof overeenkomstig Zijn gebod hebt uitgesproken, u zegt: "Wij weten niet hoe het komt, maar terwijl wij er over horen spreken, dat Gods volk grote vrede heeft, genieten wij die vrede niet." u kunt zolang u ongehoorzaam zijt, niet verwachten vrede te zullen hebben. Indien u uzelf niet aan de zijde van Jezus schaart, verwacht u dan, dat Hij zich aan uw zijde zal plaatsen? u zult brood en water hebben, zodat uw ziel in het leven zal blijven; maar u kunt de reine wijnen, die gezuiverd zijn, en de vettigheden vol merg niet smaken, zolang u uw Heere niet belijdt. De lekkernijen in de bergplaats der levensmiddelen zijn niet voor ongehoorzame kinderen. Schaamt u uzelf voor Jezus? Hoe kunt u dan verwachten, dat Hij u de kussingen van Zijn mond geven zal? Dat Hij u zalig maakt, is meer dan Zijn belofte; maar aangezien Hij u liefheeft, moet Hij en wil Hij u onder de tucht brengen, totdat u Zijn naam en Zijn werk belijdt. Waarom ontzegt u uzelf door uw verzuim genot en vertroosting? Allen, die in de trein van het geloof zijn, gaan naar de hemel; maar waarom reizen er zovelen met de derde klasse of gaan zelfs plaats nemen in de veewagens? Waarom niet eerste klasse gereisd? Wanneer u volkomen voor Christus leeft, dan rijdt u eerste klasse. Doet belijdenis van uw Heere. Neemt het besluit om nooit het vaandel weg te bergen. Weest met hart en ziel een Christen. Leeft voor Jezus, en weest bereid om voor Hem te sterven; dan gaat u eerste klasse naar de hemel, en waarom zoudt u dat niet doen? Waarom zoudt u mokken en morren, en klagen en zuchten wanneer u even goed kunt zingen en feestvieren voor het aangezicht van uw Heere en van Zijn huisgenoten? Aarzelt u uw Heere en Meester te erkennen? Wee mij! hoe zal ik op de rechte wijze leed over u dragen? Laat er geen nieuwe dag voorbijgaan, vóór u de burcht der lafaards verlaten hebt en plaats genomen hebt in de gelederen van de Heere der heirscharen.

## III.

Zo ben ik reeds gekomen tot mijn laatste punt: UW WEGSCHUILEN DIENT EEN EINDE TE NEMEN.

"Prediker, tot wie spreekt u nu?"

Wel, niet tot u, waarde vrienden, die u altijd aan het front vertoont en de banier van het kruis opheft.

"Tot wien spreekt u dan?" Tot u, waarde vriend, zo u werkelijk een discipel zijt, maar in het geheim, uit vrees voor de Joden. Indien uzelf in uzelf opsluit, dan is het tot u, dat ik spreek, en dan wens ik u uw verplichtingen voor te houden. *Wat zijt u mijn Heere al niet verschuldigd?* u bent gewassen van uw onreinigheid. u bent bekleed met de mantel der gerechtigheid. u bent aangenomen in de Geliefde. U weet, dat u bent overgegaan van de dood in het leven. Tenzij u uzelf op een vreselijke wijze aan zelfmisleiding schuldig maakt, weet gij, dat u des Heeren zijt. Welnu, dan, erken dit. Schaam u niet uw plaats in te nemen in het kruisdragend gezelschap, en volgt het Lam, waar het ook henen gaat. Bij uw liefde tot Jezus, wend u niet ter rechterzijde om uw eigen gemak te zoeken, en evenmin ter linkerzijde om met iedereen op een goede voet te blijven; maar ga recht voor u uit; waar uw plicht en Jezus u heenleiden. Dit is nog altijd de weg tot ere en tot onsterfelijkheid.

En denkt u ook niet, *dat u iets verschuldigd zijt aan de kerk van God*, welke het evangelie in de wereld deed prediken, zodat u dit kon horen. Heeft zich niet een groep van Godzalige mannen en vrouwen verenigd, en hebben deze er niet voor gezorgd, dat het evangelie verkondigd werd? Was het niet daardoor, dat u gered werd? Dient u dan niet uw gaven en uw krachten te wijden aan die kerk, welke het middel geweest is om u tot Jezus te leiden?

Het zij mij geoorloofd hierbij te voegen: Ik geloof, *dat u ook iets verschuldigd zijt aan de dienaar, die u tot Jezus leidde*. Welk een blijdschap is het voor ons, wanneer wij een brief ontvangen van iemand, die door ons onderwijs de Heere gevonden heeft; of, nog beter, wanneer wij van aangezicht tot aangezicht iemand ontmoeten, die door onze gebrekkige evangeliebediening zijn vertrouwen op de Zaligmaker gesteld heeft! Zij, die zaaiers van het zaad zijn weten, welk een vreugde het is, het te zien opkomen. Wie zijn de mensen, die ons nodeloos terneer drukken? Wie zijn het, die ons de aanmoediging onthouden waaraan wij zoveel behoefte hebben? Wel, dat zijn zij, die niet voor de dag komen, en niet vertellen, wat de genade voor hen gedaan heeft. Ter wille van hen, die onder u arbeiden in het woord en in de leer, smee ik u, komt te voorschijn. Gemene dankbaarheid moest u er toe leiden, ons te doen weten, dat onze arbeid niet ijdel is in de Heere.

Daarenboven, u bent *het aan uzelf verschuldigd*. U wilt toch geen vleermuizen zijn, die uitvliegen, wanneer niemand ze gadeslaat, en die zich voor het licht verbergen? u wilt toch niet gelijk zijn aan de muizen, die alleen bij nacht hun holen verlaten om in de provisiekamer aan de spijsen te knagen? Toont u mannen te zijn, en gaat uit van u zelf! O gij, die in de kloven der rotsen verborgen zijt, laat de Zaligmaker uw stem horen en uw aangezicht aanschouwen!



*U bent het aan uw bloedverwanten verschuldigd. U dient aan de leden van uw huisgezin mede te delen wat de genade voor u heeft uitgewerkt. Menig man verwondert zich, dat zijn zoons en zijn dochters geen lust tonen te hebben in de dienst van God, terwijl hij zelf zich nimmer openlijk voor de Heere verklaard heeft. "O," zegt er iemand, "maar ik ben toch oprecht van hart." Maar moet het licht daarbinnen dan in een donkere lantaarn worden opgesloten? Wie kan in een gesloten boek lezen? Wij wensen in het uitstalvenster van uw leven enige van de waren te zien, welke in het magazijn van uw hart zijn opgestapeld; hoe kunt u anders voor uw Heere handel drijven? Wanneer een mens vrijmoedig zegt: "Ik geloof in Jezus", en dit door zijn daden bewijst, heeft zulks een heilzame invloed op zijn kinderen, zijn dienstboden en zijn metgezellen; wenst u dan geen invloed ten goede op hen uit te oefenen?*

En meent u ook niet, *dat u het aan uw bureu verschuldigd zijt om voor de Heere uit te komen?* Wel, er zijn gehele straten in deze stad, waar nauwelijks een enkel persoon een gebouw, bestemd voor de openbare godsdienstoefening, bezoekt. Moet hij daar nu sluipsgewijze heengaan, alsof hij er zich half voor schaamt? Wat zal er van ons worden, als het weinige zout, dat wij bij ons hebben, zijn smaak verliest? Er zijn in deze grote stad gedeelten, door honderdduizenden mensen bewoond, waar het bijwonen van de openbare godsdienstoefeningen zo schaars plaats heeft, dat er bij de dienst in de kerken en kapellen hier en daar maar één te zien is. Behoort dan niet gij, die de Heere liefhebt, er met alle macht op uit te zijn om het te laten zien en weten, dat er nog een God is, Die moet worden aanbeden. Een Zaligmaker, op Wie men zijn vertrouwen moet stellen? In deze kwade dagen bovenal geldt het woord:

*O gij, die God vreest, dient de Heer',  
wijdt Hem, vol goede moed uw lied.  
Gevaar noch moeite drukke u neer.  
Vreest voor de vijand niet.*

Wanneer Christus aan de winnende hand is, dan scharen zich velen om Hem heen. Welke waarde kan men aan hun hosanna's toekennen? Die soort van mensen, waarin een gekruisigde Christus behagen vindt, zijn zij, die hun Heere volgen ten dage van schande, van laster en van verachting. Een oprechte krijgsknecht van Jezus treedt als het moet alleen voor zijn Heere op. Hij is even getrouw aan Jezus, wanneer hij de enige is, als hij zou zijn, wanneer er een miljoen achter hem stonden. Gezegend is hij, die zich niet aan Jezus ergert, en zich niet voor Zijn kruis schaamt. O gij, die gered en behouden zijt, heft uw vaandel in de hoogte, laat fier de banen wapperen en zorgt er voor, dat de vijand nimmer de vlag neerhaalt. O dat God iedereen, hier tegenwoordig, die een weinig beschroomd is of achteraan staat, moge bewegen om uit te gaan buiten de legerplaats en des Heeren smaadheid te dragen!

Laat mij nu *enige van uw tegenwerpingen* horen, en die beantwoorden. Ik hoop, dat ik ze door mijn gehele predikatie heen, eigenlijk reeds beantwoord heb. Eén er van is deze: "Gij weet, dat ik zulk een onbetekenende persoon ben. Het kan toch eigenlijk in het geheel geen verschil maken wat ik doe of niet doe." En deze vrouw dan, die was toch zeker wel een zeer onbetekenende persoon - slechts een vrouw! Wanneer ik in onze dagen zo spreek, is dat een zeer onhoffelijke uitdrukking; maar als een rabbi in Christus' dagen dit gezegd had, zou er, naar het algemene oordeel, niets onbehoorlijks in gelegen hebben,

want er werd geleerd, dat een heilig persoon zich op straat niet mocht laten aanraken door de klederen van een vrouw, opdat zij daardoor niet zou worden besmet. Die rabbi's waren van oordeel, dat als een Schriftgeleerde een vrouw de wet trachtte te onderwijzen, hij door dit te doen de wet onteerde. In de dagen van de Zaligmaker werden de vrouwen door godsdienstige mensen licht geschat. Onze Goddelijke Heere gaf nooit de geringste bekrachtiging aan zulk een afschuwelijke geest, en ik ben evenmin van plan om op enigerlei wijze mijn goedkeuring uit te spreken over uw gezegde: "Ik ben slechts een arme zwakke vrouw." u moet niet zo spreken; die laag staan worden door God hoog geschat. Bovendien hebben velen uwer niet zulk een lage dunk van zichzelf als zij voorwenden, wanneer het er hen om te doen is hun plicht te verwaarlozen. Verontschuldigt u niet door voorgewende nederigheid. Als de Heere u kocht met Zijn bloed, zijt u niet zo onbetekenend, dat het aan u kan worden toegestaan Hem uw dienst te ontzeggen.

"Maar dat optreden in het openbaar om zich bij een kerk aan te sluiten, met alles wat er aan verbonden is, is zulk een strenge proef." Dat kan wel waar zijn. In het geval van deze vrouw was het in veel groter mate een strenge proef, dan het voor u zijn kan. Stelt u haar voor, fijn gevoelende als zij was in zulk een kiese zaak, hoe zij voor het oog van die gehele schare naar voren geroepen wordt om van haar genezing getuigenis af te leggen! Zij moet wel in de grond hebben willen zinken! Een onreine, die de ceremoniële wet verbroken had! Wat zal zij verlangd hebben om weg te komen! En toch wilde de tedere Heere, in haar eigen belang, dat zij te voorschijn zou treden; en wat een strenge proef scheen te zijn, werd een oorzaak van blijdschap. Jezus neemt geen verontschuldigen aan van één dergenen, die door Hem zijn genezen, wat aangaat het erkennen van het werk van Zijn genade. Een lieve dame van hoge geboorte, die al lang in de heerlijkheid is, was eens een geëerd lid van deze gemeente. Toen zij zich nu met ons wenste te verenigen, sprak zij er met mij over, dat het toch moeilijk voor haar ging om vóór de schare plaats te nemen en ten aanhore van al de leden haar geloof in Christus te belijden. Ik zeide tot haar, dat wij voor niemand een uitzondering konden maken en vooral niet voor haar, die zo bevestigd was in het geloof, dat zij toch zeker wel enkele vragen kon beantwoorden in het bijzijn van degenen, die broeders en zusters waren in de Heere. Zij kwam moedig voor de dag en sprak zich op een innemende wijze voor haar Heere uit. Sommigen uwer herinneren zich misschien haar nog wel met haar liefelijk gelaat en haar eerwaardige houding. Toen zij belijdenis van haar Heere gedaan had, legde zij beide haar handen op de mijne, en zeide met nadruk: "Van ganser harte dank ik u hiervoor; ik zal mij nu nooit voor Christus schamen. En wanneer aristocratische vriendinnen mij een bezoek brengen, zal ik tot hun over mijn Heere spreken." Dat deed ze ook gedurig. Nooit vond men haar traag in het op de voorgrond plaatsen van het evangelie, wie ook bij haar mocht zijn. Menigmaal heeft zij tot mij gezegd: "O wat is dat een goede leerschool voor mij geweest! Mogelijk was ik al mijn levensdagen wel bedeesd en beschroomd gebleven, als ik niet voor het oog en het oor der gehele gemeente die belijdenis afgelegd had." En daarom zeg ik dan nu tot u: "Als het een strenge proef is, onderga die dan om Christus' wil. Inderdaad, het behoort voor u een genoegen te zijn uw Heere te midden van Zijn eigen discipelen te erkennen.

"Helaas!" zegt er een, "ik zou niet kunnen vertellen wat de Heere voor mij gedaan heeft, omdat ik zulk een treurige geschiedenis achter mij heb. U weet wat ik vroeger voor

iemand was; de souvereine genade heeft mij tot een ander mens gemaakt, maar mijn voorgaand leven legt mij een slot op de mond." Was het niet zo met deze vrouw? Hoe kon zij haar geschiedenis vertellen? Doch daar deze tot eer van God strekte, zo "zeide zij Hem al de waarheid." Wat u ook moogt geweest zijn vóór uw bekering, roem er niet over; maar aan de andere kant, loochen dat ook niet, maar eer uw Zaligmaker. Denk maar eens na hoe dikwijls Paulus ons zegt wat hij was vóór zijn bekering. Indien iemand uw oude zonden oprakelt, geef hem dan ten antwoord, dat wat hij daar zegt een maar al te treurige waarheid is, maar dat u bent afgewassen en dat u veel is vergeven. Erken, dat u de voornaamste der zondaars waart, en dat u nu minder dan de minste van alle heiligen zijt, maar dat de Heere u tot heerlijkheid van Zijn naam heeft overgebracht van de dood tot het leven.

"Ik heb zo weinig te zeggen," zegt er een. Dat is een goede reden waarom u aan het vertellen moet gaan, want dat zal u uw taak des te gemakkelijker maken. Hij, die weinig te zeggen heeft, moet dat weinigje dan maar kort en goed mededelen. Ander antwoord dan dat kan ik u al moeilijk geven. Maar toch, als u zeggen kunt, dat de Heere Jezus u in Zijn dierbaar bloed heeft gewassen, geloof ik niet, dat het een geringe zaak is om zulks te vertellen. Als u zeggen kunt, "Terwijl ik eertijds blind was, zie ik nu," laat dan niet na zulks te zeggen, en beschouw dit niet als een geringe zaak. Eens kwam u dit voor als het belangrijkste feit, waarmede u bij mogelijkheid bekend zoudt kunnen zijn; blijf bij die gedachte. En sier uw geschiedenis niet op, maar verhaal alles juist zoals het gebeurd is.

"Maar de mensen zullen mij misschien niet geloven." Heb ik dan tot u gezegd, dat u moest maken, dat zij u geloven? Is dat uw werk? u moet recht handelen, wat ook daarvan de gevolgen mogen zijn. En dan zal men u geloven, als u verdient geloofd te worden. *Wanneer wij als gelovigen samenkomen en het verhaal horen van een zondaar, die uit genade is gezaligd, is niemand van ons wantrouwig;* wel zijn wij er soms wat al te haastig bij om te geloven wat er vertelt wordt, zodat wij in gevaar verkeren van bedrogen te worden. Heb daar geen vrees voor, dat men u mistrouwen zal. Belijd in ieder geval uw geloof, en God zal uw getuigenis zegenen.

"Maar veronderstelt nu eens," zegt er iemand, "dat ik, na Christus te hebben beleden, weer even slecht werd als vroeger." Veronderstelt eens, dat deze vrouw zulk een treurige zaak verondersteld en gezegd had: "O Heere! ik kan niet belijden, dat u mij genezen hebt, want ik weet niet hoe het over zes maanden met mij zal zijn." Zo wantrouwig was zij evenwel niet. "Maar als de Heere mij dan toch eens verliet, en toeliet, dat ik ook Hem ging verlaten." En als u nu eens ophield met allerlei veronderstellingen te maken, en Zijn beloften ging aannemen, juist zoals zij daar liggen. "Die in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven." "Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden." Geloof u Zijn woord? Leg dan zulke vermoedens op zij. Jezus geeft ons geen bedrieglijke, tijdelijke zaligheid; Hij maakt ons niet zalig voor een vierendeel van een jaar om ons dan te verlaten. Indien u door Hem zijt zalig gemaakt, zult u voor eeuwig zalig zijn. Hij is de Bewerker der eeuwige zaligheid. Als Hij u een nieuw hart geeft, is het een nieuw hart, en dan zal het ook nooit weer een oud hart worden. Als Hij u het water des levens instort, gaat Hij niet te werk zoals u doet, wanneer u des morgens de straat vóór uw winkel besproeit, maar zo, dat het water al gauw weer opgedroogd is; neen, Hij zegt: "Het water, dat Ik hem geven zal, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven." Toen ik mijn vertrouwen op Christus stelde, was dat geen vertrouwen om

mij zalig te maken voor één of twee jaar, maar voor eeuwig. Wanneer u uzelf op weg begeeft naar de hemel, moet u een kaartje nemen voor de duur van de gehele reis. Sommigen van onze vrienden nemen een kaartje voor het volgende station, en stormen dan naar buiten om weer een ander te nemen. Neem een kaartje voor het nieuwe Jeruzalem, en niet voor een gebouw, dat halfweg staat. De trein houdt onderweg niet stil, en de reis wordt onafgebroken voortgezet. Indien u Jezus Christus uw vertrouwen kunt schenken om u door te voeren naar de heerlijkheid, zal Hij zulks doen. Laat geen vrees u verontrusten.

"Och," zegt nog een ander, "dat schijnt al te goed om waar te zijn. Ik kan niet denken, dat zo iemand als ik mij mag verstouten om in verbinding te treden met de Heere Jezus Christus, Die zo groot en zo heerlijk is." En dit is toch uw enige hoop. U wordt alleen behouden door uw zijn in Christus. Dit moge te groot, te goed zijn, dan dat wij het ons kunnen voorstellen, maar wij behoeven het ons ook niet voor te stellen; het is klaar geopenbaard in het onfeilbaar Woord van God. Hij, die in Jezus gelooft, is één met Hem. Kom dan, en erken die zalige eenheid.

Wees heden een met Christus in Zijn vernedering, en u zult straks een met Hem zijn in Zijn heerlijkheid. Wordt om Zijnentwil veracht en bespot, en u zult met Hem geëerd en verheerlijkt worden in de dag wanneer Hij verschijnt. *God zegene u om Christus wil.* AMEN.

Overgenomen uit het boek: de Wonderen van de Heiland.

## 12. Het oprichten van de neergebogene

*"En Hij leerde op de sabbat in een van de synagogen. En ziet, er was een vrouw, die een geest der ziekte achttien jaren lang gehad had, en zij was samengebogen, en kon zich ganselijk niet oprichten. En Jezus, haar ziende, riep haar tot Zich, en zei tot haar: Vrouw! u bent verlost van uw ziekte. En Hij legde de handen op haar; en zij werd terstond weer recht, en verheerlijkte God."* Lukas 13: 10-13

Ik geloof, dat de ziekte van deze vrouw niet slechts een lichamelijke, maar ook een geestelijke was; haar uitwendig voorkomen was de aanwijzing van haar diepe en lang bestaande gedruktheid van geest. Zij was samengebogen wat betreft haar lichaam. En zij was door treurigheid terneer gebogen wat aangaat haar geest. Er bestaat altijd een zekere overeenstemming tussen lichaam en ziel, maar deze is niet altijd zo duidelijk te zien als in haar geval. Indien dit zo was, zo zouden wij aan alle kanten veel treurige gezichten waarnemen. Verbeeldt u eens voor een ogenblik wat de uitkomst zou zijn ten aanzien van de huidige vergadering, indien onze uitwendige vorm onze inwendige toestand moest voorstellen. Indien iemand, die een oog had gelijk aan dat van de Zaligmaker nu op ons neerblikken en het inwendige in het uitwendige kon zien, wat zou dan het aanzien zijn van deze schare? Allerakeligste gezichten zouden wij te zien krijgen, want op menige bank zouden dode mensen zitten, starende uit de glazige ogen van de dood, de gelijkenis van het leven en een naam dragende van te leven, maar onder dat alles dood zijnde ten opzichte van geestelijke dingen.

Mijn vriend, u zou huiveren, als het bleek, dat u onmiddellijk naast een lijk gezeten was. Helaas! Het lijk zou niet huiveren, maar even ongevoelig blijven als mensen zonder God gewoonlijk zijn, ofschoon de kostelijke waarheid van het evangelie hun in de oren klinkt - oren, die horen, maar tevergeefs horen. Een groot aantal zielen zullen er in alle godsdienstige samenkomsten gevonden worden, "dood in zonden en misdaden," en nochtans zittende gelijk het volk van God zit. En niet te onderscheiden van de levenden in Sion. Zelfs in die gevallen, waarin er geestelijk leven is, zou de aanblik nog niet zo heel lieflijk zijn. Hier zouden wij een blinde en daar een verminkte zien, een derde zou verdraaid zijn door volmaakte rechtheid. Geestelijke wanstaltigheid neemt verschillende vormen aan, en iedere vorm is pijnlijk om aan te zien. Een verlamde met een bevend geloof, voorgesteld door een bevend lichaam, zou een onaangename buurman zijn. En iemand, onderhevig aan toevallen van hartstochtelijkheid of wanhoop, zou eveneens onbegeerlijk wezen, indien zijn lichaam ook aan toevallen leed. Hoe naar zou het zijn mensen om ons heen te hebben trillende van de koorts, om beurten heet en koud, op het ogenblik bijna brandende van geestvervoering en dan weer kil en koud van volslagen onverschilligheid, alsof een noordenwind over hen heengestreken was. Ik wil niet trachten in nadere bijzonderheden de hinkenden, de lammen, de blinden en de machtelozen te schetsen, die in dit Bethesda bijeen zijn. Voorzeker, indien het vlees gevormd werd naar de geest, zou dit kerkgebouw in een hospitaal worden veranderd, en iedereen zou van zijn nabuur wegelopen en wensen zich zelf te ontvluchten. Indien van iemand in ons midden, wie dan ook, de inwendige kwalen op het voorhoofd geschreven werden, ik verzeker u, wij zouden niet lang voor de spiegel staan kijken; wij zouden

nauwelijks durven denken aan de ellendige wezens, welke onze ogen daar zouden aanschouwen. Laat ons echter dit denkbeeldige toneel verlaten met de vertroostende gedachte, dat Jezus in ons midden is, niettegenstaande wij zieke schepselen zijn. En dat, ofschoon Hij niets ziet, dat Zijn oog weldadig aandoet, als Hij ons oordeelt naar de wet, er nochtans, aangezien Zijn ontferming er vermaak in schept de menselijke ellende te verzachten., overvloedig werk voor Hem is, hier te midden van die duizenden kranke zielen. In de synagoge op de sabbat moet die arme vrouw, hier in de tekst beschreven, er een geweest zijn van degenen, die het minst werden opgemerkt. Haar bijzondere kwaal maakte haar zeer klein van gestalte; zij had zeker weinig meer dan de helft van de gewone lengte, en bijgevolg ging zij met andere personen van zeer korte lichaamsbouw in de staande menigte bijna verloren. Iemand zo samengebogen als zij was, had wel kunnen binnenkomen en weer heengaan, zonder dat zij opgemerkt werd door één van al degenen, die op de vloer van de vergaderplaats stonden; maar ik kan mij voorstellen, dat onze Heere een enigszins meer verheven standplaats had ingenomen, daar hij leerde in de synagoge. Zeer waarschijnlijk toch was Hij gegaan naar één van de hoger gelegen plaatsen om met des te meer gemak te kunnen worden gehoord en gezien, en om deze reden kon Hij haar dan ook gemakkelijker zien dan anderen. Jezus neemt altijd een plaats in, waar vandaan Hij een blik kan slaan op hen, die neergebogen zijn. Zijn vaardig oog miste zijn doel niet. De arme ziel was natuurlijk de minst opgemerkte van al de mensen in het gezelschap, en toch was zij de meest opgemerkte, want het gunstrijk oog van onze Heere ging over de gehele schare, maar bleef met vaste blik op haar rusten. Dat tedere oog zag haar aan tot zolang, dat Hij de liefdedaad verricht had.

Mogelijk is hier deze morgen onder de menigte ook wel iemand, die het minst van allen wordt opgemerkt, en die nochtans door de Zaligmaker wordt aangezien; want Hij ziet niet gelijk de mens ziet, maar vestigt meestal Zijn opmerkzaamheid op hen, over wie de mensen heen zien als hun aandacht niet waard zijnde. Niemand kent u, niemand bekommert zich om u; wat u, in onderscheiding van anderen, verontrust is geheel onbekend, en u zou het voor niets ter wereld willen openbaren. U gevoelt u geheel alleen, er is geen eenzaamheid gelijk aan die, welke te vinden is in een dichte schare, en in die eenzaamheid bevindt u uzelf nu. Laat het bij u echter niet een en al wanhoop zijn, want er is nog een vriend overgebleven. Het hart van de prediker strekt zich naar u uit, maar dat zal u weinig baten; veel meer vreugde is er gelegen in het feit, dat aangezien onze Meester op die sabbat in de synagoge het meest Zijn aandacht wijdde aan haar, die het minst werd opgemerkt. Wij mogen vertrouwen, dat Hij ook alzo deze dag zal doen, en Zijn oog op u zal laten rusten. Hij zal niet voorbijgaan, maar een bijzondere sabbatzegen aan uw vermoeid hart meedelen. Ofschoon u uzelf zelf onder de laatste rekent, zult u nu vooraan geplaatst worden, zo de Heere een merkwaardig wonderteken van liefde aan u werkt. In de hoop, dat dit het geval mocht zijn, willen wij verder gaan, met de hulp van de Heilige Geest om nader onze blik te vestigen op de genadige daad, welke aan deze arme vrouw verricht werd.

1. Ons eerste onderwerp ter beschouwing is DE NEERGEBOGENHEID VAN DE BEDROEFDE.
2. Ik nodig u in de tweede plaats uit, DE HAND VAN SATAN IN DEZE SLAVERNIJ op te merken.

3. In de derde plaats wens ik uw aandacht te vestigen op DE BEVRIJDER BEZIG AAN ZIJN WERK.
4. Ik zal mij bij dit punt niet langer ophouden, maar nodig u uit nu uw aandacht te wijden aan HET SLAKEN VAN DE BANDEN.
5. Laat ons in de vijfde plaats overwegen DE REDEN WAAROM WIJ VERWACHTEN, DAT DE HEERE JEZUS VANDAAG HETZELFDE ZAL DOEN wat Hij meer dan achttienhonderd jaar geleden deed.

# I.

Ons eerste onderwerp ter beschouwing is DE NEERGEBOGENHEID VAN DE BEDROEFDE.

Wij lezen van deze vrouw, "dat zij een geest der krankheid had, en samengebogen was, en zich ganselijk niet kon oprichten." Waarbij wij opmerken, in de eerste plaats, *dat zij al haar natuurlijke opgeruimdheid verloren had*. Ik kan mij voorstellen, dat zij, toen zij nog een jonge dochter was, licht ter been was als een jonge hinde, dat haar gelaat menigmaal met een glimlach was getooid, en dat haar ogen schitterden van kinderlijke vrolijkheid. Zij had haar aandeel van de opgeruimdheid en de schoonheid van de jeugd en liep rechteop gelijk de anderen van haar geslacht, opziende naar de zon bij dag en naar de flonkerende sterren bij nacht, zich verheugende in alles wat rondom haar was. En het leven genietende als een bron van vreugde. Maar langzamerhand maakte zich een ziekte van haar meester, welke haar naar beneden trok, misschien wel een verzwakking van het ruggenmerg; de spieren en pezen begonnen op te krimpen, zodat zij ineenkromp en hoe langer hoe meer in elkaar en naar de aarde getrokken werd; of wel, de spieren begonnen haar kracht te verliezen, zodat zij zich niet in een staande houding kon handhaven en haar lichaam al meer voorover hing. Ik veronderstel, dat een van deze beide oorzaken heeft bewerkt, dat zij samengebogen was, zodat zij zich in zijn geheel niet kon oprichten. In ieder geval, achttien jaren lang had ze niet naar de zon kunnen zien, achttien jaren lang was haar oog niet verhelderd door de sterren des nachts; haar gelaat werd neerwaarts getrokken naar het stof der aarde en al het licht van haar leven was verduisterd: zij wandelde daarheen alsof zij rond zag naar een graf en ik twijfel er niet aan of zij gevoelde dikwijls, dat het een blijdschap zou zijn er een te vinden. Zij was even goed gekluisterd, alsof zij in ijzeren boeien gekneld was geweest, en evenzeer in de gevangenis alsof zij omgeven was geweest door stenen muren. Helaas! Wij kennen sommigen van de kinderen Gods, die op dit ogenblik in nagenoeg dezelfde toestand verkeren. Zij zijn voortdurend neergebogen, en ofschoon zij gelukkiger dagen gekend hebben, dient de nagedachtenis alleen om de tegenwoordige donkerheid nog groter te maken. Soms zingen zij op een droefgeestige toon:

*Waar zijt gij, zoete, blijde dagen,  
Toen 'k eerst de Heere zag,  
En van mijn heil steeds moest gewagen  
Met vreugd en diep ontzag?  
Hoe zoet is van die zaal'ge uren  
De nagedachtenis!  
Ach, dat zij kort slechts mochten duren!  
Wat leegte, wat gemis!*

Zij oefenen nu zelden gemeenschap met God; zelden of nooit aanschouwen zij het aangezicht van de Welbeminde. Zij trachten zich door het geloof staande te houden, en dat gelukt hun; maar zij hebben weinig vrede, weinig troost, weinig blijdschap; zij hebben de kroon en de fleur van het geestelijk leven verloren, ofschoon dat leven blijft bestaan. Ik gevoel mij er zeker van, dat ik mij op dit ogenblik richt tot meer dan twee of drie, die in zulk een toestand verkeren, en ik bid de Trooster dat Hij mijn toespraak voor hen tot een zegen stellen mocht.

Deze arme vrouw was in *zich zelf gebogen en gebogen naar datgene., hetwelk neerdrukt*. Het scheen dat zij naar beneden groeide; haar leven was gedrukt; zij boog al verder en verder nederwaarts, naarmate het gewicht der jaren op haar drukte. Haar blikken waren alle naar de aarde gericht; niets hemels, niets wat helder was kon haar voor de ogen komen; wat zij zag was beperkt tot het stof en tot het graf. Zo zijn er ook sommigen van Gods volk, wier gedachten steeds als lood naar beneden zinken, terwijl hun gevoel in een diep kanaal loopt en een steeds lagere bedding vormt. U kunt hun geen vermaak geven, maar u kunt hen spoedig in onrust brengen: door een wonderlijke kunst persen zij het sap van naargeestigheid uit de druiventrossen van Eskol; waar anderen zouden opspringen van vreugde, buigen zij zich neer van jammer en ellende, want zij zijn met de ongelukkige gevolgtrekking gereed, dat blijde dingen niet bedoeld zijn voor hen en huns gelijken. Hartsterkingen, die expres voor de treurenden bereid zijn, durven zij niet aannemen, en hoeveel meer troost er in die hartsterkingen gelegen is, des te meer zijn zij bevreesd ze op zich zelf toe te passen. Als er een duistere plaats is in het Woord van God, zullen zij die gewis lezen, en zeggen: "Dat past op mij;" indien er in een predikatie een gedeelte voorkomt, waarin de stem van de donder wordt gehoord, herinneren zij zich dat gedeelte woord voor woord, en ofschoon zij er zich over verwonderen, hoe de prediker hen toch zo goed kent, zijn zij er toch zeker van, dat ieder woord op hen gemunt was. Indien er iets gebeurt in de leiding der voorzienigheid, hetzij in de weg van voor- of van tegenspoed, in plaats van dit te lezen als een teken ten goede, zal het hun gelukken, of zij dat redelijkerwijze doen kunnen of niet, het als een teken ten kwade te duiden. "Al deze dingen zijn tegen mij," zeggen zij, want zij kunnen niets zien dan de aarde, en zij kunnen zich niets anders voorstellen dan vrees en benauwdheid.

Wij hebben enkele bezadigde, maar wel wat ongevoelige personen gekend, die deze mensen gingen berispen, ja hen gingen kastijden, omdat zij zo laag aan de grond waren; en dat brengt ons er toe om in de volgende plaats op te merken, *dat zij zich niet kon oprichten*. Het baatte niets, haar te berispen. Mogelijk is er wel een tijd geweest, dat haar oudere zusters tot haar zeiden: "Zuster, ge moet meer rechtop gaan; ge moet niet zo met ronde schouders lopen; ge verliest helemaal uw gewone gestalte; ge moet oppassen of ge wordt nog misvormd." Och, och, wat kunnen sommige mensen een goede raad geven! Een raad wordt gewoonlijk gratis gegeven, en dat is juist zoals het behoort, daar dat in de meeste gevallen zijn volle waarde is. Een raad, gegeven aan mensen, die neerslachtig worden, is gewoonlijk een onverstandig iets; hij veroorzaakt pijn en bezwaardheid van de geest. De wens komt wel eens bij mij op, dat zij, die zo spoedig met hun raad gereed zijn, zelf een weinig geleden hadden, want dan zouden zij misschien zo wijs zijn hun mond te houden. Wat baat het een blinde aan te raden om te zien, of iemand, die zich niet kan oprichten, te zeggen, dat zij rechtop moet lopen en niet zo naar de grond moet kijken. Het is niets anders dan een nodeloze vermeerdering van de smart. Sommige mensen. die zich



voordoen als troosters, zouden met meer recht bij de pijnigers gerekend kunnen worden. Een geestelijke krankheid is even wezenlijk als een lichamelijke. Wanneer Satan een ziel bindt, is zij even waarachtig gebonden als wanneer een man een os of een ezel vastbindt. Zij kan zich niet losmaken, zij bevindt zich van nood in slavernij; en dat was de toestand van deze arme vrouw. Mogelijk spreek ik wel tot sommigen, die hun uiterste best gedaan hebben om weer opgeruimd te worden van geest: zij hebben de proef genomen met verandering van omgeving, zij hebben zich begeven in godvruchtig gezelschap. Zij hebben christenmensen gevraagd hen te troosten, zij hebben herhaaldelijk het huis Gods bezocht en vertroostende boeken gelezen. En toch zijn zij nog steeds gebonden, daar valt niet aan te twijfelen. Als iemand, die edik op salpeter giet, zo is hij, die liederen zingt bij een treurig hart. Er bestaat een tegenstrijdigheid ten aanzien van de meest uitgezochte genoegens, wanneer deze gebrokenen van geest zullen worden opgedrongen. Sommige neergedrukte zielen zijn zo krank, dat zij walgen van alle mogelijke spijs en naderen tot de poorten van de dood. Maar toch, wanneer iemand onder mijn hoorders zich in deze toestand mocht bevinden, zo mag hij niet wanhopen, want Jezus kan oprichten degenen, die het meest neergebogen zijn.

Het ergste van de zaak, in het geval van de arme vrouw, was misschien, *dat zij achttien jaar haar ellende gedragen had*. Haar kwaal was alzo een chronische en haar ziekte een ingewortelde. Achttien jaren! Wat een verbazend lange tijd! Achttien jaren van geluk! - De jaren vliegen gelijk Mercurius, met vleugels aan de hielen: zij komen en zo zijn ze weer weg. Achttien jaren van een gelukkig leven - wat een korte spanne van tijd! Maar achttien jaren van pijn, achttien jaren dat men neergebogen is naar de aarde, achttien jaren in welke het lichaam meer gaat gelijken op de gedaante van een dier dan op die van een mens, wat moet dat een tijdsverloop zijn! Achttien lange jaren - ieder met twaalf droeve maanden als een keten achter zich aan slepende! Zij was achttien jaren onder de band van de duivel geweest; welk een weedom was dat? Kan een kind van God achttien jaren in doffe moedeloosheid neerzitten? Ik ben genoodzaakt dit met ja te beantwoorden.

Er bestaat één voorbeeld, dat van Timothy Rogers, welke een boek geschreven heeft over godsdienstige zwaarmoedigheid, een zeer wonderlijk boek, die, meen ik, wel acht en twintig jaar in wanhopige moedeloosheid neerzat: hij vertelt de geschiedenis zelf, en wat zijn nauwkeurigheid aangaat, die behoeven wij in 't geheel niet in twijfel te trekken. Soortgelijke voorbeelden zijn wel bekend bij hen, die een zekere gemeenzaamheid hebben met godsdienstige levensbeschrijvingen. Enkele personen zijn jaren lang opgesloten geweest in het sombere hol van de wanhoop, en toch tenslotte op bijzondere wijze in de ruimte gesteld, zodat zij troost en blijdschap smaakten. Achttien jaren van wanhopige moedeloosheid moeten een vreselijke bezoeking zijn. En toch is er ontkomen aan, want al heeft de duivel achttien jaar werk om een keten te smeden, onze gezegende Heere heeft er geen achttien minuten voor nodig om die te verbreken. Hij kan spoedig de gevangene in vrijheid stellen. Bouw, bouw uw kerkers, o vorst der hel en leg de fondamenten diep. En hecht de grondslagen van graniet zo vast aaneen, dat niemand een steen van uw gevaarte in beweging kan krijgen. Maar wanneer Hij komt, uw Meester, die al uw werken verbreken zal, dan spreekt Hij alleen, en gelijk het onwezenlijke gebouw van een droomgezicht, zo lost uw getimmerde optrekje zich op in onzichtbare lucht. Achttien jaren van moedeloosheid leveren geen bewijs, dat Jezus de gevangene niet in

vrijheid kan stellen; zij bieden Hem alleen een gelegenheid aan om Zijn genadige macht ten toon te spreiden.

Merk verder aangaande deze arme vrouw op, dat, neergebogen als zij was beide naar de geest en naar het lichaam, *zij nochtans het huis des gebeds bezocht*. Onze Heere was in de synagoge, en zij was er ook. Zij had heel goed kunnen zeggen: "Het is voor mij een zeer pijnlijke zaak mij naar een publieke plaats te begeven; ik mag mij wel voor verontschuldigd houden." Niet alzo, zij was er. Dierbaar kind van God, de duivel heeft u wel eens ingeblazen, dat het voor u een vergeefse zaak is ooit weer heen te gaan om het woord te horen. Ga daarom toch. Hij weet, dat u kans hebt aan zijn handen te ontkomen, zolang u het woord hoort, en daarom, als hij u daarvan kan afhouden, zal Hij het gewis doen. Het was in het huis des gebeds, dat deze vrouw haar vrijheid weerkreeg, mogelijk dat u ze daar ook vindt. Daarom, wat er ook gebeuren mag, ga voort met op te gaan naar het huis des Heeren.

*Onder dat alles was zij daarenboven een dochter van Abraham.* De duivel had haar gekneveld als een os of een ezel, maar hij kon haar bevoorrechte staat niet wegnemen. Zij was nog steeds een dochter van Abraham, nog steeds een gelovige ziel, die door een nederig geloof haar vertrouwen op God stelde. Toen de Zaligmaker haar genas, zei Hij niet: "Uw zonden zijn u vergeven." Er was geen bijzondere zonde in dit geval. Hij richtte Zich niet tot haar gelijk Hij Zich richtte tot hen, wier ziekte door de zonde veroorzaakt was; want niettegenstaande zij aldus neergebogen was, was alles wat zij nodig had troost en geen bestraffing. Haar hart was recht met God. Ik weet, dat het dit was, want op het ogenblik, dat zij genezen was, begon zij God te verheerlijken, hetwelk aantoonde, dat zij daartoe bereid was en dat de lofzegging in haar geest op de verblijdende gelegenheid wachtte. In het opgaan naar het huis Gods gevoelde zij een zekere mate van vertroosting, ofschoon zij achttien jaar lang neergebogen was. Waar zou ze anders heengegaan zijn? Wat goeds kon zij er bij gewonnen hebben, wanneer ze thuis gebleven was? Een ziek kind is het best te pas in het huis van zijn vader. En zij paste het best waar het gebed placht te geschieden.

Hier hebt u dan een schilderij van hetgeen nog gezien kan worden onder de kinderen der mensen. En mogelijk met u het geval zal zijn, waarde hoorder. Moge de Heilige Geest deze beschrijving zegenen tot aanmoediging van uw hart.

## II.

Ik nodig u in de tweede plaats uit, DE HAND VAN SATAN IN DEZE SLAVERNIJ op te merken.

Wij zouden dat niet geweten hebben, indien onze Heere ons niet gezegd had dat het Satan was, die deze arme vrouw achttien jaar lang gebonden had. *Hij moet haar zeer listig gebonden hebben, dat de band al die tijd niet los ging*, want het blijkt niet, dat zij een door hem bezetene was. U merkt op, wanneer u de evangelisten leest, dat onze Heere nooit Zijn hand legde op een persoon, die door de duivel bezeten was. Zij was geen *bezetene* van Satan geweest, maar Satan was op zekere tijd, achttien jaar geleden, op haar aangevallen en had haar vastgebonden, zoals mensen een dier in zijn stal vastbinden. En zij was al die tijd niet in staat geweest om los te komen. De duivel kan in een ogenblik een knoop leggen, welke u en ik in geen achttien jaar kunnen losmaken. Hij had in dit geval zijn slachtoffer zo stevig vastgebonden, dat geen macht van haar zelf of van

anderen kon baten. En op dezelfde wijze kan hij, wanneer het hem toegelaten wordt, iedereen van Gods eigen volk in een zeer korte tijd en door bijna ieder middel vastbinden. Misschien dat één woord van een prediker, hetwelk nooit de bedoeling om treurigheid te verwekken, het hart ellendig maakt; één enkele zin uit een goed boek, of één verkeerd begrepen plaats uit de Schrift, kan in de listige hand van Satan meer dan voldoende zijn om een kind van God in een langdurige slavernij vast te kluisteren.

*Satan had de vrouw aan zich zelf en aan de aarde gebonden.* Er bestaat een wrede manier om een dier vast te binden, zo ongeveer op dezelfde wijze. Ik heb wel eens een arm dier gezien, welks kop aan zijn knie of hoef was vastgemaakt, en ongeveer op die wijze had Satan de vrouw benedenwaarts aan zich zelf gebonden. Zo zijn er sommige kinderen Gods, wier gedachten zich alleen met zich zelf bezig houden: zij hebben hun ogen zodanig gewend, dat zij naar binnen zien en alleen waarnemen wat er omgaat in de kleine wereld daarbinnen. Altijd zijn ze aan het lamenteren over hun eigen zwakheden en gebreken, altijd treurende over hun eigen verdorvenheid, altijd bespieden ze hun eigen aandoeningen. Het enige en uitsluitende onderwerp van hun gedachten is hun eigen toestand. Als zij nog ooit van toneel veranderen en tot een ander onderwerp zich wenden, is het alleen om op de aarde beneden hen te staren, om te kermen over deze arme wereld met haar smarten, haar ellenden, haar zonden en haar teleurstellingen. Aldus zijn zij aan zich zelf en aan de aarde gebonden, en kunnen zij niet opzien tot Christus gelijk het behoorde, noch ook het zonlicht van Zijn liefde ten volle op zich laten schijnen. Treurende gaan zij daarheen zonder de zon, bezwaard en neergeperst door zorgen en lasten. Onze Heere gebruikt het beeld van een os of een ezel, die vastgebonden is. En Hij zegt, dat zelfs op de sabbat zijn eigenaar hem zou losmaken om hem te drenken.

*Deze arme vrouw was verstoken van hetgeen haar ziel nodig had.* Zij was gelijk aan een os of een ezel, die niet bij de bak kunnen komen om te drinken. Zij kende de beloften, zij hoorde ze iedere sabbatdag lezen; zij ging naar de synagoge en hoorde van Hem, die komt om de gevangenen in vrijheid te stellen; maar zij kon zich niet verheugen in de belofte, noch in de vrijheid treden. Zo zijn er ganse scharen van Gods dierbaar volk, die aan zich zelf zijn gebonden en niet naar de fontein kunnen gaan, niet kunnen drinken uit de rivier des levens, noch troost kunnen vinden in de Schriften. Zij weten, hoe dierbaar het evangelie is en hoe vertroostend de zegeningen van het verbond zijn, maar zij kunnen de vertroosting en de zegeningen niet genieten. Och, dat zij het konden. Zij zuchten en roepen, maar zij gevoelen, dat zij gebonden zijn.

Er is hier nog één lichtzijde. Satan had de arme vrouw heel wat gedaan, maar *hij had gedaan alles wat hij kon doen*. U kunt hier zeker van zijn, dat wanneer Satan een kind van God slaat, hij zijn krachten niet spaart. Hij weet niets van mededogen en ook andere overwegingen gelden bij hem niet om zich te matigen. Toen de Heere Job voor een tijd in Satans macht overleverde, welk een verwoesting en vernieling richtte hij toen aan onder Job's bezittingen. Hij spaarde hem geen kind of koe, geen schaap, of geit, of kameel, of os; maar hij trof hem rechts en links en bracht zijn ganse staat tot verwoesting. Toen hij, bij een volgende toelating, kwam om hem aan te tasten in zijn gebeente en in zijn vlees, was de duivel niet eerder tevreden of hij moest Job van de voetzool tot de hoofdschedel met wonden en etterbuilen overdekt hebben. Hij had hem zeer voldoende kunnen pijnigen door een deel van zijn lichaam te martelen, maar dat was hem niet

genoeg. Hij moest zijn vol deel hebben van de wraak. De duivel wilde alles doen wat hij kon. En daarom overdekte hij hem met etterende zweren. Doch gelijk er in het geval van Job een grens was, zo was het ook hier: Satan had deze vrouw gebonden, maar hij had haar niet gedood. Hij mocht haar buigen naar het graf toe, maar hij kon haar er niet in buigen; hij mocht haar zodanig samen vouwen dat ze dubbel gebogen was, maar hij kon haar armzalig teer leven niet wegnemen; met al zijn helse list kon hij haar niet doen sterven vóór haar tijd. Bovendien, zij was nog steeds een vrouw. En hij kon geen beest van haar maken, niettegenstaande zij aldus in de gedaante van een dier neergebogen was. Evenzo kan de duivel u niet vernielen, O kind van God! Hij kan u slaan, maar hij kan u niet doden. Hij kwelt hen, die hij niet kan vernielen. En hij gevoelt een boosaardige vreugde, wanneer hij dit doet. Hij weet, dat hij alle hoop op vernieling wel kan laten varen, want u bent buiten schot wat betreft zijn vuurwapen; maar als hij u door het schot niet kan verwonden, wil hij u door het kruit verschrikken, als hij kan. Als hij niet kan slachten, zal hij binden, gelijk als ter slachting. En dan weet hij daarbij een arme ziel duizend doden te doen gevoelen door de vreze voor één. Maar al die tijd was Satan gans onmachtig deze arme vrouw aan te tasten wat aangaat haar ware staat. Zij was een dochter van Abraham achttien jaren te voren, toen de duivel haar voor het eerst aanrandde. En zij was een dochter van Abraham achttien jaren later, toen de boze gedaan had wat in zijn vermogen was. En gij, lieve ziel, al hebt u dan ook achttien jaar lang geen vertroostend gevoel van 's Heeren liefde, u bent toch Zijn beminde. En al zou Hij u dan ook nooit eens een enig teken van Zijn liefde geven, hetwelk een genot kon zijn voor uw gevoel, ja al zou u dan ook al die tijd ter oorzaak van verbijstering en verstrooiing voortgaan met bittere dingen tegen u zelf te schrijven, toch is uw naam in de handpalmen van Christus gegraveerd, waar niemand hem kan wegnemen. U behoort Jezus toe en niemand zal u uit Zijn hand rukken. De duivel mag u vast binden, maar Christus heeft u nog vaster gebonden met koorden van eeuwigdurende liefde, welke u tot het einde toe moeten en zullen houden.

Deze arme vrouw werd toebereid, juist door het werk van de duivel, om God te verheerlijken. Niemand in de synagoge kon God verheerlijken gelijk zij dat kon doen, toen zij in het laatst in vrijheid gesteld was. Ieder jaar van de achttien gaven kracht en nadruk aan de uiting van haar dankzegging. Hoe dieper haar smart, hoe zoeter haar lied. Ik zou daar die morgen graag geweest zijn om haar het verhaal te horen doen van de vrijmakende kracht van de Christus Gods. De duivel moet gevoeld hebben, dat al zijn moeite verloren werk was, ja hij moet er wel spijt van gehad hebben, dat hij haar al die achttien jaar maar niet liever met rust gelaten had, aangezien hij haar daardoor alleen in staat gesteld had het verhaal van Jezus' wondermacht op des te lieflijker wijze te doen horen.

### III.

In de derde plaats wens ik uw aandacht te vestigen op DE BEVRIJDER BEZIG AAN ZIJN WERK.

Wij hebben de vrouw gezien, gebonden door de duivel, maar hier komt de Bevrijder. En het eerste, wat wij van Hem lezen, is, *dat Hij haar zag*. Zijn ogen blikken rond, in ieder hart lezende terwijl Hij van de ene naar de andere zag. Ten laatste aanschouwde Hij de vrouw. Ja, dat was degene, die Hij zocht. Wij moeten niet denken, dat Hij haar op dezelfde gewone manier zag als ik een van u zie, maar Hij las iedere regel van haar

karakter en haar geschiedenis, iedere gedachte van haar hart, iedere begeerte van haar ziel. Niemand had Hem gezegd, dat zij achttien jaar lang gebonden was geweest, maar Hij wist alles wat er mee in betrekking stond - hoe het binden had plaats gehad, wat zij gedurende die tijd had geleden, hoe zij om genezing had gebeden, en hoe de ziekte haar nog steeds neerdrukte. In een minuut had Hij haar geschiedenis gelezen en haar zaak doorgrond. Hij zag haar; en o, welk een betekenis lag er in Zijn onderzoekende blik! Onze Heere had wonderlijke ogen; al de schilders van de wereld zullen nooit in staat zijn een voldoende gelijkenis van Christus voort te brengen, omdat zij die ogen vol uitdrukking niet kunnen weergeven. De hemel lag in kalme rust in Zijn ogen; ze waren niet slechts helder en doordringend, maar ook waren ze vol van een smeltend vermogen, een onweerstaanbare tederheid, een kracht, welke vertrouwen inboezemde. Terwijl Hij naar de arme vrouw zag, twijfel ik er niet aan of de tranen sprongen onze Heere uit de ogen, maar het waren geen tranen van onvermengde smart, want Hij wist, dat Hij haar kon genezen. En Hij genoot reeds van te voren de blijdschap, die Hij daarbij zou smaken. Nadat Hij haar had aangezien, *riep Hij haar tot Zich*. Wist Hij haar naam? O ja, Hij weet de naam van een ieder van ons en Zijn roepen is daarom persoonlijk. En zodanig, dat er geen vergissing kan plaats grijpen. "Ik heb u bij uw naam geroepen," zegt Hij, "en u bent de Mijne." Ziet daar komt het arme schepsel, de gang door; de beklagenswaardige klomp van ellende, schoon gebogen tot de aarde, beweegt zich. Is het wel een vrouw? u kunt ternauwernood zien, dat zij een aangezicht heeft, maar zij is bezig te komen naar Hem, Die haar riep. Zij kon niet rechtop staan, maar zij kon komen, ZOALS ZIJ WAS - zo gebogen en ziek als zij was. Ik verheug mij over de wijze, waarop mijn Meester de mensen geneest, want Hij komt tot hen waar zij zijn. Hij stelt hun niet voor, dat als zij wat willen doen, Hij het overige zal doen, maar Hij begint en eindigt. Hij nodigt hen, tot Hem te naderen zoals zij zijn, en vraagt niet van hen, dat ze zich zullen verbeteren of voorbereiden. Moge mijn gezegende Meester deze morgen op sommigen van u neerzien, totdat u gevoelt: "De prediker bedoelt mij, de Meester van de prediker bedoelt mij," en mocht er dan een stem in uw oren klinken, zeggende: "Komt tot Jezus juist zoals u zijt." Dat u dan de genade mocht hebben om te antwoorden:

*Gelijk ik ben - arm, naakt en blind,  
Opdat ik rust en vrede vind,  
En u mij aan Uw dienst verbindt,  
Kom ik tot U, o Lam!*

Toen de vrouw kwam, *zei de grote Bevrijder tot haar: "Vrouw! u bent verlost van uw krankheid."* Hoe kon dat waar zijn? Zij was nog even gebogen als te voren. Hij bedoelde, dat de betovering van Satan van haar genomen was, dat de macht, welke haar aldus had doen buigen, gebroken was. Dit geloofde zij in het binnenste van haar ziel, juist zoals Jezus het zei, ofschoon zij vooralsnog in haar voorkomen in het geheel niet verschildte van haar vroegere staat. O, dat sommigen van u, die Gods dierbaar volk zijt, de macht hadden om deze morgen te geloven, dat het einde van uw donkere lijdensweg gekomen is - de macht om te geloven, dat uw achttien jaren voorbij zijn, en dat uw tijd van twijfel en moedeloosheid een einde genomen heeft. Ik bid, dat God u de genade geven mocht om te weten, dat toen deze morgen de zon het eerst met haar gouden stralen het oosten kleurde, het licht voor u besteld was. Ziet, ik kom heden om de blijde boodschap van de Heere bekend te maken. Komt te voorschijn, u gevangenen, springt op, u gebondenen, want

Jezus komt om u heden in vrijheid te stellen. De vrouw was vrijgemaakt, maar zij kon zich metterdaad in de vrijheid niet verheugen, en ik zal u terstond zeggen, waarom niet.

Onze Heere ging verder om haar op Zijn eigen wijze volkomen verruiming te geven: *Hij legde Zijn handen op haar*. Zij leed aan krachteloosheid. En door Zijn handen op haar te leggen begrijp ik, dat de Heere Zijn leven in haar uitstortte. De warme stroom van Zijn oneindige macht en levenskracht kwam in verbinding met de gevoelloze stroom van haar moeitenvol bestaan. En verlevendigde die zodanig, dat zij zich oprichtte. De daad der liefde was verricht; Jezus zelf had ze volbracht. Treurenden in ons midden, indien wij u deze morgen zover konden krijgen, dat u ophoudt aan u zelf te denken, om uw gedachten te richten op de Heere Jezus, dat u in plaats van op uw zorgen te zien aan Hem denkt, welk een verandering zou dat bij u teweeg brengen. Indien zijn handen op u konden worden gelegd, die dierbare, doorboorde handen, welke u vrijkochten, die machtige handen, welke hemel en aarde ten uwen behoeve regeren, die gezegende handen, welke uitgestrekt zijn om voor zondaren te pleiten, die dierbare handen, welke u voor altijd aan Zijn boezem zullen drukken; indien u deze handen kon gevoelen door aan Hem te denken, dan zou u spoedig uw vroegere blijdschap terugkrijgen en de veerkracht van uw geest vernieuwen, de neergebogenheid van uw ziel zou alsdan verdwijnen gelijk een droom des nachts, om voor altijd vergeten te zijn. O Geest des Heeren, geef dat dit geschiede.

#### IV.

Ik zal mij bij dit punt niet langer ophouden, maar nodig u uit nu uw aandacht te wijden aan HET SLAKEN VAN DE BANDEN.

Er wordt ons gezegd, *dat zij weer recht werd* en dat wel terstond. Wat ik u nu wens te doen opmerken is dit, dat zij zich zelf moet hebben opgericht. Dat was een daad, een handeling van haar zelf. Geen drang of dwang werden er op haar uitgeoefend, zij richtte zich zelf op; en toch werd zij weer recht gemaakt. Zij was lijdelijk, in zoverre er een wonder aan haar verricht werd; maar zij was ook handelend, en richtte, daartoe in staat gesteld, zich zelf op. Wat een wondervol samentreffen is hier van het lijdelijke en het handelende in de zaliging der mensen. De Arminiaan zegt tot de zondaar: "Nu, zondaar, u bent een verantwoordelijk wezen; dit moet u doen en dat moet u doen." De Puritein zegt: "Voorwaar, zondaar, u bent verantwoordelijk genoeg, maar u bent ook onbekwaam om iets van u zelf te doen. God moet in u werken beide het willen en het werken." Wat zullen wij met deze twee leermeesters doen? Is het waar wat de Arminiaan zegt, dat er een poging moet zijn van de zijde van de zondaar, of dat hij anders nooit behouden zal worden? Ontwifelbaar zeker is dit zo. Zodra de Heere het geestelijk leven geeft, is er geestelijke werkzaamheid. Niemand wordt ooit bij zijn oren in de hemel getrokken of op een verenbed slapende daarheen gedragen. God handelt met ons als met verantwoordelijke, verstandige wezens. Dat is waar, en wat baat het zulks te ontkennen? En wat heeft nu de Puritein te zeggen? Hij zegt, dat de zondaar gebonden is door de ziekte der zonde en zich niet kan oprichten. En wanneer hij dit doet, is het God, die het alles doet. En de Heere moet er alle eer van hebben. Is dat ook niet waar? "O," zegt de Arminiaan, "ik heb nooit ontkend, dat de Heere de eer moet hebben. Ik wil met u een lofzang zingen tot eer van God; en ik wil met u hetzelfde gebed doen om de Goddelijke macht." Alle christenen zijn volslagen Calvinist, wanneer zij aan het zingen en bidden toekomen, maar als leerstuk te betwijfelen wat wij op onze knieën en in onze liederen

belijden, dat is een jammerlijke zaak. Het is volkomen waar, dat Jezus alleen de zondaar zalig maakt, en even waar, dat de zondaar gelooft ter zaligheid. De Heilige Geest heeft nooit voor iemand geloofd. Een mens moet geloven voor zich zelf en berouw hebben voor zich zelf, of hij gaat verloren; maar toch is er nooit een grein waar geloof of waar berouw in deze wereld geweest of het was bewerkt door de Heilige Geest. Ik zal mij er niet mee bezighouden om deze moeilijkheden te verklaren, omdat het geen moeilijkheden zijn dan alleen in theorie. Het zijn eenvoudig feiten van het praktische, alledaagse leven. De arme vrouw wist in ieder geval waar zij de kroon moest neerleggen; zij zei niet: "Ik maakte mij zelf recht," neen, maar zij verheerlijkte God en schreef al het werk aan Zijn genadige almacht toe.

Het opmerkelijkste feit is, *dat zij terstond weer recht werd*; want er was nog iets anders dan haar ziekte, dat overwonnen moest worden. Veronderstel, dat iemand achttien jaren lang geleden had aan de ruggengraat, of aan de zenuwen en spieren, al kon dan ook de kwaal, die zijn misvormdheid had veroorzaakt, geheel worden weggenomen, wat zou de uitkomst zijn? Wel, dat het gevolg van de kwaal zou blijven bestaan, want het lichaam zou door de lange duur maar één houding kunnen aannemen. U hebt ongetwijfeld wel eens gehoord van de fakirs en anderen in Indië: een man houdt jaren achtereen zijn hand op tengevolge van een gelofte, maar wanneer de jaren van zijn boetedoening voorbij zijn, kan hij zijn hand niet weer naar beneden krijgen: ze zit vast op één plaats en is niet te bewegen. In dit geval was de band, welke het arme, neergebogen lichaam omknelde, weggenomen. En op hetzelfde ogenblik was de stijfheid, die een gevolg daarvan was, verdwenen en stond zij in een ogenblik rechtop; dit was een dubbele ontplooiing van 's Heeren wondermacht. O mijn arme, beproefde vriend, indien de Heere u deze morgen wil bezoeken, zal Hij niet slechts de eerste en grootste oorzaak van uw treurigheid wegnemen, maar ook de neiging tot zwaarmoedigheid zal wijken; de lange groeven, die er bij u ontstaan zijn, zullen effen en vlak worden, de sporen in de weg van de smart, welke er bij u zijn gevormd door de lange duur van de treurigheid, zullen opgevuld worden. En u zult sterk zijn in de Heere en in de sterkte van Zijn macht.

Waar de genezing aldus volkomen was, *stond de vrouw op om God te verheerlijken*. Ik zou willen, dat ik daar geweest was; dat is de gehele morgen reeds mijn wens geweest. Ik zou die geveinsde overste van de synagoge wel eens hebben willen zien, toen hij aan zijn toorn lucht gaf; ik zou hem wel eens hebben willen zien, toen hij door de Meester zo volkomen tot zwijgen gebracht werd; maar bovenal zou het mij tot blijdschap geweest zijn de arme vrouw te zien, rechtop staande. En haar de lof des Heeren te horen verkondigen. Wat zei zij? Het staat er voor ons niet vermeld, maar wij kunnen het ons wel voorstellen. Het luidde zeker ongeveer aldus: "Ik ben achttien jaar met u in- en uitgegaan; u hebt mij gezien, en u weet wat een arm, jammerlijk, ellendig schepsel ik was; maar God heeft mij opgericht, en dat in een ogenblik. Geloofd zij Zijn naam, ik ben weer recht geworden." Wat zij met haar mond sprak, was niet de helft van wat zij door haar uitdrukkingen te kennen gaf. Geen berichtgever kon dat opgetekend hebben; zij sprak met haar ogen, zij sprak met haar handen, zij sprak met ieder lid van haar lichaam. Ik stel mij voor, dat ze zich heen en weer bewogen heeft om te zien, of zij wezenlijk recht was en om de zekerheid te geven, dat het niet al misleiding of gezichtsbedrog was. Zij moet wel geheel en al een levend toonbeeld van genoeg geweest zijn en bij iedere beweging prees zij God van de zool van de voet tot de kruin van het hoofd. Nooit is er een

welsprekender vrouw in het gehele heelal geweest. Zij was gelijk aan een nieuw geborene, van een langdurige dood bevrijd, vervuld met blijdschap door al de frisheid van een nieuw leven. Wel mocht zij God verheerlijken.

Zij beging geen vergissing ten aanzien van de wijze, waarop de genezing tot stand was gebracht; zij schreef ze toe aan een Goddelijke macht, en die Goddelijke macht werd door haar groot gemaakt. Broeder, zuster, kunt u Christus deze morgen niet verheerlijken, dat Hij u in vrijheid gesteld heeft? Ofschoon zo lang gebonden, behoeft u volstrekt niet langer gebonden te zijn. Christus is in staat u te bevrijden. Vertrouw Hem, geloof Hem, wordt recht, en ga dan heen en zeg tot uw bloedverwanten en kennissen: u weet hoe neerslachtig ik was, want u hebt menigmaal uw best gedaan om mij uit mijn ellende op te beuren, maar nu moet ik u vertellen wat de Heere aan mijn ziel gedaan heeft."

## V

Laat ons in de vijfde plaats overwegen DE REDEN WAAROM WIJ VERWACHTEN, DAT DE HEERE JEZUS VANDAAG HETZELFDE ZAL DOEN wat Hij meer dan achttienhonderd jaar geleden deed.

Wat was de reden, die Hij er voor had om de vrouw in vrijheid te stellen? Volgens Zijn eigen getuigenis was het in de allereerste plaats *menselijke toegenegenheid*. Hij zegt: "Wanneer uw os of uw ezel vastgebonden is, en u ziet, dat hij dorst heeft, zo maakt u het touw los en leidt het dier af naar het water, om te drinken. Niemand van ulieden zou een vastgebonden os laten versmachten." Dit is een goede redenering, en leidt ons er toe om te geloven, dat Jezus Zijn hulp biedt aan wie door smart worden verteerd. Beproefde ziel, zou u een os of een ezel niet losmaken, als u hem zaagt lijden? "Wel zeker," zegt gij. En denkt u dan, dat de Heere u niet wil ontbinden? Hebt u meer mededogen en ontferming dan de Christus Gods? Kom, kom, heb niet zulke lage gedachten van mijn Meester. Indien uw hart u er toe zou dringen om medelijden te betonen jegens een ezel, denkt u dan, dat Zijn hart Hem er niet toe dringen zal om medelijden te betonen jegens u? Hij heeft u niet vergeten; Hij denkt nog wel aan u. Zijn tedere mensenzin dringt Hem er toe u in vrijheid te stellen.

Wat meer is, er bestond *een bijzondere betrekking*. Hij zegt tot deze overste van de synagoge, dat een mens *zijn* os of *zijn* ezel zou losmaken. Misschien zou hij er zich niet aan storen, wanneer het dier aan een ander toebehoorde, maar het is zijn eigen os, zijn eigen ezel, en daarom maakt hij hem los. En denkt gij, lieve ziel, dat de Heere Jezus u niet wil losmaken? Hij kocht u met Zijn bloed, Zijn Vader gaf u aan Hem, Hij heeft u liefgehad met een eeuwige liefde: zal Hij u niet ontbinden? u bent Zijn eigendom. Weet u niet, dat Hij Zijn huis met bezemen keert om de verloren penning te vinden. En dat Hij loopt over bergen en door dalen om Zijn verloren schaap weer te krijgen En zal Hij niet komen om Zijn arme, vastgebonden os of ezel los te maken? Zal Hij Zijn gevangen dochter niet bevrijden? Voorzeker zal Hij het doen. Zijt u een dochter van Abraham, een kind des geloofs, en zal Hij u niet in vrijheid stellen? Reken er vast op, dat Hij het doen zal.

Er was verder *iets tegenstrijdigs*, hetwelk de Zaligmaker er toe drong om snel te handelen. Hij zegt: "En deze, die een dochter van Abraham is, welke de Satan, ziet, nu achttien jaren gebonden had, moest deze niet losgemaakt worden?" Nu weet ik zeker, dat als mij bekend was dat de duivel iets vastgebonden had, ik zou trachten het los te maken.



U ook niet? Wij kunnen er ons wel verzekerd van houden, dat er iets kwaads brouwt wanneer de duivel aan het werk is, en daarom moet het een goed ding zijn, zijn werk ongedaan te maken. Maar Jezus Christus is in de wereld gekomen met het doel om de werken van de duivel te verbreken; en toen Hij alzo de vrouw zag, aan een vastgebonden os gelijk, zei Hij: "Ik wil haar losmaken, al zou het dan ook nergens anders om zijn dan ongedaan te maken wat de duivel gedaan heeft." Welnu dan, waarde beproefde vriend, nademaal uw ellende mag worden toegeschreven aan satanische invloeden, zal Jezus Christus in uw geval een veel sterker partij blijken te zijn dan de duivel, en Hij zal u in vrijheid stellen.

Denkt vervolgens aan *haar erbarmelijke toestand*. Een os of een ezel, aan de kribbe vastgebonden zonder de mogelijkheid om water te krijgen, zou er spoedig heel slecht aan toe zijn. Hebt medelijden met het arme schepsel. Hoort het geloei van de os, als uur op uur de dorst al groter wordt. Zou u daar geen medelijden mee hebben? En denkt u dan, dat de Heere geen medelijden heeft met Zijn arme, beproefde, verzochte, geschudde kinderen? Die tranen, zouden die voor niets vallen? Die slapeloze nachten, zou daar niet op gelet worden? Dat verbrijzelde hart, hetwelk de belofte zo graag zou willen maar niet kan aannemen, zal dat voor altijd gehoor ontzegd worden? Heeft de Heere vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten? O neen, Hij zal u gedenken in uw jammerstaat en uw verzuchtingen horen, want hij bewaart uw tranen in Zijn fles.

Tenslotte bestond er ook nog deze reden om het hart van Christus te bewegen, *dat zij achttien jaren in die toestand verkeerd had*. "Dan", zei Hij, "zal zij terstond worden losgemaakt." De overste van de synagoge zou gezegd hebben: "Zij is al achttien jaar gebonden, en zij kan nu wel tot morgen wachten, want dat verschilt maar één dag." "Neen", zegt Christus, "als zij al achttien jaar gebonden is, zal zij nu geen minuut langer wachten; het heeft nu al lang genoeg geduurd; zij zal dadelijk vrijgemaakt worden." Leidt dus niet uit de lange duur van uw moedeloosheid af, dat er geen einde aan zal komen, maar leidt er liever uit af, dat de verlossing nabij is. De nacht is zo lang geweest, het moet dus zoveel te dicht bij de dageraad zijn. u bent zo lang gegeseld, dat het zoveel te dicht bij de laatste slag moet zijn, want de Heere bedroeft niet van harte en plaagt de kinderen der mensen niet. Daarom moed gevat en laat uw hart sterk zijn. O dat mijn Goddelijke Meester nu mocht komen en doen wat ik gaarne zou doen, maar niet kan, namelijk ieder kind van God alhier doen opspringen van vreugde.

Ik weet, wat dit gebonden zijn door de Satan betekent. De duivel heeft mij geen achttien jaren achtereen vastgebonden. En ik denk niet, dat hem dit ooit gelukken zal, maar hij heeft mij menigmaal in een treurige slavernij gebracht. Maar mijn Meester komt telkens en stelt mij in vrijheid, en leidt mij aan de wateren. En welk een dronk ontvang ik op zulke tijden! Het schijnt mij toe, dat ik de Jordaan in één teug zou kunnen leeg drinken, wanneer ik nader tot Zijn beloften en mij verzadig aan zijn zoete liefde. Ik weet hieraan, dat Hij andere arme zielen zal uitleiden naar de drinkplaats; en wanneer Hij dit met iemand van u doet, is het mijn bede, dat u zult drinken gelijk een os. Het kan gebeuren, dat u opnieuw vastgebonden drinkt zoveel u kunt van Zijn genade en verheugt u zolang u dit vergund wordt. Eet het goede en laat uw ziel in vetzigheid zich verlustigen. Verblijdt u in den Heere, u rechtvaardigen, en roept uit van vreugde, u allen, die oprecht van hart zijt, want de Heere maakt de gevangenen los. Moge Hij nu velen losmaken. AMEN.

*Overgenomen uit het boek: "De wonderen van de Heiland"*

## 12. De gelijkenis van het verloren schaap

*"Wat mens onder u, hebbende honderd schapen, en één van die verliezende, verlaat niet de negen en negentig in de woestijn, en gaat naar het verlorene, totdat hij hetzelfde vinde? En als hij het gevonden heeft, legt hij het op Zijn schouders, verblijd zijnde. En thuis komende, roept hij de vrienden en de geburen samen, zeggende tot hen: Weest blijde met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was. Ik zeg ulieden, dat er also blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negen en negentig rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben." Lukas 15 : 4-7.*

Terwijl onze Heere Jezus Christus hier op aarde was, heeft Hij zich voortdurend bezig gehouden met verloren zielen te zoeken. Hij zocht verloren mannen en vrouwen; en het was om die reden, dat Hij zich onder hen begaf, onder hen namelijk, die blijkbaar verloren waren, opdat Hij hen zou kunnen vinden. Hij nam de moeite om dáár heen te gaan, waar Hij in aanraking met hen kon komen; en Hij betoonde hun zó grote vriendelijkheid, dat zij in ganse menigten tot Hem heenstroonden om Hem te horen. Mij dunkt, het moet wel een vreemdsoortige vergadering geweest zijn, een berucht grauw, dat zich rondom de Heere Jezus verzameld had. Het verbaast mij niet, dat de Farizeeër, als hij die menigte aanzag, smalend opmerkte: "Hij verzamelt het uitschot van de maatschappij om zich heen, de ellendelingen, die tol en belastingen innen voor de vreemdeling en verdrukker van Gods vrije volk. De gevallen vrouwen uit de steden, en al zulk gespuis vormt zijn gehoor. En in plaats van hen terug te wijzen, ontvangt Hij hen, heet hen welkom, beschouwt hen als een klasse van mensen, op welke Hij een bijzondere betrekking heeft. Hij eet zelfs met hen. Ging hij niet in het huis van Zacheüs, en het huis van Levi om aan te zitten aan de maaltijd, die deze lage mensen voor Hem hadden aangericht?" Wij kunnen u al de gedachten van de Farizeeër niet meedelen, het zou niet tot stichting dienen om het te beproeven; maar vanwege het gezelschap, dat Hem omringde, hebben zij zo slecht mogelijk over onze Heere gedacht. En zo verwaardigt Hij zich in deze gelijkenis om zich te verdedigen; niet terwijl Hij zich bekommerde om hetgeen zij dachten, maar opdat zij geen verontschuldiging zouden hebben voor hun vijandig spreken van Hem. Hij zei hun, dat Hij het verlorene zocht; en waar anders moest Hij wezen dan onder hen, die hij zocht? Moet een arts de zieken mijden? Moet een herder het verloren schaap uit de weg gaan? Was Hij niet juist op de juiste plaats, als "al de tollenaars en de zondaars naderden tot Hem om Hem te horen."

Onze Heere verdedigde zich door het geen men noemt een *argumentum ad hominem*, dat is, door een argument of bewijs op de man af; want Hij zei: "Wat mens onder U, hebbende honderd schapen, en één van die verliezende, verlaat niet de negen en negentig in de woestijn, totdat hij hetzelfde vinde?" Geen argument werkt krachtiger op de mensen dan een argument, dat in innig verband staat met hun eigen dagelijks leven; en de Heiland heeft dit also gebruikt. Zo zij al niet overtuigd werden, waren zij ten minste tot zwijgen gebracht. Het was een bijzonder krachtig argument; omdat er bij hen slechts sprake was van één schaap, dat zij zouden gaan zoeken; terwijl hetgeen Hij zocht van oneindig groter waarde was, dan al de kudden van schapen, die ooit op Saron of Karmel geweid hebben,

want het was de ziel van de mens, die Hij zocht te redden. Er was in dit argument niet slechts het punt van zeer bijzondere toepasselijkheid; maar er was een ontzaglijke kracht in om het te doen doordringen tot ieder oprecht hart. "Indien een iegelijk van u, mensen, een verloren schaap zou gaan zoeken, deszelfs spoor zou volgen, totdat u het hebt gevonden, hoe veel te meer mag Ik dan niet heengaan om verloren zielen te zoeken, ze te volgen op haar dwaalwegen, totdat Ik ze kan redden?" Het zoeken van het schaap is een deel van de gelijkenis, dat onze Heere hen wilde doen opmerken. De herder volgt een weg, die hij nooit zou volgen, indien hij alleen met zijn eigen genoeg te rade ging. Hij kiest die weg niet voor zijn vermaak of genoeg, maar om de wil van het verloren schaap. Hij volgt zijn spoor op berg en in dal, ver weg in de woestijn, of in een donker woud, om de eenvoudige reden dat het schaap die weg was gegaan, en dat hij het moet volgen, totdat hij het heeft gevonden.

Uit smaak, of voor zijn genoeg, zou onze Heere Jezus Christus nooit in het gezelschap van tollenaars en zondaren zijn gevonden, noch in het gezelschap van iemand anders uit ons schuldig geslacht. Indien Hij met zijn eigen gemak of genot te rade was gegaan, Hij zou zich alleen met de heilige en reine engelen vergezelschap hebben, en met de grote Vader hier boven. Maar Hij dacht niet aan zich zelf, zijn hart was met de verlorenen; en daarom ging Hij, waar de verloren schapen waren; "want de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was." Hoe aandachtiger u deze gelijkenis bij u zelf overweegt, hoe duidelijker u zult zien, dat het antwoord van onze Heere volledig was. Wij behoeven het heden niet uitsluitend als een antwoord aan de Farizeeën te beschouwen, maar er ook voor ons zelf lering in vinden; want ook hiervoor is het even volledig. *Moge de goede Geest ons onderwijzen, terwijl wij er over nadenken.*

1. Ik zal in de eerste plaats uw aandacht bepalen bij deze opmerking: HET ÉNE ONDERWERP VAN GEDACHTEN voor de man, die zijn schaap had verloren.
2. Nu komen wij tot het tweede punt, en letten op HET ENIG VOORWERP VAN DAT ZOEKEN.
3. Ik zal nu kort verwijlen bij een derde punt. Wij hebben gehad één onderwerp van gedachte, en één voorwerp van het zoeken, thans hebben wij ÉÉN LAST VAN DE LIEFDE.
4. Wij zullen, ten besluite, nog bij één zaak stilstaan, en die is: - DE ENE BRON VAN VREUGDE.

I.

Ik zal in de eerste plaats uw aandacht bepalen bij deze opmerking: HET ÉNE ONDERWERP VAN GEDACHTEN voor de man, die zijn schaap had verloren.

Dit toont ons de enige gedachte van onze Heere Jezus Christus, de Goede Herder, als Hij een mens verloren ziet voor heiligheid en gelukzaligheid, doordat hij weg gedwaald is in de zonde.

De herder, zijn kleine kudde van honderd schapen overziende, kan er slechts negen en negentig tellen. Hij telt ze nog eens, en hij bemerkt dat één schaap weg is. Het is misschien een schaap met witte kop en een zwarte plek op de voet. Hij weet alles van dat schaap, want "de Heere kent degenen, die de zijnen zijn." De herder heeft van het dwalende schaap een foto in het oog van zijn geest; en nu denkt hij maar weinig aan de negen en negentig, die in de weiden van de woestijn grazen, maar zijn hart is onrustig in

hem over dat ene verloren schaap. Dit éne denkbeeld heeft zich meester gemaakt van geheel zijn ziel: één schaap is verloren!"

Dit verontrust en ontroert hem al meer en meer - "een schaap is verloren!" Het neemt al zijn geestvermogens in beslag. Hij kan geen brood eten; hij kan niet naar huis terugkeren; hij kan niet rusten, terwijl er een schaap verloren is.

Voor een teer gemoed is een verloren schaap iets pijnlijk om aan te denken. Het is een schaap, en dus volkomen *weerloos*, nu het zijn beschermer verlaten heeft. Indien de wolf het bespeurt, of indien de leeuw of de beer het ontmoet het zou terstond verscheurd worden. En zo vraagt de herder zich af: "Wat zal er van mijn schaap worden? Wellicht is op dit eigen ogenblik de leeuw gereed het te bespringen, en dan kan het zich niet verweren!" Een schaap kan niet vechten, en zelfs voor de vlucht bezit het de snelheid niet van zijn vijand. Het maakt zijn medelijdende eigenaar nog treuriger als hij denkt - "Een schaap is verloren, en loopt groot gevaar van een wrede dood te sterven." Een schaap is van alle schepselen het *onverstandigst*. Als wij een hond verloren hebben, kan hij wellicht zelf wel de weg naar huis vinden; een paard zou ook wel naar de stal van zijn meester kunnen terugkeren; maar een schaap zal voort blijven dwalen, totdat het als in een doolhof geheel verloren is. Het is te onverstandig om aan terugkeren naar de plaats van veiligheid te denken.

In landen waar de weilanden niet omheind, en de vlakten grenzenloos zijn, is een verloren schaap in waarheid verloren. Dat feit is de man gedurig voor ogen - "Een schaap is verloren, en het zal niet terugkomen, want het is een dwaas schepsel. Waar kan het niet al heen gedwaald zijn? Vermoeid en afgemat, kan het bezwijken, omkomen van honger te midden van de kale rotsen of het dorre zand." Een schaap is *onbeholpen*; het heeft er niet het minste begrip van om zelf in zijn behoefte te voorzien. De kameel kan op verre afstand reeds water ruiken; de gier kan op ontzettend grote afstand zijn voedsel bespeuren; maar het schaap kan niets voor zich zelf vinden.

Van alle ongelukkige schepselen is een verloren schaap er het ergst aan toe. Indien iemand op dat ogenblik tot de herder was gekomen, en tot hem had gezegd: "Vriend, wat deert u? u schijnt in grote zorg te zijn"; hij zou geantwoord hebben: "Daar heb ik wel waarlijk reden toe, want er is een schaap verloren." "Het is er slechts één, en ik zie, dat u er nog negen en negentig over hebt." "Acht u het weinig om er een te verliezen? u bent geen herder, of u zoudt zo niet spreken. Ach, het is mij, alsof ik de negen en negentig, die allen in veiligheid zijn, vergeet, en slechts aan dat ene kan denken; hetwelk verloren is."

Hoe komt het, dat de grote Herder het verlies van één schaap van zijn kudde zo ter harte neemt? Waarom is Hij zo ontroerd bij de gedachte - "één van die" te verliezen?

Ik denk ten eerste, *omdat het zijn eigendom is*. De gelijkenis spreekt niet zo zeer van een gehuurde herder als wel van een herder, die de eigenaar is van de schapen. "Wat mens onder u, hebbende honderd schapen, en één van die verliezende." Op een andere plaats spreekt Jezus van de huurling, wie de schapen niet eigen zijn, en dus vliedt, als de wolf komt. Het is de herder-eigenaar, die zijn leven stelt voor de schapen. Het is maar niet een schaap en een verloren schaap; het is een van zijn eigen schapen, waar die man in zorg over is. Deze gelijkenis is niet geschreven voor de verloren mensheid in het groot algemeen - het kan, indien u wilt, ook daarvoor gebruikt worden; maar er worden toch in de eerste plaats Christus' eigen schapen mee bedoeld; gelijk ook in de tweede gelijkenis van het eigen geld van de vrouw wordt gesproken; en in de derde niet iets verhaald wordt

over de een of andere losbandige jongeling, maar over de eigen zoon van de vader. Jezus heeft zijn eigen schapen; en sommigen er van zijn verloren; ja eenmaal waren zij allen in die toestand; want "wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons een iegelijk naar zijn weg." De gelijkenis heeft betrekking op hen, die Jezus gekocht heeft met zijn dierbaar bloed, maar die nog onbekeerd zijn, en waarvoor Hij gekomen is om ze te zoeken en zalig te maken. Dat zijn die andere schapen, die Hij ook moet toebrengen. "Want zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik, ja Ik zal naar mijn schapen vragen en zal ze opzoeken. Gelijk een herder zijn kudde opzoekt, ten dage als hij in het midden van zijn verspreide schapen is, alzo zal Ik mijn schapen opzoeken; en ik zal ze redden uit al de plaatsen, waarheen zij verstrooid zijn, ten dage der wolke en der donkerheid." De schapen van Christus zijn Zijn eigendom, lang vóórdát zij het weten - zij zijn de zijne zelfs als zij afdwalen. En als zij door de krachtige werking van zijn genade in de schaapskooi zijn gebracht, dan worden zij in het openbaar wat zij reeds vanouds in het verbond geweest zijn. De schapen zijn van Christus, ten eerste, omdat Hij hen van voor de grondlegging der wereld heeft uitverkoren - "Gij hebt mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren." De zijne, vervolgens, omdat de Vader ze Hem gegeven heeft. Hoe verwijlt hij niet bij dat feit in zijn heerlijk gebed in Johannes 17: *"Zij waren uwe, en u hebt ze mij gegeven"; Vader! ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij mij zijn, die u mij gegeven hebt."*

Wij zijn de eigen kudde van de Heere, ook wijl Hij ons gekocht heeft. "Ik stel mijn leven voor de schapen", zegt Hij. Het is bijna negentien eeuwen geleden, sedert Hij de losprijs betaald heeft, en ons gekocht heeft om de zijnen te zijn; en wij *zullen* de zijnen zijn, want dat losgeld is niet te vergeefs betaald. En zo ziet de Heiland op zijn handen, en ziet het merk van zijn koop; Hij ziet op zijn zijde, en ziet het teken van de afdoende, volkomen verlossing van zijn uitverkorenen, daar Hij voor de levende God zijn bloed heeft uitgestort en hen aldus ten eigendom heeft verkregen. Deze gedachte dringt zich dus aan Hem op: "Een van mijn schapen is verloren."

Het is een vreemde veronderstelling, die in deze gelijkenis ligt opgesloten - "indien hij één van die verliest." Hoe! één te verliezen, die Hij lief heeft gehad eer de wereld was? Het kan voor een ogenblik afdwalen, maar Hij kan het niet voor altijd verloren laten gaan. Dat zou Hij niet kunnen dragen. Eén verliezen, dat Hij met zijn eigen leven heeft gekocht? Hij kan het denkbeeld niet verdragen. Dat woord "één van die verliezende" doet Zijn ziel ontvlammen. Dat zal niet geschieden. U weet op hoe hoge prijs de Heere ieder van zijn uitverkorenen gesteld heeft, daar Hij voor hun verlossing zijn leven heeft gegeven. U weet hoe lief Hij ieder van de zijnen heeft. Het is voor Hem geen nieuwe liefde; en het is ook geen liefde, die bij Hem oud kan worden. Hij heeft de zijnen liefgehad en moet hen tot het einde toe liefhebben. Die liefde heeft reeds van eeuwigheid af bestaan, en zij moet door alle eeuwen heen blijven bestaan, want Hij verandert niet. Zal Hij een van degenen verliezen, die Hij zo teer liefheeft? Nooit, nooit!

Hij heeft een eeuwig bezit in hen door een zoutverbond, waarin de Vader ze Hem gegeven heeft. Dit is het in grote mate, waardoor zijn ziel beroerd wordt, zodat Hij aan niets anders kan denken dan aan dit feit: - één van mijn schapen is verloren.

Ten tweede. Hij heeft nog een reden voor die alles beheersende gedachte, namelijk; *zijn groot medelijden* met zijn verloren schaap. Het dwalen van een ziel kost Jezus diepe smart; Hij kan de gedachte niet verdragen, dat zij zou omkomen. De liefde en tederheid van zijn hart zijn zo groot, dat Hij het niet dragen kan dat een van de zijnen in gevaar is.

Hij kan niet rusten zolang een ziel, voor welke Hij zijn bloed gestort heeft, nog onder de heerschappij van satan is en onder de macht van de zonde. Daarom zal de grote Herder nacht noch dag zijn schaap vergeten; Hij moet zijn kudde behouden, en Hij wordt geperst totdat dit volbracht is.

Hij heeft een innig medegevoel met ieder verdoold hart. Hij kent de smart, die door de zonde wordt teweeggebracht, de verontreiniging en de schrikkelijke verwonding, die het gevolg zijn van de overtreding, zelfs reeds in dit leven; het treurige hart en het verbroken gemoed, dat hier weldra uit geboren zal worden; en daarom treurt de medegevoelende Heiland over ieder verloren schaap, want Hij weet welk een ellende er ligt opgesloten in het feit van verloren te zijn. Indien u ooit in een huis waart met een moeder en een vader, en dochters en zonen, als een klein kind verloren was, dan zult u de ontroering van ieder lid van dat gezin nooit vergeten. Beschouw de vader, als hij naar het politiebureau gaat, en elk huis binnentreedt, want hij moet zijn kind vinden, of zijn hart zal breken. Aanschouw de diepe neerslachtigheid en de angst van de moeder; het is alsof zij van haar zinnen beroofd is, zo lang er geen tijding is van haar lieveling. Nu begint u te begrijpen wat Jezus gevoelt voor iemand, die Hij liefheeft, die in zijn handpalmen is gegraveerd, op wie Hij in de spiegel van zijn voorkennis gezien heeft, toen Hij zijn leven heeft weggebloed aan het kruis. Hij heeft geen rust in zijn gemoed, totdat zijn beminde gevonden is. Hij heeft ontferming als God, en die overtreft alle mededogen van ouders of broeders, - de ontferming van een oneindig hart, overvloeiend van liefde. Deze ene gedachte wekt het medelijden van de Heere op - "een van die verliezende."

De man in de gelijkenis had daarenboven nog een derde betrekking op het schaap, die hem met deze ene gedachte vervulde: - *hij was er de herder van.* - Het was zijn eigen schaap, juist daarom was hij er de herder van geworden. En nu zegt hij bij zich zelf: "Indien ik één van mijn schapen verlies, dan zal mijn herderswerk slecht gedaan wezen." Welk een oneer zou het voor een herder zijn om één van zijn schapen te verliezen! Het moet óf uit gebrek aan bekwaamheid wezen om het te bewaren, óf uit gebrek aan goede wil, óf uit gebrek aan werkzaamheid; maar niets van dit alles kan aan de opperste Herder worden toegeschreven. Het zal nooit van de Heere Jezus Christus gezegd kunnen worden, dat Hij één van de zijnen heeft verloren, want Hij stelt er zijn eer in ze allen bewaard te hebben. "Toen ik met hen in de wereld was, bewaarde ik ze in uw naam. Die u mij gegeven hebt, heb ik bewaard, en niemand uit hen is verloren gegaan, dan de zoon der verderfenis, opdat de Schrift vervuld worde." De duivel zal nooit zeggen, dat Jezus één van hen, die de Vader Hem heeft gegeven, verloren heeft laten gaan. Zijn werk van de liefde kan in geen enkel opzicht mislukken. Zijn dood te vergeefs! Neen, in geen jota of tittel! Ik kan mij voorstellen, dat de Zoon van God - indien dit mogelijk was - te vergeefs zou leven: maar te vergeefs sterven? Dat zal nimmer geschieden. Het doel, dat Hij door zijn lijden en sterven heeft willen bereiken, *zal* Hij bereiken, want Hij is de Eeuwige, de Oneindige, de Almachtige; en wie zal zijn hand keren, of zijn raadslog te niet maken? Hij zal het niet toelaten. "Indien hij één van die verliest!" Stelt u voor wat daar de gevolgen van zouden zijn. Wat minachting zou er van Satan komen! Welk een smaad zou hij uitstorten over de Herder! Hoe zou de hel weerklinken van de tijding: "Hij heeft één van die verloren!" Gesteld eens, het was het zwakste; dan zouden zij roepen: "De sterken kon Hij wel bewaren." Gesteld het was het sterkste; dan zouden zij roepen: "Zelfs een der machtigsten van hen kon Hij niet bewaren, maar moet hem laten omkomen." Dit is een goed argument, want Mozes pleitte bij God: "Wat zullen de Egyptenaren zeggen?" Het is

de wil niet van uw Vader, die in de hemelen is, dat één van deze kleinen verloren ga, en het is ook niet tot eer van Christus, dat één van zijn eigen schapen voor eeuwig verloren zal gaan.

Gij ziet de reden, waarom het hart van de Heere vervuld is van die ene brandende gedachte; want ten eerste het schaap is zijn eigendom: ten tweede, Hij is vol van mededogen; en eindelijk, het is zijn werk, zijn ambt om de kudde te hoeden.

Maar gedurende al die tijd denkt het schaap niet aan de herder, ja bekommert zich niet het minst om hem. Sommigen van u denken in het geheel niet aan de Heere Jezus. U hebt noch de wil noch de wens Hem te zoeken! Welk een dwaasheid! O, hoe treurig is het, dat het grote hart van Christus heden naar *u* smacht, en geen rust kan vinden, omdat u in gevaar zijt: terwijl gij, die verre weg het meest er bij verliest, want u zult uw eigen ziel verliezen, speelt met de zonde, en u vrolijk maakt met het verderf. Helaas! hoe schrikkelijk ver zijt u afgedwaald! Hoe hopeloos zou uw toestand zijn, indien er geen almachtige Herder was om aan u te denken.

## II.

Nu komen wij tot het tweede punt, en letten op HET ENIG VOORWERP VAN DAT ZOEKEN.

Dit schaap ligt op het hart van de herder gebonden, en hij moet terstond heengaan om het te zoeken. Hij laat de negen en negentig in de woestijn, en gaat heen om dat ene te zoeken totdat hij het heeft gevonden.

Merkt hier op, dat het *een zoeken is naar een bepaald voorwerp*. De herder zoekt het schaap, en niets anders; en hij heeft dit bijzonder schaap op het oog. Ik heb over deze tekst horen spreken op een manier, die mij deed denken, dat Christus, de Herder, heenging naar de woestijn, om elk schaap te zoeken, aan wie dit overigens ook mocht toebehoren. Er waren daar velen, en Hij kende ze niet uit elkaar, maar vergenoegde zich met het eerste het beste, dat Hem in handen zou komen, of liever gezegd, het eerste, dat Hem zou nalopen om zich door Hem te laten grijpen. Maar zo wordt in de gelijkenis de zaak niet voorgesteld. Het is zijn eigen schaap, dat hij zoekt; en daarvoor alleen begeeft Hij zich op weg. Het is *zijn* schaap, dat verloren was - een welbekend schaap; welbekend niet slechts aan hem zelf, maar zelfs aan zijn vrienden en geburen, - want hij spreekt er van alsof ieder volkomen begreep, welk schaap Hij ging redden. Jezus weet alles van zijn verlost; en Hij gaat bepaaldelijk uit om *zó* of *zó* een schaap te redden. Als ik in de naam van de Heere predik, dan is het mij een genot te denken, dat ik met de boodschap der genade tot afzonderlijke personen ben gezonden. Ik zal mijn pijn volstrekt niet maar bij geval afschieten; maar als Gods handen de mijne besturen om de boog te spannen, dan weet de Heere het doel volkomen te treffen; dan zal het woord doordringen tot in het binnenste van het hart, want er is geen "bij geval" in Jezus' handelingen met de mensen. Hij onderwerpt de wil, en overwint het hart, en maakt zijn volk zeer gewillig ten dage van zijn heikracht.

Hij roept afzonderlijke personen, en zij komen. Hij zegt "Maria," en het antwoord luidt: Rabbouni." Ik zeg, dat de man in de gelijkenis een bepaald voorwerp zocht, en niet rustte voor dat hij het had gevonden; en zo gaat ook de Heere Jezus in de beweging van zijn liefde niet uit tot iets onbestemds, Hij tast niet in den blinde, om te grijpen, wie Hem voor de hand komt, neen, Hij zoekt en maakt zalig diegene van zijn schapen, waarop Hij het

oog gevestigd heeft in deszelfs afdwalingen. Jezus weet wat Hij voornemens is te doen, en tot eer van zijn Vader *zal* Hij het ook doen.

Merk op, dat dit een zoeken is, *dat het ganse hart inneemt*. Hij denkt aan niets anders dan aan zijn verloren schaap. De negen en negentig worden wel in veiligheid verlaten, maar, *verlaten* worden zij. Als wij lezen, dat hij ze verlaat in de woestijn, dan denken wij allicht aan een dorre, onvruchtbare plaats; maar dat ligt er niet in opgesloten. Het betekent eenvoudig een open weide, de steppe, de prairie. Hij verlaat ze, terwijl zij goed verzorgd zijn, en Hij ze dus verlaten kan. Voor het ogenblik is hij vervuld van die éne gedachte, dat hij het verlorene moet zoeken en redden; en daarom verlaat hij de negen en negentig in de weide. "Herder, de weg is zeer rotsachtig!" Hij schijnt niet te weten, wat het voor een weg is, zijn hart is met zijn verloren schaap. "Herder, die berg is zeer moeilijk te beklimmen!" Hij let niet op zijn zwoegen; zijn ontroering en bezorgdheid lenen hem de voeten van de klipgeit, hij gaat met vaste tred, waar op andere tijden zijn voet uit zou glijden. Hij ziet rond naar zijn schaap; en schijnt klip noch afgrond te bemerken. "Herder, het is een verschrikkelijke weg, waarlangs u naar gindse sombere vallei moet afdwalen!" Hij is niet verschrikkelijk voor hem; de enige vrees, die hem beklemmt, is, dat zijn schaap zal omkomen. Hij stort zich in gevaar, en ontkomt er slechts aan door de sterke aandrift, die hem door alles heen doet gaan. Het is heerlijk om aan de Heere Jezus Christus te denken, terwijl Hij zijn hart gesteld heeft op de verlossing van een ziel, die op dat ogenblik voor Hem verloren is.

Het is ook *een zeer werkzaam zoeken*; want hij zoekt hetgeen verloren is, totdat hij het vindt; en *doet dit persoonlijk*. Hij zegt niet tot één van zijn dienstknechten: Ga heen, haast u het schaap te zoeken, dat verloren is, en breng het thuis." Neen, *hij zelf* volgt het. En indien er ooit een ziel van de zonde tot de genade wordt gebracht, dan geschiedt dit niet door de arbeid van ons, geringe leraars alleen, maar door de Meester zelf, die zijn verloren schaap zoekt. Het is een heerlijke gedachte, dat Hij nog altijd persoonlijk uitgaat om zondaren te zoeken, die schoon zij in ontzettende dwaasheid van Hem wegvamen. nog altijd achtervolgd worden door Hem, achtervolgd door de Zoon van God, de eeuwige Liefhebber van de mensen, achtervolgd, totdat Hij hen vindt.

Want let op *het volhardende van dat zoeken*: "totdat hij hetzelfde vinde." Hij houdt niet op, voordat hij de daad volbracht heeft. U en ik behoren te zoeken naar een ziel. Hoe lang? Wel, totdat wij haar gevonden hebben: want dat is het voorbeeld, dat de Meester ons gesteld heeft. De gelijkenis zegt niets van een niet vinden van het schaap; en er wordt zelfs in de verte van geen falen, geen vruchteloos zoeken gesproken. Het komt ons niet in de gedachte, dat een schaap, dat Christus toebehoort, niet door Hem gevonden zal worden. O, mijn broeders, er zijn zeer velen, die u en ik nooit zouden vinden; maar als Jezus zijn verloren schapen zoekt, dan kunt u er van verzekerd wezen, dat zijn macht en bekwaamheid zó groot zijn, dat Hij zó scherp en helder ziet, zó krachtig tussenbeide treedt dat Hij ze gewisselijk zal vinden en thuis brengen. Ik kan mij geen verslagen Christus voorstellen. Het is een persoonlijk, volhardend *en voorspoedig zoeken*, totdat hij hetzelfde vindt. Laat ons hiervoor zijn naam loven en prijzen.

Er is een kleine trek in deze gelijkenis, die niet dikwijls opgemerkt wordt. Als de herder het schaap gevonden heeft, dan schijnt hij het niet weer in de schaapskooi te brengen. Ik bedoel, dat dit niet uitdrukkelijk beschreven staat als een feit, dat opgemerkt moet



worden. Ik denk, dat hij het er ten laatste wel in gebracht zal hebben; maar voor het ogenblik houdt hij het liever bij zich dan het weer bij de andere schapen te laten gaan. In het volgend tafereel is de herder thuis, zeggend: "Weest blijde met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was." Het is alsof Jezus een ziel redt niet zo zeer voor de kerk als voor zich zelf; en ofschoon de verlost en bevonden, is het toch de grootste vreugde, dat het schaap bij de herder is. Dit toont, hoe volkomen Christus alle krachten aanwendt om zijn volk te redden. Er is in Christus niets, dat zich niet strekt tot de zaligheid van zijn verlost en bevonden. Er zijn in Hem geen roerselen van het hart, geen slechts half gewijde invloeden, die Hem doen aarzelen. In het najagen van zekere doeleinden gebruiken wij soms niet meer dan een deel van onze krachten en gaven; maar Jezus wendt al zijn vermogens aan om de zielen te zoeken en zalig te maken.

Iedere zondaar wordt door de gehele Christus gezocht; en als de Heere een ziel vindt, dan geeft Hij zich aan die ene ziel, alsof Hij slechts die ene ziel had te zegenen. Hoe bewondert mijn hart de gehele samentrekking van de godheid en mensheid van Christus in het zoeken van ieder schaap van zijn kudde.

### III.

Ik zal nu kort verwijlen bij een derde punt. Wij hebben gehad één onderwerp van gedachte, en één voorwerp van het zoeken, thans hebben wij ÉÉN LAST VAN DE LIEFDE.

Als het zoeken geëindigd is, dan volgt het redden - "Als hij het gevonden heeft, legt hij het op zijn schouders, verblijd zijnde." Heerlijke daad! Hoe schoon wordt door de gelijkenis de gehele verlossing voorgesteld. Sommigen van de oude schrijvers hebben het aldus uitgedrukt: In zijn menswording is Hij uitgegaan naar het verloren schaap; in zijn leven is Hij voortgegaan met het te zoeken; in zijn dood heeft Hij het op Zijn schouders gelegd; in zijn opstanding heeft Hij het op weg gedragen, en in Zijn hemelvaart heeft Hij het juichende thuis gebracht. Geheel het leven van onze Heere was gewijd aan het winnen van zielen; een leven, dat Hij besteed heeft ten behoeve van zijn volk; en daarin kunt u het gehele plan van de verlossing zien.

Maar nu verder, de herder vindt het schaap, en legt het op zijn schouders. Het is *een daad van opheffing*, de gevallene oprichtende van de aarde, waarop hij gedwaald had. Het is alsof hij het schaap opnam, zoals het daar was, zonder een enkel woord van bestraffing, onverwijld, zonder aarzeling, het opheffende uit het moeras, of van uit de doornen, om het in veiligheid te brengen. Herinnert u het u niet, hoe de Heere u heeft "opgehaald uit een ruisende kuil"? Hoe Hij "zond van de hoogte" en u heeft verlost en uw sterkte is geworden? Ik zal die dag nooit vergeten. Welk een wondervolle opheffing was het voor mij toen de grote Herder mij ophief tot nieuwigheid des levens. De Heere zei van Israël: "Ik heb u gedragen op vleugels van de arenden"; maar het beeld is nog lieflijker om op de schouders gedragen te worden van de in het vlees verschenen Heere.

Dit leggen op de schouders was *een daad van toe-eigening*. "Gij zijt mijn schaap", scheen hij te zeggen, "en daarom leg ik u op mijn schouders." Hij heeft dit nu niet in zo veel woorden uitgesproken, maar door een snelle daad heeft hij het duidelijk te kennen gegeven, want men draagt geen schaap weg waarop men geen recht heeft. Het was geen schapendief, maar een schapeneigenaar. Hij grijpt het schaap zo vast aan, dat het zich niet kan bewegen, en dan legt hij het op zijn schouders, want het is nu geheel en al het Zijne. Ik ben ver van huis, schijnt hij te zeggen, en ik bevind mij in een afmattende woestijn; maar ik heb mijn schaap gevonden; en deze handen zullen het vast houden." Zie hier de

eigen woorden van de Heere: "Ik geef hun (d. i. mijn schapen) het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid; en niemand zal dezelve uit mijn hand rukken." Handen, waarin zo veel kracht schuilt als in die van Jezus, zullen het gevonden schaap vast houden. Schouders, zo krachtig, als die van Jezus, zullen het gevonden schaap veilig naar huis dragen. Het is volkomen wel met dat schaap, want het is gewis het eigendom van de goede Herder, gelijk het dit naar de eeuwige bedoeling van de Vader ook altijd geweest is. Herinnert u het u, dat Jezus tot u gezegd heeft: "Gij zijt de mijne"? Dan weet ik, dat u uzelf Hem ook toegeëigend hebt.

En nog meer neerbuigend is er een andere beschouwing van deze handeling; het was *een daad van dienstbetoon* aan het schaap. Het schaap rust met zijn ganse gewicht op de herder. De herder is de lastdrager. Het schaap rust, de herder werkt. "Ik ben in het midden van u, als een die dient," heeft onze Heere voorlang gezegd. "In gedaante gevonden als een mens, heeft Hij zich zelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja de dood van het kruis." Op dat kruis heeft Hij de last gedragen van onze zonde; en wat meer is, de last van ons zelf. Geloofd zij zijn naam: "De Heere heeft ons aller ongerechtigheid op zich geladen", (Jesaja 53:6 naar de kanttekening op de Statenbijbel) en Hij heeft ook ons op zich geladen; en Hij draagt ons. Herinnert u dat kostelijke Schriftwoord: "Door zijn liefde en door zijn genade heeft Hij hen verlost; en Hij nam hen op, en Hij droeg hen al de dagen vanouds. Zielsvertederende gedachte! De Zoon van God werd dienstbaar aan de kinderen der mensen! De Schepper van hemel en aarde boog zijn schouders om het gewicht van de zondaren te dragen.

Het was een *rustgevende* daad, die zeer waarschijnlijk *nodig* was voor het schaap, dat vermoeid en afgemat was en niet verder voort kon. Het was een volkomen rust voor het arme dier, indien het dit slechts had kunnen begrijpen, om zich op de schouders van de herder te gevoelen; en met onweerstaanbaar, doch lieflijk geweld terug gebracht te worden naar de plaats van de veiligheid. Welk een rust is het voor u en voor mij om te weten, dat wij door de eeuwige macht en godheid van de Heere Jezus Christus gedragen worden! "De beminde des HEEREN, Hij zal zeker bij hem wonen; Hij zal hem de ganse dag overdekken, en tussen zijn schouders zal Hij wonen!" De ganse dag worden wij door Christus gedragen: wij hebben geen kracht van node; onze zwakheid is voor ons geen beletsel, want Hij draagt ons. Heeft de Heere niet gezegd: "Ik zal u opnemen, en Ik zal u dragen en redden." Wij zullen zelfs niet struikelen en nog veel minder vallen tot verderf; de voeten van de Herder zullen de gehele weg veilig aflopen. Geen enkel deel van de weg moet ons vrees inboezemen, want Hij is machtig ons naar zijn huis hier boven te dragen. Welk een lieflijk woord vinden wij in Deuteronomium: "De HEERE, uw God, heeft u gedragen, als een man zijn zoon draagt, op al de weg, die u gewandeld hebt, totdat u kwam aan deze plaats." Zalige rust van het geloof, om u gans en al over te geven in die handen om u te bewaren; en aan die schouders om u te dragen tot aan het einde! Laat ons de Heere loven en prijzen! De Herder is toegewijd aan zijn last; Hij draagt op zijn schouders niets anders dan zijn schaap; en de Heere Jezus schijnt geen andere last te dragen dan die van zijn volk. Hij wendt zijn almacht aan om zijn uitverkorenen te redden; na hen gekocht te hebben door zijn bloed, verlost Hij hen nu verder door zijn macht. "En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage, dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn." O, heerlijke genade van onze nimmer moe wordende Zaligmaker, die zich geheel wijdt aan onze verlossing; en tot dat ene doel aanwendt alles wat Hij heeft en wat Hij is.

## IV.

Wij zullen, ten besluite, nog bij één zaak stilstaan, en die is: - DE ENE BRON VAN VREUGDE.

Deze man, die zijn schaap verloren had, is vervuld van vreugde, maar zijn schaap is er de enige oorzaak van. Zijn schaap heeft zó zeer al zijn gedachten ingenomen, en al zijn krachten en vermogens, dat hij, gelijk hij er eerst al zijn zorg aan had gewijd, er nu ook al zijn vreugde in vindt.

Merkt op die eerste vermelding van blijdschap: "Als hij het gevonden heeft, legt hij het op zijn schouders, verblijd zijnde." "Herder, dit is een zware last voor u, om te torsen!" Vrolijk antwoordt hij: "Ik ben blij die last op mijn schouders te hebben." Als de moeder haar verloren kind heeft gevonden, dan zegt zij niet: "Dit is een zware last." Neen, zij drukt het aan haar hart. Zij vraagt niet hoe zwaar het is, het is haar een dierbare, lieflijke last. Zij is blij, dat zij het wederom mag dragen. "Legt hij het op zijn schouders, *verblijd zijnde*." Denkt aan die tekst: "Die voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht." Een grote smart was over Christus, toen onze last op Hem gelegd werd; maar een nog grotere blijdschap vervulde zijn hart, toen Hij kon denken, dat wij aldus uit onze verloren toestand gered waren. "Ik heb hen op mijn schouders genomen", dacht Hij bij zich zelf, "en niemand kan hun nu enig leed berokkenen, en zij kunnen nu ook niet meer wegdwalen en te gronde gaan. Ik draag hun zonde, en zij zullen niet in de verdoemenis komen. De straf van hun zonde is op Mij gelegd, opdat zij nooit op hen gelegd zou worden. Ik ben een volkomen Plaatsbekleder voor hen. Ik draag de rechtvaardige toorn van mijn Vader, opdat zij die nooit zullen behoeven te dragen." Zijn liefde voor hen deed Hem blijdschap smaken in elke striem van de gerechtigheid, die Hij gevoelde; zijn liefde voor hen maakte het Hem tot een genot, dat de nagelen zijn handen en voeten zouden doorboren, en dat zijn hart gebroken zou worden door het zich verbergen voor Hem van zijn Vader, God. Zelfs het "Eloi, Eloi, lama sabachtani" nadat de diepten van de ellende gepeild waren, zullen bevonden worden parels van vreugde in deszelfs duistere spelonken te verbergen. Geen triomfkreet kan bij die kreet van de smart ook maar vergeleken worden, omdat de Heere zich verblijdde zelfs om het verlaten door de Vader te dragen voor de zonde van zijn uitverkorenen, die Hij lief had van voor de grondlegging van de wereld. O, u kunt het niet anders dan in een zeer zwakke mate verstaan.

Laat ons trachten er een aardse miniatuur gelijkenis voor te vinden. Een zoon, die ver van zijn ouderlijk huis is, wordt ziek. Hij heeft zware koorts, en men telegrafeert naar huis. Zijn moeder zegt, dat zij hem *moet* gaan verplegen; zij is ongelukkig zolang zij niet op reis is om tot hem te gaan. Het is een sombere, akelige plaats, waar haar zoon ziek ligt, maar op dit ogenblik is het voor haar de dierbaarste plek op aarde. Met vreugde verlaat zij de gemakken en genoegens van haar woning om ten gerieve van haar zoon onder vreemden te gaan verwijlen. Het is haar een genot om zich op te offeren; zij weigert zijn legerstede te verlaten; dag en nacht waakt zij bij hem, en het is slechts door volslagen vermoeienis en uitputting, dat zij in slaap valt. U zoudt haar niet thuis hebben kunnen houden; zij zou al te ongelukkig zijn geweest. Het was haar een grote, innige, heilige vreugde om te gaan, waar zij haar geliefd kind kon dienen. Ziel, gedenk, dat u aan Jezus veel vreugde hebt geschonken, toen Hij u verlost heeft. Hij was van eeuwigheid af bij de

Vader, eeuwig gelukkig, oneindig heerlijk als God, boven allen te prijzen; maar vanwege zijn grenzeloze liefde moest Hij op aarde komen, onze natuur aannemen en in onze plaats lijden, om ons tot heiligheid terug te brengen tot God. "Legt hij het op zijn schouders, verblijd zijnde." Op die dag heeft de herder slechts één blijdschap gekend. Hij had zijn schaap gevonden, en zelfs de druk er van op zijn schouders maakte zijn hart licht, want daaraan wist hij, dat het voorwerp van zijn zorg buiten alle twijfel veilig was.

Nu gaat hij er mee naar huis; en zijn blijdschap was toen zo groot, dat zijn ziel er tot overvloeien vol van was. De gelijkenis maakt geen melding van zijn blijdschap om weer thuis te zijn; er is met geen enkel woord gewag gemaakt van de blijdschap om door vrienden en geburen begroet te worden. Neen, de blijdschap van zijn schaap gevonden te hebben stelde alle andere blijdschap van het hart in de schaduw, zelfs het licht van thuis te zijn en het licht van de vriendschap werd er door verdonkerd. Hij wendt zich tot zijn vrienden en geburen en smeekt hun hem het gewicht van zijn geluk te helpen dragen. "Weest blijde met mij," roept hij, "want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was." Eén zondaar had zich bekeerd, en de ganse hemel moet hierom feest vieren. O, mijn broeders, er is in het hart van Christus genoeg blijdschap over zijn verlost, om er de gehele hemel als het ware mee te overstroom. In de straten van het Paradijs staat men tot aan de knieën in de hemelse wateren van des Heilands blijdschap. Zij vloeien uit de ziel van Christus, en de engelen en de verheerlijkte geesten baden zich in die machtige stroom. Laat ons hetzelfde doen. Wij zijn vrienden, zo wij al geen geburen zijn. Hij roept ons heden te komen en onze harten te brengen als ledige vaten, opdat Hij ze zou kunnen vullen met zijn eigen blijdschap, en opdat onze blijdschap volkomen zij. Diegenen van ons, die verlost zijn, moeten ingaan in de vreugde van onze Heere. Toen ik getracht heb deze tekst te overdenken, heb ik mij verblijd met mijn Heere in de toebrenging van ieder van zijn schapen, want elk van hun maakt de hemel vol van vreugde. Maar wat moet het wezen om al de verlost ingebracht te zien! Jezus zou geen blijdschap hebben, indien Hij een van hen verloor, dan zou alles bedorven schijnen. Indien het voornemen van de genade op enigerlei wijze verijdeld kon worden, dan zou dit voor de grote Zaligmaker een treurige nederlaag zijn. Maar zijn voornemens zullen alle tot stand komen. "Om de arbeid van zijn ziel zal hij het zien en verzadigd worden." "Hij zal niet verdonkerd worden, en hij zal niet verbroken worden." Hij zal de wil van de Vader volvoeren. Hij zal het volle loon hebben van zijn lijden. Laten wij ons heden met Hem verblijden.

Maar de tekst zegt ons, dat er meer blijdschap was over dat ene verloren schaap, dan over de negen en negentig, die niet verloren waren. Wie Zijn deze rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben? Wel, men moet een gelijkenis nooit zó uitleggen, dat men haar op vier voeten doet lopen, als zij bestemd was om slechts op twee voeten te gaan. Zulke rechtvaardigen kunnen er wel in het geheel niet zijn, terwijl toch de gelijkenis strikt nauwkeurig is. Indien wij allen zulke rechtvaardigen geweest waren, en de bekering nooit van node hadden gehad, dan zouden wij aan het hart van Christus niet zo veel blijdschap veroorzaakt hebben, als één zondaar, die zich bekeert. Maar gesteld nu eens, dat u en ik er mee bedoeld waren, die ons reeds lang te voren bekeerd hebben - en dus in zekere zin, thans de bekering niet van node hebben, omdat wij nu reeds gerechtvaardigd zijn - dan geven wij op dit ogenblik aan het hart Gods niet zoveel blijdschap als een zondaar, die zich voor het eerst tot God wendt. Het is niet alsof het iets goeds was om te dwalen of iets slechts om voor dwalen bewaard te zijn gebleven. U begrijpt hoe dit is: er zijn zeven

kinderen van een huisgezin, zes van hen zijn volmaakt wel; maar één geliefd kind is ernstig krank en aan de rand van het graf gebracht. Het kind wordt beter, zijn leven is gespaard: verwondert het u, dat het nu aan het gezin meer blijdschap geeft dan de anderen, die gezond zijn gebleven? Hieruit volgt nu volstrekt niet, dat het iets goeds is om ziek te zijn. Verre van daar! Wij spreken slechts van *de* blijdschap, die door herstel uit krankheid wordt gewekt. Neemt een ander geval. U hebt een zoon, die gedurende lange tijd in een vreemd land heeft vertoefd, en een andere zoon, die thuis is gebleven. U hebt beiden gelijkelijk lief; maar als de afwezige thuis komt, dan zal hij voor het ogenblik het meest in uw gedachten zijn. Is dit ook niet geheel natuurlijk? Die thuis zijn, geven dagelijks vreugde; maar als de stroom van de blijdschap afgedamd was door zijn afwezigheid, dan zal hij bij zijn terugkeer met des te meer kracht terugvloeien. Dan viert wij feest; dan worden de vreugdevuren ontstoken.

Er zijn bij berouw en bekering bijzondere omstandigheden, die over de teruggekeerde dwalende blijdschap veroorzaken. Er was te voren smart; en hierdoor komt nu de vreugde des te meer uit. De herder was zó getroffen van medelijden met het verloren schaap, dat zijn droefheid nu wel in vreugde verkeerd moet zijn. Hij was in grote spanning van onzekerheid, en dat is iets dodelijks, het is als een zuur dat knaagt aan de ziel. Die spanning, welke iemand doet vragen: Waar is het schaap? Waar kan het wezen? Is hartverscheurend. Al die moeizame uren van zoeken, en rondzien, en volgen van het spoor over berg en dal zijn pijnlijk en afmattend voor het hart. U hebt een gevoel, alsof het u schier liever was te weten, dat u het schaap niet zult vinden, dan nog langer in de onzekerheid te verkeren. Is die onzekerheid ten einde, dan komt er gans natuurlijk een lieflijke verruiming en blijdschap. U weet daarenboven, dat de blijdschap over boetvaardigen zó onzelfzuchtig is, dat gij, die door Gods genade gedurende vele jaren bewaard zijt gebleven, er niet door gegriefd zijt, dat er meer blijdschap is over een zondaar, die zich bekeert, dan over u. Neen, u zegt bij u zelf, "daar is goede reden voor. Ik behoor zelf tot hen, die zich verblijden." u herinnert u, dat godvruchtigen zich ook grotelijks over u hebben verblijd, toen u voor de eerste maal tot Jezus zijt gekomen; en u verenigt u van harte met hen om de nieuw aangekomenen welkom te heten. U wilt niet doen als de oudste broeder, en zeggen: ik wil niet delen in de vreugde van mijn Vader. O neen! u zult van harte instemmen met het gezang en het gerei, en het als uw hemel beschouwen om zielen verlost te zien van de hel. Ik gevoel mij als van een plotselinge blijdschap overstroomd, als ik iemand ontmoet, die eens aan de sombere deur van de hel lag, maar nu tot de poorten van de hemel gebracht is. Is het ook niet zo bij u?

De enige gedachte, die ik in uw hart wens te laten, is, hoe onze genadige Heiland zich voor zijn verlost schijnt te vergeten. Hoe volkomen gaat iedere gedachte van zijn hart, elke werking van zijn macht uit naar de nooddruftige, schuldige verlorene ziel. Hij legt alles wat Hij heeft ten koste om zijn ballingen weer te brengen. De arme zielen, die in Hem geloven, hebben al zijn kracht en macht tot hun beschikking. Geloofd zij zijn naam! Laat nu ook ons hart uitgaan in liefde tot Hem, die zijn gehele hart heeft gegeven om onze verlossing te werken. Laat ons Hem lief hebben. Wij kunnen Hem niet in gelijke mate liefhebben als Hij ons lief gehad heeft, maar laat ons Hem liefhebben, op dezelfde wijze. Laat ons Hem liefhebben met ons gehele hart en met geheel onze ziel. Laat het ons wezen alsof wij niets zagen, niets wisten, niets liefhadden dan Jezus, en dien gekruisigd. Gelijk wij geheel *zijn* hart vervuld hebben, laat ons hart geheel vervuld zijn van Hem.

O zondaar, die u heden hier bevindt, wilt u uzelf niet overgeven aan de goede Herder? Wilt u niet stilstaan als Hij tot u nadert? Wilt u uzelf niet onderwerpen aan zijn almachtige genade? Weet dat uw verlossing van zonde en dood van Hem moet komen, en van Hem alleen. Laat er een gebed uit uw hart tot Hem opgaan: - "Kom Heere, op uw zaligheid wacht ik! Behoud mij, want ik betrouw op U." Indien u aldus bidt, dan is het merk van Christus' schaap op u, want Hij zegt: "Mijne schapen horen mijn stem, en ik ken dezeve, en zij volgen mij." Kom tot Hem, want Hij komt tot u. Zie op Hem, want Hij ziet naar u uit. Amen

Overgenomen uit het boek: "De gelijkenissen van de Heiland"

### 13. De verloren penning

*"Of wat vrouw, hebbende tien penningen, indien zij een penning verliest, ontsteekt niet een kaars en keert het huis met bezemen, en zoekt naarstiglijk, totdat zij die vindt? En als zij die gevonden heeft, roept zij de vriendinnen en de geburinnen samen, zeggende: Weest blijde met mij, want ik heb de penning gevonden, die ik verloren had. Alzo zeg ik ulieden is er blijdschap voor de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert. Lukas 15: 8-10.*

Dit hoofdstuk is vol van genade en waarheid. Men heeft gedacht, dat de drie op elkaar volgende gelijkenissen die er in staan opgetekend, slechts herhalingen zijn van dezelfde leerstelling onder verschillende beelden. En al was dit zo, de waarheid die er in geleerd wordt is zó gewichtig, dat zij niet te dikwijls voor onze oren herhaald kan worden. Wij zijn daarenboven maar al te zeer geneigd haar te vergeten. En het is goed om er telkens weerom aan herinnerd te worden.

De waarheid die hier geleerd wordt, is eenvoudig deze - dat de genade haar hand uitstrekt tot de ellende. Dat de genade de mensen ontvangt als zondaars. Dat zij handelt met het laakbare, het onwaardige en waardeloze. Dat zij die zich rechtvaardig achten, de voorwerpen niet zijn van het Goddelijk mededogen, doch dat de onrechtvaardigen, de schuldigen, de onverdienstelijken de geschiktste voorwerpen zijn voor Gods oneindige genade. In één woord, dat de zaligheid niet is door verdienste maar uit genade.

Deze waarheid, zeg ik, is van het uiterste belang. Want zij moedigt de boetvaardigen aan om terug te keren tot hun Vader. Doch zij wordt zeer licht vergeten. Want zelfs zij die door genade zalig zijn geworden, vervallen maar al te licht in de gezindheid van de oudste broeder. En spreken alsof hun zaligheid toch eigenlijk van de werken der wet afhing.

Echter, mijne vrienden, de drie gelijkenissen welke in dit hoofdstuk staan opgetekend, zijn geen herhalingen. Zij verkondigen wel dezelfde hoofdwaarheid, doch alle drie stellen er een ander gezichtspunt van voor.

De drie gelijkenissen zijn drie zijden van een grote piramide van Evangelielering. Doch alle drie dragen zij een onderscheiden opschrift. Niet slechts in de gelijkenis, maar ook in de lering, die er door bedekt wordt, is verscheidenheid, toeneming, uitbreiding en onderscheiding.

Wij behoeven slechts aandachtig te lezen om te ontdekken, dat wij in deze drie-eenheid van gelijkenissen zowel eenheid van grondwaarheid, als onderscheiding van voorstelling hebben. Ieder van deze gelijkenissen is nodig voor de anderen. En te samen verbonden geven zij ons een veel vollediger verklaring van haar leer, dan zij ons ieder afzonderlijk zouden kunnen geven. Beschouwt voor een wijle de eerste van de drie die ons een herder voorstelt, een verloren schaap zoekende. Wie wordt hiermede bedoeld? Wie is de Herder Israëls? Wie brengt het afgedwaalde weer? Zien wij niet duidelijk de eeuwig heerlijke en gezegende opperste Herder der schapen die zijn leven aflegt om hen te verlossen? Buiten twijfel zien wij in de eerste gelijkenis het werk van onze Heere Jezus Christus.

De tweede gelijkenis neemt een volkomen gepaste plaats in. Ik twijfel er niet aan, of zij stelt het werk voor van de Heiligen Geest, werkende door de gemeente voor de verloren,

doch kostbare zielen der mensen. De gemeente is die vrouw, die haar huis met bezemen keert, om de verloren penning te zoeken. En in haar werkt de Geest zijn bedoelingen der liefde.

Het werk nu van de Heilige Geest volgt het werk van Christus. Gelijk wij hier eerst de Herder zien, het verloren schaap zoekende. En dan lezen van de vrouw die de verloren penning zoekt, zo wordt de ziel door de grote Herder verlost. En dan door de Heilige Geest verlevendigd. U zult bemerken dat iedere gelijkenis volkomen en tot in de kleinste bijzonderheden begrepen wordt als zij op die wijze wordt verklaard. De herder zoekt een schaap, dat moedwillig afgedwaald is. En in zoverre is het element van de zonde aanwezig. De verloren penning doet dit denkbeeld niet bij ons opkomen. En dat was ook niet nodig, omdat deze gelijkenis niet, gelijk de eerste, over vergeving van zonde handelt. En van de andere kant, hoewel het schaap dom is, is het toch niet gevoelloos en dood. Doch de penning is volstrekt ongevoelig en onmachtig. En daarom een des te geschikter zinnebeeld van de mens op het ogenblik, dat de Heilige Geest op hem begint te werken, want dan is hij dood door de misdaden en de zonden.

De derde gelijkenis stelt blijkbaar God de Vader voor die in zijn overvloedige liefde het verloren kind ontvangt dat tot Hem weerkeert. Zonder de eerste en de tweede gelijkenis zou de derde waarschijnlijk verkeerd begrepen worden. Wij hebben wel eens horen zeggen: de verloren zoon wordt, zodra hij terugkomt, ontvangen. Er wordt geen melding gemaakt van een Zaligmaker, die hem zoekt en redt. Is het mogelijk om alle waarheden in een enkele gelijkenis te leren? Spreekt niet de eerste van de herder die het verloren schaap zoekt?

Waar toe te herhalen wat reeds gezegd is? Er wordt ook gezegd, dat de verloren zoon vrijwillig teruggekeerd is. Want er is geen toespeling op de werking van een hogere macht op zijn hart. Het is alsof hij eigener beweging zegt: "Ik zal opstaan en tot mijn Vader gaan." Het antwoord is, dat het werk van de Heilige Geest duidelijk beschreven werd in de tweede gelijkenis. En dus niet opnieuw behoefde voorgesteld te worden. Indien u die drie beelden naast elkaar plaatst, dan stellen zij het gehele plan van de verlossing voor. Doch ieder afzonderlijk stelt het dit werk voor met betrekking tot de een of de ander van de Goddelijke Personen der volzalige Drie-eenheid.

Met veel smart en zelfopoffering zoekt de Herder het roekeloze, dwalende schaap. De vrouw zoekt naarstiglijk de gevoelloze penning die verloren is. De Vader ontvangt de weergekeerde zoon. Wat God te samen gevoegd heeft, scheidde de mens niet. Deze drie schetsen naar het leven zijn één. En in alle drie wordt deze éne waarheid geleerd. Toch is echter de ene van de andere onderscheiden en in zichzelf zeer leerrijk.

Mag God ons onderwijzen, terwijl wij de mening van de Geest trachten te ontdekken in deze gelijkenis, die, naar wij geloven, het werk van de Heilige Geest voorstelt in en door de gemeente.

De gemeente wordt altijd voorgesteld als een vrouw, hetzij als de reine bruid van Christus, of de schaamteloze hoer van Babylon. Gelijk een vrouw het huis met bezemen keert ten goede, zo neemt een vrouw de zuurdesem en verbergt hem in het meel totdat het geheel verzuurd is, ten kwade. Voor Christus een bruid, en voor de mensen een moeder. Zo wordt de gemeente zeer gepast voorgesteld als een vrouw. Een vrouw met een huis onder haar beheer. Dat is het volledig denkbeeld van de tekst. Haar echtgenoot is afwezig.



En zij heeft de schat in bewaring. Juist zo is de toestand van de gemeente, nadat de Heere Jezus heengegaan is tot de Vader.

Ten einde ieder deel van de tekst onder de aandacht te brengen, zullen wij letten op de mens in drieërlei toestand:

1. *verloren*,
2. *gezocht*,
3. *gevonden*.

I.

Ten eerste, de tekst handelt van de mens, het voorwerp der Goddelijke genade, als VERLOREN.

Let ten eerste op de schat die in *het stof was verloren*. De vrouw had haar penning verloren. En om hem terug te vinden moest zij het huis met bezemen keren. Waaruit blijkt dat hij op een stoffige plaats, dat hij ter aarde was gevallen, alwaar hij onder vuil en afval verborgen kon zijn.

Elke mens, uit Adam geboren, is zulk een stuk zilver; verloren, gevallen, onteerd. En sommigen zijn begraven onder vuil en stof. Als wij meerdere geldstukken laten vallen, dan zouden zij in verschillende plaatsen terechtkomen. Een er van zou in de modder kunnen vallen en daar verloren blijven. Een ander zou op een tapijt kunnen vallen, op een kleed, of op een glad gewreven vloer en dáár verloren blijven.

Als u uw geld verloren hebt, dan is het verloren, waar het ook zij, dat u het hebt laten vallen. Zo zijn ook alle mensen gelijkelijk verloren; maar niet allen zijn zij in dezelfde toestand van zichtbare verontreiniging.

De een is vanwege Zijn omgeving in zijn kindsheid en de invloeden van zijn opvoeding nooit in grove en verdierlijkende ondeugden vervallen. Hij is nooit een vloeker geweest; hij heeft wellicht nooit openlijk de Sabbat geschonden. En toch kan hij met dat al verloren zijn. Een ander daarentegen, heeft zich aan grote uitpattingen overgegeven; hij is gemeenzaam bekend met wulpsheid en losbandigheid en allerlei soort van kwaad. Hij is verloren, nadrukkelijk verloren. Doch de fatsoenlijke zondaar is evenzeer verloren. Er kunnen heden morgen sommigen hier zijn (en wij wensen altijd de waarheid toe te passen) die in het allerergste bederf verloren zijn. Ik bid God, dat zij hoop beginnen te koesteren. En uit de gelijkenis die wij thans overdenken, leren zullen dat de kerke Gods en de Geest van God hen zoeken. En dat zij nog tot de gevondenenen kunnen behoren.

En daar er, van de andere kant, ook velen zijn die niet in zo onreine plaatsen zijn gevallen, zou ik hen met liefde er aan willen herinneren dat zij toch verloren zijn. En dat zij het even goed nodig hebben om door de Geest van God te worden gezocht, alsof zij tot de snoodsten der snoden behoren. Gods genade is even nodig om de zedelijke als om de onzedelijke te verlossen.

Mijn waarde hoorder, als u verloren bent, dan zal het u weinig baten, dat u uzelf op fatsoenlijke wijze in het verderf stort. En in fatsoenlijk gezelschap vervloekt bent. Indien u slechts één ding ontbreekt, doch dat ene ding het ene nodige is, dan zal het u weinig vertroosting bieden dat u slechts één ding ontbroken heeft. Indien één enkel lek het schip doet zinken, dan was het voor de bemanning niet veel troost, dat hun schip maar op één plaats lek was. Eén enkele kwaal kan een mens doen sterven.

Hij kan in alle andere opzichten gezond zijn, het zal echter een magere vertroosting voor hem zijn te weten dat hij lang had kunnen leven, indien dat ene orgaan maar gezond was geweest. Indien gij, mijn hoorder, geen andere zonde had dan alleen maar een boos ongelovig hart. Indien geheel uw uitwendig leven lieflijk en beminnelijk was en slechts die ene noodlottige zonde in u gevonden werd, dan zult u maar weinig troost ontlennen van al het overige dat goed in u is. Van nature bent u verloren. En u moet, wie u ook bent, door genade worden gevonden.

Hetgeen in deze gelijkenis verloren was, *was zich hoegenaamd er niet van bewust verloren te zijn*. De penning was geen levend wezen. En hij had dus geen bewustheid van verloren te zijn of gezocht te worden.

Die verloren penning was even tevreden op de vloer of in het stof, als hij in de beurs van zijn eigenaar en onder zijns gelijken was. Hij wist niet dat hij verloren was. En kon het ook niet weten. En evenzo is het met de zondaar die geestelijk dood is in de zonde. Hij is zich zijn toestand niet bewust. En wij kunnen hem het gevaar, het verschrikkelijke van zijn toestand niet doen begrijpen. Als hij gevoelt, dat hij verloren is, dan is er reeds een werk der genade in hem begonnen. Als de zondaar weet, dat hij verloren is, dan is hij niet langer tevreden met zijn toestand, maar begint te roepen om genade, waaruit blijkt, dat het werk van het vinden reeds is aangevangen.

De onbekeerde zondaar zal erkennen, dat hij verloren is, omdat hij weet, dat die stelling schriftuurlijk is. En daarom zal hij uit beleefdheid voor Gods woord erkennen dat zij waar is. Doch hij heeft niet het minste besef van hetgeen er mee bedoeld wordt, want anders zou hij het óf met verontwaardiging ontkennen, óf zich zelf aansporen tot gebed ten einde weer hersteld te worden in de plaats, vanwaar hij is gevallen. En met Christus' kostbaar eigendom geteld te worden. O mijn hoorders, daarom is het dat de Geest van God zo nodig is bij al onze prediking, in al ons werk tot behoudenis der zielen, omdat wij met ongevoelige zielen te doen hebben.

De man, die een reddingstoestel aan het venster van een brandend huis plaatst, kan hen wel redden die zich van hun gevaar bewust zijn en zich naar voren haasten om hem te helpen. Of zich ten minste aan hem onderwerpen in zijn reddingswerk, maar als iemand krankzinnig is, als hij speelt met de vlammen, als hij idioot is en denkt, dat er een grote illuminatie ontstoken is. En niets begrijpt van het gevaar. En slechts door de schittering van de vlammen gebiologeerd is, dan zou de redder een heel moeilijk werk hebben te verrichten.

Zo is het ook met de zondaren. Zij weten niet, hoewel zij zeggen het te weten, dat zonde de hel is. Dat van God vervreemd te zijn wil zeggen alreeds veroordeeld te wezen. Dat in de zonde te leven betekent dood te zijn, terwijl u leeft. De ongevoeligheid van de penning is een juiste voorstelling van de volkomen onverschilligheid van de zielen, welke door Gods genade nog niet levend zijn gemaakt.

De penning was *verloren, maar niet vergeten*. De vrouw wist, dat zij oorspronkelijk tien penningen had. Zij telde ze zorgvuldig na, want zij maakten haar gehele schat uit. En zij vond er slechts negen. Wel wist zij echter, dat zij er nog één moest hebben. Dit is onze hoop voor de verlorenen van de Heere: zij zijn verloren, maar niet vergeten.

Het hart van de Zaligmaker gedenkt hen en bidt voor hen. O ziele, ik vertrouw dat u behoort tot hen die de Heere de zijnen noemt. Als Hij zich de smarten herinnert, die Hij heeft verduurd om u te verlossen. En de liefde van de Vader gedenkt die zich van

eeuwigheid in u weerspiegeld heeft toen de Vader u zijn geliefden Zoon gaf. U bent niet vergeten door de heilige Geest die u voor de Zaligmaker zoekt.

Dit is de hoop van de leraar dat er een volk is, waaraan de Heere gedenkt. En dat Hij nooit zal vergeten, *ofschoon zij Hem vergeten*. Hoewel zij vreemdelingen voor Hem zijn. Van verre staan. Onwetend, verhard en dood zijn. Klopt het hart van God toch van liefde voor hen en is tot hen geneigd. Zij, die van ouds gerekend en opgeteld waren, zijn nog altijd in het Goddelijk geheugen gegrift. En hoewel verloren, worden zij toch nog steeds ernstig herdacht.

In zekere zin is dit waar van elke zondaar hier tegenwoordig. U bent verloren, maar u wordt toch blijkbaar herdacht, want ik ben heden gezonden om u het Evangelie van Jezus te prediken. God heeft gedachten der liefde over u en nodigt u uit u tot Hem te bekeren en te leven. Geef acht op het woord van zijn heil.

Vervolgens: de penning was verloren, doch *die hem verloren had liet er nog altijd haar eigendomsrecht op gelden*. Merk op, dat de vrouw dit geldstuk noemt "*de penning die ik verloren had*." Toen zij haar bezitting verloor heeft zij niet ook het recht op die bezitting verloren.

Die penning is, toen hij haar hand ontglipte, niet het wettig eigendom van iemand anders geworden. Zij, voor wie Christus gestorven is die Hij in bijzondere zin heeft verlost, zijn niet het eigendom van Satan, ook niet als zij nog dood zijn door de zonde. Zij kunnen onder des duivels wederrechtelijke heerschappij komen, doch het monster zal van zijn troon worden verjaagd. Christus heeft hen van ouds van de Vader ontvangen, Hij heeft hen gekocht met zijn dierbaar bloed en Hij zal hen bezitten. Hij zal de overweldiger verjagen en de zijnen opeisen. Zo spreekt de Heere: "Ulleder verbond met de dood zal te niet worden en uw voorzichtig verdrag met de hel zal niet bestaan."

Gij hebt u om niet verkocht en u zult zonder geld worden verlost. Jezus zal de zijnen als eigendom bezitten. En niemand zal hen uit zijn hand rukken. Hij zal zijn recht op hen handhaven tegen allen.

Merk voorts ook op, dat die verloren penning niet slechts in gedachtenis gehouden en als recht opgeëist is, maar *ook hogelijk werd gewaardeerd*.

In deze drie gelijkenissen rijst hetgeen verloren was gestadig in waarde. Dit is op de eerste aanblik niet duidelijk, omdat men zou kunnen zeggen dat een schaap meer waarde heeft dan een penning. Doch merk op dat de herder slechts één schaap verloor van de honderd, terwijl de vrouw één penning verloor van de tien die zij bezat. En de vader één zoon van de twee. Nu is het niet de waardij die de zaak in en op zich zelf heeft, welke hier in het licht wordt gesteld. Want de ziel van een mens is, in vergelijking van de oneindige God, van slechts zeer geringe waarde. Doch vanwege de liefde die Hij haar toedraagt, is zij van zeer grote waarde voor Hem. Die ene penning is voor de vrouw het tiende deel van alles wat zij bezit. En in haar schatting was hij dus van grote waardij.

Voor de Heere der liefde is een ziel welke verloren is zeer dierbaar en kostelijk. Niet vanwege haar innerlijke waarde. Doch zij heeft een betrekkelijke waarde die door God zeer hoog wordt gesteld. De Heilige Geest stelt hoge prijs op zielen. En daarom stelt ook de kerk er prijs op. Soms zegt de kerk: "Er hebben slechts weinige bekeringen plaats, er zijn weinige leden.

"Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren." Zij telt haar weinige bekeerlingen eens over, haar weinige leden. En één ziel is voor haar des te meer kostelijk, omdat er zo

weinigen zijn die zich heden in Christus' schatkamers bevinden, het beeld van de grote Koning dragen. En van het kostbare zilver van Gods eigen genade zijn vervaardigd.

O mijne vrienden, u acht u zelf van geringe waarde u die u bewust bent te hebben gezondigd. Doch de kerk acht niet dat u van weinig waarde bent. En de Heilige Geest veracht u niet. Hij stelt hoge prijs op u en dat doet ook zijn volk. Wij waarderen uw zielen, wij wensen slechts te weten hoe ze te kunnen behouden. Wij zouden kosten noch moeite ontzien, zo wij slechts het middel konden zijn om u te vinden en u wederom in de hand van de grote Eigenaar te brengen.

De penning was verloren, *maar hij was niet hopeloos verloren*. De vrouw had de hoop hem weer te zullen vinden. En daarom heeft zij niet gewanhoopt, doch ging terstond aan het werk om hem te zoeken. Het is iets ontzettends te denken aan zielen die hopeloos verloren zijn. Hun toestand herinnert mij aan een paragraaf die ik dezer dagen uit een nieuwsblad geknipt heb:

"De visserssmak Veto, van Grimsby, S. Cousins schipper kwam zaterdagavond in de haven van Doggersbank. De schipper rapporteert, dat hij de woensdag tevoren zo wat twee honderd mijlen van Spurn, lijwaarts een vaartuig bemerkte dat hem op de eerste aanblik een kleine schoener toescheen die in nood was, doch naderbij gekomen bevond hij dat het een grote reddingsboot was, meer dan twintig voet lang en tot aan de kurken vol met water. Er was geen naam op de boot die blijkbaar tot een groot schip of een stoomboot behoorde. Zij was van binnen en van buiten wit geverfd met een bruine streep om de rand. Toen hij haar langszij was gekomen, bemerkte hij aan de achterzijde drie lijken van matrozen op elkaar. En een vierde dwars voor de boeg met het hoofd naar beneden over de roeiklampen hangende. Naar hun kleding en voorkomen schenen het vreemdelingen te zijn, doch de lijken waren in ver gaande staat van ontbinding. Waaruit bleek dat de dood reeds voor enige weken was ingetreden.

De boot met haar ijzingwekkende cargo dobberde voort. En dit verschrikkelijk gezicht heeft de bemanning van *de Veto* zo aangegrepen, dat zij schier niet in staat waren hun visserswerk te doen. En zo keerde de smak met een betrekkelijk kleine vangst, en vroeger dan zij verwacht werd, terug naar de haven. Verwondert het u, dat die mannen huiverden in de tegenwoordigheid van deze geheimenis van de zee? Een huivering doorvaart mij als ik denk aan die Cliaronsboot, immer voortdrijvende.

De barmhartigheid behoeft haar niet te volgen. Zij kan geen weldaad bewijzen. De liefde behoeft haar niet te zoeken. Zij kan geen redding aanbrengen. Mijn ziel aanschouwt als in een visioen zielen, die hopeloos verloren zijn, dobberende op de baren van de eeuwigheid, buiten alle bereik van hulp.

Helaas! Helaas! Miljoenen van ons geslacht bevinden zich thans in die toestand. Over hen is heengegaan de tweede dood. En machteloos zijn wij allen om hen te hulp te komen. Zelfs het Evangelie heeft voor hen geen aanblik meer van hoop. Het is toch vreugde en blijdschap dat wij heden met verloren zielen te doen hebben die nog niet hopeloos zijn verloren. Zij zijn dood door de zonde. Doch er bestaat een levendmakende kracht die hen kan doen leven.

O zeevaarder op de levenszee, visser van mensen op deze stormachtige wateren, deze verlorenen zijn nog toegankelijk voor uw mededogen, zij kunnen nog gered worden van de meedogenloze diepte. Uw zending is niet hopeloos. Ik verheug er mij heden over dat de goddelozen, hier tegenwoordig, nog niet in de pijn, nog niet in de hel zijn. Dat zij zich

nog niet bevinden onder hen, wier worm niet sterft en wier vuur niet uitgeblust wordt. Ik acht ook de christelijke kerk gelukkig dat haar penning niet ergens gevallen is, waar hij niet weergevonden kan worden. Ik verblijd er mij in, dat de gevallenen rondom ons niet hopeloos verloren zijn, ja dat zij, al verblijven zij thans ook nog in de gruwelijkste hollen der ongerechtigheid van Londen, al zijn zij dieven en ontuchtige vrouwen, nog niet buiten het bereik zijn van de genade.

Sta op, verhef u, o kerk van God, terwijl de mogelijkheden der genade er nog zijn! Gordt uw lendenen, o u winners van zielen. En neemt het besluit, dat door Gods hulp en genade ieder uur der hope goed door u besteed zal worden.

Er is nog een ander punt, dat onze aandacht wel waardig is. De penning was verloren, doch hij was *in het huis verloren*. En dat wist de vrouw. Indien zij hem op straat had verloren, dan zou zij er waarschijnlijk niet naar gezocht hebben, want andere handen zouden er zich over hebben kunnen toesluiten. Indien zij hem in een rivier of in de zee had laten vallen, dan zou zij redelijkerwijs hebben kunnen zeggen, dat zij hem voor altijd kwijt was. Doch zij was er blijkbaar zeker van dat zij hem in huis had verloren. Is het niet troostrijk te weten, dat diegenen, hier tegenwoordig, die verloren zijn, toch nog in het huis zijn?

Zij bevinden zich nog onder de middelen der genade, binnen de werkkring van de kerk, binnen de woning, waarin zij heerst en waar de Heilige Geest werkt. Hoe moet uw hart niet vol zijn van dank dat u niet verloren bent als heidenen, niet verloren te midden van Rooms of Mohammedaans bijgeloof. Maar verloren, waar u het Evangelie getrouw en duidelijk wordt gepredikt. Waar u met de drang van de liefde wordt gezegd dat een iegelijk die in Christus Jezus gelooft, niet wordt veroordeeld. Verloren, maar ter plaatse, waar het de plicht der kerk is u te zoeken. En waar dit het werk van de Geest is u te zoeken en te vinden.

Dit is de toestand van een verloren ziel, voorgesteld door de verloren penning.

## II.

Laat ons nu de ziel beschouwen in de toestand van GEZOCHT te worden.

Wie heeft die verloren penning gezocht? Het was de *eigenares zelf*. Zij, die het geldstuk had verloren, ontstak een kaars, keerde het huis met bezemen, en zocht naarstiglijk, totdat *zij* hem vond. Zo, mijn broeders, heb ik gezegd dat de vrouw de Heilige Geest voorstelt, of liever de kerk, in welke de Heilige Geest woont.

Nu zal er nooit een ziel worden gevonden, voordat de Heilige Geest haar zoekt. Hij is de grote Vinder van de ziel. De ziel zal in duisternis verwijlen, totdat Hij komt met zijn verlichtende kracht. Hij is de Eigenaar, Hij bezit haar en Hij alleen kan haar met vrucht zoeken. De God aan wie de ziel behoort, kan haar zoeken, Hij alleen. Maar Hij doet het door Zijn gemeente, want de zielen behoren ook aan de gemeente. Zij zijn de zonen en dochters van de verkoren moeder. Zij zijn haar burgers en haar schatten. Om die reden moet de gemeente persoonlijk de zielen zoeken. Zij kan haar arbeid aan niemand anders opdragen.

De vrouw heeft geen dienstmaagd betaald om het huis met bezemen te keren. Neen, zij deed het zelf. Haar ogen waren veel beter dan de ogen van een dienstmaagd, want de ogen van een dienstmaagd zouden slechts naar de penning van een ander zoeken en hem wellicht niet zien. Doch de meesteres zoekt haar eigen penning. En zij was er zeker van hem te vinden.

Als de kerk van God met diepe ernst gevoelt: "Het is ons werk zondaren te zoeken. Wij moeten niet eens de leraar hiertoe afvaardigen, of de stadszendeling, of de Bijbelvrouw. Doch de kerk als kerk moet de zielen der zondaren zoeken," Dan zullen, geloof ik, ook zielen gevonden en behouden worden. Als de kerk erkent, dat deze verloren zielen haar toebehoren, dan zal zij ze waarschijnlijk ook vinden.

Het zal een gelukkige dag zijn, als elke kerk van God ijverig werkzaam is voor de behoudenis van zondaren. Het is de vloek der christenheid geweest, dat zij het gewaagd heeft tot hetgeen haar eigen heilige plicht was mannen af te vaardigen die priesters werden genoemd. Of dat zij zekere mensen heeft afgezonderd die met de bijzondere naam van *godsdiensstigen* bestempeld werden, om het werk der barmhartigheid en van de evangelisatie te verrichten.

Wij zijn, een iegelijk van ons, die Christus' eigendom zijn, verplicht ons deel te doen. Ja wij moesten het een voorrecht achten, waarvan wij niet verstoken willen wezen, om persoonlijk God te dienen, persoonlijk het huis met bezemen te keren en naar de verloren geestelijke schatten te zoeken. In de kracht van de inwonende Geest van God moet de kerk zelf verloren zielen zoeken.

Merk op, dat dit zoeken *een zaak van het allergrootste belang* is geworden voor deze vrouw. Ik weet niet, wat zij nog meer te doen had; maar wél weet ik, dat zij het alles staan liet, om de penning te zoeken. Daar was het koren, dat gemalen moest worden voor de morgenmaaltijd. Dat was wellicht reeds geschied, maar zo niet dan heeft zij het in elk geval toen niet gedaan.

Daar was een kledingstuk dat versteld moest worden. Water dat geput; het vuur, dat aangelegd en ontstoken moest worden. Of wel, daar waren burenen die zij moest bezoeken, doch de meesteres van het huis vergeet alle andere dingen. Zij heeft haar penning verloren. En zij moet hem dadelijk zoeken en vinden.

Zo is het ook met de kerk van God. Haar voornaamste zorg moet wezen de verloren mensenkinderen te zoeken. Zielen er toe te brengen om Jezus te kennen. En door Hem verlost te worden met een grote verlossing, dat moet het grote verlangen en de eerste zorg van de kerk wezen. Zij heeft ook nog andere dingen te doen. Zij moet aan haar eigen opbouw denken. Er zijn andere zaken die zij te verzorgen heeft. Doch dit moet eerst, immer en altijd eerst geschieden. Die vrouw heeft blijkbaar gezegd: "De penning is verloren, die moet ik eerst en voor alles terugvinden."

Het verlies van haar penning was voor haar zulk een ernstige zaak, dat haar handen, als zij neerzat voor haar verstelwerk, haar vaardigheid verloren. Of wanneer de een of andere huiselijke plicht haar aandacht opeiste, dit haar een lastige taak was, want zij kon aan niets dan aan dat ene muntstuk denken. Indien een vriendin kwam om wat met haar te praten, dan dacht zij bij zich zelf: ik wenste, dat zij maar weer vertrok, want ik moet mijn verloren penning zoeken." Ik wenste wel dat de kerk van God zulk een beheersende liefde had voor arme zondaren dat zij alles onbetamelijk acht, wat haar in haar werk van zielen te winnen in de weg staat. Nu en dan hebben wij, als gemeente, een weinig met de politiek te doen. En ook wel een weinig met de financiën, want nog zijn wij in de wereld. Doch zeer gaarne zie ik het, als in alle kerken alle arbeid en bemoeiingen, vergeleken met de arbeid van zielen te winnen, op de achtergrond blijft.

Die arbeid moet de eerste en het voornaamste zijn. Onderwijst het volk, o gewis! Wij stellen belang in alles wat onze medeburgers goed kan doen, want wij zijn mensen, zowel

als christenen. Doch ons eerste en voornaamste werk is zielen te winnen, de mensen tot Jezus te brengen. Hen die, ofschoon gevallen en verloren, het beeld van de hemel dragen, te zoeken.

Dat is de arbeid, waaraan wij ons moeten wijden. Dat is voor alle gelovigen het eerste en voornaamste, dit is de reden van bestaan voor de kerk. Zo zij er geen acht op geeft, vergeet zij haar hoogste doel.

Merk nu op dat de vrouw, daar zij haar hart er op gezet heeft om haar geld terug te vinden, *de meest gepaste en geschikte middelen gebruikt om dat doel te bereiken*. Ten eerste, zij ontsteekt een kaars. Dat doet ook de Heilige Geest in de gemeente.

In Oosterse huizen zou het ten allen tijde nodig zijn, om, zo men een verloren geldstuk moet zoeken, een kaars te ontsteken. Want in de dagen van onze Zaligmaker werd er nog geen gebruik gemaakt van glas. En de vensters waren niets meer dan nauwe openingen in de muur, zodat de kamers zeer donker waren. Tot op de huidige dag is het in bijna alle Oosterse huizen nog zeer donker. En als men er zoiets als een klein stukje zilvergeld laat vallen, dan moet men er zelfs op de middag een kaars ontsteken om er naar te kunnen zoeken.

De sfeer, waarin de gemeente op aarde zich beweegt, is een donkere schemering van geestelijke onwetendheid en zedelijke duisternis. En om nu een verloren ziel te vinden, moet er licht worden ontstoken. De Heilige Geest gebruikt het licht van het Evangelie: Hij overtuigt de mensen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel.

De vrouw ontstak een kaars. En evenzo verlicht de Heilige Geest een uitverkoren man die Hij tot een licht stelt voor de wereld. Hij roept wie Hij wil en maakt hem tot een lamp om licht uit te stralen op het volk.

Zulk een man zal zich ten koste hebben te geven in zijn roeping. Als een kaars zal hij, licht gevende, verteerd worden. Vurige ijver en werkzame zelfopoffering zullen hem verteren. Zo kan deze gemeente en elke gemeente van God voortdurend haar gezalfde mannen en vrouwen opgebruiken die als lichten schijnen te midden van een krom en verdraaid geslacht. Ten einde verlorene zielen te zoeken.

Maar zij vergenoegde zich niet met haar kaars. Zij haalde haar bezem en veegde het huis. Indien zij de penning niet kon vinden in het huis, zoals het was, dan gebruikte zij haar bezem voor het opgehoopte stof. O! Hoe zal een christelijke kerk, als zij gedreven wordt door de Heilige Geest, zich zelf en al haar werk reinigen!

"Misschien," zegt zij, "zijn er leden van onze gemeente, van wie het leven niet in overeenstemming is met hun belijdenis. En zo worden de mensen verhard in de zonde. Deze overtreders moeten verwijderd worden. Het godsdienstig leven is laag bij de grond - dat kan een hinderpaal wezen voor de bekering van zielen. En dus moet het opgeheven worden.

Onze voorstelling van de waarheid en onze manier van haar te verkondigen zijn misschien niet geschikt om de aandacht op te wekken. Dus moeten wij daar verbetering in brengen. Wij moeten de beste methoden gebruiken. Ja, eigenlijk moeten wij het gehele huis met bezemen keren." Ik zie gaarne een ernstig met bezemen keren van het huis door belijdenis van zonde op de bijeenkomst tot gebed. Of door een hartontdekkende prediking. Een met bezemen keren van het huis, waarbij het iedereen ernst is om zijn leven te beteren, nader bij God te komen door een herleving van zijn eigen persoonlijke godsvrucht.

Dit is één der middelen, waardoor de gemeente in staat wordt gesteld om de verborgen te vinden. En behalve dat: de gehele omgeving van de kerk (want het huis is de sfeer, waarin de kerk zich beweegt) moet in beroering worden gebracht, onderst boven worden gehaald, in één woord, moet "met bezemen worden gekeerd."

Een kerk, die wezenlijk ernstig is in het zoeken van zielen, zal door de duisternis van de armoede trachten heen te dringen. En de hopen van ongebondenheid omver halen. Zij zal bij hoog en bij laag ijverig zoeken of zij wellicht dat kostbare, waar zij haar hart op gezet heeft, kan redden van het verderf.

Merk ook wel op, dat dit zoeken van de verloren penning met geschikte werktuigen, de bezem en de kaars, *van niet weinig beweging vergezeld gaat*. Zij veegde het huis - daar was stof voor haar ogen. Indien er soms burens in het huis waren, dan was daar ook stof voor hen. U kunt geen huis met bezemen keren zonder voor het ogenblik ongemak en verwarring teweeg te brengen. Wij horen over sommige christenen de klacht wel eens opgaan, dat zij te veel beweging maken om de godsdienst.

Die klacht bewijst, dat er iets gedaan wordt. En dat er naar alle waarschijnlijkheid ook voorspoed op volgen zal. De mensen die geen belang hebben bij de verloren penning, zijn verdrietig om het stof, dat in beweging is gebracht. Het komt hun in de keel en zij moesten er van hoesten. Maar het doet er niet toe: veeg nogmaals, goede vrouw. En laat hen nog maar meer murmureren en klagen. Een ander zal zeggen: "Ik vind zulke godsdienstige opwindingen niet goed. Ik houd meer van een rustige, ordelijke wijze van werken." Ik denk, dat de geburin van deze vrouw, toen zij bij haar kwam om een bezoek bij haar af te leggen, vol afkeer uitriep: "Ach, er is hier geen stoel om op te gaan zitten. En u bent zó vervuld van die verloren penning dat u mij nauwelijks te woord staat. Wel, u verspilt uw kaars. En schijnt als in een koortsachtige gejaagdheid te verkeren."

"Ik moet mijn penning terug vinden," zal de goede vrouw geantwoord hebben. En om hem te zoeken kan ik zelf wel een weinig stof verdragen. En dat moet u ook, zo u hier blijven wilt terwijl ik zoek." Een ernstige kerk zal gewis een zekere mate van onrust ervaren, als zij naar zielen zoekt. En zeer voorzichtige, zeer kieskeurige en vitachtige mensen zullen dit verkeerd vinden. Geeft geen acht op hen, mijn broeders. Gaat voort met uw reinigingswerk en laat hen praten.

Bekommert er u niet om, dat u het stof in beweging brengt, zo u het geld slechts vindt. Als de zielen verlost en behouden worden, dan zijn de onregelmatigheden en eigenaardigheden als stofjes aan de weegschaal. Als mensen tot Jezus gebracht worden, trekt het u dan niet aan wat vitters en bedillaars er van zeggen.

Gaat voort met uw arbeid van met bezemen te keren, al zou men dan ook uitroepen: "Dezen, die de wereld in roer hebben gesteld, zijn ook hier gekomen." Al zou ook beroering en zelfs vervolging er voor het ogenblik het gevolg van wezen, indien ten laatste een onsterfelijke ziel er door behouden wordt, zult u uzelf wèl beloond achten.

Het is ook opmerkelijk, dat het zoeken van die penning *alle andere dingen zo volkomen op de achtergrond drong*. Er werd voor het ogenblik aan niets anders dan aan dit verloren muntstuk gedacht. Hier is een kaars.

De goede vrouw gaat bij het licht niet zitten lezen of haar kleren verstellen. Neen, het licht van die kaars wordt uitsluitend gebruikt om die penning te zoeken. Daaraan alleen wordt dit licht besteed. Hier is een bezem. Er is voor die bezem ook nog ander werk.



Doch thans keert hij alleen het huis, om het verloren zilverstuk te vinden. En wordt nergens anders voor gebruikt.

In het hoofd van die goede vrouw zijn twee heldere, scherpziende ogen. Ja, doch zij zien nergens anders naar dan naar haar verloren penning. Wat er overigens in het huis of buiten het huis wezen mag, daar geeft zij niet om - zij geeft slechts om haar penning. Die moet zij vinden. En hier is zij met kaars en bezem, met haar ogen en haar gaven van de geest, met haar lichaam en haar ziel, het wordt alles gebruikt om de verloren schat te vinden.

Zo is het, als de Heilige Geest werkt in de kerk. De prediker, evenals de kaars geeft zijn licht, met het uitsluitend doel echter om de zondaar te vinden en hem zijn verloren toestand te doen inzien. De bezem van de wet en het licht van het Evangelie, het is alles bedoeld voor de zondaar. Al de wijsheid van de Heilige Geest wordt aangewend om de zondaar te vinden. En al het talent, al de bezittingen en de ganse macht van de kerk worden gebruikt om de zondaar te behouden. Het is een schoon tafereel. Mocht ik het dagelijks kunnen aanschouwen. Hoe ijverig worden de zielen gezocht, als de Geest Gods waarlijk in de gemeente aanwezig is!

Nog een gedachte. *Deze vrouw zocht haar penning met volharding -totdat zij die vindt."* Mochten u en ik als delen van de kerk van God afgedwaalde zielen zoeken, totdat wij ze vinden. Wij zeggen, dat zij ons ontmoedigen.

Die penning heeft ongetwijfeld de vrouw die hem zocht, ook ontmoedigd. Wij klagen, dat de mensen niet geneigd schijnen tot de godsdienst. Heeft dit geldstuk deze vrouw op enigerlei wijze geholpen? *Zij* heeft gezocht; *zij* heeft het alleen gedaan. En door u, mijn broeder, zoekt de Heilige Geest de verlossing van de zondaar, niet verwachtende, dat de zondaar Hem hierbij zal helpen, want de zondaar wil niet gevonden worden. Bent u onlangs teruggewezen door iemand, wiens geestelijk goed u wenste? Ga nogmaals tot hem!

Werd er om uw uitnodiging gelachen? Nodig hen opnieuw! Bent u vanwege uw ernstige smekingen het voorwerp van hun bespottung geworden? Richt wederom uw smekingen tot hen! Dezen, die ons in het eerst afwijzen, zullen wellicht juist behouden worden.

Een harde, ruwe bejegening is soms niets anders dan een teken, dat het hart de kracht van de waarheid erkent, schoon het er zich voor het ogenblik nog niet aan gewonnen wil geven. Volhard, broeder, totdat u de ziel vindt die u zoekt. U die u zo inspannt voor uw klas in de zondagsschool, gebruik uw kaars, verlicht het gemoed van het kind. Keer het huis met bezemen totdat u vindt wat u zoekt. Laat niet af van het kind, voor dat het tot Christus gebracht is.

U, die in uw klassen voor oudere leerlingen reeds met jonge mensen te doen hebt, houdt niet op van uw gebed in het verborgen en van uw persoonlijke vermaningen, totdat dit hart Jezus toebehoort. Gij, die u wijden kunt aan straatprediking, of kosthuizen bezoekt. Of van huis tot huis traktaatjes uitdeelt. Ik smeed u allen, want allen kunt u iets doen. Nooit het zoeken van zondaren op te geven, voor dat zij veilig in Jezus' handen zijn.

Wij moeten hen verlost zien! Laat ons met de vurige volharding van de vrouw, door alle vormen, regels en moeilijkheden heen breken. Die alles onderst boven keerde en alle dingen schade achtte zo zij slechts haar schat kon terugvinden. Als de Geest van God in ons werkt. Zo wij slechts het middel mogen wezen om sommigen te behouden. En

diegenen op te heffen uit het stof, die het beeld van de Koning dragen en dierbaar zijn aan het hart van de Koning.

### III.

De tijd is, helaas, maar al te snel voorbijgegaan. En daarom moet ik besluiten met het derde punt: de penning GEVONDEN.

Gevonden! Dit was, in de eerste plaats, *het ultimatum van de vrouw*. Met minder was zij niet tevreden. Zij hield niet op voor dat het muntstuk was gevonden.

Zo is ook het doel van de Heiligen Geest. Niet dat de zondaar in een hoopvolle toestand wordt gebracht, maar dat hij wezenlijk en waarlijk verlost en behouden zal wezen. En dit is de grote zorg van de kerk, niet dat de mensen hoorders zullen worden, niet dat zij rechtzinnige belijders zullen worden, maar dat zij wezenlijk veranderd, vernieuwd, wedergeboren zullen worden.

*De vrouw heeft zelf de penning teruggevonden.* Hij kwam niet maar bij toeval terecht. En evenmin is een der burenen in het huis gekomen om hem te vinden.

De Geest van God zelf vindt de zondaars. En in de regel is de kerk van God zelf het middel voor hun terechtbrenging. Waarde broeders, enige jaren geleden werd door vele geestdriftvolle, maar misleide personen een blaam geworpen op de zichtbare kerk. Die mensen verbeeldden zich, dat de tijd gekomen was om met alle georganiseerde arbeid te breken. En dat het werk op onregelmatige wijze buiten de kerk om moest geschieden.

Zekere merkwaardige mannen stonden op, wier heftige, woeste kritiek schier gelijk stond aan een aanval op de erkende kerken. Hun arbeid hield zich ver van de regelmatige bediening van het Woord. En was er soms zelfs openlijk tegen gekant.

Hun doel was evenzeer de bestaande kerk omver te werpen als bekeerlingen te maken. Nu vraag ik aan ieder die deze beweging nauwlettend en onpartijdig heeft gadegeslagen, wat daar nu werkelijk uit is voortgekomen? Ik heb hen niet veroordeeld en zal hen niet veroordelen, maar in het licht van hun geschiedenis durf ik heden wel zeggen dat zij de regelmatige arbeid van de kerk niet hebben vervangen en nooit zullen vervangen.

De massa's moesten wakker geschud worden; doch waar zijn de zo hoog opgevijselde resultaten? Wat is er van veel van die hooggeroemde arbeid geworden.

Zij, die in verband met een kerk van God hebben gewerkt, hebben blijvend nut gesticht. Zij die als afzonderlijke arbeiders optraden, zijn, hoewel zij een wijle voor het oog van het publiek flikkerden en de couranten met geestelijke snoeverij vulden, thans geheel, of zo goed als geheel verdwenen.

Waar zijn de overwinningen die door hen behaald werden? En de echo antwoordt: waar? Wij moeten tot de oude regelmatige troepen terugkeren. God wil de kerk nog zegenen. En het is voor de kerk dat Hij de kinderen der mensen zal blijven zegenen. Ik verblijd mij als ik van iemand hoor die het Evangelie predikt. Indien Christus gepredikt wordt dan verblijd ik mij hierin, ja, en ik zal er mij in verblijden. Ik gedenk de woorden van de Meester: "Verbiedt hem niet, want wie tegen ons niet is, die is voor ons." Maar toch! De massa der bekeerlingen zal komen door middel van de kerk en door haar regelmatig georganiseerde arbeid. De vrouw die de kaars ontsteekt en het huis met bezemen keert en aan wie de penning behoort, zal zelf hem vinden.

En let nu op hetgeen zij deed, toen zij hem had gevonden, *zij verblijdde zich*. Hoe meer moeite zij had voor het zoeken, hoe hoger blijdschap zij smaakte, toen zij hem vond. Welk een blijdschap is er in de kerk Gods, als er zondaars worden bekeerd!

Wij hebben onze hoogtijden, wij hebben onze blijde dagen. Als wij horen van zielen die van de paden van het verderf worden teruggebracht. Uw leraren en ouderlingen smaken soms zulk een innige vreugde als die alleen in de hemel geëvenaard kan worden. Als zij de geschiedenis horen van zielen die bevrijd zijn uit de slavernij der zonde. En gebracht zijn tot de volkomen vrijheid, die Jezus schenkt. De gemeente verblijdt zich.

Vervolgens. *Zij roept de vriendinnen en geburinnen* om in haar blijdschap te delen. Ik vrees, dat wij onze vrienden en geburen niet altijd met de hun toekomende achting behandelen. En er niet altijd aan denken hen te nodigen om in onze vreugde te delen.

Wie zijn zij? Ik denk, dat hier de engelen bedoeld zijn. Niet slechts de engelen in de hemel, doch zij die hier beneden waken. Merk wel op, dat toen de herder het schaap thuis bracht, er geschreven staat, dat er *"alzo blijdschap zal zijn in de hemel* over één zondaar die zich bekeert. Maar dat hier geen melding gemaakt wordt van de hemel. Noch van de toekomst wordt gesproken. Maar dat er geschreven is: *"Alzo is er blijdschap* voor de engelen Gods."

Nu is de kerk en de Heilige Geest op aarde aan het werk. Als er een ziel verlost wordt dan zullen de engelen hier beneden die de wacht houden over de gelovigen en dus onze vrienden en geburen zijn, zich met ons verblijden. Weet u niet, dat er engelen zijn in onze bijeenkomsten?

Daarom zegt de apostel, dat de vrouw in de vergadering het hoofd gedekt heeft. "Om der engelen wil," zegt hij, want zij beminnen orde en betamelijkheid. Waar de heiligen zijn, daar zijn ook de engelen en aanschouwen onze orde en verblijden zich in onze blijdschap. Als wij bekeringen zien, dan mogen wij hen uitnodigen om zich ook te verblijden. En dan zullen zij God met ons loven. Ik denk niet, dat de blijdschap hier eindigt. Want daar de engelen altijd nederdalen en opklimmen op de Zoon des mensen, brengen zij spoedig de tijding naar de heirscharen hierboven. En dan verblijdt zich de hemel over een zondaar, die zich bekeert.

Die blijdschap is tegenwoordige blijdschap. Het is een blijdschap in het huis, in de gemeente in haar eigen sfeer. Het is de blijdschap van haar geburen die rondom haar zijn hier beneden. Alle andere blijdschap schijnt hierin te zijn verzwolgen, evenals alle andere bezigheid gestaakt werd om de verloren penning te zoeken. Zo zwijgt ook elke andere vreugde als de kostbare zaak is gevonden.

De kerk van God heeft duizenderlei blijdschap, de blijdschap dat haar heiligen naar de hemel gaan. De blijdschap, dat haar heiligen rijp worden voor de heerlijkheid. De blijdschap van hen die strijden tegen de zonde en haar overwinnen. En opwassen in genade. En de belofte ontvangen. Maar de voornaamste blijdschap van de kerk en die alle andere blijdschap verzwelgt, gelijk Aärons staf de andere staven verslond, dat is de blijdschap over de verlorene ziel. Die na veel keren met bezemen en veel zoeken eindelijk gevonden wordt.

De praktische lering voor de onbekeerden is dit: waarde vriend, *zie welk een prijs er op u gesteld wordt*. U denkt, dat niemand om u geeft. Maar o! De hemel en de aarde bekommeren zich om u!

Gij zegt: "Ik ben als niets, een verworping, van hoegenaamd geen waarde." Neen, u bent niet waardeloos voor de gezegende Geest, niet waardeloos voor de kerk van God - zij verlangt naar u.

Zie voorts ook, *hoe vals uw vermoeden is, dat u niet welkom zou wezen*, als u tot Christus komt. Welkom! Welkom! Ach! De kerk zoekt u, de Geest van God zoekt u. Spreek niet van welkom, u zult veel meer dan welkom zijn.

O hoe blijde zal Christus wezen, zal de Geest wezen, zal de kerk wezen, om u te ontvangen! Ach! u klaagt, dat u niets gedaan hebt om u geschikt te maken voor genade. Spreek niet zo. Wat heeft de verloren penning gedaan? Wat kon hij doen? Hij was hulpeloos verloren. Zij, die hem zoekt, heeft het alles gedaan, Hij, die u zoekt zal alles doen voor u. O ziel, daar Christus u thans zegt te komen, zo kom!

Als zijn Geest u trekt, zo geef u gewonnen! Daar de belofte thans spreekt: "Komt dan, en laat ons samen rechten, zegt de HEERE: al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw. Al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol," zo neem de belofte aan. Geloof in Jezus. God zegene en verlosse u, om Jezus wil. Amen.

Overgenomen uit zijn boek: "De gelijkenissen van de Heiland"

#### 14. De terugkeer van de verloren zoon

*"En als hij nog verre van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming over hem bewogen; en toelopende, viel hem om zijn hals en kuste hem." Lukas 15:20*

Allen, die zich bezighouden met opvoeding, zullen u zeggen, dat zij het moeilijker vinden de geest van de mens dwalingen af te doen leren, dan waarheden te doen aannemen. Indien wij ons iemand konden denken, die met alle dingen volstrekt onbekend is, hoegenaamd niets weet, dan zouden wij meer kans hebben hem snel en goed te onderwijzen, dan wanneer zijn hoofd en hart eerst met leugens waren vervuld. Ik twijfel niet, of u allen zult het moeilijker vinden iets af te leren dan iets aan te leren. Zich van oude vooroordelen en vooraf opgevatte denkbeelden te ontdoen, dat voorwaar kost zeer veel strijd. Men heeft gezegd, en dat wel zeer terecht, dat die enkele woorden: "Ik heb mij vergist," de moeilijkste zijn in de gehele taal en er is voorzeker een grote kracht voor nodig om ze ons uit te doen spreken. En *als* wij het gedaan hebben, dan is het toch nog moeilijk het spoor uit te wissen, dat een oude slangendwaling in ons hart heeft achtergelaten. Het is beter voor ons niets te hebben geweten, dan iets verkeerd te hebben geweten. En ik ben er zeker van, dat deze waarheid nooit sterker uitkomt, dan wanneer zij betrekking heeft op God. Indien ik alleen en uitsluitend mijn denkbeelden omtrent God aan de Schrift had kunnen ontleen, dan gevoel ik, dat het mij door de hulp van de Heilige Geest veel gemakkelijker zou zijn gevallen te begrijpen wat Hij is en hoe Hij de wereld regeert, dan die waarheden zelfs uit zijn eigen Woord te leren *nadat* het verstand bedorven werd door de meningen van anderen. Broeders, wie is het, die een goede, onpartijdige voorstelling geeft van God? De Arminiaan lastert God door Hem van ontrouw te beschuldigen (dit is wel niet zijn bedoeling, maar in werkelijkheid doet hij het; want hij leert, dat God kan beloven, wat Hij nooit zal volbrengen; dat Hij het eeuwige leven kan geven, en beloven, dat zij die het hebben nooit zullen verderven, en dat zij met dat al dan toch ten verderve zullen gaan. Hij spreekt van God alsof Hij een veranderlijk wezen was, want hij stelt Hem voor, alsof Hij de mensen de ene dag liefheeft en hen de andere dag wederom haat; dat Hij in het éne uur hun namen opschrijft in het Boek des levens en ze er in het volgende ogenblik weer in uitwist. En de invloed, die zulk een dwaling uitoefent, is zeer schadelijk. Vele kinderen Gods, die in hun vroegste jeugd deze dwalingen hebben ingezogen, hebben hun gebroken leven treurig en met moeite voortgesleept, terwijl zij de weg naar de hemel met blijdschap hadden kunnen bewandelen, zo zij slechts van de beginne aan met de waarheid bekend waren geweest. En van de andere kant: zij die de Calvinistische prediker horen, zijn ook licht geneigd zich een verkeerd begrip van God te vormen. Ofschoon wij hopen en vertrouwen nooit van God te zullen spreken in enige andere zin, dan in die, waarin wij Hem voorgesteld zien in de Schrift, is het ons toch wel bekend, dat velen van onze hoorders door hetgeen wij zeggen, al zijn wij ook nog zo voorzichtig in de keus van onze woorden, eerder een karikatuur dan een juist beeld van God ontvangen. Zij beelden zich in, dat God een streng Wezen is, zeer licht geneigd tot toorn, maar volstrekt niet licht geneigd tot liefde. Zij stellen zich Hem voor als van Een, die in hoog verheven majesteit is gezeten, óf volkomen onverschillig voor de wensen van zijn schepselen, óf wel vastbesloten zijn

eigen zin en wil met hen te doen, evenals een tirannieke vorst, die nooit luistert naar de wensen van zijn onderdanen, en nooit medelijden heeft met hun ellende. Ach, dat wij ons van al deze drogredenen konden ontdoen, en God konden geloven te zijn wat Hij is. Dat wij konden komen tot de Schrift om in die spiegel te zien, die zijn beeld terugkaatst en Hem dan te ontvangen gelijk Hij is, de Alwijze, Rechtvaardige en toch ook de al barmhartige en liefdevolle Jehovah. Ik zal, met de hulp van de Heilige Geest hedenmorgen beproeven u het liefderijk karakter te schetsen van Christus en indien ik gelukkig genoeg ben, onder mijn hoorders sommigen te hebben, die zich in de positie van de verloren zoon in deze gelijkenis bevinden - tot Christus komende, maar toch nog zeer verre van Hem zijnde - zo vertrouw ik, dat zij door dezelfde Goddelijke Geest geleid zullen worden om te geloven in de goedertierenheden van Jehovah, en aldus vrede met God zullen vinden, eer zij nog dit bedehuis zullen hebben verlaten.

***"Als hij nog ver van Hem was, zag Hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming over hem bewogen; en toelopende, viel hem om zijn hals en kuste hem."***

1. Ik zal ten eerste letten op de *positie*, die aangeduid wordt door de woorden "als hij nog ver van hem was;"
2. ten tweede, op *de bijzondere moeilijkheden*, die de geest beroeren van hen, die in die toestand zijn,
3. en in de derde plaats zal ik trachten *de grote goedertierenheid van onze aanbidenswaardige God* in het licht te stellen, daar Hij, als wij nog "ver van Hem zijn" ons tegemoet komt en ons in de armen van zijn liefde ontvangt.

I. Ten eerste, welke is de STAAT, of positie, aangeduid door de woorden, "als hij nog ver van hem was?" Laat ons eerst letten op hetgeen die staat *niet* is. Het is niet die van de man, die zorgeloos is, en zich volstrekt niet aan God gelegen laat liggen; want u bemerkt, dat de verloren zoon hier voorgesteld wordt als tot zichzelf gekomen; en op de weg om naar het huis van zijn vader terug te keren. Ofschoon het waar is, dat alle zondaars, of zij het weten of niet, ver van God zijn, is de staat van deze verloren zoon toch bestemd om de toestand aan te duiden van iemand, die tot overtuiging van zonde gekomen en er toe gebracht is zijn vroeger leven te verafschuwen en oprecht begeert tot God weer te keren. Ik zal dus heden morgen niet inzonderheid het woord richten tot de Godslasteraar. Deze kan als ter loops en van ter zijde een woord van waarschuwing ontvangen, maar zodanig iemand zal ik heden toch niet bepaald en bijzonder toespreken. Neen, het is voor iemand anders, dat deze tekst bestemd is, voor hem namelijk, die een Godslasteraar geweest is, of wel, voor iemand, die een dronkaard, een vloeker - en wat niet meer? - geweest is, maar van deze dingen heeft afgelaten en vastbesloten en vastberaden Christus zoekt ten einde het eeuwige leven te verkrijgen. Dat is de man, van wie, schoon hij op weg is om tot de Heere te komen, hier toch gezegd wordt, dat hij nog "ver van hem" is.

En er is nog iemand, die hier niet is bedoeld, en dat is de zeer grote en brave man, de Farizeeër, die zich voor zeer bijzonder rechtvaardig houdt, en nog nooit geleerd heeft zijn zonden te belijden. In uw eigen oordeel over uzelf, zijt gij, mijn vriend, niet ver van hem. In Gods oog zijt u dit wel wezenlijk; u bent even ver van Hem als het licht van de duisternis, als het oosten van het westen; maar van u wordt hier toch niet gesproken. u bent de verloren zoon niet gelijk, want, in plaats van uw leven rechtvaardig door te

brengen, zijt u weggegaan van uw Vader, en hebt het goud, dat Hij u gegeven heeft, in de aarde begraven; en u bent wèl in staat u te voeden met de draf, die de zwijnen eten, terwijl u door een armzalige betrachting van spaarzaamheid in goede werken genoeg van uw bezittingen hoopt over te leggen, om er hier en hiernamaals van te kunnen leven. Uw hoop om u zelf zalig te kunnen maken is een ijdele inbeelding en de woorden van mijn tekst zijn tot u niet gesproken. Het is van de mens, die zich verloren weet, maar begeert gered, verlost, behouden te worden, dat hier gezegd wordt, dat God hem ontmoet en hem met een liefdevolle omhelzing ontvangt. En nu komen wij tot de vraag: Wie is die mens en waarom wordt van hem gezegd, dat hij nog ver was? Immers, nu hij zijn nood kent en de Zaligmaker zoekt, schijnt hij zeer nabij het koninkrijk te zijn gekomen. Ik antwoord, ten eerste dat hij in zijn gevoel of begrip nog ver is. u bent hier deze morgen en u koestert het denkbeeld, dat nooit iemand zó ver van God was als u zijt. U ziet terug op uw voorbijgegangene leven; en u gedenkt, hoe u God hebt veronachtzaamd, de Sabbat hebt geminacht, op zijn heilig Woord geen acht hebt geslagen, het bloed der besprenging hebt vertreden, en al de uitnodigingen van zijn genade hebt afgewezen. U gaat de geschiedenis na van uw leven, en u herinnert u de zonden, die u hebt begaan, - de zonden van uw jeugd en uw vorige overtredingen, de misdaden van uw mannelijke leeftijd en de rijpere zonden van uw ouderdom; zij komen als zwarte golven tegen een donkere kust, zij komen als een ontzettende stortvloed en overstelpen uw herinnering. En terwijl die zee van zonden u voor de ogen is, staat u verbaasd en als verpletterd. "O Heere, mijn God, hoe diep is de afgrond, die mij van U scheidt, en waar is de macht, die hem overbruggen kan? Door ganse mijlen van zonde ben ik van U gescheiden, bergen van schuld verheffen zich tussen U en tussen mij. O God, indien u mij thans zoudt verderven, u zoudt slechts rechtvaardig wezen; en zo u mij ooit tot U terugbrengt, kan dit door geen mindere macht geschieden dan door de Almacht waardoor u de wereld hebt geschapen. O, hoe ver ben ik van God"

Sommigen van u zouden verschrikt worden, indien zij, die naast u zitten, u zouden zeggen wat er in hun hart omgaat. Indien de man, die zich daar ginds onder de menigte bevindt, deze kansel beklom en zou uitspreken wat hij op dit ogenblik gevoelt, u zoudt ontsteld staan bij de beschrijving van zijn eigen hart. Velen van u hebben er geen denkbeeld van, hoe de ziel, die van zonde overtuigd is, benauwd en gekweld kan worden. Indien u die mens zoudt horen zeggen wat hij gevoelt, u zoudt zeggen: Ach het is een dweper, die zich dat alles maar inbeeldt, want niemand kan zichzelf zo uitermate slecht vinden." Of u zoudt wellicht denken, dat hij zich aan de een of andere misdaad heeft schuldig gemaakt, die hij niet eens durft noemen, en die zijn geweten bezwaart en verontreinigt. Neen, mijn vriend, hij is even zedelijk braaf en oprecht geweest als gij, maar als hij u een beschrijving gaf van zich zelf, zoals hij zich nu ontdekt heeft te zijn, hij zou u ten uiterste verbazen. En toch zijt u even zo, al gevoelt u dit ook niet, ja zoudt dit zelfs met verontwaardiging ontkennen. Als het licht van Gods genade in uw hart komt, dan heeft dat iets van het openen van de vensters van een kelder, die maandenlang niet zijn open geweest; waarin zich allerlei soort van afzichtelijke insecten bevinden, benevens enige ziekelijke planten, die door de duisternis zijn verkleurd. De muren zijn donker en vochtig door het slijm van kruipende dieren, die er over heengingen; het is een afzichtelijk, vuil vertrek, waarin niemand gaarne binnentreedt. In de duisternis kunt u daar veilig op en neer gaan en behalve de onaangename aanraking van het een of ander kleverig dier, bemerkt u niets, dat u zou doen geloven, dat die plaats zo ongezonder en zo onrein is. Maar open nu eens de luiken, verwijder het vuil van de ruiten, zodat het licht

binnen kan komen en u zult duizenderlei schadelijke dingen gewaar worden, die zich deze plaats ter woning hebben gekozen. Het was voorzeker niet het licht, dat die plaats zo akelig en afzichtelijk maakte, het licht toonde slechts hoe afschuwelijk zij te voren reeds was. En laat Gods genade slechts een venster openen en het licht binnen laten in de ziel van een mens, en hij zal verbaasd wezen te zien op hoe grote afstand hij van God is. Ja, mijn vriend, heden waant u van niemand dan van de Eeuwige de mindere te wezen; u denkt met vaste tred zijn troon te kunnen naderen; het is slechts zeer weinig, dat u behoeft te doen om zalig te worden. U verbeeldt u, dat u dit in een uur tijds wel kunt volbrengen en dat u uzelf op uw sterfbed even goed als nu zalig zult kunnen maken. Ach dat u eens door Ithuriëls roede aangeraakt kon worden, zodat uw uiterlijke gedaante in overeenstemming gebracht werd met hetgeen u werkelijk zijt, dan zoudt u zien, dat u ook thans nog zeer ver van God zijt, zó ver, dat gij, indien de armen van zijn genade zich niet naar u uitstrekken om u tot Hem te brengen, zult u moeten omkomen in uw zonde. En nu richt ik mijn oog wederom op u met hope en vertrouwen, dat er in deze grote vergadering niet weinigen zullen zijn, die kunnen zeggen: "Ik weet, ik gevoel, dat ik ver van God ben en soms vrees ik zo ver van Hem te zijn, dat Hij mij nooit genadig kan wezen. Ik durf zelfs mijn ogen niet op te heffen naar de hemel; ik sla mij op de borst en zeg: "Heere, wees mij zondaar genadig." O bedrukte en bekommerde, hier is een woord van vertroosting voor u: "Als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming bewogen."

Maar sommigen kunnen zich in nog een andere zin ver van God gevoelen. De consciëntie van een iegelijk mens zegt hem, dat, zo hij zalig wil worden, hij zich moet ontdoen van zijn zonde. Een Antinomiaan kan wellicht voorwenden te geloven, dat de mensen wel zalig kunnen worden, al blijven zij ook voortleven in de zonde; maar de consciëntie laat aan niemand toe zo buitensporig een leugen te geloven. Er is in deze vergadering niemand, die er zich niet van verzekerd houdt, dat hij, zo hij zalig wil worden, van zijn dronkenschap of van zijn andere ondeugden moet aflat. Er is voorwaar niemand hier, die door het oorverdovende middel van de helse onverschilligheid zó verstomt is, om zich in te beelden, dat hij aan zijn lusten en begeerlijkheden kan toegeven en dan toch het witte kleed der verlostten in het paradijs kan dragen. Indien u uzelf verbeeldt, dat u deel kunt hebben aan het bloed van Christus en toch ook de Belialsbeker aan de lippen kunt nemen; indien u in de waan verkeert, dat u tegelijkertijd leden van satan en leden van Christus kunt wezen, dan hebt u minder gezond verstand dan men u wel zou toeschrijven. Neen, u weet, dat er rechterarmen zijn, die afgehouden, en rechterogen, die uitgerukt moeten worden - dat van de boezemzonden afstand moet worden gedaan, zo u het koninkrijk van God wilt binnengaan. Er is niemand onder mijn gehoor, die overtuigd is van de onheiligheid van zijn leven, en hij streeft er naar zijn leven te verbeteren, niet omdat hij denkt door die verbetering van zijn leven zalig te zullen worden, want hij weet wel beter, maar omdat hij weet, dat de hervorming van zijn karakter één van de eerste vruchten der genade is. Die arme mens is jaren lang verslaafd geweest aan de drank en nu worstelt hij om die hartstocht te overwinnen. Hij heeft ook reeds bijna de overwinning behaald, maar nooit te voren heeft hij zulk een herculuswerk te verrichten gehad, want de verzoeking is zó sterk, dat het hem ontzettend veel kost om er weerstand aan te bieden en wellicht is het hem, sedert hij voor het eerst van zonde overtuigd werd ook wel gebeurd, dat hij opnieuw in de zonde gevallen is. Of het is wellicht een andere ondeugd, en u, mijn broeder, hebt er uw aangezicht tegen gesteld; maar er zijn vele banden en boeien, die ons



vast hechten aan onze ondeugden; en u bevindt, dat, schoon het gemakkelijk genoeg was om schering en inslag der zonde saam te weven, het lang zo gemakkelijk niet is dit weefsel wederom te ontrafelen. U kunt uw huis niet zuiveren van uw afgoden; u weet niet hoe af te laten van uw zondige genoegens, of het gezelschap der ongodvruchtigen op te geven. Eén voor één hebt u met uw vertrouwdste vrienden en bekenden gebroken, maar het is zeer moeilijk dit geheel en al door te zetten, en u worstelt om het te kunnen en dikwijls valt u op uw knieën en roept: "O Heere hoe ver ben ik nog van U. Welk een hoogte heb ik nog te beklommen. O hoe kan ik verlost, hoe kan ik zalig worden. Gewis, indien ik mij niet kan reinigen van mijn oude zonden, dan zal ik nooit in staat zijn om voort te gaan op mijn weg, en al zou ik er ook van bevrijd raken, dan zou ik er toch wederom in vallen. O, hoe groot is de afstand, die mij van God scheidt Heere breng mij U nabij

En nu moet ik u onze afstand van God schetsen op nog een andere wijze. U hebt uw Bijbel gelezen en u bent er van overtuigd, dat alleen het geloof de ziel met Christus kan verenigen. U weet, dat u nooit het koninkrijk van God zien zult, tenzij u gelooft in Hem, die voor uw zonden aan het kruis is gestorven. Maar hedenmorgen kunt u zeggen: Ik heb er naar gestreefd te geloven; ik heb, niet gedurende enige uren, maar dagen lang, de Schriften onderzocht om een belofte te vinden, waarop mijn vermoeide voet kan rusten. Ik heb mij zeer dikwijls op de knieën begeven en vurig gesmeekt om een zegen; maar ofschoon ik heb gepleit: het was te vergeefs, want tot nu toe is mij geen teken ten goede, geen blijk van genade geschonken. Ik heb al de kracht gebruikt, die ik bezit, en getracht mij aan de voeten van de Heiland te werpen en mijn zonden gewassen te zien in zijn bloed. Ik ben niet onverschillig gebleven voor de geschiedenis van het kruis; ik heb haar honderden malen gelezen en er zelfs over geweend; maar als ik het beproef om mijn hand op het hoofd van het zondoffer te leggen en tracht te geloven, dat mijn zonden over zijn gegaan op Hem, dan komt een boze geest en belet mij mijn ziel uit te storten in aanbidding; en er is iets, dat mijn hand terughoudt, als ik haar wil leggen op het hoofd van Hem, die voor mij is gestorven." Ach, arme ziel, u bent in waarheid ver van God. Ik zal de woorden van mijn tekst voor u herhalen en moge de Heilige Geest ze doen doordringen tot uw hart "Als hij nog verre van hem was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toelopende, viel hem om zijn hals en kuste hem." Zo zal het ook met u wezen, indien u zo ver zijt gekomen. Die afstand moge groot zijn, maar uw voeten behoeven hem niet te doorlopen; God, de Eeuwige, zal neerzien van zijn troon en uw arm hart bezoeken, ofschoon u thans nog op de weg blijft verwijlen, wijl u bevreesd zijt Hem te naderen.

II. Ons tweede punt van overdenking is de EIGENAARDIGE MOEILIKHEDEN EN BENAUWDHEDEN, die het hart beroeren van hen, die zich in die toestand bevinden.

Laat mij u de arme, in lompen gehulde verloren zoon voorstellen. Na een leven van weelde en gemak is hij door zijn eigen schuld en zonde in de diepste armoede gedompeld en moet hij zware arbeid verrichten. Gedurende enige tijd heeft hij de zwijnen geweid en is daarbij bijna omgekomen van de honger; en nu begeeft hij zich op weg om naar het huis van zijn vader terug te keren. Het is een lange en vermoeiende reis. Hij loopt menig uur, totdat hij zijn voeten door heeft gelopen. Eindelijk komt hij op de top van een berg en ziet het huis van zijn vader ver weg in de vlakte. Er liggen nog vele mijlen tussen hem en zijn vader, die hij veronachtzaamd heeft. Kunt u uzelf zijn gewaarwordingen

voorstellen, als hij na zo lange afwezigheid het ouderlijk huis weerziet? Hij herinnert het zich goed op die afstand, want, ofschoon het lang geleden is, dat hij die vloeren betreden heeft, is het hem toch nooit uit het geheugen gegaan. De herinnering aan zijns vaders vriendelijkheid en aan zijn eigen welstand, toen hij nog bij hem was, is nooit bij hem verflauwd. U zoudt denken, dat hij op het ene ogenblik een gewaarwording heeft van blijdschap, als een lichtstraal te midden van een storm; maar weldra is zijn geest geheel met duisternis omringd. In de eerste plaats zal hij waarschijnlijk denken: "Gesteld al, dat het mij mogelijk is mijns vaders huis te bereiken: zal mijn vader mij willen ontvangen? Zal hij zijn deur niet voor mij sluiten en mij zeggen heen te gaan om de rest van mijn leven door te brengen, waar ik het eerste deel er van heb doorgebracht?" En dan komt nog een andere gedachte: "Gewis, de boze geest, die mij het eerst op de dwaalweg bracht, kan mij wederom doen wegdwalen, vóór ik mijn vader nog heb kunnen begroeten. Of wellicht zal ik onderweg sterven en zal mijn ziel voor God staan, eer ik mijns vaders zegen nog heb kunnen ontvangen." Ik twijfel niet, of deze gedachten zijn ook in uw hart opgekomen, indien u uzelf in de toestand bevindt van iemand, die Christus zoekt, maar treurt omdat hij zich op zo grote afstand van Hem gevoelt.

Ten eerste, u vreesde te sterven, eer Christus zich nog aan u had geopenbaard. U hebt maanden lang de Heiland gezocht zonder Hem te vinden en nu komt de ontzettende gedachte: "Als ik nu eens stierf, terwijl al deze gebeden onverhoord zijn gebleven? O, zo Hij mij slechts wilde horen, eer ik deze wereld verlaat, ik zou tevreden zijn, al zou Hij mij dan ook nog jaren lang in angst en benauwdheid laten blijven. Maar indien ik morgenochtend nu eens een lijk was? Ik kniel heden avond neder voor mijn legerstede en roep om genade. O, als Hij mij de vergiffenis eens niet vóór morgenochtend schonk, terwijl ik reeds hedennacht opgeroepen word om voor zijn rechterstoel te verschijnen - Wat dan?" Het is vreemd, dat andere mensen denken, dat zij nooit zullen sterven; terwijl de mensen, die van de zonde overtuigd zijn en een Zaligmaker zoeken, vrezen, dat zij geen ogenblik langer zullen leven. U hebt de tijd gekend, waarde broeder, dat u uw ogen niet durfde te sluiten uit vrees, dat u ze op aarde niet weer zoudt openen; dat u de schaduwen van de nacht hebt gevreesd, of zij mogelijk het licht der zon voor altijd zouden bedekken en u tot in alle eeuwigheid in duisternis zoudt moeten verwijlen. U hebt

(NIET DOMPLEET)

## Tweede PREEK

**15. De ontvangst van de verloren zoon**

***"En opstaande, ging hij naar zijn vader. En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming bewogen, en toelopende, viel hem om zijn hals en kuste hem."*** Lukas 25:20.

Daar is hij! Hij is zo ellendig als de ellende zelf; zo vuil en onrein als zijn metgezellen, die zich konden verzadigen met het zwijnendraf, dat hij niet kon, wijl niemand hem die gaf. Zijn klederen hangen hem als lompen om het lijf en zoals hij er uitwendig uit ziet, zo is hij ook werkelijk inwendig. Hij is onteerd in de ogen der goeden, en de deugdzamen kunnen niet anders dan met verontwaardiging aan hem denken. Hij heeft enige begeerte om terug te gaan naar zijns vaders huis, maar *deze begeerte volstaat niet om zijn toestand te veranderen*. Die blote begeerten hebben hem niet van zijn onreinheid ontdaan, zij vermochten niet eens zijn lompen saam te flansen. *Wat* hij ook moge begeren of niet begeren, nog is hij vuil, nog is hij onteerd, nog is hij vervreemd van het huis van zijn vader; en dit weet hij, want hij is tot zichzelf gekomen. Het zou hem vertoornd hebben, indien wij dit tevoren van hem gezegd hadden, maar nu kunnen we hem niet te zwart afschilderen. Met vele tranen en zuchten verzekert hij ons, dat hij nog veel slechter is dan hij schijnt te zijn, en dat niemand al het schrikkelijk snode van zijn gedrag kan kennen. Hij heeft zijn goed met hoeren doorgebracht; de liefde van zijn edelmoedige vader heeft hij versmaad; aan zijn wijs bestuur zich onttrokken; met beide handen heeft hij zo veel kwaad gedaan als hij maar kon. Dáár staat hij, niettegenstaande deze belijdenis, juist zoals ik hem heb beschreven: want ofschoon hij bij zichzelf gezegd heeft: "Ik heb gezondigd," heeft *die belijdenis zijn smart niet weggenomen*. Hij erkent, dat hij niet waardig is, een zoon genoemd te worden - en dat is hij ook niet; maar zijn onwaardigheid houdt niet op, omdat hij er zich van bewust is, of omdat hij haar belijdt. Hij heeft geen aanspraak op de liefde van zijn vader. Indien deze vader zijn deur voor hem sluit, dan is dit volkomen rechtvaardig. Indien hij weigert ook maar een enkel woord tot hem te richten, behalve woorden van verwijt en bestraffing, kan niemand de vader er om laken, want de zoon heeft zich allertreurigst misdragen. De zoon heeft hier niets tegen in te brengen; hij erkent, dat hij voor altijd een verworpene moet blijven; hij heeft dit volkomen verdiend.

Ik weet, dat dit het beeld, de fotografie is van sommigen, die hier tegenwoordig zijn. U gevoelt uw slechtheid en zondigheid; maar die bewustheid van uw zonden kunt u niet beschouwen als iets dat verzachting of verandering brengt in uw toestand. U gevoelt; maar op uw gevoelens en gewaarwordingen kunt u niet pleiten. U belijdt heden morgen, dat u begeerten hebt naar God, maar dat u geen recht op Hem hebt - u hebt niets van Hem te eisen. Indien uw ziel ter helle werd verwezen - zijn rechtvaardige wet keurt het goed en dat doet ook uw geweten. U kunt uw lompen zien; u kunt uw onreinheid gewaar worden; u kunt naar iets beters verlangen; maar u bent niet beter. U hebt niet meer recht of aanspraak op Gods genade dan u placht te hebben. U staat heden hier als iemand, die zich innerlijk bewust is een overtreder te zijn tegen de goedertierenheid en heiligheid van God. Ik bid, dat ik voor u, die in dit geval verkeert, heden de bringer mag wezen van een

boodschap van God tot uw ziel. O gij, die de Heere kent, laat er een vurig gebed opgaan uit uw hart, dat mijn boodschap door mag dringen tot het hart van hen, wier geweten ontwaakt en beroerd is. En ik smeeke u, ziet tot uw eigen welzijn op de holligheid van de bornput, waaruit u gegraven zijt, en het modderig slijk, waaruit u bent opgehaald, en herinnert u hoe God u heeft ontvangen. En terwijl wij spreken over hetgeen Hij machtig en gewillig is voor zondaars te doen, die nog van verre staan, laat uw ziel opspringen van dankbare blijdschap bij de herinnering hoe Hij u in zijn liefde heeft ontvangen en u deelgenoot gemaakt heeft van zijn genade.

Er zijn twee zaken in de tekst:

1. de eerste is *de toestand van menig zoekende - hij is nog verre*;
2. en de tweede, *de weergaloze vriendelijkheid van de vader jegens hem*.

#### 1. DE TOESTAND VAN ZULK EEN ZOEKENDE - HIJ IS NOG VERRE.

Hij is nog verre, als u denkt aan tweeërlei zaken. Herinnert u *zijn gebrek aan kracht*. Deze arme jongeling is gedurende enige tijd zonder voedsel geweest - hij was in zulke kommervolle omstandigheden, dat de draf van de zwijnen hem een lekkernij geschenen zou hebben, zo hij die slechts had kunnen bekomen. Hij heeft zó geleden van de honger, dat hij vermagerd en uitgeteerd is, en elke roede, die hij te lopen heeft, maakt hem zo moe alsof het een mijl was. Het kost hem veel pijn en smart om zich voort te slepen, al is het ook niet meer dan een duimbreed. Zo is ook de zondaar ver van God, als u zijn volslagen gebrek aan kracht in aanmerking neemt om tot God te komen. Zelfs de kracht, die God hem gegeven heeft, wordt niet dan met veel smart gebruikt. God heeft hem kracht genoeg gegeven om de zaligheid te begeren, maar die begeerten gaan altijd vergezeld van diepe, oprechte smart over de zonde. Het punt, dat hij bereikt heeft, heeft al zijn kracht uitgeput, en alles waartoe hij in staat is, is neder te vallen aan de voeten van Jezus en te zeggen: "Ach, ik heb geen andere kracht dan neder te liggen aan uw voeten." Hij is ook nog verre, als u denkt aan *zijn gebrek aan moed*. Hij verlangt zijn vader te zien; maar het is meer dan waarschijnlijk, dat hij, als zijn vader komt, op de vlucht gaat. Het geluid van de voetstappen van zijn vader zou een uitwerking op hem hebben, gelijk aan die op Adam in de hof - hij zou zich verbergen tussen het geboomte; zodat, in plaats, dat hij roept tot zijn vader, de grote Vader hem zal moeten toeroepen: - "Waar zijt gij, arme, gevallen mens? waar zijt gij?" Zijn gebrek aan moed maakte dus de afstand groot, want bij elke voetstap, die hij deed, was het hem, alsof hij de dood tegemoet ging. "Ach;" zegt de zondaar, "het moet lang duren eer ik durf hopen; want mijn ongerechtigheden zijn over mijn hoofd heengegaan, zodat ik niet naar boven kan zien." Bevindt u uzelf dan heden morgen in een toestand van vrees en ontzetting? Uw gebeden schenen u toe geen gebeden te zijn. Als u denkt aan God dan wordt uw ziel verschrikt en u voelt, dat u verre, zeer verre van Hem zijt. U denkt, dat Hij uw geroep niet zal horen en op uw woorden geen acht zal slaan; u bent nog zeer verre. u bent nog verre, als u denkt aan *het moeilijke van de weg der bekering*.

John Bunyan zegt ons, dat hij het zeer moeilijk vond naar het prieel terug te keren, nadat hij zijn rol had verloren. Ieder, die van Gods weg is afgedwaald, bevindt dit, en ieder boetvaardig zondaar weet, dat er een bittere smart is in het treuren over de zonde, die te vergelijken is bij de smart over het verlies van een enige zoon. Iemand die verdrinkt, gevoelt niet veel pijn; men zegt zelfs, dat de gewaarwordingen, die men heeft bij

verdrinken, eerder aangenaam zijn dan niet. Het is alleen wanneer de drenkeling weer bijgebracht is, als het bloed in de aderen begint te ruisen, omdat het leven daar weer binnen stroomt; als de zenuwen weer gevoelig worden, dan, zegt men, is het gehele lichaam vol pijn en smart. Maar dit is dan slechts de smart van het leven. Evenzo gevoelt de arme boetvaardige, dat het doeleinde ver weg moet zijn; want, zo hij moet gevoelen, wat hij nu gevoelt, al was het maar gedurende een maand, dit een zeer lange tijd zou wezen; en indien hij vele mijlen zou moeten reizen, zoals hij nu reist, - zo pijnlijk, met zulke bloedende voeten, - het inderdaad een zeer lange weg zou zijn, die hij zou hebben af te leggen. Laat ons deze zaak van nabij beschouwen en wij zullen zien, dat, terwijl de weg om die reden lang schijnt, *hij ook inderdaad lang is*, zo wij hem bezien vanuit een zeker standpunt. Er zijn vele zoekende zondaars, die nog zeer ver schijnen te zijn *in hun leven*.

Mij dunkt, ik zie de mens thans en hoor hem aldus klagen: Ik heb mijn dronkenschap nagelaten. Ik zou nu niet kunnen zijn, waar ik vroeger uren lang geweest ben. Ik dank God, dat men mij thans nooit meer door de straten zal zien waggelen, want die lage lust verafschuw ik thans. Ik maak mij niet meer schuldig aan Sabbatschenden en ik word in Gods huis gevonden. Ik heb ook mijn best gedaan om de gewoonte van vloeken af te leggen; maar toch ben ik nog verre. Ik kan Christus nog niet aangrijpen, want ik kan mijn hartstochten nog niet bedwingen. Eén van mijn vorige metgezellen hield mij onlangs eens staande, en hij had niet lang met mij gesproken, of ik voelde de oude mens en de oude lusten weer in mij opkomen. Ik heb mij ook weer op vloeken betrappt. Ik dacht die zonde overwonnen te hebben, maar het is niet zo - ik ben nog verre, zeer verre. Als ik lees van hetgeen de heiligen zijn; als ik zie, wat ware Christenen zijn, dan gevoel ik, dat mijn leven zo weinig gelijkt op wat het zijn moest, dat ik nog zeer verre ben. Ach, mijn vriend, dat zijt u ook; en indien u tot God moest komen langs de weg van uw eigen gerechtigheid, dan zoudt u nooit tot Hem komen, want aldus kan Hij niet worden gevonden. Christus Jezus is de weg. Hij is de veilige, zekere en volmaakte weg tot God. Wie Jezus ziet, heeft de Vader gezien; maar wie op zichzelf ziet, ziet slechts wanhoop. De weg naar de hemel over de berg Sinaï is voor de sterfelijke mens onbegaanbaar; maar Golgotha voert naar de heerlijkheid; het "verborgene der steile plaats" is in Jezus wonden. En wederom: u voelt u nog zeer verre met betrekking tot *kennis*. "Ach" zegt gij, "vóór ik dit alles gevoelde, achtte ik mij volleerd in alle theologie. Alle leerstellingen kende ik van buiten. Als ik een leerrede hoorde, dan was ik heel goed in staat haar te bekritisieren en er mijn oordeel over te zeg gen. Nu zie ik, dat mijn oordeel ongeveer dezelfde waarde had als de kritiek van een blinde op een schilderij, want ik miste het geestelijke gezicht. Nu gevoel ik een dwaas te zijn. Ik weet wel wat zonde betekent, doch nog slechts tot op zekere hoogte. Zelfs hierin gevoel ik mij niet geheel en al bewust te zijn van het snode der schuld in de mens. Ik heb de leerstelling gehoord van de verzoening van Christus, en ik dank God, dat ik haar ook wel enigermate ken, maar ik moet tevens erkennen, dat ik de voortreffelijkheid en heerlijkheid van het plaatsbekledend offer van Christus niet ten volle begrijp." De zondaar belijdt, dat hij, in plaats van de Schriften te verstaan, nog nodig heeft als een kind naar school te gaan, om er het A.B.C. van te leren. "O" zegt hij, "ik ben nog zeer verre van God, want ik ben zó onwetend, zó dwaas, ik schijn slechts als "een onvernuftig beest" te zijn, wanneer ik aan de diepe dingen van God denk. Ach, mijne jonge, dwalende broeder, het verwondert mij niet, dat u dit zo toeschijnt, want de onwetendheid van de vleselijke mens is inderdaad ontzettend, en God alleen kan u licht

geven. Doch Hij kan het u in één ogenblik geven, en de afstand tussen u en Hem met betrekking tot uw onwetendheid kan terstond overbrugd worden, en u kunt heden nog met alle heiligen begrijpen wat de hoogten en diepten zijn en de liefde van Christus bekennen, die alle kennis te boven gaat. Ook nog ten opzichte van een andere zaak is menig ernstig zoekende nog zeer ver, ik bedoel in *zijn berouw*. "Helaas" zegt hij, "ik gevoel het berouw niet zoals ik het moest gevoelen. Indien ik slechts zo verbroken van hart was als anderen, van wie ik gehoord heb! O wat zou ik niet geven, zo ik kon zuchten hoe dankbaar zou ik zijn, zo mijn hoofd water was en mijn oog een springader van tranen indien ik slechts de ootmoed kon gevoelen van de arme tollenaar en met neergeslagen ogen kon staan, slaande op mijn borst, en zeggende: "O God wees mij, zondaar, genadig." Maar helaas ik ben jaren lang een hoorder van het Woord geweest, en mijn wasdom in genade is zó gering, dat ik, wetende, dat het Evangelie waar is, het toch niet gevoel. Ik ken mij zelf als zondaar, en soms treur ik er over; maar mijn treuren is zó oppervlakkig, dat mijn berouw een berouw is, waar ik berouw over moet hebben. O, indien God slechts zijn zwaarste hamer wilde gebruiken om mijn hart te verbreken, dan zou ieder gebroken deeltje er van zijn naam loven en danken. Ik wenste, dat ik echt, wezenlijk berouw had. O, hoe smacht ik er naar te gevoelen, dat ik verloren ben en dat vurige verlangen om Christus te hebben, dat zich niet laat afwijzen; maar mijn hart schijnt op dit punt zo hard als in de hel gehard staal, zo koud als een rots van ijs. Het wil, het kan zich niet gewonnen geven, zelfs niet als de liefde van God het er toe uitlokt. De hardste steen zou eerder smelten en in stromen wegvloeien, dan dat mijn ziel door iets, wat het ook zij, bewogen wordt. Heere, verbreek het! o Heere verbreek het!"

Arme mens, ik zie inderdaad, dat u heden nog zeer verre zijt; maar weet gij, dat, zo mijn Heere u hedenmorgen zou verschijnen en tot u zou zeggen: "Ik heb u lief gehad met een eeuwige liefde," uw hart in een oogwenk verbroken zou zijn? Hoe ver u ook nog zijt, zo de Heere u vergiffenis schenkt, terwijl u nog zo verhard zijt, ja met bewustheid verhard zijt, wilt u dan niet neervallen aan zijn voeten en u aanbevelen aan die grote liefde, waarmede Hij u heeft liefgehad, zelfs toen u nog dood waart door de misdaden en de zonden? Maar nu hoor ik iemand zeggen: "Er is nog een ander punt ten opzichte waarvan ik mij zo verre gevoel, want ik heb weinig of geen *geloof*. Ik heb elke sabbat het geloof horen prediken; ik weet wat het is; ik geloof, dat ik het weet; maar ik kan het niet bereiken. Ik weet, dat ik, zo ik mij zelf geheel en al op Christus werp, behouden zal worden. Ik versta het ten volle, dat Hij niets van mij vraagt, geen willen, geen doen, geen gevoelen. Ik weet, dat Christus bereid is de grootste zondaar aan te nemen, die nog buiten de hel is, indien deze zondaar slechts tot Hem wil komen en eenvoudig op Hem wil betrouwen. Ik heb dit trachten te doen; soms dacht ik geloof te hebben, maar als ik dan wederom zag op mijn zonden, dan was ik weer zo vol van schrikkelijke twijfel, dat ik bemerk, dat ik in het geheel geen geloof heb. Ik heb wel eens zonnige ogenblikken, wanneer ik denk te kunnen zeggen: "Mijn geloof is op niets minder gebouwd dan op Jezus' bloed en gerechtigheid", maar ach, als ik mijn bederf dan weer in mij voel opkomen, dan hoor ik een stem, die mij toeroept: "De Filistijnen over u, Simson" en terstond ontdek ik dan mijn zwakheid. Ik heb het geloof niet, dat ik verlang te bezitten; ik ben er nog verre van en ik vrees, dat ik het nooit zal verkrijgen." Ja, mijn broeders, ik kan er in komen, in uw moeilijkheid, want ik heb zelf er de smart van gevoeld; maar ach mijn Heere, die de gever is van geloof, die verhoogd is om te geven, wat u zo zeer begeert; en kan u hedenmorgen met volkomen vertrouwen doen rusten in het werk, dat Hij ook voor u heeft volbracht. Om nu alles saam te vatten in één woord: de waarlijk boetvaardige

zondaar gevoelt, dat hij ten opzichte van *alles* nog zeer ver is. Er is geen enkel punt, waarover u met hem spreekt, dat hem niet tot een bekentenis van zijn tekortkoming zal brengen. Begin met hem in de weegschaal van het heiligdom te wegen en hij roept: "Helaas eer u nog het gewicht in de schaal legt, weet ik reeds, dat ik te licht zal worden bevonden." Breng hem naar de toetssteen en hij zal er voor terugdeinzen, uitroepende: "Ik kan deze proef niet doorstaan, want ik ben "geheel onheilig en onrein; ik ben niets dan zonde." Zie, hoe uitnemend mijn Meester in deze gelijkenis uw toestand heeft geschetst - "Nog verre"; nog bedekt met lompen, nog geheel bezoedeld, nog onteerd, nog een vreemdeling voor het huis van uw Vader, hebt u een begeerte naar God en u zoudt gaarne het eeuwige leven aangrijpen. Maar u voelt u nog te ver af om troostrijke hoop te kunnen koesteren. Ik moet bekennen, dat ik grotelijks bezorgd ben over u, als u uzelf in zodanige toestand bevindt. Ik vrees, dat gij, zo ver gekomen zijnde, toch terug zult gaan; want er zijn velen, die wij dachten, reeds zover gekomen waren en die werkelijk toch zijn teruggekeerd. O denk er toch aan, dat begeerten naar God niet zulk een verandering bij u te weeg zullen brengen, dat u er door verlost en behouden zult worden. U moet Christus vinden. Gedenk, dat het niet genoeg is te zeggen: "Ik zal opstaan," ja zelfs, dat ook het opstaan niet genoeg is. U moet niet rusten, voordat uw Vader u de kus gegeven heeft, voor Hij u het beste kleed heeft aangetrokken. Ik vrees, dat u nu al tevreden zult zijn en zeggen: "Mijn staat is goed: de leraar zegt, dat velen in zulk een toestand komen, voordat zij verlost worden. Ik zal het hier nu maar bij laten." Waarde vriend, het is een goede staat om *door te maken*, maar het is een slechte staat om *in te blijven*. Ik bid u, wees toch niet tevreden met de bewustheid van zonde, wees niet tevreden met bloot te weten, dat u niet zijt, wat u behoort te wezen. De blote wetenschap dat iemand de koorts heeft, zal er hem niet van genezen. In sommige opzichten is die wetenschap voor hem een goed teken, want het is een bewijs, dat de koorts hem nog niet ijelhoofdig heeft gemaakt, maar het zal nooit iemand volkomen gezond maken te weten dat hij ziek is. Het is goed, dat hij het weet, want anders zal hij niet om de dokter zenden, maar, tenzij dat het hem hiertoe leidt, zal hij sterven, of hij zich ziek gevoeld of niet. De blote bewustheid, dat u honger hebt, terwijl de huurlingen van uw vader overvloed van brood hebben, zal uw honger niet tot bedaren brengen; u hebt meer nodig dan dit. u bent nog verre en ik smeed u, denk er aan, dat het gevaar hierin is gelegen, dat u dáár blijft en de bewustheid, die u nu hebt, weder zult verliezen. U kunt door wanhoop worden aangegrepen. Sommigen hebben onder het gevoel van de grote afstand, waarop zij van God waren, zelfmoord gepleegd, omdat zij niet op de Zaligmaker durfden zien. Wij zullen God bidden, dat het tweede gedeelte van onze tekst aan u bewaarheid moge worden en dat beide, afkering en wanhoop, voorkomen mogen worden door de spoedige komst van God, bekleed met de klederen der genade om uw schuldige ziel te ontmoeten en u blijdschap en vrede te schenken door het geloof.

II. Moge de Meester ons zijn hulp verlenen, terwijl wij nu in de tweede plaats DE WEERGALOZE VRIENDELIJKHEID VAN DE HEMELSE VADER zullen beschouwen.

Wij zullen bij ieder woord stilstaan. Wij hebben hier dan ten eerste *de Goddelijke opmerking*. "Als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader." Het is waar, hij heeft hem altijd gezien. God ziet de zondaar in elke toestand en iedere positie. Ja, en Hij ziet hem met het oog der liefde - zulk een verkoren zondaar, als die hier beschreven wordt - nog wel niet met welbehagen, maar toch met liefde. God ziet zijn dwalende uitverkorenen. Ik zeg: die vader zag zijn zoon, toen hij zijn goed met hoeren doorbracht. Hij zag hem met

diepe smart, toen hij begeerde zijn buik te vullen met de draf, die de zwijnen aten; maar nu ziet de vader hem met een oog van nog tederder liefde en groter zorg. "Zijn vader zag hem." O welk een gezicht was dat voor een vader! Het is zijn zoon, voorzeker maar het is zijn verworpen zoon, die de naam van zijn vader had onteerd; die de naam van een achtenswaardig geslacht heeft doen noemen tegelijk met het schuim en het uitvaagsel van de maatschappij. Daar is hij! Welk een gezicht voor het oog van een vader. Hij is vuil en bezoedeld, alsof hij zich in het slijk had rondgewenteld. Zijn fraaie kleren hebben reeds lang hun schone kleuren verloren en hangen hem in lompen om het lijf. De vader wendt zich echter niet van hem af. Hij tracht niet hem te vergeten; hij vestigt zijn oog op hem en ziet hem lang aan. Zondaar, u weet, dat God u hedenmorgen ziet; terwijl u hier neerzit in zijn huis, wordt u door de God des hemels opgemerkt. Er is geen begeerte in uw hart, die Hij niet gelezen heeft; geen traan in uw oog die Hij niet heeft opgemerkt. Ik zeg u, dat Hij uw middernachtelijke zonden gezien heeft; dat Hij uw vloeken en uw godslasteringen heeft gehoord, en toch heeft Hij u, in weerwil van alles, wat u hebt gedaan, liefgehad. U zoudt nauwelijks nog méér tegen Hem hebben kunnen rebelleren; en toch heeft Hij uw naam opgeschreven in het boek des levens en heeft Hij besloten u te verlossen; en het oog van zijn liefde is u gevolgd, overal waar u heen zijt gegaan. Is hier geen troost in? Waarom heeft *hij* zijn vader niet kunnen zien? Hebben de tranen in zijn ogen het hem belet? Of was het omdat zijn vader een scherper gezicht had dan hij? Zondaar, u kunt God niet zien, want u bent ongelovig en vleselijk en blind; maar Hij kan u zien. Uw tranen van berouw benevelen u het gezicht: maar uw Vader heeft een helder, scherp oog; en Hij ziet u thans, en heeft u lief en in ieder van zijn blikken is liefde. "Zijn vader zag hem."

Merk wel op, dat dit een liefdevol zien was, want er is geschreven: "*Zijn vader zag hem.*" Hij zag hem niet, zoals ieder ander hem had kunnen zien; hij bemerkte hem niet, zoals iemand het kind van zijn vriend bemerkt, met enig medelijden en welwillendheid, neen hij zag hem zoals alleen een vader hem kan zien. Welk een scherpe blik is de blik van een vader of van een moeder Ik heb een jongeling gekend, die voor een korte vakantie thuis kwam. De moeder heeft niets gehoord ten nadele van het gedrag van haar zoon, niets, en toch zegt zij tot haar echtgenoot: "Er is iets in onze zoon, dat mij doet vermoeden, dat hij zich niet gedraagt, zoals hij moest."

(Niet compleet)



## DERDE PREEK

**16. De verloren zoon; Gods overvloedige liefde voor de tot Hem wederkerende zondaar***"En kuste hem."* Lukas 15:20

In de herziene vertaling van het Nieuwe Testament vindt u in de kanttekening deze lezing van de tekst: *"En kuste hem veel."* Dit is een zeer goede vertaling van het Grieks, dat men ook zou kunnen overzetten in "Kuste hem vuriglijk," of "kuste hem dikwijls." Ik geef de voorkeur aan het gebruik van zeer eenvoudige woorden en daarom zal ik de lezing van de tekst in de kanttekening van de herziene vertaling "En kuste hem veel," tot tekst nemen voor de overdenking, waarvan het onderwerp zijn zal: *Gods overvloedige liefde voor de tot Hem wederkerende zondaar.*

Het eerste woord "en" verbindt ons aan alles wat vooraf is gegaan. De gelijkenis is zeer bekend; maar zij is zo vol van heilige betekenis, dat wij er altijd weer nieuwe leringen uit kunnen trekken. Laat ons dan verwijlen bij hetgeen aan die omhelzing vooraf is gegaan. Er was iets van de zijde van de zoon en van de zijde van de vader was er nog veel meer. Eer de verloren zoon deze kussen der liefde ontvangen heeft, had hij in het verre land gezegd: "Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan." Doch hij had meer gedaan dan dit, want anders zou hij de kus van zijn vader nooit ontvangen hebben. Het besluit was tot daad geworden. Hij stond op en ging tot zijn vader. Een gehele scheepslading van besluiten of voornemens is van weinig waarde; een greintje praktijk is even veel waard als dat alles. Het besluit om naar huis terug te gaan is goed; maar het is wanneer de dwalende jongeling dat besluit werkelijk ten uitvoer begint te brengen, dat hij de zegen nabij komt. Indien iemand uwer, hier tegenwoordig, gedurende lange tijd gezegd hebt: "Ik zal mij bekeren, ik zal mij tot God wenden," zo houd nu op met dit besluit te nemen en kom nu eens tot de uitvoering! En moge God in zijn genade u beiden tot bekering en geloof in Christus brengen. Eer de kus der liefde werd gegeven, was deze jonge man op weg naar zijn vader, maar hij zou hem niet bereikt hebben, zo zijn vader hem niet het grootste gedeelte van de weg tegemoet was gekomen. Als u aan God een duim geeft, zal Hij u een el geven. Indien u een klein eind weegs aflegt om tot Hem te komen, dan zal Hij, als u "nog verre van Hem zijt" toelopen om u te ontmoeten. Ik weet niet, of de verloren zoon zijn vader gezien heeft, maar zijn vader zag hem. De ogen der genade zien scherper dan de ogen van het berouw. Vergeleken met het oog van Gods liefde is zelfs het oog van ons geloof nog duister. Hij ziet de zondaar lang voordat de zondaar Hem ziet. Ik denk niet, dat de verloren zoon met grote snelheid heeft gereisd. Ik zou veeleer denken, dat hij zeer langzaam ging.

*Met neergeslagen oog en een bezwaard hart,  
Met zeer vele zuchten en tranen der smart.*

Hij was besloten te komen; maar toch was hij nog half bevreesd. Maar van zijn vader lezen wij, dat hij toeliep. Langzaam is de weg van het berouw; maar zeer snel zijn de voeten der vergeving. God kan toelopen, waar wij nauwelijks kreupel kunnen voortstompelen; maar als wij hinkend en strompelend tot Hem gaan, dan zal Hij snel op ons toelopen. Die kus werd hem in der haast gegeven. De geschiedenis wordt op zulk een wijze verhaald, dat het ons bijna is, alsof wij het aldus zien gebeuren voor onze ogen; er

is zelfs tot in de bewoordingen, die gebruikt zijn, een gevoel van haast. Zijn vader "toelopende, viel hem om zijn hals, en kuste hem," kuste hem met warmte. Hij heeft geen ogenblik gewacht, want schoon hij buiten adem was, was hij toch niet buiten de liefde, hij "viel hem om zijn hals en kuste hem veel." Daar stond zijn zoon, gereed om zijn schuld te belijden, en daarom heeft zijn vader hem des te meer gekust. Hoe gewilliger u bent om uw zonde te bekennen, hoe gewilliger God is u te vergeven. Hij zal de zonde uitdelgen, die u gewillig en ootmoedig voor Hem hebt beleden. Wie vrijwillig was zijn lippen te gebruiken voor belijdenis van schuld, zal bevinden, dat zijn vader gewillig is zijn lippen te gebruiken om hem te kussen. Zie het contrast. Daar is de zoon, die er nauwelijks aan durft denken zijn vader te omhelzen; terwijl zijn vader hem nauwelijks gezien heeft, of hij valt hem reeds om de hals en kust hem. De neerbuigende goedheid van God jegens boetvaardige zondaren is zeer groot. Hij schijnt zich neder te bukken van zijn troon der heerlijkheid ten einde de boetvaardige zondaar om de hals te vallen. God, de zondaar omhelzende! Welk een toneel! Kunt u het u voorstellen? Ik denk het niet; maar zo u het u kunt voorstellen, dan hoop ik, dat u het ook voor uzelf zult kunnen verwezenlijken. Als Gods arm om onze hals is en zijn lippen op onze wang, ons veel kussende, dan begrijpen wij meer van zijn neerbuigende liefde dan predikers of boeken er ons ooit van kunnen verhalen. De vader "zag" zijn zoon. Er ligt in dat woord "zag" zeer veel opgesloten. Hij zag, wie het was; zag waar hij vandaan kwam; zag het kleed van de zwijnenhoeder; zag het vuil en het slijk op zijn handen en voeten; zag zijn lompen; zag zijn boetvaardige, berouwvolle blik; zag wat hij geweest is; zag wat hij toen was; en zag wat hij weldra zou zijn. "Zijn vader zag hem." God heeft een manier van mannen en vrouwen te zien, die u en ik niet kunnen begrijpen. Met een enkele blik doorziet hij ons, alsof wij van glas waren gemaakt. Hij ziet ons verleden, ons heden, onze toekomst. "Als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader." Het was niet met ijskoude ogen, dat de vader zijn tot hem wederkerende zoon aanblikte. Er was liefde in die ogen en terwijl hij hem aanzag, werd hij met "innerlijke ontferming bewogen"; dat is: hij gevoelde voor hem. Er was in zijn hart geen toorn jegens zijn zoon, hij had niets dan medelijden voor de arme jongeling, die in zulk een ellendige toestand was gekomen. Wel is waar, het was alles zijn eigen schuld; maar dit kwam zijn vader thans niet in gedachte. Het was de toestand, waarin hij hem zag, zijn armoede, zijn verlaging, zijn bleek uitgehongerd gelaat, dat zijn vader door de ziel sneed. En God is met innerlijke ontferming bewogen over het wee en de ellende van de mensen. Zij kunnen zich wel zelf hun benauwdheden op de hals gehaald hebben, en dat hebben zij ook werkelijk, maar toch ontfermt God zich over hen. "Het zijn de goedertierenheden des HEEREN dat wij niet vernield zijn, dat zijn barmhartigheden geen einde hebben." Wij lezen, dat de vader "toeliep." De ontferming Gods wordt gevolgd door snelle bewegingen. Hij is traag tot toorn; maar Hij is snel en ijverig om te zegenen. Hij behoeft er niet lang over na te denken, hoe Hij zijn liefde aan boetvaardige verloren zonen betonen zal: dat is reeds lang geleden geschied in het eeuwig verbond. Hij behoeft zichzelf niet voor te bereiden op hun ontvangst, dat is alles geschied op Golgotha.

In de grootheid van zijn mededogen komt God snel tot iedere boetvaardige ziel om haar te helpen. En als Hij komt, komt Hij om hen te kussen.

Trapp zegt dat, zo wij gelezen hadden, dat de vader zijn zoon met voeten had getreden, wij daar niet zeer over verwonderd zouden geweest zijn. Mij zou dit echter zeer hebben verbaasd, wijl de vader in de gelijkenis God moest voorstellen. Evenwel, de zoon had de ruwe behandeling ten volle verdiend, waarop hij door sommige harteloze mensen

onthaald zou zijn geworden. En indien dat verhaal slechts een zelfzuchtig, aards vader had gegolden, dan zou er geschreven hebben kunnen zijn: toen hij naderbij kwam, liep zijn vader op hem toe en vertrad hem onder zijn voeten. Er zijn zulke vaders in de wereld, die schijnen niet te kunnen vergeven. Indien hij hem aldus had behandeld, dan zou dit niet meer zijn dan hij verdiend had. Maar neen, wat in het Boek staat geschreven, staat er, en is waar voor alle tijden en voor elke zondaar - "Hij viel hem om zijn hals en kuste hem"; kuste hem vurig, kuste hem herhaaldelijk. Wat betekent dit kussen? Het betekent, dat de zondaren als zij tot God komen, liefdevol ontvangen en hartelijk welkom geheten worden. Indien iemand uwer, terwijl ik tot u spreek, tot God komt, zo verwacht genade te zullen vinden vanwege het grote zoenoffer van Christus. Dit zal waar wezen van u, gelijk het waar is geweest van velen onzer: **"Hij kuste hem veel."**

1. Ten eerste, dit vele kussen betekent VEEL LIEFDE.
2. Ten tweede: dit vele kussen betekende VEEL VERGEVING.
3. Deze herhaalde kussen betekenden ook VOLKOMEN WEDERHERSTELLING.
4. Doch die vele kussen betekenen zelfs nog meer dan dit. Zij openbaarden des Vaders ZEER GROTE BLIJDSCHAP.
5. Als wij voor de vijfde maal zien, dan bemerken wij, dat die vele kussen betekenen EEN OVERVLOEIENDE VERTROOSTING.

*1. Ten eerste, dit vele kussen betekent VEEL LIEFDE.*

Het betekent veel liefde, werkelijk *gevoeld*; want God geeft nooit een uitdrukking van liefde, zonder haar in zijn oneindig hart te gevoelen. God zal nooit een Judaskus geven en verraden, die Hij omhelst. Er is in God geen geveinsdheid; nooit kust Hij hen, die Hij niet liefheeft. O, hoezeer heeft God de zondaren lief. Gij, die berouw hebt van uw zonde en tot Hem komt, zult het ontdekken, hoe grotelijks Hij u liefheeft. Deze zijn liefde tot u kan niet gepeild of gemeten worden. Hij heeft u liefgehad van voor de grondlegging der wereld, en Hij zal u blijven liefhebben, als de tijd niet meer is. O, hoe onmetelijk groot is Gods liefde voor de zondaren, die tot Hem komen en zich aan zijn genade en ontferming overgeven. Dit vele kussen betekent ook veel *betoonde* liefde. Gods kinderen weten niet altijd hoe groot zijn liefde jegens hen is. Doch somwijlen wordt zij uitgestort in ons hart door de Heilige Geest, die ons gegeven is. Er zijn tijden, wanneer sommigen van ons weten wat het is schier te gelukkig te zijn om te leven. De liefde van God is bij sommige gelegenheden met zo overweldigende kracht door ons ervaren, dat wij schier moesten vragen, dat het daar nu maar bij blijven mocht, omdat wij niet meer hadden kunnen dragen! Indien de heerlijkheid niet een weinig omsluiert was geworden, wij zouden aan overmaat van geluk en zielsverrukking gestorven zijn. Geliefden, God heeft wondere wegen om het hart van zijn volk te openen voor de tentoonspreiding van zijn genade. Hij kan, niet slechts nu en dan een enkele druppel, maar stromen van die liefde er in uitstorten. Mevrouw Guyon placht te spreken van de stromen der liefde, die door hart en geest heen gaan en alles met zich voeren. Aan de verloren zoon in de gelijkenis werd zó veel liefde geopenbaard, dat hij ook wel van de stromen der genegenheid van zijn vader had kunnen zingen. Dat is de wijze waarop God hen ontvangt, die Hij verlost en zalig maakt; daar Hij hun geen kleine, karige mate van genade schenkt, maar een overvloeiende liefde jegens hen openbaart. Dit vele kussen betekent ook veel liefde *opgemerkt*. Indien die verloren zoon nooit te voren geweten heeft, dat zijn vader hem liefheeft, dan wist hij het voorzeker wél, nadat zijn vader hem zo herhaaldelijk had

gekust. Hij twijfelde er niet aan; hij had er een helder besef van. Zeer dikwijls gebeurt het, dat de zondaar in de eerste ogenblikken, nadat hij in Jezus heeft geloofd, die "vele" liefde ontvangt. God openbaart haar hem en hij bemerkt haar en geniet er van, reeds bij de aanvang. Denkt niet, dat God de beste wijn altijd voor het laatst bewaart; Hij geeft ons sommigen van de beste dingen op zijn tafel, zodra wij er aan zitten. Ik herinner mij het genot, dat ik smaakte, toen ik voor het eerst in Jezus geloofde, en zelfs thans is de herinnering er van nog even vers, alsof het gisteren pas gebeurd was. O, ik zou het niet hebben kunnen geloven, dat een sterfelijk mens, na zó lang belast en beladen te zijn geweest en zo schrikkelijk terneder gebogen, zó gelukkig kon zijn! Ik heb slechts op Jezus gezien aan het kruis, en de verpletterende last was onmiddellijk weggenomen; en het hart, dat niets kon doen dan zuchten en wenen vanwege deszelfs last, begon thans op te springen van vreugde. In Christus had ik alles gevonden wat ik behoefde, en terstond kon ik toen rusten in de liefde Gods. Zo kan het ook met u wezen, indien u slechts door Christus wilt wederkeren tot God. Van u zal het, evenals van die verloren zoon, worden gezegd: Zijn vader zag hem, en toelopende viel hem om zijn hals en kuste hem met veel liefde.

## II. *Ten tweede: dit vele kussen betekende VEEL VERGEVING.*

De verloren zoon had vele zonden te belijden; maar eer hij tot de bijzonderheden er van kwam, had zijn vader hem vergeven. Ik bemin belijdenis van zonden na vergeving. Sommigen denken, dat wij, eenmaal vergeving ontvangen hebbend, nooit meer onze zonden behoeven te belijden, maar o, geliefden, dan is het juist dat wij de zonden het oprechtst, het wezenlijkst belijden, omdat wij dan het best de schuld, het snode der zonden begrijpen. Als ik bedenk, dat Christus mij van mijn zonden gewassen heeft in zijn eigen bloed, dan gevoel ik mijn zonde daardoor des te scherper en zal haar dus ook des te ootmoediger belijden voor mijn God. Het beeld van deze verloren zoon is verwonderlijk waar in de ervaring van hen, die wederkeren tot God. Zijn vader kuste hem met de kus van de vergeving, en toch ging de jongeling voort te zeggen: "Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden." Aarzel dus niet uw zonden voor het aangezicht van God te bekennen, al weet u ook, dat zij in Christus allen zijn weggedaan. Uit dit oogpunt beschouwd betekenen deze kussen ten eerste: "*Uwe zonde is geheel weggenomen*" en er zal nooit meer melding van worden gemaakt. Kom aan mijn hart, mijn zoon! u hebt mij zwaar gegriefd en vertoornd; maar ik delg uw overtredingen uit als een nevel en uw zonden als een wolk." Terwijl de vader hem aanzag en veel kuste kwam er waarschijnlijk nog een kus, die zei: "*Er is niets pijnlijks van overgebleven*: ik heb niet slechts vergeven, maar ook vergeten. Het is alles volkomen voorbij. Ik zal het nooit meer als een beschuldiging tegen u inbrengen. Ik zal er u nooit minder om liefhebben. Ik zal u nooit behandelen, alsof u nog een onwaardig, onbetrouwbaar persoon waart." Daarop kwam waarschijnlijk nog een kus; want vergeet niet, dat zijn vader hem vergaf *en veel kuste* om te tonen, dat de zonde geheel en al was vergeven. Daar stond de verloren zoon, overstelpt door de goedheid van zijn vader, maar toch gedenkende aan zijn voorbijgegaane leven. Terwijl hij op zichzelf zag en dacht: "Ik ben nog altijd in mijn lompen gekleed en kom regelrecht van het weiden van de zwijnen," kan ik mij voorstellen, dat zijn vader hem weer een kus gaf, als om tot hem te zeggen: "Mijn kind, ik denk niet meer aan het verleden; ik ben zó verblijd u te zien, *dat ik geen onreinheid aan u bespeur en ook geen lompen*. Ik ben er zó van verrukt u weer bij mij te

hebben, dat ik, gelijk ik een verloren diamant uit het slijk zou oprapen en blij zou zijn van hem weer terug te hebben, u ook wederom tot mij neem, want u bent mij zeer dierbaar."

Dat is de genaderijke en heerlijke manier waarop God handelt met hen, die tot Hem wederkeren. Wat hun zonden aangaat, Hij heeft haar weg gedaan, zodat Hij haar niet meer zal gedenken. Hij vergeeft als God. "Wel," zegt iemand, "kan zulk een wondervolle verandering ooit plaats hebben met mij?" Door Gods genade kan die verandering plaats hebben met een iegelijk, die gewillig is tot God terug te keren. Ik bid God, dat het thans geschieden moge en dat u de verzekering ontvangt uit het Woord van God door de kracht van zijn Heilige Geest, zodat u door de aanschouwing van het dierbaar bloed van Christus, gestort ter uwer verlossing, in staat zult zijn te zeggen: "Ik begrijp het nu. Ik zie, hoe Hij al mijn zonden wegstoot en als zij wederom bij mij opkomen, kust Hij ze nogmaals weg; en als ik er met schaamte aan denk, dan geeft Hij mij wederom een kus; en als ik bloos bij de herinnering aan mijn boze daden, dan kust Hij mij wederom, en nog eens, om mij te verzekeren, dat ik volkomen vergiffenis heb ontvangen. Aldus hebben de vele kussen van die vader er alleen toe bijgedragen om zijn dwalende zoon te doen gevoelen, dat al zijn zonden waren weggenomen. Zij openbaarden veel liefde en veel vergeving.

### III. *Deze herhaalde kussen betekenden ook VOLKOMEN WEDERHERSTELLING.*

De verloren zoon was op het punt van tot zijn vader te zeggen: "Maak mij als één van uw huurlingen. In het verre land had hij het besluit genomen dit verzoek tot zijn vader te richten, maar zijn vader had hem door een kus hiervan teruggehouden. Door die kus *was zijn zoonschap erkent*; door die kus zeide de vader tot de ongelukkige afgedwaalde: "Gij zijt mijn zoon." Hij gaf hem zulk een kus, als hij slechts aan *zijn zoon* kon geven. Ik zou wel eens willen weten, hoeveel hier tegenwoordig zijn, die ooit aan iemand zulk een kus hebben gegeven. Daar zit iemand, die wel iets weet van zulke kussen als de verloren zoon heeft ontvangen. De dochter van die vader ging de verkeerde weg op, en na jaren van zonde is zij ziek en uitgeput thuis gekomen om er te sterven. Hij ontving haar, vond haar boetvaardig en heeft haar met blijdschap en een kus welkom geheten. Ach, mijn vriend, u weet wel iets van zulke kussen. En gij, goede vrouw, uw zoon is van huis weggelopen en u verstaat ook wel iets van kussen als deze. Hij heeft u verlaten en u hebt in jaren niet van hem gehoord en hij heeft zich in een leven van zonde gestort. Toen u eindelijk wél van hem hoorde, heeft het schier uw hart gebroken; en toen hij terugkwam, hebt u hem nauwelijks herkend. Herinnert u het u nog, hoe u hem in huis ontvangen hebt? Het was u, alsof u wenste dat hij nog een klein knaapje was, dat u aan uw hart placht te drukken; maar nu is hij opgegroeid tot een volwassen man en een groot zondaar; maar toch hebt u hem zulk een kus gegeven en hebt uw welkom zó dikwijls herhaald, dat hij het nooit zal vergeten, evenmin als u zelf het zult vergeten. U kunt het verstaan, wat deze overstelpende begroeting was als toen de vader zeide: "Kind, u bent mijn zoon. In weerwil van alles wat u gedaan hebt, behoort u mij toe; hoe diep u ook gezonken zijt, toch erken ik u als mijn zoon. u bent been van mijn been en vlees van mijn vlees."

Door deze gelijkenis wil Christus u, arme zondaar, doen verstaan, dat God u zal erkennen, zo u door Jezus Christus tot Hem komt en Hem uw zonde belijdt. Hij zal u met blijdschap ontvangen, want alles is voor uw komst bereid. De vader ontving zijn zoon met vele kussen en zo bewees hij, dat zijn *gebed was verhoord*. Ja, zijn vader heeft zijn gebed

verhoord vóór het nog was uit- gesproken. "Vader ik heb gezondigd" ging hij zeggen en vergeving vragen; maar hij ontving de zegen en de kus om haar te bezegelen, eer het gebed nog was uitgesproken. Ook dit zal waar wezen van u, o zondaar, die door Jezus Christus tot uw God terugkeert. Het zal u vergund zijn te bidden en God zal u verhoren. Hoor het, arme vertwijfelde zondaar, wiens gebed buiten de hemel schijnt gesloten. Kom thans tot de boezem van uw Vader en Hij zal uw gebed verhoren en voordat nog vele dagen voorbij zijn zult u de helderste bewijzen hebben, dat u ten volle in Gods gunst zijt hersteld door zodanige gebedsverhoringen, dat u uzelf moet verwonderen over de goedheid van de Heere jegens u. Meer nog; - u zult in al uw voorrechten worden hersteld evenals deze dwalende jongeling terstond bij zijn terugkomst onder de kinderen gesteld was. Gelijk u hem thans ziet in zijns vaders huis, waar hij met de vele kussen werd ontvangen, draagt hij het kleed der zonen, met de familiering aan zijn vinger en de schoenen van het huis aan de voeten. Geen zwijnendraf eet hij meer, maar het brood der kinderen. Evenzo zal het met u wezen, als u tot God terugkeert. Ofschoon u er zo onrein en zo diep gezonken uitziet en in werkelijkheid nog meer verontreinigd zijt dan u er uitziet; en ofschoon de reuk der zwijnen, waarmee u omgegaan hebt, nog zo sterk aan u is, dat sommige mensen zich met walging van u zouden afkeren, zal uw Vader deze kenmerken van uw bedrijf in het vergelegen land, met alle afschuwelijke verontreinigen, die er aan verbonden zijn, niet bij u opmerken. Zie, hoe de vader met zijn zoon handelt. Hij kust hem, en hij kust hem nog eens, omdat hij zijn eigen kind kent en hem als zijn kind erkent; en zijn vaderlijk hart, in ontferming over hem bewogen gevoelende, kust hij hem herhaaldelijk. Dit doet hij om hem te doen weten, dat hij in al zijn rechten en voorrechten ten volle hersteld is. In dit herhaalde kussen zien wij also deze drie dingen: veel liefde, veel vergeving en volkomen wederherstelling.

*IV. Doch die vele kussen betekenen zelfs nog meer dan dit. Zij openbaarden des Vaders ZEER GROTE BLIJDSCHAP.*

Het hart van de vader vloeit over van vreugde en hij kan die vreugde niet bedwingen. Ik denk, dat hij zijn blijdschap getoond moet hebben *door hem herhaaldelijk aan te zien*. Ik zal u zeggen, hoe de vader zich, naar ik geloof, gedragen heeft tegenover zijn zoon, die dood geweest is, maar weer levend was geworden; verloren was en gevonden is. Laat mij trachten het toneel voor u te schetsen. De vader had zijn zoon gekust en hij nodigt hem plaats te nemen. Dan gaat hij voor hem staan en ziet hem aan en voelt zich zó gelukkig, dat hij zegt: "Ik moet u nog eens omhelzen," en dan gaat hij een ogenblik van hem weg, maar weldra is hij weer terug, bij zichzelf zeggend: "Ik moet hem nog een kus geven" Hij doet het, want hij voelt zich zo uitermate gelukkig. Zijn hart klopt van blijdschap; de grijsaard wil, dat de muziek zich doet horen; hij verlangt bij de dans tegenwoordig te zijn; maar intussen geeft hij zich het genot van zijn lang verloren kind voortdurend aan te zien. O, ik geloof, dat God de zondaar aanziet, ja, hem blijft aanzien, zich verlustigende in die aanblik, als die zondaar oprecht boetvaardig is en tot het huis van zijn Vader wederkeert. Dat herhaalde kussen betekent ook *een herhaalde zegen*, want telkenmale als hij hem omhelst, zegt hij: "God zegene u, mijn zoon, o, God zegene u" Hij gevoelde, dat zijn zoon een zegen met zich gebracht heeft door terug te komen, en nu roept hij opnieuw zegeningen in over zijn hoofd. O zondaar, indien u slechts wist, hoe God u zou verwelkomen, hoe Hij u zou aanzien en u zou zegenen, voorwaar u zoudt u terstond tot Hem bekeren, in zijn armen komen en aan zijn hart en u gelukkig vinden in zijn liefde. De vele kussen betekenden ook *een herhaalde verlustiging*. Het is een zeer wondervolle

zaak, dat het in de macht is van een zondaar om God blijdschap te geven. Hij is de volzalige God, de bron en oorsprong van alle gelukzaligheid, wat kunnen wij aan zijn zaligheid nog toedoen? En toch, naar de mens gesproken is het Gods grootste vreugde zijn eigenzinnige Efraïms aan zijn hart te drukken, als Hij gehoord heeft, dat zij zichzelf bewenen en gezien heeft, dat zij opstaan en naar huis terugkeren. God geve, dat Hij ook thans dit gezicht moge zien en dat Hij zich kan verblijden, omdat zondaars tot Hem wederkeren. Ja. wij geloven, dat dit zal geschieden, omdat Hij met ons is en zijn Heilige Geest genadiglijk onder ons werkt. Dit is het voorzeker wat de woorden van de profeet ons leren: "De HEERE, uw God, is in het midden van u een held die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in zijne liefde, Hij zal zich over u verheugen met gejuich." Denk u de eeuwige God juichende, en herinner u, dat Hij juicht wijl een afgedwaald zondaar tot Hem wedergekeerd is. Hij verheugt zich in de terugkeer van de verloren zoon en de ganse hemel deelt in zijn vreugde.

V. Ik heb nog niet afgedaan met mijn onderwerp. *Als wij voor de vijfde maal zien, dan bemerken wij, dat die vele kussen betekenen EEN OVERVLOEIENDE VERTROOSTING.* Deze arme jongeling, die in zijn hongerige, zwakke en ellendige toestand een zeer verre weg had afgelegd, kan toen niet heel veel moed hebben bezeten. De honger had hem van alle veerkracht en geestkracht beroofd en hij was zich zo zeer bewust van zijn schuld, dat hij nauwelijks de moed had zijn vader onder ogen te komen. Daarom kust hem zijn vader, als om tot hem te zeggen: "Kom, mijn zoon, wees niet terneergeslagen, ik heb u lief." "O mijn vader, *het verleden, het verleden*" kon hij wel zuchten, als hij dacht aan zijn verspilde jaren; maar niet zodra had hij die verzuchting geslaakt, of hij ontving wederom een kus, alsof zijn vader zeide: "Laat het verleden rusten, ik heb het geheel en al vergeten." Dat is des Heeren wijze van doen met zijn verlost. Hun verleden ligt verborgen onder het bloed der verzoening. De Heere heeft door de mond van zijn dienstknecht Jeremia gezegd: "In die dagen zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn, en de zonden van Juda, maar zullen niet gevonden worden: want Ik zal ze dengenen vergeven, die Ik zal doen overblijven." Maar de jongeling zal toen wellicht een blik hebben geslagen op zijn vuil, bezoedeld gewaad en gezegd hebben: "*Het heden* mijn vader, *het heden* hoe ontzettend is de toestand, waarin ik mij bevind" En met wederom een kus kwam het antwoord: "Bekommer er u niet om, mijn zoon. Ik ben tevreden u te hebben, zoals u zijt. Ik heb u lief." Ook dit is Gods woord tot hen, die "begenadigd zijn in de Geliefde," of, gelijk het oorspronkelijke in Efeze 1:6 ook gelezen kan worden, "die aangenaam gemaakt zijn in de Geliefde." In weerwil van al hun snoodheid en onreinheid zijn zij in Christus rein en vlekkeloos en God zegt tot een iegelijk van hen: "Van toen af, dat u kostelijk zijt geweest in mijn ogen, zijt u verheerlijkt geweest. Daarom zijt gij, al hoewel onwaardig in u zelf, in mijn geliefde Zoon welkom in mijn huis." "Ach maar *de toekomst*, mijn vader, *de toekomst*" zou de zoon hebben kunnen zeggen. "Hoe zou het u te moede zijn als ik opnieuw afdwaalde?" En daarop volgde dan wederom een heilige kus en zijn vader antwoordt: "Voor de toekomst zal ik zorgen, mijn zoon, ik zal mijn huis zo vriendelijk en vrolijk voor u maken, dat u het nooit weer zult begeren te verlaten." Maar God doet nog meer dan dat voor ons, als wij tot Hem terugkeren. Hij omringt ons niet slechts met de tekenen van zijn liefde, maar Hij zegt van ons: "*Zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn.*" AMEN.

## VIERDE PREEK

### 17. De verloren zoon; De ontvangst van zondaren

"Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt hier voort het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten; en brengt het gemeste kalf, en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn." Lukas 15 : 22, 23

Op de vorige dag des Heeren hebben wij gesproken over de wijding of heiliging van priesters. Dat zou een te hoog verheven onderwerp kunnen schijnen voor mensen met een ontroerd hart en een sidderende consciëntie, mensen, die vrezen, dat zij nimmer Gode tot koningen en priesters gemaakt zullen worden. Zo heerlijk een voorrecht schijnt hun in een nevelig verschiets te liggen, en zij weten niet of zij het ooit zullen bereiken. Daarom zullen wij heden neerkomen van die hoogten, om hen te vertroosten, die de Heere zoeken; en hen te helpen om ook op hun beurt tot die hoogten op te klimmen. Wij spreken hedenmorgen dus niet over de wijding van priesters, maar over de ontvangst van zondaars, en volgens onze tekst is dit een zeer vreugdevolle zaak, zij wordt zelfs voorgesteld als een vrolijkmaking met muziek en dans. Wij spreken dikwijls van de smart over de zonde, waarvan de bekering vergezeld gaat, en ik denk niet, dat wij daar te dikwijls over kunnen spreken; maar de mogelijkheid bestaat ook, om de heilige en merkwaardige blijdschap voorbij te zien, waarvan de terugkeer van een ziel tot God evenzeer vergezeld gaat. De dwaling heeft bij zeer velen ingang gevonden, dat in een zeer groot tijdsbestek wanhoop en verschrikking door de menselijke ziel heen moet gaan, eer hij vrede met God kan vinden. In deze gelijkenis schijnt de vader besloten dit tijdperk zeer te bekorten. Hij laat zijn zoon zijn belijdenis niet eens ten einde brengen, en eer deze kan vragen om tot één van de huurlingen gemaakt te worden, is zijn klaaglied reeds veranderd in een vreugdezang; want de vader is reeds om zijn hals gevallen en heeft zijn bevende lippen door een kus tot zwijgen gebracht.

De Heere verlangt niet, dat de zondaren lang in een toestand van ongelovige overtuiging van zonde zullen verwijlen. Het is iets dat op zichzelf verkeerd is, dat hen daar zo lang houdt; hetzij dat zij onbekend zijn met het vrije en volle van Christus, of dat zij een eigengerechte hoop koesteren of wel hun zonden blijven aanhouden. De zonde ligt aan de deur; het is geen werk van God, dat de weg verspert. Hij verlustigt zich in hun verlustiging en verblijdt zich in hunne blijdschap. Het is des Vaders wil en welbehagen, dat de zondaar terstond in Jezus zal geloven, terstond volkomen vergeving zal vinden en onmiddellijk tot rust zal komen. Indien iemand uwer tot Jezus zou komen, zonder dat tijdperk van angst en verschrikkingen door te maken, dat zo veelvuldig voorkomt, dan bid ik u, niet te denken, dat uw bekering twijfelachtig is; zij is er, in plaats van minder, juist meer echt om, als zij veeleer het zegel draagt van het evangelie dan het zegel van de wet. Het wenen van Petrus, dat binnen weinige dagen in blijdschap verkeert, is veel beter dan het afgrijzen van Judas, dat in zelfmoord eindigt. Bekeringen, die in de Schrift vermeld staan hebben meestal een zeer snel verloop. Op het Pinksterfeest waren zij verslagen in het hart en op dezelfde dag werden zij gedoopt en tot de gemeente toegevoegd, omdat zij door Jezus Christus vrede hadden gevonden bij God. Paulus was terneer geworpen door



overtuiging van zonde, en binnen drie dagen een gedoopt gelovige. Het beeld is wellicht ongeschikt, maar ik wilde zeggen, dat Gods macht zó nabij ons is, dat het bliksemlicht van de overtuiging van zonde dikwijls op hetzelfde ogenblik vergezeld gaat door de donder van Gods stem, die onze vrees verdrijft en vrede en vergeving aankondigt voor de ziel. In zeer veel gevallen wordt de scherpe naald der wet onmiddellijk gevolgd door de zijden draad van het Evangelie. De regens van het berouw worden terstond gevolgd door de zonneschijn van het geloof. Boetvaardigheid wordt op de voet gevolgd door vrede en deze twee gaan dan arm in arm in nog volkomener rust.

Na u aldus er aan herinnert te hebben, dat het Gods wil is, dat de boetvaardigen spoedig tot blijdschap zullen komen, wens ik u hedenmorgen de blijdschap voor te stellen, die veroorzaakt wordt door vergeving van zonde. Die blijdschap is van drieërlei aard. Wij zullen er over spreken, ten eerste, als *de blijdschap van God over zondaren*; ten tweede, als de blijdschap van zondaren in God, en ten derde, hetgeen zo dikwijls wordt vergeten, als *de blijdschap der dienstknechten*. Ook zij verheugen zich, want de vader zeide: "Laat *ons* eten en vrolijk zijn," en één der punten van de gelijkenis is dit: gelijk als in het geval van het verloren schaap de herder zijn vrienden en bureu riep, en in het geval van de vrouw, die haar penning had verloren, en haar bureu samenriep, zo is het ook hier. Anderen moeten delen in de blijdschap, die voornamelijk en in de eerste plaats de liefdevolle vader en de teruggekeerde afgedwaalde betrof.

1. DE BLIJDSCHAP VAN GOD OVER ZONDAREN.
2. DE BLIJDSCHAP VAN DE ZONDAAR.

#### I. DE BLIJDSCHAP VAN GOD OVER ZONDAREN.

Het is altijd moeilijk op betamelijke wijze van de eeuwig gezegende God te spreken, als wij Hem moeten voorstellen onder gemoedsbewegingen of aandoeningen. Daarom is het mijn gebed, dat ik in mijn spreken geleid mag worden door de Heilige Geest. Wij zijn opgevoed met het denkbeeld, dat de Heere verheven is boven aandoeningen of gemoedsbewegingen, hetzij van smart of van genoegen. Dat Hij niet kan lijden, bijvoorbeeld, wordt altijd als een vanzelf sprekende waarheid beschouwd. *Is* dat nu wel zo heel duidelijk? Kan Hij niet doen of verduren wat Hij wil? Wat betekent dan de Schrift, die zegt dat des mensen zonde vóór de zondvloed het de Heere deden berouwen, dat Hij de mens op aarde had gemaakt? "En het smartte Hem aan zijn hart?" Is er geen betekenis in de eigen woorden van de Heere: "Veertig jaren heb Ik verdriet gehad aan dit geslacht?" Wordt niet van Hem gezegd, dat Hij door de goddelozen werd getergd? Gewis, dan kan Hij ook smart gevoelen; dat kan dan niet een uitdrukking zijn zonder enige betekenis. Wat mij betreft, ik verheug er mij in de levende God te aanbidden, die, omdat Hij leeft, ook smart heeft en zich kan verblijden. Hierdoor hebben wij Hem meer lief dan wanneer Hij kalm en onbewogen op de een of andere Olympus zetelde, onverschillig voor onze ellende, omdat Hij onvatbaar is om iets voor ons of met ons te gevoelen, of belang in ons te stellen. Hem te beschouwen als volkomen lijdelijk en onvatbaar voor enigerlei aandoening of ontroering kan naar mijn begrip de Heere niet verhogen; integendeel, het brengt Hem veeleer tot het lagere standpunt van vergeleken te kunnen worden bij de goden van hout en steen, die met hun aanbidders geen medegevoel kunnen hebben. Neen, Jehovah is niet ongevoelig. Hij is de levende God, en alles wat in verband staat met leven, - rein, volmaakt, heilig leven, wordt in Hem gevonden. Toch is dit een zaak, waarover

met de uiterste kiesheid gesproken moet worden en met eerbiedig, plechtig ontzag, omdat, ofschoon wij iets weten van wat God is, daar wij naar het beeld Gods zijn geformeerd, en de beste gelijkenis van God ongetwijfeld de mens moet zijn geweest, zoals hij uit de hand van zijn Schepper te voorschijn kwam, zo moeten wij toch immer gedenken, dat de mens God niet is, dat hij zelfs in zijn volmaakste toestand slechts een zeer klein miniatuurbeeld van God moet geweest zijn, en nu hij gezondigd heeft, dat beeld geheel en al heeft bedorven. Het eindige kan de Oneindige niet volkomen afspiegelen, en evenmin kunnen de majestueuze, heerlijke eigenschappen van de Godheid aan schepselen worden medegedeeld; zij moeten Gode alleen eigen blijven. Maar de Heere wordt immer voorgesteld als blijdschap openbarende. Mozes zeide tot het zondige Israël, dat, indien zij zich bekeerden en de stem des HEEREN, hunnen God, gehoorzaam zouden zijn, de HEERE zich over hen zou verblijden ten goede, gelijk als Hij zich over hun vaders verblijdt heeft. (Deut.30:9). Van de Heere wordt gezegd, dat Hij zich verblijdt in zijn werken en zich verlustigt in goedertierenheid, en wij moeten dit gewis geloven. Waarom zouden wij er aan twifelen?

In vele Schriftuurplaatsen wordt op treffende wijze gesproken van Gods blijdschap in zijn volk. Zefanja drukt dit uit in de krachtigste bewoordingen: "De HEERE, uw God is in het midden van u, een Held, die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in zijn liefde, Hij zal zich over u verheugen met gejuich." Onze God is voor eeuwig de volzalige God; wij kunnen Hem ons niet anders denken dan volkomen zalig en gelukkig. Toch leert ons de Schrift, dat Hij bij sommige gelegenheden een bijzondere vreugde openbaart; en Hij wil, dat wij dit zullen erkennen. Ik denk niet, dat het een blote gelijkenis, maar een wezenlijk feit is, dat de Heere zich verblijdt over de zondaar, die zich bekeert.

Elk wezen openbaart zijn blijdschap overeenkomstig zijn aard en zoekt naar middelen om haar ten toon te spreiden op een hem passende wijze. Zo is het met de mens. Als de oude Romeinen een triomf vierden, omdat een groot veldheer als overwinnaar wederkeerde uit Afrika, Griekenland of Azië, beladen met de buit van een langdurige veldtocht, op wat wijze heeft de woeste Romein dan zijn vreugde geopenbaard? Wel, in het Colosseum, of in een nog groter amfitheater, waar het volk zich verdrong op de weg, om niet slechts wilde dieren, maar hun medemenssen ter slachting te zien leiden, teneinde een Romeinse feestdag te vieren. Wreedheid op buitengewoon grote schaal was hun manier om de vreugde van hun ijzeren hart te openbaren. Zie de mens, die enkel voor zijn genot leeft. Hij heeft voorspoed gehad in zijn zaken of er is iets in zijn huisgezin gebeurd, dat hem bijzondere voldoening schenkt, wat zal hij nu doen om zijn vreugde te kennen te geven? Zal hij in dankbaarheid de knie buigen of een loflied aanheffen? Neen, hij zal een drinkpartij aanleggen en als hij en zijn makkers dan verdwaasd zijn door de drank, dan zal zijn blijdschap haar uiting hebben gevonden.

De zinnelijke toont zijn vreugde door zinnelijkheid. God nu, wiens naam goed is en wiens aard liefde is, uit zijn vreugde in genade en goedertierenheid. Des vaders vreugde in de gelijkenis, die wij heden overdenken, uit zich in de volle vergiffenis, die hij schenkt in de kus der volmaakte liefde, in de gave van het beste kleed, de ring en de schoenen, en in het blijde feest, dat het gehele huis met heilige vrolijkheid vervulde. Alles uit zijn vreugde overeenkomstig zijn eigen natuur: de oneindige liefde zal haar blijdschap dus uiten in daden van liefde. De natuur van God even ver verheven zijnde boven de onze als de hemel hoger is dan de aarde, is de uitdrukking van zijn vreugde dus ook zo veel

verhevener en zijn Zijn gaven zo veel te groter. Toch is er ook enige overeenkomst tussen Gods wijze van zijn blijdschap te kennen te geven en de onze, en het zal nuttig zijn die overeenkomst op te merken. Hoe uiten wij ons gewoonlijk, als wij blijde zijn? Vrij algemeen door het betonen van *welddadigheid*.

Als in de oude tijden onze koningen in Londen kwamen, of als een grote overwinning gevierd moest worden, dan was de buis van de waterleiding in Cheapside (wijk in Londen) met rode wijn gevuld. Dan werden er in de straten tafels aangericht en de heren van het stadsbestuur hielden open tafel en iedereen kon zich aan spijs en drank verzadigen. Aan de blijdschap werd uiting gegeven door gastvrijheid. U hebt het schilderij gezien, die een jonge erfgenaam voorstelt, als hij meerderjarig wordt; en u hebt opgemerkt, dat het grote voorplein van het kasteel geheel vol is van mannen en vrouwen, die naar hartelust eten en drinken.

Bij gelegenheid van het kerstfeest, bij een huwelijk of bij het binnenhalen van de oogst geven de mensen gewoonlijk uiting aan hun vreugde door ruime gaven uit te delen.

Evenzo betoont ook de vader in deze gelijkenis grote milddadigheid, en daarin stelt hij de grenzeloze goedheid en milddadigheid voor van de grote Vader der geesten, die zijn blijdschap over boetvaardigen toont door de wijze, waarop Hij hen onthaalt. Het beste kleeid, de ring, de schoenen en het gemeste kalf, alsmede het "Laat ons eten en vrolijk zijn" het moet alles dienen om aan te tonen, dat God verblijd is. Zijn ossen en gemeste beesten zijn geslacht, want het feestmaal der genade is het feestmaal van God. Zó ongeëvenaard zijn de gaven van zijn milde hand, dat de ontvangers van zijn gunsten vol verbazing uitriepen: "Wie is een God als Gij" Geliefden, denk eens na over des Heeren goedheid jegens terugkerende zondaars. Hij delgt hun overtredingen uit als een wolk. Hij rechtvaardigt hen in de gerechtigheid van Christus; Hij begiftigt hen met de Heilige Geest; Hij doet hen wederom geboren worden; Hij vertroost hen; Hij verlicht hen; Hij reinigt hen, Hij versterkt hen, Hij bestuurt hen, Hij beschermt hen; Hij vervult hen met zijn volheid; Hij verzadigt hun mond met het goede; Hij kroont hen met goedertierenheden en barmhartigheden. Ik zie in de overvloeiende milddadigheid Gods, waarmede Hij de tot Hem wederkerende zondaren overlaadt, een krachtig bewijs, dat Hij zich met grote blijdschap verblijdt over de verlossing van de mensen.

In tijden van blijdschap betonen de mensen meestal *iets bijzonders* in hun milddadigheid. Als de jonge erfgenaam meerderjarig wordt, dan zal het vat wijn, dat sedert lang bewaard werd, aangesproken worden en de beste os wordt geheel gebraden. Zo lezen wij ook hier in de gelijkenis: "Brengt hier voort het beste kleeid," waarmede te kennen gegeven wordt, dat het voor dit heuglijk ogenblik bewaard was geworden. Niemand had dit kleeid gedragen; het was weggeborgen, om slechts bij een bijzondere gelegenheid voor de dag te worden gehaald. Dit was de gelukkigste dag, waardoor het huis ooit vervrolijkt was geworden, en daarom: "Brengt hier voort het beste kleeid," geen ander kan gebruikt worden. Er is vlees nodig voor de maaltijd. Laat een kalf geslacht worden. Welk kalf? Een kalf, dat zo maar voetstoots van de kudde wordt genomen? Neen, maar het *gemeste* kalf, dat in de stallen gestaan heeft, goed doorvoed is en voor een feestelijke gelegenheid werd bewaard. O geliefden, als God een zondaar zegent, dan toont Hij zijn vreugde door hem de gereserveerde goedertierenheden te schenken, de bijzondere schatten van eeuwige liefde, de kostbare dingen der genade, het verborgene des verbonds; ja Hij heeft aan de zondaars het beste van het beste gegeven, toen Hij hun Jezus Christus gaf en de inwoning

van zijn Heilige Geest. Het beste, dat de hemel oplevert, schenkt God aan zondaren, als zij tot Hem komen. Geen afval, geen resten worden de hongerige en dorstende zoekenden gegeven, neen, in vorstelijke milddadigheid van onbekrompen liefde schenkt de hemelse Vader zijn overvloedige genade. Ik wenste wel, dat de zondaren wilden komen om de gastvrijheid van mijn Heere op de proef te stellen. Zij zouden zijn tafel nog rijker beladen vinden dan die van Salomo, ofschoon dertig ossen en honderd schapen nog niet genoeg waren om in de behoeften van die grote vorst voor één dag te voorzien. Indien zij slechts komen wilden, dan zouden zelfs de ruimsten van hart onder hen verbaasd staan, als zij zien hoe rijkelijk God in hun nooddrift heeft voorzien naar zijn rijkdom in heerlijkheid door Christus Jezus. Wij tonen ook onze vreugde door een *concentratie* van gedachten op het voorwerp ervan. Als iemand in een vervoering is van blijdschap, dan vergeet hij alle andere dingen, om zich met die ene oorzaak van blijdschap bezig te houden. David was zó verheugd de ark des Heeren weer te brengen, dat hij met alle macht huppelde voor het aangezicht des Heeren en met niets anders dan een linnen lijfrok was omgord. Hij legde zijn statieklederen af en dacht zó weinig aan zijn eigen waardigheid, dat Michal op hem minachtend neerzag. Hij was zó geheel en al verdiept in de aanbidding van zijn Heere, dat hij zich om geen uiterlijke schijn meer bekommerde. Let nu op deze gelijkenis en stelt u voor, dat u de vader hoort zeggen: "Brengt hier voort het beste kleed, en doet het *hem* aan, en geeft een ring aan *zijn* hand, en schoenen aan de voeten, en laat ons eten en vrolijk zijn, want *deze mijn zoon* was dood, en is weer levend geworden."

De vader heeft alleen de zoon in het oog en het gehele huis moet voor hem in beweging komen. Aan niets kan heden gedacht worden, dan aan de lang verloren zoon; hij is nummer één in de kleerkast, in de juwelenkamer, in de boerderij, in de keuken, in de eetzaal. Hij, die verloren was; hij, die dood was, gevonden en in leven zijnde, neemt de vader geheel en al in beslag. Zondaar, het is verwonderlijk, hoe God al zijn gedachten op u stelt, overeenkomstig zijn belofte: "Ik zal mijn oog op hen stellen ten goede," (Jer.24:6), en wederom: "Ik zal over hen waken, om te bouwen en te planten, spreekt de HEERE." De Heere denkt aan de armen en nooddriftigen, zijn ogen zijn op hen, en zijn oren zijn open voor hun geroep. Aan ieder berouwvol zondaar denkt Hij even veel, alsof hij het enige wezen was in het heelal. O boetvaardige, voor u is de werking van des Heeren voorzienigheid om u thuis te brengen; voor u de opleiding van zijn dienstknechten, opdat zij uw hart zullen weten te bereiken; voor u de gaven des Geestes over hen, opdat zij met macht kunnen spreken tot uw consciëntie; ja voor u heeft zijn Zoon, zijn eeuwige Zoon, eenmaal gebloed aan het kruis en is thans gezeten in de hoogste hemelen om voor u te bidden.

Ik bezocht te Amsterdam een diamantslijperij en ik zag grote raderen, een grote fabriek en machtige machinerieën, en al die kracht en macht werd ten koste gelegd aan een steentje, niet groter dan de nagel van mijn pink. Al die enorme machinerieën voor dat steentje, omdat het zo kostbaar is! Mij dunkt, ik zie u, arme onbeduidende zondaren, die tegen uw God hebt gerebelleerd, teruggebracht naar het huis van uw Vader, en nu is het gehele heelal vol raderen en al die raderen zijn in beweging u ten goede, ten einde een juweel van u te maken, geschikt om in de kroon van de Verlosser te worden gedragen. God wordt voorgesteld als van de schepping niet meer zeggend, dan dat zij "zeer goed was," maar in het werk der genade wordt hij voorgesteld als juichende van blijdschap. Hij verbreekt de eeuwige stilte en roept: "Mijn zoon is gevonden." Gelijk de wijsgeer, toen

hij de natuur gedwongen had hem haar geheim af te staan, door de straten liep, roepende: "Eureka! Eureka! Ik heb het gevonden! Ik heb het gevonden zo verwijlt ook de Vader bij dat woord "Mijn zoon was dood en is weer levend geworden; en hij was verloren en is gevonden." De gehele Schrift heeft de wederbrenging van des Heeren ballingen op het oog. Daarvoor verlaat de Verlosser zijn heerlijkheid; daarvoor keert de Kerk haar huis met bezemen en ontsteekt zij haar kaars; en als het werk is geschied, dan is alle andere blijdschap ondergeschikt bij de alles overtreffende blijdschap van de Heere, waarin Hij wil dat zijn verlost en zullen delen, zeggende: "Ga in, in de vreugde uws Heeren." Wij tonen ook onze vreugde door *opgewektheid van beweging*. Ik heb zo even van David gesproken; het was zo bij hem, hij huppelde voor de ark. Ik kan mij niet voorstellen, dat David met langzame tred voor de ark had gelopen, of haar als een rouwdragende bij een begrafenis gevolgd was. Ik heb dikwijls het verschil opgemerkt tussen uw wijze van opgaan tot dit bedehuis en die van andere mensen, die elders ter kerke gaan. In schier ieder ander zie ik een zeer plechtige, statige beweging, die bijna aan het sombere grenst; maar u spoedt u vrolijk voorwaarts, alsof u blijde zijt naar het huis des Heeren te gaan. U beschouwt de plaats van onze vreugdevolle bijeenkomsten niet alsof het een soort van godsdienstige gevangenis was, maar als het paleis en de feestzaal van de grote Koning. Als iemand blijde is, dan zal hij dit meest altijd tonen door een vrolijke snelheid van beweging. Hoort de vader, als hij zegt: "Brenge hier voort het beste kleed, en doe het hem aan, en geef een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten; en brenge het gemeste kalf en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn." Zo snel mogelijk spreekt hij volzin na volzin uit. Er is geen oponthoud, geen tussenpoos tussen de bevelen. Zou hij niet hebben kunnen zeggen: "Brenge het beste kleed en doe het hem aan en laten wij hem voor een wijle beschouwen en nederzitten om hem eerst op het nu volgende voor te bereiden; en over een uur, of wellicht morgen, zullen wij een ring aan zijn hand doen.

Voor het ogenblik is het ook maar beter hem geen schoenen te geven, want zo hij ze had, zou hij misschien weer weglopen. En wat aangaat een feestmaaltijd, wij zouden wellicht beter doen met dit vreugdebetoon te wachten, totdat wij zien, dat zijn berouw echt is." Neen, neen, neen het hart van de vader is te zeer verblijd; hij moet zijn zoon terstond de volle zegen schenken, zijn gunsten ophopen, als het ware, en zijn tekenen der liefde vermenigvuldigen. Als de Heere een zondaar ontvangt, dan loopt Hij toe hem tegemoet; Hij valt om zijn hals en kust hem, en spreekt tot hem, en vergeeft hem, en rechtvaardigt hem, en heiligt hem, en stelt hem onder zijn kinderen, en opent hem zijn schatkamers, en dat alles in snelle opeenvolging. Binnen weinige minuten is hij gereinigd van zijn zonde; is hij gekleed en versierd; is hij geschoeid tot arbeid en dienen. De liefde des harten van onze Verlosser deed Hem tot de moordenaar aan het kruis zeggen: "Heden zult u met Mij in het paradijs zijn." Hij wilde hem niet in folterende pijn aan het kruis laten verwijlen, maar voerde hem in een paar uur tijds naar het paradijs. Liefde en blijdschap zijn altijd snelvoetig. God is traag tot toorn, maar Hij is zó overvloedig in genade, dat zijn goedertierenheid overvloeit en voortsnel als een bergstroom, die zich in de diepte stort. En wederom: de blijdschap des vaders openbaarde zich gelijk ook de onze dikwijls wordt geopenbaard, namelijk door *openlijke mededeling*. Iemand, die blij is, kan moeilijk stilzwijgen. Wat kunnen stommen doen als zij verheugd zijn? Ik kan mij niet begrijpen hoe zij het in zulke ogenblikken kunnen dragen stil te zijn; juist dan moet dit een groot ongeluk voor hen wezen. Als u zeer gelukkig zijt is het u een behoefte dit aan iemand te zeggen. Zo doet ook deze vader. Hij uit zijn blijdschap, en wel op zeer eenvoudige wijze.

"Mijn zoon was dood en is weer levend geworden; en hij was verloren en is gevonden." Maar hoe eenvoudig dit ook is, toch is er poëzie in. De poëzie der Hebreeën bestond in parallellisme, of een herhaling van de zin of van een deel der woorden. Hier zijn twee regels, die zich paren, en alzo een vers van Hebreeuwse poëzie vormen. Als de mensen blij zijn en zij spreken op natuurlijke, eenvoudige wijze, dan zeggen zij wat zij zeggen moeten, en wel op de beste manier, de poëzie van de natuur gebruikende, gelijk de vader dit hier doet. Merk ook op de herhaling van zijn denkbeelden. Hij zou zich hebben kunnen vergenoegen met te zeggen: "Deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden." Maar neen, dit feit is hem zo liefelijk, dat hij het nog eens moet uitspreken: "Hij was verloren en is gevonden." Evenzo spreken wij, als wij zeer vol zijn van een liefelijke tevredenheid. Het hart "geeft een goede rede op", telkens en nogmaals moeten wij onze blijdschap uitspreken.

Wij kunnen het niet laten. Evenzo verheugt zich de Heere over zondaren, en Hij spreekt in de Heilige Schrift zijn blijdschap uit in allerlei vormen en beelden; en ofschoon die Schriften eenvoudig zijn van stijl, bevatten zij toch het wezen zelf der poëzie. De barden van de Bijbel nemen de eerste plaats in onder de kinderen van het lied, daar God zelf zich verwaardigt zijn blijdschap te uiten in poëzie, wijl het proza er te koud en te eentonig voor zou zijn. Hoor, hoe Hij het uitdrukt: "Gelijk de bruidegom vrolijk is over de bruid, alzo zal uw God over u vrolijk zijn." "Ik zal mij verheugen over Jeruzalem en vrolijk zijn over mijn volk." Wij zouden omtrent die blijdschap van God onwetend hebben kunnen blijven; er zou ons koud en koel kunnen zijn medegedeeld, dat God zondaren verlost en behoudt, zonder dat wij ooit te weten kwamen, dat Hij daar zulk een blijdschap in vond; maar de Goddelijke blijdschap was te groot om verborgen te blijven; Hij moet aan het gehele heelal bekend maken, welk een verlustiging Hij er in vindt om genade te betonen. Het betaamde, dat Hij blijde en vrolijk zou zijn, en daarom was Hij het ook, want niets, dat betamelijk is, zal ooit door de Heere onze God nagelaten of veronachtzaamd worden. Aldus, mijne vrienden, heb ik in zwakheid gesproken van de blijdschap van God en ik wens u te doen opmerken, dat het een blijdschap is, waarin door iedere eigenschap van God wordt gedeeld. De neerbuigendheid ging de zoon tegemoet; de liefde viel hem om zijn hals, de genade kuste hem, de wijsheid kleedde hem, de waarheid gaf hem de ring, de vrede schoeide hem, de wijsheid voorzag in het benodigde voor het feest, de macht bereidde het. Geen enkele eigenschap van de Goddelijke natuur is in strijd met de vergeving en de zaligheid van de zondaar; geen enkele eigenschap houdt Hem terug van dit geliefkoosd werk. Kracht versterkt de zwakken, en goedertierenheid verbindt de gewonden. De gerechtigheid ziet met welgevallen op de gerechtvaardigde zondaar, want zij heeft voldoening ontvangen door het bloed der verzoening; en de waarheid strekt haar hand uit tot waarborg, dat de belofte der genade is vervuld. De onveranderlijkheid bevestigt hetgeen is geschied, en de alwetendheid ziet toe, dat niets ongedaan is gebleven. Geheel de Godheid arbeidt voor een arme worm in het stof, om hem op te heffen en te veranderen in een erfgenaam van God en mede-erfgenaam van de Eengeborene.

De blijdschap van God is in geheel zijn wezen, zodat wij, er aan denkend, wel mogen zeggen: "Loof de Heere, mijn ziel en al wat binnen in mij is, zijn heilige naam", daar al wat binnen in Hem is aangewend wordt om zijn heiligen te zegenen. Deze blijdschap des Heeren moest aan ieder zondaar groot vertrouwen geven om door Jezus Christus tot God te komen; want zo u blij zijt verlost te worden, Hij is blijde u te verlossen. Indien u

verlangt uw hoofd aan uws Vaders borst te leggen, uws Vaders borst verlangt dat u uw hoofd er aan te ruste zult leggen. Indien u er naar smacht te zeggen: "ik heb gezondigd", Hij verlangt even sterk om door daden van liefde tot u te zeggen: "Ik vergeef u gaarne en volkomen." Indien u er naar smacht wederom zijn eigen kind te zijn in zijn eigen huis, de deur is open en Hij zelf ziet naar u uit. Komt, en wees welkom, draal niet langer.

II. Thans moet ik spreken over DE BLIJDSCHAP VAN DE ZONDAAR. De zoon was blij. Hij heeft dit, voor zover ik kan zien, in de gelijkenis niet door woorden uitgedrukt, maar hij heeft ze er niet minder om gevoeld. Integendeel. Soms is stilzwijgen bescheiden, en dat was hier het geval; en op een ander maal zijt u tot zwijgen genoodzaakt omdat u niet in staat zijt uw gewaarwording in woorden uit te drukken, en ook dit was zo bij de verloren zoon. Het hart van de zoon was te vol om zich in woorden te uiten, maar zijn ogen, zijn gelaat spraken, als hij die geliefde vader aanzag. Toen hij hem het kleed, de ring en de schoenen liet aandoen, moet hij te verbaasd zijn geweest om te kunnen spreken. Hij weende stromen van tranen op die dag; maar die tranen waren niet zout gemaakt door smart; het waren zoete tranen, glinsterende als dauwdroppen in

NIET COMPLEET

## 18. De kloof zonder brug

*"En boven dit alles, tussen ons en ulieden is een grote kloof gevestigd, zodat degenen die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen, noch ook die daar zijn, van daar tot ons overkomen." Lukas 16 : 26.*

Gedurende de laatste maanden werd ik er toe geleid de zilveren bazuin te blazen, en het geklank der liefde en de goedertierenheid Gods in Christus te doen horen. Ik heb u menigmaal de volle Christus voor ledige zondaren gepredikt, en het vrije en genaderijke der Goddelijke bekendmaking doen horen, die in het Evangelie ook tot de voornaamste der zondaren is gericht. Ik heb hieromtrent niet gearzeld u de volle raad Gods te verkondigen. Doch thans gevoel ik mij gedrongen op de ruwe ramshoorn te blazen, want onze hoorders moeten somwijlen herinnerd worden aan de wet en aan de verschrikkingen Gods, en aan het komend oordeel. Wij hebben de ervaring, dat de prediking van het oordeel grotelijks door God wordt gezegend. Wij hebben gezien, dat zeer velen tot bekering zijn gekomen door middel van die prediking, waarin met plechtige nadruk gewezen werd op Gods toorn tegen alle ongerechtigheid. Een onweer zuivert de lucht. Er zijn pestilentiën, die onder de vleugelen der kalmte zouden broeden, en alleen door bliksemschichten uitgezuiverd kunnen worden. Als God zijn dienstknecht zendt met zware tijdingen, dan zal zijn boodschap der verschrikking de geestelijke atmosfeer zuiveren, en de traagheid, de hoogmoed, de onverschilligheid, de ongevoeligheid doden, die anders de gemeente zou bevangen. Gelijk de scherpe naald de weg bereidt voor de draad, zo bereidt de hartdoorborende wet een weg voor de zilveren draad van Gods genade. Het lancet is even nodig als de helende balsem. De wet is onze tuchtmeester om ons tot Christus te brengen. Gelijk de oude Griekse leermeester de knaap naar school bracht, zo brengt de wet ons tot Christus, die ons onderwijst en ons wijs maakt tot zaligheid. Zij, die ten tijde der Puriteinen de wet predikten, zo wel als het Evangelie, waren de meest vruchtbare zielenwinners. Wij zien onze gezegende Heere en Meester, wiens hart overvloedig van barmhartigheid, en wiens natuur liefde was, zeer dikwijls verwijlen bij het komende oordeel; ja zijn woorden zijn verschrikkelijker dan de brandende bedreigingen op de lippen der zieners vanouds.

God geve, dat de uitwerking, die ik zo vurig begeer, heden moge volgen op de last des Heeren, die mij thans nog zo zwaar op het hart drukt.

*Moge de Meester zich heden een zaad uitlezen, dat verlost zal worden van de toekomstige toorn, en tot in alle eeuwigheid het loon zal wezen van de arbeid der ziel van onze Verlosser. Heft uw harten op tot God, u die Hem kent en macht bij Hem hebt, en vraagt dat de Geest Gods thans krachtig moge werken, opdat harten verbroken, en zondaars tot Jezus geleid mogen worden.*

1. Over deze hoogst ernstige zaak met u sprekende, zal ik beginnen met u er op te wijzen, DAT ER GEEN WEG IS, DIE VAN DE HEMEL NAAR DE HEL voert.
2. Gelijk wij niet van de hemel naar de hel kunnen gaan, zo verzekert ons de tekst, dat "NOCH OOK DIE DAAR ZIJN, VANDAAR TOT ONS OVERKOMEN."
3. Ik moet in de derde plaats opmerken, dat, gelijk geen *personen* over die kloof zonder brug heen kunnen gaan, ER OOK EVENMIN ZAKEN OF VOORWERPEN OVER HEEN KUNNEN.



4. Ten vierde, een verschrikkelijk punt. Gelijk er niets van de hel naar de hemel kan gaan, zo kan ook niets, dat hemels is, ooit in de hel komen.

*"En boven dit alles, tussen ons en ulieden is een grote kloof gevestigd."* Het menselijk vernuft heeft zeer veel gedaan om grote kloven te overbruggen. Er is in de wereld nauwelijks een rivier zo breed, of de mens heeft het middel gevonden over hare wateren heen te komen; er is geen bergstroom zo wild en onstuimig, die het menselijk vernuft niet onder het juk heeft weten te brengen. Hoog boven het schuim van Columbias prachtige waterval heeft de mens zijn ranke, doch hechte ijzeren weg gelegd, en de stoomfluit van de locomotief wordt boven de Niagara gehoord. Enige dagen geleden zag ik de eerste kettingen, die de diepe kloof overspannen door welke de Bristol Avon te Clifton vloeit. De mens heeft zijn hangende brug geworpen over de afgrond, en weldra zal hij kunnen reizen over plaatsen, waar voor een wijle slechts vogels over heen konden vliegen. Doch daar is één afgrond, waarover geen bekwaamheid van de ingenieur een brug kan leggen; daar is één kloof, waar ook geen gevleugelde over heen kan; het is de afgrond, door welke de wereld der vreugde, waar de rechtvaardigen triomferen, gescheiden wordt van het land der smart, waar de goddelozen de scherpte gevoelen van het zwaard van God. Welke andere redenen er nu ook zijn, waarom de rechtvaardigen in de toekomstige staat geen gemeenschap hebben met de goddelozen; er is behalve die redenen, welke elk op zichzelf zeer gewichtig en volkomen afdoend kan wezen, een grote kloof gevestigd, zodat er geen weg is om van de ene wereld in de andere te komen.

I. Over deze hoogst ernstige zaak met u sprekende, zal ik beginnen met u er op te wijzen, DAT ER GEEN WEG IS, DIE VAN DE HEMEL NAAR DE HEL voert. "Zodat degenen, die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen".

De verheerlijkte heiligen kunnen het gevangenhuis der verloren zondaars niet bezoeken. Lang genoeg waren de rechtvaardigen vermengd met de goddelozen; lang genoeg was de boze tijd, toen de tarwe door het onkruid schier werd verstikt; volkomen lang genoeg was het tijdperk, toen het kaf naast het koren op dezelfde dorsvloer lag. De lijdzaamheid heeft een volmaakt werk gehad. Zij zijn tezamen opgegroeid tot aan de tijd van de oogst; het is niet nodig, nu de oogst is gekomen, dat zij nog langer vermengd zullen blijven. Het zou onbestaanbaar zijn met de volmaakte blijdschap en de zalige staat der rechtvaardigen, met deszelfs volmaakte kalmte en reinheid, dat de zonde in hun midden zou worden toegelaten, of dat het hun vergund zou zijn gezelschap te vinden in de verblijfplaats van het kwaad. Het zou de Heere Jezus Christus geen eer aanbrengen, als zij ophielden zijn schoonheid te beschouwen en Zijn Persoon te aanbidden, ten einde zijn vijanden te ondersteunen en te vertroosten. Zullen de hovelingen des hemels verraders worden van hun Koning, alleen maar om zijn onverzoenlijke tegenstanders lafenis te bieden? Zullen de prinsen van den bloede, die eeuwige kronen dragen, hun eergewaad afleggen om lage dienstknechten te worden van de veroordeelden in de hel, die, toen hun Christus gepredikt werd, de knie niet wilden buigen, de Zoon niet wilden kussen? Dat moet niet zo zijn. En daarenboven: het raadsbesluit van God heeft, gelijk een hoge koperen berg, voor eeuwig de rechtvaardiging ingesloten in het gebied der heiligheid en der gelukzaligheid bij God; en, al zouden zij het ook willen, zij kunnen, zij moeten de grote kloof niet overschrijden, die hen van de wereld der bozen scheidt.

Hieruit volgt, dat ook *de vurigste en ijverigste prediker* alle hoop moet opgeven om dáár zondaren tot bekering te brengen. God heeft mannen verwekt met apostolische ijver, wier tegenwoordigheid onder een volk was als het opgaan der zon. De duisternis vliedt voor hen heen, en het licht der verlossing straalt van hen uit over tien duizenden. Als zij hunne hand opheffen om te prediken, geeft God hun de kracht om de poorten der hel te doen beven; en als zij de knie buigen om te bidden, dan *ontsluiten zij de poorten des hemels*. Mannen als Baxter, wier hart overvloedde van liefde, en als Joseph Alleine met vurige welsprekendheid, of als Whitefield en Wesley met de ijver van een seraf, dat zijn de mannen, die een zegen zijn voor hunne eeuw, en die in waarheid groot zijn. Deze mannen kunnen, zo zij willen, naar de einden der aarde gaan, hun opdracht is even groot en uitgebreid als het menselijk geslacht. - "Gaat heen in de gehele wereld, predikt het evangelie aan alle creaturen." "En ziet, ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld." Deze mannen zijn nooit zo gelukkig als wanneer zij prediken. Wee hen, zo zij het Evangelie niet verkondigen; en als zij het prediken en God verleent hen zijn hulp, dan hebben zij gelijk Elihu "lucht gekregen" door het werk. Zij waren geboren om het evangelie te prediken en zielen voor Christus te winnen, en zij zijn nooit tevreden, tenzij zij hunne hoge opdracht vervullen. Doch zij moeten weldra aflaten van hun werk, want in de hemel is het niet nodig; en van de hel zijn zij buitengesloten.

O zondaar, zelfs onze stem, hoe zwak zij ook zij, kan u thans voor Jezus winnen; maar zo u onboetvaardig sterft, dan kan zij u nooit meer tot de Zaligmaker lokken. *Thans* is het mijn tijd om voor u te prediken, en de deur der genade voor u te openen; maar *dan* kan ik niet meer waarschuwen, noch u nodigen; *dan* kan ik u nooit meer het lijden en de doodsbenauwdheid van mijn Heere schetsen, en u trachten aan te trekken door de geschiedenis van zijn liefde, van zijn stervende, bloedende liefde. Neen, dat zal dan alles voorbij zijn. "Zij rusten van hun arbeid en hunne werken volgen met hen." Zij moeten hunne schoven met zich brengen, want zij kunnen in geen ander veld gaan zaaien, noch heentrekken naar andere akkers om te oogsten. Brandend als hun hart zal wezen van Goddelijke liefde, zullen zij haar op een andere wijze hebben te beoefenen. Hun vurig verlangen naar Gods heerlijkheid zal andere kanalen vinden om in te vloeien. Zij zullen hun hoofd buigen en Hem dag en nacht aanbidden; maar zij kunnen Hem niet meer dienen in het Evangelie. De gezant vouwt zijn lastbrief op, want God heeft de zwarte vlag der veroordeling uitgestoken en laat geen seinen des vredes meer waaien. Arme zondaar, hoe gaarne zou ik u thans willen winnen, want met u en met mij is het thans "nu of nooit." De arbeid van de ijverigste leraar, de liefderijkste vriend moet eindigen met de dood. Sommigen van u hebben vrienden, die meer toegang hebben tot uw hart dan ik. Mijn zwakke woorden kunt u wel eens vergeten en u kunt uws weegs gaan om opnieuw te zondigen. Maar u hebt een zuster, en als zij bij u pleit, dan gevoelt u het. U hebt een liefdevolle vriend, en als hij tot u spreekt, kunt u niet doof zijn. Zijne woorden hebben dikwijls indruk op u gemaakt, en door hem hebben de worstelingen des Geestes soms krachtig gewerkt op uw geweten. Broeders en zusters, ik zie het gaarne, dat u werkt aan, dat u bidt voor de zielen van anderen. God kan *u* sommige zielen geven, die Hij mij nooit geven zal, en zo zij slechts behouden worden, zal ik mij even hartelijk verblijden in hunne verlossing, alsof ik er zelf het middel toe geweest was. Gaat heen en werkt uit alle macht. Verkondigt wat Christus voor u gedaan heeft. Smeeft hem om met God verzoend te worden. Maar ach! herinnert u, dat u dit slechts in *dit* leven doen kunt, want, als de

poorten gesloten zijn, dan zijt u ingesloten om uw beloning te ontvangen, maar de gehele wereld is uitgesloten van uw arbeid.

O mijn vriend, hoort u dit? Er zullen dan niet slechts geen openlijke bijeenkomsten zijn, geen Sabbaten, geen huis des gebeds; maar er zullen ook geen bijzondere boden zijn, geen ijverige Christenen, die aan uw heil zoeken te arbeiden. Wat zegt u hiervan? Geeft dit niet een ontzaglijke waarde aan de tedere woorden van de dringende liefde? O bekeert u op de zachte, liefdevolle bestraffing, want anders zult u plotseling omkomen, en dan zal uw verderf onherroepelijk zijn. Als u sterft in uw zonden, moeten zij, die u het naast en dierbaarst zijn, van u gescheiden worden. Een moeder kan haar arm om de hals van een kind slaan en hier op aarde voor hem bidden; zij kan haar zoon liefderijk vermanen om thans vrede met God te zoeken. Zij kan hem voortdurend en ernstig smeken; maar is hij eenmaal verloren en veroordeeld, dan kan zij uit het rijk der gezaligden nooit meer tot hem komen. "Zodat degenen, die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen." Hoort u dit, jongeling? De schitterende ogen van de liefde van een moeder zullen nooit meer over u wenen. Die roerende stem, die somwijlen de echo's in uw hart deden ontwaken, zal nooit meer bij u pleiten. O ongodvruchtige vrouw, u zult uw godvruchtig kind nooit weerzien. Vader, is het die dochter, welke God in haar kindsheid lief had en vreesde, en toen van u weggenomen werd, aan wie u thans denkt? Heeft zij u niet met stervende lippen gezegd: "Volg mij naar de hemel, mijn vader?" u hebt haar stem voor de laatste maal gehoord, dat kind zal haar vader nooit weerzien, tenzij hij zich bekeert van zijn bozen weg. Mij dunkt: indien zij in de hemel kon wezen wat zij op aarde is geweest, zij zou haar armen om uw hals slaan en u naar de heerlijke troon van de Allerhoogste zoeken te trekken; maar ach! dat kan niet. Een rechtvaardig God veroordeelt de onboetvaardige zondaar, en rechtvaardige mensen stemmen in met het vonnis van God.

Ziet dan, o ongodvruchtigen, die u heden hier bevindt! u acht ons gezelschap dikwijls een last, en terwijl ik predik zijn mijn woorden u wellicht zeer hinderlijk! Ach! wij zullen u niet lang meer hinderen. Kwelt uw moeder u, als zij u vermaant de Heere te zoeken? Zij zal u niet lang meer kwellen. Als ik u spreek van het komend oordeel, is dit onderwerp u dan aanstotelijk? Ik zal u niet lang meer om geduld vragen. Wij zullen gescheiden worden; indien u uws weegs gaat en de zonde en de toorn van God najaagt, dan zal er een tijd van scheiding komen. En o! laat mij het u zeggen: u zoudt werelden geven, zo u ze had; u zoudt ze geven, al waren zij van louter diamant, om de stem nog eens te horen, die u thans zo vermoeit, en nog eens te luisteren naar die klagende, dringende uitnodigingen, welke u thans zo kwellen en uw vrolijkheid bederven. O, hoe zoudt u God danken, als Hij u vergunde nog eens weer op aarde te komen, en nog eens een van die Sabbatten te hebben, die u zo eentonig en somber toeschenen; als u nog eens op mocht gaan naar Gods huis, dat thans wellicht als een gevanghuis is voor uw lichtzinnig hart. O, mijne hoorders, ik zeg, dat u wel voor een wijle geduld met ons kunt hebben, en ons dringen, dat u zo lastig is, moogt dragen, want heel veel langer zullen wij u niet kwellen. Wij smeken u tot Jezus te komen. Wij zouden u bij uwe kleren willen grijpen en u smeken de toekomstige toorn te ontvlieden. Vergeeft ons, dat wij also bij u aandringen, want zo wij bij u falen, dan zult u spoedig van het lastige van onze liefde zijn ontslagen. Nog enige korte maanden van sterfelijk leven, en dan zult u ver buiten het bereik zijn van elke godsdienstige toespraak en van alle geestelijke gesprekken over toekomstige dingen. U zult u dan in uw eigen gezelschap bevinden, maar ik waarschuw u van te voren, dat dit u

weinig genoeg zal baren. Waarde vrienden, hoe ijverig behoort dit Gods volk te maken om te arbeiden terwijl het nog het heden der genade is. Indien dit onze enige tijd is om goed in te kunnen doen, zo laat ons goed doen terwijl wij kunnen. Ik hoor wel eens zeggen: "Die en die doet te veel; hij werkt te hard." Ach! niemand onzer doet half genoeg. Spreek niet van te hard werken voor Jezus Christus, want dit is onmogelijk. Zal ik slapen terwijl er zielen zijn, die omkomen? Mijn traag, vadsig vlees, zult u mij stil laten zitten, terwijl de mensen sterven, en de hel bevolkt wordt? Broeders en zusters, laat ons niet langer lauw zijn. Indien God ons tot lichten in de wereld gemaakt heeft, zo laten wij ons de kost geven, gelijk de kaars zich te koste geeft, zich verteert door licht te geven. Gelijk een arme vrouw, die slechts één kaars heeft, zich haast bij haar werk en niet rust vóór zij het af heeft, wijl anders die ene kaars opgebrand is en zij geen ander licht kan bekomen, zo moeten ook wij aanhouden tijdig en ontijdig, wakende, biddende, arbeidende voor de zielen der mensen. Het is ons geen ernst genoeg met onsterfelijke zielen. Indien wij slechts beseften hoe kort het leven is, hoe ras de tijd voorbijgaat; ons de verschrikkingen konden voorstellen van de eeuwige toorn; indien wij de veroordeelde zielen slechts konden zien, indien wij ons slechts een begrip konden vormen van hun onuitsprekelijke rampzaligheid, dan zouden wij ons losmaken van het stof en uitgaan ten arbeid zolang het dag is.

II. Gelijk wij niet van de hemel naar de hel kunnen gaan, zo verzekert ons de tekst, dat "NOCH OOK DIE DAAR ZIJN, VANDAAR TOT ONS OVERKOMEN."

De verloren geesten in de hel zijn daar voor eeuwig opgesloten. Ik zie de engel, staande aan de ijzeren deur; ik hoor de sleutel, die in dit ontzettende slot omdraait, en als die poort is gesloten, dan werpt hij de sleutel in de afgrond der vergetelheid en de gevangenen zijn opgesloten, in boeien geklonken, die nooit zullen breken, in ketenen, die nooit zullen roesten. Er zijn een ganse menigte van redenen, waarom de zondaar niet in de hemel kan komen. Onder andere deze. Ten eerste: *zijn eigen karakter* laat het niet toe. Gelijk de mens leeft en sterft, also zal hij gedurende de ganse eeuwigheid wezen. Wie hier een dronkaard geweest is, zal dáár de dorst van een dronkaard hebben, zonder dat hij de middelen bezit die dorst te bevredigen. Wie hier een vloeker geweest is, zal daar tot nog groter Godslasteraar ontwikkeld zijn. Door de dood wordt het karakter niet veranderd, maar vastgesteld, bevestigd; het wordt als het ware versteend. "Die vuil is, dat hij nog vuil worde; die heilig is, dat hij nog geheilgd worde." Hij, die verloren gaat blijft een zondaar, en wel een zondaar bij toeneming; hij gaat voort met tegen God te rebelleren. Zoudt u zo iemand in de hemel willen hebben? Zal de dief rondsluipen in de straten van het Nieuwe Jeruzalem? Zal de lucht van het Paradijs besmet worden door een vloek? Zal het lied der engelen gestoord worden door de vuile taal der losbandigen? Dat kan niet. De hemel zou geen hemel zijn, indien de zondaar er in werd toegelaten. "*Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien*"; en daar er geen hoop is dat zij, die verloren zijn gegaan, ooit wedergeboren zullen worden, kunnen zij het koninkrijk Gods ook niet zien. Zondaar, indien u thans niet geschikt zijt voor de hemel, hebt u dan het recht te hopen, dat u het ooit worden zult? Indien u sterft zonder God en zonder hope, waar moet dan uw deel zijn? Kunt u zonder God zijnde, wonen in de hemel, die Gods eigen rijksgeschied is? Kunt gij, zonder hoop zijnde, daar binnengaan, waar de hoop is overgegaan in genieting? Nooit. Het zal aan de vijanden Gods niet worden toegelaten om Hem in zijn aangezicht te trotseren, en aan hunne lasteringen lucht te

geven in Zijn eigen paleis. Zij moeten uitgedreven worden van Zijn tegenwoordigheid, en dat wel voor eeuwig.

En het is niet slechts des mensen karakter, dat hem uitsluit van de hemel; dit geschied mede door *het oordeel over de zondaar*. Hoe luidde dat? "Dezen zullen gaan in de eeuwige pijn." Indien de pijn eeuwig is, hoe kunnen zij dan in de hemel komen? Wat zegt de Heiland? "Daar hun worm niet sterft, en het vuur niet uitgeblust wordt." Indien er in dat beeld enige waarheid is, dan zijn zij, die verloren gaan, voor eeuwig verloren. De worm *zou* sterven, en het vuur *zou* uitgeblust worden, als zij in de hemel kwamen. Hoe wordt dit door de Heilige Geest voorgesteld? Duidt Hij de toekomstige toorn niet aan als een bodemloze afgrond? Dit zou hij niet wezen, indien zij, die er in neer geslingerd worden, zich ergens aan konden vasthouden, om dan later naar de sterren tronen der engelen op te klimmen. Broeders, Hij die de mensen veroordeelt, Hij, die dit heeft voorgesteld in de zo sterke uitdrukking: "Die niet zal geloofd hebben, zal veroemd worden", zal voorzeker en letterlijk zijn eigen woord gestand doen; en indien dit zo is, dan zal het hun nooit mogelijk zijn hun kerker des vuurs te verbreken, en het land des vredes en der blijdschap binnen te gaan.

En behalve dat: zondaar, u kunt uit dat gevanghuis niet uitgaan, omdat *Gods karakter* en Gods Woord tegen u zijn. Zal God ooit ophouden rechtvaardig te zijn? Maar indien Hij rechtvaardig is, dan moet Hij ook nooit ophouden u te straffen, als het eindvonnis over u is uitgesproken. "Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen", alzo luidt de voortdurende kreet der cherubim; maar zolang Hij "heilig, heilig, heilig" is, kunt u Hem nooit welbehaaglijk zijn. Zal God ooit ophouden getrouw te zijn? Maar herinner u, zo lang Hij getrouw blijft aan zijn eigen bedreigingen, moet Hij en zal Hij u doorboren met zijn pijlen, en zal Hij u door zijne grimmigheid doen verteren. Dan staat daar zijn raadsbesluit: "Die niet zal geloofd hebben, zal veroemd worden." Dat is de grote kloof, door welke de onboetvaardige zondaar gelijk Prometheus voor eeuwig aan de rots is geketend, om nooit, in tijd nog eeuwigheid, losgemaakt te worden. Het moet niet - het zal niet gebeuren - indien God God is, en indien zijn raadsbesluit geen leugen, geen ijdelheid is, dan moet u uit de plaats der pijniging niet weggaan.

Ja meer, zondaar, gedenk dat er tussen God en de gevallen mens nooit anders dan één enkele brug is geweest. Die brug verwerpt gij. De Persoon van de Middelaar, zijn plaatsbekledend lijden, zijn gerechtigheid, zijn smartvolle dood - deze vormen de enige weg van de zonde naar de gerechtigheid, van de toorn naar het Gode welbehaaglijk zijn. Maar deze verwerpt gij. Indien u ooit verloren gaat, dan zult u Christus geheel en voor altijd hebben verworpen; en voor zoveel u hedenmorgen nog niet bekeerd zijt, verwerpt u thans Christus. Het is evengoed alsof u zeide: Christus is wel gestorven, maar niet voor mij; Christus heeft wel zijn bloed gestort om de mensen te verlossen, maar ik wil op die wijze niet verlost worden. Laat Hij sterven. Ik acht zijn dood ene nietigheid, en zijn bloed ene beuzeling; ik wil liever omkomen, dan door Hem behouden te worden." Dit is het wat u eigenlijk zegt.

Ik weet, dat die woorden u doen huiveren; u zoudt het niet wagen ze uit te spreken; maar dat is het, wat u gevoelt. U wilt niet, dat deze Koning over u zij; u wilt de knie niet buigen en de Zoon kussen; u wilt Gods tegenstander blijven, en liever het verderf ten prooi zijn, dan door Christus zoenbloed worden behouden. Welnu, indien u de enige weg verwerpt, wat wonder dan, dat er voor u geen hoop overig blijft. En herinner u daarenboven, dat er geen ander slachtoffer is voor de zonde. De Schrift zegt ons beslist en duidelijk, dat er

geen slachtoffer meer overblijft voor de zonden. Denkt gij, dat Jezus ten tweede male zal komen om te sterven? Zullen deze Goddelijke handen nog eens aan het hout worden genageld? u verwerpt Hem thans. Indien Hij wederom stierf, u zoudt Hem nogmaals verwerpen. Zal dat hoofd wederom met doornen gekroond worden? Zal die zijde nogmaals met een speer worden doorstoken? Ach! zondaar, indien u weigert Hem thans aan te nemen, dan zoudt u dit evenzeer weigeren, als Hij ten tweede male stierf. Doch dat kan niet. Hij heeft eens en voor altijd verzoening aangebracht, en nu is Hij voor eeuwig gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hemel. Geen verzoening ten tweede male, geen tweede verlossing zal ooit voor de zonden der mensen worden aangeboden.

Herinner u ook, dat er in die afgrond geen Heilige Geest is. De gezegende Geest is thans hier en heeft dikwijls met sommigen van u getwist. Herinnert u uzelf niet, dat u met Felix hebt gesidderd? Heugt u de tijd niet meer, toen gij, evenals Agrippa bijna bewogen waart? Maar dit alles werd weggedaan; het geweten werd in slaap gewiegd; de Geest van God werd uitgeblust. Welnu, die Geest kan wederom met u twisten, en zo Hij uitgaat in zijn onweerstaanbare kracht, dan zou Hij uw hart, al ware het ook van steen, kunnen verbreken; en al ware het van ijzer, Hij zou het kunnen smelten. Maar eenmaal in de afgrond zijnde, zal de Heilige Geest daar nooit komen. Die gezegende Duif vermijdt de plaats van de toorn; en nooit zullen zijn levenwekkende vleugelen zich uitbreiden over zielen, die aan het verderf overgegeven zijn. Indien dit nu zo is, dan kunt u niet wedergeboren worden en de hemel binnen gaan; u kunt niet worden geheiligd; en van ongeheiligde geesten kan de hemel het deel niet wezen. Zo is het dan nu duidelijk genoeg, dat u bij geen mogelijkheid van de hel naar de hemel kunt gaan. Ach! dat zal een oordeel over u wezen, een plechtig, ontzaggelijk oordeel wegens velerlei zaken. U zoekt het huis Gods niet; u zult er van uitgesloten zijn. U bemint de sabbat niet; u bent uitgesloten van de eeuwige sabbat. De stem van het heilige lied had geen bekoorlijkheid voor u; u zult met dat lied nooit instemmen. Het aangezicht Gods hebt u nooit liefgehad; u zult het nimmer aanschouwen. De naam Jezus Christus was nooit welluidend voor uw oor; u zult Hem nimmermeer horen. Jezus Christus was u gepredikt; maar u hebt Hem verworpen; zijn bloed hebt u vertreden. De weg naar de hemel werd u aangewezen en geopend; maar u wilde tot Hem niet komen, opdat u het leven zoudt hebben. Er is een weg van de aarde naar de hemel: zondaar, al zijt u ook tot in de diepste diepten der zonden vervallen, al waart u de gruwelijkste van alle overtreders, toch is er nog een weg naar de hemel. De ontuchtige vrouw, de dief, de onheilige, de dronkaard, kunnen door Jezus Christus nog genade vinden, maar die genade moet op aarde verkregen worden, terwijl wij nog in het heden der genade zijn. Moge God deze ernstige woorden zegenen, dan zal Hij er de eer voor ontvangen.

III. Doch nu moet ik voor een wijle het onderwerp veranderen. Ik moet in de derde plaats opmerken, dat, gelijk geen *personen* over die kloof zonder brug heen kunnen gaan, ER OOK EVENMIN ZAKEN OF VOORWERPEN OVER HEEN KUNNEN.

Er kan niets van de hel in de hemel komen. Verblijdt u, u heiligen in het licht, juicht hierom in uwen God - geen verzoeking van satan kan u kwellen, als u eens op de gouden kust zijt aangeland. u bent dan buiten het bereik van uw aartsvijand. Hij kan brullen en briesen, maar dit kan uwe vrede niet verstoren. U zult niet langer gekweld worden door de onreine gesprekken der goddelozen. Lot zal nooit meer één enkel vuil woord vernemen. U behoeft nooit meer te klagen: "O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars wone." u zult buitengesloten zijn van alles wat aan de

hel behoort. En herinnert u ook, dat u in de hemel zó veilig zult zijn, dat de toorn van God, die de hel uitmaakt, nooit op u kan vallen. Uw Zaligmaker heeft hem gedragen, geen enkele druppel er van kan op u vallen. Geen pijnen of smarten zullen in de hemel zijn; zij zijn voor de verlorenen; geen pijn van het lichaam, geen verbijstering voor de geest. U zult geen zonde hebben; de zonde kan van hen niet tot u komen. U zult volmaakt wezen, evenals uw Heere; zonder vlek, of rimpel of iets dergelijks. U zult geen vrees hebben voor de toekomst. U zult weten, dat uw zaligheid eeuwig is. Dit zal immer de honing van uw honingraat wezen, dat zij eeuwig is. Miljoenen van jaren zult u op het gelaat staren van uwe Welbeminde; door eindeloze eeuwen zult u uzelf in het zonlicht koesteren van zijn vriendelijk aanschijn. Dit, zeg ik, is blijdschap voor de Christen. Indien hij er slechts over wil nadenken, zal het hem *verzoenen met de grootste der tijdelijke beproevingen, en hem blijdschap doen vinden in de zwaarste strijd van dit leven*. Vat moed, o mens, het is slechts een paar dagen worstelende, en dan wacht u de onsterfelijke kroon; een paar uur van strijd, en dan gaat u in tot de eeuwige ruste. Mij dunkt, ik zie heden de engelen zich heen buigend over de kantelen van het hemels paleis, en als zij zien hoe u uzelf als gewapende mannen een weg derwaarts heen baant, roepen zij u toe: - "strijdt voort, de kroon der overwinning wacht u." Wilt u uw zwaard in de schede steken? Wilt u de strijd staken? Nee, gaat voort, en laten uw echte Jeruzalemmers klingen heen gaan door ziel en geest, en de samenvoegselen en het merg verdelen, totdat u de top bereikt, en de eeuwige heerlijkheid uw deel is geworden.

IV. Wederom slaan wij een andere toon aan, en dat wel voor een vierde, een verschrikkelijk punt. Gelijk er niets van de hel naar de hemel kan gaan, zo kan ook niets, dat hemels is, ooit in de hel komen.

Er zijn rivieren des levens aan Gods rechterhand, maar die stromen kunnen nooit in zalige watervallen naar de verlorenen heen vloeien. Neen, het is Lazarus niet vergund het uiterste van zijn vinger in het water te dopen, om een verkoelende druppel aan de door het vuur gepijnigden te brengen. Geen druppel van hemels water kan ooit over de kloof heen komen. Zie dan, o zondaar, de hemel is *rust*, volkomen rust - maar er is geen rust in de hel; het is arbeiden in het vuur; maar geen gemak, geen vrede, geen slaap, geen kalmte, geen stilte, een eeuwige storm, een onophoudelijke orkaan. In de ergste krankheid zijn er ogenblikken van verademing; stuiptrekkingen van benauwdheid, maar dan ook weer ogenblikken van rust. Maar er is geen pauze in de pijniging der hel. De verschrikkelijke muziek van de eeuwige misère kent geen enkel rustpunt. Het is immer voort, met krijgsrumoer, met stof en bloed, met vuur, met damp en rook.

De hemel is ook een plaats van *blijdschap*; dáár tokkelen de vingers der zaligen de hemelse snaren; daar zingen zij de blijde hosanna's: maar er is geen vreugde in de hel; want dáár bestaat de muziek in zuchten en kermen; voor alles wat vreugdevol is heeft men dáár alles wat smartelijk is. Neen, ik zou hier niet kunnen overdrijven; het zou onmogelijk zijn; ik kan de treurige toestand niet eens recht en ten volle beschrijven; en daarom laat ik er van af. Niets van de blijdschap des hemels kan in de hel komen.

De hemel is de plaats van *liefelijke gemeenschap* met God; maar er is geen gemeenschap met God in de hel. Dáár zijn gebeden, maar zij worden niet verhoord; dáár zijn tranen, maar zij worden niet aangenomen; daar zijn kreten om erbarming, maar zij zijn de Heere een gruwel. *God wil de dood van niemand*. Hij wil, dat zij zich *bekeren en leven*; maar indien deze genade niet wordt aangenomen, dan zal Hij de klederen der wraak

aantrekken, en in zijn toorn zweren: Zo gij, die mijn beloofde ruste hebben versmaad, in die ruste zullen ingaan! Zeg mij, zo u wilt, wat de hemel is, en welke beschrijving u mij ook geeft van zijne genietingen, ik moet u zeggen, dat niets daarvan in Tofet wordt gevonden, want de zegeningen van de hemel kunnen van het gebied des hemels niet naar het gevanghuis heen komen. Neen, derzelver smart kent geen verlichting, de ellende is er zonder hoop, en wat er het grievende, de verschrikkelijke kwelling van is - het is een dood zonder einde. Ik ken slechts één hoedanigheid, die in de hemel en in de hel gelijk zijn - en dat is het eeuwigdurende. De *toekomende* toorn, die tot in eeuwigheid en altoos brandt, maar toch nooit wordt verteerd.

En thans.... o gave God, dat ik tot u kon spreken, zoals mijn hart het begeert, daar dit de enige gelegenheid is, die ik er toe heb, want gelijk ik u reeds gezegd heb, indien ik behouden word en u verloren gaat, dan kan ik dit niet meer doen. Verleent mij dan nog enige ogenblikken uwe aandacht, terwijl ik deze mijn zwakke rede eindig door een woord te spreken tot diegenen onder u, die nog niet bekeerd zijn. Ik heb heden weinig te zeggen gehad tot Gods volk; ik zal wellicht heden avond een woord van troost voor hen hebben, maar heden morgen heb ik te doen met u, die God niet vreest; en er zijn velen van de zodanigen in ons midden. Ik zal u nooit vleien door voor u te prediken alsof u allen Christenen waart. De Heere mijn God weet, dat hier menig hart is, dat nog nooit werd verbroken; dat hier menige ziel is, die nog nooit gesidderd heeft voor de majesteit der oneindige gerechtigheid, en de toegereikte scepter van de gekruisigde Verlosser nooit hebben gekust. Sommigen van u weten dit. U weet, dat u nog in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid zijt. Ik bedoel niet slechts u, die openlijk in de zonde leeft; ik bedoel ook u, *die beminnelijk, voortreffelijk, bewonderenswaardig zijt in uw gedrag en wandel, terwijl toch de liefde van God niet in u is*. Voor het uitwendige is er op uw karakter wellicht niets aan te merken, maar . . . u bent niet wederom geboren; u bent niet overgegaan van de dood in het leven. O! gedenkt, dat er een zelfde hel is voor de voortreffelijksten als voor de afgrijselijksten, tenzij u heen vlucht naar Christus - "Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetwelk gelegd is, hetwelk is Jezus Christus;" en indien u niet in Hem gelooft, dan zult u sterven in uw zonden. "Want er is onder de hemel *geen* andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij *moeten* zalig worden." Komt dan en laat mij bij u pleiten, en ik zal u een vraag doen. Gelooft u in dit alles? Gelooft gij, dat er een hel is? Gelooft gij, dat er een hemel te verliezen is? Indien u zegt dit niet te geloven dan heb ik afgedaan met u. God brenge u tot betere gedachten.

Maar *waartoe* zijt u dan hier gekomen? Waarom belijdt u een Christen te zijn, zo u het door de Heilige Geest ingegeven Boek *verwerpt*? Wordt ongelovigen, maar *weest eerlijk*, zekerlijk met uzelf! Wat mij betreft: het hedendaagse ongeloof verschrikt mij niet. Ik zou u al zo lief in naam en voor het uitwendige ongelovigen zien verklaren, als u Christenen te horen noemen, terwijl u toch geloof weigert aan hetgeen dit Boek leert. Ik houd van eerlijkheid, en het schijnt mij toe, wanneer iemand ronduit zegt: "Ik wil niet voorwenden iets te geloven, dat ik toch eigenlijk niet geloof," er ten minste éne deugd in hem is, en wij mogen hopen, dat ook nog andere deugden bij hem zullen volgen. Maar wat kan ik zeggen tot u, die zegt godsdienstig te zijn, tot u, die ter kerke gaat, en toch niet in een Godsopenbaring gelooft; wat anders dan dat uwe veroordeling volkomen rechtvaardig zal wezen? Mij dunkt, ik hoor sommigen van u zeggen: "Maar wij hebben hier nooit aan



getwijfeld; wij hebben het in onze vroegste kindsheid geleerd; wij hebben het altijd gehoord, en wij hebben er nooit aan durven twijfelen." Welnu, dan vraag ik: kunt u geloven, dat er een hel is, en er niet aan zoeken te ontkomen. Geloofst gij, dat er een toekomende toorn is, en dat die toorn in het volgende ogenblik op u kan vallen, (want u zoudt wel kunnen sterven eer u nog dit bedehuis hebt verlaten.) en zijt u dan toch kalm en rustig op uw plaats? Heeft de zonde u zo zeer bedwelmde, dat u niet kunt denken? Want zo u kunt denken, en er is een vertoornd God, die u kan straffen met de ontzaggenlijke kracht van zijn almacht, hoe is het dan toch mogelijk, dat u gerust zijt in Sion?

Laat mij u een andere vraag doen: indien deze dingen alzo zijn, hebt u dan uw verstand gebruikt, toen u de genoegens van dit leven hebt verkoren in plaats van de genietingen des hemels, het genoegen van heden hebt gezocht, terwijl u weet, dat het door de ellende der eeuwigheid zal worden gevolgd? Versta mij niet verkeerd, ik wil niet zeggen, dat een Christen zonder genot of genoegens is; wij hebben het hoogste en zuiverste genot, dat een sterveling kan kennen. Wij hebben niet de genietingen der zonde, maar wij hebben veel dieper, veel heerlijker genoegens. Maar dit bedoel ik: wilt u uzelf verteren in zondige genoegens? Wilt u uw tijd doorbrengen met te voldoen aan uw begeerlijkheden, in dronkenschap, in de beuzelingen van een leven naar de mode; en gelooft gij, dat deze dingen waard zijn wat zij u kosten? Iemand, die een hoge positie bekleedt in de maatschappij, kwam onlangs tot mij en zeide: "O het schijnt iets ontzettends, dat ik, wetende wat mijn lot zal zijn, indien ik leef en sterf zoals ik nu ben, toch blijf handelen zoals ik nu handel. Als u bij mij zijt, of als ik een ernstige evangelieprediking hoor, dan denk ik, dat er een verandering in mij zal plaats hebben; dan wens ik God te dienen; maar ach! u weet niet, aan wat verzoeking ik bloot sta; u weet niet, hoe het is, als ik te midden van de pracht en ijdelheid der wereld ben, en mij voeg bij mensen, die met alle gedachten aan godsdienst de spot drijven; dan verdampen al mijn indrukken, en ik ben dwaas genoeg voor deze nietigheden mijn ziel te verkopen." Er zijn heden hier velen van zulke dwazen die voor een weinigje zonde hunne zo kostbare ziel verkopen. Men bedwelmt zich en neemt voor een ogenblik deel aan de woeste waanzinnige dans der wereld, waar de duivel uw mededanser is, en dan is de vrolijkheid voorbij. Ik vraag u *uw gezond verstand te gebruiken*, en te oordelen, of het de moeite waard is de gehele wereld te gewinnen en uw eigen ziel te verliezen.

Ik zal het u nog anders voorstellen. Hoe komt het, dat u Christus niet aanneemt, daar dit toch de enige tijd is, in welke het mogelijk is Christus aan te nemen? Ik zal het u zeggen: u bemint Christus niet; u bemint de zonde. Of wel, u bent *te trots* om tot Christus te komen; u denkt, *dat u goed genoeg zijt*, dat Christus niet is voor de zodanigen als u zijt, maar alleen voor grote zondaren, voor de slechtsten der slechten. O mijn vrienden, is uw hoogmoed dan zulk een fraaie zaak, dat u verloren wilt gaan, om die hoogmoed maar vol te kunnen houden? *Werp weg die hoogmoed*; kom zo als een zondaar moet komen, en grijp Jezus Christus aan. Of indien het de zonde is, die u in de weg staat, zo moge God, de Heilige Geest, u helpen, het rechteroog uit te rukken en de rechter arm af te houwen, veeleer dan met twee ogen en twee armen in het helse vuur te worden geworpen.

"Maar," zegt iemand, "hoe kan ik Christus aangrijpen?" Mocht u door de gezegende Geest er toe in staat worden gesteld! Doch zie hier hoe: vertrouw op Jezus Christus, en u zult zalig worden. u bent u bewust, dat u zijn toorn hebt verdiend; u siddert en beeft vanwege zijn verschrikkelijke wet; maar zie op Jezus. Daar hangt de bloedende Heiland.

Mij dunkt, dat deze ogen Hem daar kunnen aanschouwen; God, de Eeuwige, Hij, door wie de hemel der hemelen werd gemaakt, en de aarde met hare volheid, neemt de gestalte aan van de mens, en hangt aan het vloekhout. Er is leven in één blik op die Gekruisigde, er is thans, op dit ogenblik, leven in voor u. Wilt u met tranen in de ogen op Hem zien, en zeggen: "Jezus, gefolterd, gedood om mijnentwil, ik geloof in U. Aan uwe voeten werp ik mij neer, geheel beladen met schuld, bevlekt, onrein; laat uw kostbaar en dierbaar bloed op mij, de grootste der zondaren, gesprengd worden, richt u Uw oog op mij, en zeg tot mij: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met koorden van goedertierenheid. Kom, o zondaar, en wees welkom." Ik heb u slechts uit liefde de wet gepredikt. God weet, hoe mij het hart bloedt, terwijl ik deze harde dingen zeggen moet. O dat u in Jezus wilde geloven; Hij wordt u om niet verkondigd, neem Hem dan aan. Moge de Geest van God er u toe brengen Hem thans aan te nemen. Dit zijn geen harde, strenge voorwaarden van een bloeddorstig tiran. Hij zegt slechts: "*Buig de knie en kus de Zoon*. Kom, o zondaar, u bent welkom." Jongeling, wilt u al of niet behouden worden? Zondaar, gij, wiens grijze haren de nadering des doods aankondigen, wilt u al of niet in Christus geloven? Het zou kunnen wezen, *dat dit de laatste maal* is, dat u het Evangelie met ernst, en aandrang en liefde wordt gepredikt. Wilt u Jezus als de uwe aannemen? O Geest van God, neig dat hart om te antwoorden: "Ja Heere, ik wil het," en gelijk die aanneming gehoord wordt op aarde, moge zij opgeschreven worden in de hemel; en moge alsoo nog heden de zaligheid tot het hart van die man of vrouw komen. De Heere zegene u allen en een iegelijk van u; en als Hij zijn volk bijeenvergadert, mochten u en ik, en een iegelijk onzer aan zijne rechterhand worden gevonden, om zijn vriendelijk aangezicht te aanschouwen. Amen.

Overgenomen uit: "De gelijkenissen van de Heiland"

## 19. Een prediker uit de doden

*"Doch Abraham zeide tot hem: Indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen."* Lukas 16:31.

De mens denkt niet graag kwaad van zich zelf. De meeste mensen zijn uiterst geneigd verontschuldigen te vinden voor de zonde. "Indien wij in betere tijden hadden geleefd," zeggen zij, "wij zouden betere mensen zijn geweest. Indien wij onder gelukkiger omstandigheden in deze wereld geboren waren, wij zouden heiliger zijn geweest, en meer geneigd tot hetgeen recht is." De grote massa van de mensen zal de oorzaak van hun zonde overal zoeken behalve waar zij is. Hun eigen natuur zullen zij er niet om laken; op hun eigen verdorven hart zullen zij niets vinden aan te merken, neen, zij zullen liever overal elders de schuld zoeken. Sommigen geven de schuld aan hun eigenaardige positie. "Indien ik rijk in plaats van arm was geboren," zegt iemand, "ik zou niet oneerlijk geweest zijn." "Indien ik in de middenklasse was geboren," zegt een ander, "in plaats van rijk te zijn van mijn jeugd af aan, ik zou niet blootgesteld zijn geweest aan zo veel verzoeken van lusten en begeerlijkheden, en hoogmoed, gelijk ik nu ben; maar mijn stand en positie is zo zeer het tegenovergestelde van bevorderlijk te zijn aan vroomheid, dat ik door de plaats, die ik bekleed in de maatschappij, gedwongen word alles te zijn behalve wat ik moest zijn." Weer anderen keren zich tegen geheel de samenleving; zij beweren dat geheel de organisatie van de maatschappij verkeerd is. Zij zeggen ons, dat alles in de regering, alles wat de staat betreft, alles wat de mensen tot een gemenebest verenigt, zó slecht is, dat zij niet goed kunnen wezen, zolang de zaken zijn, zoals zij zijn. Zij moeten een revolutie hebben; zij moeten alles onderste boven werpen, en dan denken zij wel heilig te kunnen wezen! Nog anderen geven de schuld aan hun opvoeding. Indien hun ouders hun een andere opvoeding hadden gegeven, indien zij een andere jeugd hadden gehad, zij zouden niet zijn, wat zij nu zijn. Het is de schuld van hun ouders, de zonde ligt aan de deur van hun vader of van hun moeder. Of anders is het hun gestel. Hoort hen van zich zelf spreken: "Indien ik een humeur had als die-en-die, welk een goed man zou ik geweest zijn!

Maar met mijn hardnekkige natuur is het onmogelijk. U kunt goed spreken, maar de mensen zijn nu eenmaal verschillend van aard, en mijn gemoedsaard brengt niet mee ernstig te zijn"; en aldus geeft deze dan de schuld aan zijn temperament. Wederom anderen gaan nog veel verder en geven de schuld aan de leraar. "Indien de leraar ernstiger was geweest in zijn prediking, ik zou een beter mens zijn geweest; indien ik het voorrecht had gehad gezonder leerstellingen te horen verkondigen, indien mij het Woord getrouwer was gepredikt, ik zou beter zijn geweest." Of anders zoeken zij het bij de belijders van de godsdienst, en zeggen: "Indien de gemeenteleden meer leefden naar hun belijdenis, indien er geen huichelaars en uitwendige vromen waren, dan zouden wij wel van gedrag veranderen!" Ach mijne vrienden, u legt het zadel op het verkeerde paard; u legt de last op de verkeerde rug; de schuld ligt in uw eigen hart en nergens anders. Indien uw hart vernieuwd was, u zoudt beter zijn; maar vóórdit dit is geschied, zoudt gij, al was de maatschappij omgevormd tot volmaaktheid, al waren de leraren engelen, en de belijders van de godsdienst aartsengelen, er hoegenaamd niets beter om zijn; maar, minder

verontschuldigen hebbende voor uw zonden zoudt u dubbel schuldig wezen, en met meer ontzettend verderf omkomen. Toch zullen de mensen altijd denken, dat indien dit of dat anders was, zij ook anders zouden zijn, terwijl het verschil in hen zelf gezocht moet worden, zo zij ten minste op de rechte plaats willen zoeken.

Onder de andere grillen, die in het menselijk hart zijn opgekomen, kan ook die wezen, welke in mijn tekst is uitgedrukt. *"Zo iemand van de doden"*, zei de rijke man in de hel, *"tot hen heenging; indien Lazarus van de hemel naar de aarde ging om er te prediken, dan zouden mijn verharde broederen zich wel bekeren."*

En sommigen waren geneigd te zeggen: "Indien mijn oude vader, of een eerbiedwaardig aartsvader van de doden kon opstaan om te prediken, wij zouden ons allen tot God bekeren." Dat is nog een andere manier om de schuld verkeerd thuis te brengen. Wij zullen heden morgen trachten deze en dergelijke veronderstellingen te weerleggen, en met grote nadruk de leerstelling van onze tekst bevestigen: ***"Indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen."*** Laat ons voortgaan met dit onderwerp.

Gesteld eens, dat er een prediker uit een andere wereld kwam om voor ons te prediken, dan zouden wij natuurlijk moeten denken, dat hij van de hemel kwam. Zelfs de rijke man vroeg niet, dat hij of één van zijn medegenoten in de pijn uit de hel naar de aarde zou gaan om er te prediken. De geesten, die verloren gingen en overgegeven werden aan onuitsprekelijke boosheid, zouden deze aarde niet kunnen bezoeken; en zo zij het wél deden, dan zouden zij de waarheid niet prediken, en ons niet leiden op de weg naar de hemel, die zij zelf niet hebben betreden. De komst van een der verdoemde geesten op de aarde zou een vloek, een bederf, een verschroeiende, verdorrende wind zijn; wij behoeven niet te denken dat zo iets gebeurd is, of heeft kunnen gebeuren. De prediker uit een andere wereld zou, indien hij kwam, noodwendig van de hemel moeten zijn gekomen. Hij zou een Lazarus moeten zijn, die in Abrahams schoot had gelegen, een rein, volmaakt en heilig wezen. Stelt u nu voor, dat zo iemand op aarde was gekomen; dat wij morgen plotseling de tijding zouden vernemen, dat iemand, die reeds voor lang in het graf heeft gelegen, plotseling uit zijn graf te voorschijn was getreden, en thans het woord des levens verkondigde. Welk een toeloop van mensen zou er zijn om hem te horen! Welk gebouw in deze wijde wereld zou groot genoeg zijn om de massa van zijn hoorders te bevatten! Hoe zoudt u uzelf heenspoeden om naar hem te luisteren! Hoe vele duizenden van portretten zouden van hem verschijnen, hem voorstellende in zijn doodsgewaad, of wel als een engel, die zo even van de hemel is neergekomen! O, hoe zou deze stad ontroerd en bewogen worden; en niet slechts deze stad, maar het gehele land! Ver af wonende volken zouden die tijding weldra vernemen, en elk schip zou vol zijn van passagiers, mannen en vrouwen die gekomen zijn om die wondervolle prediker te horen, die reiziger, die uit het onbekende land is weergekeerd.

En hoe u zou luisteren! Met hoeveel eerbied en ernst zoudt u hem aanzien! Hoe zou uw oor zich neigen om elk van zijn woorden te horen! Elke lettergreep zou opgevangen en door de gehele wereld bekend gemaakt worden, als de uiting van een mens, die dood was en weer levend is geworden. En wij zijn zeer geneigd te denken, dat, indien zo iets plaats had, er talrijke bekeringen zouden komen, want de menigten, die aldus gelokt werden, zouden dan natuurlijk een grote, rijke zegen ontvangen. Vele verharde zondaren zouden

boetvaardig worden, honderden van hen, die nu nog op twee gedachten hinken, zouden dan tot een beslissing komen, en er zou veel goed worden gedaan. Ach! houdt op! Al zou ook het eerste deel van die dromerij verwezenlijkt worden, het laatste voorzeker niet. Indien iemand van de doden opstond, dan zouden de zondaren zich op zijn prediking evenmin bekeren als op de prediking van wie ook. God zou zulk een prediking kunnen zegenen tot verlossing, indien het Hem beliefd; maar in zich zelf zou er in de prediking van die verrezen dode, of van die verheerlijkte geest, niet meer kracht zijn, dan in de prediking van de zwakke mens van heden. "Al was het, dat er iemand uit de doden opstond, zij zouden zich niet bekeren."

Toch zouden velen denken, dat er veel goeds zou kunnen voortvloeien uit de opstanding van één heilige, die zou kunnen getuigen van hetgeen hij gezien en gehoord heeft. Nu zou dit goeds, dunkt mij, kunnen bestaan uit niet meer dan drieërlei zaken. Sommigen zouden zeggen, dat er een voordeel zou wezen *in de kracht van de getuigenis, die zulk een mens zou kunnen afleggen voor de waarheid van de Schrift*. Want u zoudt zeggen: "Indien werkelijk iemand van het Nieuwe Jeruzalem, het vaderland van de gezaligden, zou terugkomen, dan zou de waarheid van de openbaring niet meer betwist worden. Dat zou dus een uitgemaakte zaak zijn. Sommigen zouden menen, dat hij ons meer kon zeggen dan Mozes en de profeten ons gezegd hebben; en dat er ook een voordeel kon wezen *in het onderwijs, dat hij zou kunnen meedelen*, zowel als in het getuigenis, dat hij zou afleggen. En ten derde: er zijn sommigen, die zouden kunnen denken, dat er een voordeel is *in de wijze waarop zo iemand zou spreken*. "Want voorzeker," zeggen zij, "zou hij spreken met grote welsprekendheid, met veel meer macht en dieper gevoel dan een gewoon prediker, die van de ontzaglijke dingen van de andere wereld nog niets heeft gezien." Over deze drie punten zullen wij heden spreken.

1. Ten eerste: men denkt, dat zo er iemand van de doden opstond om te prediken, er EEN BEVESTIGING zou zijn VAN DE WAARHEID van het EVANGELIE
2. Doch men heeft zich voorgesteld, dat, zo één van "de geesten der volmaakt rechtvaardigen" op aarde zou komen, hij, al was het ook, dat zijn getuigenis de ongelovigen niet zou bevredigen, toch zeer veel betreffende het koninkrijk Gods zou kunnen meedelen.
3. INDIEN ER AL GEEN WINST WAS IN DE SUBSTANTIE, ER ZOU TOCH VOORZEKER WEL IETS GEWONNEN ZIJN IN DE MANIER VAN DE PREDIKING.

#### I.

*Ten eerste: men denkt, dat zo er iemand van de doden opstond om te prediken, er EEN BEVESTIGING zou zijn VAN DE WAARHEID van het EVANGELIE* en een getuigenis, waarvoor het spottend en smalend ongeloof, van schrik bevangen, zou verstommen. Wacht een weinig, wij zullen dat eens van naderbij bezien. Wij geloven het niet. Wij geloven, dat als er iemand uit de doden opstond, om heden hier in dit gebouw te prediken, hierin geen bevestiging zou zijn van het Evangelie voor hen, die het niet reeds geloven. Mijne vrienden, indien het getuigenis van iemand, die opgewekt is van de doden van enige waardij zou zijn voor het Evangelie, *zou God dit middel dan niet reeds voor lang gebruikt hebben?* Dit zal mijn eerste argument zijn. Het is ongetwijfeld waar, dat er mensen van de doden zijn opgewekt. Wij vinden melding gemaakt in de Schrift van

sommigen, die door de kracht van Christus, of door middel van profeten opgewekt zijn van de doden; maar het is opmerkelijk dat geen van hun ooit een woord heeft gesproken, dat in de Schrift bewaard is gebleven, om ons te zeggen wat zij, terwijl zij dood waren, hebben gezien. Ik zal hier nu in geen beschouwing treden over de vraag of hun ziel in een toestand van slaap heeft verkeerd gedurende de tijd van hun dood, of dat zij al of niet in de hemel geweest is. Dat zou voor ons van hoegenaamd geen nuttigheid zijn, er zou slechts twisting uit voortkomen, die ons generlei vrucht zou opleveren. Dit alleen zeg ik: het is opmerkelijk, dat van niemand vermeld staat, dat zij enigerlei beschrijving gaven van hetgeen zij gezien hebben, nadat zij waren gestorven. O, wat geheimen zou *hij* hebben kunnen openbaren, die vier dagen in het graf heeft gelegen! Denkt gij, dat zijn zusters hem niet ondervraagd zullen hebben? Geloofd u niet, dat zij hem vroegen wat hij zag - of hij voor de brandende troon van God heeft gestaan, en geoordeeld werd wegens hetgeen hij in het lichaam had gedaan, en of hij toen was ingegaan in de ruste? Doch hoe zij hem ook ondervraagden, het is zeker, dat hij geen antwoord gaf; want zo hij een antwoord had gegeven, het zou ons zijn meegedeeld; de overlevering zou zijn verhaal zorgvuldig hebben bewaard.

En herinnert u u, dat Paulus eens een lange predikatie hield, tot middernacht toe, en er een jongeling, met name Eutychus door de slaap overvallen werd en van de derde zoldering neer stortte, en dood opgenomen werd? Paulus ging af en bad, en Eutychus werd in het leven teruggeroepen. Maar stond Eutychus nu op om te prediken, nadat hij van de doden was weergekeerd? Neen, in die ganse vergadering schijnt dit denkbeeld bij niemand te zijn opgekomen. Paulus ging voort met zijn rede, en zij luisterden naar hem, zonder zich in het minst te bekommeren over hetgeen Eutychus had gezien, want Eutychus had niets anders te zeggen dan wat Paulus te zeggen had. Van het ganse getal dergenen, die door de macht van God uit de schaduwen van de dood waren weergekeerd, - ik herhaal het - is er niemand, door wie ons een enkele verborgenheid wordt meegedeeld. Nu weet God het best wat goed is; wij zullen dus onze veronderstellingen niet vergelijken bij zijn beslissingen. Indien God gewild heeft, dat zij, die opgestaan zijn van de doden, zouden zwijgen, dan was dit alzo het beste. Hun getuigenis zou van weinig waarde geweest zijn om ons te helpen, want anders zou dit getuigenis gewis zijn gegeven.

En nog eens, wij zullen terstond inzien, dat indien heden iemand uit zijn graf zou opstaan, en hier kwam om de waarheid van het Evangelie te bevestigen, *de ongelovige wereld daarom niet dichter bij het geloof zou komen, dan zij nu is*. Hier komt de ongelovige criticus. Hij ontkent de getuigenissen van de Bijbel, getuigenissen, waaruit zó duidelijk haar echtheid blijkt, dat wij moeten geloven dat hij óf godslasterlijk, óf buiten zijn zinnen is in hetgeen hij doet, en wij laten het aan hem over tussen die twee te kiezen. Maar hij durft de waarheid van de Schrift loochenen, en hij beweert, dat al de wonderen, waardoor zij gestaafd wordt, onwaar of verdund zijn. Denkt gij, dat iemand, die van de doden is opgestaan, zulk een man tot het geloof zou kunnen brengen? Hoe! Als de ganse schepping van God, door de hand van de wetenschap doorzocht zijnde, slechts van de waarheid van de openbaring getuigde; als de ganse geschiedenis van begraven steden en verdwenen natiën verkondigd heeft, dat de Bijbel waar is; als ieder strookje land in het verre oosten een verklaring en een bevestiging is geweest van de profetieën van de Schrift, en de mensen dan toch niet overtuigd zijn, denkt u dan dat een mens, die van de doden opgestaan is, hen zou kunnen overtuigen? Neen, ik zie de critiserende godslasteraar

reeds gewapend voor zijn prooi. Hoor hem: "Ik ben er nog volstrekt zo zeker niet van, dat u dood waart, vriend. U zegt opgestaan te zijn van de doden: ik geloof u niet. U zegt te zijn gestorven en naar de hemel te zijn gegaan; wel, u moet een verrukking van zinnen gehad hebben. U moet eerst met het bewijs van het stadhuis komen, dat u gestorven zijt." Dit bewijs wordt gebracht. "Ja, maar nu moet u nog bewijzen, dat u werd begraven. Dat bewijs wordt geleverd, en het bewijs wordt ook geleverd, dat een doodgraver vanouds zijn beenderen heeft opgegraven, en zijn as in de wind heeft gestrooid. "Dat is nu alles heel goed en wel; maar nu hebt u nog het bewijs te leveren dat u de man zijt, die toen gestorven en begraven is." "Wel, ik ben het; ik weet, dat ik het ben. Ik verklaar u als eerlijk man, dat ik in de hemel geweest ben, en nu teruggekomen ben." "Welnu," zegt de ongelovige, "het is onbestaanbaar met de rede. Het is bespottelijk te denken, dat iemand, die dood en begraven is, ooit weer levend kan worden, en daarom zeg ik u ronduit, dat ik u niet geloof." Aldus is het, dat de mensen hem zouden antwoorden; en in plaats van slechts schuldig te wezen aan het loochenen van vele wonderen, zouden de mensen er nog slechts één aan toevoegen; maar zij zouden er geen haarbreed dichterbij de waarheid om komen. En gewis, indien dit wonder in een vergelegen land geschiedde, en het aan het overige van de wereld slechts werd meegedeeld, dan kan ik mij voorstellen, dat de ongelovige wereld zou uitroepen: "Er zijn ook op andere plaatsen van die kindersprookjes in omloop, maar wij zijn verstandige mensen, wij geloven ze niet." Al zou ook een geheel kerkhof zijn doden weergeven aan het leven, en al zouden die allen voor de ongelovige staan, die de waarheid van het christendom loochent, dan verklaar ik niet te geloven, dat er in al de kerkhoven van de wereld genoeg kracht van bewijs voor hem zou zijn, om hem tot overtuiging te brengen. Het ongeloof zou nog altijd om meer roepen. Bewijs iets aan een ongelovige, en hij zal om een nieuw bewijs vragen. Laat het door velerlei getuigenissen zo klaar voor hem zijn als de dag, toch zal hij het niet geloven. Of eigenlijk gelooft hij het wel, maar hij wendt ongeloof voor, hij is ongelovig in weerwil van zich zelf. Maar gewis, de opstanding van een dode zou voor de overtuiging van zulke mensen weinig waarde hebben.

Doch herinnert u, mijne vrienden, dat de talrijkste klasse van de ongelovigen uit diegenen bestaat, die in het geheel niet denken. Er zijn zeer velen in dit land, die eten en drinken, en nog allerlei andere dingen doen, maar niet denken. Of wel, zij denken genoeg om des morgens de luiken van hun winkelvesters weg te nemen, en ze er des avonds weer voor te doen. Zij denken genoeg aan het rijzen en dalen van de fondsen, of aan de marktprijzen, of aan de prijs van het brood, maar hun brein schijnt hun voor niets anders te zijn gegeven dan om over hun dagelijkse behoeften te peinzen. Voor hen is de godsdienst een zaak van zeer gering aanbelang. Zij willen wel aannemen, dat de Bijbel waar is; zij willen gaarne geloven, dat het heel goed is godsdienstig te zijn; maar zij bekommeren er zich niet veel om. Zij denken christenen te zijn - werden zij niet als kinderen gedoopt? Zij *moeten* wel christenen zijn; dat denken zij ten minste; maar zij geven zich de moeite niet om zich eens af te vragen wat godsdienst is. Zij gaan nu en dan eens naar de kerk, maar dat betekent voor hen niet veel. De ene predikant mag in tegenspraak wezen met de andere predikant, maar daar weten zij niets van; zij zullen zeker wel beiden gelijk hebben. De ene leraar kan de andere leraar op schier ieder leerstuk aanvallen; het raakt hen net; zij troosten zich met de gedachte: - "God Almachtig zal ons zeker niet vragen naar welke kerk wij gingen." Hun oordeel gebruiken zij niet. Denken is zulk een zwaar werk voor hen, dat zij zich nooit over iets het hoofd zullen

breken. Indien nu morgen de dag iemand van de doden opstond, dan zou dit die mensen opwekken of verschrikken. O ja, zij zullen hem wel eens gaan zien, zo als zij een andere zeldzaamheid gaan zien; en dan zullen zij er veel stof tot praten over hebben; zij zullen zeggen: "Er is iemand van de doden opgestaan;" en wellicht zullen zij zelfs op een winteravond een van zijn preken lezen; maar nooit zullen zij zich de moeite geven om eens na te denken over zijn getuigenis. Neen, het zijn zulke zware blokken steen, dat zij niet bewogen kunnen worden; en indien de verrezene in hun huis zou komen, dan zou het meeste van wat zij gevoelen vrees zijn; maar over hetgeen hij zou zeggen, zouden zij hun loden hersens niet kwellen. Al was het, dat iemand van de doden opstond, zo zou toch de grote massa van het volk niet bewogen worden.

En behalve dat, mijne vrienden, *indien de mensen het getuigenis van God niet willen geloven, dan is het onmogelijk, dat zij het getuigenis van een mens zullen aannemen.* Indien de stem van God van de Sinaï, en zijn stem door Mozes in het boek der wet, indien zijn stem door de verschillende profeten in het Oude Testament, en inzonderheid zijn eigen woord door zijn eigen Zoon, die de onsterfelijkheid aan het licht heeft gebracht door het Evangelie, de mensen niet kan overtuigen, dan is er niets in de wereld, dat dit werk uit en door zich zelf tot stand kan brengen. Neen, indien *God* eens gesproken heeft, en de mens geen acht op Hem sloeg, dan behoeven wij ons niet te verwonderen, dat wij zeer dikwijls hebben te prediken zonder dat men acht slaat op ons; en wij moeten geen ingang verlenen aan het denkbeeld, dat sommige mensen, die opgestaan zijn van de doden, een grotere macht van overtuiging zouden hebben dan Gods eigen Woord. Indien deze Bijbel zonder de Geest van God de kracht niet heeft u te bekeren (en die heeft hij voorzeker niet), dan is er buiten zijn invloed niets ter wereld, dat deze macht wèl heeft. En indien de openbaring, die God in dit gezegende Boek heeft gegeven van zijn Zoon Jezus Christus, indien de Heilige Schrift in de hand Gods niet genoeg is om u tot het geloof van Christus te brengen, al zou dan ook een engel van de hemel komen, of de heiligen uit de heerlijkheid, ja al zou God zelf neerkomen op de aarde om voor u te prediken, u zou toch niet verlost en niet gezegend worden. *"Indien zij Mozes en de profeten niet horen, zo zullen zij ook, al was het, dat iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezegen."*

## II.

*Doch men heeft zich voorgesteld, dat, zo één van "de geesten der volmaakt rechtvaardigen" op aarde zou komen, hij, al was het ook, dat zijn getuigenis de ongelovigen niet zou bevredigen, toch zeer veel betreffende het koninkrijk Gods zou kunnen meedelen.*

"Gewis," zouden sommigen zeggen, "indien Lazarus uit Abrahams schoot naar de aarde was gekomen, hij zou dingen hebben kunnen verhalen, die hun haar ten berge zou doen rijzen terwijl hij sprak van de pijn, waarin de rijke man zich bevond. Voorzeker, indien hij van de poorten der zaligheid zijn blikken heeft laten rondweiden, hij zou ons hebben kunnen spreken van de worm die niet sterft, en het vuur, dat nooit uitgeblust kan worden, enige afgrijpselijke bijzonderheden, enige ontroerende woorden van afschuw en verschrikking zou hij wel hebben kunnen uitspreken, woorden die ons meer van de toekomstige staat ontvouwd zouden hebben, dan wij er thans van weten. "En," zegt de gelovige met het heldere, schitterende oog: "Indien hij op aarde was gekomen, hij zou ons van de eeuwige rust van de heiligen hebben kunnen verhalen; hij zou ons die heerlijke



stad hebben kunnen schetsen, die de Heere God tot haar eeuwig licht heeft, welker straten van goud, welker poorten paarden zijn. O, hoe liefelijk zou hij hebben kunnen spreken van het rusten aan Christus' borst, van de gelukzaligheid van de verlostten! Voorzeker, hij zou enige handvullen van Escol's druiventrossen mee hebben gebracht. Hij zou in staat zijn geweest ons sommige van de geheimen van de hemel mee te delen, ons kracht en moed hebben ingestort om de hemelse loopbaan te lopen." Houd op! Ook dat zijn dromerijen. Een geest der volmaakt rechtvaardigen, neerkomende van de hemel, zou ons niets meer, dat ons van enig nut is, kunnen meedelen, dan wij reeds weten. Wat zou een geest uit de hemel ons meer van de smarten der hel kunnen zeggen dan ons reeds bekend is? Is de Bijbel niet duidelijk genoeg? Heeft Christus ons geen schrikkelijk beeld geschilderd van de poel van het vuur? Heeft Hij, zelfs toen Hij weende over de mensen, ons niet in ontzettende bewoordingen meegedeeld, dat God ten laatste dage zeggen zal: "Gaaf weg, u vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is?" Verlangt u nog ontroerender, nog aangrijpender woorden dan deze? "De worm, die niet sterft, en het vuur dat niet uitgeblust wordt." Hebt u nog ontzettender waarschuwing nodig dan deze: "De goddelozen zullen terugkeren, naar de hel toe, alle godvergetende heidenen"? Nog ontzaglijker waarschuwing dan deze: "Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan?" Hoe! u verlangt nog vollediger mededelingen dan die van het Woord Gods? Tofeth is van gisteren bereid, het vuur en hout van zijn brandstapel is veel: de adem des HEEREN zal hem aansteken als een zwavelstroom."

U kunt hiervan niet meer verlangen dan de Schrift te kennen geeft. Zelfs hiervan zoekt u uzelf nog af te wenden. U zegt dat het Boek te schrikkelijk is, en al te veel spreekt van de verdoemenis en van de hel. Mijn hoorders, indien u denkt, dat hier te veel van in de Bijbel staat, en hem daarom verwerpt, zoudt u dan ook maar een ogenblik stilstaan om te luisteren naar iemand, die er u nog meer van zegt? Nee, u verlangt niets meer te weten, en het zou ook nergens toe dienen, zo u er wel meer van wilde weten. Wenst u nadere bijzonderheden omtrent het oordeel, die dag van de toorn, die wij allen tegemoet gaan? Is ons niet gezegd, dat de Koning "zal zitten op de troon van zijn heerlijkheid, en voor hem zullen al de volken vergaderd worden, en hij zal ze van elkaar scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt?" Gesteld eens, er was iemand hier, die de plechtige voorbereidselen had gezien voor de grote oordeelsslag - iemand, die stond aan de plaats, waar de troon opgericht zal worden, en de toekomst met een doordringender oog had gezien dan wij haar zien. Wat zou ons dit baten? Zou hij ons meer kunnen zeggen dan de Heilige Schrift ons nu gezegd heeft - iets dat ons ten minste van meer nut zou kunnen wezen. Wellicht weet hij niet meer dan wij weten. En van één ding ben ik zeker, hij zou ons van de maatstaf van het oordeel niets meer zeggen, dan wij nu al weten. Zeg mij, O geest, die van een andere wereld zijt weergekeerd, hoe worden de mensen geoordeeld? Waarom worden zij veroordeeld? Waarom worden zij behouden? Ik hoor hem zeggen: "De mensen worden veroordeeld van wege de zonde. Lees de tien geboden van Mozes, en u zult de tien grote veroordelingen vinden, waarom de mensen afgesneden worden." Dat heb ik te voren reeds geweten, O geest, u hebt mij niets nieuws meegedeeld! "Neen," zegt hij, "en ik heb ook niets nieuws mee te delen. "Want ik ben hongerig geweest en u hebt mij niet te eten gegeven, ik ben dorstig geweest, en u hebt mij niet te drinken gegeven; ik was een vreemdeling, en u hebt mij niet geherbergd; naakt, en u hebt mij niet gekleed; krank en in de gevangenis, en u hebt mij niet bezocht; voor zooveel u dit een van deze minsten niet gedaan hebt, zo hebt u het mij ook niet gedaan. Gaaf weg, u vervloekten!"

"Was dat het woord van de Koning?" "Ja," zegt hij, "dat was het woord van de Koning." "Maar ik heb dat zelf ook gelezen, u hebt mij niets méér gezegd." Indien u door het lezen van de Schrift het verschil niet kent tussen recht en onrecht, dan zoudt u dit ook niet leren kennen, al zou een geest het u aanduiden. Indien u door de Bijbel zelf de weg naar de hel en de weg naar de hemel niet weet, dan zult u hem nooit te weten komen. Geen boek kan helderder, geen openbaring, geen getuigenis duidelijker zijn. En daar deze getuigenissen zonder de werking van de Geest ongenoegzaam zijn, volgt hier uit, dat geen verdere verklaring van enig nut zou wezen. De zaligheid wordt gans en al toegeschreven aan God, en des mensen verderf bloot en alleen aan de mens. Wat meer zou een geest ons kunnen zeggen, dan -een duidelijke bekendmaking van deze twee groten waarheden. "O, Israël, u hebt u zelf verdorven; maar in Mij wordt uw hulp gevonden". (Hoséa 13:9 naar de Engelse overzetting.)

Geliefden, plechtig en ernstig zeggen wij nogmaals, dat de Heilige Schrift zó volmaakt en volledig is, dat zij geen aanvulling kan behoeven door een nadere verklaring omtrent onze toekomstige staat. Alles wat u omtrent de toekomst behoort te weten, kunt u uit de Heilige Schrift vernemen. Het is niet recht om, gelijk sommigen, te spreken van de toekomst als van een bodemloze afgrond, alsof dat alles was wat wij er van weten. Geloofd zij God, de heilige ziet niet nederwaarts in een bodemloze afgrond, hij ziet op naar de hemelse "stad, die fondamenten heeft, welker kunstenaar en bouwmeester God is." Ja ook de goddelozen zien niet in een onbekende afgrond, want het is hun duidelijk geopenbaard wat die afgrond is. Ofschoon "geen oog" de smarten van hen die verloren gingen "heeft gezien," en geen oor ze "heeft gehoord", zo heeft de Heilige Schrift er ons toch genoeg van meegedeeld, om ons hun toestand als een nauwkeurig getekende weg voor te stellen, zodat, als zij de dood, de hel, de verschrikking ontmoeten, deze geen onbekende, nieuwe zaken voor hen zullen zijn; want zij hebben er van te voren van gehoord; en het is hun duidelijk geopenbaard geworden. Wij zouden niets meer kunnen weten, dat ons van enig nut zou zijn. Snappers, mensen, die behept zijn met een ijdele nieuwsgierigheid, en dergelijke meer, zouden groot welbehagen hebben in zulk een man. O, welk een kostelijke prediker zou hij voor hen wezen, zo zij hem de ganse weg van de hemel naar de aarde konden doen afleggen; en er hem toe konden brengen om alle geheimen te openbaren! O, hoe zouden zij hem liefhebben; hoe zouden zij zich in hem verlustigen! "Want," zeggen zij, "hij weet veel meer dan ieder ander; hij weet veel meer dan de Bijbel ons zegt; hij weet een menigte van kleine bijzonderheden; en het is prachtig ze hem te horen verklaren! Maar daar zou het dan bij blijven. Het zou niets dan een bevrediging zijn van ijdele nieuwsgierigheid; er zou geen zegen uit voortvloeien; want indien het een zegen voor ons zou zijn om meer van de toekomstige staat te weten, dan zou God ons die wetenschap niet onthouden. Er kan ons niet meer worden meegedeeld. Indien gij, door hetgeen u weet, u niet laat gezeggen, dan zoudt gij, al was het dat iemand uit de doden opstond, u evenmin laten gezeggen.

### III.

Doch sommigen zullen zeggen: INDIEN ER AL GEEN WINST WAS IN DE SUBSTANTIE, ER ZOU TOCH VOORZEKER WEL IETS GEWONNEN ZIJN IN DE MANIER VAN DE PREDIKING.

O, indien zulk een geest uit de hemelse sferen neerkwam, welk een prediking zouden wij te horen krijgen! Wat hemelse welsprekendheid zou er van zijn lippen vloeien. Hoe

majestueus zou hij zijn rede inkleden! Hoe machtig zou hij zijn hoorders bewegen! Wat wondervolle woorden zou hij uiten! Wat volzinnen, die ons zouden doen sidderen! Er zou in zulk een prediker geen dofheid, geen eentonigheid zijn; het zou geen vermoeienis wezen naar hem te luisteren. Er zou in hem geen gebrek wezen aan liefde; en gewis ook geen gebrek aan ernst. Wij zouden hem zeker volgaarne alle dagen willen horen, en zijn wondervolle spraak nooit moe worden. Zulk een prediker heeft de aarde nooit gehoord. Ach, dat hij kwame! Hoe wij naar hem zouden luisteren!" Houd op! Ook dat zijn dromerijen. Ik geloof, dat Lazarus, uit Abrahams schoot naar de aarde komende, geen zo goed prediker zou wezen als iemand, die nog niet gestorven is, maar wiens lippen wél aangeraakt zijn met een gloeiende kool van het altaar. Wel verre dat hij beter zou zijn, kan ik niet inzien, dat hij zo goed zou wezen, als deze. Zou een geest uit de andere wereld plechtiger tot u kunnen spreken dan Mozes en de profeten hebben gesproken? Of zouden zij ernstiger kunnen spreken, dan het woord, dat u reeds menigmaal verkondigd is? O, mijne vrienden, sommigen van u hebben een prediking aangehoord zo ernstig en plechtig als de dood. Ik kan u aan tijden herinneren, toen u onder het geklank van het woord zat, bevende en vol van verbazing en ontroering. Het scheen alsof de leraar boog en pijlen had, en dat hij uw consciëntie tot doelwit voor zijn schichten had gekozen. U wist niet meer waar u waart; u waart zo ontzettend verschrikt, dat uw knieën tegen elkander aanstieten, en uw ogen overvloedig van tranen. Wat verlangt u nog meer? Indien die hoogernstige prediking van een machtig prediker, die God toen voor het werk had bezielde, u niet heeft gered, wat kan - buiten de invloed van de Geest - u dan wél redden? En ach! u hebt nog ontzaglijker prediking dan deze gehoord. U had een kind, een dochttertje; zij was gewoon de Zondagsschool te bezoeken. Zij kwam thuis, krank ten dode toe. Dag en nacht hebt u bij haar gewaakt; en de koorts nam toe en u zaagt, dat het kind moest sterven. U hebt niet vergeten, dat dit kind een prediking voor u gehouden heeft, waardoor u tot in de ziel ontroerd werd. Een ogenblik vóórdat zij stierf, nam zij uw hand in de hare, en zei: "Vader, ik ga naar de hemel, wilt u er ook komen?" Dat was een hoogst ernstige prediking voor u. Wat zou uw dode prediker u meer kunnen zeggen? u bent het nog niet vergeten, dat uw vader, toen hij stervende was, (hij was bij zijn leven een heilige man Gods, die zijn Meester trouw heeft gediend) u en uwe broeders en zusters rondom zijn bed had verzameld, en dat hij u een voor een heeft toegesproken. Vrouw! u hebt, in weerwil van al uw zonde en goddeloosheid, waaraan u uzelf sedert lang hebt overgegeven, niet vergeten, hoe hij u aanzag en zeide: "Mijn dochter, het was u beter nooit geboren te zijn, dan dat u Christus versmaadt en op zijn zaligheid geen acht slaat." En u hebt de uitdrukking van zijn gelaat niet vergeten, toen hij u allen met tranen in de ogen aansprak en zei: "Kinderen, ik bezweer u bij de dood en de eeuwigheid, zo u uw eigen ziel liefhebt, zo veracht het Evangelie van Christus toch niet. Keert u af van uw dwaasheden; wendt u tot God en leeft." Welk een prediker, beter dan deze, verlangt gij? Wat stem, plechtiger dan die van uw eigen vader of moeder, toen zij aan de ingang van de eeuwigheid stonden? En u bent ook nog niet gans en al aan de invloed van een ander zeer ernstig, aangrijpend toneel ontsnapt. U had een vriend, een zogenaamde vriend, hij was een verrader, iemand, die in de zonde leefde, en tegen God rebelleerde met een sterke hand en een uitgestrekte arm. U herinnert u zijn sterfbed. Toen hij de dood nabij was, werd hij door angst en verschrikking aangegrepen; het vuur der hel brandde hem reeds vóór hij de aarde nog had verlaten. U hebt zijn zuchten, zijn bange kreten niet vergeten; u kunt het gezicht nog niet wegbannen uit uw dromen van die hand, waarin hij in zijn doodsbenauwdheid de nagels diep had ingedrongen, en dat gelaat, dat gans verwrongen

was van verbazing en verschrikking. De ontzettende kreten klinken u nog in de oren, waarmee die geest het rijk van de duisternis inging en het land der levenden verliet. Wat kunt u van een prediker meer verlangen? Hebt u die prediking gehoord, en hebt u uzelf toch niet bekeerd? Voorwaar, indien u na dit alles toch nog verhard zijt gebleven, dan zoudt gij, al was het, dat iemand uit de doden opstond, u toch niet laten gezeggen.

Ach! Maar u zegt, dat u iemand verlangt, die met meer gevoel voor u predikt. Dan mijn vriend, kunt u hem niet vinden in de prediker, die u verlangt. Een geest uit de hemel zou geen gevoelvol prediker kunnen zijn. Het zou Lazarus, komende uit Abrahams schoot, onmogelijk zijn om met gevoel, met aandoening voor u te prediken. Als een volmaakt wezen, moet hij natuurlijk gelukkig zijn. Verbeeld u, dat heden iemand, die volkomen gelukzalig is, voor u zou prediken over bekering en de toorn van God. Ziet u hem niet? Er is een kalme glimlach op zijn gelaat; het licht van de hemel omstraalt hem. Hij spreekt van de pijn in de hel, de plaats van zuchten en geweene; maar *hij* kan niet zuchten; zijn gelaat blijft altijd even kalm en vredig. Hij spreekt van de folteringen van de goddelozen: dat is een ogenblik voor tranen; maar *hij* kan niet wenen, dat was onbestaanbaar met de gelukzaligheid. De man spreekt over ontzettende dingen met een glimlach op het gelaat. Er is zomer op zijn voorhoofd, en winter op zijn lippen; de hemel in zijn ogen, en de hel in zijn mond. U zoudt zulk een prediker niet kunnen verdragen, het zou wezen alsof hij u bespotte. Ach! Er is een prediker nodig, die een mens is van gelijke bewegingen als gij, een mens gelijk u zelf, die in staat is met u te gevoelen. Er is iemand nodig, die, als hij Christus predikt, zijn hoorders aanziet met de glimlach van de liefde; en als hij spreekt van verschrikkingen, siddert in zijn eigen gemoed, terwijl hij u de toorn van God voorstelt. Na de kracht van Gods Geest, ligt de grote kracht van de prediking daarin, dat de prediker gevoelt wat hij zegt. Nooit zullen wij met onze prediking veel goeds uitrichten, tenzij wij in ons hart gevoelen wat wij uitspreken met onze lippen. „Wij dan, *wetende* de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof.” Nu zou een verheerlijkte geest uit de hemel deze dingen niet kunnen gevoelen; hij zou slechts weinig gemoedsbeweging kunnen tonen. Het is waar, hij zou van de heerlijkheid van de hemel kunnen spreken; en hoe zou zijn gelaat al schitterender en stralender worden, terwijl hij van de wonderen van de bovenwereld gewaagt! Maar als hij er toe kwam om uit te roepen: „Vliedt de toekomende toorn,” dan zou zijn stem nog even liefelijk klinken als hij spreekt van de dood en het oordeel, als toen hij sprak van de heerlijkheid; en dat zou een treurige wanklank opleveren. Het geluid zou niet in overeenstemming wezen met de zin; zijn stembuiging zou ongeschikt zijn om het denkbeeld helder te doen uitkomen. Zulk een prediker zou geen krachtig prediker kunnen zijn, al was het ook, dat hij uit de doden was opgestaan.

En één ding kunnen wij zeggen: hij zou zijn prediking niet méér rechtstreeks en persoonlijk tot uw hart kunnen richten, dan u de waarheid op de man af reeds verkondigd is. Ik zal niet zeggen, dat u die prediking, waardoor uw geweten wel moest getroffen worden, van de kansel hebt gehoord. Ik heb er soms ijverig naar gestreefd zeer persoonlijk te zijn in mijn prediking. Ik ben er niet voor teruggedeinsd sommigen van u als met de vinger aan te wijzen en u een woord van bestraffing te doen horen, dat niet te miskennen was. En als ik wist, dat iemand van u zich toegeeft in de zonde, ik zou u niet sparen. Ik dank God, dat ik niet vrees een persoonlijk prediker te zijn, en de pijl af te zenden naar ieders geweten, naar dat hij het van node heeft. Evenwel, ik ben niet bij machte het woord zo te doen doordringen tot uw hart, als ik wel wenste. U denkt allen,

dat uw naaste bedoeld is, terwijl u het zelf zijt, voor wie het woord gesproken is Maar eenmaal hebt u een persoonlijk prediker gehad. Er was een groot prediker, die u eens in uw huis heeft bezocht; zijn naam was Cholera en Dood. Een schrikkelijk prediker! Met strenge woorden en harde toon legde hij de hand op uw vrouw, en toen legde hij zijn andere hand op u, en u werd koud en schier verstijfd. U herinnert u, hoe hij toen voor u gepredikt heeft. Hij heeft uw consciëntie opgeschrikt; hij wilde u niet stil laten liggen; hij riep luide over uw zonde en ongerechtigheid; hij stelde uw gehele voorbijgegane leven in het licht, en uw boze handelingen voor uwe ogen. Hij leidde u door al uw afdwalingen heen, van uw kindsheid tot aan deze ure, en toen nam hij de tuchtroede van de wet, en begon uw rug te doorploegen. Hij verschrikte u met de "toekomende toorn." U zond om de leraar, u verzocht hem te bidden; u dacht ook zelf te bidden. En toen ging de prediker weg, en zijn komst was vruchteloos; er was u geen goed gedaan. U waart een weinig bewogen en een weinig verschrikt; maar u bent heden, wat u toen waart: niet bekeerd en niet behouden. Zo zoude u uzelf dan ook niet bekeren, al was het, dat iemand uit de doden opstond. U hebt schipbreuk geleden op zee; u bent aan de rand van het graf gekomen door koorts en krankheid; u waart bijna gedood door een ongeluk, en toch, met al dit persoonlijk prediken terwijl het geweten luide sprak in uw binnenste, zijt u heden nog onbekeerd. Zo leer dan deze waarheid kennen dat geen uitwendige middelen in de ganse wereld u ooit tot de voetbank der Goddelijke genade kunnen brengen en een christen van u kunnen maken, indien Mozes en de profeten daarin gefaald hebben. Alles wat nu geschieden kan is dit: God, de Heilige Geest, moet het woord aan u zegenen, want anders kan het geweten u niet doen ontwaken, kan het verstand u niet doen ontwaken, kunnen krachtige drangredenen u niet doen ontwaken, kan geen overreding u tot Christus brengen. Dit kan door niets of niemand geschieden dan door God, de Heiligen Geest. O! Gevoelt u heden morgen getrokken te zijn? Is er een hand der liefde, die u naar Christus heentrekt, en is er een gezegende stem, die tot u zegt: "Kom tot Jezus, o zondaar; er is hoop voor u?" Dan is dit de Geest van God. Loof en dank Hem er voor. Hij trekt u met mensenzelen, met koorden der liefde. Maar ach! Zo u niet wordt getrokken, zo u aan u zelf wordt overgelaten, dan zult u gewis sterven. Broeders en zusters in het geloof, laat ons God bidden voor de zondaren, dat zij tot Christus getrokken mogen worden; dat zij er toe geleid mogen worden te komen, zo schuldig en beladen als zij zijn; en tot Jezus mogen opzien om verlicht te worden, en dat zij zich door de kracht van de Geest zullen laten zeggen om Christus te nemen tot hun "Alles in allen," wetende dat zij in zich zelf "niet met al" zijn. *O, Heilige Geest, zegen dit woord, om Jezus Christus wil. Amen.*

"De gelijkenissen van de Heiland"

## 20. Waar zijn de negen?

*"En een van hen, ziende, dat hij genezen was, keerde wederom, met grote stem God verheerlijkende. En hij viel op het aangezicht voor Zijn voeten, Hem dankende; en dezelve was een Samaritaan; en Jezus, antwoordende, zeide: Zijn niet de tien gereinigd geworden? en waar zijn de negen? En zijn er geen gevonden, die wederkeren, om Gode eer te geven, dan deze vreemdeling? En hij zeide tot hem: Sta op, en ga heen; uw geloof heeft u behouden." Lukas 17:15-19.*

Gij hebt de melaatsheid dikwijls horen beschrijven; het was een zeer verschrikkelijke ziekte, de ergste zou ik denken, waaraan het vlees onderworpen is. Wij dienden veel dankbaarder te zijn dan wij zijn, dat deze huidziekte in ons rijk gezegend land nauwelijks bekend is. U hebt er ook wel van gehoord, welk een leerrijk zinnebeeld zij is in het menselijk vlees van wat de zonde is in de menselijke ziel, hoe zij verontreinigt, welk een verwoesting zij teweegbrengt. Ik behoef over dat treurig onderwerp niet uit te weiden. Maar welk een gezicht had de Zaligmaker hier: tien mensen, die melaats waren! Inderdaad, een wereld van ellende! Welke gezichten ziet onze Heere nog elke dag in deze door de zonde besmette wereld! Niet tien mensen die zondaars zijn; noch zelfs tien miljoen slechts worden er gevonden over de gehele wereld, maar op deze aarde zijn wel duizend miljoen mensen, wier ziel krank is. Het is een wonder van neerbuigende goedheid, dat de Zoon van God Zijn voet in zulk een ziekenhuis wilde zetten.

Merkt evenwel de triomferende genade van onzen Heere Jezus op ten aanzien van de tien melaatsen. Iemand zou zijn fortuin er mee maken, hij zou zijn leven lang met roem en eer gekroond zijn, wanneer hij één melaatse genas; maar onze Heere genas tien melaatsen in een keer. Zulk een volle fontein van genade is Hij, zo vrijelijk bewijst Hij Zijn gunst, dat tot de tien gezegd wordt heen te gaan en zich aan de priesters te vertonen, omdat zij genezen zijn; en op hun weg naar de priesters bevinden zij, dat dit zo is. Niemand van ons kan zich de blijdschap voorstellen, welke zij gevoelden, toen zij bemerkten, dat zij genezen waren. O, het moet een soort van nieuwe geboorte voor hen geweest zijn, daar zij ondervonden, dat hun vlees weer fris was als dat van een klein kind! Het zou niet te verwonderen geweest zijn, indien alle tien teruggesneld waren, zich aan de voeten van Jezus hadden geworpen, en hun stem hadden verheven, in een tienvoudige lofpsalm. Het treurige omtrent de zaak is, dat negen van hen, ofschoon zij genezen waren, hun weg naar de priesters zo koel mogelijk vervolgden: wij horen in het geheel niet meer van hun terugkeer, zij verdwijnen zo maar uit de geschiedenis. Zij hebben een zegen ontvangen, zij gaan huns wegs, en daar is het mee uit.

Slechts één van hen, een Samaritaan, keerde terug om zijn dank te betuigen. De ellende brengt de mensen tot elkaar, en zo hielden de negen melaatsen van het zaad van Israël zich op met een uitgeworpen Samaritaan; en deze, het was wel zonderling, was de enige, die, door een plotselinge aandrif van dankbaarheid aangegrepen, zich op weg begaf naar zijn Weldoener, aan Diens voeten neerviel, en God begon te verheerlijken.

Als u in de wereld om u heen blikst; zult u onder al de uitgezochte specerijen dat kruid, hetwelk de naam van dankbaarheid draagt, maar zelden aantreffen. Het behoorde even

algemeen voor te komen als de dauwdroppen, die des morgens aan de hagen hangen; maar helaas ! De wereld is droog van dankbaarheid jegens God. Dankbaarheid jegens Christus was in Zijn dagen schaars genoeg, Ik had bijna gezegd: het was tien tegen één, dat niemand Hem ging prijzen; maar ik moet dat een weinig veranderen en zeggen: het was negen tegen één. Eén dag van de zeven is voor de dienst van de Heere; en maar één mens van de tien is tot Zijn lof genegen. Ons onderwerp is: *dankbaarheid jegens de Heere Jezus Christus*.

1. HET ZELDZAME VAN DE DANKBAARHEID.
2. DE KARAKTERTREKKEN VAN DE WARE DANKBAARHEID
3. HET GEZEGENDE VAN DE DANKBAARHEID

#### I.

Ik begin met het punt, hetwelk ik reeds heb aangeroerd, namelijk, HET ZELDZAME VAN DE DANKBAARHEID.

Merkt dienaangaande op: *er zijn er meer, die weldaden ontvangen, dan er ooit lof voor toebrengen*. Negen personen genezen, één persoon God verheerlijkende; negen personen genezen *van de melaatsheid*, let daar wel op, en slechts één persoon aan Jezus' voeten neerknielende en Hem daarvoor dankende ! Indien voor deze buitengewoon grote weldaad, welke de stemmen bijna aan het zingen zou kunnen brengen, de mensen de Heere slechts dank toebrengen in verhouding van één tot negen, wat zullen wij dan zeggen van wat wij noemen Gods gewone goedertierenheden - gewoon alleen, omdat Hij er zo mild mee is, want ieder daarvan is van onschatbare waarde? Het leven, de gezondheid, het gezicht van de ogen, het gehoor van de oren, de liefde in het huisgezin, de banden van de vriendschap - het is mij niet mogelijk een lijst op te maken van de weldaden, die wij iedere dag ontvangen; en is er nog wel één van de negen, die God daarvoor de lof doen toekomen? Een koud "Goddank!" is menigmaal alles wat men te horen krijgt. Anderen onder ons loven Hem werkelijk voor deze weldaden, maar welk een armzalige lof! Dr. Watt's uitspraak is, treurig genoeg, maar al te waar:

*Hosanna klinkt er uit de mond,  
Maar 't hart is niet daarbij.*

Wij loven de Heere niet zoals het behoort, niet naar verhouding, niet met een warm en innig gevoel. Wij ontvangen een vasteland van goedertierenheden, en zenden slechts een eiland van lofzegging terug. Hij geeft ons zegeningen, die iedere morgen nieuw en iedere avond vers zijn; Zijn trouw is groot; en toch laten wij de jaren voortrollen, en nemen zelden een dag van lofzegging waar. Treurig is het God te zien, niets dan goedheid, en de mens niets dan ondankbaarheid! De stam, die weldaden ontvangt, kan zeggen: "Mijn naam is legio;" maar degenen, die God loven, vormen zulk een klein getal, dat een kind ze zou kunnen opschrijven.

Maar er is iets nog opmerkelijker dan dit: *het getal van hen, die bidden, is groter dan het getal van hen, die lofzingen*. Want deze tien melaatsen baden allen. Zwak en nietig als hun stem door de kwaal was geworden, verhieven zij ze nochtans in het gebed, en verenigden zij zich in het geroep: "Jezus, Meester, ontferm U onzer!" Zij stemden allen in met de bede: "Heere, ontferm U over ons! O Christus, wees ons genadig!" Maar toen zij aan de lofzang toekwamen, aan het grootmaken en verheerlijken van God, was er maar één onder hen, die zijn stem liet horen. Men zou gedacht hebben, dat allen, die baden, ook

hun lofzangen zouden opzenden; maar dat is niet zo. Er zijn gevallen geweest, dat de ganse bemanning van een schip in een tijd van nood gebeden heeft, en nochtans niemand van die bemanning de lof van God heeft gezongen, toen de storm bedaard was. Ontelbaar velen van onze medeburgers bidden, wanneer zij ziek en nabij de dood gekomen zijn; maar wanneer zij weer beter worden, worden hun lofzangen krank tot stervens toe. De engel der genade, aan hun deur luisterende, heeft geen gezang van de liefde, geen lied van de dankbaarheid gehoord. Helaas! Het is een maar al te treurige waarheid, dat er meer bidden dan lofzingen.

Ik giet dit in een anderen vorm voor u, die het volk Gods zijt; *de meesten van ons bidden meer dan dat wij lofzingen*. U bidt zeker genoeg, denk ik; maar de lof, waar is die? Aan onze huisaltaren bidden wij altijd; maar zelden wordt de toon van de lof gehoord. In onze binnenkamers bidden wij voortdurend; maar wordt er ook *menigmaal* een lofzang opgezonden? Het gebed is niet zulk een hemelse oefening als de lofzang; het gebed is voor de tijd, maar de lofzang is voor de eeuwigheid. De lofzang verdient daarom de eerste en hoogste plaats, niet waar? Laat ons hier beginnen met de werkzaamheid, welke de hemelbewoners bezighoudt. Het gebed is voor een bedelaar; maar mij dunkt, het is een ellendige bedelaar, die nimmer een woord van lof en dank spreekt, wanneer hij een aalmoes ontvangt. De lof behoort van nature het gebed op de hielen te volgen, en zelfs, wanneer het geen volgen is, door de Goddelijke genade, er aan vooraf te gaan. Indien u in droefenis terneer zit, indien u geld verliest, indien u in armoede vervalt, indien uw kind ziek is, indien de kastijding u in allerlei vormen bezoekt, begint u te bidden, en dat keur ik niet in u af; maar moet het al bidden en geen loven zijn? Moet ons leven zoveel zout en zo weinig zoet in zich bevatten? Moeten wij voor ons zelf zo dikwijls een teug ontvangen uit de rots van de zegeningen, en zelden een drankoffer uitgieten voor de allerhoogste God? Komt, laat ons onszelf bestraffen, waar wij erkennen, dat wij zoveel meer gebed dan lof opzenden!

Laat mij, omtrent ditzelfde punt, nog de opmerking maken, *dat er meer gehoorzamen ten aanzien van het uitwendige dan er ooit Christus loven*. Toen Jezus zei: "Gaaf heen, en vertoont u zelf aan de priester," gingen zij heen, alle tien; niet één bleef achter. Doch slechts één kwam terug om een persoonlijke Zaligmaker te aanschouwen, en Zijn naam te prijzen. Zo gaat het heden ten dage: u gaat naar de kerk, u woont de samenkomsten bij, u leest een boek, u verricht uitwendig godsdienstige handelingen; maar hoe weinig wordt het loven van God gezien, het liggen aan Zijn voeten; hoe weinig zijn wij doordrongen van een gevoel van dankbaarheid, zodat wij zonder ophouden zouden kunnen zingen tot eer van Hem, Die zulke grote dingen voor ons gedaan heeft! Uitwendig godsdienstige handelingen zijn gemakkelijk genoeg, en ook algemeen genoeg; maar het inwendige, de uitstorting van het hart in dankbare liefde, hoe schaars wordt dat gevonden! Negen gehoorzamen naar het uitwendige, waar slechts één de Heere looft.

Nog merk ik op, en dat betreft ons nog meer persoonlijk: *er zijn er meer, die geloven, dan er zijn, die lofzingen*; want deze tien mannen geloofden, maar slechts één loofde de Heere Jezus. Hun geloof betrof de melaatsheid; en naar hun geloof, alzo geschiedde hun. Dit geloof, ofschoon het slechts betrekking had op hun melaatsheid, was nochtans een zeer wonderlijk geloof. Het is wel opmerkelijk, dat zij de Heere Jezus geloofden; ofschoon Hij niet eens zei: "Wordt genezen," zelfs geen woord van die strekking tot hun sprak, maar



eenvoudig dit: Gaat heen, en vertoont u zelf aan de priester." Met een opgedroogde huid en de dood als het ware in de ledematen, gingen zij er moedig van door in het vertrouwen, dat het de bedoeling van Jezus moest zijn hen te zegenen. Het was een bewonderenswaardig geloof: en toch kwam niet één van de negen, die aldus geloofden, terug om Christus voor het ontvangen gunstbewijs te loven. Ik ben bevreesd, dat er veel geloof is, beter geloof dan het hunne, hetwelk betrekking heeft op geestelijke dingen, dat nog moet opbloeien in praktische dankbaarheid. Misschien bloeit het laat in het jaar, gelijk sommige bloemen; maar het heeft gewis niet gebloeid in de voorjaartijd, gelijk de sleutelbloem en het madeliefje. Het is een geloof, hetwelk weinig bloesems van lof draagt. Ik bestraf mij zelf somtijds, dat ik met God in den gebede heb geworsteld gelijk Elia op de Karmel, maar de naam van de Heere niet heb grootgemaakt gelijk Maria van Nazareth. Wij roemen en prijzen onze Heere niet in verhouding tot de ontvangen weldaden. Gods schatkist zou overvloeien, indien de inkomsten van de dank eerlijker inkwamen. Het zou niet nodig zijn voor de zending te pleiten en het volk Gods tot zelfverloochening aan te sporen, indien er een dankbaarheid betoond werd alleen maar in verhouding tot ons geloof. Ons geloof strekt zich uit tot de hemel en de eeuwigheid; en toch maken wij God niet groot zoals het behoort voor de aarde en de tijd. Het is het waarachtige geloof, dat vertrouwt ik - het staat niet aan mij het te beoordelen; maar het is gebrekkig in de uitkomst. Het geloof was alleen waarachtig bij deze melaatsen voor zover het hun melaatsheid betrof: zij geloofden niet in de godheid van onze Heere, zij geloofden ook niet tot het eeuwige leven. Zo is het ook onder ons: er zijn mensen die weldaden van Christus ontvangen, die zelfs zalig hopen te worden; maar ze prijzen Hem niet. Hun leven wordt doorgebracht in het onderzoeken van hun huid om te zien of hun melaatsheid verdwenen is. Hun godsdienstig leven openbaart zich in een voortdurend onderzoeken van zich zelf om te zien of zij werkelijk genezen zijn. Het is een armzalige manier van doen om daar zijn krachten aan te verspillen. Deze man wist, dat hij genezen was; hij had volle verzekerdheid op dat punt; en de eerste aandrang van zijn geest was, zich terug te spoeden tot waar *Hij* stond, Die zijn glorievolle Geneesmeester was geweest, aan *Zijn* voeten neer te vallen, en *Hem* met luider stem, God verheerlijkende, te prijzen. O dat al mijn schroomvallige, twijfelzieke hoorders hetzelfde mogen doen!

Ik heb, naar ik meen, nu genoeg gezegd aangaande de schaarsheid van lof en dank. Laat ons nog eenmaal de punten noemen. Meer ontvangen weldaden dan God er voor prijzen; meer bidden dan loven; meer gehoorzaam naar het uitwendige dan dat zij God prijzen met het hart; en meer geloven, en ontvangen weldaden door het geloof, dan er op de rechte wijze de Gever van die weldaden prijzen.

## II.

Ik heb zeer veel te zeggen, en weinig tijd, die ik daaraan wijden kan; laat ons daarom kort DE KARAKTERTREKKEN VAN DE WARE DANKBAARHEID opmerken.

De eenvoudige handeling van deze man moge het karakter van de lof vertonen. Deze neemt bij iedereen niet dezelfde vorm aan. De liefde tot Christus, gelijk levende bloemen, openbaart zich onder verschillende vormen; slechts kunstbloemen zijn allen aan elkaar gelijk. De levende lof wordt gekenmerkt door *het persoonlijke*. Deze man was één van de tien; toen hij nog melaats was; hij was geheel alleen, toen hij weerkeerde om God te verheerlijken. U kunt zondigen in gezelschap, u kunt ter helle varen in gezelschap; maar wanneer u de zaligheid verkrijgt, zult u geheel alleen tot Jezus komen; en wanneer u behouden zijt, zo zult gij, ofschoon u er behagen in schept God met anderen te prijzen,

indien zij met u willen instemmen; nochtans, indien zij dit niet doen, er vermaak in vinden om een solo van dankbaarheid te zingen. Deze man verlaat het gezelschap van de andere negen, en komt tot Jezus. Indien Christus u gered heeft en uw hart recht is, zult u zeggen: "Ik *moet* Hem prijzen; ik *moet* Hem liefhebben." u zult niet teruggehouden worden door de kille staat van negen van de tien van uw oude makkers, noch door de wereldsgezindheid van uw familieleden, noch ook door het kille van de kerk. Uw persoonlijke liefde tot Jezus zal u doen spreken, al zouden ook hemel, en aarde, en zee, in stilzwijgen verzonken zijn.

Gij hebt een hart -brandende van aanbeddende liefde, en u bezit een gevoel alsof het het enige hart onder de hemel was, dat liefde tot Christus heeft; en daarom moet u voedsel geven aan de hemelse vlam. U moet aan zijn begeerten toegeven, u moet zijn verlangen uitdrukken; het vuur is in uw beenderen, en u moet lucht hebben. Welaan dan, broeders in Christus, laat ons, dewijl het persoonlijke in de ware lof tot zijn recht moet komen, ieder op zijn wijze God verheerlijken!

*Dat ieder zich in U verblijdt,  
En U zijn Koning noem,  
Dat elk Uw lof en eer verbreid,  
Uw grote deugden roem.*

De volgende karaktertrek van de dankbaarheid van deze man was *het haastige*. Hij was bijna onmiddellijk bij Christus terug; want ik kan niet veronderstellen, dat de Zaligmaker die dag uren achtereen aan de poort van het vlek vertoefde. Hij had het te druk om lang op één plek te zijn: de Meester ging het land door goed doende. De man was spoedig terug; en wanneer u gered zijt, hoe spoediger u dan uw dankbaarheid kunt uiten, hoe beter. Zich nog eens goed bedenken, is een beste zaak, wordt er gezegd; maar dit is niet het geval, wanneer het hart vol is van liefde tot Christus. Brengt uw eerste gedachten ten uitvoer; wacht niet op de volgende, tenzij dan dat uw hart zodanig door een hemels gevoel van overgevendheid wordt aangegrepen, dat de volgende gedachten de eerste verslinden. Gaat terstond en prijst de Zaligmaker. Welke grote plannen hebben sommigen van u voor de toekomst gevormd ten aanzien van de dienst van God! En welke geringe uitkomsten zijn er op gevolgd! Het is beter vandaag één steen te leggen, dan zich voor te stellen het volgend jaar een paleis te bouwen! Maakt de Heere groot in het heden voor de zaligheid, die heden uw deel is. Waarom zouden uw lofzangen gelijk zijn aan aloë's, welke een eeuw nodig hebben om te bloeien? Waarom zou de lof aan de deur blijven staan wachten, al was het dan maar voor één nacht? Het manna kwam vers in de morgenstond; laat also uw lof in deze tijd opstijgen. Het looft dubbel, die terstond zijn lof opzendt; maar hij, die niet terstond zijn lof opzendt, looft nooit.

De volgende hoedanigheid van de lof van deze man was *het geestelijke*. Wij bemerken dit uit het feit, dat hij terugkeerde op zijn weg naar de priesters. Het was zijn plicht naar de priesters te gaan; hij had het bevel ontvangen om dit te doen; maar er is een evenredigheid in alle dingen, en sommige plichten zijn gewichtiger dan andere. Hij dacht bij zich zelf: Ik heb het bevel ontvangen om tot de priesters te gaan; maar ik ben genezen, en deze nieuwe omstandigheid heeft invloed gehad op de volgorde van mijn plichten: het eerste wat ik dien te doen is, terug te gaan, getuigenis te geven voor het volk, God te midden van al die mensen te verheerlijken en aan Christus' voeten neer te vallen. Het is goed de heilige wet der evenredigheid in acht te nemen. Vleselijk gezinde gemoederen nemen de plicht, die

betrekking heeft op de uitwendige vorm, het eerst; datgene, hetwelk uitwendig is; legt bij hen meer gewicht in de schaal dan wat geestelijk is. Maar de liefde bemerkt spoedig, dat het wezen kostelijker is dan de schaduw, en dat het neerbuigen aan de voeten van de grote Hogepriester een plicht van meer gewicht moet zijn dan het gaan naar de mindere priesters. Zo ging dan de genezen melaatse het eerst tot Jezus. In hem had het geestelijke de overhand boven het ceremoniële. Hij gevoelde, dat het zijn voornaamste plicht was persoonlijk de Goddelijke Persoon te aanbidden, Die hem van zijn huidziekte verlost had. Laat ons het eerst tot Jezus gaan. Laat ons in de geest ons voor Hem buigen. O ja! Komt tot onze vergaderplaatsen, neemt geregeld de diensten mede waar; als u de Heere liefhebt, zult u nog iets anders begeren; u zult er naar verlangen om naar Jezus zelf te gaan en Hem te zeggen hoezeer u Hem liefhebt. U zult er naar uitzien om alleen iets voor Hem te doen, waardoor u de dankbaarheid van uw hart jegens de Christus Gods kunt betonen.

De ware dankbaarheid openbaart zich ook in *het innige*. Innigheid is in dit geval merkbaar: hij keerde terug en verheerlijkte God met een luide stem. Hij had op een meer kalme wijze zijn lof kunnen uitbrengen, niet waar? Ja, maar wanneer u pas van de melaatsheid genezen zijt en uw eens zo zwakke stem u is hergeven, kunt u uw lof niet fluisterend doen horen. Broeders, u weet dat het onmogelijk zou zijn koel en afgemeten te wezen, wanneer u pas behouden zijt. Deze man verheerlijkte God met luider stem; en ook u voelt u genoopt uit te roepen:

*'k Mocht blijde zingen tot mijn stem  
Door aard' en hemel klonk.*

Sommige van onze bekeerlingen zijn bij tijden zeer luidruchtig, zij worden buitensporig. Valt hen niet hard. Waarom hen niet hun gang laten gaan? Het zal *u* geen schade toebrengen. Wij zijn allen zo bijzonder netjes en ordelijk, dat het wel lijden kan zo er nu en dan iemand onder ons eens wat buitensporig is. O, mocht God meer van die soort zenden om de kerk op te wekken, opdat ook wij allen mochten beginnen met hart en stem, met ziel en zinnen, uit alle macht God te prijzen! Halleluja! Mijn hart gevoelt de aandrift.

In de ware dankbaarheid valt ook *het nederige* op te merken. Deze man viel neer aan Jezus' voeten: hij gevoelde zich niet volkomen op zijn plaats, voordat hij daar lag. "Ik ben niemand, Heere," scheen hij te zeggen, en daarom viel hij op zijn aangezicht. Maar de plaats waar hij neerlag was aan Jezus' voeten. Ik zou liever niemand willen zijn aan de voeten van Christus dan iemand ergens elders! Er is geen plaats zo eervol als onder aan de voeten van Jezus. Welk een genieting, daar steeds te liggen, Hem geheel en al lief te hebben, het eigen ik te laten sterven, waarbij dan Christus boven u staat als de enige figuur, die uw leven overschaduwet van nu aan tot in eeuwigheid! De ware dankbaarheid ligt laag voor de Heere.

Laat ons daarbij ook nog letten op *het verheerlijkende*. Hij viel neer aan Jezus' voeten, God verheerlijkende en Hem de dank toebrengende. Laat ons onze Zaligmaker verheerlijken. Laat anderen denken omtrent Jezus zoals zij willen, maar wij willen onze vinger leggen in het teken van de nagelen en zeggen: "Mijn Heere en mijn God!" Indien er een God is, is Hij God in Christus Jezus voor ons. Wij zullen nooit ophouden Hem te aanbidden, Die Zijn Godheid heeft bewezen door ons van de melaatsheid van de zonde te bevrijden. Alle eer en heerlijkheid zij Zijn verheven majesteit!

Nog één zaak omtrent deze man wens ik op te merken ten aanzien van zijn dankbaarheid, en die is, *zijn stilzwijgen waar het betreft het bestraffen van anderen*. Toen de Zaligmaker zei: "Waar zijn de negen?" merk ik op, *dat deze man niet antwoordde*. De Meester zei: "Waar zijn de negen? zijn er geen gevonden die wederkeren, om God eer te geven, dan deze vreemdeling?" Maar de aanbeddende vreemdeling stond niet op om te zeggen: "O Heere, zij zijn allen heengegaan naar de priesters; ik verwonder mij over hen, dat zij niet weergekeerd zijn om U te loven." O broeders, wij hebben genoeg te doen om ons met onze eigen zaken te bemoeien, wanneer wij de genade van God in ons eigen hart gevoelen! Als ik slechts mijn werk in het toebrengen van lof en dank kan volbrengen, zal ik geen lust hebben om sommigen van u, die ondankbaar zijn, te beschuldigen. De Meester zegt: "Waar zijn de negen?" maar de arme genezen man aan Zijn voeten heeft geen woord in te brengen tegen dat wrede negental; hij is te zeer bezet met zijn persoonlijke aanbidding.

### III.

Ik ben nog niet half ten einde, en toch kunt u met geen mogelijkheid langer blijven dan het vastgestelde sluitingsuur; daarom moet ik de stof voor mijn derde deel zo kort samenvatten als mij maar mogelijk is - laat ons dan HET GEZEGENDE VAN DE DANKBAARHEID beschouwen. Deze man werd in veel groter mate gezegend dan de negen. Zij werden genezen, maar zij werden niet gezegend zoals hij. Er ligt een grote zegen in de dankbaarheid.

In de eerste plaats, *omdat zij onbetamelijk is*. Zou Christus niet geprezen worden? Deze man deed wat hij kon; en er ontstaat altijd een verlichting van de consciëntie en een rust van het gemoed, wanneer men gevoelt, dat men in een rechte zaak gedaan heeft wat men kon, al schiet men dan ook veel te kort in zijn verwachting of begeerte. Maakt dan, mijn broederen, op dit ogenblik de Heere groot.

*Komt, laat ons zingen God ter eer,  
Hem roemen te aller tijd,  
Geloofd zij aller heren Heer,  
Nu en in eeuwigheid.  
Stemt in, stemt in met blijde klank,  
Wij hebben rijke stof;  
Drie-enig God, U zij de dank,  
De eer, de prijs, de lof.*

Verder ligt er deze zegen in de dankbaarheid, *dat zij een openbaring is van persoonlijke liefde*. Ik heb de leerstukken van de genade lief, ik heb de kerk van God lief, ik heb de sabbat lief, ik heb de ordinantiën lief; maar ik heb de meeste liefde tot Jezus. Mijn hart komt nooit tot rust, voordat ik God persoonlijk kan verheerlijken en de Christus persoonlijk dank kan toebrengen. Het toegeven aan de persoonlijke liefde tot Christus is een van de zoetste genietingen onder de hemel; en u kunt aan die persoonlijke liefde niet beter toegeven dan door persoonlijke dankbaarheid met mond en hart, met woorden en met daden.

Er ligt nog een andere zegen in de dankbaarheid: *dat zij scherp en helder doet zien*. Het dankbare oog ziet ver en diep. De man, die van melaatsheid genezen was, bracht Jezus zijn dank toe, voor hij verder ging met God te verheerlijken. Indien hij Jezus gedankt had

en het daarbij gebleven was, zou ik zeggen, dat zijn ogen niet goed geopend waren geweest; maar toen hij God in Christus zag, en daarom God verheerlijkte, voor wat Christus gedaan had, toonde hij een diep inzicht in de geestelijke waarheid. Hij was de mysteries begonnen te ontdekken van de Goddelijke en menselijke persoon van de gezegende Heere. Wij leren veel door het gebed. Was het Luther niet, die zei: "Goed te hebben gebeden is goed te hebben gestudeerd?" Ik waag het, iets soortgelijks toe te voegen aan hetgeen Luther zo op de snede gezegd heeft: "Goed te hebben gedankt is beter te hebben gestudeerd." De lof is een grote onderrichter. Gebed en lofzegging zijn de riemen, waardoor een mens zijn boot in de diepe wateren van de kennis van Christus kan roeien.

Een andere zegen omtrent de lof is, *dat hij Christus welbehaaglijk is*. De Heere Jezus was klaarblijkelijk aangenaam aangedaan; Hij was geërgerd, wanneer Hij er aan dacht, dat de andere negen niet terugkwamen; maar Hij was verheugd over deze ene man, dat die wel weerkeerde. De vraag: "Waar zijn de negen?" sluit een aanprijzing van de ene in zich. Wat Christus aangenaam is, moet zorgvuldig door ons worden aangekweekt. Indien de lof Hem welgevallig is, laat ons dan voortdurend Zijn naam grootmaken. Het gebed is de strohalm van het tarwegraan, maar de lof is de aar. Jezus ziet gaarne de halm opgroeien, maar Hij houdt er nog meer van de gouden aren te plukken, wanneer de oogst van de lof rijp is.

Merkt in de volgende plaats op, dat het gezegende van de dankbaarheid is, *dat zij de grootste zegen ontvangt*; want de Zaligmaker zei tot deze man, wat Hij niet tot de anderen gezegd had; "Uw geloof heeft u behouden." Indien u het hogere leven wilt genieten, moet u veel bezig zijn in het loven van God. Sommigen van u zijn nog in de laagste staat, evenals deze man, want hij was een Samaritaan; maar door het loven van God steeg hij op, totdat hij een zanger werd eerder dan een vreemdeling. Hoe dikwijls heb ik opgemerkt, hoe de grootste zondaar de grootste lofzanger wordt! Degenen, die het verst af waren van Christus, en de hoop en de reinheid gevoelen, wanneer zij behouden worden, dat zij de meeste reden tot dank hebben, en daarom hebben zij het meest lief. Moge het de eierzucht dan een iegelijk van ons zijn, zelfs al waren wij oorspronkelijk niet onder de snoodsten van de snoden, toch te gevoelen, dat wij Jezus het meest verschuldigd zijn, en dat wij Hem daarom het meest willen prijzen. Aldus zullen wij de rijkste zegeningen uit zijn handen ontvangen.

Ik heb nog drie zaken op te merken. Laat ons uit dit alles leren, *aan de lof een hoge plaats toe te kennen*. Laat ons samenkomsten houden om uiting te geven aan onze lof. Laat ons het als een even grote zonde beschouwen, de lof achterwege te houden als het gebed na te laten.

In de tweede plaats, *laat ons onze lof toebrengen aan Christus zelf* Hetzij wij tot de priesters gaan of niet, laat ons tot Hem gaan. Laat ons Hem persoonlijk en met kracht loven. Persoonlijke lof aan een persoonlijke Zaligmaker moet het doel van ons leven zijn. Tenslotte, als wij voor Jezus werken, en wij zien bekeerden, die zich niet zodanig gedragen als wij wel zouden verwacht hebben, laat ons daarom niet terneergeslagen zijn. *Indien anderen onze Heere niet loven, laat ons dat een reden tot droefheid, maar niet tot teleurstelling zijn*. De Zaligmaker moest zeggen: "Waar zijn de negen?" Tien melaatsen werden genezen, maar slechts één loofde Hem. Wij hebben vele bekeerlingen, die zich

niet bij de kerk voegen; er zijn tal van personen, die bekeerd zijn en niet tot de doop of tot des Heeren avondmaal komen. Tal van mensen ontvangen een zegen, maar gevoelen geen liefde genoeg om het te erkennen. Degenen onder ons, die er op uit zijn om zielen te winnen, blijven van loon verstoken door de lafhartige geesten, die hun geloof verborgen houden. Ik dank God, dat er in de laatste tijd velen geweest zijn, die hun bekering hebben geopenbaard; maar als de andere negen wilden komen, zouden wij wel negen zulke kerkgebouwen nodig hebben. Helaas, die velen, die teruggegaan zijn na hun geloof te hebben beleden! Waar zijn de negen?

U, die samenkomsten houdt in de geringe buurten; u, die met traktaatjes rondgaat; u doet meer goed dan u ooit ter ore zal komen. U weet niet waar de negen zijn; maar al zoudt u dan ook maar voor één uit de tien tot een zegen zijn, zo zult u nog reden hebben om God te danken.

"Ach," zegt er iemand, "ik heb zo weinig zegen op mijn werk gehad: er is maar één ziel gered!" Dat is meer dan u verdient. Als ik een gehele week viste, en maar één vis ving, zou ik dat wel treurig vinden; maar als dat nu eens een steur was, een royale vis, zou ik gevoelen, dat de hoedanigheid goedmaakte wat er aan de hoeveelheid ontbrak. Wanneer u een ziel wint, is dat een grote prijs. Één ziel tot Christus gebracht - kunt u de waarde daarvan schatten? Indien er één behouden is, moet u dankbaar jegens uw Heere zijn en volhouden. Ofschoon u gaarne meer bekeringen zou zien, zo zult u niet wanhopen zolang er dan maar weinigen behouden worden; en bovenal, u zult niet verstoord zijn, als sommigen van hen u niet persoonlijk bedanken, nog in kerkelijke gemeenschap met u gaan leven. De ondankbaarheid is een gewone zaak tegenover hen, die zielen winnen. Hoe vaak heeft een leraar in zijn vroegere jaren zondaars tot Christus gebracht en de kudde geweid; maar nu de oude man zwak wordt, verlangt men er naar om van hem af te komen, en wil men gaarne eens de proef nemen met een nieuwe bezem of die ook schoner veegt. "Die arme oude heer, hij staat geheel en al buiten zijn tijd," wordt er gezegd, en zo maken zij, dat zij hem kwijtraken evenals de Zigeuners een oud paard op de weide gooien om daar zijn leven te rekken of van honger om te komen, dat moet het dier zelf maar weten. Indien iemand dankbaarheid verwacht, zou ik hem willen herinneren aan de woorden: "Zalig zijn zij die niets verwachten, want zij zullen niet teleurgesteld worden. Zelfs onze Meester ontving geen lof van de negen: verwondert u daarom niet, als u anderen zegent, en anderen u niet zegenen. O, dat de een of andere arme ziel hedenavond tot Christus mocht komen, de een of andere melaatse, om genezen te worden van de krankheid van zijn zonde! Indien hij genezing vindt, laat hem te voorschijn komen, en met luider stem de Heere grootmaken, die zo genadig met hem gehandeld heeft. AMEN.

Uit "De wonderen van de Heiland"

## 21. De onrechtvaardige rechter

*"En Hij zei ook een gelijkenis tot hen, daartoe strekkende, dat men altijd bidden moet, en niet vertragen, zeggende: er was een zeker rechter in een stad, die God niet vreesde, en geen mens ontzag. En er was een zekere weduwe in deze stad. En zij kwam tot hem, zeggende: doe mij recht tegen mijn wederpartij. En hij wilde voor een lange tijd niet; maar daarna zei hij bij zich zelf: hoewel ik God niet vrees, en geen mens ontzie, nochtans, omdat deze weduwe mij moeilijk valt, zo zal ik haar recht doen, opdat zij niet eindelijk komt, en mij het hoofd breekt. En de Heere zei: hoort wat de onrechtvaardige rechter zegt. Zal God dan geen recht doen aan zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen, hoewel Hij lankmoedig is over hen? Ik zeg u, dat Hij hun haastelijk recht doen zal."* Lukas 18: 1-8.

Herinnert u, dat onze Heere niet slechts met grote ernst vermaand heeft tot bidden, maar dat Hij zelf er het schitterende voorbeeld van gegeven heeft. Het zal immer kracht bijzetten aan de woorden van een leraar, als zijn hoorders goed weten dat hij zelf beoefent wat hij leert. Jezus was een profeet, machtig, beide in werken en in woorden. En wij lezen "van al hetgeen Jezus begonnen heeft beide te doen en te leren." In de oefening van het gebed hebben "koude bergen en de middernachtslucht" getuigd, dat Hij een even groot Dader als Leraar was. Toen Hij zijn discipelen vermaand heeft aan te houden in den gebede, en te "bidden zonder ophouden", heeft Hij hun slechts bevolen in zijn voetstappen te wandelen. Indien onder al de leden van zijn mystiek lichaam er één was, van wie men kon veronderstellen, dat hij geen gebed nodig had, dan zou het voorzeker wel ons groot Verbondshoofd moeten zijn. Doch zo ons Hoofd overvloedig was in smeking, hoeveel te meer hebben wij, de mindere leden, dit dan niet van node! Hij was nooit verontreinigd door de zonden, welke ons in geestelijke zin hebben verlaagd en verzwakt. Hij had met geen aangeboren neigingen te strijden. Indien de volmaakt Reine echter zo dikwijls tot God naderde, hoe veel te meer behoren wij dan niet voortdurend te bidden! Zó machtig, zó groot en toch zó biddend! O u zwakken onder de kudde, met hoeveel kracht komt deze lering tot uw geweten! Stel u dus voor dat deze leerrede heden niet door mij voor u wordt uitgesproken, doch dat zij van de lippen komt van Een, die de grote Meester was in het bidden in het verborgene; het hoogste Voorbeeld van smeking, door niemand dan van God gehoord. En laat ieder woord de kracht hebben, alsof het door zulk Een gesproken werd.

Wenden wij ons dan terstond tot onze tekst. En wij zullen opmerken,

1. ten eerste, *het doel en de strekking van de gelijkenis.*
2. In de tweede plaats zullen wij enige woorden hebben te spreken over *de twee handelende personen die er voorgesteld worden.* En welks karakter voorbedacht beschreven is op een wijze die kracht bijzet aan het argument.
3. En dan zullen wij in de derde plaats verwijlen bij *de macht die in de gelijkenis als overwinnend wordt voorgesteld.*

I.

Laat ons dan nadenken over DES HEEREN DOEL IN DEZE GELIJKENIS.

"Dat men altijd bidden moet en niet vertragen." Kan de mens echter altijd bidden? Er bestond in de eerste dagen van het christendom een sekte, welke aanhangers dwaas genoeg waren om die zinsnede in letterlijke zin op te vatten. En dus poogden zonder ophouden te bidden door voortdurend gebeden op te zeggen. Natuurlijk hebben zij zich van alle wereldlijke bemoeiingen verre gehouden. En zo hebben zij, om de ene plicht te vervullen, een andere plicht veronachtzaamd. Zulke waanzinnigen kunnen wel verwachten de vruchten van hun dwaasheid te zullen oogsten. Gelukkig is het in onze tijd niet nodig zulk een dwaling te bestrijden en te veroordelen. Er bestaat veel meer de noodzakelijkheid om onze stem te verheffen tegen hen die onder voorwendsel van altijd te bidden, in het geheel geen vastgestelde tijden hebben tot gebed. En dus in het tegenovergestelde uiterste vervallen. Toen onze Heere zei dat men altijd bidden moet, bedoelde Hij, *dat men altijd in de geest, in de gezindheid van het gebed moet wezen*, altijd bereid moet zijn om te bidden. Gelijk de oude ridders wel altijd in oorlog waren, doch daarom niet altijd te paard zaten om met gevelde lans voorwaarts te rukken, ten einde hun tegenstander uit het zadel te lichten. Doch wel altijd hun wapens droegen, daar zij ze gemakkelijk konden bereiken. En altijd gereed en bereid waren de dood tegemoet te gaan of zich te laten verwonden voor de zaak, waarvan zij kampioenen waren. Deze woeste krijgers sliepen dikwijls met hun wapenrusting aan. En zo moeten wij, zelfs als wij slapen, in de geest van het gebed zijn, zodat wij, in de nacht ontwakende, nog altijd met God zijn.

Onze ziel, die haar Goddelijk middelpunt zoekende invloed heeft ontvangen, waardoor ze haar hemels middelpunt zoekt, behoort immer als vanzelf naar God uit te gaan. Ons hart moet gelijk de bakens en wachttorens zijn welke ten tijde van de "Onoverwinnelijke Vloot langs de kusten van Engeland waren opgericht. En toen men deze met elk uur verwachtte te zien. Zij waren wel niet altijd brandende, doch er was altijd droog hout gereed met een brandende lont er bij, zodat op het bestemde ogenblik de gehele hoop terstond in vlammen opwaarts kon gaan. Onze ziel behoort in zulk een toestand te wezen, dat ieder ogenblik een gebed uit ons hart kan oprijzen. Daar behoeft men zijn bezigheden niet om te staken. Het is niet nodig van achter de toonbank weg te gaan en op de knieën te vallen. De geest moet stil en snel een kort gebed tot God kunnen richten. Als Nehemia de koning om een gunst wilde verzoeken, heeft hij - gelijk u uzelf zult herinneren - gelegenheid hiertoe gevonden doordat de koning hem vroeg: "Waarom is uw aangezicht treurig?" Maar eer hij de koning antwoordt, zegt hij: "Toen bad ik tot God van de hemel." Instinctmatig gevoelende dat de gelegenheid daar was, heeft hij haar toch niet terstond aangegrepen. Neen, hij toefde een ogenblik om van God te vragen van die gelegenheid op een verstandige wijze gebruik te maken. En er zijn groot doel mee te bereiken. Zo moeten ook u en ik dikwijls gevoelen: "ik kan dit of dat niet doen, voor ik er een zegen over gevraagd heb." Hoe ik mij ook door een natuurlijke aandrift gedrongen gevoel om mijn hand uit te strekken naar een voordeel, een te behalen winst, zo moet toch mijn geest onder de invloed van de Goddelijke genade aarzelen, mij terughouden, totdat hij gezegd heeft: "Indien uw aangezicht niet meegaan zal, doe mij van hier niet optrekken."

Een christen behoort het wapen van het "altijd bidden" als een uitgetogen zwaard in de hand te houden. Dat zwaard van onze smekingen moeten wij nooit in de schede steken. Ons hart moet nooit wezen als een ongeladen en ongericht kanon, dat nooit op de vijand kan losbranden, vóórdat er eerst allerlei aan geschiedt. Neen, het moet als die kanonnen



zijn welke geladen en gereed zijn. En slechts het vuur behoeven om afgeschoten te kunnen worden. De ziel moet niet altijd in *de be-oefening*, doch wel voortdurend in de kracht van het gebed zijn. Zij moet niet altijd in de daad van het gebed, doch wel altijd in de geest van het gebed zijn.

En voorts: toen onze Heere zei: dat men altijd bidden moet, kan hij ook bedoeld hebben, dat *het gehele leven van de christen een leven van toewijding aan God moet zijn*. God te loven, beide met onze stem en met onze daden voor de goedertierenheden die wij van Hem hebben ontvangen. En dan God te bidden om de zegen die wij behoeven, godvruchtig erkennende dat zij van Hem komen. Deze twee oefeningen of werkzaamheden behoren in de een of andere vorm de som totaal van het menselijk leven uit te maken. Onze levenspsalm moet samengesteld zijn uit afwisselende verzen van gebed en dankzegging, totdat wij in de andere wereld komen, waar het gebed kan ophouden, en de lof geheel onze onsterfelijkheid zal innemen. "Maar," zegt iemand, "wij moeten toch ons werk doen, onze dagelijkse plichten waarnemen." Ik weet het, maar het is mogelijk dat wij onze dagelijkse bezigheden tot een deel maken van gebed en dankzegging. "Geef ons heden ons dagelijks brood", zegt gij. En terwijl u dit zegt is het een gebed. Nu gaat u naar uw werk. En zo u uw werk doet in een godvruchtige gezindheid, bidt u door deze uwe wettige arbeid wederom hetzelfde gebed. In uw morgenzang loof u God voor de weldadigheden die u van Hem hebt ontvangen En als u uzelf tot de plichten van het leven begeeft en er de genade in tentoonspreidt die eer doet aan Gods naam, dan gaat u op de best mogelijke wijze voort met zijn lof te vermelden. Gedenkt dat voor christenen te arbeiden is te bidden. En dat er veel waarheid is in het woord van de dichter: "hij bidt het best, die het best lief heeft." Het goede te begeren voor mijn medemensen en het voor hen te zoeken. Gods eer te begeren. En zó te leven dat zij er door bevorderd wordt, dat is ware godsvrucht. De vroomheid van de kloosters staat geenszins gelijk aan die van de mens die de strijd des levens strijdt. Die kloostervroomheid is op zijn best genomen slechts gelijk aan de heldenmoed van een krijgsman die het gevecht ontwijkt. Doch de godsvrucht van iemand die bezig is in zijn dagelijks beroep en alles doet tot eer van God dat is de moed van iemand die zich in het heetst van de strijd werpt. En er de verheven, aloude standaard van Jehova-nissi omhoog houdt. U hoeft niet te vrezen dat er in een wettig beroep iets kan wezen dat u van bidden, het ware bidden, hoeft te doen afdalen. Doch als u een beroep uitoefent dat onbestaanbaar is met gebed, o, dan deed u veel beter met dit beroep te laten varen. Als het een zondig, onheilig beroep is dan kunt u dat natuurlijk Gode niet aanbieden. Doch alle gewone werkzaamheden van het leven zijn van zulk een aard dat zo u ze niet kunt heiligen, dit aanduidt dat er heiligheid ontbreekt in u zelf. En zo draagt u er dan de schuld van. Men moet *altijd* bidden. Dat wil zeggen dat als iemand de schoenmakerskloppsteen gebruikt, of de beitel hanteert. Als de handen aan de ploeg zijn, of aan de spa. Als zij koopwaren meten, als zij handelen in geldswaardig papier, of wat zij ook anders doen, zij behoren alle deze dingen tot een deel te maken van het heilig streven om Gods eer te bevorderen. Hun gewone, alledaagse kleren moeten heilige gewaden worden. Hun maaltijden sacramenten, hun gewone handelingen offeranden. En zij zelf een koninklijk priesterdom, een bijzonder volk, ijverig tot goede werken.

Een derde betekenis, die, geloof ik, onze Heere ons wilde doen verstaan, is deze: men moet altijd bidden, dat is: *men moet volharden in den gebede*. Dit is waarschijnlijk, wat

Hij in de allereerste plaats bedoeld heeft. Als wij God eens om een zegen vragen, dan moeten wij niet denken, dat wij er Hem nu verder niet lastig om moeten vallen. Neen; wij moeten er herhaaldelijk om tot Hem gaan. Indien wij Hem zevenmaal om iets gevraagd hebben, dan moeten wij er mee voortgaan tot aan zeventig maal zeven maal. In tijdelijke zaken kan er een grens zijn en kan de Heilige Geest ons zeggen er niet meer om te vragen. Dan moeten wij zeggen: "De wil des Heeren geschiede." Indien het iets is voor ons persoonlijk voordeel, dan moeten wij ons door de geest van de onderworpenheid laten beheersen. Zodat wij, na de Heere driemaal gevraagd te hebben, tevreden moeten zijn met de belofte: "Mijne genade is u genoeg." En niet langer er op aandringen dan de doorn uit ons vlees zal worden weggenomen. Maar ten opzichte van geestelijke zegeningen, en inzonderheid in het verenigd gebed der gemeente, moeten wij ons niet laten afwijzen. Hier moeten wij volharden zo wij willen overmogen.

Wij moeten er onophoudelijk mee voortgaan. En van geen pauze weten voor ons gebed, totdat de verlangde zegen ons in de ruimste mate is geschonken. "Men moet altijd bidden." Week op week, maand op maand, jaar op jaar moet de bekering van dat geliefde kind het onderwerp van het gebed van zijn vader zijn. De toebrengring van de onbekeerde echtgenoot moet dag en nacht op het hart van zijn gade liggen, totdat zij haar verkregen heeft. Zelfs tien of twintig jaren van onverhoord bidden mag zij niet als een reden beschouwen om er mee op te houden. Zij mag God geen tijden of gelegenheden stellen. Doch zo lang er leven is in haar en zo lang er leven is in het dierbaar voorwerp van haar bezorgdheid moet zij voortgaan met bij de machtige God van Jakob te pleiten. De leraar moet niet slechts nu en dan een zegen vragen voor zijn gemeente, om als hij die zegen in zekere mate ontvangen heeft, dan nu verder af te laten van zijn voorbede voor haar, neen, hij moet met vurige ernst voor haar blijven bidden, zonder te verzwakken of te vertragen. Hij moet luid roepen en niet inhouden, totdat de vensters van de hemel geopend en een zegen geschonken is, te groot voor hem om hem te kunnen bergen. Doch broeders, hoe dikwijls gebeurt het niet dat wij van God vragen en niet hebben, omdat wij er niet lang genoeg op wachten aan zijn deur! Wij kloppen een paar maal aan de deur der genade. En daar er geen vriendelijke bode is die de deur voor ons opent gaan wij onze weg. O mocht ons de genade geschonken worden om stand te houden voor de engel van God. En Hem nimmer, nimmer, nimmer loslaten, gevoelende, dat de zaak, waarvoor wij pleiten, een zaak is, waarin wij voorspoedig *moeten* zijn, omdat het heil van de zielen er van afhangt. En de eer van God er mee gemoeid, de toestand van onze medemensen in gevaar is. Indien wij het hebben opgegeven om te bidden voor ons eigen leven en het leven van hen die ons het dierbaarst zijn, zo *kunnen* wij de zielen van de mensen toch *niet opgeven*. Daarvoor moeten wij dringend bidden en aanhoudend pleiten, totdat wij verhoord zijn.

Ik kan van dit deel van het onderwerp niet afstappen zonder op te merken dat onze Heere ons wil leren *dat men meer en dikwijls in het gebed moet zijn*. Wij moeten niet slechts altijd de geest van het gebed hebben. Wij moeten niet slechts ons gehele leven tot één gebed maken en volharden in den gebede voor iets dat dierbaar is aan onze ziel. Doch er moet onder al de heiligen veelvuldiger gebeden worden. Ik leer dit uit de gelijkenis: "Opdat zij niet eindelijk kome en mij het hoofd breke." Zulk een geneigdheid tot bidden zal niet lang aanhouden, tenzij men tijden en gelegenheden afzondert voor het gebed. Er zijn in de Schrift geen bepaalde tijden tot het gebed aangewezen, behalve door het voorbeeld van heilige, godvruchtige mensen. Want de Heere laat veel over aan de liefde van zijn volk en de drang van het innerlijk leven. Hij zegt niet: "Bidt elke dag om zeven

uur in de morgen," of "bidt in de avond om acht, negen, tien, of elf uur." Neen, Hij zegt: "Bidt zonder ophouden. Toch zal ieder christen het bij uitstek nuttig vinden om zijn geregelde tijden van afzondering te hebben tot het gebed. En ik betwijfel het of een hoge godsvrucht bestaan kan indien zulke tijden niet nauwgezet waargenomen worden. Wij lezen in oude overleveringen van de apostel Jakobus dat hij zó veel bad, dat zijn knieën vereelt waren door het gedurig knielen. En Fox verhaalt ons, dat Latimer gedurende zijn gevangenschap zo veel op de knieën was, dat de arme grijsaard soms niet op kon staan om zijn maaltijd te gebruiken. En dan door zijn dienaren opgericht moest worden. Toen hij niet langer kon prediken en opgesloten was binnen stenen muren, ging zijn gebed op voor zijn land. En zo ontvangen wij in onze tijd de zegen. Daniël bad dagelijks op gezette tijden en met geopende vensters. "Ik loof u zeven maal des daags," zegt iemand. David verklaarde, dat hij "des avonds, en des morgens, en des middags" tot God zal gaan. O dat onze gebeden niet door zo grote tussenpozen van elkaar gescheiden waren. Gave God, dat de bronnen, waaruit wij op de pelgrimstocht des levens drinken, menigvuldiger waren. Op deze wijze is het dat wij moeten bidden zonder ophouden.

Om het nu alles samen te vatten: onze Heere bedoelde, *dat de gelovigen een algemeenheid van bidden moeten beoefenen* - ten allen tijde moeten wij bidden. Er zijn in de dag of de week van een christen geen bijzondere uren die heilig zijn. En daarom meer dan andere in het gebed doorgebracht moeten worden. Wij bidden van dat des morgens de haan kraait tot aan middernacht. Op ieder ogenblik wanneer wij er door de Geest toe bewogen worden. Wij moeten bidden in alle toestanden, in onze armoede en onze rijkdom. In gezondheid en ziekte. In de zonnige dagen van de feestvreugde en in de donkere nachten van rouw en gewezen. Wij moeten bidden bij geboorten en bij begrafenissen. Wij moeten bidden als onze ziel zich verheugt in ons binnenste vanwege de overvloedige goedertierenheid van de Heere. En wij moeten bidden als onze ziel vanwege rouw en bedruktheid tot aan de poorten van de dood is gekomen. Wij moeten bidden bij al onze verrichtingen, zowel bij die van wereldlijke als die van geestelijke aard. Alles moet geheiligd worden door gebed. Het Woord Gods en het gebed moeten boven en behalve de gewone dingen van het dagelijkse leven komen. Bid bij een koop die u sluit. Bid als u naar een winkel gaat en er weer uitkomt. Herinner u hoe in de dagen van Jozua de Gibeonieten Israël hebben bedrogen, omdat Israël het de mond van de Heere niet vroeg. En laat ook u uzelf niet bedriegen door een schoonschijnende verzoeking. Hetgeen u zeer licht kan gebeuren. Indien u niet dagelijks tot de Heere gaat en zegt: "Bestuur mij, maak rechte paden voor mijn voeten en leid mij op de eeuwige weg." Nooit zult u dwalen door te veel te bidden. Nooit zult u uzelf vergissen door al te dikwijls om Gods leiding te vragen. Doch u zult het een genaderijke verlichting van uw ogen vinden, als u voor twee wegen staat die beiden gelijkelijk recht schijnen te zijn. En tot God roept: "Leid mij, o grote Jehovah." "Men moet altijd bidden." Ik heb hier nu over gesproken vanaf deze kansel. Gaat heen en geeft er de verklaring van in uw dagelijks leven.

## II.

Om kracht bij te zetten aan dit gebod, geeft de Heere ons een gelijkenis, waarin TWEE HANDELENDE PERSONEN voorkomen, en het zijn de kenmerkende trekken van deze twee personen die aan dit gebod kracht bijzetten.

In het eerste vers van deze gelijkenis vinden wij *een rechter*. Hierin hebben wij nu het grote voordeel in het gebed. Broeders, indien deze arme vrouw overmacht heeft bij een

rechter, wiens ambt streng, onbuigzaam en ontoegevend is, hoe veel te meer behoren u en ik aan te houden in den gebede en vol hoop te zijn om verhoord te worden, als wij onze smekingen richten tot een Vader! Een vader verschilt veel van een rechter. Een rechter moet noodzakelijker wijs onpartijdig zijn en streng. Doch de vader is, als van zelf, partijdig voor zijn kind, meedogend en teer voor zijn eigen kroost. Heeft zij overmacht bij een rechter. En zullen wij dan niet overmogen bij onze Vader die in de hemelen is? Blijft zij in haar grote nood bij hem aanhouden, hem lastig vallen, tot dat zij haar begeerte verkrijgt. En zullen wij dan niet in de innigheid van ons verlangen volharden in den gebede, totdat wij van onze hemelse Vader verkrijgen alles wat zijn woord ons belooft?

En behalve dat hij een rechter was, *had die mens ook geen goed karakter*. Van beide kanten kwam hij te kort. Hij "vreesde God niet." Zijn geweten was toegeschroeid. Hij dacht niet aan de grote rechterstoel voor welke ook rechters moeten verschijnen. Hij heeft wellicht een eed gedaan voor het aangezicht van God om onpartijdig recht te spreken, doch hij heeft zijn eed vergeten. En het recht onder zijn voeten vertreden. Hij was een rechter, "die God niet vreesde, *en geen mens ontzag*." De goedkeuring van zijn medemensen die zeer dikwijls een macht is, om zelfs van nature slechte mensen te weerhouden van openlijk kwaad te doen. Of wel hen te nopen tot rechtvaardigheid had op hem geen invloed. Indien nu de weduwe bij zulk een ellendeling overmocht. Indien het ijzer van haar lastig dringen het ijzer en staal brak van de verhardheid van hart van deze man. Hoe veel te meer kunnen wij dan niet verwachten wel te slagen bij Hem die rechtvaardig is en goed, de Vriend der nooddruftigen, de Vader der wezen en de Wreker van allen die verdrukt worden! O laat het karakter van God, als het u voor ogen komt in al de majesteit van zijn waarheid en trouw vermengd met goedertierenheid, tederheid en genade een onvermoeibare ijver van smeking in u opwekken. En u met deze arme vrouw doen besluiten dat u met uw smeking niet zult ophouden voordat u uw begeerte hebt verkregen.

Die rechter was zo door en door slecht, *dat hij zijn slechtheid bij zich zelf erkende*. En dat wel met grote zelfvoldoening. Zonder het minste gevoel van berouw zei hij bij zich zelf: "Hoewel ik God niet vrees en geen mens ontzie." Er zijn weinig zondaren, die zó ver gaan. Zij zullen God niet vrezen en geen mens ontzien, doch toch zullen zij iets in hun hart koesteren dat nog enige schijn van deugd heeft. En zich zelf zo misleiden dat zij geloven ten minste niet erger te zijn dan anderen. Doch bij deze man was dat zelfbedrog er niet. Hij was even onverschillig onder deze erkenning als de Farizeeër omtrent het tegenovergestelde was: "O God! Ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere mensen." Tot welk een schaamteloosheid moet deze mens niet zijn gekomen. Hoe grotelijks moet zijn hart niet verhard zijn geweest dat hij zich zelf, als zodanig kennende, toch op de rechterstoel durfde plaats te nemen om zijn medemensen te oordelen! Toch heeft de vrouw bij dit monster in menselijke gedaante de overmacht. Hij, die mens die een welbehagen had in zijne eigen slechtheid. Bij die rechter heeft het lastige aandringen overmacht. Hoeveel te meer zal dan ons pleiten niet overmogen bij Hem die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem vrijwillig voor ons allen heeft overgegeven. Bij Hem, wiens naam liefde is, wiens natuur geheel en al aantrekkelijk is en bemoedigend voor hen die zijn aangezicht zoeken!

Hoe slechter deze rechter ons wordt voorgesteld, - en hij zou nauwelijks in meer zwarte kleuren afgeschilderd kunnen worden, - hoe meer de stem van de Zaligmaker ons schijnt toe te roepen, dat "men altijd bidden moet en niet vertragen."

Merk ook op met betrekking tot het karakter van deze rechter *dat hij met volkomen bewustheid om niets gaf dan om zijn eigen gemak*. Toen hij er eindelijk in bewilligde recht te doen, was zijn enige beweegreden hiervoor de vrees, "dat zij niet eindelijk komt en mij het hoofd breekt." "Dat zij mij niet *versuft* maakt" zou men hier in het oorspronkelijke Grieks kunnen lezen, of gelijk sommigen vertalen: "Dat zij mij het gelaat niet zwart maakt door er gedurig op te hameren." Een soort van boeventaal, denk ik, uit die dagen. Dat was de taal die hij gebruikte. Een korte volzin om zijn verontwaardiging uit te drukken, omdat men hem over zulk een geval lastig durfde vallen. Het enige wat hem bewoog was de begeerte om zijn gemak te kunnen houden. En alles aangenaam om zich heen te hebben. O mijn broeders, indien zij bij zo iemand heeft overmocht, hoe veel te meer zullen wij dan niet welslagen bij God, wiens verlustiging het is zorg te dragen voor zijn kinderen. En hen lief heeft als de appel van zijn oog!

Deze rechter was *onvriendelijk en wreed* voor haar. Toch bleef de weduwe bij hem aandringen. In den beginne wilde hij in het geheel niet naar haar luisteren, ofschoon haar gezin, haar leven, het lot van haar kinderen van zijn wil en welbehagen afhingen. Door een lijdelijke onrechtvaardigheid bestendigde hij haar leed en haar lijden. Maar onze God is vriendelijk en barmhartig voor ons. Tot aan dit oogenblik toe heeft Hij ons gehoord en onze bede toegestaan. Stel dit tegenover het karakter van de rechter. En dan zal ieder liefhebbend hart dat de kracht van het gebed kent, tot dringend aanhouden in smeking worden bewogen.

Doch wij moeten er nu toe overgaan om de andere handelende persoon in dit toneel gade te slaan. Het is *de weduwe*. En ook hier wordt de gemeente Gods er door alles toe bemoedigd om aan te houden bij God in het gebed. Het was blijkbaar *dat zij de rechter hoegenaamd niet kende*. Zij verscheen voor hem als iemand in wie hij hoegenaamd geen belang stelde. Waarschijnlijk had hij haar nooit tevoren gezien. Wie zij was en wat zij verlangde ging hem niet aan. Doch als de gemeente voor God verschijnt, komt zij als de bruid van Christus. Zij verschijnt voor de Vader als een die Hij heeft lief gehad met een eeuwige liefde. En zal Hij zijn uitverkorenen, zijn eigen volk, geen recht doen? Zullen hun gebeden bij Hem niet overmogen, als het lastig aandringen van een vreemdelinge bij die onwillige rechter wél heeft overmocht?

De weduwe verscheen voor de rechterstoel *zonder een enkele vriend*. Volgens de gelijkenis had zij geen advocaat, geen krachtig pleiter die voor de rechtbank opstond en zei: "Ik ben de beschermers van deze arme vrouw." Zal zij overwinnen dan moet het door haar eigen ijver en vastheid van voornemen zijn om haar doel te bereiken. Maar als u en ik voor onze Vader komen dan komen wij niet alleen. Want wij hebben een Vriend, die altijd leeft om voor ons te bidden. O christen, dring met heilige vrijmoedigheid aan bij God, want het bloed van Jezus spreekt met een stem die gehoord moet worden. Wees dus niet versaagd, doch volhard in uw smeking. Deze arme vrouw kwam *zonder een belofte om haar te bemoedigen*. Integendeel, er was veel om haar af te schrikken. Maar als u en ik voor God komen dan wordt ons door God zelf bevolen te bidden. En er is ons beloofd dat zo wij om iets vragen, wij zullen ontvangen. Dat zo wij zoeken, wij zullen vinden. Wint zij haar zaak zonder het heilig wapen van de belofte en zullen wij dan niet winnen?

Wij die de stormram van Gods eigen woord tegen de poorten van de hemel kunnen gebruiken? O mijn broeders, wij moeten geen ogenblik aflaten van onze smeking, zolang wij Gods belofte hebben om haar te ondersteunen.

Behalve dat de weduwe geen enkele belofte had, *had zij ook geen voortdurend recht van toegang*. Ik denk dat zij op gewone tijden, als er recht gesproken werd, een recht had om gehoord te worden. Maar welk recht had zij om de rechter immer met haar bede te vervolgen, hem op te wachten op straat. Aan te kloppen aan de deur van zijn eigen woning. Zelfs in de nacht, zodat hij, boven in het huis slapende, door haar roepen en schreeuwen werd gewekt? Zij had er geen verlof toe om hem zo lastig te vallen. Doch wij mogen ten allen tijde tot God komen. Wij mogen dag en nacht tot Hem roepen, want Hij heeft ons bevolen te bidden zonder ophouden. Hoe! Zonder er verlof toe te hebben blijft die vrouw zo dringend aanhouden! En zullen wij, met de heilige vergunning die God ons gegeven heeft en de bemoediging van zijn overvloedige goedertierenheid met ons pleiten ophouden?

Die arme vrouw heeft telkens, als zij met haar verzoek tot hem kwam, *de rechter tot toorn geprikkeld*. Ik denk dat hij woedend geweest moet zijn, daar zulk een onbeduidend persoon hem lastig durfde vallen. Doch als wij bij Jezus pleiten behagen wij Hem veeleer dan dat wij Hem vertoornen. De gebeden der heiligen zijn muziek in Gods oren. Naar de mens gesproken doen wij Gode een genoegen als wij bij Hem pleiten. Het is Hem een ergernis, zo wij onze smekingen inhouden. Doch Hij heeft een welbehagen in ons als wij voortdurend tot Hem naderen. O u kinderen der liefde, indien u de goedkeurende blik opvangt uit het oog van uw Vader, zo bid ik u, versaat niet. Doch volhardt, blijft aanhouden om de zegen van Hem af te smeken.

En wederom: deze vrouw had een rechtszaak *die voor de rechter zelf niet van belang was*. Doch wij bidden om een zaak, waar God nog veel meer belang bij heeft dan wij. Want als de gemeente vraagt om de bekering van zielen dan kan zij met recht zeggen: "Sta op, o God! Twist uw twistzaak." Het is tot eer van Christus als zielen behouden worden. Het verheerlijkt de goedertierenheid en de macht van God als grote zondaren zich bekeren van de dwaling huns weegs. En bijgevolg pleiten wij *bij* de Rechter en *voor* de Rechter, pleiten wij *bij* God en *voor* God. Ons gebed is eigenlijk *door* Christus *voor* Christus dat zijn koninkrijk kome en zijn wil geschiede.

Ik moet niet vergeten er op te wijzen, dat *deze vrouw slechts alleen was*. Zij overmocht, ofschoon zij alleen was. Doch zal God zijn uitverkorenen geen recht doen die niet *één*, maar tienduizenden zijn? Indien er een belofte is dat waar twee of drie zullen samen stemmen op de aarde over enige zaak die zij zouden mogen begeren dat die hun zal geschieden. Hoe veel te meer zal dit dan niet geschieden, indien in enige gemeente honderden samenkomen die vuriglijk begeren dat God zijn belofte zal vervullen? Zulke pleitgronden werpen ketenen rondom de troon van God! Hoe wordt er de Almacht, als het ware, door ingesloten! Hoe nopen zij de Almachtige om op te staan en zijn volk te antwoorden en de grote daad te doen, waardoor zijn gemeente gezegend en Hij zelf verheerlijkt zal worden.

U ziet dus, dat, hetzij wij de rechter beschouwen of onze blik richten op de weduwe, het karakter van elk van hun ons wijst op onze plicht en ons voorrecht om altijd te bidden en niet te vertragen.

### III.

Het derde en laatste punt van onze bespreking is: DE MACHT DIE, VOLGENS DEZE GELIJKENIS, DE OVERWINNING BEHAALDE.

Deze macht was niet de welsprekendheid van de vrouw: "*Doe mij recht tegen mijn tegenpartij.*" Dat zijn slechts weinig woorden. Zij hebben de verdienste van veelbetekenend te zijn. Doch wie de kunst van de welsprekendheid wil bestuderen, zal er niet veel uit leren. "*Doe mij recht tegen mijn tegenpartij.*" Slechts zes woorden. U ziet dat er geen pleitgrond is. Er is niets over haar weduwstaat, niets over haar kinderen, niets over de slechtheid van haar tegenpartij. Niets omtrent het oordeel van God over onrechtvaardige rechters, noch omtrent de toorn van God over onrechtvaardige mensen die de huizen van de weduwen verslinden, niets van dat alles. "*Doe mij recht tegen mijn wederpartij.*" Haar welslagen hing dus niet af van de kracht van haar welsprekendheid. En hieruit leren wij dat het overmogen van een ziel of van een gemeente bij God niet afhangt van de keus van haar woorden of van de welsprekendheid van de taal die zij gebruikt. Het gebed dat ten hemel oprijst kan wel eens zeer weinig sierlijkheid van woorden hebben. Doch wel moet er een kracht van innige begeerte, van vurig verlangen in zijn. Het moet, zo het de zevende hemel wil bereiken, niet als de pauw zijn, schitterend van kleurenpracht. Doch als de arend die zich naar de wolken verheft. Als u in het openbaar bidt, dan zal het, in de regel, hoe korter hoe beter zijn. Woorden zijn hinderlijk voor het gebed. Dikwijls gebeurt het dat een overvloed van woorden een schaarste van begeerten aanduidt. De rijkheid van woorden in het gebed is dikwijls slechts een vijgenblad om de naaktheid van een niet ontwaakte ziel te bedekken.

Er is nog iets, dat volkomen zeker is, namelijk *dat de vrouw niet overmocht heeft door het rechtvaardige van haar zaak*. Deze kan goed of niet goed zijn geweest. Doch er staat hieromtrent niets vermeld. Ik betwijfel het rechtvaardige er niet van. Evenwel, de rechter bekommerde er zich niet om of haar zaak al of niet recht was. Waar het hem om de doen was, was dat die vrouw hem lastig viel. Hij zegt niet: "haar zaak is goed en recht. Ik moet er mijn aandacht aan wijden." Neen, hij was te slecht om zich door zulk een beweegreden te laten leiden - maar "zij kwelt mij." Dat is alles, "ik zal de zaak dan maar op mij nemen." Evenzo is er ook in onze zaak, de zaak tussen de zondaar en God, niets waardoor wij bij God kunnen overwinnen. Neen, zondaar, u hebt geen verdienste. Indien u uw pleit wint, dan moet het wezen om de verdienste van een ander. En van uw zijde moet er geen verdienste maar ellende zijn. Het moet niet wezen door uw gerechtigheid, doch door uw aanhouden dat u bij God overwint. Hoe behoorde dit diegenen onder u te bemoedigen, die gedrukt zit onder het gevoel van uw onwaardigheid! Hoe onwaardig u ook bent, volhardt in den gebede. De hand kan zwart zijn. Zo zij echter de klopper kan opheffen zal de poort open gaan. Ja, en al is die hand verlamd. En al zou u behalve die verlamming ook nog melaats wezen. Al zou de witte melaatsheid zich aan uw voorhoofd openbaren. Zo u slechts sidderend die klopper kunt opheffen en haar door haar eigen gewicht op die heilige belofte laat vallen, dan zult u gewis bij de Koning der koningen gehoor ontvangen. Het is geen welsprekendheid, het is geen verdienste die bij God wint. Het is niets dan het dringend aanhouden in den gebede.

Merkt nog op betreffende deze vrouw dat de rechter eerst zei *dat zij hem moeilijk viel*. Daarna *dat zij voortdurend tot hem kwam*. (In de Engelse overzetting luidt de tekst: omdat deze weduwe mij lastig valt, zal ik haar recht doen, opdat zij door voortdurend tot mij te komen, mij niet vermoeit, of afmat.) En toen voegde hij er de vrees bij *dat zij hem het hoofd zou breken*.

Ik denk, dat de zaak zich ongeveer aldus zal hebben toegedragen. Op een morgen was de rechter op zijn plaats in de rechtszaal gezeten. Vele mensen kwamen tot hem om recht van hem te vragen. En dit recht verkregen zij van hem naar "de onpartijdigheid van een booswicht", daar hij altijd het beste woord had voor hem, die hem het kostbaarste geschenk bracht.

Opeens kwam daar ook een arme weduwe met haar klacht. Zij had reeds verscheidene keren beproefd gehoor te verkrijgen, doch haar stem werd overschreeuwd door die van anderen. Ditmaal was haar stem echter zó luid en scherp dat het haar gelukte de opmerkzaamheid van de rechter te trekken. "Heer, doe mij recht tegen mijn wederpartij."

Niet zodra ziet hij aan haar armoedig gewaad dat hij van haar geen rijk geschenk kan verwachten, of hij antwoordt: "Zwijg, ik moet mij met andere zaken bezig houden." Nu behandelt hij een zaak van iemand die hem beter weet te belonen (of om te kopen).

Maar wederom hoort hij haar geroep: "Mijnheer, ik ben een weduwe, doe mij het recht tegen mijn wederpartij."

Vertoornd over deze nieuwe stoornis, gebod hij de deurwaarder haar naar buiten te brengen, omdat zij de stilte van het hof verbrak. En de werkzaamheden belemmerde. "Draag zorg, dat zij morgen niet binnen komt," zei hij, "het is een lastige vrouw." Lang vóórdat de morgen daar was ondervond hij reeds hoe juist zijn opinie van haar was. Zij wachtte, totdat hij het hof verliet, ging hem achterna, volgde hem door de straten, totdat hij blij was zijn deur binnen te gaan. En nu gebod hij zijn bedienden de deur goed te sluiten, opdat het gerucht dat de vrouw maakte, niet tot hem zou doordringen. Want zij had hem voortdurend toegeroepen: "Doe mij recht tegen mijn wederpartij." Hij is nu veilig in huis. En hij gebiedt zijn dienaren hem zijn maaltijd op te brengen. Zij gieten water op zijn handen en voeten.

En hij staat op het punt van zijn maaltijd te gebruiken, toen er wederom zeer luid aan de deur wordt geklopt, waarna men een geluid hoort als van iemand die binnen wil dringen, doch wie men dit belet. "Wat is het" vraagt hij. Er staat buiten een vrouw, een weduwe die wenst dat u haar recht doen zult." "Zeg haar dat ik haar niet kan spreken. En dat zij heen moet gaan."

Hij wil des nachts boven in het huis zich ter ruste begeven, doch wederom hoort hij dat kloppen. En een stem die van de straat tot hem doordringt: "Mijnheer, doe mij recht tegen mijn wederpartij." De volgende morgen is het gerechtshof weer open. En ofschoon het haar verboden is binnen te gaan, weet zij toch binnen te dringen.

En voortdurend valt zij de rechter in de rede met haar geroep van: "Mijnheer, doe mij recht tegen mijn wederpartij." Vraag haar, waarom zij zo lastig aandringt en zij zal u zeggen dat haar echtgenoot overleden is. Hij liet haar een stukje land na - het was alles wat zij had; maar een wrede nabuur zag dit stukje land aan met benijdende, hebzuchtige ogen en heeft het genomen, gelijk Achab Naboth's wijngaard heeft genomen. En nu heeft zij geen meel en geen olie voor haar kinderen. En zij schreien om brood. O, indien hun vader nog leefde, hoe zou hij waken over hun belangen! Doch zij heeft geen helper. En de zaak is zo helder als de dag. En waar is een rechter voor, indien het niet is om de



verdrukten, de benadeelden te beschermen? Er blijft haar ook geen ander hulpmiddel meer over, want de schuldeiser zal haar kinderen als slaven verkopen. Dat kan zij niet verdragen. "Neen," zegt zij, "er blijft mij slechts één redmiddel over. Het is, dat deze man voor mij opkomt en mij recht doet. En ik ben vast besloten hem niet met rust te laten vóórdát hij het gedaan heeft. En zo ik omkom, dan zullen de laatste woorden op mijn lippen zijn: "Doe mij recht tegen mijn wederpartij." En zo wordt dan het hof voortdurend in zijn werkzaamheden gestoord.

Wederom roept de rechter: "Brengt haar naar buiten! Ik kan niet voortgaan met de zaken te behandelen, zolang deze waanzinnige haar oorverdovend geroep van "Doe mij recht tegen mijn wederpartij" aanhoudt. Maar dit is spoediger gezegd dan gedaan. Zij houdt zich vast aan de pilaren van de zaal om te beletten dat men haar naar buiten sleept. En toen dit eindelijk toch geschiedde, wachtte zij slechts op een gelegenheid om weer naar binnen te gaan. Zij vervolgt de rechter met haar geroep. En laat hem geen ogenblik met rust. "Ach!" zegt de rechter, "ik word er dodelijk door gekweld. Ik bekommer mij niet om deze weduwe, noch om haar eigendom, noch om haar kinderen. Voor mij mogen zij van honger omkomen. Doch dit kan ik niet uithouden. Het zou mij dodelijk vermoeien en vervelen. Ik zal haar zaak dus maar liever afdoen." Dat geschiedt. En nu gaat zij haar weg. Zij heeft door niets anders dan door haar aanhouden overwonnen.

Welaan, broeders, u hebt vele andere wapens die u bij God in het gebed kunt gebruiken, doch onze Heiland vermaant u dit alles overwinnend instrument van het aanhouden in het gebed niet te veronachtzamen. God zal gemakkelijker te bewegen zijn dan deze onrechtvaardige rechter, alleenlijk wees u even dringend en even volhardend als deze weduwe is geweest. Indien u er zeker van bent dat de zaak, waarom u vraagt, goed is, zo pleit thans. Pleit des middags en des avonds, ja pleit steeds maar door. Legt met tranen en sterke roepingen uw zaak bloot voor de Heere. Regelt uw argumenten, ondersteunt uw pleiten door goede redenen. Pleit op het dierbaar bloed van Jezus, stelt Christus wonden voor de ogen van de Vader. Wijst op het zoenoffer van Golgotha. Laat u door de gekroonde Vorst, de Priester die aan Gods rechterhand staat, helpen. En neemt in het binnenste van uw hart het vaste besluit, dat, indien Sion niet bloeit, indien er geen zielen behouden worden, indien uw gezin niet wordt gezegend, indien uw eigen ijver niet wordt opgewekt, dat u dan zult sterven met de bede op uwe lippen. En de aanhoudende, dringende begeerte in uw ziel. Laat mij u zeggen, dat, zo iemand van u sterft zonder dat uw gebed werd verhoord, u daarom nog niet tot de gevolgtrekking behoeft te komen, dat God u heeft teleurgesteld. Ik zal eindigen met u iets te verhalen. Ik heb gehoord dat een zeker godvruchtig vader het ongeluk had van verscheidene zeer ongodvruchtige zonen te hebben. Naarmate zij opgroeiden, werden zij hoe langer hoe meer ongelovig. En leidden een zeer onzedelijk leven. De vader die aanhoudend voor hen had gebeden en in alle opzichten een voorbeeldig christen was, hoopte eindelijk dat hij op zijn sterfbed een woord tot hen zou kunnen spreken, waardoor hun hart bewogen werd. Hij liet hen aan zijn bed komen, doch in zijn laatste ogenblikken was hij bitter ongelukkig, want hij verloor het licht van Gods vriendelijk aangezicht. En werd door twijfelingen en vrees bevangen. De laatste sombere gedachte die hem kwelde was: "In plaats dat mijn dood een getuigenis is voor God, waardoor mijn lieve zonen gewonnen worden, sterf ik in zulk een duisternis van de ziel dat ik vrees, dat zij er in hun ongeloof door bevestigd zullen worden. En het hen zal doen denken dat er in het christendom geen waarheid en dus geen

zaligheid is." Doch de uitwerking was juist het tegenovergestelde. Toen de zonen van de begrafenis thuis kwamen, sprak de oudste van hen zijn broeders aldus aan: "Mijne broeders, onze vader heeft ons bij zijn leven dikwijls over de godsdienst gesproken, doch wij hebben er nooit acht op geslagen; maar welk een prediking is zijn sterfbed voor ons geweest! Want, indien hij die God zo trouw heeft gediend en zo nabij God heeft geleefd, het toch zó moeilijk vond om te sterven, wat soort van sterfbed zullen wij dan wel hebben die zonder God en zonder hoop hebben geleefd?" Hetzelfde gevoel had zich van allen meester gemaakt. En alzo is in de dood van die vader op vreemde wijze het gebed verhoord dat hij door Gods genade gedurende zijn leven voor hen had opgezonden. U weet niet, of gij, als u in de heerlijkheid bent en door de vensters van de hemel heen ziet, niet een dubbele hemel zult ontvangen, door uw geliefde zonen en dochters bekeerd te zien door de woorden die u hebt gesproken. Ik zeg dit niet om u te doen aflaten van het gebed om hun onmiddellijke bekering, doch om u te bemoedigen. Laat u door niets in verzoeking brengen om af te laten van het gebed. Zo lang er nog adem in u is en zo lang er nog adem in hen is moet u voor hen blijven bidden. Want ik zeg u dat Hij u spoedig recht zal doen, ofschoon Hij u lang heeft verdragen. God zegene deze woorden om Jezus' wil. Amen.

Uit zijn boek: "De gelijkenissen van de Heiland"

## 22. De Farizeeër en de tollenaar

*"En de tollenaar, van verre staande, wilde ook zelfs de ogen niet opheffen naar de hemel, maar sloeg op Zijn borst zeggende: O God ! wees mij zondaar genadig." Lukas 18 : 13.*

De helden uit de verhalen van onze Zaligmaker zijn merendeels gekozen om tot voorbeelden te dienen van karaktertrekken, hoegenaamd niet in overeenstemming met hetgeen, waarvan zij over het algemeen de naam hadden. Wat zou u denken van een schrijver uit onze tijd, die ons in een verdicht verhaal de liefelijke deugd van de welwillendheid zou willen voorstellen door het voorbeeld van een Sepoy? 1) En toch heeft Jezus Christus ons een der schoonste voorbeelden van barmhartigheid voorgesteld in een Samaritaan. Voor de Joden was een Samaritaan even spreekwoordelijk wegens zijn bittere vijandschap tegen hun volk, als de Sepoy onder ons vanwege Zijn verraderlijke wreedheid. En ook evenzeer een voorwerp van verachting en haat. Maar toch heeft Jezus Christus zijn held gekozen uit de Samaritanen, opdat er niets bijkomstig zou zijn om hem te versieren, maar al de versiering of schoonheid aan de deugd der barmhartigheid zou worden toegeschreven. Zo ook hier: de Heiland ons op de noodzakelijkheid van ootmoed in het gebed willende wijzen, heeft daartoe niet het voorbeeld gekozen van een groot heilige, die bekend was om zijn nederigheid, neen, Hij koos een tollenaar, waarschijnlijk één die de grootste afperser was van allen, want dit schijnt door de Farizeeër te kennen gegeven te worden. En ik twijfel niet of hij heeft de tollenaar van terzijde aangezien, toen hij met zoveel zelfbehagen zei: "O God! ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers; of ook gelijk deze tollenaar." Om echter te tonen, dat er niets aangenaams was in de persoon, maar dat het welbehaaglijke van het gebed nog des te helderder in het licht zou treden door het donkere contrast met het karakter van de tollenaar, heeft onze Heere die man tot voorbeeld gekozen voor hem, die een Gode behaaglijk gebed wenst te bidden.

Let hier op, en het zal u niet verwonderen diezelfde karaktertrek in velen van de gelijkenissen van onze Heeren Jezus Christus terug te vinden. Wat nu deze tollenaar betreft: wij weten weinig van Zijn vroegere loopbaan, maar zonder gevaar te lopen van ons op ernstige wijze te vergissen, zullen wij toch wel de waarheid enigszins kunnen raden. Hij kan, en zal ook ongetwijfeld een Jood geweest zijn, die een vrome, godsdienstige opvoeding genoten heeft; doch die, evenals Levi, wellicht van zijn ouders was weggelopen. En geen ander beroep vindende, dat met zijn bedorven smaak overeen kwam, zich tot die verdorven klasse van mensen gevoegd had, die de Romeinse belastingen inden. En, zich schamende om langer als Levi bekend te staan, zijn naam veranderd had in Mattheüs, opdat niemand in de lage tollenaar de man zou herkennen, wiens ouders God vreesden en hun knieën bogen voor Jehovah. Het kan wezen, dat deze tollenaar in zijn jeugd de weg van zijn vaderen had verlaten en zich aan een onkuis leven had overgegeven. En dit onwaardig beroep toen het meest naar zijn smaak had gevonden. Wij weten niet, hoe dikwijls hij het aangezicht van de ellendigen heeft vernalen of hoe veel vervloeking over zijn hoofd zijn uitgestort, als hij het erfdeel van de weduwe heeft aangetast en de onbeschermden heeft beroofd. De Romeinse regering gaf aan de tollenaar veel meer macht, dan hij behoort te hebben. En hij heeft nooit geschroomd die

macht te gebruiken om zich zelf te verrijken. Waarschijnlijk was de helft van alles wat hij bezat - indien niet meer - door roof verkregen, want Zacheüs schijnt dit van zich zelf te kennen te willen geven, als hij zegt: "Zie, de helft van mijn goederen, Heere geef ik de armen. En indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weer." Het was niet vaak, dat deze tollenaar de tempel bezocht; zeer zelden zagen de priesters hem met een offer komen; het zou een verfoeisel geweest zijn en hij bracht het niet. Maar nu gebeurde het, dat de Geest des Heeren de tollenaar tegenkwam en hem deed nadenken over zijn wegen en het bijzonder goddeloze er van. Zijn ziel was in hem benauwd, maar hij kon er met niemand over spreken. Des nachts kon hij nauwelijks enige rust genieten, en over dag was het hem schier onmogelijk zijn bezigheden te verrichten, want dag en nacht was de hand Gods zwaar op hem.

Eindelijk, niet in staat zijn ellende nog langer te verduren, dacht hij aan het huis Gods op Sion, en aan het offer, hetwelk daar dagelijks gebracht werd. "Tot wie, of waar zou ik heen gaan," zei hij, "dan tot God? En waar anders kan ik hopen genade te vinden, dan ter plaatse waar het offer wordt gebracht?" Niet spoediger gezegd dan gedaan. Hij ging; zijn hieraan niet gewende voeten richtten zich naar het heiligdom; maar hij schaamt zich er binnen te treden. Gindse Farizeeër, heilig man als hij schijnt te zijn, gaat zonder te blozen naar het voorhof van de Israëlieten; hij nadert zo dicht als hij het slechts durft tot de ruimte, die alleen voor de priesters bestemd was, en hij spreekt zijn gebed in snoevende taal. Maar wat de tollenaar betreft, hij zoekt een verborgen hoekje, waar hij noch gezien, noch gehoord kan worden. En nu staat hij op het punt van te bidden, niet gelijk gindse Farizeeër, met opgeheven handen, met ten hemel gerichte ogen, en schijnheilige blik, maar met neergeslagen ogen, waarin hete tranen opwellen; want hij durft zijn ogen niet naar de hemel opheffen. Eindelijk vindt hij een uiting voor zijn verkropt hart, maar die uiting was niets dan een kort gebed, een verzuchting: "O God! wees mij zondaar genadig." Het is gesproken, het is gehoord; de engel der genade schrijft zijn vergeving in het register; zijn consciëntie heeft vrede; hij gaat naar huis als een gelukkig man; gerechtvaardigd. Hij veeleer dan de Farizeeër. En zich verblijdende in de rechtvaardigmaking, die de Heere hem had geschonken. Welaan, het werk, dat mij heden morgen op de hand is gezet, is u te nodigen, u aan te sporen, u te smeken om te doen, wat de tollenaar gedaan heeft, opdat u mocht verkrijgen wat hij verkregen heeft.

Er zijn twee zaken, waarover ik een zeer ernstig woord zal hebben te spreken:

1. de eerste *belijdenis* van zonde;
2. de tweede *kwietschelding* van zonde.

I.

Broeders, laat ons de tollenaar navolgen, ten eerste in zijn BELIJDENIS.

Er is in de laatste tijd veel gesproken over het biechten. Wat dit nu betreft, het is wellicht een grote zegen, dat het uitwendige en zichtbare teken van het Pausdom in de Kerk van Engeland aan haar ware vrienden het innerlijk en geestelijk kwaad heeft ontdekt, dat reeds lang te voren in haar heeft gewoeld en gewerkt. Wij behoeven niet te denken, dat de biecht, of de priesterheerschappij, waarvan zij slechts het uitvloeisel is, in de Kerk van Engeland iets nieuws is. Zij heeft er reeds zeer lang bestaan. Wij, die buiten haar palen staan, hebben het reeds lang opgemerkt en er over getreurd; maar nu verblijden wij ons in het vooruitzicht, dat de Kerk van Engeland zelf genoodzaakt zal zijn het kwaad in haar

midden te zien. En wij hopen, dat God haar de genade en de kracht zal geven, om de kanker uit haar boezem weg te snijden, eer zij ophoudt een protestantse kerk te zijn en door God als een verfoeisel weggeworpen zal worden. Doch hedenmorgen heb ik met geen biechten van doen. Dwaze vrouwen kunnen, zo lang zij het begeren, ter biecht gaan. En de dwaze echtgenoten van die vrouwen kunnen haar, zo het hun gelust, aan zulke mannen toevertrouwen. Laten zij, die dwaas zijn, tonen, dat zij het zijn. Laten zij, die gezond verstand missen, handelen gelijk het hun goeddunkt; ik voor mij wens er voor te waken, dat ik, noch één van de mijnen, iets daarmee van doen hebben. Doch wij zullen hier nu van afstappen en tot de persoonlijke zaken komen. En zelfs uit de dwalingen van anderen trachten te leren, hoe wij zelf recht zullen handelen.

Let op de belijdenis van de tollenaar: *tot wie was zij gericht?* "O God! Wees mij zondaar genadig!" Heeft de tollenaar er ooit aan gedacht om tot de priester te gaan, hem zijn zonden te belijden en hem om genade te vragen? Het is wellicht in zijn hart opgekomen; maar zijn zonde was een te zware last op zijn consciëntie, om op die wijze verlichting te kunnen verkrijgen. En zo heeft hij dit denkbeeld dan spoedig uit zijn hart verbannen. "Neen," zegt hij, "ik gevoel, dat mijn zonde van zodanige aard is, dat niemand dan God haar kan wegnemen. En al zou het ook goed zijn om mijn zonde aan mijn medemens te belijden, zo denk ik toch, dat het mij hoegenaamd niet baten zou om vrede te verkrijgen, want mijne krankheid is van zulk een aard, dat niemand dan de Almachtige Medicijnmeester mij er van genezen kan." En zo gaat hij dan met zijn belijdenis en zijn gebed tot slechts één plaats: "O God! Wees mij zondaar genadig!" En u zult ook opmerken, dat deze belijdenis van zonde aan God *geheim* bleef. Alles wat u van deze belijdenis hoort, is dat ene woord "zondaar." Denkt gij, dat dit alles was wat hij beleed? Neen, geliefden, ik denk, dat de tollenaar lang te voren al zijn zonden in het verborgen, in de binnenkamer voor God zal hebben beleden. Maar thans, in Gods huis, is alles wat hij voor de oren van de mensen te zeggen heeft: - "Ik ben een zondaar." En ik raad u, telkens als u voor de oren van de mensen zonde te belijden hebt, laat het een algemene, nooit een bijzondere belijdenis wezen. U behoort dikwijls voor uw medemens te belijden, dat u een zondaar zijt geweest, maar aan enig mens mee te delen in welk opzicht u een zondaar geweest zijt, dat is slechts opnieuw te zondigen en uw medeschepselen te helpen overtreden. Hoe onrein moet de ziel wezen van de priester, die zijn oor leent om er al de onreinheid van het hart des mensen in uit te storten! Ik kan mij zelfs de duivel niet meer verdorven voorstellen dan de man, die zijn tijd doorbrengt met te luisteren naar mannen en vrouwen, die zo zij waarlijk hun zonde belijden, hem tot een ingewijde maken van elke ondeugd en hem met ongerechtigheden bekend moeten maken, die hij anders nooit geweten zou hebben. O ik gebied u in de naam van God, verontreinig uw medemens niet; houdt uw zonden voor u zelf en voor uw God. Hij kan door uw ongerechtigheid niet worden verontreinigd. Belijd Hem volkomen en volledig uw zonde; maar voor uw medemens past u geen andere belijdenis dan deze: "Ik ben een zondaar." De belijdenis, die hij voor God deed, was *vrijwillig*. Er werd die man niet gevraagd of hij al of niet een zondaar was, of hij het zevende gebod had overtreden, of het achtste, of het negende, of het tiende. Neen, zijn hart was vervuld van berouw en het smolt weg in deze uitroep: "O God! wees mij zondaar genadig!" Men zegt ons, dat sommige mensen nooit een volledige belijdenis van zonden kunnen doen, zo zij er niet door een priester bij geholpen worden.

Waarde vrienden, de voortreffelijkheid van de boetvaardigheid gaat verloren, zo er een vraag gedaan wordt; de belijdenis is niet waar, niet oprecht, indien zij niet vrijwillig is. De mens kan het gewicht van de zonde niet gevoeld hebben, die nog iemand nodig heeft om hem te zeggen, waarin zijn zonden bestaan. Kunt u uzelf iemand voorstellen met een last op zijn rug, aan wie men, eer hij er onder zucht, zeggen moet, dat hij een last op de rug heeft? Gewis niet. De man zucht er reeds onder, en hij heeft niet nodig, dat u hem zegt: "Gij hebt een last op de rug!" Hij weet het reeds. En indien ook door de vragen van de priester een volledige belijdenis van zonde uitgelokt kan worden, dan zou dit toch volkomen nutteloos zijn, ijdel voor God, omdat zij niet vrijwillig geschied is. Wij moeten onze zonden belijden, wijl wij niet anders kunnen, omdat wij ze niet in kunnen houden. Zij zijn als vuur in ons gebeente. En het schijnt alsof ons hart er onder zal versmelten, zo wij er geen lucht aan geven door ze te belijden voor de troon van God. Ziet deze tollenaar; u kunt de volledige belijdenis van zijne lage, verachtelijke zonden niet horen; alles wat u verneemt is zijn eenvoudige bekentenis, dat hij een zondaar is; maar dat vloeit hem dan ook vrijwillig van de lippen. God zelf behoeft Hem geen vraag te doen; hij komt voor de troon en geeft zich vrijwillig over in de handen van de Almachtige Gerechtigheid, belijdende, dat hij een rebel en een zondaar is. Dat is het eerste, dat wij in zijn belijdenis hebben op te merken, namelijk dat hij haar in het verborgen en vrijwillig voor God deed. En dat alles, wat hij in het openbaar zei, was, dat hij een "zondaar" was.

En *wat heeft hij beleden?* Hij beleed, gelijk onze tekst zegt, dat hij een zondaar was. Hoe gepast is dit gebed ook voor ons! Immers! Is er hier een mond, waarin de belijdenis niet zou passen: "O God! Wees mij zondaar genadig?" Zegt gij: "dat gebed past in de mond van de diep gevallen vrouw, als na een leven van zonde haar gebeente verteerd wordt door ziekte, en zij in wanhoop ligt te sterven? O ja; maar mijn vriend, het zal ook passen in uw mond en in de mijne. Indien u uw eigen hart kent, en ik het mijne ken, dan zal het gebed, dat haar past, ook ons passen. U hebt nooit de zonden bedreven, die de Farizeeër van zich afwierp; u waart geen rover; u waart niet onrechtvaardig; u hebt geen overspel bedreven; u bent zelfs nooit als de tollenaar geweest; maar toch zal de benaming "zondaar" voor u passen. En zo het recht met u is, zult u uzelf hiervan bewust zijn. Gedenk, hoe veel u gezondigd hebt tegen licht en beter weten in. Het is waar, de ontuchtige vrouw heeft meer openlijk gezondigd dan gij; maar had zij zo veel licht als u gehad hebt? Heeft zij van haar kindsheid af zulk een zorgvuldige opvoeding genoten? Werd zij ooit zo door haar geweten weerhouden. Is zij zo bewaard en bewaakt als u dit geweest zijt. Dit moet ik voor mij zelf belijden: ik ben mij bewust van het bijzonder snode en tergende in mijn zonde, want ik zondig tegen het licht, en tegen het geweten, ja meer, tegen de liefde, die ik van God heb ontvangen. En tegen de goedertierenheid, die God mij heeft beloofd. Kom, treed te voorschijn, u grootste onder de heiligen. En antwoord mij op deze vraag: past deze bede niet voor u? Ik hoor u antwoorden zonder een ogenblik te aarzelen: "o ja, zij past thans voor mij". En tot dat ik sterf. Mijn bevende lippen moeten dikwijls de bede herhalen: "Heere! wees mij zondaar genadig." Mannen broeders, ik bid u, bidt heden dit gebed, want het *moet* gepast zijn voor u allen. Koopman, hebt u ten opzichte van uw zaken, van de handel, die u drijft, geen zonden te belijden? Vrouw, hebt u ten opzichte van het besturen van uw huis geen zonden te belijden? Kind van vele gebeden, hebt u geen zonden tegen vader of moeder te belijden? Hebben wij de Heere, onze God, liefgehad met geheel ons hart, met geheel onze ziel, met al onze krachten? En hebben wij, een iegelijk van ons, onze naaste liefgehad als ons zelf? O!

Sluiten wij onze lippen voor al het roemen, en als wij ze openen, laten dan de eerste woorden, die zij uiten, deze wezen: "Ik heb gezondigd, o Heere; ik heb uw geboden overtreden. Heere! Wees mij zondaar genadig. Doch let eens op. Is het niet vreemd, dat de Heilige Geest de mens op zijn zondaarstoestand leert pleiten voor de troon van God? Men zou zo denken, dat wij, als wij voor God verschijnen, een weinigje over onze deugden zouden trachten te spreken. Wie zou denken, dat als iemand om genade vraagt, hij van zich zelf zou zeggen: "Ik ben een zondaar?" Wel, zijn verstand moet hem doen zeggen: "Heere, wees mij genadig, want er is nog wel iets goeds in mij. Heere, wees mij genadig, want ik ben niet slechter dan anderen. Heere, wees mij genadig; ik zal mij trachten te verbeteren." Strijdt het niet met de rede. Is het niet wondervol verheven boven alle rede, dat de Heilige Geest de mens leert datgene als een pleitgrond voor Gods toorn te gebruiken, hetwelk tegen hem schijnt te pleiten, het feit namelijk, dat hij een zondaar is? En toch, waarde broeders, zo u en ik verhoord wensen te worden, dan moeten wij tot Christus komen als zondaren. Laten wij niet pogen ons zelf beter voor te stellen dan wij zijn. Als wij voor Gods troon komen, zo laat ons voor geen enkel ogenblik de valse juwelen van onze zogenaamde deugden bijeen zoeken te rapen; de klederen van de zondaars zijn niets dan lompen. Schuldbelijdenis is de muziek, die van onze lippen moet komen. "O God! Wees MIJ zondaar genadig." Dat is de enige hoedanigheid, waarin ik God kan bidden. Welaan, zijn er niet velen hier, die gevoelen, dat zij zondaars zijn, die kermen en zuchten, en treuren, omdat het gewicht van de zonde op hun geweten drukt? Broeder, het verheugt mij, dat u uzelf een zondaar gevoelt, want nu hebt u de sleutel van het koninkrijk in uw handen. Die bewustheid van zonde is uw enige aanspraak op genade. Kom, ik smeeek het u, zoals u zijt. Uw naaktheid is uw enige aanspraak op het gewaad van de hemel. Uw honger is de enige aanspraak op de graanschuren van de hemel. Uw armoede is uw enige aanspraak op de eeuwige schatten van de hemel. Kom, zoals u zijt, zonder iets van u zelf, behalve uw zondigheid. En pleit er op voor de troon. "O God! Wees mij zondaar genadig!" Dit is het wat deze man heeft beleden, namelijk dat hij een zondaar was. En hij pleitte er op voor God.

En wederom: *hoe komt hij?* Welke houding neemt hij aan? Ik wens u in de eerste plaats doen opmerken, dat hij *van verre stond*. Waarom deed hij dat? Was het niet, omdat hij gevoelde afgezonderd te zijn van alle anderen? Wij hebben dikwijls algemene belijdenissen afgelegd in de tempel, maar nooit werd een belijdenis aangenomen, zo zij niet ook particulier, persoonlijk en hartgrondig was. Daar waren de mensen bijeengekomen voor de gewone godsdiensttoefening. Zij heffen een lofpsalm aan. Maar de arme tollenaar hield zich verre van hen. Daarna verenigen zij zich tot het gebed. En nog kon hij zich niet bij hen voegen. Neen, hij was daar gekomen voor zich zelf. En hij moet alleen blijven. Gelijk het gewonde hert, dat de verste schuilhoek zoekt in het woud, waar het eenzaam en alleen kan bloeden en sterven, zo heeft deze arme tollenaar ook de behoefte gevoeld om alleen te zijn. U bemerkt, dat hij in zijn gebed niet van andere mensen spreekt. "O God! Wees *mij* zondaar genadig!" zegt hij! Hij zegt niet: "mij, als een van het gezelschap van zondaars," maar "mij zondaar". Alsof er geen andere zondaar in de wereld was. Let hier op, mijn hoorder, dat u uzelf eenzaam en alleen moet gevoelen, eer u dit gebed op Gode welbehaaglijke wijze kunt bidden. Heeft de Heere u ooit afzonderlijk gesteld, u uitgelezen uit een vergadering? Heeft het u in deze vergaderplaats toegeschenen, alsof er een grote, zwarte muur om u heen was en u ingesloten waart met de prediker en met uw God. En alsof elke pijl van de boog van de prediker op u gericht

was. En elke bedreiging voor u bedoeld was. En elk ernstig verwijt u trof? Indien u dit gevoeld hebt, dan acht ik u gelukkig. Niemand heeft ooit dit gebed op de rechte wijze gebeden of hij moet het voor zich alleen hebben gebeden. En gezegd hebben: "God! Wees *mij*, die als een zondaar eenzaam en alleen sta, genadig. "De tollenaar stond van verre." En let op het volgende. Hij "wilde ook zelfs de ogen niet opheffen naar de hemel." Dat was, omdat hij het niet durfde. Niet omdat hij het niet wilde. Hij zou het gedaan hebben, indien hij het had durven doen. Hoe opmerkelijk is het, dat de bekering al het stoutmoedig durven uit de mensen wegneemt. Wij hebben personen gekend, die vóór dat zij door Gods vrije genade waren aangeraakt, alles durfden. Niet wisten wat schroom was. En die later mensen werden met een teer geweten en van een zeer grote schroomvalligheid. Zorgeloze, snoevende mensen. die God durfden tarten, zijn als nederige kleine kinderen geworden, bevreesd om hun ogen op te heffen naar de hemel, ofschoon zij er voorheen wel hun eden en vervloeking en durfden slingeren. Maar waarom heeft hij zijn ogen niet naar de hemel durven opheffen? Het was, omdat hij zo terneergeslagen was in zijn geest, zich zo gedrukt en belast gevoelde, dat hij niet op kon zien. Is dat heden morgen ook zo met u, mijn vriend? Vreest u te bidden? Is het u, alsof u niet durft hopen, dat God u genadig zijn zal? Alsof het minste straaltje van hoop meer licht was, dan u bij mogelijkheid kunt verdragen. Alsof uw ogen zó gewend waren aan de duisternis van twijfel en wanhoop, dat zulk een lichtstraal te sterk was voor uw zwak gezichtsvermogen? O, vrees dan niet, want welgelukzalig zult u zijn. U volgt thans slechts de tollenaar in zijn treurige ervaring. En de Heere, die u helpt hem te volgen in zijn belijdenis, zal u ook helpen om u met hem te verheugen in schuldvergeving.

Let op hetgeen hij nog meer deed. *Hij sloeg zich op de borst*. Hij was een goed theoloog, een wezenlijke doctor in de godgeleerdheid. Waarom sloeg hij zich op de borst? Omdat hij wist, waar het kwaad school: in zijn borst. Hij sloeg zich niet op het voorhoofd, gelijk sommige mensen doen, als zij zich in verlegenheid bevinden, alsof de fout aan hun verstand geweten moest worden. Menigeen zal wel zijn verstand er bij betrekken, maar niet zijn hart. "Ik heb mij vergist", zal hij zeggen, "ik heb wel verkeerd gedaan, maar ik ben in de grond toch een goed mens." Deze man wist, waar het kwaad schuil hield; hij sloeg zich op de rechte plaats. Hij sloeg zich op de borst, alsof hij vertoornd was op zich zelf. "O," scheen hij te zeggen, "o, dat ik u kon slaan, mijn ondankbaar hart, terwijl u de zonde meer lief hebt gehad dan God." Hij heeft geen boete gedaan. En toch was het een soort van boete, toen hij zich op de borst sloeg, en uitriep: "o wee mij! Dat ik ooit tegen God heb gezondigd. O God! Wees mij zondaar genadig!" Welaan, mijn vriend, kunt u aldus tot God komen? O laat ons allen op die wijze tot God naderen. U hebt genoeg, mijn broeder, om alleen te staan, want er zijn zonden, waarin u en ik eenzaam schuldig stonden. Er zijn ongerechtigheden, die alleen aan ons zelf bekend zijn. En die wij nooit aan iemand hebben medegedeeld, zelfs niet aan onze levensgezellin, aan onze ouders, onze broeders of zusters, zelfs niet aan de vriend, die wij in zoetigheid heimelijk raadpleegden. Indien wij aldus alleen en afzonderlijk hebben gezondigd, zo laat ons heengaan naar onze binnenkamer en het belijden, de echtgenoot afzonderlijk. En de huisvrouw afzonderlijk. De vader afzonderlijk en het kind afzonderlijk. Laat ons een ieder voor zich zelf klagen over onze zonde. Mannen broeders, houdt op van elkaar te beschuldigen. Houdt op met het twisten, veroorzaakt door uw zucht tot berispen. En van het lasteren, waartoe u geprikkeld wordt door afgunst en nijd. Bestraft u zelf en niet uw medemensen. Scheurt uw eigen hart. En verscheurt niet de goede naam van uw naburen.



Komt, laat een ieder van ons op zich zelf zien en niet op zijn naaste. En dat een ieder voor zich roept: "Heere, wees *mij* genadig, terwijl ik hier afgezonderd sta van anderen. Wees *mij*, zondaar, genadig." En hebt u geen zeer goede redenen om uw ogen neer te slaan? Schijnt het soms niet veel te veel voor ons te zijn, om ooit weer op te zien tot de hemel? Wij hebben, sommigen van ons, God gelasterd. En zelfs vervloekingen over ons ingeroepen. En als wij ons deze dingen herinneren dan is er alle reden voor ons, om zó beschaamd te zijn, dat wij onze ogen niet op durven heffen naar de hemel. Of, zo wij bewaard bleven voor de zonde van de godslastering, hoe dikwijls hebben wij - u en ik - dan toch niet God vergeten! Hoe dikwijls hebben wij het gebed verzuimd, de sabbat ontheiligd, de Bijbel ongelezen gelaten! Gewis! Als deze dingen ons voor de geest komen, dan kunnen zij ons wel het gevoel geven, dat wij ook zelfs de ogen niet op durven heffen naar de hemel. En wat nu betreft, het slaan op onze borst: wie onder ons heeft dit niet nodig te doen? Laat ons toornen op ons zelf, omdat wij God tot toorn hebben verwekt. Laat ons toornen op de zonde, die verderf heeft gebracht over onze ziel. Laat ons de verraders naar buiten brengen en hen terstond de dood doen sterven. Zij verdienen het ten volle; zij hebben ons in het verderf gestort, laat ons hen verderven. Hij sloeg zich op de borst en zei: "O God! Wees mij zondaar genadig."

Er is nog een karaktertrek in het gebed van deze man, die u niet voorbij mag zien. *Wat reden had hij te verwachten, dat God hem genadig zou zijn?* Het Grieks verklaart ons dit, want wij zouden hier kunnen lezen: "O God! Wees met mij zondaar *verzoend*." Er is in het oorspronkelijke woord een bepaalde heen wijzing naar de leer van de verzoening. Het is niet het gebed van de Unitariër 2) - "O God! wees mij genadig!" Het is meer dan dat. Het is het gebed van de christen: "O God! Wees met mij zondaar verzoend." Er is, ik herhaal het, in dit korte gebed een bepaalde heen wijzing naar de verzoening en de troon der genade. Mijn vriend, zo wij met onze belijdenis voor God willen komen, dan moeten wij zorg dragen te pleiten op het bloed van Christus. Er is voor de zondaar geen hoop buiten het kruis van Jezus. Wij mogen roepen: "O God! Wees mij genadig!" Maar zonder het offer, het Lam dat geslacht werd vóór de grondlegging der wereld, kan dat gebed niet worden verhoord. Als u uw oog hebt gevestigd op de troon der genade, zo draag zorg, dat u het evenzeer op het kruis gericht houdt. Herinner u, dat het kruis eigenlijk de troon der genade is, dat de genade nooit op de troon was, voordat zij met doornen gekroond aan het kruis hing. Indien u genade wilt vinden, zo ga naar het sombere Gethsémané. En zie uw Verlosser, terwijl Hem het bloedig zweet wordt uitgeperst. En Hij in doodsbenauwdheid verkeert. Indien u vrede van de consciëntie begeert, zo ga naar Gabbatha, het plaveisel 3). En zie, hoe het bloed langs de rug van uw Zaligmaker stroomt. Indien u de laatste en beste rust voor uw consciëntie begeert te vinden, zo ga naar Golgotha, aanschouw het vermoorde slachtoffer, hangende aan het kruis. Terwijl zijn handen en voeten en zijn zijde doorstoken zijn. Er kan geen hoop op genade zijn buiten dit offer dat gebracht werd, namelijk Jezus Christus, de Zoon van God. O! Komt, laat ons naderen tot de troon der genade en pleiten op het bloed van Jezus. Laat ons, een iegelijk van ons, heengaan en zeggen: "Vader, ik heb gezondigd, maar wees mij genadig om den wille van uw Zoon." Kom, o dronkaard, geef mij uw hand. Wij zullen te samen tot Hem gaan. Diep gevallen vrouw, geef mij uw hand. En laat ons te samen naderen tot de troon. En gij, die belijdt christenen te zijn, komt, schaamt u uw gezelschap niet. Laat ons met veel tranen verschijnen in zijn tegenwoordigheid, terwijl niemand van ons zijn naaste, maar een ieder

van ons zich zelf beschuldigt. En laat ons pleiten op het bloed van Jezus Christus, het bloed, dat tot ieder verontrust geweten van vrede en vergeving spreekt.

Zorgeloze, ik heb nog een woord tot u, eer ik van dit onderwerp afstap. "Wel", zegt gij, "dat is voorzeker een zeer goed gebed voor iemand, die gaat sterven." Als iemand de cholera heeft en de zwarte dood in het aangezicht ziet, of als hij verschrikt en ontzet wordt in een grote storm. Of als hij zich te midden van de verschrikking en verwarring bevindt, veroorzaakt door een algemene ramp of een plotseling ongeluk. En hij de poorten van de dood nadert, dan voorzeker is het niet meer dan recht en gepast om te zeggen: "Heere, wees mij genadig." Ach vriend, dit gebed is dus zeer gepast voor u, want u weet niet, hoe dicht u aan het graf zijt. O! Zo u slechts de broosheid van het leven kende en het zwakke van het steunsel, waarop u rust. U zou zeggen: "Helaas voor *mijn* ziel! Indien dit gebed passend voor mij is op mijn sterfbed, dan is het ook nu passend voor mij, want ik ben heden stervende en weet niet, wanneer ik de laatste adem zal uitblazen." "O", zegt iemand, "ik denk, dat dit een goed gebed is voor iemand, die een zeer groot zondaar geweest is." u hebt recht gesproken, mijn vriend, indien u dus u zelf kent. Dan zult u weten, dat het voor u past. Het is volkomen juist als u zegt, dat dit gebed voor niemand anders past dan voor grote zondaren. En indien u niet gevoelt een groot zondaar te zijn, dan zult u het ook wel nooit bidden. Maar er zijn sommigen hier, die gevoelen te zijn, wat u behoort te gevoelen en te weten, dat u zijt. Gedrongen door Gods genade, zullen zij, die zichzelf also bevinden, met nadruk heden dit gebed bidden, terwijl zij met tranen en zuchten uitroepen: God! Wees mij zondaar genadig! Doch let wel op, mijn vriend. U kunt met verachting neerzien op de mens, die deze belijdenis doet. Maar hij zal van dit huis gerechtvaardigd afgaan, terwijl u weg zult gaan en nog in uw zonde zult blijven, zonder hoop, zonder een straal van blijdschap om uw onverbroken hart te vervrolijken.

## II.

Na aldus in het kort deze belijdenis van zonde te hebben beschreven, zal ik nu nog korter wezen in het spreken over DE KWIJTSCHELDING, die God hem verleende.

Een vrijspraak van de lippen des mensen is, daarvan houd ik mij overtuigd, weinig minder dan godslastering. Er is in het gebedenboek van de Kerk van Engeland een aflat, die in zijn wezen Rooms is. En, naar ik denk, ook woordelijk uit het Roomse misboek is over geschreven. Ik aarzel niet te zeggen, dat er nooit iets gedrukt is, dat meer godslasterlijk is, dan de absolutie, die door de geestelijke over een stervende wordt uitgesproken. En het is inderdaad ontzettend te denken, dat mensen, die zich christenen noemen, gerust kunnen blijven in een kerk, voordat zij alles gedaan hebben wat zij kunnen, om een grondige herziening te bewerken van dat zo uitnemende boek, ten einde het van de Roomse dwalingen te zuiveren. Maar, mijne vrienden, er *is* absolutie. En de tollenaar ontving haar. Hij "ging af gerechtvaardigd in zijn huis, meer dan die." Aan die andere werd geen vrede geschonken voor zijn hart; maar deze arme man had alles. En hij ging af gerechtvaardigd in zijn huis. Er staat niet, dat hij naar zijn huis ging met een verlicht hart; dat was wel zo, maar er was meer, hij ging "gerechtvaardigd" in zijn huis. "Gerechtvaardigd." Wat betekent dit? Het Griekse woord, dat hier gebruikt is, is hetzelfde, dat door de apostel Paulus altijd gebruikt wordt om de grote leerstelling van de rechtvaardigheid van Jezus Christus in het licht te stellen, namelijk de rechtvaardigheid Gods, die geopenbaard wordt uit geloof tot geloof. De zaak is, dat zodra deze man dit gebed had gebeden, elke zonde, die hij ooit bedreven had, uitgewist was uit Gods boek,

zodat zij niet meer tegen hem kon getuigen. Meer nog, zodra dat gebed gehoord was in de hemel, werd die mens een rechtvaardige geacht. Alles wat Christus voor hem gedaan heeft, werd hem als een sierlijk kleed om de schouders geworpen. Al de schuld, die hij op zich had geladen, was voor eeuwig afgewassen en weggedaan. Als een zondaar in Christus gelooft, dan houden zijn zonden op te bestaan. Zij worden allen als in één ogenblik weggevaagd. De misdaden van vele jaren, de afpersingen, het overspel, ja zelfs de moorden zijn in een oogwenk uitgewist. Want u ziet, dat de vrijspraak onmiddellijk is gevolgd. God heeft tot deze man niet gezegd: "Nu moet u eerst enige goede werken gaan doen en dan zal Ik u absolutie geven." Hij zei niet gelijk de paus: "Gij moet eerst een tijd lang in het vagevuur gemarteld worden en dan zal Ik u er uit laten." Neen, Hij rechtvaardigde hem te eigener plaats en tijdstip; de vergeving werd geschonken, zodra de zonde was beleden. "Mijn zoon, ga heen in vrede; ik heb geen beschuldiging tegen u in te brengen. u bent een zondaar in uw eigen ogen, maar niet in de mijne. Ik heb al uwe zonden weggenomen en ze in de diepte der zee geworpen. En zij zullen u nooit meer gedacht worden." Kunt u uzelf voorstellen, hoe gelukkig de tollenaar was, toen hij aldus in één ogenblik een veranderd mens was? Indien u het beeld, door Milton gebruikt, kunt omkeren: „Hij scheen zichzelf toe een afzichtelijke pad te zijn geweest, maar door de aanraking van des Vaders genade werd hem de glans en de schoonheid van een engel meegedeeld". En zo ging hij dan af, niet langer bevreesd om zijn ogen opwaarts te heffen naar de hemel. In plaats van het zuchten van zijn hart was er een loflied op zijn lippen. Hij was niet langer alleen en afgezonderd; hij voegde zich bij de Godvruchtigen en zei: "Komt, hoort toe, o allen gij, die God vreest en ik zal vertellen, wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft." Hij sloeg zich toen niet op de borst, maar ging naar huis, en nam zijn harp om God met snarenspeel te loven. U zoude niet gedacht hebben, dat het dezelfde man was, zo u hem uit had zien gaan. En dat alles was geschied in één ogenblik.

"Maar," zegt iemand, "denkt gij, dat hij zeker wist, dat zijn zonden waren vergeven? Kan de mens dat weten? Voorzeker. En er zijn sommigen hier, die getuigen kunnen, dat het waar is. Zij hebben het zelf ervaren. De vergeving, die bezegeld is in de hemel, is opnieuw bezegeld in onze consciëntie. De genade, die hier Boven bekend gemaakt wordt, stort haar licht in de duisternis van ons hart hier beneden. Ja, de mens kan op aarde weten, dat zijn zonden vergeven zijn. Hij kan er even zeker van zijn als van zijn bestaan. En nu hoor ik de kreet uit iemands hart opgaan; "Kan ik dan heden morgen die vergeving ontvangen? En dit nog heden morgen ook te weten komen? Kan ik een vergiffenis verkrijgen, waardoor alles vergeten wordt? - Ik ben een dronkaard, een vloeker, ja wat niet al geweest! Kunnen mijn overtredingen alle afgewassen worden? Kan ik de zekerheid bekomen van naar de hemel te zullen gaan en dat wel in één ogenblik?" Ja, mijn vriend, indien u gelooft in de Heere Jezus Christus; indien u op de plaats, waar u nu zijt, opstaat en dit gebed opzendt tot God: "Heere, ontferm U over mij! O God! Wees mij zondaar genadig door het bloed van Christus." Ik zeg u, o mens, dat God dit gebed nog nooit heeft afgewezen. Als het voortkwam uit een oprecht hart, heeft Hij de poorten der genade er niet voor toegesloten. Het is een plechtige litanie, die gebruikt zal worden, zolang de tijd is. En zij zal tot het oor van God doordringen, zolang er een zondaar is die het gebruikt. Kom, vrees niet, bid ik u, dit gebed te bidden eer u nog dit gebouw verlaat. Sta op van uw plaats; tracht u voor te stellen, dat u geheel alleen zijt. En zo u uzelf schuldig gevoelt, zo laat dit gebed ten hemel rijzen. O, hoe heerlijk zou het wezen, indien uit de duizenden harten, hier tegenwoordig, even zovele duizenden gebeden opgingen tot God. Voorwaar,

zelfs de engelen hadden nooit zulk een dag in het paradijs, als zij heden zouden hebben, indien een ieder van ons ongeveinsd dit gebed kon bidden. Sommigen doen het; ik weet het. En God helpt hen. En gij, zondaar, blijft u achterwege? Gij, die er de meeste behoefte aan hebt te komen, u weigert u bij ons te voegen? Kom, broeder, kom. U zegt, dat u te zondig zijt. Neen broeder, u kunt niet te zondig zijn om te zeggen: "O God! Wees mij genadig! u bent wellicht niet meer zondig dan wij zijn. In elk geval, dit kunnen wij zeggen: - wij gevoelen ons meer zondig dan u zijt. En wij verlangen, dat u hetzelfde gebed zult bidden, hetwelk wij gebeden hebben.

"Ach," zegt iemand, "ik kan niet, mijn hart wil er zich niet aan onderwerpen, ik kan niet!" Maar mijn vriend, indien God bereid is u te vergeven, dan moet u wel een hard hart hebben, zo u niet bereid zijt die vergeving te ontvangen. Geest van God, adem over dat harde hart, en doe het smelten! Help de mens, die gevoelt, dat de zorgeloosheid hem overmeestert, help hem terstond die zorgeloosheid af te schudden. U worstelt er tegen; u zegt: "Gave God, dat ik kon bidden, dat ik wederom een kind kon worden, dan zou ik het kunnen. Maar ik heb mij verhard, ik ben grijs geworden in de zonde. En het gebed zou huichelarij zijn in mij. Neen, broeder, dat zou het niet. Indien u het van ganser harte zeggen kunt, zo smee ik u, zeg het. Menigeen denkt, dat hij een huichelaar is; terwijl hij het toch niet is en slechts vreest onoprecht te zijn. Terwijl die vrees juist het bewijs van zijn oprechtheid is. "Maar," zegt iemand, "ik heb in mijn karakter niets dat goed of schoon is." Het verheugt mij, dat u dit denkt; maar toch kunt u dit gebed bidden: "O God! Wees mij zondaar genadig." "Maar het zal een nutteloos gebed zijn," zegt iemand. Broeder, ik verzeker u, niet in mijn eigen naam, maar in de naam van God, mijn Vader en uw Vader, dat het geen nutteloos gebed zal zijn. Zo waarachtig als God God is, zo waarachtig zal Christus hem, die tot Hem komt, niet uitwerpen. Kom, ik smee u, kom thans met mij, draal niet langer. Gods ingewanden der barmhartigheid zijn over u bewogen. u bent zijn kind en Hij zal u niet loslaten. U hebt Hem nu reeds vele jaren verlaten, maar Hij heeft u niet vergeten; u hebt tot nu toe al zijn waarschuwingen in de wind geslagen en Hij is bijna moe van op u te wachten, maar toch zegt Hij van u: "Hoe zou ik u maken als A'dama? U stellen als Zeboïm? Mijn hart is in Mij omgekeerd, al mijn berouw is te samen ontstoken."

Gaat terug naar uw woningen. Dat wij allen - de prediker, de ouderlingen, de diakenen, de gemeente, u die van de kerk zijt en u die van de wereld zijt, een iegelijk onzer, naar huis gaan. En eer wij ons lichaam verkwikken door spijs en drank, ons hart uitstorten voor God. En laat deze kreet uit ons aller mond opgaan: "O God! wees mij zondaar genadig!" Ik bid u, verdraagt mij een ogenblik. Laat ons *thans, op dit eigen ogenblik* dit gebed tot het onze maken. O, dat het heden voor de Heere mocht komen als de vurige smeking uit ieder hart in deze vergadering! Ik zal het herhalen, niet als tekst, maar als gebed, als mijn gebed, als uw gebed. Wilt u allen het tot het uwe maken? Laat dan een iegelijk, die dit gebed wenst te bidden, aan het einde er van een hoorbaar "AMEN" uitspreken.

Laat ons bidden: "O GOD! WEES MIJ ZONDAAR GENADIG."

(En de gemeente *heeft* met luider stem plechtig "AMEN" gezegd.)

P.S. De prediker hoopt, dat hij, die deze leerrede leest, gedrongen zal wezen om ernstig en plechtig hetzelfde te doen. Diverse verwijzingen in de tekst:

- 1) De Sepoys zijn inlandse soldaten in Brits-Indië, berucht om hun wreedheid in de opstand in 1857.
- 2) Dat is iemand, die de leer der Drieëenheid verwerpt.
- 3) De oorspronkelijke betekenis van die naam.

Overgenomen uit het boek: "De gelijkenissen van de Heiland"

### 23. De dienstknechten en de ponden

*"Een zeker welgeboren man reisde in een vergelegen land, om voor zich zelf een koninkrijk te ontvangen en dan weer te keren. En geroepen hebbende zijn tien dienstknechten, gaf hij hun tien ponden, en zei tot hen: Doet handeling totdat ik kom."*  
Lukas 19 : 12, 13.

De reden wordt ons meegedeeld, waarom de Heiland deze gelijkenis op dat bijzonder ogenblik heeft uitgesproken. Hij ging toen op naar Jeruzalem, en de onwetende, door geestdrift bezielde menigte hoopte, dat Hij thans een tijdelijke heerschappij zou gaan vestigen. "Zij meenden, dat het koninkrijk Gods terstond openbaar zou worden." Zij waren vervuld van allerlei dwalingen en vergissingen en nu wilde de Heere hen met betrekking tot dit punt eens voor goed inlichten. Ten einde ieder denkbeeld aan een Joods koninkrijk uit hun hart te verbannen, een koninkrijk, waarin iedere Hebreëer een vorst zou zijn, heeft de Heere hun deze geschiedenis verhaald: - het is met opzet, dat ik het woord *geschiedenis* hier gebruik, want deze gelijkenis was ook tegelijk een gebeurd feit. Hij wilde hun tonen, dat zij vooralsnog geen deelgenoten zouden zijn in een koninkrijk; maar dat zij weldra zouden hebben te wachten op hun afwezige Heere, die heen was gegaan om een koninkrijk te ontvangen en daarna terug te keren. In zijn afwezigheid moesten zijn discipelen in de positie komen van dienstknechten, aan wie de goederen van hun meester waren toevertrouwd, terwijl hij weg gereisd was om een koninkrijk te ontvangen en daarna weer te komen. Hij was thans gelijk een "welgeboren man", één onder zeer vele anderen; maar Hij begaf zich naar een hof, waar Hij met koninklijk gezag zou worden bekleed en van waar Hij terug zou komen als Koning. Aan hen zouden tot aan zijn wederkomst zekere ponden worden toevertrouwd.

Ik moet bekennen, dat ik de betekenis van deze gelijkenis nooit geheel en ten volle begrepen heb, totdat ik door een uitnemend schriftverklaarder gewezen werd op een plaats in Josefus, die, zo zij er al niet de sleutel toe is, toch een treffend voorbeeld is van feiten die ongetwijfeld in de tijd van de omwandeling van onze Heere op aarde in het Romeinse rijk dikwijls zijn voorgekomen. Herodes was, gelijk u weet, koning over Judea; doch hij was slechts een ondergeschikt koning, onder de opperheerschappij staande van de Romeinse keizer. De Caesar te Rome stelde koningen aan en zette hen weer af, al naar het hem behaagde. Toen Herodes stierf, werd hij opgevolgd door zijn zoon Archelaüs, van wie wij in Mattheüs bericht omtrent de kindsheid van onze Heere lezen, dat Jozef, gehoord hebbende, dat Archelaüs in Judea koning was in de plaats van zijn vader Herodes, vreesde daar heen te gaan.

Deze Archelaüs had geen recht op de troon, voor hij de toestemming van Caesar had verkregen, en daarom scheepte hij zich in met zijn gevolg en ging naar Rome, dat in die dagen een vergelegen land was. Ten einde het koninkrijk te ontvangen en daarna weer te keren. Terwijl hij nu nog op reis was, hebben zijn burgers, die hem haatten, hem gezanten nagezonden, die aan Caesar deze boodschap brachten: "Wij willen niet, dat deze over ons koning zij." De gezanten trachtten Caesar duidelijk te maken, dat Archelaüs niet geschikt was koning der Joden te zijn. Sommigen van de redenen, die zij aanvoerden, worden in Josefus meegedeeld. En daaruit blijkt, dat de advocaten van voor negentien honderd jaren

op ongeveer dezelfde manier hebben gepleit, als hun ambtgenoten van heden. Het volk was de Herodessen moe en gaf aan alles de voorkeur boven hun wrede heerschappij. Zij verzochten zelfs, dat Judea een Romeinse provincie mocht worden en met Syrië zou worden verenigd, veeleer dan langer onder het gehate juk van de Idumese tirannen te zuchten. Het is een feit, dat Archelaüs door zijn burgers werd gehaat en dat zij zeiden: "wij willen niet, dat deze over ons koning zij." Het behaagde Caesar het koninkrijk te verdelen en Archelaüs als ethnarch op de troon te plaatsen, dat is, als een heerser met minder macht dan een koning. Na zijn terugkeer oefende hij een schrikkelijke wraak op zijn tegenstanders uit, maar zijn getrouwe aanhangers heeft hij mild en vorstelijk beloond. Dit verhaal van hetgeen dertig jaren te voren geschied was, moet het volk ongetwijfeld in de herinnering zijn gekomen, toen Jezus tot hen sprak; want Archelaüs had zich in de onmiddellijke nabijheid van Jericho een paleis laten bouwen, en het was wellicht onder de muren van dit paleis, dat de Heiland die gebeurtenis als grondslag nam voor zijn gelijkenis. Zij, die ten tijde van onze Heere geleefd hebben, moeten zijn toespelings op de toenmaals algemeen bekende feiten veel beter hebben begrepen, dan wij, die negentien eeuwen later leven, dit kunnen. De voorzienigheid van God heeft aan de wereld de schrandere, opmerkende Jood Josefus geschonken en hem geleid om zeer veel onwaardeerbare kennis van feiten voor ons te bewaren. Lees deze plaats in zijn geschiedverhaal en u zult bemerken, dat zelfs de bijzonderheden overeenkomen met die in deze gelijkenis. Zie hier het verhaal.

Zonder Archelaüs te verontschuldigen of hem in enig opzicht te prijzen, gebruikt de Heiland zijn reis naar Rome eenvoudig als een voorbeeld voor hetgeen Hij zeggen wilde. Hier is de welgeboren man, die koning moet worden; maar om de troon te kunnen beklimmen, moet hij zich naar het hof begeven van een machtiger vorst. Terwijl hij op reis is, zenden zijn burgers, die hem haten, hem gezanten na, om zich tegen zijn aanspraken te verzetten. Want zij begeren hem niet tot koning. Evenwel, hij ontvangt het koninkrijk en keert terug om de regering te aanvaarden. Nu beloont hij hen, die hem getrouw bleven. En hij straft met verpletterende verwoesting hen, die getracht hebben te voorkomen, dat hij aan de regering kwam. Dat is de geschiedenis; laat mij haar nu verder voor u verklaren.

De Zaligmaker vergelijkt zich bij een welgeboren man. Hier op aarde is Hij een mens onder de mensen geweest, en zeer gewis wel een welgeboren man onder zijn medeburgers. Het was zijn roeping koning te worden van de gehele aarde; ja van nature en rechte is Hij dit; maar eerst moet Hij door de dood, en de opstanding, en de hemelvaart naar het hoogste hof gaan, om daar van de grote Heere over allen het koninkrijk voor zich te ontvangen. Er is geschreven: "Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot uw erfdeel." En daarom moet Jezus voor de Koning zijn aanspraken bepleiten en zijn zaak winnen. De dag komt, wanneer Hij zal wederkeren, bekleed met eer en heerlijkheid, om Zijn grote macht en heerschappij op zich te nemen, want Hij moet heersen, totdat Hij al de vijanden onder zijn voeten gelegd zal hebben. Als Hij komt zullen zijn vijanden verdelgd en zijn getrouwe dienstknechten overvloedig beloond worden. Naderen wij thans tot dit feestmaal van Goddelijk onderwijs. *Mocht de Geest van God ons helpen uit deze gelijkenis praktische leringen te trekken!*

1. DAT HIER TWEEËRLEI SOORT VAN MENSEN ZIJN.
2. HET WERK VAN DEZE DIENSTKNECHTEN.
3. DE VERWACHTING ONDER WELKER INVLOED ZIJ ZICH VOORTDUREND ZOUDEN BEVINDEN.
4. DE GEHEIME BEDOELING VAN DE HEERE.

#### I.

Ik nodig u ten eerste op te merken, DAT HIER TWEEËRLEI SOORT VAN MENSEN ZIJN. Wij zien de vijanden, die niet wilden, dat deze koning over hen zou zijn, en de dienstknechten, die handel moesten doen met zijn geld. Er zijn onder de mensen velerlei verdelingen in nationaliteiten, rangen en standen, ambten en karakter, maar de diepst ingrijpende verdeling zullen altijd deze twee zijn - de vijanden en de dienstknechten van Jezus Christus. Gij, die zijn dienstknechten niet bent, bent zijn vijanden; gij, die zijn vijanden niet bent, hebt wel toe te zien, dat u zijn dienstknechten bent. Ik vind in deze gelijkenis van geen andere dan van twee klassen van mensen melding gemaakt. En ik houd er mij van overtuigd, dat op de ganse oppervlakte van de aarde geen andere gevonden worden. U allen bent óf vijanden, óf dienstknechten van Jezus.

Beschouwt *de vijanden!* De persoon, die gehaat werd, was een welgeboren man. Hij was een man, doch een edele man. Welk een Man is de Heere Jezus! Vergeet voor een ogenblik zijn godheid. En beschouwt Hem als de Mens Christus Jezus; en welk een mens! Ik behoef niet stil te staan bij de adel van zijn geboorte uit het zaad van David; maar wel wens ik u te wijzen op de adel van zijn karakter, want daarin schuilt de ware adel. Waar is, in dit opzicht, een adel gelijk aan de zijne? Broeders, het zou moeilijk zijn voor Christus een gelijke te vinden. Zelfs diegenen, die Hem het meest getrouw trachten na te volgen, moeten met smart erkennen, dat zij in zeer vele dingen achterstaan bij zijn heerlijkheid. Er was in Jezus van Nazareth niets kleins, niets dat laag of zelfzuchtig was. Hij was in alle opzichten een edel mens.

Uit genaderijke doeleinden heeft Hij zich verwaardigd een burger te worden onder de andere burgers; want, daar wij lezen, dat Hij met olie der vreugde gezalfd was boven zijn medegenoten, ligt hierin opgesloten, dat sommige mensen zijn medegenoten zijn geweest. Hij was Mens onder de mensen. Hij behoorde tot het gilde van de timmerlieden. En Hij behoorde mede tot het gezelschap van de reizende predikers. Hij vergezelde zich met zeemensen. met mannen, die het visnet en de roeiriem hanteerden. Hij ging in en uit bij de landlieden en er was noch in zijn kledij, noch in zijne wijze van leven iets dat Hem van de overige burgers onderscheidde. Gewis, Hij was van hen onderscheiden door zijn heiliger karakter; maar die onderscheiding werd niet veroorzaakt door zijn onwil om tot hen af te dalen; maar wel door hun onmacht om zich tot zijn hoogte te verheffen.

De burgers haatten Hem; maar zij haatten Hem zonder oorzaak. In ons is wel altijd een oorzaak voor afkeer of weerzin; maar niet in Hem. In toon en manieren geven de besten onder ons wel eens aanstoot; maar in Hem was niets, dat hun haat kon verontschuldigen. Het was een moedwillige, onnodige verwerping van Hem, die het geschiktst was om over hen te regeren.

Daar Hij er aanspraak op maakte Koning der Joden te zijn, hebben zij zijn koningschap zeer bijzonder gehaat, zeggende: "Wij willen niet, dat deze over ons koning zij;" en wederom: "Wij hebben geen koning dan de keizer." Hij is gekomen tot het zijne, en de zijnen hebben hem niet aangenomen." En toch, mijn broeders, indien wij een koning



nodig hebben, en wij beschouwen Jezus bloot als Mens, dan moest Hij toch door de ganse mensheid met algemene stemmen, als zodanig met gejuich gekozen worden. Machtig Overwinnaar, heers tot in eeuwigheid! Koning van de koningen der aarde, Liefhebber van de kinderen der mensen, die om onzentwil uw dierbaar bloed hebt gestort, u verdient het Koning van allen te zijn! De meest koninklijke van de mensen moet Koning der mensen zijn. Toch hebben zij zijn koninklijke aanspraken gehaat, maar ook dit zonder oorzaak. Wie van hen had Hij verdrukt? Welke inkomsten heeft Hij het volk afgeperst? Welke van zijn wetten waren hard of wreed? In welke rechtzaak heeft Hij onrechtvaardig geoordeeld? Toch hebben zijn burgers Hem gehaat. Is er ook nog heden ten dage die haat voor Christus in de wereld. Is er iemand onder u, die Hem haat? "Neen", zegt gij; maar zijn er toch niet sommigen onder u, die Hem wel niet openlijk tegenstaan, maar Hem met meer minachting behandelen, dan wanneer zij Hem wèl tegenstonden. U gaat Hem gans en al voorbij; u handelt, alsof Hij het niet eens waardig was tegengestaan te worden; u acht Hem voor niets. Hij behoort niet tot de kring van voorwerpen, waarvoor u leeft. Soms kunt u wel enigszins met bewondering spreken van zijn karakter; maar oprechte bewondering leidt tot navolging. Indien Jezus een Zaligmaker is, wat kunt u Hem dan erger aandoen dan te weigeren door Hem zalig gemaakt te worden? Ik zeg u, onverschilligen, dat u in uw hart zijn ergste vijanden zijt. Ach, dat u uzelf hiervan wilde bekeren, dat u uzelf tot Hem wilde wenden; want Hij zal wederkomen. En dan zal Hij zeggen: "Deze mijn vijanden, die niet hebben gewild, dat ik over hen Koning zou zijn, brengt ze hier en slaat ze hier voor mij dood." Dit gezegde is vol van verschrikking. Gedood te worden voor de ogen van de beledigde liefde, dat is een dubbele dood te sterven. Moge de Heere door zijn genade ons voor zo schrikkelijk een oordeel bewaren!

De andere soort van mensen waren *Zijn dienstknechten*: het oorspronkelijke kan hier overgezet worden in slaven of lijfeigenen. Zij, die zijn vijanden niet waren, waren zijn getrouwe dienstknechten. Ik veronderstel, dat de welgeboren heer hen voor zijn geld had gekocht, of dat zij in zijn huis waren geboren; of dat zij zich vrijwillig door een verdrag aan hem hadden verbonden. Toen ik zei, dat die mensen slechts zijn slaven geweest zijn, zei u bij u zelf: "Dan bent gij, die in Jezus gelooft, zijn lijfeigenen." u behoeft ons zelfs het hardere woord "slaven" niet te sparen. Wij zijn nooit vrij geweest, vóórdát wij in dienstbaarheid kwamen bij Jezus. En wij worden al meer en meer vrij, naarmate wij ons meer aan Hem onderwerpen. Paulus zei: "Ik draag de littekens van de Heere Jezus in mijn lichaam", alsof het hete schroeiijzer van de beproeving hem de naam Christus had ingebrand. Ja, wij zijn het eigendom van de Heere Jezus en wij behoren niet ons zelf. Wij kunnen geen woorden vinden, die ten volle uitdrukken, dat wij de Heere Jezus toebehoren; wij wensen op te gaan in Christus, en, om zijnentwil, als niets te worden. Voorzeker! Hij heeft ons vrienden genoemd; maar wij noemen ons zijn dienstknechten. Het is ons een verlustiging Hem als onze Meester te erkennen, gelijk David, toen hij zei: "Ik ben uw knecht"; en nog eens: "Ik ben uw knecht"; en wederom herhalende: "een zoon van uw dienstmaagd. Hij was een geboren knecht; geboren uit een moeder, die zelf een dienstmaagd was. En na dit alles voegde hij er bij: "Gij hebt mijn banden losgemaakt." Dienstbaarheid onder Christus is volmaakte vrijheid; dit hebben wij in ieder opzicht waar bevonden. Wij kunnen niet verwachten ooit volkomen vrijheid te smaken, voordat Hij iedere gedachte, en elk begrip, en elke begeerte gevangen geleid heeft tot de gehoorzaamheid aan Hem. Wij zijn gekocht met zijn geld, en Hij heeft ons duur gekocht. Wij zijn ook geboren in zijn huis door de wedergeboorte, en wij zijn aan Hem verbonden

door een verdrag, dat wij met blijdschap hebben ondertekend en verzegeld en dat wij gaarne opnieuw willen ondertekenen en verzegelen. Wij zijn dus in waarheid aan de tegenovergestelde zijde van de vijanden, want wij zijn Zijn gewillige dienstknechten.

Ik heb u alzo de twee soorten van mensen voorgesteld. Moge de Heilige Geest, eer wij verder gaan, dusdanig in ons werken, dat wij juist en duidelijk zien tot welke van de twee wij behoren! En mochten wij, zo wij vijanden zijn, van nu voortaan zijn dienstknechten worden!

## II.

Wij gaan nu een stap verder en letten op HET WERK van DEZE DIENSTKNECHTEN.

Hun heer vertrok. En hij gaf zijn tien dienstknechten een klein kapitaal, waarmee zij handel moesten drijven tot aan zijn terugkomst. Hij zei hun niet, hoe lang hij zou wegblijven, hij wist dit wellicht zelf niet - ik bedoel niet de koning in het verhaal; en zelfs onze Meester heeft gezegd: "Van die dag en die ure weet niemand, ook niet de engelen in de hemelen." "Ik ga heen," zei hij, "gij bent mijn dienstknechten, en ik laat u als mijn dienstknechten in het midden van mijn vijanden. Wees mij trouw, en om uw trouw te bewijzen, doet handel in mijn naam. Ik zal aan ieder van u een zeer kleine som geld toevertrouwen. Maar het zal u bezig houden, en uw handel drijven ten mijnen behoeve zal uw dagelijks getuigenis wezen, dat u mij getrouw bent, *wat* anderen dan ook wezen mogen.

Merk op ten eerste, *dat dit een eervol werk was*. Er werden hun geen grote fondsen toevertrouwd, maar het bedrag was voldoende om hun trouw op de proef te stellen. Indien zij werkelijk aan hun meester waren gehecht, dan zouden zij gevoelen, dat hij een vertrouwen in hen stelde hetwelk zij moesten rechtvaardigen. Aan slaven moet men niet altijd geld toevertrouwen, want de strekking van de slavernij is altijd geweest om de mensen hun eigenschap van betrouwen en waardigheid te ontroven. Onze dienstbaarheid aan Christus heeft een tegenovergestelde uitwerking; maar die dienstbaarheid is ook geen slavernij. In sommige opzichten werden deze dienstknechten door hun meester als deelgenoten behandeld. Zij moesten de bezitting met hem delen. Zij waren zijn vertrouwde beheerders. Zijn oog bespiedde hen niet; want hij was naar een vergelegen land heen gereisd en hij rekende op hen, dat zij een wet zouden zijn voor zich zelf. Zij moesten geen dagelijks rekenschap afleggen; maar aan hun eigen geweten overgelaten worden tot aan zijn terugkomst. Dit is nu juist de wijze, waarop onze Meester met ons handelt. Hij heeft ons het Evangelie toevertrouwd en Hij rekent op onze eerlijkheid: maar Hij vraagt ons niet terstond om rekenschap, want Hij is niet hier. Ik geloof niet, dat stelsels van kerkregering, die een zekere mate van spionage met zich brengen, naar het hart of de bedoeling van onze Heere zijn. Indien de christenen zijn, wat zij behoren te zijn, dan kunnen zij vertrouwd worden: zij zijn zich zelf tot een wet. De Heere stelt u niet onder zekere regels en verordeningen, waarbij u bevolen wordt tienden te geven, ofschoon ik wens, dat u ten minste zoveel geeft. Hij zegt niet: "Gij zult zo en zoveel op eens inschrijven, of op die en die manier te werk gaan." Neen, u bent niet onder de wet, maar onder de genade. Indien u uw Meester lief hebt, dan zult u spoedig genoeg ontdekken wat u voor Hem doen kunt. En dan zal het u een verlustiging zijn het te doen. De Heere legt ons geen strikte verordeningen op; Hij verordineert niet, dat u op zulk of zulk uur des morgens aan het werk moet gaan. En dan zo en zo veel uren aan het werk moet blijven. Neen, Hij zegt: "Neemt mijn pond, en doet er handel mee." De Heere behandelt ons op de voet van vertrouwen en doet een beroep op onze eerlijkheid en onze

liefde. Hij zal heden of morgen niet komen om ons in het oog te houden; ofschoon Hij in het einde nauwkeurig rekenschap van ons zal vragen. En intussen is Hij heengegaan, maar heeft ons in het midden van zijn vijanden gelaten, ten einde aan deze te tonen, dat Hij ook vrienden heeft en dat Hij een goed Meester moet zijn, daar zij zelfs, die zich zijn dienstknechten erkennen te zijn, er zich in verheugen om hun gehele leven in zijn dienst door te brengen. Is het dan niet waar, dat Hij hun een eervol werk heeft gegeven?

*Het was werk, waarvoor hij hun een kapitaal in handen gaf.* "Geen groot kapitaal", zult u zeggen. Neen, dat was ook zijn bedoeling niet. Zij waren niet bekwaam genoeg om veel te beheren. Indien hij hen getrouw vond "in het minste", dan kon hij hun een grotere verantwoordelijkheid opleggen. Ik lees niet, dat een van hun zich beklaagd heeft over de kleinheid van zijn kapitaal. Of gewenst heeft, dat het verdubbeld was. Broeders, wij behoeven niet om meer talenten te vragen; wij hebben juist zoveel als wij zullen kunnen verantwoorden. Predikers behoeven geen grotere gemeenten te wensen; laten zij getrouw zijn in de gemeente, die zij dienen. Een broeder zei eens tot mij: "Ik kan niet veel uitrichten met honderd hoorders"; en ik antwoordde: "Gij zult het zwaar genoeg vinden om zelfs van honderd zielen goede rekenschap te kunnen afleggen." Ik moet bekennen, dat ik dikwijls gewenst heb een kleine gemeente te hebben, ten einde over elke ziel in het bijzonder te kunnen waken; maar nu is het mijn lot om altijd ontevreden te zijn over mijn werk; want wat vermag ik onder zo velen? Ik kan slechts beseffen, dat ik nog het honderdste part niet begonnen heb te doen van wat er in een gemeente als deze gedaan moet worden. Ieder hunner had één pond in handen en zijn heer zei hem: Doe handeling daarmee." Hij verwachtte niet, dat zij met zo klein een kapitaal een handel in het groot zouden drijven; neen, zij moesten handelen al naar de markt het meebracht. Hij heeft niet verwacht, dat zij meer zouden winnen dan billijk was, want hij was met dat al *geen* "straf mens." "Neem dit pond" zei hij, "en doe uw best." Ik weet, dat de tijden moeilijk zijn, want u hebt te handelen onder vijanden. U zou in zulke omstandigheden wellicht geen twintig pond in uw handel kunnen steken; maar met één pond kunt u wel beginnen, om er op de beste manier iedere gulden van te beleggen. En zo gaf hij hun dan een kapitaal, dat volkomen voldoende was voor zijn doel. Mijn vriend, hebt u dat pond ook bij u? Helaas!" zegt iemand, "ik heb hoegenaamd geen gaven." Hoe kan dat? Uw Heere heeft u een pond gegeven, wat is er van geworden? u bent één van zijn dienstknechten en als u niets doet, dan bent u in een zeer verkeerde toestand en u behoorde u te schamen. Wat hebt u met uw pond gedaan? Steek uw hand nog eens in uw zak . . . het is er niet? Is het in een zweetdoek? Die zweetdoek, waarmee u het zweet van de arbeid van uw voorhoofd had moeten afwissen? Hebt u dat pond? "Het is niet veel", zegt gij. De Meester heeft niet gezegd, dat het veel is; Hij noemde het "het minste"; maar hebt u het minste gebruikt? Dat is een vraag, die door moet dringen tot uw geweten. U werd behandeld als vertrouwde dienstknechten en toch bent u uw Heere niet getrouw. Hoe komt dat?

*Wat zij met het pond te doen hadden wordt in algemene termen aangeduid.* Zij moesten er niet mee spelen, maar er mee handelen. Ik denk, dat zij geneigd waren aldus te redeneren: "De zaak van onze meester wordt aangevallen; laat ons voor hem strijden"; maar toch heeft hij niet gezegd: "strijd"; maar "Doe *handeling*." Petrus trok zijn zwaard. O voorzeker; wij zijn ijverige strijders; maar langzame handelaars. Velen openbaren een uitdagend karakter, en zijn nooit zo tevreden, als wanneer zij in het midden van strijd en rumoer zijn. De dienstknechten in deze gelijkenis moesten niet strijden, maar handel doen, dat in de schatting van velen iets veel minder edel is. Wij kunnen de vijanden van

de Heere aan Hem zelf overlaten. Eén dezer dagen zal Hij wel een einde maken aan hun rebellie. Wij hebben een veel nederiger gedragslijn te volgen.

Sommigen van hen hebben ongetwijfeld gedacht, dat dit pond nuttig besteed zou zijn, als zij er zich dingen voor aanschaffen, die het leven veraangename, of wel voorwerpen van weelde. De een zou een nieuw kleed er voor kopen, een ander een nieuw meubelstuk voor zijn huis, nog een ander zou ernstig en plechtig zeggen: "Wij moeten denken aan ons gezin." Ja, maar hun heer heeft dat niet gezegd; hij zei: "Doet handeling, totdat ik kom." Zij moesten dit geld dus niet gebruiken om te strijden; zij mochten het ook niet wegsluiten, niet uitgeven en niet verkwisten; zij moesten er handel mee doen voor hem.

Het pond was hun niet in handen gegeven om er mee te pronken. Zij moesten er zich niet op beroemen bij anderen, die niet eens een penning bezaten; want, hoewel zij op kleine schaal kapitalisten waren, behoorde hun kapitaal toch eigenlijk aan hun heer. Het is te betreuren, als men op gaven en talenten gaat roemen, alsof zij van ons zelf waren. Een koopman, die voorspoedig is in zijn zaken, heeft zelden veel geld in kas; hij heeft het alles nodig voor zijn handel. Soms zal hij niet eens een muntbiljet of kleine banknoot in zijn bezit hebben; omdat hij al zijn gereed geld heeft moeten uitgeven; zijn gouden graan is gans en al in de akker van zijn handel gezaaid. Wat mij aangaat, ik kan niet de minste reden ontdekken om te roemen in mij zelf; want, zo ik, hetzij genade of sterkte heb, dan heb ik toch zeker niets te veel, niets om te kunnen missen. Ik heb nauwelijks genoeg voor het werk, dat mij op de handen gezet is en niet genoeg voor het werk, dat mij wacht. Ons pond mogen wij niet als sieraad gebruiken; wij moeten er handel mee doen.

Handel stelt een leven voor, dat men alledaags zou kunnen noemen; maar het is bij uitnemendheid praktisch, en heeft een zeer praktische uitwerking op de persoon, die er zich mee bezig houdt. Dit moet ten dele toegeschreven worden aan het feit, dat het een bezigheid is, die *vrije speling laat aan het verstand*. Zij waren niet beperkt *tot*, of gebonden *aan* één soort van koopmanschap. De man, die met zijn pond tien ponden had gewonnen, heeft de beste manier van handel drijven gekozen. Hij zocht niet wat voor hem het aangenaamst was, maar wat het voordeligst was voor zijn heer. En zo is het ook aan u, waarde vrienden, overgelaten, om zelf het soort van werk voor uw Heere te kiezen; alleen, zorgt, dat u voor *Hem* handelt. En voor Hem moet altijd alles goed gedaan worden. Op dit ogenblik is er nergens zulk een winstgevende handel te drijven voor de Heere dan in de zendingsarbeid in de Kongo of onder de bergstammen in Indië. Grote winst kan ook verkregen worden door het handelen met de armste van de armen in stegen en sloppen. En evenveel door het weldoen aan weduwen en wezen, die gebrek lijden. Als de mensen hun leven moeten afleggen voor de Heere Jezus, na een leven dat wegwijnde door koorts, dan komen daar onmetelijke winsten uit voort. Waar de nood het hoogst is, daar ontvangt de Heere de meeste eer en heerlijkheid. Het is u overgelaten te oordelen wat u doen kunt, hoe u het doen kunt, en waar u het wilt doen. Doe hetgeen, waardoor u de meeste zielen kunt winnen voor de Heere, datgene, waardoor het koninkrijk van uw Heere het meest wordt uitgebreid. Gebruik uw verstand, neem dat deel van de heilige arbeid ter hand, waarmee u voor uw glorierijke Meester de grootste winsten kunt behalen. Het werk, dat Hij hun beval te doen, was een werk, *waardoor hun gaven en talenten het best konden uitkomen*. Kent u de man, die nooit slaagt in zijn handel? Ik ken hem. Hij klaagt, dat hij een klein hoofd heeft; en die klacht is gewoonlijk ook gegrond. Hij moet een zaak hebben, die hem zijn brood en boter gereed en wel aan de deur brengt. En zelfs dan moet het ook nog voor hem in kleine stukjes gesneden worden, zal hij zijn ontbijt

kunnen gebruiken. De man, die in deze dagen slagen wil in de handel, moet vertrouwen hebben, goed uit de ogen zien, en overal op letten. Onze tijden zijn zwaar, maar toch niet zo zwaar als die, welke in de gelijkenis beschreven wordt, toen de getrouwe dienstknechten handel moesten doen in het midden van verraders. *Zij* hadden inzonderheid schrandereheid en bedachtzaamheid van node. Het handel drijven ontwikkelt de volharding van de mensen, zijn geduld en zijn moed. Het stelt zijn eerlijkheid, waarheidsliefde en standvastigheid op de proef. Het is een bijzonder voortreffelijke oefenschool voor het karakter. Toen deze welgeboren man zijn dienstknecht het pond gaf, deed hij het om te zien, wat voor karakter hij had. Handel drijven met een klein kapitaal, dat betekent persoonlijke arbeid, arbeid van geringe en vermoeiende aard; lange uren, en weinig vrije dagen; heel veel teleurstelling en kleine winst. Het betekent werken uit alle macht. En de zaken te doen met uw gehele hart en al uw verstand. Op die wijze is het, dat wij Christus moeten dienen. In het woord "handel" ligt een wereld van betekenis. Ik kan die betekenis heden niet ten volle doen uitkomen; maar dit is ook niet nodig, want de meesten van u weten meer van de handel dan ik. En u kunt u zelf onderwijzen. U moet voor de Heere Jezus Christus handel doen in hogere, en te gelijk in meer nadrukkelijke zin, dan waarin u handel hebt gedreven voor u zelf. Met uw lichaamskracht, met uw geestvermogens, met uw geld en goed, met uw gezin, met alles moet u eer en heerlijkheid toebrengen aan de naam van Jezus. Het moet uw levenstaak zijn te arbeiden *voor* Jezus en *met* Jezus.

De handel, zo hij voorspoedig gedreven wordt, is een werk, dat de gehele mens inneemt, al zijn gaven en krachten in beoefening brengt. Het is een voortdurend zwoegen, een beproeving van allerlei aard, een zeer opmerkelijke toetssteen, een kostelijk tuchtmiddel; en daarom heeft deze welgeboren man zijn dienstknechten er aan onderworpen, ten einde hen later in hogere bedieningen te kunnen gebruiken. Broeders, stelt u op de hoogte van hetgeen met handeling doen bedoeld wordt. En legt u dan met geheel uw hart op uw geestelijke handel toe.

Wij moeten tegelijk ook opmerken, *dat het werk was, dat voor hun gaven en krachten was berekend*. Klein als hun kapitaal was, het was voor hen voldoende, want zij waren slechts slaven en geen mensen van hoge rang in de maatschappij, of van hoge verstandontwikkeling. Hun meester gaf hun slechts één pond, dat gelijk stond aan fl. 42 van ons geld. Met zulk een klein bedrag kan men geen grote winkel openen, ja zelfs niet eens een enigszins grote inkoop doen. Zij konden niet klagen, dat zij een zaak hadden te beheren, die te omvangrijk voor hen was. Zij konden enige waren opslaan, en er mee gaan venten. De Heere Jezus Christus vraagt u niet om meer te doen dan u kunt. Hij laat u niet gebukt gaan onder de zorgen die voor u te zwaar zijn. Wij zijn nog niet tot aan de grens van onze bekwaamheid gekomen: wij kunnen nog meer doen. Jezus is geen veeleisend Meester; het is slechts een leugenachtig dienstknecht, die hem een "straf mens" noemt, die maait, waar hij niet gezaaid heeft. Het lijkt er niet naar! Hij heeft ons een lichte taak opgedragen. Ons werk voor Hem past voor onze beperkte vermogens, en door zijn Heilige Geest is Hij bereid ons te helpen. Laat ons ons enig pond dan goed besteden! Laat het onze eerezucht wezen, om er ten minste tien mee te winnen. En mocht de Heere onze pogingen daartoe genadiglijk zegenen; opdat wij Hem bij zijn wederkomst een goede rente kunnen aanbieden!

Hebt u er wel eens naar gevraagd, waarvan deze mensen moesten leven? Hun meester zei hun niet, dat zij van zijn pond moesten leven. Neen, zij waren zijn dienstknechten. En dus woonden zij onder zijn dak. En hij voorzag in al hun behoeften. Hij was op reis gegaan; maar zijn huisgezin was daarom niet opgebroken. De tafel werd nog altijd gespreid. En de kinderen en dienstknechten hadden overvloed van brood. "O," zegt iemand, "dat verandert de zaak." Juist; maar zij is niet verschillend van de uwe, of, indien zij het wél is, dan doet mij dit leed om uwentwil. Moet u voor u zelf voorzien? Roept gij: "Wat zal ik eten? Wat zal ik drinken?" Weet u niet dat de volkeren van de wereld deze dingen zoeken? Terwijl Jezus zegt: "Uw hemelse Vader weet, dat u deze dingen behoeft." Gelijk ik mijn leven versta, is het, dat ik het werk van mijn Heere moet doen. En dat Hij dan voor mij zal zorgen. Hij kan dit doen door middel van mijn eigen vlijt; maar toch is het *zijn* werk om het te doen en niet het mijne. Indien Gods voorzienigheid niet voldoende is om voor ons te zorgen, dan kunnen wij gewis ook niet voor ons zelf zorgen; en zo zij wél voldoende is, dan zullen wij verstandig doen, zo wij al onze zonden op de Heere werpen en onverdeeld leven tot zijn lof. Herinner u die tekst: "Zoekt eerst het koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden." Gij, als dienstknecht, moet niet verstrikt worden door knagende zorgen voor uw belangen; u moet al uw gedachten en geheel uw leven aan de dienst van uw Meester wijden. Hij zal heden voor u zorgen. En bij zijn wederkomst zal Hij u belonen.

### III.

Om deze gelijkenis te verstaan, moeten wij denken aan DE VERWACHTING ONDER WELKER INVLOED ZIJ ZICH VOORTDUREND ZOULDEN BEVINDEN.

Zij werden als vertrouwde dienstknechten achtergelaten tot dat Hij zou weerkeren: maar die terugkeer was het voornaamste van de gehele zaak. Zij moesten geloven, *dat hij zou weerkeren* en wel als koning. De burgers geloofden dit niet. Zij hoopten, dat Caesar hem de troon zou weigeren; maar wij moeten er ons van verzekerd houden, dat onze edele Meester het koninkrijk zal ontvangen. Deze rebellerende wereld gelooft niet, dat Jezus ooit Koning zal zijn. Onlangs lazen wij over de "Eclips van het christendom." Voortdurend zien wij zijn heerschappij aanranden. Zij zeggen, dat het praktisch weerlegd is door de feiten. Waarlijk? u moet het mij ten goede houden, mijne heren: ik ben zeer sterk bevooroordeeld, want ik ben Christus' dienstknecht. Ik ben Hem mijn leven, mijn alles verschuldigd. Ik ben er van overtuigd, dat Hij Koning der koningen moet zijn, en dit ook is. Ik ken Hem zó goed, dat ik stellig geloof, dat Hij zal overmogen aan het hof, waar Hij heen gegaan is. Hij is daar in zeer hoog aanzien. De laatste maal dat ik het aangezicht van de grote Koning mocht aanschouwen, heb ik die gunst verkregen door het gebruik van zijn naam. Als ik zijn naam noem, verkrijg ik alles wat ik vraag. En zo geloof ik, dat Hij hier boven grote gunst geniet. Wel! Zijn Vader is de Souvereine! Ik houd er mij van verzekerd, dat Hij aan zijn eniggeboren Zoon het koninkrijk niet zal weigeren. Jezus zal tot zijn koninkrijk komen; daar ben ik zeker van. Laat ons arbeiden in de volle overtuiging, dat onze afwezige Heere spoedig weer komen zal met een glorierijke kroon op zijn hoofd. Toen Hij heenging, droeg Hij de littekens van iemand, die de dood van een misdadiger is gestorven; en als Hij weer komt, zal Hij ze nog dragen. Maar de tekens van de nagelen zullen geen gedenktekenen zijn van zijn schande: zij zullen als juwelen aan zijn hand zijn.

Zijn dienstknechten moesten hun afwezige heer reeds beschouwen als koning; en zij moesten onder zijn vijanden handeling doen op zulk een wijze, dat hun eigen trouw nooit

verdacht kon worden. Zij waren van de partij van de koning en van geen andere. Men is in een zeer moeilijke positie, als men handeling moet doen onder mensen, die vijanden zijn van onze Koning. In zulk een geval moet men voorzichtig zijn als de slangen. En oprecht als de duiven. Dit is ook werkelijk onze positie. Wij moeten eer toebrengen aan God door mensen, die Hem haten. Wij moeten onze Heere verheerlijken in het midden van mensen, die, als zij slechts konden, Hem opnieuw zouden kruisigen. Wij moeten bij hen in- en uitgaan op zulk een wijze, dat zij nooit zeggen kunnen, dat wij deel hebben genomen aan hun rebellie of hun ontrouw door de vingers zagen. Wij kunnen niet op innige, vertrouwelijke wijze omgaan met hen, wier leven een voortdurende aanranding is van de kroonrechten van Koning Jezus. Wij moeten bovenal van onze trouw doen blijken aan onze afwezige Heere, opdat Hij ons deel niet aanwijst onder Zijn vijanden.

Bij een aandachtige lezing van het oorspronkelijke wordt de gedachte opgewekt, dat zij hun meester moesten beschouwen als *reeds terugkerend*. Dit moet ook onze beschouwing zijn van de wederkomst van onze Heere. Hij is reeds op weg om hier te komen. Niet zodra was onze Heere opgestaan uit het graf, of Hij was, in praktische zin, reeds terugkomende. Dit lijkt een machtspreuk. Maar zijn hemelvaart was in zekere zin een gedeeltelijk tot ons terugkeren, want voor Hem lag de weg van het kruis op aarde tot de kroon van geheel de aarde over het Nieuwe Jeruzalem. Hij komt thans zo snel als de wijsheid het recht oordeelt. Onze Heere zal gewis geen ogenblik langer toeven dan volstrekt noodzakelijk is. Want Hij bemint de gemeente, die zijn bruid is. En als haar Bruidegom zal Hij het lang verbeide uur van de ontmoeting om nooit meer te scheiden, niet uitstellen of vertragen. *Hij* is gereed; het is de bruid, die zich nog moet bereiden. Jezus verlangt te komen. Onze kreet: "Kom haastig !" vindt weerklank in zijn hart. Hij zal spoediger komen dan wij denken. Wij zijn verplicht te gevoelen, dat Hij thans reeds op weg is. En wij moeten leven als of Hij ieder ogenblik komen kan.

*Wij moeten handeling blijven doen totdat onze Heere komt.* Uit zijn werk, *zijn* handel, mogen wij ons niet terugtrekken, al zouden wij ons ook terugtrekken uit *onze* zaken. Er moet geen stilstand komen in ons werk voor Hem, omdat wij ons verbeelden reeds genoeg gedaan te hebben. Onze rust zal aanvangen als Hij komt; maar tot aan dat ogenblik moeten wij voort arbeiden.

*Laat ons arbeiden als in zijn tegenwoordigheid.* Hoe zou u handelen als Jezus naast u stond? Handelt alzo. Hij ziet ons even duidelijk, alsof Hij lichamelijk onder ons tegenwoordig was. Wordt opgewekt, wordt bezield door het oog van uw Verlosser. Aldus zult u in deze staat van toetsing en beproeving op de beste wijze leven.

#### IV.

Nu komt het lieflijk gedeelte van het onderwerp. Let op DE GEHEIME BEDOELING VAN DE HEERE.

Is het u ooit in gedachte gekomen, dat deze welgeboren man zeer vriendelijke bedoelingen had ten opzichte van zijn dienstknechten. Heeft hij deze mannen ieder een pond gegeven met geen ander doel dan dat zij geld voor hem zouden winnen? Het zou ongerijmd zijn zo iets te denken. Enige ponden zouden van hoegenaamd geen belang zijn voor iemand, die tot koning wordt verheven. Neen, neen! Het was gelijk Bruce opmerkte, "niet om geld, maar om karakters te doen." Zijn doel was niet winst door hen te behalen, maar hen op te voeden.

Ten eerste: het was *een op de proef stelling*, dat hun ieder een pond was toevertrouwd. Deze welgeboren man zei bij zich zelf: "Als ik koning ben, moet ik trouwe dienaren om mij heen hebben, aan wie ik macht kan geven over anderen. Mijn vertrek stelt mij in de gelegenheid om te zien van welk gehalte mijn dienstknechten zijn. Ik zal dus hun ijver en bekwaamheid, hun eerlijkheid en trouw op de proef stellen. Indien zij trouw zijn in kleine zaken, dan zullen zij ook in grote zaken vertrouwd kunnen worden." De proef werd genomen met slechts één pond. Zij konden er dus niet veel kwaad mee doen; maar het was volkomen genoeg om hun bekwaamheid en trouw op de proef te stellen; want wie in het minste getrouw is zal ook in veel getrouw zijn. Niet allen hebben de proef doorstaan; maar de proef was het middel om hun karakter te doen uitkomen.

Het was voor hen ook een voorbereiding voor verdere dienst. Hij zou hen verhogen, want van dienstknechten zouden zij heersers, bestuurders worden. Daarom moesten zij op een post van vertrouwen gesteld worden, om zodoende tot bevordering te kunnen komen. Zij moesten beheerders of bestuurders zijn over weinig - over één pond bijvoorbeeld. En hetgeen met dat pond gewonnen werd. En dit zou hun tot oefenschool wezen. Door hun arbeid in de handel werden zij meteen geoefend voor de arbeid van regeren of besturen. De beste manier om te leren meester te zijn is om eerst dienstknecht te wezen. En de reden waarom sommige meesters hard en tiranniek zijn, is, dat zij het hart van een dienstknecht niet uit eigen ervaring hebben leren kennen. Zij weten niets van dienen, en daarom bezitten zij noch de wijsheid, noch de grootmoedigheid, noch de tederheid, die meesters aan hun dienstknechten hebben te betonen. Deze welgeboren man was dus verstandig; hij stelde zijn dienstknechten op de proef. En die op de proefstelling moest hun gelijk tot oefenschool strekken, om zich voor hogere dingen te bekwamen.

Ik geloof, dat hij hun ook wel een weinig hun toekomstige eer en grootheid te kennen heeft gegeven. Hij wilde hen tot bestuurders aanstellen over steden. En daarom stelde hij hen eerst tot bestuurders aan over ponden. Zij waren dienstknechten geweest en hadden hun orders iedere morgen van hem ontvangen; maar nu hebben zij geen meester, tot wie zij heen kunnen gaan. En dus moeten zij naar eigen inzicht handelen. In hun kleine kring waren zij dus als kleine koningen aangesteld. In dat gehele land waren de burgers in opstand gekomen; maar er was een klein koninkrijk onder de eigen dienstknechten van de welgeboren man. En deze gehoorzaamden hem. En deden hun best, om, voor zoveel zij vermochten, zijn rechten te handhaven. Zij waren reeds vrij geworden. Er was hun een zekere mate van gezag gegeven. Het lief en leed van persoonlijke verantwoordelijkheid zouden zij bij ervaring leren kennen. O gij, die arbeidt voor God, als u opzieners bent over anderen voor Hem, als u zielen wint voor Hem. En in zijn naam de overwinning behaalt over zijn tegenstanders dan smaakt u reeds bij voorbaat uw eeuwige beloning. Wij fatsoeneren onze toekomstige staat op het aanbeeld van ons leven; want ofschoon de hemel een toestand en een plaats is, die ons door de Heere Jezus bereid is, zo ligt hij toch ook voornamelijk in ons eigen karakter. De mens is veel meer de bron van vreugde, dan de gouden straten, waarin hij zal wandelen. Indien u uw pond verbergt en hier op aarde de dienst van uw Meester veronachtzaamt, dan bereidt u uzelf een doffe nevelachtige toekomst in zijne grote, duizendjarige regering. Gij, die u met hart en ziel wijdt aan uw heilige handel en u geheel en al overgeeft in de dienst van uw Heere, zult hogelijk geëerd worden, als Hij wederkomt om "op de berg Sion en te Jeruzalem te regeren". En er "voor zijn oudsten heerlijkheid zal zijn."



Want ziet, toen hij kwam tot de man, die tien ponden gewonnen had, gaf hij hem tien steden. Denkt hier eens aan! Er is geen evenredigheid tussen de geringe dienst en de rijke beloning. Een pond wordt beloond met een stad. Het loon in dit duizendjarige rijk zal blijkbaar geheel en al uit genade zijn, want het is zo oneindig ver boven hetgeen de verdienste van de dienstknecht waard was. Hun heer was niet gehouden om hun iets te geven; zij waren zijn slaven; wat hij hun gaf was dus uit loutere goedheid. Ik denk niet, dat hij, die de vijf ponden bracht, in het minst gelaakt werd. Hij kan even vlijtig zijn geweest als de ander, maar hij had minder bekwaamheid. Maar hoe wijd zal hij zijn ogen hebben geopend, toen zijn meester hem *vijf steden* gaf. Hij zal er zich wellicht meer over verwonderd hebben dan de eerste. Stelt u voor, dat iemand van ons een pond had ontvangen om er commissiehandel mee te drijven. En daarna vijf steden tot loon had ontvangen! Voor het verdiende geld zou hij het kleinste huisje niet hebben kunnen kopen. En toch bracht het de arbeider vijf steden op! Welk een verrassing voor hem, die het voorwerp was van zulk een milddadigheid! Het is nooit in zijn hart opgekomen de broeder te benijden, die de tien steden had ontvangen, want zijn eigen vijf steden waren reeds zulk een ontzaglijk groot loon. Hij moet in vervoering zijn gekomen bij het vooruitzicht, dat zich voor hem opende. Ofschoon er trappen en graden kunnen zijn in de heerlijkheid, zal het verschil toch alleen bestaan in het vermogen van de gezaligden om haar te bevatten. Al de vaten zullen vol zijn, maar zij zullen niet allen even groot wezen. De man van de tien ponden zal eenvoudig een groter vat zijn, gevuld tot aan de rand. En de man met de vijf ponden zal minder kunnen bevatten, maar tot zijn eigen grote verwondering en blijde verbazing zal hij toch even vol zijn. Evenwel, laat ons zo veel wij slechts kunnen er naar streven om de tien ponden te winnen. Laat ons, om de wil van onze Heere, ons van ganser harte toeleegen op onze geestelijke handel.

"Maar", zegt iemand, "waar en wat zullen deze steden zijn?" Het kan wezen, dat dit alles letterlijk zo geschieden zal in het duizendjarige rijk, maar ik weet het niet. Als Christus komt, zullen zij, die in Christus gestorven zijn, het eerst opstaan. En wij lezen: "De overigen van de doden werden niet weer levend, totdat de duizend jaren geëindigd waren." Er kan gedurende dat tijdvak ruimte zijn voor al de bijzondere beloningen van de Evangeliebedeling. Het kan ook wezen - maar ik weet het niet, en dus kan ik het u niet zeggen - dat wij in de toekomstige bedelingen voor andere werelden dezelfde dienst zullen vervullen, als de engelen een dienst vervullen voor ons. Jezus heeft ons gemaakt tot koningen en priesters, en wij worden opgevoed voor onze troon. Zou het niet kunnen zijn, dat ik in deze gemeente de leer van mijns Meesters heerlijkheid aan myriaden van werelden bekend mag maken? De prediker, die hier op aarde getrouw is, zal de heerlijkheid van zijn Meester wellicht aan de werelden van ganse sterrenbeelden te gelijk kunnen verkondigen. Hoe zou het zijn, als iemand eens op een ster in het middenpunt van het heelal kon staan om Christus voor talloze werelden te prediken, in plaats van Hem voor enkele duizenden van mensen te prediken in dit kerkgebouw! En waarom niet? Hoe dit ook zij, indien ik ooit een stem krijg, luid genoeg om op miljoenen mijlen afstand gehoord te worden, dan zou ik over geen andere dan deze heerlijke waarheden spreken, welke de Heere in Christus Jezus heeft geopenbaard. Indien wij hier op aarde getrouw zijn, dan kunnen wij verwachten, dat onze Meester ons hiernamaals hoger werk zal toevertrouwen; laat ons slechts toezien, dat wij de proef kunnen doorstaan, en dat wij ons voordeel doen met het onderwijs, dat wij ontvangen, en met de tucht, die ons vormt voor ons werk. Al naar mate onze rekenschap is in het kleine, in het minste, zal het op grote

schaal met ons zijn in de eeuwigheid. Dit geeft aan onze arbeid in deze lagere sfeer een ander aanzien. Heersers over tien steden! Heersers over vijf steden! Broeders, u bent niet geschikt voor zulk een waardigheid, indien u uw Heere met het weinige, dat Hij u toevertrouwd heeft in deze wereld, niet goed kunt dienen. Indien u hier beneden geheel en al voor Hem leeft, dan zult u toebereid zijn voor de onuitsprekelijke heerlijkheid, die voor alle zielen, die de Heere toegewijd zijn, is weggelegd. Laat ons terstond een leven van toewijding beginnen te leiden! De tijd is zo kort, en de dingen, waarmee wij te doen hebben, zijn betrekkelijk zo klein! Weldra zullen wij uit de eierschaal van de tijd te voorschijn treden. En als wij in vrijheid de eeuwigheid binnen gaan en de grootheid zien van Gods plannen en bedoelingen, dan zullen wij geheel verbaasd staan over de dienst, die ons geschonken wordt als loon voor de dienst, die wij gedaan hebben. *O Heere, maak ons getrouw! Amen.*

Overgenomen uit het boek: "De wonderen van de Heiland"